



16.06.2021

Kokousaika 16.6.2021 klo 18 - 17.6.2021 klo 00:26

Kokouspaikka Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Läsnä

Jäsenet

Kivekäs, Otso	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Bogomoloff, Harry	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
	osittain etänä
Vapaavuori, Jan	pormestari
	poistui 21:08, poissa: 191 - 207 §
Pakarinen, Pia	apulaispormestari
	osittain etänä
Razmyar, Nasima	apulaispormestari
	etänä
Sinnemäki, Anni	apulaispormestari
Vesikansa, Sanna	apulaispormestari
	etänä
Alametsä, Alviina	etänä
Apter, Ted	etänä
Arajärvi, Pentti	
Aro, Katju	etänä
Asko-Seljavaara, Sirpa	etänä
Biaudet, Eva	osittain etänä
Borgarsdottir Sandelin, Silja	etänä
Chydenius, Jussi	etänä
	saapui 19:33, poissa: 183 - 186 §
Ebeling, Mika	etänä
Finne-Elonen, Laura	etänä
Haatainen, Tuula	etänä
Haglund, Mia	etänä
Hakola, Juha	etänä
Halla-aho, Jussi	etänä
Hamid, Jasmin	etänä
Harjanne, Atte	etänä
Heinäluoma, Eveliina	osittain etänä
Holopainen, Mari	etänä
Honkasalo, Veronika	etänä
Hussein, Abdirahim Husu	etänä
Hyttinen, Nuutti	
Jalovaara, Ville	etänä



16.06.2021

Juva, Kati	etänä
Järvinen, Jukka	etänä
Kaleva, Atte	etänä
Kivelä, Mai	etänä
Koivulaakso, Dan	etänä
Kolbe, Laura	etänä
Kopra, Pia	etänä
Korkkula, Vesa	etänä
Koskinen, Kauko	
Laaksonen, Heimo	etänä
Laisaari, Johanna	etänä
Malin, Petra	etänä
Meri, Otto	osittain etänä
Muttilainen, Sami	etänä
Muurinen, Seija	etänä
	poissa: 196 §
Månsson, Björn	osittain etänä
Niskanen, Dani	etänä
Nygård-Peltola, Mia	etänä
Ohisalo, Maria	etänä
	poistui 20:32, poissa: 189 - 207 §
Oskala, Hannu	osittain etänä
Pajunen, Jenni	
Parpala, Matti	etänä
Peltokorpi, Terhi	etänä
Pennanen, Petrus	
Raatikainen, Mika	etänä
Rantala, Marcus	osittain etänä
Rantanen, Mari	etänä
	poistui 20:03, poissa: 188 - 207 §
Rantanen, Tuomas	etänä
Rautava, Risto	
Rydman, Wille	etänä
Said Ahmed, Suldaan	etänä
Saxberg, Mirita	etänä
Sazonov, Daniel	
Silvo, Satu	etänä
	saapui 18:24, poissa: 183 - 186 §
Soininvaara, Osmo	osittain etänä
Stranius, Leo	etänä
Sydänmaa, Johanna	etänä
Taipale, Ilkka	
Torsti, Pilvi	etänä
Urho, Ulla-Marja	osittain etänä
Vanhanen, Reetta	



16.06.2021

Vartiainen, Juhana	poistui 22:00, poissa: 193 - 207 §
Venemies, Mauri	
Vepsä, Sinikka	etänä
Vuorjoki, Anna	etänä
Yanar, Ozan	etänä
Abdulla, Zahra	varajäsen
Anttila, Maija	varajäsen
	etänä
	saapui 18:08, poissa: 183 - 185 §
Enroth, Matti	varajäsen
	etänä
	saapui 21:21, poissa: 183 - 190 §
Haavisto, Joonas	varajäsen
	etänä
	saapui 22:00, poissa: 183 - 192 §
Klemetti, Tapio	varajäsen
	etänä
	poistui 21:21, poissa: 191 - 207 §
Laine, Anna	varajäsen
	etänä
	saapui 22:00, poissa: 183 - 191 §
Landén, Maria	varajäsen
	etänä
	saapui 20:03, poissa: 183 - 187 §
Niiranen, Matti	varajäsen
	etänä
	saapui 21:08, poissa: 183 - 190 §
Nordström, Laura	varajäsen
	etänä
	saapui 20:32, poissa: 183 - 188 §
Nuorteva, Johanna	varajäsen
	etänä
Pajula, Matias	varajäsen
Pasanen, Amanda	varajäsen
	poistui 22:00, poissa: 192 - 207 §
Rissanen, Laura	varajäsen
	osittain etänä
Saares, Pauliina	varajäsen
	etänä
	poistui 19:33, poissa: 187 - 207 §
Strandén, Juhani	varajäsen
Tamminen, Lilja	varajäsen
	etänä
Varjokari, Laura	varajäsen



16.06.2021

Muut

Sarvilinna, Sami	kansliapäällikkö
Kivelä, Liisa	viestintäjohtaja
Peltonen, Antti	hallintopäällikkö
Hyttinen, Hannu	johtava kaupunginsihteeri
Menna, Lauri	johtava asiantuntija
Andersson, Henrik	kielenkääntäjä
Djupsjö, Stefan	ylikielenkääntäjä
Hopeakunnas, Maisa	viestintäasiantuntija
Snellman, Johanna	viestintäasiantuntija

Puheenjohtaja

Otso Kivekäs	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja 183-187 §, 191-207 §
Harry Bogomoloff	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja 188-190 §

Pöytäkirjanpitäjä

Lauri Menna	johtava asiantuntija 183-186 §, osa 187 §, osa 191 §, 192-196 §, osa 197 §
Antti Peltonen	hallintopäällikkö osa 187 §, osa 188 §, osa 197 §, 198-207 §
Hannu Hyttinen	johtava kaupunginsihteeri osa 188 §, 189-190 §, osa 191 §



16.06.2021

Tid 16.06.2021 18:00 - 17.06.2021 00:26

Plats Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

Närvarande

Ledamöter

Kivekäs, Otso	stadsfullmäktiges ordförande
Bogomoloff, Harry	stadsfullmäktiges I vice ordförande delvis på distans
Vapaavuori, Jan	borgmästare avlägsnade sig 21:08, frånvarande: 191 - 207 §
Pakarinen, Pia	biträdande borgmästare delvis på distans
Razmyar, Nasima	biträdande borgmästare på distans
Sinnemäki, Anni	biträdande borgmästare
Vesikansa, Sanna	biträdande borgmästare på distans
Alametsä, Alviina	på distans
Apter, Ted	på distans
Arajärvi, Pentti	
Aro, Katju	på distans
Asko-Seljavaara, Sirpa	på distans
Biaudet, Eva	delvis på distans
Borgarsdottir Sandelin, Silja	på distans
Chydenius, Jussi	på distans anlände 19:33, frånvarande: 183 - 186 §
Ebeling, Mika	på distans
Finne-Elonen, Laura	på distans
Haatainen, Tuula	på distans
Haglund, Mia	på distans
Hakola, Juha	på distans
Halla-aho, Jussi	på distans
Hamid, Jasmin	på distans
Harjanne, Atte	på distans
Heinäluoma, Eveliina	delvis på distans
Holopainen, Mari	på distans
Honkasalo, Veronika	på distans
Hussein, Abdirahim Husu	på distans
Hyttinen, Nuutti	



16.06.2021

Jalovaara, Ville	på distans
Juva, Kati	på distans
Järvinen, Jukka	på distans
Kaleva, Atte	på distans
Kivelä, Mai	på distans
Koivulaakso, Dan	på distans
Kolbe, Laura	på distans
Kopra, Pia	på distans
Korkkula, Vesa	på distans
Koskinen, Kauko	
Laaksonen, Heimo	på distans
Laisaari, Johanna	på distans
Malin, Petra	på distans
Meri, Otto	delvis på distans
Muttillainen, Sami	på distans
Muurinen, Seija	på distans
	frånvarande: 196 §
Månsson, Björn	delvis på distans
Niskanen, Dani	på distans
Nygård-Peltola, Mia	på distans
Ohisalo, Maria	på distans
	avlägsnade sig 20:32, frånvarande: 189 - 207 §
Oskala, Hannu	delvis på distans
Pajunen, Jenni	
Parpala, Matti	på distans
Peltokorpi, Terhi	på distans
Pennanen, Petrus	
Raatikainen, Mika	på distans
Rantala, Marcus	delvis på distans
Rantanen, Mari	på distans
	avlägsnade sig 20:03, frånvarande: 188 - 207 §
Rantanen, Tuomas	på distans
Rautava, Risto	
Rydman, Wille	på distans
Said Ahmed, Suldaan	på distans
Saxberg, Mirita	på distans
Sazonov, Daniel	
Silvo, Satu	på distans
	anlände 18:24, frånvarande: 183 - 186 §
Soininvaara, Osmo	delvis på distans
Stranius, Leo	på distans
Sydänmaa, Johanna	på distans



16.06.2021

Taipale, Ilkka	
Torsti, Pilvi	på distans
Urho, Ulla-Marja	delvis på distans
Vanhanen, Reetta	
Vartiainen, Juhana	avlägsnade sig 22:00, frånvarande: 193 - 207 §
Venemies, Mauri	
Vepsä, Sinikka	på distans
Vuorjoki, Anna	på distans
Yanar, Ozan	på distans
Abdulla, Zahra	ersättare
Anttila, Maija	ersättare
	på distans
	anlände 18:08, frånvarande: 183 - 185§
Enroth, Matti	ersättare
	på distans
	anlände 21:21, frånvarande: 183 - 190§
Haavisto, Joonas	ersättare
	på distans
	anlände 22:00, frånvarande: 183 - 192 §
Klemetti, Tapio	ersättare
	på distans
	avlägsnade sig 21:21, frånvarande: 191 - 207 §
Laine, Anna	ersättare
	på distans
	anlände 22:00, frånvarande: 183 - 191 §
Landén, Maria	ersättare
	på distans
	anlände 20:03, frånvarande: 183 - 187 §
Niiranen, Matti	ersättare
	på distans
	anlände 21:08, frånvarande: 183 - 190 §
Nordström, Laura	ersättare
	på distans
	anlände 20:32, frånvarande: 183 - 188 §
Nuorteva, Johanna	ersättare
	på distans



16.06.2021

Pajula, Matias	ersättare
Pasanen, Amanda	ersättare
	avlägsnade sig 22:00, frånvarande: 192 - 207 §
Rissanen, Laura	ersättare
	delvis på distans
Saares, Pauliina	ersättare
	på distans
	avlägsnade sig 19:33, frånvarande: 187 - 207 §
Strandén, Juhani	ersättare
Tamminen, Lilja	ersättare
	på distans
Varjokari, Laura	ersättare
Övriga	
Sarvilinna, Sami	kanslichef
Kivelä, Liisa	kommunikationsdirektör
Peltonen, Antti	förvaltningschef
Hyttinen, Hannu	ledande stadssekreterare
Menna, Lauri	ledande sakkunnig
Andersson, Henrik	translator
Djupsjö, Stefan	övertranslator
Hopeakunnas, Maisa	kommunikationsspecialist
Snellman, Johanna	kommunikationsspecialist
Ordförande	
Otso Kivekäs	stadsfullmäktiges ordförande 183-187 §, 191-207 §
Harry Bogomoloff	stadsfullmäktiges I vice ordförande 188-190 §
Protokollförare	
Lauri Menna	ledande sakkunnig 183-186 §, delvis 187 §, delvis 191 §, 192-196 §, delvis 197 §
Antti Peltonen	förvaltningschef delvis 187 §, delvis 188 §, delvis 197 §, 198-207 §
Hannu Hyttinen	ledande stadssekreterare delvis 188 §, 189-190 §, delvis 191 §



16.06.2021

§	Asia	
183	Asia/1	Nimenhuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus Namnupprop, laglighet och beslutsförhet
184	Asia/2	Pöytäkirjan tarkastajien valinta Val av protokolljusterare
185	Asia/3	Käräjäoikeuden lautamiehen valinta Val av nämndeman vid tingsrätten
186	Asia/4	Hallintosäännön muuttaminen, sosiaali- ja terveyslautakunnan jaoston toimivalta Ändring av förvaltningsstadgan i fråga om befogenheterna för social- och hälsovårdsnämndens sektion
187	Asia/5	Eräiden vuoden 2021 talousarvioon merkittyjen määrärahojen ylittäminen ja toimintakatteen alittaminen Överskridning av anslag och underskridning av ett verksamhetsbidrag i 2021 års budget
188	Asia/6	Tukkutorin toimintojen järjestäminen Organisering av Partitorgets funktioner
189	Asia/7	Osallistuminen Itärata Oy:n omistamiseen ja rahoittamiseen Deltagande i ägandet och finansieringen av Östbanan Ab
190	Asia/8	Helsingin kaupungin ympäristöraportti 2020 Miljörapport för Helsingfors stad 2020
191	Asia/9	Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksen hankesuunnitelma Projektplan för Centrums central för hälsa och välbefinnande
192	Asia/10	Pohjois-Haagan ala-asteen laajennuksen ja perusparannuksen hankesuunnitelman enimmäishinnan korottaminen Höjning av maximipriset i projektplanen för utbyggnad och ombyggnad av Pohjois-Haagan ala-asteen koulu
193	Asia/11	Vuokrausperiaatteiden määrittäminen eräille tonteille (Mellunkylä, Kontula ja Mellunmäki) Arrendeprinciper för vissa tomter (Mellungsby, Gårdsbacka och Mellungsbacka)
194	Asia/12	Helsingin maanalainen yleiskaava 2021 (nro 12704) Helsingfors underjordiska generalplan 2021 (nr 12704)
195	Asia/13	Oulunkylän Patolan kerrostalotonttien (Hirsipadontie 6, Kisällintie 1, Kivipadontie 6) asemakaavan muuttaminen (nro 12630) Detaljplaneändring för flervåningshustomter i Äggelby (Timmer-



16.06.2021

-
- dammsvägen 6, Gesällvägen 1, Stendammsvägen 6; nr 12630)
- 196 Asia/14 Laajasalon Hepokalliontie 28-32 ja Puuskaniementie 44 ym. asemakaava ja asemakaavan muuttaminen (nro 12615)
Detaljplan och detaljplaneändring för Hästbergsvägen 28-32 och Knysnäs vägen 44 m.m. i Degerö (nr 12615)
- 197 Asia/15 Valtuutettu Katju Aron aloite ympärivuotisesta hätämajoituksesta EU-kansalaisille
Den av ledamoten Katju Aro väckta motionen om nödinkvartering året runt för EU-medborgare
- 198 Asia/16 Valtuutettu Jape Lovénin aloite Rastilan leirintäalueen toimintaedellytysten turvaamisesta
Den av ledamoten Jape Lovén väckta motionen om tryggnad av Rastböle campingområde
- 199 Asia/17 Valtuutettu Mari Holopaisen aloite avointen ja maksuttomien tilojen asukaskäytöstä
Den av ledamoten Mari Holopainen väckta motionen om öppna och avgiftsfria invånarlokalerna
- 200 Asia/18 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite puisto- tai katualueen nimeämistä Johan Knut Harjun mukaan
Den av ledamoten Sami Muttilainen väckta motionen om namngivning av ett park- eller gatuområde efter Johan Knut Harju
- 201 Asia/19 Valtuutettu Dan Koivulaakson aloite turvapaikanhakijoiden lasten oikeudesta varhaiskasvatukseen
Den av ledamoten Dan Koivulaakso väckta motionen om rätt till småbarns pedagogik för asylsökandes barn
- 202 Asia/20 Valtuutettu Jenni Pajusen aloite Kalasataman Nihdin ja Tervasaaren välisestä kevyen liikenteen sillasta
Den av ledamoten Jenni Pajunen väckta motionen om en gång- och cykelbro från Knekten till Tjärholmen
- 203 Asia/21 Valtuutettu Mai Kivelän aloite ilmastohaitallisesta mainonnasta vaapaasta kaupunkitilasta
Den av ledamoten Mai Kivelä väckta motionen om ett stadsrum fritt från klimatskadlig utomhusreklam
- 204 Asia/22 Valtuutettu Mia Haglundin aloite asunnon saannin helpottamisesta turvakotijakson jälkeen
Den av ledamoten Mia Haglund väckta motionen om lättare tillgång till bostad efter en skyddshemsperiod



16.06.2021

-
- | | | |
|-----|---------|---|
| 205 | Asia/23 | Valtuutettu Eva Biaudet'n aloite ihmiskaupan uhrien palvelujen kehittämisestä
Den av ledamoten Eva Biaudet väckta motionen om utveckling av tjänsterna till offer för människohandel |
| 206 | Asia/24 | Valtuutettu Petra Malinin aloite Helsingin kaupungin toimista työnantajana vanhempien uupumisen vähentämiseksi
Den av ledamoten Petra Malin väckta motionen om åtgärder av Helsingfors stad som arbetsgivare i syfte att minska utmattningen bland föräldrar |
| 207 | Asia/25 | Kokouksen kuluessa jätetyt aloitteet
Motioner inlämnade vid sammanträdet |



§ 183

Nimenhuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös

Kaupunginvaltuusto totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Nimenhuuto ja estyneet

Puheenjohtaja totesi, että esteilmoituksen jättäneiden tilalle on kutsuttu seuraavat varavaltuutetut:

- Arja Karhuvaara, tilalle Tapio Klemetti
- Jaana Pelkonen, tilalle Laura Rissanen
- Terhi Koulumies, tilalle Laura Varjokari
- Joel Harkimo, tilalle Matias Pajula
- Emma Kari, tilalle Johanna Nuorteva
- Kaisa Hernberg, tilalle Lilja Tamminen
- Fatim Diarra, tilalle Amanda Pasanen
- Thomas Wallberg, tilalle Maija Anttila
- Paavo Arhinmäki, tilalle Zahra Abdulla
- Matias Turkkila, tilalle Juhani Strandén
- Jussi Chydenius, tilalle Pauliina Saares

Nimenhuudosta olivat poissa seuraavat valtuutetut:

- Satu Silvo
- Maija Anttila

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi, että kaupunginvaltuuston kokous on kutsuttu koolle kuntalaissa ja hallintosäännössä edellytetyssä järjestyksessä. Toimitetun nimenhuudon mukaan vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä. Edellä olevan perusteella puheenjohtaja totesi, että kokous on laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja heidän tilalleen tulevat varavaltuutetut, toimittaa nimenhuudon sekä toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.



Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566



§ 184

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin valtuutetut Veronika Honkasalo ja Petrus Pennanen sekä varalle valtuutetut Johanna Laisaari ja Osmo Soininvaara.

Käsittely

Puheenjohtajan ehdotuksesta pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin valtuutetut Veronika Honkasalo ja Petrus Pennanen sekä varalle valtuutetut Johanna Laisaari ja Osmo Soininvaara.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto valitsee pöytäkirjantarkastajiksi kaksi valtuutettua ja varatarkastajiksi kaksi valtuutettua.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano



16.06.2021

Asia/3

§ 185

Käräjäoikeuden lautamiehen valinta

HEL 2021-006137 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginvaltuusto

- myönsi Svetlana Hyväriselle eron käräjäoikeuden lautamiehen luottamustoimesta ja
- valitsi Kaisa Hyvärin käräjäoikeuden lautamieheksi valtuustokauden lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Asta Vennelä, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 76004
asta.vennela(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 19.5.2021

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Helsingin käräjäoikeus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi 21.6.2017 § 294 Svetlana Hyvärisen (SDP) käräjäoikeuden lautamieheksi vuonna 2017 alkavaksi toimikaudeksi. Svetlana Hyvärinen pyytää 19.5.2021 eroa käräjäoikeuden lautamiehen luottamustoimesta saavutettuaan lautamiehen eroamisiän.



Käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain (675/2016) mukaan valtuusto valitsee käräjäoikeuden lautamiehet valtuuston toimikautta vastavaksi ajaksi. Käräjäoikeuden lautamiehestä on soveltuvin osin voimassa, mitä kunnan luottamushenkilöstä säädetään.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö.

Käräjäoikeuden lautamieheksi valittavan tulee täyttää käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain 2 §:n mukaiset kelpoisuusvaatimukset.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Asta Vennelä, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 76004
asta.vennela(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 19.5.2021

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Helsingin käräjäoikeus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 07.06.2021 § 423

HEL 2021-006137 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto



16.06.2021

Asia/3

- myöntää Svetlana Hyväriselle eron käräjäoikeuden lautamiehen luottamustoimesta ja
- valitsee Kaisa Hyvärin käräjäoikeuden lautamieheksi valtuustokauden lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Asta Vennelä, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 76004
asta.vennela(a)hel.fi



16.06.2021

Asia/4

§ 186

Hallintosäännön muuttaminen, sosiaali- ja terveyslautakunnan jaoston toimivalta

HEL 2021-004281 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Helsingin kaupungin hallintosäännön liitteen 1 mukaisesti 1.7.2021 lukien.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Anna Koskinen, kaupunginasiainjohtaja, puhelin: 310 36142
anna.koskinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin kaupungin hallintosääntö

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Sosiaali- ja terveyslautakunta on esittänyt hallintosäännön muutosta kaupunginhallitukselle 27.4.2021, § 90.

Hallintosäännön muutoksen perustelut

Muutettavaksi esitettävä hallintosäännön määräys on alkujaan perustunut sosiaalihuoltolain (710/1982) 45 §:ään, jonka mukaan sosiaalilautakunnan alaisen viranhaltijan päätökseen tyytymätön ei saanut hakea muutosta valittamalla, vaan hänellä oli oikeus saattaa päätös sosiaalilautakunnan käsiteltäväksi. Vanha sosiaalihuoltolaki kumottiin pääosin ja uusi sosiaalihuoltolaki (1301/2014) tuli voimaan 1.4.2015 lukien.

Uuden sosiaalihuoltolain 50 §:n perusteella muutoksenhaku perustuu ensi asteessa oikaisuvaatimukseen. Asiakkaiden kannalta muutoksenhaun muuttunut sääntely ei ole aiheuttanut asiallisia muutoksia.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettu laki muuttuu 1.7.2021 lukien muun muassa siten, että paitsi maksua koskevaan



16.06.2021

Asia/4

päätökseen myös sitä koskevaan laskuun saa hakea muutosta vaatimalla siihen oikaisua.

Asiakasmaksulain 15 §:n (1201/2020) muutos perustuu siihen, että yleensä vain maksukyvyn mukaan määräytyvistä asiakasmaksuista tehdään varsinainen muutoksenhakukelpoinen päätös. Myös tasasuuruista asiakasmaksuista annettavat laskut on lain muutoksella säädetty muutoksenhakukelpoisiksi, ja muutosta haetaan vaatimalla laskuun oikaisua sosiaali- ja terveyslautakunnan jaostolta. Muutos vahvistaa sosiaalihuollon ja terveydenhuollon asiakkaiden oikeusturvaa.

Muutosehdotus on käsitelty sääntötyöryhmässä 12.4.2021.

Hallintosäännön muutos

Hallintosäännön 18 luvun 2 §:n 1 kohtaa muutetaan siten, että sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto päättää niistä asioista, joissa asianomainen on vaatinut oikaisua kunnallisesta sosiaalihuollosta vastaavalta toimielimeltä sosiaalipalvelujen järjestämistä koskevaan päätökseen taikka sosiaali- tai terveydenhuollon asiakasmaksua koskevaan päätökseen tai laskuun.

Muutoksen jälkeen hallintosäännön 18 luvun 2 §:n 1 kohta kuuluu seuraavasti:

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto päättää

1 niistä asioista, joissa asianomainen on vaatinut oikaisua kunnalliselta sosiaalihuollosta vastaavalta toimielimeltä sosiaalipalvelujen järjestämistä koskevaan päätökseen taikka sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetussa laissa tai asetuksessa tarkoitettua maksua koskevaan päätökseen tai laskuun.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Anna Koskinen, kaupunginasiainjohtaja, puhelin: 310 36142
anna.koskinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin kaupungin hallintosääntö

Muutoksenhaku

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566



16.06.2021

Asia/4

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveystoimiala

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 07.06.2021 § 426

HEL 2021-004281 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Helsingin kaupungin hallintosäännön liitteen 1 mukaisesti 1.7.2021 lukien.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Koskinen, kaupunginasiainmies, puhelin: 310 36142
anna.koskinen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 27.04.2021 § 90

HEL 2021-004281 T 00 01 00

Esitys

Sosiaali- ja terveyslautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että Helsingin kaupungin hallintosääntöä muutetaan 1.7.2021 lukien seuraavasti:

Hallintosäännön 18 luvun 2 §:n 1 kohtaa muutetaan siten, että sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto päättää niistä asioista, joissa asianomainen on vaatinut oikaisua kunnallisesta sosiaalihuollosta vastaavalta toimielimeltä sosiaalipalvelujen järjestämistä koskevaan päätökseen taikka sosiaali- tai terveydenhuollon asiakasmaksua koskevaan päätökseen tai laskuun.

Muutoksen jälkeen hallintosäännön 18 luvun 2 §:n 1 kohta kuuluu seuraavasti:

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto päättää



16.06.2021

Asia/4

1 niistä asioista, joissa asianomainen on vaatinut oikaisua kunnalliselta sosiaalihuollosta vastaavalta toimielimeltä sosiaalipalvelujen järjestämisestä koskevaan päätökseen taikka sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetussa laissa tai -asetuksessa tarkoitettua maksua koskevaan päätökseen tai laskuun.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Karri Välimäki, johtava lakimies, puhelin: 310 43970
karri.valimaki(a)hel.fi



§ 187

Eräiden vuoden 2021 talousarvioon merkittyjen määrärahojen ylittäminen ja toimintakatteen alittaminen

HEL 2021-006665 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti oikeuttaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan, kulttuuri- ja vapaa-aika lautakunnan ja sosiaali- ja terveyslautakunnan ylittämään vuoden 2021 talousarvioon merkityt määrärahat sekä alittamaan toimintakatteen seuraavasti:

Käyttötalouden määrärahojen ylitykset ovat yhteensä 163 500 000 euroa ja toimintakatteen alitukset ovat yhteensä 7 700 000 euroa.

Ta-kohta 2 10 01 Kasvatus ja koulutus
Menomääräraha talousarviossa 1 270 445 000 euroa
Tulojen lisäys 11 700 000 euroa
Menomäärärahan ylitys 17 500 000 euroa

Ta-kohta 4 10 01 Kulttuuri ja vapaa-aika
Toimintakate talousarviossa -196 576 000 euroa
Tulojen alitus 6 024 000 euroa
Menojen ylitys 1 644 000 euroa
Toimintakatteen alitus 7 668 000 euroa

Ta-kohta 5 10 01 Sosiaali- ja terveyspalvelut
Menomääräraha talousarviossa 1 533 839 000 euroa
Tulojen lisäys 146 000 000 euroa
Menomäärärahan ylitys 146 000 000 euroa

Samalla kaupunginvaltuusto edellytti, että toimialalautakunnat tarkistavat tulosbudjettinsa ja toimintasuunnitelmansa myönnettävien ylitysoikeuksien mukaisiksi. Tulosbudjetissa ja toimintasuunnitelmassa on esitettävä, mitä koronaan liittyviä kustannuksia ylitysoikeudella tai toimintakatteen alituksella katetaan ja mikä sen vaikutus on toiminnan tavoitteisiin sekä suoritteisiin. Lisäksi tulosbudjetissa on esitettävä kustannuspaikka- ja kirjausrakenne, jolle kustannukset kirjataan. Myönnettäviä ylitysoikeuksia on mahdollista käyttää ainoastaan koronasta aiheutuvien määräaikaisten suorien ja välillisten kustannusten kuten esimerkiksi hoito- ja palveluvelkaan, oppimisen tukeen, erityisopetukseen, oppilashuollon lisääntyneen tarpeen kattamiseen sekä kulttuurin ja vapaaajan toimialan avustuksiin koronasta aiheutuneiden haittojen vähentämiseksi, ja enintään se määrä, kuin kustannuksia on aidosti vuoden loppuun mennessä toteutunut.



Lisäksi kaupunginvaltuusto totesi, että myönnettyjä ja mahdollisesti käyttämättä jääviä ylitysoikeuksia ei voi käyttää tulospalkkioiden maksamiseen toimialoilla.

Käsittely

Valtuutettu Veronika Honkasalo ehdotti valtuutettu Petra Malinin kannattamana, että muutetaan päätöskohtaa 3 seuraavasti:

Ta-kohta 2 10 01 Kasvatus ja koulutus
Menomääräraha talousarviossa 1 270 445 000 euroa
Tulojen lisäys 11 700 000 euroa
Menomäärärahan ylitys 33 700 000 euroa

Samalla valtuusto päättää perua kasvatuksen- ja koulutuksen toimialan tuottavuustoimet, jotka ovat seuraavat:

Tulosbudjettiin sisältyvät seuraavat tuottavuustoimenpiteet:

- Kotihoidon tuen Helsinki-lisä rajataan alle 1-vuotiaisiin ja muutos astuu voimaan 1.6.2021 (tuottavuustavoite 5,1 milj. euroa).
- Varhaiskasvatuksen ruoka- ja siivouspalveluiden kilpailutuksen laajentaminen (1,0 milj. euroa).
- Varhaiskasvatuksen jakamista järjestöavustuksista luopuminen (85 000 euroa).
- Perusopetuksen jako- ja kerhotuntien sekä samanaikaisopetuksen vähentäminen, ryhmäkokojen kasvattaminen sekä opetustuntimäärien vähentäminen (11,3 milj. euroa).
- Ammatillisen koulutuksen työssäoppimisen osuuden kasvattaminen sekä ei-vetovoimaisten koulutusten tarkastelu (3,0 milj. euroa).
- Lukioden kurssitarjontatapojen kehittäminen sekä yhteisen kurssitarjonnan kasvattaminen (1,0 milj. euroa).
- Vapaan sivistystyön tarjonnan supistaminen (0,4 milj. euroa).
- Tilojen yhteiskäytön lisääminen toimialan ja muiden toimialojen kesken sekä palveluverkkotarkastelu (ei euromääräistä arviota).

Valtuutettu Terhi Peltokorpi ehdotti valtuutettu Juhani Strandénin kannattamana, seuraavaa:

Talousarvion kohta 2 10 01 Kasvatus ja koulutus.



Lisätään kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle 5 miljoonaa euroa ja perutaan kotihoidon tuen Helsinki-lisän leikkaus alle 2-vuotiailta 1.7. lähtien.

Samalla valtuusto päättää perua kasvatuksen- ja koulutuksen toimialan seuraavan tuottavuustoimen:

Kotihoidon tuen Helsinki-lisä rajataan alle 1-vuotiaisiin ja muutos astuu voimaan 1.6.2021 (tuottavuustavoite 5,1 milj. euroa).

Valtuutettu Veronika Honkasalo ehdotti valtuutettu Petra Malinin kannattamana, että muutetaan päätöskohtaa 4 seuraavasti:

Ta-kohta 4 10 01 Kulttuuri ja vapaa-aika
Toimintakate talousarviossa -196 576 000 euroa
Tulojen alitus 6 024 000 euroa
Menojen ylitys 4 320 000
Toimintakatteen alitus 10 348 000 euroa

Valtuutettu Veronika Honkasalo ehdotti valtuutettu Petra Malinin kannattamana, että muutetaan päätöskohtaa 5 seuraavasti:

Ta-kohta 5 10 01 Sosiaali- ja terveystalvet
Menomääräraha talousarviossa 1 533 839 000 euroa
Tulojen lisäys 146 000 000 euroa
Menomäärärahan ylitys 168 500 000 euroa

Valtuutettu Veronika Honkasalo ehdotti valtuutettu Petra Malinin kannattamana, että poistetaan päätösehdotuksesta seuraava lause:

Myönnettäviä ylitysoikeuksia on mahdollista käyttää ainoastaan koronasta aiheutuvien määrärahaisten suorien ja välillisten kustannusten kattamiseen ja enintään se määrä, kuin kustannuksia on aidosti vuodenloppuun mennessä toteutunut.

Äänestysjärjestys

Valtuutettu Veronika Honkasalon ensimmäisestä vastaehdotuksesta koskien päätöskohtaa 3 ja valtuutettu Terhi Peltokorven vastaehdotuksesta äänestettiin määrärahan myöntämistä koskevassa järjestyksessä. Ensin äänestettiin valtuutettu Veronika Honkasalon vastaehdotuksesta ja tämän jälkeen valtuutettu Terhi Peltokorven vastaehdotuksesta. Muista vastaehdotuksista äänestettiin erikseen.

1 äänestys



Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, valtuutettu Veronika Honkasalon 1. vastaehdotus EI

JAA-ehdotus: Kaupunginhallitus

EI-ehdotus: valtuutettu Veronika Honkasalon 1. vastaehdotus

Jaa-äännet: 64

Ted Apter, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Otto Meri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Mia Nygård-Peltola, Maria Ohisalo, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Juhani Strandén, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Lilja Tamminen, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Laura Varjokari, Juhana Vartiainen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Ei-äännet: 15

Zahra Abdulla, Katju Aro, Mika Ebeling, Mia Haglund, Veronika Honkasalo, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Petra Malin, Sami Muttilainen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Suldaan Said Ahmed, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 4

Alviina Alametsä, Maija Anttila, Mari Holopainen, Mirita Saxberg

Poissa: 2

Satu Silvo, Leo Stranius

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Veronika Honkasalon ehdotusta.

2 äänestys

Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, valtuutettu Terhi Peltokorven vastaehdotus EI

JAA-ehdotus: Kaupunginhallitus

EI-ehdotus: valtuutettu Terhi Peltokorven vastaehdotus EI



16.06.2021

Jaa-äännet: 58

Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Baudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Otto Meri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Mia Nygård-Peltola, Maria Ohisalo, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Lilja Tamminen, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Reetta Vanhanen, Jan Vapaa-vuori, Laura Varjokari, Juhana Vartiainen, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Ei-äännet: 23

Zahra Abdulla, Katju Aro, Mika Ebeling, Mia Haglund, Jussi Halla-aho, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Petra Malin, Sami Muttilainen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Suldaan Said Ahmed, Juhani Strandén, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 2

Alviina Alametsä, Mari Holopainen

Poissa: 2

Satu Silvo, Leo Stranius

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Terhi Peltokorven ehdotusta.

3 äänestys

Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, valtuutettu Veronika Honkasalon 2. vastaehdotus EI

JAA-ehdotus: Kaupunginhallitus

EI-ehdotus: valtuutettu Veronika Honkasalon 2. vastaehdotus

Jaa-äännet: 70

Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Baudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma,



Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Otto Meri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Mia Nygård-Peltola, Maria Ohisalo, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Risänen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Juhani Strandén, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Lilja Tamminen, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Laura Varjokari, Juhana Vartiainen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Ei-äännet: 12

Zahra Abdulla, Katju Aro, Mia Haglund, Veronika Honkasalo, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Petra Malin, Sami Mutttilainen, Petrus Pennanen, Suldaan Said Ahmed, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 2

Alviina Alametsä, Mari Holopainen

Poissa: 1

Leo Stranius

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Veronika Honkasalon ehdotusta.

4 äänestys

Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, valtuutettu Veronika Honkasalon 3. vastaehdotus EI

JAA-ehdotus: valtuutettu Veronika Honkasalon 3. vastaehdotus

Jaa-äännet: 70

Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Bjaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Otto Meri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Mia Nygård-Peltola, Maria Ohisalo, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Ranta-



nen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Juhani Strandén, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Lilja Tamminen, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Laura Varjokari, Juhana Vartiainen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Ei-äännet: 12

Zahra Abdulla, Katju Aro, Mia Haglund, Veronika Honkasalo, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Petra Malin, Sami Muttilainen, Petrus Pennanen, Suldaan Said Ahmed, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 1

Alviina Alametsä

Poissa: 2

Mari Holopainen, Leo Stranius

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Veronika Honkasalon ehdotusta.

5 äänestys

Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, valtuutettu Veronika Honkasalon 4. vastaehdotus EI

JAA-ehdotus: Kaupunginhallitus

EI-ehdotus: valtuutettu Veronika Honkasalon 4. vastaehdotus

Jaa-äännet: 70

Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Baudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Otto Meri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Mia Nygård-Peltola, Maria Ohisalo, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Juhani Strandén, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Lilja Tamminen, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Laura Varjokari, Juhana Vartiainen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar



Ei-äänet: 12

Zahra Abdulla, Katju Aro, Mia Haglund, Veronika Honkasalo, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Petra Malin, Sami Muttilainen, Petrus Pennanen, Suldaan Said Ahmed, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 1

Alviina Alametsä

Poissa: 2

Mari Holopainen, Leo Stranius

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Veronika Honkasalon ehdotusta.

Eriävät mielipiteet

Valtuutettu Veronika Honkasalo jätti eriävän mielipiteen seuraavin perusteluin:

Kaupunginvaltuuston hyväksymä lisäys ei ole riittävä kattamaan kasvatuksen ja koulutuksen mittavaa resurssivajetta, joka sisältyy syksyllä hyväksytyyn vuoden 2021 talousarvioon. Talousarvio sisälsi yhteensä 22 miljoonan leikkaukset koulutukseen, joista nyt paikataan vain osa. Nyt hyväksyty lisäys jättää paikkaamatta esimerkiksi ammatilliseen koulutukseen kohdistuvat merkittävät säästöt, jotka aiheuttavat isoa vahinkoa. Lisäksi pahasti pandemiasta kärsineen kulttuurikentän tukemiseen on ohjattava huomattavasti enemmän resursseja, kuin mitä nyt hyväksyty esitys sisältää. Vaikka pandemia on koetellut Helsinkiä Suomen mittakaavassa kovin, osoittaa Helsingin vuoden 2020 tilinpäätös, että Helsingin talous on yllättävän vahvalla pohjalla. Tämän lisäksi valtio on merkittäväillä resurssilisäyksillä tukenut myös Helsinkiä selviämään koronakriisistä vuonna 2020.

Valtuutetut Mia Haglund, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Petra Malin ja Sami Muttilainen jättivät eriävän mielipiteen samoin perusteluin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Laura Ávall, pormestarin erityisavustaja, puhelin: 050 361 7511
laura.avall(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan esitys 13.4.2021
- 2 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan esitys 11.5.2021



Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Koronakriisin laaja-alaisuus edellyttää suunnitelmallista jälkihoitoa

Covid-19-pandemian vaikutus kaupungin toimintaan, talouteen ja tulevaisuuteen varautumiseen on merkittävä. Sen terveydelliset, sosiaaliset ja taloudelliset vaikutukset aiheuttavat haasteita kaupungille ja koko julkiselle sektorille vielä vuosia. Pandemia on aiheuttanut terveyskriisin. Rajoitustoimenpiteet ovat saaneet aikaan taloudellista tappiota, sosiaalista pahoinvointia ja monenlaisia lieveilmiöitä, jotka aiheuttavat kielteisiä terveys- ja hyvinvointivaikutuksia lyhyellä ja pitkällä aikavälillä.

Kaupungin organisaatiossa siirryttiin koronapandemian johdosta kriisiajan toimintamalliin keväällä 2020. Helsinkiin perustettiin kaupungin ylimmästä johdosta koostuva koronakoordinaatioryhmä, joka käsitteli keskeiset ratkaisuja vaativat asiat linjajohdon toimeenpantavaksi. Syntyneeseen poikkeukselliseen tilanteeseen reagoitiin määrätietoisesti ja nopeasti myös kaupungin taloudenpidon osalta joustamalla tapauskohtaisesti olemassa olevasta ohjeistuksesta ja käynnistämällä tilanteen edellyttämiä kertaluonteisia toimenpiteitä.

Tähän mennessä kaupunki on suoriutunut koronan hoidosta hyvin. KPMG:n toteuttaman selvityksen mukaan kaupungin koronakriisin hoidon vahvuuksia ovat olleet muun muassa suunnitelmallisuus ja johdonmukainen, tietoon ja valmisteluun perustuva päätöksenteko. Samojen vahvuuksien varaan on mahdollista ja suotavaa rakentaa myös kriisin jälkihoidon kokonaisuutta.

Koronapandemialla on kuntien talouteen pitkäaikainen ja laaja-alainen vaikutus. Covid-19-pandemia ja sen vaikutukset lisäävät resurssitarpeita palveluissa ja tehtävissä. Kaupungin on varauduttava hoitamaan pandemian seurauksia pitkäjänteisesti muodostamalla selkeä tiekartta, joka perustuu huolelliseen suunnitteluun ja analyysiin.

Koronakustannusten huomioiminen kaupungin talousarviossa

Vuotuinen talousarvio ja sen noudattamisohjeet ovat kaupungin keskeisimmät taloudenpitoa ohjaavat asiakirjat. Kuntalain mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566



kalenterivuodeksi talousarvio, jota kunnan toiminnassa ja taloudenhoi-
dossa on noudatettava.

Helsingin kaupungilla ei ole lisätalousarviomenettelyä, jolla talousarvion määrärahoja lisätään kesken talousarviovuotta. Talousarvioon vaikut-
tavat päätökset on tehty keskitetysti ja vertailukelpoisesti osana talous-
arvioprosessia, määrärahatarpeiden tasapuoliseen arviointiin, virka-
valmisteluun ja tietoon perustuen. Ylitysoikeuksien käsittely erikseen
kunkin toteutumisennusteen yhteydessä ei ole kuntalain edellyttämän
suunnitelmallisen taloudenpidon mukaista.

Kaupunginhallituksen 14.12.2020 hyväksymissä vuoden 2021 talous-
arvion noudattamisohjeissa (§ 865) korostetaan talouden vakauttamista
suunniteltujen investointien toteuttamiseksi ja palvelujen ylläpitämisek-
si. Noudattamisohjeiden mukaan kaupungin toiminnassa ja talouden-
hoidossa on noudatettava talousarviota, seurattava talouden kehitystä
sekä sopeutettava muuttuvissa olosuhteissa toimintaa talousarvion
mukaiseksi.

Pääsääntöisesti talousarvion määrärahan ylitysoikeuksia ei myönnetä,
vaan toiminta tulee pystyä sopeuttamaan talousarvion mukaiseen mää-
rärahaan. Mikäli toimialat eivät kykene toimimaan kaupunginvaltuuston
hyväksymän talousarvion puitteissa, on lautakuntien hyväksymien ylity-
sesitysten oltava kaupunginkansliassa viimeistään marraskuun lopus-
sa. Määrärahan ylitysesityksessä on aina selvitettävä myös ylityksen
vaikutus toiminnan tavoitteisiin ja tuloarvioihin.

Kaupungin vuoden 2021 talousarviossa tunnistettiin, että koronasta ai-
heutuvien kustannusten rahoittaminen on ensisijaisesti valtiolle kuuluva
tehtävä, johon oli myös varauduttu valtion lisätalousarvioissa. Kaupun-
gin talousarviossa todettiin edelleen, että koronasta aiheutuvat valtion
suoran korvauksen piiriin kuuluvat menot muun muassa koronates-
taukseen ja hoitovelan purkamiseen liittyen tullaan käsittelemään ta-
lousarvion teknisenä ylityksenä vastaavan tulon perusteella.

Toimintaa ja taloutta suunniteltaessa koronatilanne ja sen mahdollinen
kehittyminen otettiin muilta osin huomioon kaupungin normaalin suun-
nittelujärjestelmän puitteissa. Lisäksi sovittiin toimintamallit ja menette-
lytavat siitä, miten yllättäviin tilanteisiin vastataan, jotta nämä eivät
hankaloita kaupungin perustoimintaa. Erityistä huomiota kiinnitettiin ko-
ronapandemiasta syntyvien kustannusten seurantaan.

Kaupunginhallituksessa edustettuina olevien ryhmien käymien neuvot-
telujen jälkeen ryhmien enemmistön budjettisovun määrärahakohden-
nukset ja tekstikirjaukset sisällytettiin totuttuun tapaan kaupunginhalli-
tuksessa 16.11.2020 vuoden 2021 talousarvioesitykseen, jonka kau-
punginvaltuusto hyväksyi 09.12.2020 (§ 352).



Ryhmiä enemmistön lisäämän tekstikirjauksen mukaan lautakunnat veloitettiin seuraamaan koronasta syntyneitä kustannuksia toiminnan seurannan yhteydessä ja esittämään niiden perusteella tarvittaessa ylitysoikeuksia kaupunginhallitukselle.

Kaupunginhallitus täydensi koronakustannusten seurantaan koskevaa kirjausta noudattamisohjeita hyväksyessään siten, että seuranta tehdään lautakunnissa osana talouden ja toteutumisen ennusteita heti ensimmäisestä ennusteesta lähtien ja niissä raportoidaan koronaepidemiasta johtuvat sekä suorat että välilliset kustannukset.

Talousarvion toteutumisennusteet tarkentuvat vuoden loppuun

Kolme kertaa vuodessa laadittavat talouden ja toiminnan toteutumisenennusteet ovat keskeisellä sijalla kaupungin taloudellisen kehityksen seuraamisessa ja tarvittavien johtamistoimenpiteiden arvioinnissa. Ennusteissa keskushallinto, toimialat ja virastot ennustavat määrärahojen sitovan tason (menot/toimintakate) toteutumisen lisäksi sitovien ja muiden toiminnan tavoitteiden sekä määrä- ja suoritettavien toteutumisista.

Vuoden ensimmäinen talousarvion toteutumisennuste laaditaan 31.3. tilanteesta. Kirjanpidon kolmen ensimmäisen kuukauden toteumatiedot eivät anna vielä riittävää kuvaa koko vuoden menoista ja tuloista, mutta niiden perusteella toiminnan voi todeta käynnistyneen talousarviossa suunnitellusti. Vuoden ensimmäisen neljänneksen toteumien perusteella ei voi tehdä päätelmiä talousarvion määrärahan lopullisesta riittävästä, mutta ennusteen tuottama tieto on tarpeellinen viranhaltijajohdolle ja lautakunnille talousarviossa pysymiseksi tarvittavien johtamistoimenpiteiden valinnassa.

Vuoden toinen toteutumisennuste laaditaan 30.6. tilanteesta välitilinpäätöksen tietojen perusteella. Puolen vuoden toteumatietojen perusteella voi ennustaa menojen ja tulojen kehittymistä ensimmäistä ennustetta paremmin ja tarkentaa tarvittavia johtamistoimenpiteitä. Luotettavin kuva talouskehityksestä sekä vuoden aikana käynnistettyjen johtamistoimenpiteiden vaikutuksista saadaan 30.9. -tilanteesta laadittavan kolmannen toteutumisennusteen perusteella, jolloin määrärahojen mahdollinen ylityspaine alkaa näyttäytyä myös kirjanpidon toteumatiedoissa.

Lautakuntien tekemät käyttötalouden ylitysesitykset ovat aiempina vuosina perustuneet 30.9. mennessä toteutuneisiin menoihin ja tuloihin sekä niiden pohjalta laadittuun kolmanteen toteutumisennusteeseen. Aina vuoden viimeisenkään ennusteen tieto ei ennusta pitävästi vuoden toteumaa. Esimerkiksi vuoden 2020 kolmannen ennusteen perusteella kasvatus- ja koulutuslautakunta esitti 9,0 miljoonan euron ylitysoikeutta,



mutta lopulta lisämäärärahaa ei tarvittu lainkaan, vaan toimialan koko vuoden menot jäivät 4,2 miljoonaa euroa vuoden 2020 talousarvion sitovaa määrärahaa pienemmiksi. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esitti vuoden 2020 kolmannen ennusteen perusteella 4,6 miljoonan euron alitusoikeutta toimialan toimintakatteeseen, josta tarvittiin lopulta 1,9 miljoonaa euroa.

Kaupunginhallituksen kaupunginvaltuustolle tekemien ylitysesitysten euromääriä tarkennetaan viimeisimmillä kirjanpidosta saatavilla tiedoilla, jotta lopulliset ylitysesitykset ovat toteumatietojen mukaisia.

Koronasta aiheutuvat suorat kustannukset toimialoilla

Koronakriisistä aiheutuneilla suorilla kustannuksilla tarkoitetaan nyt arvioitavissa olevia kustannuksia, jotka ovat jo kiistatta toteutuneet alkuvuonna tai toteutumassa loppuvuoden aikana koronan hoidon tai siihen liittyvien hankintojen ja järjestelyiden takia.

Valtio on sitoutunut korvaamaan kunnille koronasta aiheutuneita kustannuksia paitsi sosiaali- ja terveystoimessa, myös kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla. Päätösesityksen mukaan koronan suorat kustannukset korvataan ennakkoon myönnettävinä ylitysoikeuksina toimialoille enintään syntyneiden kustannusten kokonaismäärään asti ja ennakoiden valtiolta saapuvien koronakompensatioiden määrää.

Sosiaali- ja terveystoimialan ennusteessa koronan arvioidaan aiheuttavan 126 miljoonan euron lisäkustannukset, joita huhtikuun alkuun mennessä oli toteutunut sosiaali- ja terveystoimien talousarviokohdalle noin 38 miljoonaa euroa. Pääosin kustannukset ovat aiheutuneet pakollisista, suorista koronan hoidon lisäkuluista, kuten testauksesta, jäljittämisestä, rokottamisesta sekä suojavälineiden hankinnasta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta käsitteli toimialan vuoden 2021 talousarvion ensimmäisen toteutumisen ennusteen 13.04.2021 (§ 200). Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla menojen arvioidaan ylittyvän koronasta aiheutuvista syistä nettotasolla 2,3 miljoonaa euroa vuoden 2021 aikana. Koronasta aiheutuneita kustannuksia, lähinnä materiaali- ja sijaistyövoimakuluja, kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle on vuoden kolmen ensimmäisen kuukauden aikana kertynyt hyvin vähän, yhteensä 1,4 miljoonaa euroa. Samalla on syntynyt arviolta runsaan miljoonan euron suuruinen menosäästö koronan takia hankkimatta jääneistä palveluostoista.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta käsitteli toimialan vuoden ensimmäistä toteutumisen ennustetta 11.05.2021 (§ 62). Toimialan toimintakateen ennustetaan olevan 4,2 miljoonaa euroa heikompi kuin vuoden 2021 talousarviossa, koska tulot jäävät noin 6 miljoonaa euroa tavoitel-



tua pienemmiksi toimialan asiakastilojen oltua suljettuina koronan takia. Tilojen sulkemisesta ennustetaan aiheutuvan myös 1,9 miljoonan euron edestä menosäästöjä. Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalla koronasta aiheutuviksi kustannuksiksi katsotaan koronan aiheuttamat tulomenetykset, jotka nettobudjetoidulla toimialalla vaikuttavat käytettävissä oleviin menoihin.

Kirjanpidon kolmen ensimmäisen kuukauden tulojen ja menojen perusteella toimintakatteen alittuminen olisi jäämässä ennustettua pienemmäksi. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti ennusteen perusteella kuitenkin esittää 4,2 miljoonan euron alitusoikeutta toimialan toimintakatteeseen. Alitusoikeus takaisi palvelujen toteuttamisen normaalissa laajuudessa.

Kaupunkiympäristön toimialalla koronasta arvioidaan aiheutuvan noin 10 miljoonan euron kustannukset vuodelle 2021. Tästä noin 8,8 miljoonaa euroa on tulonmenetyksiä ja noin 1,2 miljoonaa euroa lisäkustannuksia, kuten esimerkiksi suojavälineisiin liittyviä hankintoja. Kaupunkiympäristön toimialan esittämän arvion mukaan kyseinen tulomenetyks on kompensoitavissa toimialan budjetissa sisäisin järjestelyin.

Kaupunginkanslian koronasta aiheutuneiden suorien kustannusten arvioidaan olevan hyvin maltillisia ja nousevan arvion mukaan noin 800 000 euroon vuonna 2021. Kaupunginkansliassa merkittävä ylitysriski sisältyy työmarkkinatuen kuntaosuuden maksatuksiin, jossa ennustetaan merkittävää nousua. Vuositasolla kuntaosuuden tämänhetkinen ylitysarvio liikkuu 12-14 miljoonassa eurossa, jonka perusteella haetaan tarvittaessa ylitysoikeutta talousarvion noudattamisohjeiden ja niihin kirjatun aikataulun mukaisesti.

Koronasta aiheutuvat välilliset kustannukset toimialoilla

Koronakriisin pitkäaikaisia vaikutuksia on arvioitu esimerkiksi valtiovarainministeriön Kuntatalousohjelmassa 2022–2025. Sen mukaan osa koronakriisin kustannuksista syntyy kasvavina palvelu- ja hoitojonoina, joiden kustannukset saattavat näkyä vasta huomattavasti myöhemmin. Hoitojonoa on esimerkiksi erikoissairaanhoidossa ja perusterveydenhoidossa. Koronakriisi lisää jatkossa myös mielenterveys- ja sosiaalipalvelujen tarvetta.

Kriisillä on ollut myös vaikutuksia kuntien toimintatapoihin ja asukkaiden palveluiden käyttöön. Näillä käyttäytymismuutoksilla voi olla kaupungin talouteen myös pysyvämpiä vaikutuksia. Koronakriisi on vaikuttanut laajasti kaupunkilaisten sosiaaliseen ja taloudelliseen hyvinvointiin muun muassa työttömyyden kasvun sekä hyvinvoinnin ja terveystieteiden kasaantumisen kautta.



Oletettavaa on, että koronasta aiheutuvia välillisiä kustannuksia syntyy kunnissa vielä vuosia eteenpäin. Valtion tekemän sitoumuksen mukaisesti merkittävä osuus myös koronan aiheuttamista välillisistä kustannuksista katetaan valtion avustuksin.

Sosiaali- ja terveystoimialalla palvelu- ja hoivavelkaa on syntynyt kun palveluja on suljettu ja supistettu tai kun asiakkaat eivät ole uskaltaneet tulla palveluihin koronan vuoksi. Vaikutukset ovat kohdistuneet epätaisisesti erityisesti niihin väestöryhmiin, joilla haasteet ovat olleet suurimmat jo ennen epidemiaa.

Perhe- ja sosiaalipalveluissa, terveys- ja päihdepalveluissa sekä sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalveluissa suljetut ja supistetut toiminnot ovat aiheuttaneet palveluvelkaa sekä raskaampien palvelujen tarvetta. Perhe- ja sosiaalipalveluissa esimerkiksi lasten, nuorten ja perheiden vastaanottokäynnit ovat vähentyneet ja kasaantuneet. Hoito- ja palveluvelkaa on syntynyt myös psykiatrian avohoitokäynneissä, päihdepoliikklinikoiden ja päihdehuollon laitoshoidon käynneissä sekä suun terveydenhuollossa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelukohtaisesti tehdyn suuntaantavan arvion mukaan koronan epäsuorien, palvelu- ja hoitovelkaan liittyvien kustannusten arvioidaan olevan lähivuosina yhteensä noin 100 miljoonaa euroa. Toimialajohdon esittämän tämän hetkisen arvion mukaan vuonna 2021 palvelu- ja hoitovelkaa on mahdollista kuroa umpeen enintään noin 20 miljoonan euron edestä.

Koronasta aiheutuvia lisäpalvelutarpeita sosiaali- ja terveystoimessa ei ole pystytty vielä arvioimaan. Koronapandemia on lisännyt työttömyyttä, mistä aiheutuu tulevaisuuteen kohdistuvaa lisäpalveluiden ja tukien tarvetta, taloudellista ahdinkoa ja heikkenevää hyvinvointia. Helsingin työttömyysaste huhtikuussa 2021 oli 14,1 prosenttia, mikä on edelleen merkittävästi korkeammalla tasolla kuin ennen koronaepidemiaa. Työttömyys kohdistuu voimakkaimmin palvelualoille, nuoriin, matalapalkkaiisiin ja vieraskielisiin. Erityisesti pitkäaikaistyöttömien määrä on kasvanut selvästi.

Lomautettujen määrän ennakoidaan säilyvän korkeana ainakin kesään 2021 saakka. Useiden toimialojen työn tarjonnan heikentyminen saattaa edellyttää työttömiksi jääneiltä tai lomautetuilta uudelleen kouluttamista.

Kouluissa selvitetään koronakriisin myötä käynnistetyn etäopetuksen aiheuttamaa oppimiserojen lisääntymistä niin alueellisesti kuin väestöryhmittäin. Oppimisvajeiden paikkaamiseksi tunnistettuja toimenpiteitä ovat esimerkiksi tukiopetuksen, osa-aikaisen erityisopetuksen, suomi toisena kielenä -opetuksen sekä oppilaanohjauksen lisääminen. Kasva-



tuksen ja koulutuksen toimiala on arvioinut, että noin 40 prosentilla oppilaista ja opiskelijoista voi esiintyä jonkinlaista lisätuen tarvetta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnalle esitetyn arvion perusteella koronasta aiheutuneiden välillisten, oppimisvelkaan liittyvien kustannusten arvioidaan muodostuvan toimialalla noin 9,4 miljoonan euron suuruisiksi.

Kulttuurin ja vapaa-ajan lautakunta esitti 3,5 miljoonan euron alitusoi-keutta osoitettavaksi kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan avustuksiin koronasta aiheutuneiden haittojen vähentämiseksi kulttuurin ja liikunnan ekosysteemin toimijoille. Kriisi on näkynyt toimijakentässä esimerkiksi vuokranmaksuongelmina, tapahtuma- ja taidekentän taloudellisina ongelmina, liikuntaseurojen seuralisenssien vähentymisenä ja varovai-suutena kiinnittää alihankkijoita tuleviin tuotantoihin.

Taulukko: Arvio koronakriisin kustannuksista toimialoilla vuonna 2021, miljoonaa euroa

2021	Arvio suorista kustan- nuksista	Arvio välillisistä kustan- nuksista
Sosiaali- ja ter- veystoimiala	126,0	20,0
Kasvatuksen ja koulutuksen toi- miala	2,3	9,4
Kulttuurin ja va- paa-ajan toimiala	4,2	-
Kaupunkiympäris- tön toimiala	10,0	-
Kaupunginkanslia	14,0	-
YHTEENSÄ	156,5	29,4

Koronasta riippumattomat budjettiin esitetyt ylityspaineet

Erityisesti kasvatuksen ja koulutuksen toimialan osalta ylityspaineisiin liittynyttä julkista keskustelua ei ole käyty niinkään koronan aiheutta- mista kustannuksista, vaan ylitysoikeus on kytketty koulujen syyskau- den toiminnan sopeuttamistarpeista luopumiseen ja toiminnan jatkami- seen nykymuotoisena jo tehtyjä aiempia päätöksiä perumalla sekä bud- jetissa sovittua yhtenäistä palvelutasoa muuttamalla.

Muutamien koulujen osalta julkisuudessa esillä ollut määrärahojen las- ku ja resurssiopettajista luopuminen johtuu toimialalautakunnan päät- tämistä määrärahakohdennuksista perusopetuksen sisällä ja tähän liit- tyvän kolmen vuoden siirtymäajan päättymisestä. Koulujen rahoituspe-



riaatteita on uudistettu siten, että koululle osoitettava määräraha perustuu oppilaskohtaisista tarpeista aiheutuviin kustannuksiin, jolloin määräraha jakautuu tasapuolisesti kaikkien oppilaiden suhteen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti vuoden ensimmäisen talousarvion toteutumisennusteen yhteydessä esittää 17,5 miljoonan euron ylitysoikeutta kasvatuksen- ja koulutuksen talousarviokohdalle koronan aiheuttaman oppimisvajeen ja mielen pahoinvoinnin ehkäisemiseen ja korjaamiseen.

Valtion kompensatio kunnille aiheutuneista koronakustannuksista

Koronapandemiasta on aiheutunut merkittäviä ylimääräisiä kustannuksia muun muassa kunnille ja sairaanhoitopiireille. Hallitus on luvannut korvata kunnille epidemiasta aiheutuneet välittömät kustannukset sosiaali- ja terveydenhuollossa.

Valtion tulee jatkossakin osallistua syntyneiden kustannusten rahoittamiseen. Saatu valtionavustus tulee puolestaan kunnissa käyttää siihen, mihin se on tarkoitettu. Avustuksen käytöstä on laadittava selvitys sen myöntäneelle ministeriölle.

Sosiaali- ja terveysministeriön 18.5.2021 Kuntainfon mukaan ministeriössä valmistellaan valtionavustushakujen avaamista välittömien koronakustannusten korvaamiseksi kunnille. Valtionavustushaku on tarkoitus järjestää syksyn 2021 aikana. Haku toteutetaan kahdessa erässä siten, että tammi-elokuun kustannuksia koskevat avustuspäätökset pyritään tekemään vuoden 2021 aikana ja syys-lokakuun kustannuksia koskevat päätökset alkuvuodesta 2022.

Vuoden 2021 valtion talousarvioon on varattu yli 1,6 miljardia euroa määrärahaa myönnettäväksi valtioavustuksina kunnille, kuntayhtymille ja Ahvenanmaan maakunnalle.

Pääpaino sosiaali- ja terveysministeriön avustushaussa on testauksen ja jäljittämisen, rokottamisen sekä hoidon välittömien kustannusten korvaamisessa. Avustus myönnetään tarpeeksi oikean kohdentumisen tuottavin laskennallisin perustein. Tarkempi korvausmalli ja jakoperusteet ovat valmisteltavana.

Avustuskokonaisuus sovitetaan yhteen hoitovelan kustannusten korvaamiseen liittyvän valmistelun sekä muiden koronapandemian hoitoon myönnettyjen tukien kanssa.

Hallituksen kolmannen lisätalousarvioesityksen mukaan koronavirustilanteesta aiheutuneiden vaikutusten lieventämiseksi opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalle ehdotetaan yhteensä 69 miljoonaa euroa.



Tästä 40 miljoonaa euroa suunnataan esi- ja perusopetukseen sekä varhaiskasvatukseen, 15 miljoonaa euroa lukiokoulutukseen, viisi miljoonaa euroa vapaaseen sivistystyöhön ja viisi miljoonaa euroa ammatilliseen koulutukseen. Lisäksi neljä miljoonaa euroa suunnataan yliopistoille ja ammattikorkeakouluille ohjauksen ja opiskelijahyvinvoinnin tuen vahvistamiseen.

Lisätalousarvioon on kirjattu, että edellä kuvattu tuki jaettaisiin valtionavustuksina, jolloin tuki toteutuisi kunnille tavanomaisen valtionavustusprosessin mukaisesti. Ennakkotietojen mukaan valtionavustus pyritään saamaan hakuun kesäkuussa ja haun valmistelu on ministeriössä käynnissä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenteen kehittämisen valtionavustuksiin ehdotetaan lisätalousarvioesityksessä myös 39 miljoonan euron lisäystä kohdennettavaksi kunnille lasten ja nuorten tukemiseen koronavirusepidemian aiheuttamassa tilanteessa ja sen jälkihoidossa. Lisäyksestä 16 miljoonaa euroa kohdentuu mielenterveyspalvelujen saatavuuden ja 23 miljoonaa euroa päihdepalvelujen pääsyn parantamiseen.

Koska hallitus on selkeästi viestinyt korvaavansa kunnille koronan hoidosta aiheutuvat välttämättömät ja välilliset terveydenhuollon kustannukset, on Helsingin syytä olettaa valtion kompensaaion olevan sosiaali- ja terveystoimialan osalta vähintään 146 miljoonaa euroa vuonna 2021.

Kasvatus- ja koulutustoimialan avustushakujen osalta on aiheutta olettaa, että Helsingille kertyvä osuus riittää kompensoimaan nyt esitetyistä suorista ja epäsuorista koronakustannuksista aiheutuvat ylitysoikeudet. Helsingin väestöosuus koko maan väestöstä on noin 12 prosenttia, nuoremmassa ikäluokissa tätäkin suurempi. Suhteessa muuhun maahan koulut ovat olleet pääkaupunkiseudulla pisimpään etäopetuksessa, jolloin myös kompensoitavaa oppimisvajetta on syntynyt enemmän.

Esittelijän yhteenveto

Palautuminen koronakriisistä ei tapahdu nopeasti, eikä kriisin hoitoon ole pikalääkkeitä. Palautuminen ei myöskään ole paluuta aikaan ennen kriisiä, vaan osa muutoksista on pysyviä ja vielä vaikeasti ennustettavia.

Lisää epävarmuutta tilanteeseen on tuomassa hallituksen esitys sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksesta. Toteutuessaan uudistus veisi palveluihin käytettävissä olevia resursseja erityisesti kaupunkiseuduilta. Julkisen talouden tasapainoa uudistus horjuttaisi vähintään koko 2020-



luvun ajan, heikentäen talouden elpymistä sekä mahdollisuuksia satsata esimerkiksi koulutukseen ja tutkimukseen koronan jälkeen.

Koronakriisin jälkihoidossa korostuu entisestään kokonaisvaltaisen kriisinhoidon merkitys. Sen sijaan, että tarkastelemme kriisin vaikutuksia pistemäisesti tai sattumanvaraisesti, on koronakustannuksia ja kriisin vaikutuksia tarkasteltava kokonaisvaltaisesti ja läpileikkaavasti organisaatiotasolla. Esittelijä toteaa, että esitys perustuu toimialojen tasapuoliseen kohteluun ja parhaan mahdollisen yhteisen tilannekuvan rakentamiseen.

Esittelijä toteaa, että käsittelyyn otettavat ylitysoikeusesitykset eivät voi millään tavalla liittyä aiempien päätösten perumiseen tai budjetissa yhteisesti sovitun palvelutason muuttamiseen, vaan niiden on budjettisovun mukaisesti perustuttava koronasta aiheutuneisiin suoriin ja välillisiin kustannuksiin.

Sosiaali- ja terveystoimialan lisäkustannuspaineita lukuun ottamatta esitetyt ylitykset ovat sen suuruisia, että vastaavat kustannuspaineet on aiemmin kyetty sopeuttamaan toiminnan ja olemassa olevan talousarvion sisällä erilaisin johtamistoimenpitein.

Poikkeuksellisesta koronatilanteesta johtuen esittelijä näkee perusteluksi toimia tässä ainutkertaisessa tilanteessa normaalista talousarvioprosessista poikkeavalla tavalla.

Kaupungin koronaelpymisen kokonaisuuden tilannekuvan hahmottamiseksi on perusteltua esittää ylitysoikeuksia koronasta aiheutuneisiin tai aiheutuviin kustannuksiin perustuen valtioneuvoston lupaukseen kattaa syntyneet kustannukset valtionavustuksin.

Nämä lisätään tuloarvioon, koska ne kerryttävät talousarviokohtien tuloja menoja vastaavalla summalla. Kaupungin tulojen arvioidaan kasvavan 157,7 miljoonaa euroa perustuen valtion talousarvioissa esitettyjen koronakustannusten kompensatioon kunnille sekä arvioon Helsingin vähimmäisosuudesta edellä mainitusta kompensatiosta. Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalla valtion kompensatio aiheutuneista tulonmenetyksistä on epätodennäköinen, sillä valtio maksaa kompensatiota toteutuneiden menojen perusteella.

Valtiolta saatavia avustuksia ja niitä vastaan esitettyjä ylitysoikeuksia sekä toimintakatteen alitusoikeutta voidaan käyttää vain Helsingin koronatoimenpiteisiin ja niiden kompensoimiseen.

Esittelijä toteaa, että koronasta aiheutuvien suorien kustannusten kompensoimiseksi toimialoille vuoden 2021 määrärahoja tulisi muuttaa niin, että



- Sosiaali- ja terveystalouden talousarviokohdalle (5 10 01) myönnetään enintään 126 miljoonaa euroa määrärahojen ylitysoikeutta.
- Kasvatuksen ja koulutuksen talousarviokohdalle (2 10 01) myönnetään enintään 2,3 miljoonaa euroa määrärahojen ylitysoikeutta.
- Kulttuurin ja vapaa-ajan talousarviokohdalle (4 10 01) myönnetään enintään 4,2 miljoonaa euroa toimintakatteen alitusoikeutta.

Koronasta aiheutuvien välillisten kustannusten kompensoimiseksi toimialoille vuoden 2021 määrärahoja tulisi muuttaa niin, että

- Sosiaali- ja terveystalouden talousarviokohdalle (5 10 01) myönnetään enintään 20 miljoonaa euroa määrärahojen ylitysoikeutta.
- Kasvatuksen ja koulutuksen talousarviokohdalle (2 10 01) myönnetään enintään 15,2 miljoonaa euroa määrärahojen ylitysoikeutta.
- Kulttuurin ja vapaa-ajan talousarviokohdalle (4 10 01) myönnetään enintään 3,5 miljoonaa euroa toimintakatteen alitusoikeutta.

Esittelijä toteaa, että koronan kustannusten kattamiseksi myöhemmin osoitettavat valtionavustukset käytetään nyt myönnettävien ylitysoikeuksien kattamiseen, eivätkä ne jo myönnetyn ylitysoikeuden määrään asti voi toimia perusteena uusille ylitysoikeusesityksille. Myönnettyjä ja mahdollisesti käyttämättä jääviä ylitysoikeuksia ei voi käyttää tulospalkkioiden maksamiseen toimialoilla.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Laura Ávall, pormestarin erityisavustaja, puhelin: 050 361 7511
laura.avall(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan esitys 13.4.2021
- 2 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan esitys 11.5.2021

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Sosiaali- ja terveystoimiala

Päätöshistoria

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566



Kaupunginhallitus 07.06.2021 § 425

HEL 2021-006665 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää oikeuttaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan, kulttuuri- ja vapaa-aika lautakunnan ja sosiaali- ja terveyslautakunnan ylittämään vuoden 2021 talousarvioon merkityt määrärahat sekä alittamaan toimintakatteet seuraavasti:

Käyttötalouden määrärahojen ylitykset ovat yhteensä 163 500 000 euroa ja toimintakatteiden alitukset ovat yhteensä 7 700 000 euroa.

Ta-kohta 2 10 01 Kasvatus ja koulutus
Menomääräraha talousarviossa 1 270 445 000 euroa
Tulojen lisäys 11 700 000 euroa
Menomäärärahan ylitys 17 500 000 euroa

Ta-kohta 4 10 01 Kulttuuri ja vapaa-aika
Toimintakate talousarviossa -196 576 000 euroa
Tulojen alitus 6 024 000 euroa
Menojen ylitys 1 644 000 euroa
Toimintakatteiden alitus 7 668 000 euroa

Ta-kohta 5 10 01 Sosiaali- ja terveystaloudet
Menomääräraha talousarviossa 1 533 839 000 euroa
Tulojen lisäys 146 000 000 euroa
Menomäärärahan ylitys 146 000 000 euroa

Samalla kaupunginvaltuusto edellyttää, että toimialalautakunnat tarkistavat tulosbudjettinsa ja toimintasuunnitelmansa myönnettävien ylitysoikeuksien mukaisiksi. Tulosbudjetissa ja toimintasuunnitelmassa on esitettävä, mitä koronaan liittyviä kustannuksia ylitysoikeudella tai toimintakatteiden alituksella katetaan ja mikä sen vaikutus on toiminnan tavoitteisiin sekä suoritteisiin. Lisäksi tulosbudjetissa on esitettävä kustannuspaikka- ja kirjausrakenne, jolle kustannukset kirjataan. Myönnettäviä ylitysoikeuksia on mahdollista käyttää ainoastaan koronasta aiheutuvien määräaikaisten suorien ja välillisten kustannusten kuten esimerkiksi hoito- ja palveluvelkaan, oppimisen tukeen, erityisopetukseen, oppilashuollon lisääntyneen tarpeen kattamiseen sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan avustuksiin koronasta aiheutuneiden haittojen vähentämiseksi, ja enintään se määrä, kuin kustannuksia on aidosti vuoden loppuun mennessä toteutunut.



Lisäksi kaupunginvaltuusto toteaa, että myönnettyjä ja mahdollisesti käyttämättä jääviä ylitysoikeuksia ei voi käyttää tulospalkkioiden maksamiseen toimialoilla.

Kaupunginhallitus poisti esittelijän perusteluista kappaleet 50, 51 ja 67.

Lisäksi kaupunginhallitus poisti kappaleesta 45 seuraavan lauseen: "Koronan synnyttämän mahdollisen lisäävustustarpeen arvioiminen on perusteltua toteuttaa syksyllä, kun tiedetään valtion lisätukien kohdentuminen helsinkiläisille toimijoille. Toimialalautakunnan esittämä alitusoikeus ja ekosysteemin avustukset ovat koronaliitännäisiä toimia, mutta niitä ei voida pitää vastaavalla tavalla koronasta aiheutuvina kustannuksina".

Kaupunginhallitus muutti kappaleen 74 seuraavasti:

"Koronasta aiheutuvien välillisten kustannusten kompensoimiseksi toimialoille vuoden 2021 määrärahoja tulisi muuttaa niin, että

Sosiaali- ja terveystalouden talousarviokohdalle (5 10 01) myönnetään enintään 20 miljoonaa euroa määrärahojen ylitysoikeutta.
Kasvatuksen ja koulutuksen talousarviokohdalle (2 10 01) myönnetään enintään 15,2 miljoonaa euroa määrärahojen ylitysoikeutta.
Kulttuurin ja vapaa-ajan talousarviokohdalle (4 10 01) myönnetään enintään 3,5 miljoonaa euroa toimintakatteen alitusoikeutta".

Käsittely

07.06.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Reetta Vanhanen: Poistetaan esittelijän perusteluista kappaleet 50, 51 ja 67.

Poistetaan kappaleesta 45 seuraava lause: "Koronan synnyttämän mahdollisen lisäävustustarpeen arvioiminen on perusteltua toteuttaa syksyllä, kun tiedetään valtion lisätukien kohdentuminen helsinkiläisille toimijoille. Toimialalautakunnan esittämä alitusoikeus ja ekosysteemin avustukset ovat koronaliitännäisiä toimia, mutta niitä ei voida pitää vastaavalla tavalla koronasta aiheutuvina kustannuksina."

Muutetaan kappale 74 seuraavasti:

"Koronasta aiheutuvien välillisten kustannusten kompensoimiseksi toimialoille vuoden 2021 määrärahoja tulisi muuttaa niin, että

Sosiaali- ja terveystalouden talousarviokohdalle (5 10 01) myönnetään enintään 20 miljoonaa euroa määrärahojen ylitysoikeutta.



Kasvatuksen ja koulutuksen talousarviokohdalle (2 10 01) myönnetään enintään 15,2 miljoonaa euroa määrärahojen ylitysoikeutta. Kulttuurin ja vapaa-ajan talousarviokohdalle (4 10 01) myönnetään enintään 3,5 miljoonaa euroa toimintakatteen alitusoikeutta. "

Korvataan päätösehdotus seuraavasti:

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää oikeuttaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan, kulttuuri- ja vapaa-aika lautakunnan ja sosiaali- ja terveyslautakunnan ylittämään vuoden 2021 talousarvioon merkityt määrärahat sekä alittamaan toimintakatteet seuraavasti:

Käyttötalouden määrärahojen ylitykset ovat yhteensä 163 500 000 euroa ja toimintakatteen alitukset ovat yhteensä 7 700 000 euroa.

Ta-kohta 2 10 01 Kasvatus ja koulutus
Menomääräraha talousarviossa 1 270 445 000 euroa
Tulojen lisäys 11 700 000 euroa
Menomäärärahan ylitys 17 500 000 euroa

Ta-kohta 4 10 01 Kulttuuri ja vapaa-aika
Toimintakate talousarviossa -196 576 000 euroa
Tulojen alitus 6 024 000 euroa
Menojen ylitys 1 644 000 euroa
Toimintakatteen alitus 7 668 000 euroa

Ta-kohta 5 10 01 Sosiaali- ja terveyspalvelut
Menomääräraha talousarviossa 1 533 839 000 euroa
Tulojen lisäys 146 000 000 euroa
Menomäärärahan ylitys 146 000 000 euroa

Samalla kaupunginvaltuusto edellyttää, että toimialalautakunnat tarkistavat tulosbudjettinsa ja toimintasuunnitelmansa myönnettävien ylitysoikeuksien mukaisiksi. Tulosbudjetissa ja toimintasuunnitelmassa on esitettävä, mitä koronaan liittyviä kustannuksia ylitysoikeudella tai toimintakatteen alituksella katetaan ja mikä sen vaikutus on toiminnan tavoitteisiin sekä suoritteisiin. Lisäksi tulosbudjetissa on esitettävä kustannuspaikka- ja kirjaurakenne, jolle kustannukset kirjataan. Myönnettäviä ylitysoikeuksia on mahdollista käyttää ainoastaan koronasta aiheutuvien määräaikaisten suorien ja välillisten kustannusten kuten esimerkiksi hoito- ja palveluvelkaan, oppimisen tukeen, erityisopetukseen, oppilashuollon lisääntyneen tarpeen kattamiseen sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan avustuksiin koronasta aiheutuneiden haittojen vähentämiseksi, ja enintään se määrä, kuin kustannuksia on aidosti vuoden loppuun mennessä toteutunut.



Lisäksi kaupunginvaltuusto toteaa, että myönnettyjä ja mahdollisesti käyttämättä jääviä ylitysoikeuksia ei voi käyttää tulospalkkioiden maksamiseen toimialoilla.

Kannattaja: Tomi Sevander

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Muutetaan päätösehdotuksen kohdat 4-6 seuraavasti:

Ta-kohta 2 10 01 Kasvatus ja koulutus

Menomääräraha talousarviossa 1 270 445 000 euroa

Tulojen lisäys 11 700 000 euroa

Menomäärärahan ylitys 33 700 000 euroa

(5) Ta-kohta 4 10 01 Kulttuuri ja vapaa-aika

Toimintakate talousarviossa -196 576 000 euroa

Tulojen alitus 6 024 000 euroa

Menojen ylitys 4 320 000

Toimintakatteen alitus 10 348 000 euroa

(6) Ta-kohta 5 10 01 Sosiaali- ja terveystaloudet

Menomääräraha talousarviossa 1 533 839 000 euroa

Tulojen lisäys 146 000 000 euroa

Menomäärärahan ylitys 168 500 000 euroa

Lisäksi poistetaan päätösehdotuksesta seuraava lause:

Myönnettäviä ylitysoikeuksia on mahdollista käyttää ainoastaan koronasta aiheutuvien määräaikaisten suorien ja välillisten kustannusten kattamiseen ja enintään se määrä, kuin kustannuksia on aidosti vuoden loppuun mennessä toteutunut.

Muutetaan esittelijän perusteluita vastaesityksen sisältöjä vastaavalla tavalla.

Kannattaja: Anna Vuorjoki

Reetta Vanhasen ja Veronika Honkasalon vastaehdotuksista äänestettiin vastakkain, jonka jälkeen voittanut ehdotus äänestettiin vastakkain esittelijän ehdotuksen kanssa.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Reetta Vanhasen vastaehdotus

EI-ehdotus: Veronika Honkasalon vastaehdotus

Jaa-äännet: 13

Seija Muurinen, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Na-



sima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Ei-äännet: 2

Veronika Honkasalo, Anna Vuorjoki

Kaupunginhallitus hyväksyi tässä äänestyksessä Reetta Vanhasen vastaehdotuksen äänin 13 - 2.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Reetta Vanhasen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 5

Seija Muurinen, Pia Pakarinen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 10

Veronika Honkasalo, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Kaupunginhallitus hyväksyi Reetta Vanhasen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 5 - 10.

Jan Vapaavuori, Veronika Honkasalo ja Anna Vuorjoki jättivät päätöksestä eriävän mielipiteen.

Jan Vapaavuori jätti eriävään mielipiteeseensä seuraavat perustelut:

Kaupunginhallituksessa edustettujen poliittisten ryhmien enemmistön neuvotteleman budjettisopimuksen mukaan ja Helsingin kaupungin vuoden 2021 talousarvion noudattamisohjeisiin (KHS 14.12.2020) kirjattun mukaisesti: "Koronasta aiheutuvia kustannuksia seurataan lautakunnissa talouden ja toiminnan seurannan yhteydessä. Lautakunnat esittävät tarvittaessa ylitysoikeuksia kaupunginhallitukselle ja kaupunginhallitus valtuustolle. Seurantaa tehdään osana talouden ja toteutumisen ennusteita heti ensimmäisestä ennusteesta lähtien ja niissä raportoidaan koronaepidemiasta johtuvat sekä suorat että välilliset kustannukset."

Kaupungin johtajana pormestarin tärkeimpiä tehtäviä on vastata huolellisesta ja mahdollisimman kokonaisvaltaisesta asioiden valmistelusta, puolustaa yhdessä sovittuja päätöksiä ja linjauksia sekä hyvää hallintotapaa kunnioittavia prosesseja.



Kaupunginhallituksen 7.6.2021 tekemässä päätöksessä ei ollut kysymys budjettisovun kunnioittamisesta eikä koronasta aiheutuneista kutsannuksista. Päätöksessä kyse oli uusien palveluiden avaamisesta ja aikaisemmin tehtyjen päätösten muuttamisesta tai perumisesta vaalien alusaikana.

Hyvän hallintotavan mukaan tällaiset ratkaisut on tehtävä osana budjettiprosessia, jolloin niiden vaikuttavuus ja tarpeellisuus myös suhteessa kaupungin muuhun palvelutarjontaan tulee arvioiduksi kokonaisuuden näkökulmasta kestäväällä tavalla. Helsingin kaupungin hallintosäännön edellyttämällä tavalla määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnallisiin tavoitteisiin ja tuloarvioihin.

Kaikissa poliittisissa tilanteissa, myös vaalien alla, on pystyttävä kunnioittamaan yhdessä sovittua sekä pyrittävä kokonaisvaltaiseen ja parhaisiin virkamiesarvioihin perustuvaan päätöksentekoon.

Jätän kaupunginhallituksen päätökseen eriävän mielipiteeni.

Veronika Honkasalo ja Anna Vuorjoki jättivät eriävään mielipiteeseensä seuraavat perustelut:

Kaupunginhallituksen hyväksymä lisäys ei ole riittävä kattamaan kasvatuksen ja koulutuksen mittavaa resurssivajetta, joka sisältyy syksyllä hyväksytyyn vuoden 2021 talousarvioon. Talousarvio sisälsi yhteensä 22 miljoonan leikkaukset koulutukseen, joista nyt paikataan vain osa. Nyt hyväksytty lisäys jättää paikkaamatta esimerkiksi ammatilliseen koulutukseen kohdistuvat merkittävät säästöt, jotka aiheuttavat isoa vahinkoa. Lisäksi pahasti pandemiasta kärsineen kulttuurikentän tukemiseen on ohjattava huomattavasti enemmän resursseja, kuin mitä nyt hyväksytty esitys sisältää.

Vaikka pandemia on koetellut Helsinkiä Suomen mittakaavassa kovin, osoittaa Helsingin vuoden 2020 tilinpäätös, että Helsingin talous on yllättävän vahvalla pohjalla. Tämän lisäksi valtio on merkittävällä resurssilisäyksillä tukenut myös Helsinkiä selviämään koronakriisistä vuonna 2020.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Laura Ávall, pormestarin erityisavustaja, puhelin: 050 361 7511
laura.avall(a)hel.fi



§ 188

Tukkutorin toimintojen järjestäminen

HEL 2020-011787 T 00 00 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti

- hyväksyä Tukkutorin toiminnan, omaisuuden (pl. kiinteistöt ja maa-alueet) ja henkilöstön siirtämisen toimintaa välittömästi jatkavalle perustettavalle uudelle osakeyhtiölle niin, että kaupunki vuokraa perustettavalle yhtiölle sen toiminnassa tarvittavat rakennukset ja maa-alueet, sekä
- oikeuttaa kaupunginhallituksen päättämään Tukkutorin toiminnan, omaisuuden (pl. kiinteistöt ja maa-alueet) ja henkilöstön siirtoon liittyvistä järjestelyistä.

Käsittely

Valtuutettu Dan Koivulaakso ehdotti valtuutettu Sami Muttilaisen kannattamana, että päätösehdotukseen lisätään 3. kohta:

- Yhtiöön kaupungilta siirtyvän henkilöstön osalta noudatetaan vähintään nykyisenkaltaisia työsuhteen ja palkkauksen ehtoja myös nykyisen työehtosopimuksen päättyessä.

6 äänestys

Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, vastaehdotus EI

JAA-ehdotus: Kaupunginhallitus

EI-ehdotus: Lisätään päätösehdotukseen 3. kohta: - Yhtiöön kaupungilta siirtyvän henkilöstön osalta noudatetaan vähintään nykyisenkaltaisia työsuhteen ja palkkauksen ehtoja myös nykyisen työehtosopimuksen päättyessä.

Jaa-äännet: 56

Alviina Alametsä, Ted Apter, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Nuutti Hyttinen, Kati Juva, Atte Kaleva, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Maria Landén, Otto Meri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Mia Nygård-Peltola, Maria Ohisalo, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Terhi Peltokor-



16.06.2021

pi, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Lilja Tamminen, Ulla-Marja Urho, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Laura Varjokari, Juhana Vartiainen, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Ei-äännet: 25

Zahra Abdulla, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Katju Aro, Mika Ebeling, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Eveliina Heinäluoma, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Petra Malin, Sami Muttilainen, Petrus Pennanen, Nasima Razmyar, Suldaan Said Ahmed, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 2

Sirpa Asko-Seljavaara, Juhani Strandén

Poissa: 2

Mari Holopainen, Johanna Laisaari

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Dan Koivulaakson ehdottamaa vastaehdotusta.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 3346844

atte.malmstrom(a)hel.fi

Miia Aho, konsernilakimies, puhelin: 310 36445

mia.aho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tukkutorin liiketoimintamalliselvitys 2019
- 2 Tukkutorin ja Helsingin Leijonan yhdistämiselvitys kevät 2020
- 3 Tukkutorin ja Helsingin Leijonan yhdistämiselvitys kevät 2020 täydennys
- 4 Tukkutorin ja Helsingin Leijonan yhdistämiselvitys syksy 2020
- 5 Hankinta- ja valtiontukioikeudellinen selvitys
- 6 Torikorttelit_opit_yhteenveto
- 7 Kauppahinnan analyysi
- 8 Yhtiöjärjestysluonnos
- 9 Perustamissopimusluonnos
- 10 Liiketoiminnan luovutussopimusluonnos
- 11 Siirtoneuvottelupöytäkirja
- 12 Kaupunkiympäristön toimialan henkilöstötoimikunnan lausunto 20.4.2021
- 13 Uuden yhtiö talouslaskelma
- 14 Omistajastrategialuonnos

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566



15 Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Helsingin Leijona Oy

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Tässä esityksessä ja sen liitteissä ”Tukkutori” tarkoittaa kaupunkiympäristön toimialan Tukkutori-yksikköä, joka hallinnoi ja ylläpitää Tukkutori-alueen lisäksi Teurastamoa, kauppahalleja ja toreja, Sörnäisten tukkualetta, Vihertukkutoria, Pakastamoa, Katariinankadun varastoa sekä pieniä toreja ja aukioita, joilla on myyntitoimintaa.

”Helsingin Leijona” tarkoittaa Helsingin Leijona Oy:n nykyistä toimintaa.

Tukkutorin ja Helsingin Leijonan toimintaa jatkamaan perustettavasta yhtiöstä käytetään työnimeä ”Helsingin kaupunkitilat Oy” ja/tai ”yhtiö”. Yhtiön toiminimeä tarkennetaan tarpeen mukaan perustamisen ja yhtiön toiminnan järjestämisen edetessä.

Helsingin kaupungin voimassaolevan kaupunkistrategian 2017–2021 mukaan Helsinki on monipuolinen ja kansainvälisesti vetovoimainen kulttuuri-, urheilu- ja tapahtumakaupunki. Elinkeinopolitiikan painopisteiksi on strategiassa määritelty kansainvälisesti houkutteleva Helsinki, osaavan työvoiman kaupunki sekä alusta uudelle ja kasvavalle liiketoiminnalle. Strategisena tavoitteena on olla myös omaleimaisten kaupunginosien summa, asukkaidensa, yrittäjiensä ja vierailijoidensa muodostama urbaani yhteisöllinen kokonaisuus. Tämän ja elinkeinopoliittisten tehtäviensä toteuttamiseksi kaupunki haluaa jatkossa panostaa entistä enemmän urbaanien kaupunkialueiden, kuten torien, kauppahallien ja Tukkutorin, kehittymiseen sekä suojeltujen keskustarakennusten arvon mukaiseen hyödyntämiseen. Pyrkimyksenä on erityisesti kaupungin vetovoimaisuuden ja elinvoimaisuuden tukeminen ja kehittäminen kulttuurihistoriallisesti merkittävässä kaupunkiympäristöissä ja -rakennuksissa niiden suojeluarvot huomioiden. Tätä kautta rakennukset ja alueet tuottavat myös lisäarvoa ja taloudellista toimeliaisuutta ympärilleen, sekä laajemmin Helsinkiin. Lisäksi Kalasatamassa sijait-



sevaa Tukkutorin ja Teurastamon aluetta on tarkoitus kehittää perinteisen tukkutoritoiminnan ohella uutta luovaksi urbaanin ravitsemus- ja tapahtumatoiminnan keskuksiksi, sekä tukea alueelle jo kehittynyttä ekosysteemiä.

Edellä mainittujen tavoitteiden toteuttamiseksi on valmisteltu Tukkutorin ja Helsingin Leijona Oy:n toimintojen yhdistäminen uuteen perustettavaan yhtiöön. Toimintojen yhdistämisen arvioidaan mahdollistavan nykyistäkin vaikuttavamman ja kaupungin tavoitteita paremmin edistävän kokonaisuuden muodostamisen. Helsingin Leijonan ja Tukkutorin toimintojen välillä on synergioita, joita voidaan yhdistämällä saavuttaa. Lisäksi toimintojen yhdistäminen lisää toiminnan taloudellista läpinäkyvyyttä.

Uuden yhtiön toimintaa ohjaa kaupungin sille asettamien tavoitteiden mukaisten palvelukonseptien kehittäminen ja ylläpitäminen Torikorttelien ja Tukkutorin alueilla, minkä puitteissa yhtiö kehittää vetovoimaista ja elinvoimaista kaupunkialueiden toimintaa.

Järjestelyn kohteena olevilla rakennuksilla ja niitä ympäröivillä kaupunkialueilla on keskeinen merkitys kaupungin toimialan mukaisten tehtävien ja kaupunkistrategiaan kirjattujen tavoitteiden toteutumisen kannalta.

Tukkutorin toiminta, omaisuus ja henkilöstö (pl. kiinteistöt ja maa-alueet) luovutetaan kokonaisuudessaan toimintaa jatkavalle uudelle perustettavalle yhtiölle. Tukkutorin henkilöstö siirtyy uuteen yhtiöön ns. vanhoina työntekijöinä liikkeenluovutuksen periaatetta noudattaen.

Toimintojen yhdistämisen yhteydessä Helsingin Leijona sulautetaan yhtiöön, jolloin myös Helsingin Leijonan henkilöstö siirtyy uuteen yhtiöön ns. vanhoina työntekijöinä. Aikataulullisesti yhdistämisprosessi on tarkoitus toteuttaa niin, että sulautumisen täytäntöönpano ja Tukkutorin toiminnan siirto yhtiöön toteutuvat samanaikaisesti per 31.12.2021.

Helsingin kaupunki vuokraa yhtiölle kokonaisuutena Tukkutorin ja Helsingin Leijonan nykyisessä toiminnassa tarvittavat rakennukset, tilat ja maa-alueet. Lisäksi Helsingin kaupunki tekee yhtiön kanssa erikseen sopimuksen koskien yhtiölle annettavaa kehittämistehtävää kaupungin toimialan sekä elinkeinopoliittisten ja kaupunkistrategian mukaisten tehtävien toteuttamiseksi sekä sen puitteissa Kaupungin yhtiöltä ostamista palveluista. Tätä sopimusta ja vuokrausta koskevat asiat tuodaan erikseen myöhemmin kaupungin päätöksentekoon.

Kaupunkiympäristölautakunta on antanut järjestelystä lausunnon, joka on liitteenä 15.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566



Esittelijän perustelut

Tukkutori

Tukkutori on kaupunkiympäristön toimialaan kuuluva yksikkö, joka on osa rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuutta ja Tilat -palvelua.

Tukkutorin tehtävänä on vuokrata toimitiloja pääsääntöisesti elintarvike- ja kukka-alan yrityksille toreilta, kauppahalleista ja Tukkutorin alueelta Sörnäisistä sekä pakastus- ja viileäsäilytystilaa Pakastamosta.

Tukkutorin toiminta (jäljempänä ”Tukkutori”) käsittää seuraavat alueet:

- Teurastamo,
- kauppahallit ja torit,
- Sörnäisten tukkualue,
- Pakastamo,
- pienet torit ja aukiot, joilla on myynti- ja/tai tapahtumatoimintaa
- Katariinankadun varasto

Helsingin Leijonan ja Tukkutorin toimintojen yhdistämisen valmistelussa tai sitä koskevissa talouslaskelmissa ei ole huomioitu Malmin hangaaria, jonka osalta tullaan täsmentämään tarvittava järjestelytarve myöhemmin erikseen.

Muilta osin yhdistämistä koskevat talouslaskelmat kuvaavat nykytilannetta molempien toimijoiden osalta, eikä laskelmissa ole näin otettu huomioon mahdollisia lähivuosina tapahtuvia tuloihin ja menoihin vaikuttavia muutoksia, kuten uusi pakastamo -hanketta sekä Pohjoisesplanadi 19:ssä sijaitsevan kiinteistön myyntiä.

Tukkutorin tulot vuonna 2020 ja vuonna 2019 olivat noin 6 miljoonaa euroa vuodessa. Henkilöstöä oli 17.

Helsingin Leijona

Helsingin Leijona Oy (jäljempänä ”Helsingin Leijona”) on kaupungin kokonaan omistama yhtiö, jonka toimialana on osana Helsingin kaupunkikonsernia kehittää Helsingin kaupungin 1. kaupunginosan (Kruununhaka) korttelissa nro 4, nro 30 ja nro 31 sekä 2. kaupunginosan (Kluuvi) korttelissa nro 32 olevia kaupungin omistamia kiinteistöjä ja niiden ympäristön toimintaa (jäljempänä ”Torikorttelit”, ellei erikseen toisintodeta). Toimintaansa varten yhtiö voi omistaa ja hallita kiinteistöjä, raken-



nuksia ja muita tiloja sekä omistaa arvopapereita, osakkeita ja yhtiö-osuuksia.

Yhtiö toimii ympäristöasioissa vastuullisesti ja kestäväen kehityksen periaatteiden mukaisesti. Yhtiö pyrkii toiminnassaan tehokkaaseen ja ympäristöä säästävään energiankäyttöön. Yhtiön tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa eikä se jaa omistajilleen osinkoa, vaan mahdollinen voitto on käytettävä yhtiön oman toiminnan tukemiseen ja kehittämiseen kaupunkikonsernin yhtiölle asettamat tavoitteet huomioon ottaen.

Liikevaihto vuonna 2020 oli noin 2,9 miljoonaa euroa, ja vuonna 2019 noin 4,1 miljoonaa euroa. Henkilöstöä oli keskimäärin 7.

Tukkutorin toiminnan järjestämiseen liittyvä selvitys 2019

Osana johtamisjärjestelmän valtuustokauden puolivälin tarkastelua kaupunginhallitus päätti 24.6.2019, § 473 muun muassa kehottaa kaupunginkansliaa yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa valmistelemaan Tukkutorin tarkoituksenmukaisesta sijoittumisesta kaupungin organisaatioon koskevan selvityksen elokuun 2019 loppuun mennessä.

Helsingin kaupunki tilasi loppuvuodesta 2019 ulkopuoliselta asiantuntijalta (KPMG Oy Ab) Tukkutorin toimintaa koskien selvityksen mahdollisesta tulevasta liiketoimintamallista/-suunnitelmasta Tukkutorin organisatorisen aseman ratkaisemiseksi (liite 1).

Selvityksen mukaan Tukkutoritoiminnalla on neljä liiketoiminta-alueita, jotka ovat luonteeltaan ja liiketoimintalogiikaltaan erilaisia: Teurastamo, Tukkutorin alue ja pakastamo, kauppahallit ja torit sekä muut alueet (mm. Malmi). Toisaalta selvityksessä havaittiin neljä toimintoa, joilla on vahva synergiaetua toisistaan: kiinteistöt, vuokraustoiminta, tapahtumat ja ruokakulttuurin kehittäminen sekä pakastamo.

Selvityksen perusteella Tukkutorin visioksi määritettiin muun muassa kyky uusiutua, vastata asiakkaiden tarpeisiin ja nopeasti luoda mahdollisuuksia uusille liiketoimintakonsepteille. Toimintaa suuntaamaan hahmotettiin seuraavat tavoitteet (toiminta-ajatukset):

- luoda asiakkailleen edellytykset kannattavalle ja elinvoimaiselle toiminnalle varmistamalla, että asiakkailta on käytössään nykyaikaiset, tehokkaat ja tarkoituksenmukaiset tilat;
- vuokrata toimitiloja ruoka- ja kukka-alan yrityksille sijainniltaan pääkaupunkiseudun houkuttelevimmilta toimintaympäristöiltä kuten toreilta, kauppahalleilta ja Tukkutorin alueelta Sörnäsissä;



- edistää myös tapahtumatoimintaa ja tapahtumatilavuokrausta Tukutorin alueella, erityisesti Teurastamoalueella, toreilla, halleissa ja Malmin lentokentällä;
- olla aktiivinen toiminnan ja konseptien kehittäjä, sekä hyödyntää toiminnassaan kumppaneiden ja verkostojen osaamista ja palveluja; sekä
- vaikuttaa toiminnallaan merkittävästi Helsingin kaupungin viihtyvyyteen ja houkuttelevuuteen kokonaisuutena ja kaupungin eri alueilla.

Selvityksessä kartoitettiin tukkutoritoiminnan vaihtoehtoisia organisointimuotoja kaupungin sisällä (nykyinen muoto mukaan lukien), mutta mitään eri vaihtoehtoista ei sellaisenaan nähty riittäväksi toimenpiteeksi saavuttamaan Tukutorille asetettuja tavoitteita.

Tukkutorin ja Helsingin Leijonan järjestämiseen liittyvät jatkoselvitykset 2020 ja 2021

Alkuvuoden 2020 aikana selvitettiin ulkopuolisen asiantuntijan (KPMG Oy Ab) avulla Tukutorin ja Helsingin Leijonan nykyisten toimintojen yhdistämisen taloudellisia ja verotuksellisia sekä muita juridisia reunaehdoja vertailemalla erityisesti toiminnassa tarvittavien kiinteistöjen omistamisen ja vuokrauksen mallia (liite 2). Verotuksellista selvitystä täsmennettiin huhtikuussa 2021 (liite 3).

Selvityksen perusteella vuokrausmalli todettiin edullisemmaksi kuin malli, jossa yhtiö omistaisi rakennukset, koska kiinteistöjen siirron toteuttamiseen ei analyysin perusteella ole sellaista ratkaisua, jossa varainsiirtoverokustannus ei realisoituisi. Kustannus riippuisi viime kädessä siirrettävän omaisuuden arvostuksesta, mutta selvityksessä käytettyjen eri arvostuskeinojen perusteella se vaihtelisi noin 1,8 – 4,1 miljoonan euron välillä.

Selvityksessä todettiin, että Tukutorin ja Helsingin Leijonan yhdistetty toiminta puhtaasti selvityksen oletuksien ollessa tappiollista ja sen mukaan olisi epätodennäköistä, että yhdistetyn yhtiön tulos muodostuisi positiiviseksi kaupallisilla perusteilla. Laskelmissa oli tunnistettu lisämyynti-/tukitarve, jotta yhtiö tekisi nollatulosta. Kaupungin mahdollisuuteen tukea yhtiötä vaikuttavat valtiontukisääntelyn asettamat reunaehdot. Lisäksi selvityksen johtopäätösten perusteella tunnistettiin, että rakennusten ja alueiden omistuksen siirto ei olisi myöskään verotuksellisesti edullista.

Edellä mainittujen seikkojen johdosta jatkovalmistelun lähtökohdaksi otettiin nykyisten Tukutorin ja Helsingin Leijonan käytössä olevien rakennusten ja maa-alueiden vuokraus uudelle yhtiölle erikseen määritel-



tävän toimintamallin mukaisesti kaupungin tahtotila ja juridiset reunaehdot huomioiden. Erityisesti tarkastelussa lähdettiin hahmottelemaan mallia, jossa tarkoituksenmukaisesti, taloudellisesti ja toiminnallisesti kestävästi voitaisiin toteuttaa kunnan toimialan mukaisia elinkeinopoliittisia sekä kaupunkistrategisia tavoitteita.

Loppuvuoden 2020 jatkoselvityksessä hahmotettiin ulkopuolisen asiantuntijan avulla (KPMG Oy Ab) yhtiön toimintamallia ja liiketoimintasuunnitelmaa (liite 4). Samalla keskityttiin tunnistamaan Tukutorin ja Helsingin Leijonan rakennusten ja alueiden erityisyys ja merkitys Helsingin kaupungille sekä kaupungin elinkeinopoliittiset tavoitteet näiden osalta. Jatkoselvitystä täydennettiin vielä alkuvuodesta 2021 erillisellä valtioneuvoston ja hankintaoikeudellisella lisäraportilla (liite 5).

Jatkoselvitystyötä varten haastateltiin useita Helsingin kaupungin ja kaupungin konserniyhtiöiden johtohenkilöitä uuden kokonaisuuden toimintaympäristön ymmärtämiseksi ja liiketoimintaedellytysten tarkentamiseksi. Myös alueiden vuokralaisille järjestettiin tiedotustilaisuus. Samassa tarkoituksessa molempien organisaatioiden henkilöstölle toteutettiin kaksi työpajaa, joissa käytiin läpi tulevan yhdistetyn kokonaisuuden mahdollisia toimintojen organisoitumisen vaihtoehtoja.

Tavoitteeksi hahmotettiin perustaa Helsingin kaupungin urbaanien kaupunkialueiden ja kulttuurihistoriallisesti merkittävien kiinteistöjen toiminnan kehittämisen yhtiö, joka kaupungin elinkeinopoliittisia tehtäviä ja kaupunkistrategiaa toteuttaen keskittyy vetovoimaisen ja elämyksellisen kaupunki- ja ruokakulttuurin kehittämiseen.

Tukutorin ja Helsingin Leijonan hallinnoimat rakennukset ja alueet

Torikorttelit ja pääosa Tukutorin hallinnoimista rakennuksista ja alueista ovat Helsingin kaupunkitilan ja -ympäristön kannalta keskeisiä kortteleita ja rakennuskantaa. Pääosin nämä sijaitsevat alueilla, jotka Museoviraston inventoinnissa (RKY) on määritelty merkittäviksi rakennetuiksi kulttuuriympäristöiksi. RKY-inventointi on valtioneuvoston päätöksellä otettu maankäyttö- ja rakennuslakiin perustuvien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkoittamaksi inventoinniksi rakennetun kulttuuriympäristön osalta 1.1.2010 alkaen.

Valtakunnallisesti merkittäviksi rakennetuiksi kulttuuriympäristöiksi on luokiteltu mm. Senaatintori ja kauppatori ympäristöineen.

Rakennukset ovat suurelta osin vahvasti suojeltuja, mikä rajoittaa niiden muutoksia käyttäjien tarpeiden mukaisiksi. Tukutorin ja Teuras-tamon alue tarjoaa ravintola- ja myymälätiloja sekä tukkukauppiaille varasto-, tuotanto-, viileä- ja pakkastiloja, mutta ko. alue on viime vuosina kehittynyt myös kohti kokonaisvaltaisempaa ravitsemus- ja elämyskes-



kusta. Museovirasto on 1990-luvulla tehnyt suojelupäätöksen alkupe-
räisistä Teurastamorakennuksista ja hyvin säilyneestä pihapiiristä. Ra-
kennukset 1-5 eli teurastushalli, hallintorakennus, porttivalvomo, jääh-
dytyskeskus ja lämpölaitos muodostavat Teurastamon 1930-luvun teol-
lisuusalueen.

Merkittävä osa kauppahallien ja Torikortteleiden tiloista (kuten hallien
käytävät ja muut yleiset tilat) on toiminnan tehokkuuden kannalta alhai-
sella tasolla sisältäen huomattavasti yleistä vapaassa käytössä olevaa
julkista tilaa eli nk. kaupunkitilaa, mikä on kaupallisen vuokrauksen
kannalta haastavaa. Kaupunkitilaa on tarkoitus enenevässä määrin
hyödyntää yhtiölle annettujen kaupungin elinvoimaa ja vetovoimaa li-
säävien tehtävien toteuttamisessa.

Kaupunkitila historiallisissa rakennuksissa ei useinkaan ole suoraan ns.
vuokrauskelpoista tilaa, mutta sen ylläpitokustannukset ovat kuitenkin
yleensä merkittävät. Lisäksi rakennusten suojeluun liittyvä sääntely ra-
joittaa merkittävästi Tukktorin ja Torikortteleiden rakennusten ja tilojen
taloudellisesti optimaalisinta hyödyntämistä ja kehittämistä. Nämä sei-
kat lisäävät kokonaisuutena uuden yhtiön ylläpitokustannuksia Tukku-
torin ja Torikortteleiden rakennuksista ja alueista ilman vastaavaa vuok-
ratuloa, mikä on otettu jäljempänä kuvatussa uuden yhtiön taloudelli-
sessa mallissa huomioon. Kaupungilla on rakennusten ja alueiden
omistajana velvollisuus huolehtia näiden kunnosta niin, että rakennuk-
sia ja alueita voidaan hyödyntää mahdollisimman täysimääräisesti jäl-
jempänä kuvattujen tehtävien toteuttamiseen.

Pakastamo ja Pohjoisesplanadi 19

Helsingin Leijonan ja Tukktorin toimintojen yhdistämistä koskevat ta-
louslaskelmat kuvaavat nykytilannetta molempien toimijoiden osalta,
eikä laskelmissa ole otettu huomioon mahdollisia lähivuosina tapahtu-
via tuloihin ja menoihin vaikuttavia muutoksia, kuten uusi pakastamo -
hanketta sekä Pohjoisesplanadi 19:ssä sijaitsevan kiinteistön myyntiä.

Kunnan tehtävät ja kaupunkistrategia uuden yhtiön kannalta

Asian valmistelussa on huomioitu kunnan toimialan ja kaupunkistrate-
gian mukaiset kaupungin tehtävät ja tavoitteet sekä mm. laissa kuntien
kulttuuritoiminnasta (166/2019) kunnalle annettuja tehtäviä.

Kaupungin tehtävänä on kehittää yritysten toimintaympäristöä, edistää
helsinkiläisten työllistymistä ja mahdollistaa kestävä ja osaamiseen pe-
rustuva taloudellinen kasvu. Kunnan toimialaan on perinteisesti katsot-
tu kuuluvan hyvinvointipalvelujen turvaamisen ohella elinkeinoelämän
yleisten edellytysten luominen, johon kuuluu esimerkiksi asianmukai-
nen alueidenkäytön suunnittelu ja riittävien alueiden varaaminen. Edel-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566



leen kunnan elinvoimaan liittyviä elinkeinotoimintaa edistäviä tehtäviä ovat esimerkiksi matkailun edistämiseen ja kuntamarkkinointiin liittyvät tehtävät. Oikeuskirjallisuudessa on myös vakiintuneesti katsottu, että kauppahallien ylläpitäminen kuuluu kunnan toimialaan.

Elinkeinoelämän edistämisen katsotaan kuuluvan kuntien vapaaehtoisten tehtävien piiriin. Yleisesti kunnan elinkeinopolitiikaksi voidaan ymmärtää kaikki sellainen toiminta, jolla kunta pyrkii kehittämään alueensa yritysten toimintaympäristöä, kasvua, kilpailukykyä ja työllisyyttä tukevaksi. Kuntien elinkeino- ja työllisyyspolitiikkaa toteuttavat peruskuntien ohella mm. kuntien perustamat seudulliset kehittämissyhtiöt ja matkailun markkinointiyhtiöt.

Kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain 3 §:n mukaan kunnan tehtävänä on järjestää kulttuuritoimintaa muun muassa

- edistämällä kulttuuriperinnön ylläpitämistä ja käyttöä sekä paikallista identiteettiä tukevaa ja kehittävää toimintaa; sekä
- edistämällä kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa.

Lain mukaan kunta voi järjestää kulttuuritoiminnan itse taikka yhteistyössä toisten kuntien kanssa tai muulla tavoin.

Asiaa on arvioitu myös kilpailuneutraliteettisääntelyn näkökulmasta. Lähtökohtaisesti kunnan voidaan katsoa toimivan kiinteistövuokrauksessa markkinoilla kilpailutilanteessa, kun se vuokraa kiinteistöjä tai tiloja kunnan ulkopuolisille toimijoille ja toiminta rinnastuu yksityisten markkinatoimijoiden harjoittamaan vuokraustoimintaan. Tapauskohtaisessa arvioinnissa voidaan ottaa huomioon esimerkiksi asuntojen vuokraus erityisryhmille tai vuokrattavan kiinteistön tai tilan erityisluonne. Tukutorin ja Helsingin Leijonan hallinnoimien tilojen ja alueiden osalta kaupallinen käyttö on liitännäistoimi, joka liittyy rakennusten ja niiden sijaintialueiden muuhun kuin kaupalliseen käyttöön, käyttöedellytysten turvaamiseen ja kaupungin muihin kuin kaupallisiin tavoitteisiin. Vuokralaiskäyttö (esim. kauppahallit, Torikorttelit) ovat vain osa rakennusten käyttökokonaisuutta ja rakennuksilla on laajempaa kuin kaupallista merkitystä mm. kaupungin elinkeinopoliittisten ja kulttuurillisten tavoitteiden kannalta.

Helsingin kaupungin voimassaolevan kaupunkistrategian 2017–2021 mukaan Helsinki on monipuolinen ja kansainvälisesti vetovoimainen kulttuuri-, urheilu- ja tapahtumakaupunki. Elinkeinopolitiikan painopisteiksi on strategiassa määritelty kansainvälisesti houkutteleva Helsinki, osaavan työvoiman kaupunki sekä alusta uudelle ja kasvavalle liiketoi-



minnalle.

Strategisena tavoitteena on olla myös omaleimaisten kaupunginosien summa, asukkaidensa, yrittäjiensä ja vierailijoidensa muodostama urbaani yhteisöllinen kokonaisuus.

Kaupunkistrategian mukaan

- Helsingin kaupungin tulee olla Suomen paras kaupunki yrityksille.
- urbaani ympäristö tarjoaa hyvän kasvualustan yritysten innovaatio-toiminnalle ja vetovoimaisen asuinympäristön työvoimalle.
- vetovoimainen keskusta on Helsingin käyntikortti ja elinehto. Helsingin keskusta on elinvoimainen kaupallisia palveluja, tapahtumia, viihtymistä ja kansalaistoimintaa kokoava vetovoimainen paikka. Keskustan elinvoimaisuutta kehitetään yhteistyössä alueen elinkeinolaisten toimijoiden kanssa.
- tavoitteena on saada kaupunkiin uusia omaleimaisia vierailukohteita.

Kaupungin toimialaan kuuluvien tehtävien ja kaupunkistrategisten painopisteiden toteuttamiseksi Helsingin kaupunki haluaa jatkossa panostaa entistä enemmän urbaanien kaupunkialueiden, kuten torien, kauppahallien ja Tukkutorin alueen, kehittymiseen sekä suojeltujen keskustarakennusten arvon mukaiseen hyödyntämiseen. Pyrkimyksenä on ensisijaisesti kaupungin vetovoimaisuuden ja elinvoimaisuuden tukeminen ja kehittäminen kulttuurihistoriallisesti merkittävässä kaupunkiympäristöissä ja rakennuksissa niiden suojeluarvot huomioiden. Tätä kautta rakennukset ja alueet tuottavat myös lisäarvoa ja taloudellista toimeliaisuutta ympärilleen, sekä laajemmin Helsinkiin. Lisäksi Tukkutorin aluetta on tarkoitus kehittää perinteisen ja merkittävän tukkutoritoiminnan ohella uutta luovaksi urbaanin ravitsemus- ja tapahtumatoiminnan keskuksiksi sekä elintarvikealan ympärille rakentuvaksi pk-yritysten toiminnan keskuksiksi sekä tukea alueelle jo kehittynyttä ekosysteemiä.

Torikortteleiden ja Tukkutorin rakennusten ja alueiden aikaisemmin kuvattu erityisluonne ja sijaintien keskeisyys Helsingissä ovat olennaisia suhteessa uuden yhtiön tehtävään toteuttaa kaupungin elinkeinopoliittisia tavoitteita ja kaupunkistrategiaa. Uuden yhtiön toimintamallissa on lähtökohtana rakennusten ja alueiden kehittämisen ja vetovoimaisuuden lisäämisen sekä niiden vuokraamisen nivoutuminen yhteen.

Uuden yhtiön toimintamalli

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566



Uuden kokonaisuuden järjestämisen valmistelu on tehty yhteistyössä Tukutorin, Helsingin Leijonan, kaupunkiympäristön toimialan sekä kaupunginkanslian henkilöstö-, hallinto- ja talous- ja suunnitteluosaston kesken kaupungin johtoryhmän hyväksymien päälinjausten mukaisesti. Tavoitteena on ollut löytää kaupungin ja kaupunkilaisten kannalta paras ratkaisu pitkällä aikavälillä.

Valmistelussa on päädytty esittämään mallia, jossa yhdistetään Tukutorin ja Helsingin Leijona Oy:n toiminnot uuteen perustettavaan yhtiöön, jonka työnimi on Helsingin kaupunkitilat Oy (jäljempänä myös ”yhtiö”). Yhtiön toiminimeä tarkennetaan tarpeen mukaan perustamisen ja yhtiön toiminnan järjestämisen edetessä. Uusi yhtiö tulee olemaan 100 % kaupungin omistama ja kiinteä osa konsernia sekä tuen että ohjauksen näkökulmasta.

Yhtiön toimintaa ohjaa kaupungin elinkeinopoliittisten ja kulttuurillisten tehtävien sekä kaupunkistrategian perusteella yhtiölle asetettu palvelutehtävä, johon Torikortteleiden ja Tukutorin alueiden rakennusten ja ympäröivien kaupunkialueiden vuokraustoiminnan ylläpitäminen ja kehittäminen tiukasti nivoutuu. Torikortteleiden ja Tukutorin rakennukset ja alueet säilyvät kaupungin omistuksessa ja kaupunki tulee vuokraamaan ne yhtiölle.

Yhtiön keskeinen tehtävä tulee olemaan ajanmukainen kaupunkialueiden toiminnan kehittäminen siten, että yhtiö toiminnallaan ja kaupungilta vuokraamiensa rakennusten ja maa-alueiden kautta kasvattaa Helsingin profiilia vetovoimaisemmaksi ja kilpailukykyisemmäksi kaupungiksi sekä elävöittää Torikortteleiden ja Tukutorin ympäristöä. Tähän liittyen yhtiö keskittyy myös kehittämään Helsingin kaupunki- ja ruokakulttuuria ja tori- ja kauppahallitoimintaa sekä näiden tarkoituksenmukaista, joustavaa ja kustannustehokasta organisoitua. Lisäksi Kalasatamassa sijaitsevaa Tukutorin ja Teurastamon aluetta on tarkoitus kehittää perinteisen tukkutoritoiminnan ohella uutta luovaksi urbaanin ravitsemus- ja tapahtumatoiminnan keskuksesi, sekä tukea alueelle jo kehittyneitä ekosysteemiä. Uuden yhtiön toiminnan keskiössä ovat myös kaupungille myytävät vuokra-alueiden ja -tilojen kehittämis- ja vetovoimapalvelut, jotka tulevat perustumaan kaupungin ja yhtiön väliin, erikseen päätöksentekoon tuotavaan sopimukseen.

Helsingin Leijona on selvittänyt ja työstänyt aiemmin edellä kuvattuun kehittämistoimintaan liittyviä kysymyksiä, nk. Torikorttelit-opit (liite 6). Mm. seuraavia Torikorttelit-oppien näkökulmia on tarkoitus hyödyntää myös uuden yhtiön kehittämistoiminnan suunnittelussa ja mallintamisessa:



- Helsingin keskusta luo osaltaan Helsingin profiilia. Eri alueilla on mahdollisuus kehittää omaa profiilia ja identiteettiä, joilla erottua ja samalla kehittää Helsingin profiilia houkuttelevammaksi ja elinvoimaisemmaksi.
- Tapahtumat heijastavat aikansa kiinnostavaa kaupunkikulttuuria, jonka vahva läsnäolo on kaupunkikehittämisessä kilpailukykyä kasvattava ja erotteleva tekijä.
- Kaupungin tulee aktiivisesti mahdollistaa liiketoimintaa. Torikorttelien esimerkissä kyse on elävöittämisestä ja kaupunkikeskustan mielikuvan muokkaamisesta ja kaupunkitilan merkityksellisestä kehittämisestä kaupunkilaisille ja matkailijoille.
- Perinteinen vuokraustoiminta ei enää riitä luomaan tietynlaista profiilia vaan sitä tavoitellaan saavuttamalla oikean joukon huomio alueelle esimerkiksi tapahtumien tai väliaikaistoiminnan kautta.
- Torikorttelit on alusta yrittäjyydelle, joka tarjoaa mahdollisuuden yhteisölliseen toimintaan. Torikorttelit työstävät alueen mielikuvaa, ja positiiviset asiat, joita onnistutaan liittämään alueeseen, hyödyttävät kaikkia alueen toimijoita.
- Sesonkien merkitys, etenkin uusien sesonkien mahdollisuudet. Helsingin talvi, Helsingin kevät.

Operatiivisessa toiminnassaan yhtiön tulee kehittää toimivat vuokraus- ja palvelukonseptit (mm. vuokrausperiaatteet ja -politiikka, vuokrahinnoittelu sekä elinkeinopoliittiset näkökulmat) sekä mahdollistaa alueiden toimijoiden ja tilojen vuokraajien liiketoimintaa ja sen kehittymistä.

Vuokraus- ja palvelukonsepteissa tulee huomioida kaupungin yhtiölle asettamat tavoitteet sekä kohteiden erityisyys, sijainti ja suojeluarvot. Yhtiön toiminta tapahtuu pitkälti suojelluissa rakennuksissa ja niitä ympäröivillä kaupunkialueilla, joissa olennaista on kaupungin sille antaman tehtävän mukaisesti kulttuurihistoriallisten arvojen säilyttäminen ja kulttuuriperinnön tukeminen.

Vuokraustoiminnan järjestämisessä olennaista on sen läpinäkyvyys ja tasapuolisuus, ja lähtökohtana on avoin ja riittävästi julkistettu kilpailutus, jossa on selkeät valintakriteerit. Vaihtoehtoisesti voidaan kohteen vuokra perustaa ulkopuolisen arvioitsijan lausuntoon markkinaperusteisesta vuokratasosta.

Yhtiön toiminnan tulee perustua asiakastuntemukseen ja -kehitykseen, vuokratasojen koordinointiin sekä tapahtumatoimintaan. Tavoitteiden saavuttamisen kannalta keskeistä on uuden yhtiön vuokralaisten me-



nestys tiloille konsepteissa määriteltyjen tavoitteiden mukaisesti. Tähän tarvitaan jatkuvaa toimijoiden välistä yhteistyötä, vuokralaiskohtaista neuvontaa ja opastusta sekä tapahtumien järjestämistä, viestintää ja markkinointia. Yhtiön toiminnassa otetaan myös huomioon asiakas- ja vierailijakunnan monikielisyys ja etniset näkökulmat.

Toimintojen yhdistämisellä ja uudella organisointimallilla pyritään keskeisesti edistämään

- kaupunkistrategian tavoitteita, mm. urbaanit yhteisölliset kohtauspaikat, elinkeinopolitiikka/yrittäjyys, tapahtumatoiminta, matkailu, alueiden/paikkojen houkuttelevuus ja elinvoima
- toimintatapojen rohkeaa uudistamista ja kaupungin keskittymistä ydintoimintoihin
- toiminnan, kiinteistökannan ja määriteltyjen alueiden jatkuvaa kokonaisvaltaista kehittämistä konsepteja ja paikkakohtaisia kehittämissuunnitelmia hyödyntäen
- torien ja kauppahallien palvelukonseptien ja toimintaedellytysten määrätietoista kehittämistä
- vuokratasojen tervehdyttämistä, toiminnan taloudellisen läpinäkyvyyden ja toimijoille/loppukäyttäjille mahdollisesti myönnettävän tuen erottamisen vuokrasta
- kulttuurihistoriallisten arvojen säilyttämistä
- toimintaa ja päämääriä tukevien kumppanuuksien kehittämistä.

Uuden yhtiön järjestämisen keskeiset lähtökohdat ja valmistelu

Tukkutorin ja Torikortteleiden toimintojen järjestäminen toteutetaan perustamalla yhtiö, jonne luovutetaan siirtymävaiheen jälkeen Tukkutorin nykyiset toiminnot luovutushetken substanssiarvolla (liite 7). Samalla Helsingin Leijona sulautuu yhtiöön niin, että yhtiö jatkaa edellä kuvatulla toimintamallilla Tukkutorin ja Helsingin Leijonan toimintaa. Tukkutorin ja Helsingin Leijonan henkilöstö siirtyy yhtiöön ns. vanhoina työntekijöinä liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti.

Toimintojen yhdistämisen toteuttamiseen ja yhtiön ylösajoon liittyvä siirtymävaihe päättyy ja operatiivinen toiminta yhtiössä alkaa 1.1.2022.

Kaupunki tekee yhtiön kanssa sopimuksen koskien yhtiölle annettavaa, kaupungin tavoitteiden mukaista tehtävää sekä siihen liittyviä kaupungin palveluostoja yhtiöltä. Tukkutorin ja Helsingin Leijonan toimintaan



liittyvistä rakennuksista ja maa-alueista solmitaan yhtiön kanssa tämän kokonaisuuden käsittävät vuokrasopimukset.

Olennaista uudessa toimintamallissa on mahdollistaa yhtiölle riittävä toimintavapaus ja -valtuudet sekä resursointi kaupungin antaman tehtävän hoitamiseen kuitenkin niin, että alueiden kehittämisen ohjausvastuu säilyy kaupungilla. Yhtiölle asetettavia tavoitteita ja niiden seurantaan liittyviä mittareita esitellään jäljempänä uuden yhtiön omistajastrategian yhteydessä.

Luonnokset yhtiöjärjestyksestä ja perustamissopimuksesta ovat liitteinä 8-9.

Tukkutorin liiketoimintasiirto uuteen yhtiöön

Omaisuus

Yhtiöön luovutettavaan kokonaisuuteen kuuluu Tukkutorin koko nykyinen toiminta kaikkine toimintaan liittyvine sopimuksineen ja irtaimine omaisuuserineen sekä Tukkutorin henkilöstö oheisen liitteenä 10 olevan liiketoimintasiirtosopimusluonnoksen mukaisena. Tukkutorin käytössä tällä hetkellä olevat rakennukset ja maa-alueet jäävät kaupungin omistukseen, ja uusi yhtiö vuokraa ne kokonaisuutena kaupungilta.

Henkilöstö

Tukkutorin henkilöstöön kuuluu Tukkutorin alueiden ja tilojen vuokraus-toimintaa ja käyttöä hoitavat henkilöt. Sen sijaan ko. alueiden ja tilojen kiinteistönhoidollisia tehtäviä hoitava henkilöstö kuuluu organisatorisesti muualle kaupungin ympäristön toimialalla, eikä ko. henkilöstö tämän mukaisesti siirry uuteen yhtiöön.

Tukkutorin toimintojen järjestelyä valmisteltaessa on eri vaiheissa huolehdittu siitä, että henkilöstön kuuleminen varmistetaan ja että henkilöstölle tarjotaan ajantasaista tietoa prosessin etenemisestä ja uudesta kokonaisuudesta.

Liiketoimintasiirtoon liittyviä henkilöstöasioita on käsitelty henkilöstöjärjestöjen puheenjohtajien kanssa 2.10.2020 ja 13.4.2021 sekä henkilöstöpoliittisen työryhmän kokouksessa 7.10.2020. Henkilöstöjärjestöjen kanssa käytyjen siirtoneuvottelujen pöytäkirja on liitteenä 11.

Kaupunkiympäristön toimialan henkilöstötoimikunnassa asiaa on käsitelty 20.4.2021 ja tuolloin todettu yhteistoiminnan toteutuneen valmistelun tässä vaiheessa. Kaupunkiympäristö toimialan henkilöstötoimikunnan lausunto on ohessa liitteenä 12.



Tukkutorin henkilöstön siirtyminen yhtiön palvelukseen toteutetaan liikkeenluovutuksen periaatetta noudattaen. Liikkeenluovutuksen piiriin kuuluvat kaikki 31.12.2021 vakinaisessa virka- tai työsuhteessa olevat henkilöt niistä toiminnoista, jotka siirtyvät perustettavaan yhtiöön. Määräaikaisessa työsuhteessa olevat henkilöt, joiden määräaikaisuuden peruste säilyy 31.12.2021 jälkeen, siirtyvät yhtiön palvelukseen aiemmin sovituksi määräajaksi samalla periaatteella kuin vakinaisessa palvelussuhteessa oleva henkilöstö. Palvelussuhteen ehdot säilyvät ennallaan siirtymätilanteessa.

Liiketoimintasiirron verovaikutukset

Toimiessaan osana kaupunkia Tukkutori ei ole maksanut tuloksestaan tuloveroa eikä rakennuksistaan kiinteistöveroa. Yhtiö maksaa verotettavasta tuloksesta tuloveroa yhteisöverokannan mukaan. Yhtiö ei tule omistamaan rakennuksia, eikä näin maksa kiinteistöveroa.

Toimintojen luovutukseen ei sisälly varainsiirtoveron alaista omaisuutta.

Kyseessä olevien toimintojen luovuttaminen on lähtökohtaisesti arvonlisäverolain 19 a §:ssä tarkoitettu yritysjärjestely, joista ei suoriteta arvonlisäveroa. Yhtiö ryhtyy käyttämään kaikkia liiketoimintakokonaisuuteen kuuluvia tavaroita ja palveluja arvonlisäverotuksessa vähennykseen oikeuttavaan tarkoitukseen. Siltä osin kuin omaisuutta siirtyy Helsingin kaupungin arvonlisäveronvähennykseen ja kuntapalautukseen oikeuttamattomasta verottomasta kiinteistönvuokraustoiminnasta yhtiön vastaavaan verottomaan toimintaan, omaisuuden luovutus on Helsingin kaupungille verotonta AVL 61§:n perusteella.

Helsingin Leijonan sulautuminen uuteen yhtiöön

Sulautuminen

Tukkutorin ja Helsingin Leijonan yhdistäminen on mahdollista toteuttaa juridisesti eri toteutustavoilla. Tässä valmistelussa on arvioitu tarkoituksenmukaisimmaksi tavaksi sulauttaa Helsingin Leijona uuteen, ennen sulautumista perustettavaan yhtiöön, johon myös samalla Tukkutorin toiminta siirretään. Sulautumisessa Helsingin Leijonan varat ja velat siirtyvät selvitysmenettelyttä vastaanottavalle yhtiölle, kun sulautumisen täytäntöönpano on rekisteröity. Samanaikaisesti sulautuva yhtiö purkautuu. Emokaupungin osana olevaa Tukkutorin kokonaisuuden siirtämiseen uuteen yhtiöön ei voida soveltaa osakeyhtiölain sulautumista koskevia säännöksiä.

Helsingin Leijonan sulautumista koskeva muodollinen päätös tehdään Helsingin Leijonan yhtiökokouksessa mahdollisimman pian yhtiön perustamisesta päättämisen jälkeen. Sulautuminen pannaan täytäntöön



osakeyhtiölaissa määritellyn menettelyn ja määräaikojen mukaisesti. Sulautuvan yhtiö hallituksen ja toimitusjohtajan on mahdollisimman pian sulautumisen täytäntöönpanon jälkeen laadittava tilinpäätös ja toimintakertomus ajalta, jolta tilinpäätöstä ei vielä ole esitetty yhtiökokouksessa (lopputilitys). Sulautuvan yhtiön hallituksen on viivytyksettä lopputilitykseen liittyvien toimien jälkeen kutsuttava osakkeenomistaja osakkeenomistajien kokoukseen vahvistamaan lopputilitys. Kokoukseen sovelletaan, mitä yhtiökokouksesta säädetään.

Henkilöstö

Helsingin Leijonan ja Tukkutorin toimintojen mahdolliseen yhdistymiseen ja Helsingin Leijonan sulautumiseen liittyviä keskeisiä henkilöstöasioita on käsitelty Helsingin Leijonan henkilöstön kanssa syksystä 2020 lähtien. Päätöksenteon mukaisesti Helsingin Leijona käynnistää yhdistymiseen liittyvät yhteistoimintalain mukaiset menettelyt.

Sulautumisessa Helsingin Leijonan henkilöstö siirtyy myös ns. vanhoina työntekijöinä Yhtiöön.

Yhtiön tila- ja maanvuokrasopimus kaupungin kanssa

Yhtiö vuokraa liiketoimintansa edellyttämät maa-alueet ja rakennukset kaupungilta.

Tukkutorin ja Helsingin Leijonan vuokrauskelpoisten tilojen markkina-vuokrasta uuden yhtiön ja sen vuokralaisten sekä kaupungin ja uuden yhtiön välillä teetettiin syksyn 2020 ja talven 2021 aikana ulkopuolisen asiantuntijan avulla arvio.

Yhtiön ulkopuolisilta kerättäviin vuokratuloihin vaikuttavat kaupungin yhtiölle asettamat tavoitteet, jotka määrittävät sitä, minkälaiseen toimintaan vuokratiloja ja -alueita tulee käyttää, sekä vuokrattavien tilojen ja alueiden erityisyys, luonne ja sijainti. Tämän vuoksi arviossa esitettyä vuokratasoa ei voida suoraan soveltaa lähtökohtana kaupungin ja yhtiön välisissä vuokrasopimuksissa. Tila- ja maanvuokraukseen liittyvät sopimukset tullaankin tältä pohjalta valmistelemaan yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan, Helsingin Leijonan, Tukkutorin ja yhtiön kesken tarkoituksena muodostaa vuokrauksesta yksi kokonaisuus, joka luo pohjan yhtiön toimintaedellytyksille, ja ne tuodaan erikseen kaupungin päätöksentekoon myöhemmin.

Yhtiön henkilöstö

Tukkutorin ja Helsingin Leijonan henkilöstö siirtyy uuteen yhtiöön ns. vanhoina työntekijöinä. Yhtiön henkilömäärän arvioidaan tällä hetkellä olevan operatiivisen toiminnan alkaessa 24 henkilöä.



Kaupungin konserniohjeen mukaan tytäryhteisöt kuuluvat työnantaja-järjestöön ja soveltavat järjestäytymisensä mukaista työehtosopimusta.

Yhtiöön kaupungilta siirtyvän henkilöstön osalta noudatetaan voimassa olevia kunnallisia virka- ja työehtosopimuksia sopimuskauden loppuun (28.2.2022). Sopimuskauden päättymisen jälkeen myös heidän osaltaan noudatetaan yhtiön järjestäytymisen mukaista työehtosopimusta. Yhtiöön Helsingin Leijonasta siirtyvän henkilöstön osalta noudatetaan Avain-työnantajat Avainta ry:n työehtosopimusta, jonka työehtosopimuskausi päättyy 28.2.2022.

Henkilöstön eläke-etuudet järjestetään kunnallisen eläkelain tasoisin. Yhtiö ottaa eläkevakuutuksen Kevasta.

Yhtiö noudattaa kaupunkikonsernin tytäryhteisöjä koskevia henkilöstöpoliittisia periaatteita sekä konserniohjeen mukaista henkilöstöpolitiikkaa.

Yhtiön talous

Yhtiön taloutta koskevat laskelmat ovat liitteenä 13.

Yhtiön edellä kuvatun toimintamallin rahoitus perustuu siihen, että yhtiö saa merkittävän osan tuloistaan vuokralaisiltaan, minkä lisäksi kaupunki maksaa arvonlisäverollista korvausta yhtiölle annetun palvelutehtävän mukaisista toimenpiteistä. Jälkimmäisessä perusteena tulee olemaan kaupungin ja yhtiön välillä solmittava sopimus, jossa määriteltyjen tavoitteiden ja palvelukokonaisuuksien toteutumista, siihen liittyvien palvelujen sisältöä sekä kaupungin palveluostojen tulevaa määrää tarkastellaan kaupungin vuotuiset talousarviota koskevat päätökset huomioon ottaen. Sopimus näistä palveluista laaditaan kaupungin ja yhtiön välille myöhemmin erikseen.

Valmistelun yhteydessä tehtyjen laskelmien ja niissä käytettyjen nykyiseen toimintaan perustuvien vuokrataso- ym. oletusten perusteella kaupungin yhtiöltä tekemien ostojen määräksi tulisi vuositasolla noin 3 miljoonaa euroa nykyistä enemmän.

Yhtiön henkilöstöressurssien osalta laskelmissa on lähdetty nykyisistä Helsingin Leijonan ja Tukutorin henkilöstöressusseista. Uuden yhtiön monipuoliset kaupungin vetovoiman kehittämiseen liittyvät tehtävät ja yhtiölle nyt ja tulevaisuudessa kaupungin toimesta asetettavat tavoitteet huomioon ottaen voi olla tarpeen tarkastella yhtiön resursointia tulevina vuosina kaupungin ja yhtiön välisissä tehtävänantoa koskevissa sopimusneuvotteluissa tai muuten erikseen.



Ennen kaupungin ja yhtiö välillä tehtävän palveluiden ostoa koskevan sopimuksen laatimista tarkennetaan kaupungin ja yhtiön välisiin palveluostoihin liittyviä arvonlisäverotuksellisia kysymyksiä, ja tarpeen mukaan täsmennetään myös taloudellista toimintamallia sen mukaisesti.

Yhtiön perustamisen yhteydessä siihen on tarpeen sijoittaa omaa pääomaa, jotta uusi yhtiö pystyy käynnistämään toimintansa ylösajon ja vaatimat toimenpiteet. Lisäksi yhtiölle aiheutuu kustannuksia toimintojen yhdistämiseen liittyen (yhteiset toimitilat, mahdolliset järjestelmämuutokset jne.). Tarkoituksenmukaiseksi oman pääoman määräksi on yhtiön perustamisen yhteydessä arvioitu 2 000 000 euroa.

Yhtiön vuokraamiin rakennuksiin ja tiloihin tehtävät peruserparannus ja -korjausinvestoinnit ovat rakennusten ja tilojen omistajana olevan kaupungin vastuulla teknisen käyttöiän mukaisesti. Tilojen toiminnallisen konseptin vaatimat muutos- ja uudistamistyöt ovat uuden yhtiön vastuulla ja kustannustenjaosta yhtiön ja sen vuokralaisen välillä vastaa yhtiö.

Yhtiön omistajastrategia

Kaupunginhallitus hyväksyi 22.3.2021 aikaisemmista kaupungin hyväksymistä omistajapoliittisista linjauksista poiketen uudenlaisen tytäryhteisökohtaisen omistajastrategian mallin, jonka avulla on tarkoituksena kuvata tytäryhteisön johdolle kaupungin pidemmän aikavälin tavoitteita ja odotuksia yhteisöä kohtaan, jotta yhteisön johto osaa johtaa ja kehittää toimintaa oikean suuntaisesti oman toimivaltansa puitteissa. Omistajastrategioilla tulee pystyä aiempaa paremmin tukemaan ja edistämään tytäryhteisöjen pitkäaikaista kehittymistä.

Konserniohjeen mukaisesti kaupungin omistajuus on luonteeltaan strategista siten, että sillä saadaan aikaan taloudellista ja/tai toiminnallista hyötyä pitkällä aikavälillä. Uudet tytäryhteisökohtaiset omistajastrategiat kuvastavat myös kaupungin omaa sitoutumista omistajana tytäryhteisöille asetettaviin keskipitkän aikavälin kehittämistavoitteisiin ym. linjauksiin, mikä tukee pitkäjänteisyyttä ja ennustettavuutta omistajuudessa.

Omistajastrategian linjausten tavoitteena on osaltaan tukea kaupungille yhteisön omistamisesta muodostuvan omistaja-arvon positiivista kehittymistä. Omistajastrategioiden aikaperspektiivi on noin viidestä seitsemään vuotta ja niitä päivitetään jatkossa vähintään kaupunkistrategiakausittain tai yksittäistapauksessa aina tarpeen mukaan esimerkiksi toimintaympäristön merkittävien muutosten johdosta.



Perustettavalle uudelle kaupunkialueiden toimintojen kehittämissyhtiölle on laadittu omistajastrategialuonnos osana kokonaisjärjestelyn valmistelua. Luonnos on liitteenä 14.

Omistajastrategian mukaan yhtiön tehtävänä on muun muassa luoda kaupungin kansainvälisen tunnettuuden ja vetovoiman kasvua, edistää kaupunkikulttuurin ja elämysteollisuuden kehittymistä sekä elävöittää toiminnallaan Helsingin kaupunkikuvaa luomalla omaleimaisia ja veto-voimaisia tiloja ja alueita.

Lisäksi yhtiö edistää kaupungin kulttuurihistoriallisesti tärkeiden tilojen ja paikkojen aktiivista hyödyntämistä kaupunkilaisten, vierailijoiden ja yritysten toimesta laatimiensa kehittämis-, palvelu- ja vuokrauskonseptien avulla.

Kaupungilla on strateginen intressi yhtiön omistamiseen. Yhtiö on keskeinen väline kaupungin vetovoimaan ja elinvoimaisuuteen sekä kaupunkikulttuurin kehittymiseen liittyvien tavoitteiden toteuttamisessa.

Uusi yhtiö kuuluu kaupungin konserniohjauksessa pormestarin toimialaan muiden kaupungin elinvoimaisuuteen liittyvien tytäryhteisöjen tavoin.

Yhtiön tavoitteena on tuottaa kaupungille lisäarvoa onnistuneen alueiden konseptointi- ja kehitystyön, yhtiön vuokralaisten menestymisen mahdollistamisen ja uuden liiketoiminnan syntyminen edistämisen avulla sekä saavuttamalla sille asetetut kaupunkikulttuurin ym. kehitystavoitteet.

Yhtiön hallituksen tulee kollektiivisesti omata osaamista erityisesti seuraavista yhtiön toimialaan liittyvistä alueista:

- Kuntalain ja konserniohjeen mukaiset hallituksen kollektiiviset osaamisvaatimukset
- Kiinteistö- ja vuokrausliiketoiminta, erityisesti kiinteistöjen ja paikkojen kehittämisenäkökulma
- Asiakkuuksien johtaminen
- Viestintä ja markkinointi
- Tapahtuma- ja kulttuuriala sekä matkailu

Yhtiölle asetettavia keskeisiä tavoitteita ovat kaupungin vetovoimaisuuden edistäminen, asiakaskeskeisyys, Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman mukaisten tavoitteiden toteuttaminen sekä riittävä vakavaraisuus.



Yhtiön hallitus

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii hallitus, johon kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään kolme ja enintään seitsemän jäsentä.

Hallituksen jäsenten toimikausi on kaksi vuotta. Helsingin kaupungilla on oikeus nimetä yhtiön tilintarkastaja ja varatilintarkastaja, jota ei kuitenkaan tarvitse valita, jos tilintarkastajaksi valitaan hyväksytyt tilintarkastusyhteisö.

Kaupungin tytäryhteisöt jaetaan hallitustyöskentelyn vaativuuden perusteella neljään eri hallituspalkkioryhmään. Kaupunginhallitus on päättänyt eri ryhmissä maksettavien palkkioiden suuruudesta 12.3.2018, § 145. Perustettava yhtiö on sen roolin ja keskeisen merkityksen johdosta sekä muiden tytäryhteisöjen jakautuminen eri palkkioryhmiin huomioon ottaen perusteltua määritellä kuuluvaksi palkkioryhmään B. Kyseisessä palkkioryhmässä hallituksen puheenjohtajalle maksetaan tällä hetkellä 3 570 euron suuruinen vuosipalkkio ja lisäksi kaikille hallituksen jäsenille maksetaan 385 euron suuruinen kokouspalkkio.

Perustettavan yhtiön hallituksen nimeämisestä päätetään hallintosäännön mukaisesti kaupunginhallituksen konsernijaostossa.

Valtiontukiarviointi

Kielletyn valtiontuen määritelmä pohjautuu Euroopan unionin toiminnasta annetun sopimuksen ("SEUT") 107 artiklan 1 kohtaan, jossa valtiontuki määritellään jäsenvaltion myöntämäksi taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnytyksi tueksi, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, siltä osin kuin tuki vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Tunnusmerkkien täytyessä kyseessä on kielletty valtiontuki, ellei jokin poikkeussäännöistä sovellu.

Voidakseen olla valtiontukea, julkisen rahoituksen on kanavoiduttava yritykseen. Euroopan unionin tuomioistuimissa yritykseksi on määriteltä taloudellista toimintaa harjoittavat yksiköt riippumatta niiden oikeudellisesta muodosta ja rahoitustavasta.

Uusi yhtiö perustetaan hallinnoimaan kaupunkistrategian ja kaupungin tehtävien kannalta merkittävillä alueilla sijaitsevia kaupungin omistuksessa olevia rakennuksia ja alueita. Yhtiö tulee vastaamaan tilojen hallinnoinnin ohella alueiden elinvoimaisuuden kehittämisestä kaupungin palvelutehtävän perusteella.



Vuokrattavien tilojen rakennukset ovat pääosin suojeltuja ja rakennuskulttuurihistoriallisesti merkittäviä, ja kaupunkialueet, joilla ne sijaitsevat, ovat olennaisia kaupungin elinvoimaan liittyvien tavoitteiden kannalta. Tehtyjen selvitysten perusteella kaupunki ei voi kattaa rakennusten kunnossapidon ja edellytetyn kunnossapitotason vaatimia kustannuksia tiloissa mahdollisesti toimivien kaupallisten toimijoiden vuokratuloilla. Tiloja ja maa-alueita on kuitenkin niiden luonteesta (mm. kauppahallit, tori-alueet, kauppiastalot) ja kaupungin elinvoimatekijöihin liittyvistä tavoitteista johtuen tarkoituksenmukaista vuokrata pääosin ulkopuolisille elinkeinonharjoittajille.

Rakennuksia, niiden tiloja ja ympäröiviä maa-alueita käytetään etupäässä muihin kuin taloudellisiin tarkoituksiin, joita ovat mm. kaupungin keskustan ja urbaanien alueiden elinvoima-, kaupunkikulttuuri-, matkailunedistämisen- ja ruokakulttuuritavoitteet. Tähän järjestelyyn liittyvät rahoitustarpeet kohdistuvat myös pääosin näihin tarkoituksiin ja toteuttamisedellytysten luomiseen. Lisäksi on huomioitava, että kaupunki tulee ylläpitämään näitä tiloja ja maa-alueita myös siinä tapauksessa, että niitä ei lainkaan vuokrattaisi ulos, mutta tällöin elinvoima- ja muut kaupunkistrategiset tavoitteet voisivat jäädä toteutumatta optimaalisesti.

Yhtiön hallinnoimiksi suunniteltujen tilojen osalta tiloihin kohdistuva julkinen rahoitus ei muodostu valtiontueksi kaupallisille toimijoille, kun kaupalliset toimijat valitaan avoimen ja tasapuolisen tarjouskilpailun kautta, johon ei liity ehtoja tai vaihtoehtoisesti vuokrakohteesta peritään ulkopuolisen arvioitsijan määrittämä markkinaehtoinen vuokra. Lisäksi voidaan arvioida, että toiminnan vaikutukset ovat ainoastaan paikallisia, koska toiminta rajoittuu tietyille hyvin rajoitetulle alueelle eikä toiminta ole luonteeltaan laajentuvaa.

Yhtiön harjoittama muu toiminta kuin vuokraus ei ole taloudellista toimintaa eli siltä osin yhtiö ei toimi ollenkaan kilpailuilla markkinoilla, eikä kaupungin myöntämä tuki ole valtiontukea.

Edellä kuvatulla menettelyllä (avoin tarjouskilpailu tai arviointimenettely) varmistetaan siitä, että vuokralaiset eivät saa myöskään valtiontukeksi luettavaa taloudellista etua.

Yhtiön omalla toiminnalla pääosin ja yksittäisten vuokrakohteiden osalta vuokraustoiminnalla ei ole vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, tai vaikutus olisi korkeintaan marginaalinen. Komissio on useissa päätöksissä katsonut asiaan liittyvien erityisolosuhteiden vuoksi, että toimenpiteellä oli puhtaasti alueellinen vaikutus, eikä se näin ollen vaikuttanut jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Komissio on näissä tapauksissa varmistanut erityisesti, että tuensaaja toimitti tavaroita tai palveluja rajatulle alueelle jäsenvaltiossa eikä todennäköisesti houku-



tellut asiakkaita muista jäsenvaltioista ja että ei ole ollut mahdollista tietää ennakolta, että toimenpiteen vaikutus rajat ylittävien investointien tai sijoittautumisen edellytyksiin ei olisi pelkästään marginaalinen (Käsitiedonanto, 2016/C262/01, kohta 196). Perustettavan uuden yhtiön toimintojen voidaan edellä mainituilla perusteilla arvioida olevan paikallisia eikä toiminnoilla ole vaikutusta valtioneuvoston näkökulmasta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Hankintaoikeudellinen arviointi

Uusi yhtiö on julkisista hankinnoista annetun lain näkökulmasta hankintayksikkö eli se kuuluu hankintalain soveltamisalan piiriin. Yhtiön rahoitus tulee pääsääntöisesti kaupungilta. Kaupunki myös nimittää yhtiön hallituksen ja valvoo osakkeenomistajana yhtiön toimintaa. Näin yhtiö täyttää hankintalaissa määritellyt julkisoikeudellisen laitoksen toiminnan rahoitusta, johtoa ja sen nimeämistä koskevat edellytykset. Lisäksi yhtiön toiminnan luonne täyttää myös hankintalain edellytyksen siitä, että yhtiö on nimenomaisesti perustettu tyydyttämään sellaisia yleisen edun mukaisia tarpeita, joilla ei ole teollista tai kaupallista luonnetta. Uuden yhtiön on näin ollen kilpailutettava omat hankintansa hankintalain mukaisesti.

Hankintalakia sovelletaan lähtökohtaisesti myös kaupungin ja sen tytäryhtiöiden välisiin hankintoihin. Hankintalakia ei kuitenkaan sovelleta hankintaan, jonka kaupunki tekee sidosyksiköltään, tai hankintaan, jonka sidosyksikkö tekee kaupungilta. Uuden yhtiön sidosyksikköasema edellyttää, että

- yhtiö on kaupungista muodollisesti erillinen ja päätöksenteon kannalta itsenäinen,
- kaupunki yksin tai yhdessä muiden hankintayksiköiden kanssa käyttää määräysvaltaa yhtiöön samalla tavoin kuin omiin toimipaikkoihinsa,
- yhtiössä ei saa olla muiden kuin hankintayksiköiden pääomaa, ja että
- yhtiö harjoittaa enintään 5 % ja enintään 500 000 euron osuuden liiketoiminnastaan muiden tahojen kuin niiden hankintayksiköiden kanssa, joiden määräysvallassa se on.

Uusi yhtiö on osakeyhtiönä muodollisesti erillinen ja päätöksenteon kannalta itsenäinen. Kaupunki käyttää määräysvaltaa yhtiöön, eikä yhtiössä ole muiden tahojen pääomaa. Näin ollen yhtiön ja kaupungin välisen sidosyksikköaseman arvioinnin osalta ratkaistavaksi jää se, harjoittaako yhtiö sidosyksikköaseman edellyttämällä tavalla liiketoimin-



taansa pääosin kaupungin kanssa (ns. ulkoinen myynti enintään 5 % ja enintään 500 000 euroa).

Hankintalaissa ulkopuolisen rahoituksen osuus on liitetty liiketoiminnan käsitteeseen, jota ei ole määritelty hankintalaissa. Hankintadirektiivi (2014/24/EU) puhuu liiketoiminnan sijaan oikeushenkilön toiminnoista, jotka suoritetaan niiden tehtävien täyttämiseksi, jotka se on vastaanottanut määräysvaltaa käyttävältä hankintaviranomaiselta tai muilta kyseisen hankintaviranomaisen määräysvallan alaisilta oikeushenkilöiltä.

Oikeuskäytännössä on katsottu, että yksikön on suoritettava pääosa toiminnoistaan hankintayksikön hyväksi. Kaiken muun (ml. yksityisen puolen kanssa harjoitettavan toiminnan) tulisi olla ainoastaan toissijaisia. Arviointia tehtäessä tulisi huomioida kaikki toiminnot, joita harjoitetaan hankintaviranomaisen kanssa tehdyn hankintasopimuksen yhteydessä vastaanottajan henkilöllisyydestä riippumatta.

Yhtiön toimintamallissa kaupunki velvoittaa erillisellä tehtävänantoa koskevalla sopimuksella Yhtiön tuottamaan tiloihin liittyviä vuokrauspalveluita. Unionin tuomioistuimen Carbotermo-ratkaisun (C-340/04) perusteella, jos hankintayksikön ja sidosyksikön välisessä sopimuksessa sopimuksen kohteeksi on määritelty ulkopuolisiin henkilöihin kohdistuva toiminta, ulkopuoliset tahot voivat ainakin tietyissä tilanteissa rinnastua määräysvaltaa käyttävään hankintayksikköön. Carbotermo-ratkaisun perusteella on merkityksentöntä, suorittaako maksun yhtiölle sen omistava hankintayksikkö vai suorittavatko sen ulkopuoliset tahot, kunhan toiminta perustuu yhtiön ja hankintayksikön väliseen oikeussuhteeseen.

Edelleen tapauksen KHO 2012:61 perusteella kunnan lakisääteiseen terveydenhuoltoon kuuluvia palveluita voidaan tarjota myös ulkopuolisille, mikäli kyseessä ovat lakisääteiset tai muuhun toimintaan liitännäiset palvelut. Kunnan tehtäviä ovat elinkeinotoiminnan sekä kulttuurillisten tehtävien edistäminen ja toteuttaminen. Liitännäispalveluiden osalta oikeuskirjallisuudessa ja oikeuskäytännössä on ehdotettu, että arvioinnissa voitaisiin nojautua hankintasopimukseen. Mikäli hankintasopimus velvoittaa yksikön tarjoamaan palvelua myös esimerkiksi yrityksille tai kansalaisille, näille suunnattu myynti voitaisiin katsoa hankintayksikön suuntautuvaksi.

Carbotermo-ratkaisun ja edellä kuvatun oikeuskäytännön mukaisen poikkeuksen soveltaminen Yhtiöön on huomioitu yhtiön perustamista koskevassa päätöksenteossa, Yhtiön perustamisasiakirjoissa ja Yhtiön ja kaupungin välillä laadittavassa sopimuksessa tehtävänannosta. Olennaista tästä on mm. se, että kaupunki tulee hankkimaan Yhtiöltä vain sellaisia palveluita, jotka liittyvät Yhtiölle määriteltyyn tehtävään,



Yhtiö ei pyri laajentamaan toimintaansa ja että kaupunki ohjaa aktiivisesti Yhtiön toimintaa tavoitelähtöisesti.

Tämän tulkinnan mukaisesti yhtiön yhtiöjärjestys on laadittu ja yhtiön ja kaupungin välille myöhemmin laadittava sopimus palveluiden ostoista Kaupungin ja yhtiön välillä muotoillaan siten, että on selvää, että myös mahdollisen ulospäin suuntautuvan toiminnan tarkoituksena on kaupungin yhtiölle antaman elinkeinopoliittisen ja kulttuurillisten tehtävien ja tavoitteiden tukeminen.

Sidosyksikköasema mahdollistaa toimimisen siten, että kaupunki ostaa yhtiöltä tehtävänantosopimuksessa määritellyt palvelut kilpailuttamatta.

Kaupunginvaltuuston päätösten täytäntöönpano

Kaupunginhallitus toteaa, että mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy sille nyt tehdyn esityksen, niin kaupunginhallitus tulee täytäntöönpanon yhteydessä

- hyväksymään Helsingin kaupunkitilat Oy, ruotsiksi Helsingfors stadslokaler Ab, englanniksi Helsinki City Premises Ltd -nimisen osakeyhtiön perustamisen,
- hyväksymään liitteinä olevat luonnokset yhtiön perustamissopimukseksi ja yhtiöjärjestykseksi,
- hyväksymään perustettavan yhtiön omistajastrategian liitteenä olevan luonnoksen mukaisesti ja omistajastrategian osana hyväksymään hallituksen jäsenten palkkioperusteeksi palkkioryhmän B,
- kehittämään kaupunginkanslian oikeuspalveluita yhtiön perustamisvaiheessa merkitsemään kaupungin lukuun yhtiön kaikki osakkeet,
- osoittamaan 2 000 000 euroa talousarvion kohdasta 8 06 02 Arvopaperit, Khn käytettäväksi, muut kohteet kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston käytettäväksi yhtiön osakkeiden merkintähintojen maksamiseen,
- kehittämään kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastoa maksamaan yhtiön perustamiseen liittyvät rekisteröinti- ja vastaavat maksut,
- kehittämään kaupunginkanslian oikeuspalveluita hoitamaan yhtiön perustamiseen liittyvät tarpeelliset toimenpiteet sekä oikeuttaa oikeuspalvelut tekemään tarvittaessa perustamissopimukseen ja yhtiöjärjestykseen vähäisiä muutoksia, sekä



- hyväksymään Tukkutorin toiminnan, omaisuuden (pl. rakennukset ja maa-alueet) ja henkilöstön luovutuksen liitteenä olevien asiakirjaluonnosten mukaisesti sekä kehottamaan kaupunginkanslian oikeuspalveluita kaupungin puolesta allekirjoittamaan kyseiset asiakirjat ja tekemään niihin tarvittaessa teknisluonteisia tai muuten vähisiä muutoksia.

Edelleen kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin Leijona Oy:n sulautuminen uuteen perustettavaan yhtiöön käsitellään yhtiökokousasiana hallintosäännön mukaan konsernijaostossa.

Samalla kaupunginhallitus kiirehtii Teurastamon hankesuunnitelman loppuunsaattamista ja Tukkutorin Pakastamon investointipäätöstä.

Lopuksi

Uuden yhtiön on tarkoitus toteuttaa kaupungin elinkeinopoliittisia, kulttuurillisia ja kaupunkistrategisia tavoitteita kaupungilta vuokraamissaan tiloissa ja alueilla.

Yhtiö on tarkoitus perustaa mahdollisimman pian tämän päätöksen jälkeen niin, että uusi yhtiö huolehtii tulevan yhdistetyn toiminnan käynnistämiseen liittyvistä käytännön toimenpiteistä ja niihin liittyvistä sitoumuksista. Samalla valmistellaan Tukkutorin toimintojen siirtoon ja Helsingin Leijonan sulautumiseen liittyviä toimenpiteitä (sopimukset, tietojärjestelmät jne.). Kaupungin päätöksentekoon tuodaan myöhemmin erikseen Tukkutorin toimintojen siirron täytäntöönpanoon liittyvät asiat, Helsingin Leijonan sulautuminen yhtiökokousasiana sekä yhtiön ja kaupungin välistä tehtävänantoa koskeva sopimus ja maan- ja tilavuokrasopimukset. Uuden yhtiön varsinainen operatiivinen toiminta on tarkoitus aloittaa 1.1.2022.

Kaupunginhallitus vaatii uuden yhtiön varmistamaan yhdenvertaiset palvelut ja viestinnän molempien kotimaisten kielten osalta.

Hallituksen jäsenten nimeämistä koskeva asia tuodaan konsernijaoston päätettäväksi samanaikaisesti yhtiön perustamisen kanssa. Yhtiölle on tarkoituksenmukaista valita mahdollisimman laaja-alainen ja monipuolista osaamista ja kokemusta omaava hallitus yhtiön toimiala huomioon ottaen.

Yhtiön pääomitus on suunniteltu siten, että se varmistaa yhtiön toimintakyvyn, mutta on samalla siten perusteltu ja oikein mitoitettu, että sitä ei ole pidettävä EU:n säännösten vastaisena kiellettyinä valtiontukena.

Laadittujen taloudellisten selvitysten mukaan valitulla toimintamallilla yhtiö on elinkelpoinen ja taloudellisesti vakaalla pohjalla, mikä antaa



hyvän lähtökohdan yhtiön liiketoiminnan kehittämiseksi. Merkittävä osa yhtiön tuloista muodostuu pienten ja keski suurten yksittäisten yrittäjien vuokratuloista, minkä lisäksi yhtiö toteuttaa kaupungin sille antamaa palvelutehtävää erillistä korvausta vastaan. Pääomarakenne on suunniteltu siten, että yhtiö kykenee kattamaan kaupungille maksettavan tilavuokran kassavaroin.

Kaupunkiympäristölautakunta on antanut järjestelystä lausunnon, joka on liitteenä 15.

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 3 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää yhteisöjen ja säätiöiden perustamisesta.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 3346844
atte.malmstrom(a)hel.fi
Miia Aho, konsernilakimies, puhelin: 310 36445
miia.aho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tukkutorin liiketoimintamalliselvitys 2019
- 2 Tukkutorin ja Helsingin Leijonan yhdistämiselvitys kevät 2020
- 3 Tukkutorin ja Helsingin Leijonan yhdistämiselvitys kevät 2020 täydennys
- 4 Tukkutorin ja Helsingin Leijonan yhdistämiselvitys syksy 2020
- 5 Hankinta- ja valtiontukioikeudellinen selvitys
- 6 Torikorttelit_opit_yhteenveto
- 7 Kauppahinnan analyysi
- 8 Yhtiöjärjestysluonnos
- 9 Perustamissopimusluonnos
- 10 Liiketoiminnan luovutussopimusluonnos
- 11 Siirtoneuvottelupöytäkirja
- 12 Kaupunkiympäristön toimialan henkilöstötoimikunnan lausunto 20.4.2021
- 13 Uuden yhtiö talouslaskelma
- 14 Omistajastrategialuonnos
- 15 Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Helsingin Leijona Oy

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto



16.06.2021

Asia/6

Tiedoksi

Kaupunginkanslia (heos, oike, taso)
Kaupunkiympäristön toimiala

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 31.05.2021 § 411

HEL 2020-011787 T 00 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää

- hyväksyä Tukutorin toiminnan, omaisuuden (pl. kiinteistöt ja maa-alueet) ja henkilöstön siirtämisen toimintaa välittömästi jatkavalle perustettavalle uudelle osakeyhtiölle niin, että kaupunki vuokraa perustettavalle yhtiölle sen toiminnassa tarvittavat rakennukset ja maa-alueet, sekä
- oikeuttaa kaupunginhallituksen päättämään Tukutorin toiminnan, omaisuuden (pl. kiinteistöt ja maa-alueet) ja henkilöstön siirtoon liittyvistä järjestelyistä.

Kaupunginhallitus vaatii uuden yhtiön varmistamaan yhdenvertaiset palvelut ja viestinnän molempien kotimaisten kielten osalta.

Samalla kaupunginhallitus kiirehtii Teurastamon hankesuunnitelman loppuunsaattamista ja Tukutorin Pakastamon investointipäätöstä.

Käsittely

31.05.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Marcus Rantala: Uusi kolmas kappale osioon "lopuksi":

"Kaupunginhallitus vaatii uuden yhtiön varmistamaan yhdenvertaiset palvelut ja viestinnän molempien kotimaisten kielten osalta."

Kannattaja: Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Marcus Rantalan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.



Vastaehdotus:

Pia Pakarinen: Lisäys: Samalla kaupunginhallitus kiirehtii Teurastamon hankesuunnitelman loppuunsaattamista ja Tukutorin Pakastamon investointipäätöstä.

Kannattaja: Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Pia Pakarisen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Lisätään päätösesitykseen:

Erityistä huomiota kiinnitetään yritysten toimintaedellytyksiin, siirtyvän henkilökunnan työehtojen turvaamiseen sekä kunnan demokraattisen ohjauksen toteutumiseen.

Kannattaja: Anna Vuorjoki

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Veronika Honkasalon vastaehdotuksen mukaisesti muutetuna

Jaa-äännet: 10

Otto Meri, Pia Pakarinen, Marcus Rantala, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Ei-äännet: 5

Veronika Honkasalo, Mika Raatikainen, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Anna Vuorjoki

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 10 - 5.

24.05.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 3346844
atte.malmstrom(a)hel.fi
Miia Aho, konsernilakimies, puhelin: 310 36445
mii.aho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 18.05.2021 § 259



HEL 2020-011787 T 00 00 00

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginkanslialle:

Lautakunta puoltaa Tukutorin henkilöstön, toiminnan ja omaisuuden, lukuun ottamatta kiinteistöjä, rakennuksia ja maa-alueita, siirtämistä liikkeenluovutuksella uuteen perustettavaan yhtiöön. Tukutorin henkilöstö siirtyy uuden yhtiön palvelukseen nk. vanhoina työntekijöinä.

Tukutorin ja Helsingin Leijona Oy:n toimintojen välillä on synergioita. Toimintojen yhdistäminen mahdollistaa nykyistä vaikuttavamman ja kaupungin tavoitteita paremmin edistävän kokonaisuuden muodostumisen. Toimintojen yhdistäminen lisää toiminnan taloudellista läpinäkyvyyttä.

Yhtiön perustaminen kehittää urbaanien kaupunkialueiden ja kulttuurihistoriallisesti merkittävien halli- ja tukkukiinteistöjen sekä Torikorttelien toimintaa.

Yhtiön liiketoiminta-alueet mahdollistavat vetovoimaisen ja elämyksellisen kaupunki- ja ruokakulttuurin kehittymisen erityisesti Tukutorin ja Teurastamon alueella sekä sen ohella edelleen myös tukkutoritoiminnan ottaen samalla huomioon kaupungin elinkeinopoliittiset tehtävät, kaupunkistrategian tavoitteet ja toimintaympäristön suojeluarvot.

Yhtiön tehtävien ja sen toiminnalle asetettujen tavoitteiden mukaisesti, perustettavalle yhtiölle tulee varata riittävät yhtiön talouteen, henkilöstöön ja sen osaamiseen liittyvät resurssit.

Kaupunki vuokraa Yhtiölle sen toiminnassa tarvittavat rakennukset, tilat ja maa-alueet ulkopuolisen konsultin tekemän asiantuntija-arvion mukaisella vuokratasolla. Yhtiön vuokraamat tilat ovat suojelluissa rakennuksissa, ja kaupunki tilojen omistajana vastaa jatkossakin tilojen peruskorjausinvestoinneista ja ylläpidosta. Vuokrataso ei kaikilta osin vastaa rakennusten vaatimista investoinneista syntyvää kustannustasoa. Tämä tulee ottaa huomioon Rakennukset 31002 -talousarviokohdan vuotuisen tuottotavoitteen määrittelyssä.

Talouselämyksissä ei ole huomioitu mahdollisia lähivuosina tapahtuvia tuloihin ja menoihin vaikuttavia muutoksia, kuten uutta pakastamohanketta sekä Pohjoisesplanadi 19:ssä sijaitsevan kiinteistön mahdollista myyntiä.

Jatkovalmistelussa on sovittava tarkemmin rakennuksien, tilojen ja maa-alueiden, mukaan lukien torien, ylläpitovastuista ja ylläpitokustan-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566



nuksista Helsingin kaupungin ja Yhtiön välillä. Lisäksi tulee tarkentaa Malmin hangaarin ja lentokentän tapahtumavuokraustoiminnan järjestäminen sekä niiden talousvaikutukset.

Yhtiölle vuokrattavien rakennusten, tilojen ja maa-alueiden ylläpidosta vastaava ylläpitohenkilöstö tulee pysyä kaupunkiympäristön toimialalla.

Lautakunta edellyttää, että jatkovalmistelu ja siirtymä tehdään tiiviissä yhteistyössä sekä henkilöstön että vuokralaisten kanssa. Erityistä huomiota kiinnitetään vuokralaisten liiketoiminnan kehittämisen mahdollistamiseen.

Käsittely

18.05.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli yksikön päällikkö Elina Siltanen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Mia Haglund: Lautakunta edellyttää, että jatkovalmistelu ja siirtymä tehdään tiiviissä yhteistyössä sekä henkilöstön että vuokralaisten kanssa. Erityistä huomiota kiinnitetään vuokralaisten liiketoiminnan kehittämisen mahdollistamiseen.

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Mia Haglundin vastaehdotuksen.

11.05.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Kari Pudas, tekninen johtaja, puhelin: 310 15291
kari.pudas(a)hel.fi
Osmo Rasimus, yksikön päällikkö, puhelin: 310 39794
osmo.rasimus(a)hel.fi
Elina Siltanen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 32500
elina.siltanen(a)hel.fi

Tarkastuslautakunta 11.05.2021 § 46

HEL 2020-011787 T 00 00 00

Päätös



16.06.2021

Asia/6

Tarkastuslautakunta päätti nimetä ehdolle perustettavan Helsingin kaupunkitilat Oy:n tilintarkastajaksi BDO Oy:n (päävastuullinen tilintarkastaja KHT, JHT Tiina Lind). Tilintarkastaja nimetään vuonna 2021 perustettavalle yhtiölle toimikauden kestäessä tilikauden 2023 loppuun.

Esittelijä

tarkastusjohtaja
Timo Terävä

Lisätiedot

Arto Ahlqvist, tarkastuspäällikkö, puhelin: +358931036580
arto.ahlqvist(a)hel.fi



§ 189

Osallistuminen Itärata Oy:n omistamiseen ja rahoittamiseen

HEL 2021-005377 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi, että

- kaupunki lähtee osakkeenomistajaksi Lentorata-Porvoo-Kouvola-raideyhteyden suunnittelua toteuttavaan hankeyhtiöön (Itärata Oy), ja että
- kaupunki merkitsee perustettavan hankeyhtiön osakkeita tai muuten pääomittaa yhtiötä yhteensä enintään neljällä miljoonalla eurolla.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Osakassopimusluonnos
- 2 Perustamissopimusluonnos
- 3 Yhtiöjärjestysluonnos

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Hankeyhtiön muut perustajat

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Esitysehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Raideliikenteen kehittäminen

Kestävän kehityksen vaatimukset, ilmastonmuutoksen torjuminen sekä taloudelliset syyt edellyttävät liikkumisen ja logistiikan kokonaisvaltaista muutosta. Kaupunkiseutujen ja kaupunkien väliset liikennejärjestelmät



eivät kaikilta osin kuitenkaan vielä vastaa kasvun ja kestävyys tavoitteisiin. Erityisesti itäisen Suomen saavutettavuus ja liikenneyhteydet ovat jääneet jälkeen muun Suomen kehityksestä.

Väylävirasto julkaisi 28.5.2020 selvityksen itään suuntautuvan henkilöliikenteen nopeuttamisesta ja rataverkon palvelutason nostosta. Selvityksen mukaan Itäradan Lentorata-Porvoo-Kouvola-linjaus on paras vaihtoehto uudeksi idän suunnan yhteydeksi. Se parantaa ja nopeuttaa laajimmin itäisen Suomen yhteyksiä pääkaupunkiseudulle. Lisäksi yhteydet kansainväliselle lentoasemalle paranevat huomattavasti, mikä on ensiarvoisen tärkeää yritysten alueelle sijoittumisen sekä osaavan työvoiman kansainvälisen matkustamisen kannalta. Samoin matkailulle ja elinkeinoelämälle tärkeät, jo olemassa olevat kansainväliset yhteydet Venäjälle paranevat.

Nopeushyötyjen lisäksi uudella raideyhteydellä saadaan raiteille lisäkapasiteettia ja mahdollistetaan palvelutason nosto sekä tulevaisuuden suurnopeusjunat. Uuden radan myötä itäisen Suomen rataverkolle saatava lisäkapasiteetti tukee poikittaissuuntaisen kaukojunilla hoidettavan matkustajaliikenteen lisäämistä sekä parantaa myös tavaraliikenteen hyödyntämismahdollisuuksia jo kuormitetulla rataverkolla.

Parempi saavutettavuus ja lyhyemmät matka-ajat antavat uutta nostetta elinkeinoelämälle, laajentavat työssäkäyntialueita ja mahdollistavat paikasta riippumattoman työn. Koska liikenne on merkittävä kasvihuonepäästöjen aiheuttaja, on liikennevirtojen siirtymisellä raiteille myös merkittäviä ilmastovaikutuksia.

Rataverkon kehittäminen, raideliikenteen kilpailukyvyyn parantaminen ja henkilöjunayhteyksien nopeuttaminen vaikuttavat aiempaa enemmän yritysten sijoittumiseen ja ihmisten asuinpaikkakunnan valintaan. Maa-kuntakeskusten saavutettavuuden parantamisella on siten erittäin suuri merkitys alueen elinvoiman kehittymiselle.

Panostamalla uuden Lentorata-Porvoo-Kouvola-raideyhteyden suunnitteluun vastataan edellä mainittuihin haasteisiin.

Valtion 12-vuotisessa valtakunnallisessa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa 15.4.2021 on todettu, että valtio pitää kunnossa, peruskorjaa ja kehittää nykyistä rataverkkoa. Itäradan täysimääräisten hyötyjen saavuttamiseksi tarvitaan investointeja lisäksi Savon, Karjalan ja Luumäki-Vainikkala-radoille. Parantamistoimenpiteet kohentavat myös tavaraliikenteen toimintaedellytyksiä ja kustannustehokkuutta sekä tukevat uuden Lentorata-Porvoo-Kouvola-raideyhteyden toteuttamista. Itärata-hankkeen kaupungit ja kunnat edistävät näitä perusparannustoimenpiteitä uuden Lentorata-Porvoo-Kouvola-raideyhteyden rinnalla. Nykyisen



rataverkon toimenpiteet toteutetaan kuitenkin valtion toimesta erillisenä uudesta Itäratayhteyden hankeyhtiöstä.

Valtion hankeyhtiöpäätökset

Valtio selvitti edellisen hallituskauden 2015–2019 aikana eri vaihtoehtoja suurten infrahankeiden toteuttamiseen ja rahoittamiseen sekä siihen, että hankkeiden pitkiä suunnittelu- ja toteutusaikoja pystyttäisiin lyhentämään.

Liikenneverkon rahoitusta arvioineen parlamentaarisen työryhmän loppuraportissa 28.2.2018 todettiin, että aiempaa useampien infrahankeiden toteutumisen nopeuttamiseksi ja tehostamisen mahdollistamiseksi voidaan käyttää hankekohtaisia yhtiöitä. Loppuvuoden 2018 aikana valtiovarainministeriön asettama työryhmä selvitti infrahankeiden toteuttamista yhtiömallilla. Valtiovarainministerille 20.12.2018 luovuttamassaan loppuraportissa työryhmä hahmotteli mallin suurten infrahankeiden toteuttamiselle osakeyhtiön kautta.

Itärataa koskeneen hankeyhtiön perustamisesta käytiin liikenne- ja viestintäministeriön ja kuntien välillä alustavia neuvotteluja talvella 2019, mutta neuvottelut eivät edenneet päätöksentekovaiheeseen pääministeri Juha Sipilän hallituksen erottua maaliskuussa 2019. Pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelmassa on lueteltu rataverkon kehittämishankkeet, joita ovat päärata ja sen laajennukset, Helsingistä länteen suuntautuva rata sekä Helsingistä itään suuntautuva rata. Kaikkia suuria raideliikenneinvestointeja edistetään talouspoliittisen ministerivaliokunnan 10.9.2019 puoltamien linjausten mukaisesti.

Liikenne- ja viestintäministeriö (LVM) aloitti keskustelut itäisen suunnan raideyhteyden suunnitteluhankeyhtiön perustamisen edellytyksistä kesällä 2020. Aloitustilaisuus kuntien kanssa pidettiin 24.6.2020. Tilaisuudessa keskusteltiin hankeyhtiövalmistelun aloittamisen reunaehdoista Väyläviraston laatiman selvityksen pohjalta.

Talouspoliittinen ministerivaliokunta käsitteli kokouksessaan 20.1.2021 itäisen Suomen raidelinjauksia. Ministerivaliokunnan päätöksen mukaisesti liikenne- ja viestintäministeriö jatkoi neuvotteluja Lentorata-Porvoo-Kouvola-linjauksen eli Itärata-hankeyhtiön perustamiseksi.

Liikenne- ja viestintäministeriö käynnisti hankeyhtiön perustamista koskevat neuvottelut kuntien kanssa maaliskuussa 2021. Itäisen suunnan hankeyhtiöneuvottelut käytiin samoilla ehdoilla kuin jo perustettujen Suomi-rata ja Turun tunnin juna -hankeyhtiöiden neuvottelut.

Itärata Oy

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566



Uuden Helsingistä itään suuntautuvaan Lentorata-Porvoo-Kouvola-yhteysvälin kehittämiseksi on neuvoteltu Itärata Oy -nimisen hankeyhtiön perustamisesta.

Osakassopimusneuvotteluissa mukana olivat valtion lisäksi seuraavat 25 kaupunkia tai kuntaa: Askolan kunta, Helsingin kaupunki, Iisalmen kaupunki, Imatran kaupunki, Joensuun kaupunki, Kajaanin kaupunki, Kiteen kaupunki, Kouvolan kaupunki, Kuopion kaupunki, Lapinjärven kunta, Lapinlahden kunta, Lappeenrannan kaupunki, Lieksan kaupunki, Mikkelin kaupunki, Myrskylän kunta, Mäntyharjun kunta, Nurmeksien kaupunki, Parikkalan kunta, Pieksämäen kaupunki, Porvoon kaupunki, Rautjärven kunta, Siilinjärven kunta, Suonenjoen kaupunki, Taipalsaa-ren kunta ja Varkauden kaupunki.

Hankeyhtiön perustamisen taustalla on tavoite edistää Helsingin ja Kouvolan välisen Helsinki-Vantaan lentoaseman ja Porvoon kautta kulkevan uuden raideyhteyden suunnittelua rakentamisvalmiuteen asti. Hankkeen toteutumisen edellytyksenä on Pasilan ja Keravan välisen ns. Lentoradan suunnittelu ja toteutus. Lentoradan suunnittelun edistäminen rakentamisvalmiuteen asti on erillisen yhtiön (Suomi-rata Oy) vastuulla eikä näin ollen kuulu yhtiön toimialaan. Yhtiö toimii yhteistyössä Suomi-rata Oy:n kanssa Lentoradan ja Lentorata-Porvoo-Kouvola-raideyhteyden suunnittelutyön yhteensovittamiseksi. Suomi-rata Oy:n rahoittamiseen osallistuva Vantaan kaupunki suhtautuu myönteisesti Itäradan suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä edistää kaikki mahdollisin keinoin Itäradan edellyttämiä kaavahankkeita maakunta- ja kuntatasolla.

Kaksiraiteisena ja nopealle junakalustolle soveltuvana Itäradan toteutuksen kokonaiskustannuksiksi on arvioitu tässä vaiheessa noin 1,7 miljardia euroa Lentoradalta Porvoon kautta Kouvolaan toteutettuna. Liikenne- ja viestintäministeriön alustavan arvion perusteella suunnittelukustannukset ovat noin 4 % rakentamiskustannuksista.

Suunnittelun ja rahoituksen arvioidaan jaksottuvan arviolta noin 9 vuoden ajalle ja lopputuotoksena syntyy lainvoimainen ratasuunnitelma itäisen suunnan raideyhteyden rakentamiseksi. Suurimmat suunnittelukustannukset painottuvat alustavasti suunnitteluvuosille 6–8, jolloin käytetään arviolta noin 70 % rahoituksesta. Suunnitteluhankeyhtiön perustamisen edellytyksenä on, että yhtiöön on saatu riittävä rahoitus, jolla suunnittelu voidaan toteuttaa rakentamiseen asti. Rakentamissuunnittelun katsotaan kuuluvan rakentamisvaiheeseen ja siten yhtiön toimialan ulkopuolelle.

Ratayhteyden Helsingistä lentoaseman ja Porvoon kautta Kouvolaan on suunniteltu erkaantuvan Lentoradasta Keravan pohjoispuolella Ky-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566



tömaalla Lentoradan tunneliosuudella ja liittyvän nykyiseen raiteeseen Kouvolan länsipuolella Korian seisakkeelle tasoratkaisulla. Uuden rataosan pituus on 106 km. Matka lyhenee Helsingistä Kouvolaan noin 27 km verrattuna nykyiseen Lahden kautta kulkevaan ratalinjaukseen.

Porvoon Koskenkylän ja Kouvolan Korian välille on laadittu vuonna 2019 Uudenmaan ja Kymenlaakson liiton sekä Väyläviraston yhteistyönä ratakäytäväselvitys. Selvitys huomioitiin Kymenlaakson maakunta-kaavan laadinnassa. Kymenlaakson maakuntavaltuuston 15.6.2020 hyväksymässä maakuntakaavassa vahvistettiin Itäradan Porvoon ja Kouvolan välinen ratalinjaus kaavamerkinnällä ”päärata, ohjeellinen/vaihtoehtoinen”. Merkintä mahdollistaa Itäradan kehittämisen ja toteuttamisen tulevaisuudessa.

Uusimaa-kaavassa Itärata-linjaus Koskenkylästä Kouvolan suuntaan on sen sijaan merkitty yhteystarvuuolella, joka mahdollistaa suunnittelun esiselvitysvaiheen ja aloituksen, mutta ei myöhempää suunnittelua. Itärata-linjaus tulee saada ohjeellinen päärata -kaavamerkinnällä myös Itä-Uudenmaan vaihemaakuntakaavaan.

Yhtiön tahtotilana on tätä taustaa vasten luoda edellytyksiä nopealle junayhteydelle Lentoradan ja Kouvolan välillä sekä varmistaa riittävä raidekapasiteetin kasvattaminen ja infrastruktuurin palvelutaso tämän yhteysvälin liikenteelle. Lisäksi yhtiö tuottaa esiselvityksen suunnitteluhankkeen sisältämien yhteyksien toteuttamisesta sekaliikenteelle. Esiselvityksellä luodaan edellytyksiä suunnitteluhankkeen jatkosuunnittelua varten ja sen valmistuttua erikseen päätetään, suunnitellaanko uusi yhteys rakentamisvalmiuteen sekaliikenteelle vai ainoastaan henkilöliikenteelle. Suunnitteluhankkeessa huomioidaan myös lähiliikenteen kehittämisen mahdollisuudet Porvoon suuntaan sekä selvitetään lähiliikenteen kehittämismahdollisuuksia suunnitteluhankkeen edellyttämällä tavalla.

Osakkaat toteavat, että rahoituksensa turvaamiseksi yhtiö hakee ja pyrkii saamaan täysimääräisesti Euroopan Unionin Verkkojen Eurooppa (Connecting Europe Facility, CEF) -rahoitusta ja mahdollisia muita saatavilla olevia taloudellisia tukia ja avustuksia. Yhtiölle mahdollisesti maksettavan tukirahoituksen vaikutuksesta rahoitussitoumuksiin päättää yhtiön yhtiökokous sen jälkeen, kun tukirahoitus on myönnetty yhtiölle.

Osakassopimus

Itärata Oy:n ja sen omistajien kesken tehdään osakassopimus, jossa sovitaan keskeisistä tavoitteista yhtiölle ja Itärata-hankkeelle.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566



Osakassopimuksessa sovitaan muun muassa tarkemmin hankeyhtiön hallinnosta, rahoituksesta ja päätöksenteosta, osakkeiden omistuksesta ja luovutuksesta sekä niihin liittyvistä oikeuksista ja velvollisuuksista sekä osakkeenomistajien oikeuksista ja velvollisuuksista toisiinsa nähden. Osakassopimusluonnos ja muut hankeyhtiön perustamiseen liittyvät asiakirjaluonnokset ovat liitteenä.

Yhtiön hallitus tullaan muodostamaan niin, että valtio saa yhden paikan enemmän kuin kuntien edustajat. Suomen valtio nimeää hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Hallitukseen kuuluu enintään yksitoista varsinaista jäsentä. Hallituspaikat jakaantuvat niin, että valtiolla on oikeus nimetä kuusi hallituksen jäsentä ja muilla osakkailla viisi jäsentä. Kuntien hallituspaikat jaetaan kustannusosuuksien mukaan suuruusjärjestyksessä, ellei toisin sovita. Hallituksen tulee olla sukupuolijakaumaltaan riittävän tasapainoinen.

Enimmäisrahoitusosuus, johon osapuolet osakassopimuksessa sitoutuvat on yhteensä 79 miljoonaa euroa. Kaupunkien ja kuntien osuus on tästä 49 %. Valtio edellyttää, että hankeyhtiöön osallistuvien kuntien rahoitusosuus on yhteensä 38,71 miljoonaa euroa. Osuudet sisältävät kaupunkien ja kuntien osuudet arvioiduista suunnittelukustannuksista sekä hankeyhtiön toiminnanaikaisista kustannuksista.

Kuntien välinen kustannustenjakoa on laadittu yhdessä sovittujen periaatteiden mukaan, jossa kustannukset on sovittu jaettavaksi pääosin saavutettavuushyötyjen (70 %) ja väestöosuuksien (30 %) mukaan. Helsingin kaupunki osallistuu erillispanostuksella. 11 kuntaa: Iisalmi, Imatra, Joensuu, Kajaani, Kouvola, Kuopio, Lappeenranta, Mikkeli, Pieksämäki, Porvoo ja Varkaus osallistuvat sekä saavutettavuushyötyettä väestöosuudella. Saavutettavuushyödyt on laskettu Helsingin ja paikkakunnan välisen matka-ajan suhteellisen muutoksen mukaan. Porvoon osalta on kysymys uudesta henkilöliikenneyhteydestä ja viimeisimmän LVM:n johdolla tehdyn Väyläviraston selvityksen perusteella Porvoolle koituu mittavat hyödyt, joten osuus on laskettu eri kriteerein.

Edellisten kuntien lisäksi 13 kuntaa: Askola, Kitee, Lapinjärvi, Lapinlahti, Lieksa, Myrskylä, Mäntyharju, Nurmes, Parikkala, Rautjärvi, Siilinjärvi, Suonenjoki ja Taipalsaari osallistuvat pelkästään väestöosuudella.

Vantaan kaupungin ja Savonlinnan kaupungin sekä muiden mahdollisesti myöhemmin hankeyhtiöön osallistuvien kuntien pääomitus vaikuttaa osakassopimuksen lopullisiin maksuosuuksiin. Lopulliset kuntien väliset kustannusosuudet täsmentyvät ennen varsinaisen osakassopimuksen allekirjoittamista.



Itärata Oy -hankeyhtiöön osallistuvat kaupungit ja kunnat pääomittavat hankeyhtiötä seuraavin enimmäisrahoitusosuuksin:

- Porvoo 9,8 miljoonaa euroa
- Kouvola 4,8 miljoonaa euroa
- Helsinki 4 miljoonaa euroa
- Lappeenranta 3,6 miljoonaa euroa
- Kuopio 3,2 miljoonaa euroa
- Mikkeli 2,7 miljoonaa euroa
- Joensuu 2,4 miljoonaa euroa
- Imatra 2,3 miljoonaa euroa
- Pieksämäki 1,7 miljoonaa euroa
- Varkaus 1,5 miljoonaa euroa
- Kajaani 1,4 miljoonaa euroa
- Iisalmi 1,3 miljoonaa euroa
- Siilinjärvi 330 000 euroa
- Lieksa 170 000 euroa
- Kitee 160 000 euroa
- Nurmes 150 000 euroa
- Lapinlahti 150 000 euroa
- Suonenjoki 110 000 euroa
- Mäntyharju 90 000 euroa
- Askola 80 000 euroa
- Parikkala 80 000 euroa
- Taipalsaari 80 000 euroa
- Rautjärvi 50 000 euroa
- Lapinjärvi 50 000 euroa



– Myrskylä 30 000 euroa.

Rahoitusosuus jakautuu osakassopimuksessa esitetyn karkean arvion mukaan noin yhdeksälle vuodelle, mutta on riippuvainen siitä, kuinka nopeasti hankkeen suunnittelu etenee.

Tällä rahoituksella katetaan kustannukset, jotka aiheutuvat suunnittelu- hankkeesta sekä muusta yhtiön organisaation toiminnasta. Tässä kohdassa esitetyt rahamäärät perustuvat alustaviin kustannusarvioihin ja toteutuneet kustannukset voivat olla tässä esitettyjä arvioita suurempia tai pienempiä.

Valtion, kaupunkien ja kuntien rahoitusosuuksissa ei ole otettu huomioon hankkeeseen mahdollisesti saatavaa EU-tukea. Tuki pienentää rahoitusosuuksia edellyttäen, että suunnittelukustannukset eivät hankkeen aikana olennaisesti kasva arvioidusta.

Osakassopimuksen perusteella osapuolet eivät ole velvollisia lisärahoittamaan yhtiötä, jos suunnittelukustannukset ylittävät arvioidun määrän. Lisärahoitus edellyttää uusia erillisiä neuvotteluja ja päätöksiä. Rakentamisvaiheesta tai sen osista ei ole tehty päätöstä, eikä osakassopimuksen mukaisen suunnittelun loppuunsaattaminen velvoita sen osapuolia rakentamista koskevaan päätöksentekoon.

Osakassopimuksessa kuitenkin todetaan, ettei rakentaminen voi tapahtua vain Suomen valtion tai sen määräysvallassa olevien yhteisöjen varoilla, vaan edellytyksenä on, että merkittävä osa rakentamisvaiheen investointikustannuksista katetaan muilta tahoilta, kuten kunnilta, sekä muilta toimijoilta saatavilla sijoituksilla, tuotoilla tai maksuosuuksilla. Tätä taustaa vasten osapuolet sitoutuvat myötävaikuttamaan ja osallistumaan rakentamisvaiheen rakentamiskustannusten kattamistapojen ja investointiedellytysten selvittämiseen.

Kuntien osalta tarvitaan erilliset viralliset päätökset hankeyhtiöön osallistumisesta. Päätökset on arvioitu tehtävän kunkin tahon omien toimielimien kokousaikataulujen mukaisesti touko-kesäkuussa yhtenäisillä asiakirjoilla ja liitemateriaaleilla. Valtio ei tee päätöstä rahoituksesta ja yhtiöön osallistumisesta ennen kuin kunnat ovat tehneet päätöksensä ja saaneet vaaditun rahoitusosuuden kasaan.

Osakassopimuksen hyväksyminen käsitellään kaupungin osalta erikseen hallintosäännön mukaisesti kaupunginhallituksen konsernijaostossa kaupunginvaltuuston periaatepäätöksen jälkeen.

Kunnan toimiala

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566



Kuntalain 7 §:n 1 momentin mukaan kunta hoitaa itsehallinnon nojalla itselleen ottamansa tehtävät. Nämä tehtävät muodostavat kunnan yleisen toimialan. Yleisen toimialan määräytymisen periaatteet ohjaavat ja rajaavat sitä, mitä tehtäviä kunta voi ottaa hoitaakseen.

Kunnan toimialaa määriteltäessä on otettava huomioon ensinnäkin hallinnon yleiset oikeusperiaatteet, joista säädetään hallintolain 6 §:ssä. Lisäksi vakiintuneesti yleistä toimialaa rajoittaviksi periaatteiksi on katsottu oikeuskäytännössä tehtävän yleishyödyllisyys, tehtävän paikallisuus, yksityisen tukemisen kieltä, hallinnon toissijaisuus ja työnjako muiden viranomaisten kanssa sekä spekulatiivisen toiminnan kieltä.

Nopeampien raideyhteyksien kehittämisen Helsingistä idän suuntaan voi ennakoida parantavan kaupungin saavutettavuutta ja sen elinkeinoelämän yleisiä toimintaedellytyksiä sekä laajentavan työssäkäyntialuetta ja edistävän kuntalaisten hyvinvointia sujuvoittamalla työmatkayhteyksiä ja muuta liikkumista. Itäradan kaltaiset suuret infrahankkeet ovat myös laajemmin koko Suomen ja siten myös pääkaupunkiseudun tulevan kehityksen ja kilpailukyvyn kannalta erittäin tärkeitä. Hankeyhtiön omistamiseen ja rahoittamiseen osallistumisen tueksi on siten monia merkittäviä kunnan ja kuntalaisten edun mukaisuutta ja tehtävän yleishyödyllisyyttä koskevia perusteluja.

Edellä kuvattujen perusteiden nojalla on perusteltua myös katsoa, että Helsingin ja Kouvolan välisen nopeamman raideyhteyden kehittäminen hyödyttää Helsingin kaupunkia ja sen asukkaita. Ottaen huomioon, ettei paikallisuusperiaate tarkoita, että kunnan toimet saisivat hyödyttää vain oman kunnan asukkaita, on katsottava, että paikallisuusvaatimuksen täyttymisen tueksi on puoltavia perusteluja riippumatta siitä, että suunniteltava raideyhteys ulottuu myös kaupungin ja sen välittömän lähiseudun ulkopuolelle.

Kaupungin osallistumisessa hankeyhtiöön on kyse olemassa olevien ratayhteyksien kehittämisen suunnittelusta vähemmistöosakkeenomistajana valtion määräysvallassa olevassa yhtiössä. On perusteltua ja oikeasuhtaista kunnan yleisen toimialan näkökulmasta, että kaupunki voi suunnitellussa roolissa olla edistämässä kaupunkia ja kaupunkilaisia merkittävästi hyödyttävän raideyhteyden kehittämistä.

Osakassopimusluonnoksen mukaan osapuolten tarkoituksena on, että suunnitteluvaiheessa yhtiö käyttää keräämänsä varat hankkeen suunnitteluun rakentamisvalmiuteen saakka sekä muiden yhtiön suunnitteluvaiheen toiminnasta aiheutuvien kustannusten kattamiseen eikä yhtiö lähtökohtaisesti jaa osinkoa osakkaille suunnitteluvaiheessa. Ottaen lisäksi huomioon yhtiön toimialan ja tavoitteen, sen toiminnan ei voida



katsoa olevan puhtaasti teollista tai kaupallista, eikä siten spekulatiivista toimintaa.

Itärata-hankeyhtiön omistamiseen ja rahoittamiseen osallistumiselle on kunnan yleisen toimialan näkökulmasta puoltavia perusteluja, joiden nojalla hankeyhtiön osallistumisen voidaan katsoa kuuluvan kunnan toimialaan. Keskeisimmät perustelut liittyvät Helsingin alueen elinvoiman ja asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseen, ja niillä on selkeä yhteys kuntalain 1 §:n tarkoitussäännökseen.

Valtiontukisääntely

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107(1) mukaan, jollei perussopimuksissa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Valtiontukisääntöjä sovelletaan ainoastaan silloin, kun tuensaaja on ”yritys” (Euroopan komission tiedonanto EUVL [2016] C 262/01, kohta 6).

Itärata Oy:n toimialana on Helsingin ja Kouvolan väliseen Helsinki-Vantaan lentoaseman ja Porvoon kautta kulkevaan raideyhteyteen liittyvä raideliikenneinfrastruktuurin suunnittelu rakentamisvalmiuteen asti. Kaupunginhallitus katsoo ensisijaisesti, että yhtiö ei harjoita taloudellista toimintaa eli tarjoa tavaroita tai palveluja markkinoilla. Näin ollen se ei ole SEUT 107(1):ssa tarkoitettu yritys, eivätkä valtiontukisäännöt siten tule sovellettaviksi yhtiön omistamisen ja rahoittamisen osalta.

Raideyhteyden suunnitteluvaiheella pyritään kyseisen raideliikenneinfrastruktuurin rakentamisvalmiuteen, ja se on tällä perusteella valtiontukiarvioinnin näkökulmasta katsottavissa osaksi kokonaisrakentamishanketta. Jo suunnitteluvaiheen rahoittamista voidaan siksi arvioida infrastruktuurirahoituksen näkökulmasta. Euroopan komissio on katsonut, että vaikutus jäsenvaltioiden väliseen kauppaan tai kilpailun vääristyminen on yleensä poissuljettua infrastruktuurin rakentamisessa silloin, kun infrastruktuurilla ei ole tavallisesti suoraa kilpailijoita, yksityinen rahoitus on alalla ja kyseisessä jäsenvaltiossa vähäistä ja infrastruktuurin tarkoituksena ei ole valikoivasti suosia tiettyä yritystä tai toimialaa vaan se hyödyttää koko yhteiskuntaa (komission tiedonanto EUVL [2016] C 262/01, kohta 211).

Jotta tietyn hankkeen kaikki julkinen rahoitus kuuluisi valtiontukisääntöjen soveltamisalan ulkopuolelle, on varmistettava, että infrastruktuurien rakentamiseen kohdassa 211 mainituissa tilanteissa myönnettyä rahoitusta ei voida käyttää muiden taloudellisten toimintojen, kuten infrastruktuurin toiminnan harjoittamisen, ristiin tukemiseen tai välilliseen tu-



kemiseen (komission tiedonanto EUVL [2016] C 262/01, kohta 212). Itärata Oy:n ainoa tehtävä on kyseisen raideliikenneinfrastruktuurin suunnittelu rakentamisvalmiuteen saakka, eikä myönnettävää rahoitusta käytetä infrastruktuurin toiminnan harjoittamisen tai muiden taloudellisten toimintojen tukemiseen.

Mahdollisten käyttäjien saataville tasavertaisin ja syrjimättömin ehdoin asetettavan rautatieinfrastruktuurin rakentaminen täyttää yleensä kohdassa 211 mainitut edellytykset ja sen vuoksi sen rahoitus ei tavallisesti vaikuta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan eikä vääristä kilpailua (komission tiedonanto EUVL [2016] C 262/01, kohta 219). Vaikka Itärata Oy:n toiminta arvioitaisiinkin luonteeltaan taloudelliseksi, on edellä esitetyn perusteiden katsottava, että tuki ei vaikuta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan eikä vääristä kilpailua. Näin ollen on joka tapauksessa niin, että hankeyhtiön omistamisessa ja rahoittamisessa ei ole kyseessä SEUT 107(1) mukainen valtiontuki.

Päätöksen täytäntöönpano

Edellyttäen, että kaupunginvaltuusto tekee päätöksen Itärata Oy:n omistamiseen ja rahoittamiseen osallistumisesta, kaupunginhallitus tulee täytäntöönpanopäätöksessään

- hyväksymään kaupungin osalta Itärata Oy:n perustamisen,
- myöntämään kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston käytettäväksi vuoden 2021 talousarviomäärärahoja enintään 500 000 euroa osakkeiden merkintähintojen tai muun pääomasuorituksen maksamiseen talousarvion tililtä 8 06 02, Arvopaperit, Muut kohteet, kaupunginhallituksen käytettäväksi,
- kehottamaan kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastoa huolehtimaan osakkeiden merkitsemiseen tai muuhun pääomittamiseen liittyvistä käytännön toimenpiteistä, sekä
- kehottamaan kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastoa huolehtimaan yhtiön perustamiseen liittyvistä toimenpiteistä kaupungin osalta sekä tekemään tarvittaessa teknislouonteisia tai muuten vähäisiä muutoksia hankeyhtiöasiakirjoihin.

Täytäntöönpanon edellytyksenä on, että kaupunginhallituksen konsernijaosto hyväksyy Itärata Oy:n osakassopimuksen.

Lopuksi

Valmistuessaan Itärata palvelee pääkaupunkiseutu mukaan lukien lähes kahta miljoonaa ihmistä ja todella laajaa aluetta – puolta Suomea. Hanke on avainasemassa koko itäisen Suomen aluekehitykselle lähi-



vuosikymmeninä. Uusi rataosuus lyhentää matka-aikoja merkittävästi ja yhdistää myös Porvoon uutena rautatiekaupunkina rataverkkoon ja tuosen tuhansille pendelöijille nopean yhteyden Helsinkiin ja Vantaalle.

Itärata lisää myös asumisen ja työpaikan sijainnin valinnan joustavuutta, mikä parantaa työmarkkinoiden toimivuutta. Raideinvestoinneilla on myös taloudellista kasvua luova vaikutus, sillä nopeat pendelöintiyhteydet lisäävät työvoiman liikkuvuutta sekä yritysten työvoimareserviä. Ne myös parantavat saavutettavuutta, kaupunkien elinkeinoelämän yleisiä toimintaedellytyksiä, laajentavat työssäkäyntialueita ja edistävät asukkaiden hyvinvointia sujuvoittamalla työmatkayhteyksiä ja muuta liikkumista.

Tarve itäisen yhteyden kehittämiseksi tulee esille myös idän suunnan matkustajamäärissä, jotka ovat kasvaneet huomattavasti tuoreita ennusteita nopeammin. Itärata vastaa hyvin tähän liikennemäärien kehitystarpeeseen, sillä se varmistaa nopeat ja sujuvat yhteydet koko itäiseen Suomeen ja Pietariin. Uuden radan myötä itäisen Suomen rataverkolle saadaan lisäkapasiteettia, joka parantaa myös tavaraliikenteen hyödyntämismahdollisuuksia jo kuormitetulla rataverkolla. Itäradan vaikutusalueella on paljon suurteollisuutta ja kansainvälisiä yhtiöitä, joille toimivat kuljetus- ja liikenneyhteydet ovat elintärkeitä. Toteutuessaan Itärata vauhdittaa myös alueelle tehtäviä teollisuuden investointeja. Toimivat ja kehittyvät yhteydet tukevat elinkeinoelämän kehittymistä luonnonvaroiltaan rikkaassa itäisessä Suomessa, erityisesti vientiteollisuuden näkökulmasta ja ovat näin ollen tärkeitä koko Suomen näkökulmasta. Alueen yritysten ja toimijoiden yhteinen tahtotila on ollut itäisen Suomen kehittäminen ja saavutettavuuden parantaminen Itärahankkeen kautta.

Ottaen huomioon Helsingistä itään suuntautuvan uuden nopean Itäradan muodostamat valtakunnalliset sekä alueelliset suorat ja välilliset hyödyt, on kaupungin kannalta perusteltua osallistua Itärata Oy:n rahoittamiseen Lentorata-Porvoo-Kouvola-yhteysvälin suunnittelun edistämiseksi ja jouduttamiseksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Osakassopimusluonnos
- 2 Perustamissopimusluonnos
- 3 Yhtiöjärjestysluonnos



Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Hankeyhtiön muut perustajat

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Taloushallintopalvelu

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 31.05.2021 § 404

HEL 2021-005377 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä, että

- kaupunki lähtee osakkeenomistajaksi Lentorata-Porvoo-Kouvola-raideyhteyden suunnittelua toteuttavaan hankeyhtiöön (Itärata Oy), ja että
- kaupunki merkitsee perustettavan hankeyhtiön osakkeita tai muuten pääomittaa yhtiötä yhteensä enintään neljällä miljoonalla eurolla.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi



16.06.2021

Asia/8

§ 190 Helsingin kaupungin ympäristöraportti 2020

HEL 2021-003311 T 11 00 01

Päätös

Kaupunginvaltuusto merkitsi tiedoksi Helsingin kaupungin ympäristöraportin vuodelta 2020.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin_kaupungin_ympäristöraportti_2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin ympäristöasioiden huomioon ottamista ohjaavat kaupunginvaltuuston hyväksymät kaupunkistrategia ja ympäristöpolitiikka sekä kaupunginhallituksen hyväksymät talousarvion laatimisohteet. Kaupungilla on lisäksi useita ympäristönsuojelun osasuoriteohjelmia, jotka toimivat osaltaan kaupungin ympäristöjohtamisen toteuttajina. Toimialojen, liikelaitosten ja tytäryhteisöjen ympäristötyö tukee kaupungin ympäristöjohtamista.

Helsingin kaupungin ympäristöraportti on kaupunkikonsernin yhteinen asiakirja, jossa kuvataan kaupungin ympäristötavoitteiden toteutumista ja toiminnan ympäristövaikutuksia sekä kaupungin ympäristöpolitiikan toteutumista. Ympäristöraportissa raportoidaan myös Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman, Ilmastonmuutoksen sopeutumislinjauksen 2019–2025 ja Kierto- ja jakamistalouden tiekartan edistymistä. Toimialojen ja liikelaitosten raportointi- ja ympäristötilinpitotiedot julkaistaan avoimena datana ja koko raportti tullaan julkaisemaan osoitteessa www.hel.fi/ymparistoraportti. Ympäristöpalveluiden kokoamaan ja toi-



mittamaan raporttiin ovat tuottaneet tietoja kaupungin toimialat, liikelaitokset ja tytäryhteisöt.

Keskeisiä poimintoja ympäristöraportista

Kaupunki on aktiivisesti toteuttanut Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelmia. Kaupunki on asettanut omalle rakentamiselleen tiukat energiatehokkuustavoitteet. Myös yksityisomistuksessa olevissa rakennuksissa tehtäviä energiakorjauksia on tarkoitus jouduttaa vuonna 2020 valmistuneella Energiarenessanssi-toimintamallilla. Lisäksi uusissa asuinkerrostalojen tontinluovutusehdoissa edellytetään rakennusten täyttävän A2018 energiatehokkuudelle asetetut vaatimukset. Alueellisten maalämpöratkaisujen periaatteista maankäytön suunnittelussa ja toteutuksessa laadittiin selvitys, jotta kaupunki voi ohjata alueellisiin usean kiinteistön yhteisiin energiantuotantoratkaisuihin. Kansainvälisellä Helsinki Energy Challenge -kilpailulla etsittiin ratkaisuja Helsingin lämmityshaasteeseen. Helsingin suorista päästöistä yli puolet syntyy lämmityksestä. Tämän vuoksi erityisesti energian tuotantoon liittyvät toimet ovat keskeisiä ilmastonmuutoksen hillinnässä.

Vuonna 2020 Helsingin kasvihuonekaasujen kokonaispäästöt olivat noin 33 prosenttia alemmat kuin vuonna 1990. Päästöt laskivat edellisvuodesta yhdeksän prosenttia ja vuodelle 2020 asetettu tavoite kasvihuonekaasujen 30 prosentin vähennyksestä saavutettiin.

Helsingin kaupungin energiansäästötyötä koordinoi Energiansäästöryhmä. Kaupunkikonsernin päästöt ovat 14 prosenttia koko kaupungin päästöistä ja tästä osuudesta noin 95 prosenttia aiheutuu rakennusten energiankulutuksesta. Helsingin kaupunkikonsernin kokonaisenergiankulutus vuonna 2020 oli noin 1 667 GWh, mikä on kymmenen prosenttia vähemmän kuin vuonna 2019. Jo usean vuoden ajan kaupungin omat uudisrakennukset on tullut toteuttaa määräystasoa energiatehokkaampina. Vuonna 2020 palvelurakennushankkeiden E-lukuvaatimus oli 20 prosenttia määräystasoa tiukempi. Vuoden 2020 alusta myös kaupungin toteuttamille perusparannushankkeille asetettiin energiatehokkuusvaatimus, jonka mukaisesti palvelurakennuksen E-luvun tulee parantua vähintään 30 prosenttia perusparannuksen yhteydessä. Vaatimus on kymmenen prosenttiyksikköä kansallista määräystasoa tiukempi. Lisäksi uudis- ja perusparannushankkeissa tavoitteena on, että noin kymmenen prosentin ostosähkön osuutta vastaava määrä tuotetaan aurinkosähköllä, jos järjestelmä on taloudellisesti kannattava. Vuonna 2020 palvelurakennuksiin asennettiin uusia aurinkosähköjärjestelmiä yhteensä 365 MWh. Uudiskohteissa ensisijaiseksi lämmöntuotantomuodoksi valittiin maalämpö, mikäli se oli hankesuunnitteluvaiheessa laaditun selvityksen perusteella toteutettavissa ja taloudellisesti



kannattava. Perusparannushankkeissa lämmitysmuodon muutos kaukolämmöstä esimerkiksi maalämpöön harkittiin tapauskohtaisesti.

Koronapandemia vähensi moottoriajoneuvoliikennettä sekä matkustajamääriä vuonna 2020. Myös kaupunkipyörillä ajettiin noin 20 prosenttia vähemmän kuin edellisellä kaudella. Helsingin sisällä tehtyjen matkojen suosituin kulkutapa oli kävely 52 prosentin osuudella. Pyöräliikennettä kehitettiin vuonna 2020 hyväksymällä Helsingin Pyöräliikenteen kehittämisohjelma 2020–2025, rakentamalla osa Itäbaanaa ja toteuttamalla kaksisuuntainen pyöräliikenne yksisuuntaisilla kaduilla Kruununhaassa, Kluuvissa, Kampissa ja Etu-Töölössä. Stara laati kaupungin omille ajoneuvoille sähköistymisen tiekartan vuosille 2021–2027 ennakoiden EU:n puhtaiden ajoneuvojen direktiivin voimaantuloa.

Helsingin ilmanlaatu on parantunut viimeisten vuosikymmenien aikana ja on kansainvälisesti vertaillen melko hyvä. Kuitenkin EU:n ilmanlaatudirektiivin terveysperusteinen typpidioksidin vuosiraja-arvo ylittyy yhä tai on vaarassa ylittyä paikoitellen keskustan katukuiluissa. Syynä ovat liikenteen, etenkin dieselkaluston, pakokaasupäästöt. Myös hengitettävät hiukkaset eli pöly heikentää ilmanlaatua erityisesti keväisin sekä suurten rakennustyömaiden läheisyydessä. Katupölynkin osalta raja-arvon ylitysriski on yhä olemassa. Vuonna 2020 Helsingin ilmanlaatu oli suurimman osan ajasta hyvä tai tyydyttävä. Pakokaasuperäisen typpidioksidin (NO₂) ja katupölyn (PM₁₀) pitoisuudet olivat vuonna 2020 poikkeuksellisen matalia, johtuen sääolosuhteista ja liikennemäärien vähenemisestä.

Ympäristömelu on merkittävä elinympäristön laatua ja viihtyisyyttä heikentävä tekijä Helsingissä. Voimakas jatkuva melu voi aiheuttaa myös terveyshaittoja. Suurin meluhaitta Helsingissä aiheutuu tieliikenteestä. Melua aiheuttavat paikallisesti myös esimerkiksi rakennus- ja korjaustyöt, yleisötapahtumat sekä ravintolat. Vuonna 2020 ääniympäristöä parannettiin lisäämällä nopeusvalvontakameroita ja rakentamalla hidasteita, jotka hillitsevät ajonopeuksia. Myös melua vaimentavia päällysteitä uusittiin ja kampanjoitiin kitkarenkaiden käytön edistämiseksi. Ulkoilualueet olivat koronan takia ahkerassa käytössä, kun kaupunkilaiset hakeutuivat rauhallisiin ympäristöihin. Hiljaiset tai rauhalliset paikat ovatkin helsinkiläisille hyvin tärkeitä, kuten syksyllä 2020 julkaistun asukaskyselyn tulokset osoittavat. Kyselyssä hiljaisiksi ja rauhallisiksi koettuja paikkoja merkittiin ympäri kaupunkia erityisesti suurille viheralueille ja vesistöjen läheisyyteen.

Kaupunki käynnisti pitkän aikajänteen työn pienvesien luokittelumiseksi ja eliöstön kartoittamiseksi. Siniverkostotyön tavoite on tuottaa maankäytön suunnitteluun sekä ympäristön seurantaan ja valvontaan tietoa siniverkoston luontoarvoista ja tuoda tieto paremmin saatavil-



le paikkatietomuodossa. Vuoden 2020 aikana kartoitettiin tarkemmin haitta-aineiden esiintymistä pääkaupunkiseudun merialueella. Haitta-aineita esiintyy meren pohjassa ja eliöissä etenkin maalta tulevan valuman ja intensiivisen ihmistoiminnan vaikutuksen alaisena olevilla kaupungistuneilla alueilla. Alkuvuodesta 2020 useat rankkasateet aiheuttivat jätevesiverkoston ylivuotoja, jotka paikallisesti heikensivät rannikkovesien laatua. Helsinki on sitoutunut yhdessä Turun kanssa toteuttamaan kolmannen Itämeri-toimenpideohjelman vuosina 2019–2023. Itämerihaasteen verkostoon on liittynyt jo 315 toimijaa.

Vuonna 2020 Uudenmaan ELY-keskus teki perustamispäätöksen ja hyväksyi hoito- ja käyttösuunnitelman neljälle luonnonsuojelualueelle Helsingissä. Haltialanmetsä on niistä suurin, yhteensä 137 hehtaaria. Muut alueet olivat lintuluotoja. Luonnonsuojelualueiden osuus maapinta-alasta on tällä hetkellä 3,2 prosenttia ja vesipinta-alasta 0,93 prosenttia. Vuonna 2020 valmistui myös kartoitukset Helsingin uhanalaisista luontotyypeistä, arvokkaista kasvikohteista ja eliölajeista. Lintuseurannoissa koneellisten niittojen on todettu lisänneen syksyisiä lintumääriä Vanhankaupunginlahdella, Östersundomissa ja saaristossa. Vuoden 2020 pölyttäjäseurannassa päiväperhosten määrä havaittiin harvinaisen alhaiseksi Helsingissä, etenkin Kehä I:n sisäpuolisilla linjoilla laji- ja yksilömäärät olivat hyvin pieniä.

Merkittävimpiä kaupungin hoitamia pilaantuneen maaperän kunnostuskohteita olivat asumiskäyttöön muutettavat Kalasataman ja Jätkäsäaren projektialueet. Isoja kunnostuskohteita oli lisäksi Vuosaaren keskustassa ja Herttoniemenrannassa. Yleisten alueiden rakentamisessa hyödynnettiin vuonna 2020 yhteensä 1 476 541 tonnia kaivumassoja ja kiviaineksia. Hyötykäytön ansiosta säästyi noin 8 miljoonaa euroa ja 1 300 000 litraa polttoainetta, minkä lisäksi päästöt vähenivät 3 100 t CO₂e.

Kierto- ja jakamistalouden tiekartta hyväksyttiin vuonna 2020 ja loppuvuodesta julkistettiin tiekartan toimenpiteiden seurantapalvelu Kiertotalousvahti. Kiertotalouden huomioiva purkuohjeistus valmistui kaupungin palvelurakennusten purkuja varten ja infrarakentamisen materiaalivirtojen, kuten yleisten alueiden ylläpidosta muodostuvien viherjätteiden ja rakennuskohteista ylijäävien katukivien, kiertoa on alettu tehostamaan. Vuonna 2020 perustettiin Helsingin kaupungin ja Helsingin seurakuntayhtymän yhteistyössä Stadin safkan hävikkiruokaterminaali, joka mahdollistaa kaupan alan, tukkujen ja elintarviketeollisuuden ylijäämäruoan aiempaa tehokkaamman, laajemman ja ammattimaisemman hyödyntämisen ruoka-avun kautta.

Helsingin kaupungin uusi hankintastrategia hyväksyttiin joulukuussa 2020 ja siinä painotetaan aiempaa voimakkaammin hankintojen vas-



tuullisuutta ja vaikuttavuutta. Hankintojen valmistelua helpottamaan luotiin vastuullisuuskriteeripankki. Vuonna 2020 Helsinki allekirjoitti kaksi green deal -sopimusta: Päästöttömät työmaat ja Haitallisten aineiden vähentäminen varhaiskasvatuksen hankinnoissa. Kuusivuotisessa Kohti hiilineutraaleja kuntia ja maakuntia -hankkeessa tarkastellaan Helsingin osalta yhdeksää erilaista ilmastovaikutuksiltaan merkittävää hankintaa, joiden valmistelussa arvioidaan mahdollisuuksia hiilijalanjäljen huomioimiseen.

Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on kehitetty erilaisia konsepteja ja opintojaksoja kestävän tulevaisuuden pedagogiikan vahvistamiseksi varhaiskasvatuksesta lukioon. Konseptit ja opintojaksot otetaan käyttöön vuoden 2021 aikana. Nuorisotyössä kehitetään toimintaa nuorille tehdyn Ruutibudjetti-tiedonkeruun perusteella. Tiedonkeruussa kysyttiin nuorten ympäristöhuolista ja halusta toimia ympäristönpuolesta. Tiedonkeruuseen vastanneista nuorista 64 prosenttia koki ympäristöasiat omassa elämässään erittäin tai hyvin tärkeiksi. Vastauksissa nousi esiin halu toimia roskattoman ympäristön ja luonnon puolesta, kasvisruokailu, ilmastovaikuttaminen ja kuluttamiseen liittyvät asiat. Koronan suljettua koulut, luontokoulut ja Korkeasaaren, ryhdyttiin ympäristökasvatuksen tueksi tuottamaan paljon etäoppitunteja ja -materiaaleja, jotka saavuttivat hyvin käyttäjiä. Myös omatoimista luontoon tutustumista tuettiin muun muassa videoilla ja kisoilla.

Ekokompassi-ympäristöjärjestelmä on havaittu toimivaksi järjestelmäksi kaupungin toiminnassa. Ekokompassi on käytössä tai rakenteilla kolmella toimialalla tai niiden osassa, kahdessa liikelaitoksessa sekä 16 tytäryhteisössä. Vuoden 2020 lopulla kaupunkikonsernissa toimi 1 172 ekotukihenkilöä. Uusia Ilmastokumppani-yrityksiä kaupunki sai kahdeksan. Kokonaisuudessaan Ilmastokumppaneita on jo lähes 90.

Helsingin kaupungin ympäristökulut, poistot mukaan lukien, olivat yhteensä 74,2 miljoonaa euroa (1,6 prosenttia kaupungin kaikista toimintakuluista). Suurimmat kuluerät aiheutuivat alueiden puhtaanapidosta ja jätehuollosta sekä ilmasto- ja ympäristöystävällisen liikkumisen edistämisestä. Ympäristöinvestoinnit olivat yhteensä 162,4 miljoonaa euroa (18,8 prosenttia kaupungin kaikista käyttöomaisuusinvestoinneista). Suurimmat investoinnit liittyivät ilmasto- ja ympäristöystävällisen liikkumisen edistämiseen (HKL:n joukkoliikenne investoinnit) sekä pilaantuneen maaperän puhdistamiseen. Ympäristötuotot olivat noin 6,6 miljoonaa euroa (0,6 prosenttia kaupungin kaikista toimintatuotoista). Merkittävimmät tuotot tulivat kaupunkipyöristä ja ajoneuvojen siirtomaksuista katujen puhdistukseen liittyen.

Kaupungin vuonna 2012 hyväksytyssä ympäristöpolitiikassa on asetettu kaupungin ympäristönsuojelun tavoitteet keskipitkälle (2020) ja pit-



källe (2050) aikavälille. Keskipitkän aikavälin tavoitevuosi on saavutettu ja ympäristöraportissa arvioidaan ympäristöpolitiikan toteutumista vuosina 2012–2020.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin_kaupungin_ympäristöraportti_2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta
Kaupunkiympäristölautakunta
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta
Sosiaali- ja terveyslautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 07.06.2021 § 433

HEL 2021-003311 T 11 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi Helsingin kaupungin ympäristöraportin vuodelta 2020.

31.05.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi



§ 191

Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksen hankesuunnitelma

HEL 2017-004373 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksen uudisrakennuksen 4.12.2018 päivätyn, 20.6.2019 ja 8.12.2020 tarkistetun hankesuunnitelman siten, että hankkeen laajuus on noin 16 400 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta arvonlisäverottomana on 84 200 000 euroa huhtikuun 2019 kustannustasossa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hankesuunnitelma
- 2 Kaupunginmuseon ja Alvar Aalto- säätiön lausunto
- 3 Koy Sähköotalo_lausunto
- 4 Sosiaali- ja terveystoimen lautakunnan lausunto_20.8.2019
- 5 Lausunto HKL_30.8.2019

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Hankesuunnitelma koskee Helsingin keskustaan Kampin metroaseman läntisen lippuhallirakennuksen paikalle, osoitteeseen Salomonkatu 8a toteutettavaa Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskusta. Uudisrakennus sisältää sosiaali- ja terveystoimen palvelutilojen lisäksi Kampin metroaseman tiloja sekä liiketiloja.

Hankkeen toteuttaminen edellyttää asemakaavan muutosta.

Hankkeen toteuttaminen edellyttää lisäksi, että sosiaali- ja terveystoimen ministeriö myöntää hankkeelle kuntien ja kuntayhtymien eräiden oikeustoimien väliaikaisesta rajoittamisesta annetun lain (584/2016) mukaisen rakennusinvestointia koskevan poikkeusluvan.



Hankesuunnitelma on laadittu yhteistyönä kaupunkiympäristön toimialan, sosiaali- ja terveystoimialan, Helsingin kaupungin liikenneliikelaityksen (HKL) sekä Sähkötaloa koskevien tilojen osalta Kiinteistösaakeyhtiö Helsingin Sähkötalon kanssa.

Esittelijän perustelut

Hankkeen tausta

Hankesuunnitelman valmistelu perustuu sosiaali- ja terveyslautakunnan 7.10.2014 § 347 päättämään sosiaali- ja terveystoimialan palveluverkkosuunnitelmaan 2030, sen pohjalta laadittuun tarveselvitykseen (22.5.2017) sekä sosiaali- ja terveyslautakunnan 20.6.2017 § 181 päätökseen tarveselvityksen hyväksymisestä.

Alkuperäisessä 4.12.2018 päivätyssä hankesuunnitelmassa Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksen toimintoja oli sijoitettu tulevan uudisrakennuksen lisäksi viereiseen Sähkötaloon. Sosiaali- ja terveyslautakunta on 15.1.2019 § 3 antanut hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon, mutta edellyttänyt, että terveys- ja hyvinvointikeskuksen kaikki toiminnot sijoittuvat samaan rakennukseen.

Kiinteistösaakeyhtiö Helsingin Sähkötalo antoi hankesuunnitelmasta 5.2.2019 päivätyn lausunnon ja esitti, että koko terveys- ja hyvinvointikeskuksen toiminnot tulisi sijoittaa uudisrakennukseen, eikä sen toimintoja tulisi sijoittaa Sähkötaloon.

Hankesuunnitelmaa sekä asemakaavan muutosta on tarkistettu saatujen lausuntojen perusteella siten, että hanketta varten varattavaa rakennusoikeuden määrää sekä hankesuunnitelman viitesuunnitelmaa on muutettu niin, että koko terveys- ja hyvinvointikeskuksen tilaohjelma on mahdollista sijoittaa uudisrakennukseen. Tarkistettu hankesuunnitelma päivättiin 20.6.2019.

Hankesuunnitelmaa on täydennetty 8.12.2020 hankkeen toteutusmuotoselvitysten ja teknisten ratkaisujen osalta. Lisäksi on laadittu selvitys uudisrakennuksen, Kiinteistösaakeyhtiö Helsingin Sähkötalon ja Kampin keskuksen kiinteistöjen välille tarvittavista yhteisjärjestelyistä ja rasisopimuksista.

Hankesuunnitelma on liitteenä 1. Hankesuunnitelman liitteet ovat oheismateriaalissa.

Hankkeen tavoitteet ja tarpeellisuus

Tavoitteena on toteuttaa koko kaupungin alueelle edellä mainitun palveluverkkosuunnitelman 2030 mukaisesti monipuoliset, tehokkaasti

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566



toimivat, kilpailukykyiset ja hyvin saavutettavat julkiset sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut.

Tätä tarkoitusta varten kaupungin eteläosien tarvitsemat palvelut sijoitetaan Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskukseen Kamppiin. Siihen tukeutuvia terveydenhuollon peruspiirejä ovat Vironniemi, Ullanlinna, Kampinmalmi, Taka-Töölö, Lauttasaari ja Reijola. Näiden alueiden väestöennuste on kasvava ja sen ennustetaan olevan noin 140 000 asukasta vuoteen 2026 mennessä. Eteläisten kaupunginosien väestönkasvun myötä sosiaali- ja terveyspalvelujen tarve alueella lisääntyy. Uuden terveys- ja hyvinvointikeskuksen myötä palvelujen tarjonta laajentuu ja monipuolistuu. Toiminnan käytössä tällä hetkellä olevat tilat eivät vastaa niiden tarvetta, ne ovat osin väliaikaiset ja sijaitsevat kiinteistöissä, jotka tulevat peruskorjattaviksi viimeistään vuoteen 2030 mennessä.

Palveluverkkosuunnitelman 2030 mukaan Kamppiin sijoittuisivat Viiskulman, Töölön ja Laakson terveysasemien toiminnot. Laakson terveysasema siirtyy Kivelään Töölön terveysaseman yhteyteen, väliaikaisiin tiloihin vuoden 2021 loppuun mennessä. Eteläisen suurpiirin alueen asukkaita palvelee jatkossa myös Lauttasaaren terveysasema. Lauttasaaren terveysasemalla tullaan tarjoamaan suppeampia palveluja ja se tukeutuu Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskukseen. Näin varmistetaan siitä, että alueella on riittävästi palvelutiloja vastaamaan väestönkasvun aiheuttamiin palvelutarpeisiin.

Hankkeeseen sisältyy osittain tai kokonaan uusittavaksi tulevat Kampin metroaseman tilat, jotka ovat monilta osin vanhentuneet ja korjauksen tarpeessa.

Viitesuunnitelma

Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskus on suunniteltu rakennettavaksi Kamppiin, Sähkötalon ja Autotalon väliin Runeberginkadun, Fredrikinkadun, Kampinkujan ja Salomonkadun rajaamalle alueelle, Kampin metroaseman läntisen lippuhallirakennuksen paikalle ja sen viereiselle aukiolle. Rakennuspaikka on kaupunkikuvallisesti ja rakennusteknisesti poikkeuksellisen vaativa.

Uudisrakennuksessa on kahdeksan maanpäällistä kerrosta ja yksi kellarikerros. Rakennus liittyy maanalaisilta osiltaan Sähkötalon ja Kampin keskuksen kiinteistöihin, metron maanalaisiin tiloihin ja Salomonkadun joukkoliikennetunneliin. Kellarikerrokseen sijoittuvat lastaus-, huolto-, paikoitus- ja sosiaalitytöt sekä osa teknisistä tiloista. Rakennuksen ensimmäinen kerros toimii pääasiassa Kampin metroaseman, mutta myös terveys- ja hyvinvointikeskuksen sisääntulo- ja poistumistiekerroksena. Muilta osin se on viitesuunnitelmassa varattu liiketiloiksi. Terveys- ja



hyvinvointikeskuksen toiminta sijoittuu kuuteen maanpäälliseen kerrokseen, kerrokseen 2–7. Rakennuksen ylimmässä kerroksessa on teknisiä tiloja.

Terveys- ja hyvinvointikeskuksen tilat

Terveys- ja hyvinvointikeskuksen tiloihin sijoittuvat pääasiassa aikuisväestölle suunnatut sosiaali- ja terveystyöpalvelut, kuten terveysasema-toiminta, psykiatria- ja päihdevastaanotto. Lisäksi sinne sijoittuu nuorten- ja aikuisten sosiaalityö sekä fysio- ja toimintaterapia-, laboratorio- ja kuvantamispalvelut. Osa terveys- ja hyvinvointikeskuksen palveluista on tarkoitettu myös lapsille, nuorille ja ikääntyneille.

Tilat suunnitellaan sosiaali- ja terveystoimialan esittämän uuden toimintamallin mukaisiksi, toiminnallisesti ja tilankäytöltään tehokkaiksi ja mahdollisimman joustavasti eri toiminnoille muunneltaviksi. Osa vastaanottohuoneista, taustatyötilat ja työpisteet, asiakkaiden odotustilat sekä tauko- ja ryhmätyötilat on sijoitettu ulkoseinille.

Terveys- ja hyvinvointikeskuksen sisääntulo- ja aulapalvelutilat sijaitsevat katutasolla rakennuksen ensimmäisessä kerroksessa. Toiseen kerrokseen sijoittuvat akuuttitoiminnan tilat, kolmanteen kerrokseen laboratorion ja kuvantamisen tilat. Kerrokseen 4–7 sijoittuvat monipuoliset vastaanotto-, toimenpide-, fysioterapiatilat. Rakennukseen tulevia ryhmä- ja monitoimitiloja on mahdollista käyttää kaupunkistrategian mukaisesti myös muuhun toimintaan niinä aikoina, kun tiloja ei ole varattu terveys- ja hyvinvointikeskukselle.

Kaupunginhallitus edellyttää, että tulevan keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksen henkilöstöä sekä palveluiden käyttäjiä osallistetaan laajasti tilojen tarkemmassa suunnittelussa, ja että jatkosuunnittelussa kiinnitetään huomiota viihtyisään, hyvinvointia tukevaan ympäristöön ja taide otetaan keskeiseksi osaksi sisätilojen suunnittelua.

Kaupunginhallitus edellyttää huolehtimaan jatkosuunnittelussa yhteistyössä henkilöstön kanssa, että psykiatrian käytössä on esim. viihtyisyydeltään ja pysyvyydeltään terapeutukseen työhön soveltuvat tilat.

Kaupunginhallitus edellyttää, että sosiaali- ja terveystoimialalla tarkastellaan syitä siihen, miksi eniten yhteydenottoja potilas- ja sosiaaliala-asia-asiakkailta on tullut Kalasataman ja Vuosaaren terveysasemien asiakkailta ja otetaan havainnot huomioon terveys- ja hyvinvointikeskuksen toimintamallin jatkokehittämisessä.

Metron tilat

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566



Uudisrakennus toteutetaan HKL:n omistaman vuonna 1983 valmistuneen Kampin metroaseman läntisen lippuhallirakennuksen paikalle, jonka maanpäälliset osat pääosin puretaan. HKL:n nykyiset tilat ja toiminta sisältyvät yhdessä sovittavin muutoksin uudisrakennukseen. Metron laituritaso, liukuporras-, hissi-, ym. yhteydet ja tilat jäävät ennalleen. Metron lippuhalli oheistiloineen uusitaan tai peruskorjataan ja sovitaan osaksi uudisrakennuksen ensimmäistä eli katutaso kerrosta. Uudisrakennus suunnitellaan ja toteutetaan kaikilta osiltaan niin, että metron toiminta ja metrolikenteen kehittäminen on sille asetettujen tavoitteiden mukaisesti mahdollista. HKL:n viitesuunnitelman mukainen tilakokonaisuus on noin 745 htm². Lopullinen laajuus tarkentuu yleissuunnitteluvaiheessa.

Hankkeen rakentamisen erityisvaatimuksena on varmistaa metron, sen järjestelmien ja poistumisteiden sekä ympäröivien katualueiden esteettön, turvallinen ja häiriötön käyttö koko toteutuksen ajan. Rakennuksen perustaminen osittain alapuolella olevien metron tilojen läpi monilta kohdin louhittuun kallioon vaatii erityisen tarkkaa suunnittelua ja toteutusta.

Liiketilat

Valmisteilla olevassa asemakaavassa on rakennuksen ensimmäiseen kerrokseen tarkoitus osoittaa rakennusoikeutta liiketilaa varten. Viitesuunnitelman mukaisten liiketilojen laajuus on yhteensä noin 565 htm². Liiketilojen lopullinen laajuus varmistuu yleissuunnitteluvaiheessa. Jatkosuunnittelun yhteydessä on tarkoitus tutkia terveys- ja hyvinvointikeskuksen tilojen sijoittamista viitesuunnitelmassa liiketiloille varatuille alueille.

Energia- ja elinkaaritavoitteet

Rakennuksen suunnitteluratkaisut, toteutus, ylläpito ja käyttö suunnitellaan vastaamaan Helsingin kaupungin elinkaari- ja energiatehokkuuden vaatimuksia ja tavoitteita.

Asemakaavan muutos ja hankkeen erityispiirteet

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1938–2004. Voimassa olevassa Helsingin yleiskaavassa 2016 suunnittelualue on merkitty liike- ja palvelukeskustan C1 keskustatoimintojen alueeksi.

Hankkeen toteuttaminen edellyttää asemakaavan muutosta. Hanke-suunnitelma on laadittu yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoituspalvelun kanssa. Asemakaavan muutoksesta on laadittu 14.5.2019 päivätty osallistumis- ja arviointisuunnitelma, joka ollut nähtävillä 10.6.2019.



Hankesuunnitelman viitesuunnitelmissa on huomioitu kaavamuutoksen edellyttämät kaupunkikuvalliset reunaehdot ja asemakaavoituspalvelun ohjeet rakennuksen sijoittelusta, muodosta ja korkeudesta uudisrakennuksen muodostaessa päätteen Tennispalatsinaukiolle ja sijoituessa Alvar Aallon suunnitteleman, suojellun Sähkötalon sekä Autotalon väliin. Suunnittelua ovat ohjanneet myös Malminkadulla sijaitsevan synagogan asema kaupunkikuvassa sekä vaatimus Salomonkadun jatkumisesta ehjänä Mannerheimintieltä Runeberginkadulle asti.

Hankkeen laajuus

Hankkeen viitesuunnitelman mukainen kokonaislaajuus on 16 383 brm². Huoneistoala on 11 990 htm², tekniset tilat mukaan lukien 13 833 htm². Terveys- ja hyvinvointikeskuksen huoneistoala on noin 10 680 htm² sisältäen HUSin kuvantamisen ja laboratorion tiloja yhteensä 1 680 htm². HKL:n ja metron tilojen huoneistoala noin 745 htm². Liiketilöiden huoneistoala noin 565 htm².

Vapautuvat tilat

Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksen valmistuttua vapautuu tiloja muista toimipisteistä yhteensä noin 10 185 htm². Sosiaali- ja terveys-toimialan tavoitteena on luopua Viiskulman terveysaseman vuokratilasta (2 565 htm²), Töölön ja Laakson terveysasemien käytössä olevista tiloista (7 250 htm²) Kivelän sairaalan rakennuksissa 25 ja 27 sekä Aurooran sairaala-alueella kaupungin psykiatrian toiminnan käytössä olevista tiloista (370 htm²).

Rakentamiskustannukset

Hankesuunnitelmaan perustuva arvio hankkeen rakentamiskustannuksista on arvonlisäverottomana 84,2 milj. euroa huhtikuun 2019 kustannustasossa.

Arvio terveys- ja hyvinvointikeskuksen kustannuksesta koko hankkeen huoneistoneliöhinnalla laskettuna on noin 75 milj. euroa (alv. 0 %).

Arvio liiketilöiden kustannuksesta koko hankkeen huoneistoneliöhinnalla laskettuna on noin 4 milj. euroa (alv. 0 %).

Arvio HKL:n ja metron tilojen kustannuksesta koko hankkeen huoneistoneliöhinnalla laskettuna on noin 5,23 milj. euroa (alv. 0 %).

Kustannusten jakautuminen eri käyttäjille on hankesuunnitteluvaiheen arvio. Tilöiden lopullinen laajuus, laajuuden ja eri kustannuserien jakautuminen toimijoiden kesken sekä HKL:n ja metron nykyisten tilöiden korjausasteen tarve varmistuvat vasta suunnitelmien tarkentuessa.



Metron valvomon järjestelmille tulee olla korvaavat tilat uudessa paikassa ennen rakentamisen aloitusta. Nämä kustannukset eivät sisälly hankesuunnitelman kustannusarvioon.

Rakennuksen rungon värinäeristykselle on arvioitu 400 000 euroa (alv. 0 %) ilman suunnitelmia. Louhintatyöt on kustannusarvioissa huomioitu kiilaamalla, eikä kustannusarviossa siitä syystä ole varauduttu metron pysäyttämiseen rakentamisen aikana.

Hankkeen toteuttaminen sisältää riskejä, joita on tunnistettu ja joiden kustannuksia on arvioitu sillä tarkkuudella mikä hankesuunnitteluvaiheessa on ollut mahdollista. Rakentamispaikan ja metron erityisvaatimuksista aiheutuvia lisäkustannuksia hankkeelle on arvioitu ilman suunnittelukustannuksia ja kustannusvarauksia olevan noin 9,7 milj. euroa eli 600 euroa/brm².

Muut liittyvät kustannukset

Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskus sijoittuu Kampinkujalle vastapäätä Sähkötalon luoteissivua. Hankkeen toteutuksessa ja kustannuksissa huomioidaan uudisrakennukseen sisältyvät, Sähkötalon teknisiin järjestelmiin ja poistumisteihin liittyvät välttämättömät muutokset. Toteutuksen aikana varmistetaan esteetön kulku Sähkötalon Kampinkujan puoleiselle pääsisäänkäynnille. Kustannusarvio ei sisällä esim. korvauksia Kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Sähkötalon liiketiloille mahdollisesti aiheutuvista toteutuksen aikaisista häiriöistä.

Hankesuunnitteluvaiheen kustannusarvio ei sisällä tontin rakentamiskelpoiseksi saattamisen kustannuksia esim. purkutyöt ja pilaantuneiden maiden poistaminen, vaan ne varaudutaan rahoittamaan esirakentamisen investointimäärärahalla. Hankkeen toteuttamismuodosta ei ole tehty päätöstä. Hankeen toteuttaminen on alustavasti suunniteltu toteutettavaksi siten, että kaupunki perustaa kiinteistöosakeyhtiön vastaamaan hankkeen toteutuksesta. Valmistelun edetessä on tarkasteltu vaihtoehtoa, jossa rakennus tulisi Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilojen omistukseen. Kustannusarviossa ei ole huomioitu edellä mainituista eri toteuttamisvaihtoehdoista mahdollisesti aiheutuvia kuluja.

Tilakustannus käyttäjälle

Terveys- ja hyvinvointikeskuksen tilat

Arvio tilakustannuksesta on noin 455 000 euroa kuukaudessa, eli noin 5,46 milj. euroa vuodessa. Kuukausivuokra on noin 42,6 euroa/htm, josta pääomavuokran osuus on noin 38,8 euroa/htm² ja ylläpitovuokran osuus 3,8 euroa/htm². Neliövuokran perusteena on 10 680 htm².



Tilakustannus käyttäjälle perustuu vuokralaskelmaan. Vuokralaskelma on tehty oletuksella, että kaupunki perustaa hanketta varten kiinteistö-osakeyhtiön. Vuokralaskelmassa uusirakennuksen tilakustannus käyttäjälle vastaa perustettavan kiinteistöosakeyhtiön osakkeiden hankinta-arvoa. Tuottovaade laskelmassa on 3 %, vuokra-aika 20 vuotta, pois-toaika 30 vuotta ja kuluva osuus 100 %. Investointikustannus on koko hankkeen investointikustannus. Vuokrattava ala on sosiaali- ja terveystoimelle vuokrattava ala sisältäen HUSin laboratorion ja HUSin kuvantamisen tilat.

Oletuksena on yhtiömuotoinen toteutus. Lopullinen pääomavuokra tarkistetaan toteutuneen laajuuden ja kustannusten mukaan. Ylläpitovuokra on arvioitu tilatyypin (F terveystakeskus) mukaisen ylläpitovuokran mukaisena ja se tarkistetaan valmistumisajankohdan ylläpitovuokraa vastaavaksi.

Muut tilat

Muiden tilojen laskennallinen kokonaisvuokra on yhteensä noin 669 000 euroa vuodessa. Neliövuokran perusteena on 1 310 htm².

Arvio tilakustannuksesta hankesuunnitelman mukaiselle HKL:n ja metron tilojen laajuudelle 745 htm² on noin 380 000 euroa vuodessa.

Arvio tilakustannuksesta hankesuunnitelman mukaiselle liiketilan laajuudelle 565 htm² on noin 289 000 euroa vuodessa.

Hankkeen lopullinen laajuus ja vuokrataso sekä niiden jakautuminen ja rakentamiskustannusten jyvittäminen eri käyttäjien kesken tarkentuvat yleissuunnittelu- ja toteutusvaiheissa.

Rahoitus

Kaupunginvaltuuston 25.11.2020 § 328 hyväksymän vuoden 2021 talousarvion liitteenä 8 olevassa vuokra- ja osakekohteiden suunnitteilla olevat uudis- ja peruskorjaushankkeet vuosina 2021–2030 hanke on merkitty vuokrahankkeeksi, jonka vuokra-aika on 2027–2057.

Hankkeen toteutusmuoto

Hankkeen toteutusvaihtoehtoista on laadittu selvitys ja järjestetty markkinavuoropuhelu kevään 2020 aikana. Selvityksen perusteella hanke esitetään toteutettavaksi kahdessa eri osassa niin, että osa 1 käsittää maanalaisten tilojen ja 1. kerroksen rakentamisen ja osa 2 kerrosten 2–7 rakentamisen.



Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto on 11.3.2021 § 20 esittänyt, että kaupunki perustaa kiinteistöosakeyhtiön vastaamaan hankkeen toteutuksesta.

Kaupunkiympäristön toimiala on selvittänyt hankkeen toteuttamismuotoa vielä yhdessä kaupunginkanslian kanssa. Jatkoselvitysten perusteella esitetään, että rakennus tulee Helsingin kaupungin kokonaan omistaman keskinäinen Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilojen omistukseen. Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat vuokraa tontin ja vastaa hankkeen toteutuksesta sekä rakennuksen omistamisesta ja ylläpidosta. Tätä koskevat tarvittavat päätökset on tarkoitus tuoda päätöksentekoon myöhemmässä vaiheessa.

Aikataulu

Tavoiteaikataulun mukaisesti rakentaminen käynnistyy vuoden 2023 alussa edellyttäen, että asemakaavan muutos on saanut lainvoiman. Tällöin rakennustyöt valmistuisivat vuoden 2027 alussa ja toiminta uusissa tiloissa voi käynnistyä kesällä 2027.

Aikataulun toteutumiseen vaikuttaa lisäksi hankkeen päätöksenteon ja rahoitusjärjestelyjen vaatima aika sekä hankkeen poikkeuslupakäsittelyaika sosiaali- ja terveysministeriössä.

Hankkeesta saadut lausunnot

Kaupunginmuseo ja Alvar Aalto -säätio ovat antaneet hankkeesta lausunnon 29.6.2018.

Kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Sähkötalo on antanut hankesuunnitelmasta lausunnon 5.2.2019.

Sosiaali- ja terveyslautakunta on 20.8.2019 § 182 antanut puoltavan lausunnon 20.6.2019 tarkistetusta hankesuunnitelmasta.

Helsingin kaupungin liikenneliikelaitos on antanut lausunnon 20.6.2019 tarkistetusta hankesuunnitelmasta 30.8.2019.

Lausunnot ovat liitteinä 2–5.

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 § 1 momentin 3 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää hankkeita koskevista hankesuunnitelmista, kun kustannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus



Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hanksuunnitelma
- 2 Kaupunginmuseon ja Alvar Aalto- säätiön lausunto
- 3 Koy Sähköotalo_lausunto
- 4 Sosiaali- ja terveyslautakunnan_lausunto_20.8.2019
- 5 Lausunto HKL_30.8.2019

Oheismateriaali

- 1 Keskustan THK_HS_20062019_liitteet

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Sosiaali- ja terveyslautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 07.06.2021 § 432

HEL 2017-004373 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuk-
sen uudisrakennuksen 4.12.2018 päivätyn, 20.6.2019 ja 8.12.2020 tar-
kistetun hanksuunnitelman siten, että hankkeen laajuus on noin 16
400 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta arvonlisäverotto-
mana on 84 200 000 euroa huhtikuun 2019 kustannustasossa.

Kappaleen 21 jälkeen lisäys:

"Kaupunginhallitus edellyttää, että tulevan Keskustan terveys- ja hyvin-
vointikeskuksen henkilöstöä sekä palveluiden käyttäjiä osallistetaan
laajasti tilojen tarkemmassa suunnittelussa, ja että jatkosuunnittelussa
kiinnitetään huomiota viihtyisään, hyvinvointia tukevaan ympäristöön ja
taide otetaan keskeiseksi osaksi sisätilojen suunnittelua".



Kaupunginhallitus edellyttää huolehtimaan jatkosuunnittelussa yhteistyössä henkilöstön kanssa, että psykiatrian käytössä on esim. viihtyisyydeltään ja pysyvyydeltään terapeuttiseen työhön soveltuvat tilat.

Kaupunginhallitus edellyttää, että sosiaali- ja terveystoimialalla tarkastellaan syitä siihen, miksi eniten yhteydenottoja potilas- ja sosiaaliamiehiin on tullut Kalasataman ja Vuosaaren terveysasemien asiakkailta ja otetaan havainnot huomioon terveys- ja hyvinvointikeskuksen toimintamallin jatkokehittämisessä.

Käsittely

07.06.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Reetta Vanhanen: Kappaleen 21 jälkeen lisäys:

"Kaupunginhallitus edellyttää, että tulevan Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksen henkilöstöä sekä palveluiden käyttäjiä osallistetaan laajasti tilojen tarkemmassa suunnittelussa, ja että jatkosuunnittelussa kiinnitetään huomiota viihtyisään, hyvinvointia tukevaan ympäristöön ja taide otetaan keskeiseksi osaksi sisätilojen suunnittelua."

Kannattaja: Anna Vuorjoki

Anna Vuorjoen 1. vastaehdotus:

Lisäys päätökseen: Kaupunginhallitus edellyttää huolehtimaan jatkosuunnittelussa yhteistyössä henkilöstön kanssa, että psykiatrian käytössä on esim. viihtyisyydeltään ja pysyvyydeltään terapeuttiseen työhön soveltuvat tilat.

Kannattaja: Veronika Honkasalo

Anna Vuorjoen 2. vastaehdotus:

Lisäys päätökseen: Kaupunginhallitus edellyttää, että sosiaali- ja terveystoimialalla tarkastellaan syitä siihen, miksi eniten yhteydenottoja potilas- ja sosiaaliamiehiin on tullut Kalasataman ja Vuosaaren terveysasemien asiakkailta ja otetaan havainnot huomioon terveys- ja hyvinvointikeskuksen toimintamallin jatkokehittämisessä.

Kannattaja: Veronika Honkasalo

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Reetta Vanhasen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 2

Wille Rydman, Jan Vapaavuori



Ei-äännet: 11

Veronika Honkasalo, Seija Muurinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Tyhjä: 2

Pia Pakarinen, Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus hyväksyi Reetta Vanhasen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 2 - 11 (2 tyhjää).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Anna Vuorjoen 1. vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 2

Wille Rydman, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 9

Veronika Honkasalo, Mika Raatikainen, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Tyhjä: 4

Seija Muurinen, Pia Pakarinen, Marcus Rantala, Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus hyväksyi Anna Vuorjoen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 2 - 9 (4 tyhjää).

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Anna Vuorjoen 2. vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 2

Wille Rydman, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 10

Veronika Honkasalo, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Tyhjä: 3

Seija Muurinen, Pia Pakarinen, Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus hyväksyi Anna Vuorjoen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 2 - 10 (3 tyhjää).



16.06.2021

31.05.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 11.03.2021
§ 20

HEL 2017-004373 T 10 06 00

Eesitys

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

A

esitti kaupunginhallitukselle Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksen uudisrakennuksen 4.12.2018 päivätyn ja 20.6.2019/8.12.2020 tarkistetun hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että hankkeen laajuus on noin 16 400 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta arvonlisäverottomana on 84 200 000 euroa huhtikuun 2019 kustannustasossa.

B

esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunki perustaa kiinteistöosakeyhtiön vastaamaan hankkeen toteuttamisesta.

C

oikeutti kaupunkiympäristön toimialan tilat- palvelun jatkamaan hankkeen suunnittelua ja hankintojen kilpailutusten valmistelua odottamatta hankepäätöstä.

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Erja Erra, hankesuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 39997
erja.err(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 02.06.2020 § 87

HEL 2017-004373 T 10 06 00



Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti, että keskustan eli Kampin terveys- ja hyvinvointikeskuksen lisäksi eteläisen suurpiirin alueen asukkaita palvelee jatkossa myös Lauttasaaren terveysasema. Lauttasaaren terveysasemalla tullaan tarjoamaan suppeampia palveluja ja se tukeutuu Kampin terveys- ja hyvinvointikeskukseen. Päätöksellä varmistetaan siitä, että alueella on riittävästi palvelutiloja vastaamaan väestönkasvun aiheuttamiin palvelutarpeisiin.

Kampin terveys- ja hyvinvointikeskukseen sijoittuvat Lauttasaaren sijoittuvia palveluja lukuun ottamatta eteläisen suurpiirin ja Reijolan eli Laakson alueen palvelut, jotka on esitetty hankesuunnitelmassa: terveysasematoimintaa, psykiatria- ja päihdevastaanottotyötä, nuorten ja aikuisten sosiaalityötä sekä fysioterapia- ja toimintaterapiapalveluja. Keskukseen siirtyy Viiskulman, Töölön ja Laakson terveysasemien toiminta.

Lisäksi Kampin terveys- ja hyvinvointikeskukseen on suunniteltu laboratorio- ja kuvantamispalvelut.

Käsittely

02.06.2020 Ehdotuksen mukaan

Johtava ylilääkäri Lars Rosengren oli kutsuttuna asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

19.05.2020 Pöydälle

20.08.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

13.08.2019 Pöydälle

15.01.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

18.12.2018 Pöydälle

20.06.2017 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Pirjo Sipiläinen, arkkitehti, puhelin: 310 42256
pirjo.sipilainen(a)hel.fi



Kaupunkiympäristön toimiala Rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuus
Rakennetun omaisuuden hallinta Palvelutilaverkko Yksikön päällikkö 23.04.2019 §
7

HEL 2017-004373 T 10 06 00

Päätös

Palvelutilaverkkoyksikön päällikkö päätti

hyväksyä PES- Arkkitehdit Oy:n 1.10.2018 ja 17.4.2019 päivätyt lisätyötarjoukset koskien Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksen hankesuunnitteluvaiheen pää- ja arkkitehtisuunnittelun täydentäviä tehtäviä arvonlisäverottomaan kattohintaan 63 948 euroa.

Päätöksen perustelut

Kyseessä on Kamppiin, osoitteeseen Salomonkatu 8a toteutettava Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskus. Hanke perustuu sosiaali- ja terveyslautakunnan 7.10.2014 §347 päättämään palveluverkkosuunnitelmaan 2030, sen perusteella laadittuun, 22.5.2017 päivättyyn tarveselvitykseen ja sosiaali- ja terveyslautakunnan 20.6.2017 §181 tekemään tarvepäätökseen.

Kaupunkiympäristön toimialan tarve- ja hankesuunnittelu on laatinut hankesuunnitelman, jonka sosiaali- ja terveyslautakunta on hyväksynyt 15.1.2019 §3.

PES- Arkkitehdit Oy on vastannut hankkeen tarveselvitys- ja hankesuunnitteluvaiheiden pää- ja arkkitehtisuunnittelusta.

Hankkeen laajuus on noin 14 000 brm². Sen toteuttaminen edellyttää asemakaavan muutoksen. Hankesuunnitelma on sisältänyt uudisrakennuksen lisäksi noin 1500 brm² laajuiset tilat viereisestä Sähkötalosta niille toiminnoille, jotka eivät ole mahtuneet asemakaavoittajan asettamien kaupunkikuvallisten reunaehtojen mukaan suunnitellun uudisrakennuksen laajuuteen.

Hankesuunnitelman valmistumisen jälkeen on kaavoittaja tarkastellut uudestaan hankkeen kaupunkikuvallisia reunaehtoja. Tavoitteena on löytää ratkaisu, jossa koko tarpeen mukainen laajuus saadaan mahtumaan uudisrakennukseen. Tästä tehtävästä on PES-Arkkitehdit antanut 17.4.2019 päivätyn pää- ja arkkitehtisuunnittelun lisätyötarjouksen arvonlisäverottomana 34 000 euroa.

Hankesuunnitelman muista täydentävistä tehtävistä ja havainnemateriaalin laatimisesta on PES- Arkkitehdit antanut 1.10.2018 päivätyn tarjouksen arvonlisäverottomaan kattohintaan 29 920 euroa.



Saatujen lisäyötarjousten yhteenlaskettu arvo on arvonlisäverottomana yhteensä 63 948 euroa. Tarve- ja hankesuunnitteluvaiheen pää- ja arkkitehtisuunnittelun puitesopimuksen 2016-2017 Kik§497 12.11.2015 perusteella tehtyjen tilausten arvonlisäveroton arvo on yhteensä 202 858,50 euroa. Aiemmat tilaukset ja lisäyötarjoukset ovat arvonlisäverottomana yhteensä 266 806,50 euroa.

PES- Arkkitehdit Oy:n hankesuunnitelmaa varten laatima viitesuunnitelma on ehdotussuunnitelmatasoinen ratkaisu kaupunkikuvallisesti ja teknisesti poikkeuksellisen vativasta suunnittelutehtävästä. Hankkeen laadulliset vaatimukset ja kokonaistaloudellinen edullisuus huomioiden on perusteltua hyväksyä saadut lisäyötarjoukset ja tilata hankesuunnitteluvaiheen täydentävät tehtävät PES - Arkkitehdit Oy:ltä. Toimialalla on PES- Arkkitehdit Oy:n kanssa voimassa oleva puitesopimus (Tilanhankkeiden pää- ja arkkitehtisuunnittelun puitejärjestely 2019-2020 Ry- ja 28.2.2019 §27, osa-alue 4).

Lisätiedot

Erja Erra, hankesuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 39997
erja.erra(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 23.05.2017 § 168

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

23.05.2017 Pöydälle

Arkkitehti Pirjo Sipiläinen oli kutsuttuna asiantuntijana kokouksessa läsnä tämän asian käsittelyssä.

Puheenjohtaja Maija Anttila pyysi asian pöydälle.

02.05.2017 Poistettiin

Esittelijä

va. virastopäällikkö
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Pirjo Sipiläinen, arkkitehti, puhelin: 310 42256
pirjo.sipilainen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566



§ 192

Pohjois-Haagan ala-asteen laajennuksen ja perusparannuksen hankesuunnitelman enimmäishinnan korottaminen

HEL 2020-002993 T 02 08 03 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti Haagan ala-asteen perusparannus- ja laajennushankkeen enimmäishinnan korottamisesta 1 980 503 eurolla siten, että hankkeen kokonaiskustannukset ovat arvonlisäverottomana enintään yhteensä 23 045 000 euroa maaliskuun 2021 kustannustasossa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

1 Pohjois-Haaga UKA2 Kustannusarvio

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hankesuunnitelman hyväksyminen ja urakoitsijan valinta

Pohjois-Haagan ala-asteelle on suunniteltu laajaa tekninen ja toiminnallinen perusparannus sekä opetustila- ja liikuntasiipilaajennus. Hankkeessa ajanmukaistetaan tiloja opetuksen vaatimusten mukaisesti, uusitaan talotekniset asennukset, parannetaan energiataloutta, korjataan julkisivut, ikkunat ja vesikatto sekä parannetaan salaojitusta.

Kaupunginvaltuusto on 14.2.2018 § 37 hyväksynyt hanketta koskevan 19.10.2017 päivätyn hankesuunnitelman. Päätöksen mukainen hankkeen enimmäishinta oli 19 400 000 euroa arvonlisäverottomana helmikuun 2017 kustannustasossa.

Tekninen johtaja on 2.6.2020 § 96 päättänyt hyväksyä hankkeen kokonaisurakoitsijaksi Pallas Rakennus Etelä-Suomi Oy:n antaman hinnal-



taan halvimman tarjouksen perusteella. Urakoitsijan soveltuvuusehdot, luottotiedot ja tilaajavastuulain mukaiset tiedot oli tarkastettu ja ne olivat hyväksyttävät. Urakkasopimus Pohjois-Haagan ala-asteen laajennuksen ja perusparannuksen kokonaisurakan töistä allekirjoitettiin 23.6.2020 Pallas Rakennus Etelä-Suomi Oy:n kanssa.

Tekninen johtaja päätti 5.1.2021 § 2 purkaa urakkasopimuksen sekä oikeutti kaupunkiympäristön toimialan tilat-palvelun hankeyksikön suorittamaan purkamiseen liittyvät toimenpiteet.

Urakoitsijan työt olivat edenneet niin hitaasti, että urakan sopimuksen mukainen valmistuminen oli vaarantunut ja urakoitsijan havaittiin olevan sellaisessa tilassa, ettei urakoitsija pystynyt täyttämään sopimuksen mukaisia velvollisuuksiaan. Lisäksi urakoitsija ilmoitti 21.12.2020, että se ei ole saanut neuvoteltua sellaista rahoitusratkaisua, jolla se voisi varmistaa hankkeen loppuunsaattamisen. Työt työmaalla olivat päättyneet. Pallas Rakennus Etelä-Suomi Oy on jättänyt konkurssihakemuksen 4.1.2021 Helsingin käräjäoikeuteen. Yritys on asetettu konkurssiin 7.1.2021. Helsingin kaupunki otti työmaan haltuunsa 8.1.2021 pidetyssä työmaan haltuunottokatselmuksessa.

Uuden pääurakoitsijan valinta ja arvioitu aika-taulu

Tilat-palvelun hankeyksikkö on aloittanut helmikuussa 2021 uuden pääurakoitsijan hankinnan valmistelut töiden jatkamiseksi mahdollisimman nopealla aikataululla. Rakennustöiden keskeytyessä urakasta oli maksettu Pallas Rakennukselle noin neljäsosa. Uuden pääurakoitsijan hankintaa varten tilat-palvelu tulee tilaajana selvittämään kohteen valmiusasteen, revisiosuunnitelmat ja urakoitsijan hyvitykset jo toteutuneista töistä sekä määrittelemään urakan kiirehtimiseksi erikseen sovittavana laskutyönä tehtävät esim. purkuihin, keskeneräisiin perustuksiin ja työmaan perustamiseen liittyvät työt sekä urakoitsijan tarjouksen kuuluvat työt ja sisältö.

Perusparannuksen ja laajennuksen rakennustöiden on tarkoitus alkaa erikseen sovittavana kiireellisenä laskutyönä kesäkuussa 2021 sekä mahdollisimman pian hankepäätöksen jälkeen edellä kuvatulla tavalla tehtävällä uudella pääurakkasopimuksella siten, että työt valmistuvat joulukuussa 2022.

Enimmäishinnan korottaminen

Enimmäishinnan korotus perustuu edellä kuvattuihin selvityksiin ja niiden pohjalta tehtyihin laskelmiin, joita ovat muun muassa:

- Pallas Rakennus Etelä-Suomi Oy:lle maksettujen maksujen ja selvitettyyn työmaan valmiusasteeseen perustuvan hyvityksen erotus.



16.06.2021

- Suunnitelmien revisiomuutokset 23.6.2020 jälkeen.
- Arvioitujen aliurakkakustannusten nousu välillä 23.6.2020–14.4.2021.
- Rakennuskustannusindeksin muutoksen vaikutus välillä 23.6.2020–14.4.2021.

Kustannusarvio on liitteenä 1.

Hankkeen kustannukset

Enimmäishinnan korotuksen jälkeen hankkeen kokonaiskustannukset ovat enintään yhteensä noin 23 045 000 euroa arvonlisäverottomana maaliskuun 2021 kustannustasossa.

Kustannustasona on käytetty indeksiä maaliskuun 2021. Indeksikorjattu hankesuunnitelman mukainen enimmäishinta on maaliskuun 2021 tasossa on 21 064 497 euroa. Enimmäishinnan nousu on 1 980 503 euroa arvonlisäverottomana. Kustannukset ovat arvonlisäverottomana 2 996 euroa/brm². Hintataso vastaa samankaltaisten toteutettujen koulurakennusten perusparannusten keskineliöhintaa.

Vuokravaikutus kasvatukseen ja koulutuksen toimialalle

Alkuperäisen 19.10.2017 päivätyn hankesuunnitelman (5 093 htm²) enimmäishinnan mukainen sisäinen vuokra oli 1 498 668 euroa vuodessa, eli noin 124 900 euroa kuukaudessa. Kuukausivuokra oli 24,52 euroa/htm². Pääomavuokran osuus oli 20,70 euroa/htm²/kk ja ylläpito-
vuokran osuus 3,82 euroa/htm²/kk. Sisäiseen vuokraan sisältyi väistötilojen arvioitu vuokravaikutus.

Enimmäishinnan korotuksen mukaisilla korjatuilla kustannuksilla tilojen tulevaisuuden kokonaisvuokran määräksi arvioidaan noin 141 100 euroa kuukaudessa, eli noin 1 692 900 euroa vuodessa. Kuukausivuokra on 27,70 euroa/htm², josta pääomavuokra on 23,88 euroa/htm²/kk ja ylläpito-
vuokra on 3,82 euroa/htm²/kk. Pääomavuokra tarkentuu toteutuneiden kustannusten mukaan ja ylläpito-
vuokra valmistumisajankohdan ylläpito-
vuokraa vastaavaksi.

Konkurssiin asetetun urakoitsijan antamasta rakennusajan vakuudesta mahdollisesti saatavat korvaukset vähentävät toteutuneita kustannuksia enintään 1 367 000 euroa, mikä pienentää sisäistä vuokraa enintään 1,19 euroa/htm²/kk.

Rahoitus

Vuoden 2018 talousarvion liitteenä olevassa talonrakennushankkeiden rakentamishjelmassa vuosiksi 2018–2027 hankkeelle on osoitettu 19 400 000 euroa (alv. 0 %). Enimmäishinnan korotus ja aikataulun muut-



16.06.2021

tuminen otetaan huomioon talonrakennushankkeiden investointiohjelman 2022–2031 valmistelussa.

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 3 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää kaupungin hankkeita koskevista hankesuunnitelmista, kun kustannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

1 Pohjois-Haaga UKA2 Kustannusarvio

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuus
Tekninen johtaja 05.01.2021 § 2

Kaupunkiympäristön toimiala Rakennukset ja yleiset alueet -
palvelukokonaisuus Tekninen johtaja 02.06.2020 § 96

Lisätiedot

Jari Rosanti, projektinjohtaja, puhelin: 310 38857
jari.rosanti(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 07.06.2021 § 428

HEL 2020-002993 T 02 08 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566



16.06.2021

Kaupunginvaltuusto päättää Haagan ala-asteen perusparannus- ja laajennushankkeen enimmäishinnan korottamisesta 1 980 503 eurolla siten, että hankkeen kokonaiskustannukset ovat arvonlisäverottomana enintään yhteensä 23 045 000 euroa maaliskuun 2021 kustannustasossa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 20.05.2021
§ 49

HEL 2020-002993 T 02 08 03 00

Katuosoite: Tolarintie 6, 00400 Helsinki, Pysyvä rakennustunnus 8441, Hankenumero 2821P20058

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle Pohjois-Haagan ala-asteen perusparannus ja laajennushankkeen enimmäishinnan korottamista 1 980 503 eurolla arvonlisäverottomana siten, että hankkeen kokonaiskustannukset ovat enintään yhteensä arvonlisäverottomana 23 045 000 euroa maaliskuun 2021 kustannustasossa.

Käsittely

20.05.2021 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli yksikön päällikkö Jarmo Raveala. Asian-
tuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Jari Rosanti, projektinjohtaja, puhelin: 310 38857
jari.rosanti(a)hel.fi
Jarmo Raveala, yksikön päällikkö, puhelin: 310 23466
jarmo.raveala(a)hel.fi



§ 193

Vuokrausperiaatteiden määrittäminen eräille tonteille (Mellunkylä, Kontula ja Mellunmäki)

HEL 2021-003320 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginvaltuusto vahvisti Mellunkylässä sijaitsevien asemakaavan muutoksiin nro 12088, 12329, 12632 ja 11810 sisältyvien:

- erityisasumisen tontin (AKS) 47168/1
- asuntotonttien (A) 47208/7, 47208/12, 47208/14
- autopaikkatontin (LPA) 47208/9,
- asuinpientalotonttien (AP) 47291/3, 47293/11 sekä
- asumista palvelevan yhteiskäyttöisen tontin (AH) 47293/10 vuokrausperiaatteet 31.12.2080 saakka liitteestä 1 ilmenevin periaattein.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuokrausperiaatteet
- 2 Ote ajantasa-asebakaavasta nro 12088
- 3 Ote ajantasa-asebakaavoista nro 12329 ja 12632
- 4 Ote ajantasa-asebakaavasta nro 11810

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Asemakaava- ja tonttitiedot

Erityisasumisen tontti (AKS) 47168/1, asemakaava nro 12088

Kaupunginvaltuusto on 7.6.2017 § 285 hyväksynyt asemakaavan muutoksen nro 12088, joka on tullut voimaan 28.7.2017. Asemakaavan muutoksen mukaan tontti 47168/1 kuuluu erityisasumisen (AKS) kortte-



lialueeseen. Tontin pinta-ala on 2 456 m² ja rakennusoikeus 5 300 k-m². Tontti on merkitty kiinteistörekisteriin 5.6.2020.

Tontille saa rakentaa yhden korkeintaan seitsemänkerroksisen kerrostalon. Erityisasumisen korttelialueelle tulee rakentaa opiskelija-asuntoja vähintään 80 % kaavakarttaan merkitystä rakennusoikeudesta. Rakennuksen ensimmäisessä ja toisessa kerroksessa saa olla julkisia palvelutiloja. Rakennukseen on jätettävä vähintään 4,2 metrin korkuinen kulkuaukko, jonka sijainti asemakaavassa on ohjeellinen. Asuinrakennuksen ulkovaipan kokonaisääneneristävyyden liikennemelua vastaan tulee olla vähintään 30–37 dB. Tontille on osoitettu yleiselle jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa ja tulvareittiä varten varattu alueen osa. Tontti rajoittuu metroradalle varattuun rautatiealueeseen (LR-me). Opiskelija-asunnoille ei tarvitse rakentaa autopaikkoja.

Asuntotontit (A) 47208/7 ja 47208/14, asemakaava nro 12329

Kaupunginvaltuusto on 30.3.2016 § 89 hyväksynyt asemakaavan muutoksen nro 12329, joka on tullut voimaan 13.5.2016. Asemakaavan muutoksen mukaan tontti 47208/7 sekä tontti 47208/14 kuuluvat asuinrakennusten (A) korttelialueeseen. Tontin 47208/7 pinta-ala on 4 696 m² ja rakennusoikeus 4 400. Tontin 47208/14 pinta-ala on 1 799 k-m² ja rakennusoikeus 2 500 k-m² pääkäyttötarkoituksenmukaista kerrosalaa ja 100 k-m² monikäyttötilaa. Tontteja ei ole vielä rekisteröity.

Asemakaavassa tontille 47208/7 on osoitettu yksi yhtenäinen rakennusala, jota on jaoteltu kerroskorkeudeltaan kolmen, neljän ja viiden kerroksen korkuisiksi massoiksi. Tontille on osoitettu maanalainen tila (ma) ja pysäköimispaikka (p). Autopaikkoja tulee rakentaa vähintään suurempi luvuista 1 autopaikka/120 k-m² tai 0,6 autopaikka/asunto. Vieraspysäköintipaikat sijaitsevat katualueella.

Tontille 47208/14 on osoitettu yksi yhtenäinen rakennusala, jota on jaoteltu kahdeksi korkeintaan viiden kerroksen korkuiseksi massaksi. Tontille on osoitettu pysäköimispaikka (p). Autopaikkoja tulee rakentaa vähintään suurempi luvuista 1 autopaikka/120 k-m² tai 0,6 autopaikka/asunto. Kaupungin vuokratyöyhtiöissä autopaikkojen määrää voidaan vähentää 20 %:lla. Vieraspysäköintipaikat sijaitsevat katualueella.

Asuntotontti (A) 47208/12 ja autopaikkatontti (LPA) 47208/9, asemakaava nro 12632

Kaupunkiympäristölautakunta 7.4.2020 § 200 hyväksynyt asemakaavan muutoksen nro 12632, joka on tullut voimaan 26.5.2020.

Tontti 47208/9 kuuluu autopaikkojen (LPA) korttelialueeseen. Tontin pinta-ala on 1 171 m². Tonttia ei ole vielä rekisteröity.



Tontille on asemakaavassa osoitettu sijoitettavaksi tontteja 47208/7, 10, 11 ja 12 palvelevat velvoiteautopaikat. Tontille on osoitettu maanalaisiin tiloihin johtava ajoluiska ja maanalainen tila, jolle saa rakentaa autopaikkoja ja teknisiä tiloja kahteen tasoon (ma2).

Tontti 47208/12 kuuluu asuinrakennusten (A) korttelialueeseen. Tontin pinta-ala on 474 m² ja rakennusoikeus 2 000 k-m². Tonttia ei ole vielä rekisteröity.

Tontille on asemakaavassa osoitettu yksi rakennusala, jolle voi rakentaa enintään kahdeksankerroksisen kerrostalon. Ajoyhteys tälle tontille tulee toteuttaa viereisen LPA-korttelialueen kautta. Autopaikkojen vähimmäismäärä on 1 autopaikka / 120 k-m². Kaupungin vuokratuloyhtiöissä autopaikkojen määrää voidaan vähentää 20 %:lla.

Asuinpientalotontit (AP) 47291/3 ja 11 sekä asumista palveleva yhteiskäyttöinen tontti (AH) 47293/10, asemakaava nro 11810

Kaupunginvaltuusto on 10.6.2009 § 150 hyväksynyt asemakaavan muutoksen nro 11810, joka on tullut voimaan 7.8.2009. Asemakaavan mukaan tontit 47291/3 ja 47293/11 kuuluvat asuinpientalojen (AP) korttelialueeseen.

Tontin 47291/3 pinta-ala on 2 054 m² ja rakennusoikeus 1 250 k-m². Tontti on merkitty kiinteistörekisteriin 17.6.2017. Tontille on osoitettu kaksikerroksinen rakennusmassa ja osittain viereisen tontin (47291/2) kanssa yhteinen ajoyhteys.

Tontin 47293/11 pinta-ala on 6 902 m² ja rakennusoikeus 2 900 k-m². Tontti on merkitty kiinteistörekisteriin 22.4.2020. Tontille on asemakaavassa osoitettu kaksi rakennusalaa, joille tulee sijoittaa kaksikerroksista rakennusmassaa. Rakennusalalle tulee rakentaa vähintään 17 (17rak) toisistaan irrallista asuinrakennusta. Rakennusten väleihin saa kuitenkin rakentaa kevytrakenteisen autosuojan kiinni toiseen tai molempiin rakennuksiin.

Edellä mainituille AP-korttelialueilla yhteisiä asumista palvelevia huolto-, kerho-, harraste-, kokoontumis- ym. tiloja on asemakaavan mukaan rakennettava yhteensä vähintään 1 % rakennusoikeudesta. Tilat on sijoitettava asemakaavassa niille osoitetulle AH-tontille 47293/10. Kaupunkiympäristön toimialan linjauksen mukaisesti AP-pientalojen rakentajia ei kuitenkaan veloiteta rakentamaan asemakaavan edellyttämää yhteiskäyttöistä yhteistilarakennusta mainitulle AH-tontille 47293/10. Tonttien autopaikkaveloitteeseen kuuluvat autopaikat on sijoitettava rakennuksen maantasokerrokseen, kellariin tai erilliseen autosuojaan rakennusalalle rakennusten väliin. Vieraspysäköinti saadaan



sijoittaa katualueelle. Autopaikkojen vähimmäismäärä on 1 autopaikka/asunto.

Asemakaavan muutoksen nro 11810 mukaan tontti 47293/10 kuuluu asumista palvelevaan yhteiskäyttöiseen (AH) korttelialueeseen. Tontin pinta-ala on 636 m² ja rakennusoikeus 250 k-m². Tontti on merkitty kiinteistörekisteriin 22.4.2020.

Tontille on osoitettu rakennusala (ah), jolle tulee asemakaavan mukaan rakentaa edellä kerroton mukaisesti asumista palveleva yhteiskäyttöinen rakennus. Rakennukseen tai sen kellarikerrokseen saa sijoittaa tonttien 47293/11, 47290/1

–3 ja 47291/1–3 vaatimia väestösuojatiloja. Näitä tiloja ei lasketa tontin rakennusoikeuteen. Suojautumismatka ei saa kuitenkaan ylittää 250 metriä. Autopaikkojen vähimmäismäärä on 1 autopaikka/250 k-m².

Kaupunkiympäristön toimialan linjauksen mukaisesti AP-pientalojen rakennuttajia ei kuitenkaan velvoiteta rakentamaan asemakaavan edellyttämää yhteiskäyttöistä yhteistilarakennusta mainitulle AH-tontille, vaan AH-tontille toteutettavaan rakennukseen voidaan sijoittaa yhteistilojen lisäksi myös asuntoja.

Varauspäätökset

Tontti 47168/1

Kaupunginhallitus on 23.11.2015 § 1141 päättänyt varata tontin 47168/1 sekä tontit 47167/1–3 Fira Oy:lle kumppanuuskaavoitusta ja asuntohankkeiden suunnittelua varten 31.12.2017 saakka. Varausehtojen mukaan tonttien asuinrakennusoikeudesta tulee noin 1/3 toteuttaa välimuodon tuotantona eli asumisoikeusasuntoina, hintakontrolloituina omistusasuntoina tai opiskelija-asuntoina ja 2/3 vapaarahoitteisina omistus- ja/tai vuokra-asuntoina.

Tonttipäällikkö on 6.4.2018 § 14 jatkanut varausaikaa 31.12.2018 saakka.

Asuntotonttitiimin tiimpäällikkö on 24.4.2018 § 141 päättänyt tarkentaa varausehtoja rahoitus- ja hallintamuotojakauman osalta siten, että kaupunginhallituksen varauspäätöksen edellyttämä rahoitus- ja hallintamuotojakauma täyttyy koko varausalueen osalta, mikäli kortteli 47168 toteutetaan välimuodon tuotantona eli asumisoikeusasuntotuotantona, hintakontrolloituina omistusasuntoina tai opiskelija-asuntoina.

Tonttipäällikkö on 6.2.2019 § 8 jatkanut varausaikaa 31.12.2019 saakka sekä 13.12.2019 § 95 vuoden 2020 loppuun saakka tarkentaen, tontin 47168/1 rahoitus- ja hallintamuotoa siten, että tontti tulee toteuttaa



valtion tukemana (pitkä korkotuki) opiskelijoille suunnattuna vuokra-asuntotuotantona tai välimuodon (asumisoikeus tai hintakontrolloitu) asuntotuotantona.

Tontit-yksikön päällikkö päätti 8.9.2020 § 142 hyväksyä Fira Oy:n yhteistyökumppaniksi Settlementtiasunnot Oy:n ja tarkensi varausehtoja siten, että tontin rakennusoikeus tulee toteuttaa valtion tukemana (pitkä korkotuki) opiskelijoille suunnattuna vuokra-asuntotuotantona.

Tonttipäällikkö on 3.2.2021 § 5 päättänyt jatkaa varausaikaa 31.12.2021 saakka edellyttäen, että lyhytaikainen vuokraus tulee olla voimassa 1.7.2021 mennessä ja, että rakennuslupaa koskeva hakemus tulee olla vireillä 31.12.2021 mennessä.

Tontit 47208/7, 9, 12 ja 14

Kaupunginhallitus on 5.11.2018 § 691 päättänyt varata kaupunkiympäristön toimialan asuntotuotantopalvelulle (ATT) tontin 47208/7 asumisoikeusasuntojen suunnittelua varten sekä tontit 47208/11–14 (aiemmin tontit 47208/8 ja 10) valtion tukemien vuokra-asuntojen suunnittelua varten 31.12.2020 saakka.

Tonttipäällikkö on 3.2.2021 § 5 jatkanut varausta 31.12.2021 saakka.

Autopaikkojen (LPA) korttelialuetta 47208/9 ei ole erillisellä varauspäätöksellä varattu. Koska sille on osoitettu ainoastaan korttelin 47208 autopaikkoja, tullaan se vuokraamaan korttelin 47208 tonttien haltijoille.

Tontti 47291/3

Kaupunginhallitus on 28.11.2016 § 1081 päättänyt varata tontin 47291/3 ATT:lle asumisoikeusasuntojen suunnittelua varten 31.12.2018 saakka. Tonttipäällikkö on 6.2.2019 § 8 jatkanut varausaikaa 31.12.2019 saakka ja uudelleen 13.12.2019 § 95 vuoden 2020 loppuun saakka. Tontti on vuokrattu lyhytaikaisesti 15.12.2021 saakka rakennusluvan hakemista varten.

Tontit 47293/10 ja 11

Kaupunginhallitus on 5.11.2018 § 691 päättänyt varata tontit 47293/10 ja 11 ATT:lle asumisoikeusasuntojen suunnittelua varten 31.12.2020 saakka. Tontit on vuokrattu lyhytaikaisesti 15.12.2021 saakka rakennusluvan hakemista varten.

Ehdotetut vuokrausperiaatteet

Vuokrausperiaatteiden määrittely perustuu Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) pitkän korkotuen asuntotuotannolle määrittele-



miin rakennusmaan aluekohtaisiin enimmäishintoihin, joissa huomioidaan tontin tuleva hallinta- ja rahoitusmuoto, sijainti sekä alueelle jo aiemmin vahvistetut saman tuotantomuodon vuokrausperiaatteet. Näin menetellen pyritään yhdenmukaiseen ja johdonmukaiseen hinnoitteluun. Lisäksi on huomioitu ARA:lta erikseen pyydyt kohteita koskevat hintailmoitukset sekä alla olevat vertailutiedot. Lisäksi edellä selostetut asemakaavamääräykset vaikuttavat tontin arvon määrittämiseen.

Vertailutiedot

Kaupunginvaltuusto on 11.3.2020 § 84 päättänyt Mellunmäen asemakaavaan nro 11170 sisältyvän asuinpientalotontin (AP) 47278/4 vuokrausperiaatteet siten, että vuosivuokra määrättiin pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana vähintään 30 euroa (nykyarvo 02/2021, ind. 1994 on noin 598 euroa). Vuokra-aika päättyy 31.12.2080.

Kaupunginvaltuusto on 30.1.2019 § 31 päättänyt Mellunkylän Mellunmäessä sijaitsevan asuntotontin (A) 47218/2 vuokrausperiaatteet seuraavasti:

- Valtion tukemana (pitkä korkotuki) vuokra-asuntotuotantona, valtion tukemana (pitkä korkotuki) asumisoikeusasuntotuotantona tai Hitasomistus-asuntotuotantona toteutettavan asuntotontin 47218/2 vuosivuokra määrättiin pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana asuinkerrosneliömetrihintana 25 euroa (nykyarvo 02/2021, ind. 1994 on noin 499 euroa).
- Asuntotontille mahdollisesti toteutettavien liike- tai niihin verrattavien tilojen, julkisten palvelutilojen (esim. päiväkotitilojen tai muiden Y-käyttötarkoituksen mukaisten tilojen sekä kunnallistekniikkaa palvelevien tilojen osalta peritään samaa maanvuokraa kuin asuntotontilta.
- Asuntotontin vuosivuokrasta peritään 80 % siltä ajalta, jona tontille rakennettavien asuintalojen rakentamiseen myönnettyä valtion asuntolainaa on maksamatta tai jona valtio maksaa tontille rakennettavien asuntojen rakentamiseen myönnetyn lainan perusteella korkohyvitystä (korkotukea).
- Vuokra-aika päättyy 31.12.2080.

Kaupunginvaltuusto on 7.6.2017 § 281 päättänyt Mellunkylän Kontulassa sijaitsevien erillispientalotonttien (AO) 47293/1–9 vuokrausperiaatteet siten, että vuosivuokra määrättiin pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana asuinkerrosneliömetrihintana vähintään 29 euroa. Tontit oli varattu yksi-



tyishenkilöille suunnattua omatoimista omakotitalorakentamista varten. Mainittua omakotitalotonttihakua ja siihen kuuluvien tonttien hinnoittelua uudistetaan parhaillaan.

Vuosivuokra ja vuokra-aika

Valtion tukemien tonttien osalta vuokrasta perittään 80 % siltä ajalta, jona tontille rakennettavien asuintalojen rakentamiseen myönnettyä valtion asuntolainaa on maksamatta tai jona valtio maksaa tontille rakennettavien asuntojen rakentamiseen myönnetyn lainan perusteella korkohyvitystä (korkotukea).

Erityisasumisen tontin (AKS) 47168/1 tai siitä muodostettavien tonttien vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana valtion tukeman (pitkä korkotuki) vuokra-asuntotuotannon osalta vähintään 27 euroa. Tontin laskennallinen k-m² hinta hintatasossa (02/2021, ind. 19,94) on esitetyn mukaisesti noin 538 euroa ilman ARA-alennusta ja ARA-alennuksella noin 431 euroa. Maanvuokran teoreettinen vaikutus asumiskustannuksiin on ARA-alennus huomioiden noin 1,72 euroa/as-m²/kk.

Asuntotonttien (A) 47208/7, 47208/12 ja 47208/14 tai niistä muodostettavien tonttien vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana valtion tukeman (pitkä korkotuki) vuokra-asuntotuotannon osalta vähintään 26 euroa. Tontin laskennallinen k-m² -hintaa hintatasossa (02/2021, ind. 19,94) olisi esitetyn mukaisesti noin 518 euroa ilman ARA-alennusta ja ARA-alennuksella noin 415 euroa. Maanvuokran teoreettinen vaikutus asumiskustannuksiin on ARA-alennus huomioiden noin 1,66 euroa/as-m²/kk.

Asuntotontin (A) 47208/14 tai siitä muodostettavien tonttien vuosivuokra monikäyttötilan osalta määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana vähintään 13 euroa. Monikäyttötilan laskennallinen k-m² -hintaa hintatasossa (02/2021, ind. 19,94) olisi esitetyn mukaisesti noin 259 euroa. monikäyttötilaan ei sovelleta ARA-alennusta.

Autopaikkatontin (LPA) 47208/9 tai siitä muodostettavien tonttien vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana tonttinelämetrihintana vähintään 1 euroa.

Asuinpientalotonttien (AP) 47291/3 ja 47293/11 tai niistä muodostettavien tonttien vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana



kerrosneliömetrihintana valtion tukeman (pitkä korkotuki) asumisoikeusasuntotuotannon osalta vähintään 33 euroa. Tontin laskennallinen k-m² -hintaa hintatasossa (02/2021, ind. 19,94) on esitetyn mukaisesti noin 658 euroa ilman ARA-alennusta ja ARA-alennuksella noin 526 euroa. Maanvuokran teoreettinen vaikutus asumiskustannuksiin on ARA-alennus huomioiden noin 2,11 euroa/as-m²/kk.

Asumista palvelevan yhteiskäyttöisen tontin (AH) 47293/10 tai siitä muodostettavien tonttien vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana valtion tukeman (pitkä korkotuki) asumisoikeusasuntotuotannon osalta vähintään 33 euroa. Tontin laskennallinen k-m² -hintaa hintatasossa (02/2021, ind. 19,94) on esitetyn mukaisesti noin 658 euroa ja ARA-alennuksella noin 526 euroa. Maanvuokran teoreettinen vaikutus asumiskustannuksiin on ARA-alennus huomioiden noin 2,11 euroa/as-m²/kk.

Asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi rakennettavien asuntojen ulkopuolisten asuntoja palvelevien tilojen osalta ei perittäisi maanvuokraa.

Kaupunginvaltuuston päätöksen 1.10.1980 (asia 18) mukaan asunto-tontin vuosivuokra on 4 % ja muiden tonttien 5 % tontin laskennallisesta hinnasta, mikä määräytyy tontin pääasiallisen käyttötarkoituksen mukaisesti.

Vuokra-aika on noin 60 vuotta siten, että vuokra-aika alkaa myöhemmin päätettävästä ajankohdasta ja päättyy 31.12.2080. Mellunkylän alueella tontit on noudatetun käytännön mukaisesti vuokrattu noin 60 vuodeksi.

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 8 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto vahvistaa yli 30 vuoden pituisten maanvuokrasopimusten yleiset vuokrausperiaatteet.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuokrausperiaatteet
- 2 Ote ajantasa-asetuksesta nro 12088
- 3 Ote ajantasa-asetuksesta nro 12329 ja 12632



4 Ote ajantasa-asemakaavasta nro 11810

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 31.05.2021 § 409

HEL 2021-003320 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto vahvistaa Mellunkylässä sijaitsevien asemakaavan muutoksiin nro 12088, 12329, 12632 ja 11810 sisältyvien:

- erityisasumisen tontin (AKS) 47168/1
- asuntotonttien (A) 47208/7, 47208/12, 47208/14
- autopaikkatontin (LPA) 47208/9,
- asuinpientalotonttien (AP) 47291/3, 47293/11 sekä
- asumista palvelevan yhteiskäyttöisen tontin (AH) 47293/10 vuokrauseriaatteet 31.12.2080 saakka liitteestä 1 ilmenevin periaattein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 27.04.2021 § 217

HEL 2021-003320 T 10 01 01 02

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- että Helsingin Mellunkylässä sijaitsevien asemakaavan muutoksiin nro 12329, 12632, 11810 ja 12088 sisältyvien erityisasumisen tontin (AKS) 47168/1, asuntotonttien (A) 47208/7, 47208/12, 47208/14,



autopaikkatontin (LPA) 47208/9, asuinpientalotonttien (AP) 47291/3, 47293/11 ja asumista palvelevan yhteiskäyttöisen tontin (AH) 47293/10 vuokrausperiaatteet vahvistetaan 31.12.2080 saakka liitteestä 1 ilmenevin periaattein.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Minja Mehtälä, kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 76012
minja.mehtala(a)hel.fi



§ 194

Helsingin maanalainen yleiskaava 2021 (nro 12704)

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Helsingin maanalaisen yleiskaavan 2021 26.1.2021 päivätyn ja 27.4.2021 muutetun piirustuksen nro 12704 mukaisena ja yleiskaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Käsittely

Valtuutettu Petrus Pennanen ehdotti valtuutettu Nuutti Hyttisen kannattamana seuraavan toivomusponnen: Kaupunginvaltuusto pyytää selvittämään mahdollisuudet suunnitella Hernesaareen maanalainen liikenneväylä, joka johtaisi pysäköintitiloihin.

Kaupunginvaltuusto pyytää selvittämään mahdollisuudet suunnitella Hernesaareen maanalainen liikenneväylä, joka johtaisi pysäköintitiloihin.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

7 äänestys

Valtuutettu Petrus Pennanen ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Kaupunginvaltuusto pyytää selvittämään mahdollisuudet suunnitella Hernesaareen maanalainen liikenneväylä, joka johtaisi pysäköintitiloihin.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 28

Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Matti Enroth, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Maria Landén, Otto Meri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Mia Nygård-Peltola, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Juhani Strandén, Ulla-Marja Urho, Mauri Venemies



Ei-äännet: 9

Zahra Abdulla, Mia Haglund, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Sami Mutttilainen, Hannu Oskala, Osmo Soininvaara, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 47

Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Tuula Haatainen, Joonas Haavisto, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaa, Kati Juva, Jukka Järvinen, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Anna Laine, Johanna Laisaari, Petra Malin, Matti Niiranen, Laura Nordström, Johanna Nuorteva, Matias Pajula, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Suldaan Said Ahmed, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Lilja Tamminen, Pilvi Torsti, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Poissa: 1

Alviina Alametsä

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Petrus Pennasen ehdottamaa toivomuspontta.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154

tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Eija Kivilaakso, johtava erityisasiantuntija, puhelin: 310 37247

eija.kivilaakso(a)hel.fi

Heikki Hälvä, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37142

heikki.halva(a)hel.fi

Pasi Rajala, yleiskaavapäällikkö, puhelin: 31020417

pasi.rajala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin maanalainen yleiskaava 2021 nro 12704 kartta, päivätty 26.1.2021, muutettu 27.4.2021, päivitetty Kylk:n 27.4.2021 päätöksen mukaiseksi
- 2 Helsingin maanalainen yleiskaava 2021 nro 12704 selostus, päivätty 26.1.2021, muutettu 27.4.2021, päivitetty Kylk:n 27.4.2021 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 27.4.2021
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Viranomaisneuvottelu Helsingin maanalainen yleiskaava 2021 tarkistettu ptk 12.04.21
- 6 Tehdyt muutokset
- 7 Helsingin maanalaisen yleiskaavan liikennetunneleiden vaikutukset

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566



8	tieliikenteeseen -raportti (Ramboll Oy)
9	Helsingin maanalaiset tilat; Kaupallinen selvitys -raportti
10	Maanalainen kävely-ympäristö osana viihtyisää kaupunkia -raportti
	Maankäytön suunnittelu ja maalämpö -raportti

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Eduskunta	Esitysteksti
Elisa Oyj	Esitysteksti
Espoon kaupunkisuunnittelukeskus	Esitysteksti
Fingrid Oyj	Esitysteksti
Geologian tutkimuskeskus	
Helen Oy	Esitysteksti
Helen Sähköverkko Oy	Esitysteksti
Helsingin poliisilaitos	Esitysteksti
Helsingin Satama Oy	Esitysteksti
Helsingin seudun kauppakamari	Esitysteksti
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä	Esitysteksti
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä	Esitysteksti
Helsingin seurakuntayhtymä	Esitysteksti
Helsingin yliopisto, kiinteistöpalvelut	Esitysteksti
Helsingin yrittäjät	Esitysteksti
HUS/Keskuskirjaamo	Esitysteksti
Kauniaisten kaupunki	Esitysteksti
Liikenteen turvallisuusvirasto	Esitysteksti
Liikenne- ja viestintäministeriö	Esitysteksti
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom	Esitysteksti
Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu	Esitysteksti
Puolustusvoimat	Esitysteksti
Senaatti-kiinteistöt	Esitysteksti
Suomen omakotiliitto	Esitysteksti
Säteilyturvakeskus	Esitysteksti



Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes), Helsinki	Esitysteksti
Töölönkadun Pysäköintilaitos Oy	Esitysteksti
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asema- kaavan, rakennusjärjestyksen hyväksy- minen Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4 Liite 5 Liite 6 Liite 7 Liite 8 Liite 9 Liite 10
Uudenmaan liitto	Esitysteksti
Vantaan kaupunki	Esitysteksti
Väylävirasto	Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Helsingin maanalaisen yleiskaavan 2021 suunnittelualue käsittää koko Helsingin alueen maanalaiset kallioon sijoittuvat suunnitellut tilat ja tilanvaraukset sekä jo rakennetut tilat. Östersundomin alueen osalta kaava käsittää vain varaukset, jotka eivät ole riippuvaisia maanpäällisestä maankäytöstä.

Yleiskaavan teemoina ovat tekninen huolto, liikenne, kävely-ympäristö ja maalämpö. Kaava sisältää vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen suuret tunneli- ja tilavaraukset.

Kaavan keskeisiä tehtäviä ovat uusien suunniteltujen tilojen ja tilanvarauksien ja jo rakennettujen tilojen yhteensovittaminen maan alla useassa eri korkeustasossa sekä maanpäällisen suunnittelun ja olemassa olevan rakenteen kanssa. Maanalainen yleiskaava on laadittu siten, että se on päällekkäin voimassa Helsingin yleiskaavan 2016 kanssa.



Maanalainen yleiskaava on kaupungin strateginen ja yleispiirteinen pitkän tähtäimen suunnitelma, joka ohjaa maanalaista suunnittelua sekä maanalaisen ja maanpäällisen asemakaavan laadintaa. Maanalainen yleiskaava tukee ja mahdollistaa osaltaan kaupunkirakenteen tiivistämisen ja viihtyisän ympäristön maan päällä.

Kaupungissa on maan alla lähes 500 erilaisissa käyttötarkoituksissa olevaa rakennettua tilaa tai tunnelia. Kaavassa on noin 70 uutta suunniteltua tilavarausta. Erityisesti kantakaupungin alueelle on keskitetty paljon olemassa olevia maanalaisia tiloja ja tunneleita, minkä takia maanalaisen rakentamisen suunnittelun ohjauksen tarve on suuri.

Kaavassa määrätään, että keskustan maanalaista aluetta on kehitettävä siten, että se palvelee ensisijaisesti keskustan kehittämistä tukevia toimintoja, hallintoa ja huoltoa.

Maanalainen yleiskaava osoittaa maan alle kallioon sijoittuvien suurten ja merkittävien tilojen ja yhteyksien tilavaraukset sekä liikenteen ja teknisen huollon yhteystarpeet. Kaava varmistaa olemassa olevien tunnelien ja tilojen toiminnan sekä määrittelee koko kaupungin aluetta koskevat maanalaisen maankäytön periaatteet.

Kaava osoittaa olemassa olevat liikennetunnelit, suunnitellut liikennetunnelivaraukset, ohjeellisesti suunnitellut liikennetunnelit ja liikenteen maanalaiset yhteystarpeet sekä suunnitellut maanalaiset raideliikenteen asemat. Liikennetunnelivaraukset on tehty ohjeellisten tai alustavasti suunniteltujen liikennetunnelien perusteella sekä niiden Helsingin yleiskaavassa 2016 osoitettua sijaintia määrittellen ja täsmentäen. Liikennetunneleita koskeva temakartta on selostuksen liitteenä.

Uutena varauksena kaava osoittaa nk. Satamatunnelin, joka on sataman liikennettä varten varattu tila, jonka sijainti on ohjeellinen. Tunnelin toteuttamis- ja ylläpitovastuu on Helsingin Satama Oy:llä, eikä se ole osa tie- tai katuverkkoa. Satamatunneli kulkisi Länsiväylältä Jätkäsaareen.

Suunnitelmien ja selvitysten tarkentumisen vuoksi samalla kumotaan tai korvataan Helsingin yleiskaavan 2016 vanhentuneita tai muuten tarpeettomaksi jääneitä tunnelivarauksia, jotka ovat varaukset Keskustatunnelille, Honkasuontunnelille (Kehä II), Hermannin tunnelille, Kumpulantunnelille, Koskelantien jatkeen tunnelille sekä Viikintien suuntaiselle Kustaa Vaasantien ja Pihlajiston väliselle tunneliosuudelle. Aiemman, Keskustatunnelin varauksen sijaan kaavassa on varaus mahdolliselle maanalaiselle kokoojakadulle.

Kaavatyössä on tutkittu maanalaisten kävely-yhteyksien toimivuutta ja viihtyisyyttä ja laadittu keskustan maanalaisen kävely-ympäristön kehittä-



tämisperiaatteet. Maanalaisen kaupan, kävelyn ja joukkoliikenteen keskittymät on merkitty kaavaehdotukseen niitä koskevien selvitysten perusteella, ja annettu niitä koskevat määräykset.

Kaava määrää maalämmön käytön edistämisestä kohteissa, joissa maalämpökaivojen poraaminen ei aiheuta merkittävää haittaa nykyisille ja suunnitelluille tilavarauksille. Kaava määrää myös alueellisten maalämpöratkaisujen toteuttamisen edellytysten selvittämisestä tarkemmassa suunnittelussa.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista. Maanalaisen yleiskaavan ehdotuksen laatiminen on perustunut valmistelun aikana lainvoimaisiin maakuntakaavoihin, ja lisäksi on otettu huomioon samaan aikaan valmisteilla ollut Helsingin seudun vaihemaakuntakaava. Kaavaratkaisu ottaa huomioon myös Helsingin yleiskaavan 2016, sillä se tulee olemaan päällekkäin voimassa maanalaisen yleiskaavan 2021 kanssa.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alueella on, lukuun ottamatta Östersundomin aluetta, voimassa Helsingin maanalainen yleiskaava 2011, Helsingin yleiskaava 2016 ja Helsingin yleiskaava 2002 niiltä osin kuin korkein hallinto-oikeus kumosi yleiskaavan 2016. Östersundomin alueella on voimassa Östersundomin vaihemaakuntakaava.

Kaavaratkaisun kustannukset

Taloudellinen toteuttamiskelpoisuus arvioidaan jokaisesta hankkeesta erikseen tarkemman asteisen hankesuunnittelun yhteydessä. Kaava ei sisällä varautumistarvetta ennakkorakentamiseen. Kallioon sijoittuvat tilavaraukset on suunniteltu tai suunnitellaan omina hankkeinaan. Päätökset pitkälle tulevaisuuteen sijoittuvien yksittäisten hankkeiden mahdollisesta toteuttamisesta tehdään yksityiskohtaisemman jatkosuunnittelun jälkeen vaiheittain ja hankkeittain.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo

Kaavaehdotus esiteltiin kaupunkiympäristölautakunnalle 26.1.2021 ja lautakunta päätti 16.2.2021 asettaa Helsingin maanalainen yleiskaava 2021 -ehdotuksen julkisesti nähtäville ja samalla siitä pyydettiin lausunnot.

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 25.2.-26.3.2021, mistä ilmoitettiin maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla.



Kaavaehdotuksesta tehtiin 2 muistutusta. Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat toiveeseen Kampin alueen kiinteistöjen maanalaisten kulkuyhteyksien varaamisesta ja Pajamäen maanalaisten varusten vaikutuksiin. Muistutukset kohdistuivat asioihin, jotka ratkaistaan tarkempiasteisessa suunnittelussa, joten ne eivät aiheuta muutoksia kaavaan.

Kaavaehdotuksesta saatiin 29 lausuntoa. Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat teknisen huollon tunneleiden ja muiden maanalaisten tilojen tarkennustarpeisiin kaavakartalla, liikennetunnelien ja erityisesti satamatunnelin vaikutusten selvittämiseen seudullisen ja valtakunnallisen autoliikenteen osalta, Tallinna-tunnelin linjaukseen ja satamatunnelin kaavamääräykseen. Lausunnoissa todettiin myös mm. maakuntakaavan päätöstilanne, ilmastovaikutusten ja rakentamisaikeisten vaikutusten ja tulvariskien tarkempi selvittämistarve, louheen käyttö, turvallisuus, maanalaisten tilojen joustavat käyttömahdollisuudet sekä maalämmön hyödyntäminen.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

1. Uudenmaan liitto
2. Uudenmaan ELY-keskus
3. Liikenne- ja viestintäministeriö
4. Helsingin Seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
5. Väylävirasto
6. Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
7. Liikennelaitoksen johtokunta (HKL)
8. Eduskunta
9. Puolustusvoimat
10. Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY)
11. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
12. Geologian tutkimuskeskus
13. Helsingin Satama Oy
14. Helen Oy ja Helen Sähköverkko Oy
15. Helsingin Yliopisto, kiinteistöpalvelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566



16. Senaatti-kiinteistöt
17. Elisa Oyj
18. Fingrid Oyj
19. Espoon kaupunki
20. Vantaan kaupunki
21. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala/kaupunginmuseo
22. Helsingin seudun kauppakamari
23. Helsingin Yrittäjät ry
24. Helsingin seurakuntayhtymä, Kiinteistö-toimisto
25. Suomen Omakotiliitto ry
26. Töölönkadun Pysäköintilaitos Oy

Lisäksi seuraavat tahot ilmoittivat, ettei ole lausuttavaa: Kauniaisten kaupunki, Säteilyturvakeskus ja sosiaali- ja terveystoimiala.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Maankäyttö- ja rakennusasetuksessa tarkoitettu ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu järjestettiin 12.4.2021. Neuvottelun muistio on liitteenä.

Kaupunginkanslian asiantuntijoita eri osastoilta osallistui viranomaisneuvotteluun, minkä lisäksi strategiaosaston kannanotot 11.5.2020 on toimitettu kaupunkiympäristötoimialan tietoon jatkossa tehtävää yhteistyötä silmällä pitäen.

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohdaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen.

Tarkemmat perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566



16.06.2021

Kaavaratkaisun vaikutukset ja tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta kaavaselostuksesta.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi
Eija Kivilaakso, johtava erityisasiantuntija, puhelin: 310 37247
eija.kivilaakso(a)hel.fi
Heikki Hälvä, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37142
heikki.halva(a)hel.fi
Pasi Rajala, yleiskaavapäällikkö, puhelin: 31020417
pasi.rajala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin maanalainen yleiskaava 2021 nro 12704 kartta, päivätty 26.1.2021, muutettu 27.4.2021, päivitetty Kylk:n 27.4.2021 päätöksen mukaiseksi
- 2 Helsingin maanalainen yleiskaava 2021 nro 12704 selostus, päivätty 26.1.2021, muutettu 27.4.2021, päivitetty Kylk:n 27.4.2021 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 27.4.2021
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Viranomaisneuvottelu Helsingin maanalainen yleiskaava 2021 tarkistettu ptk 12.04.21
- 6 Tehdyt muutokset
- 7 Helsingin maanalaisen yleiskaavan liikennetunneleiden vaikutukset tieliikenteeseen -raportti (Ramboll Oy)
- 8 Helsingin maanalaiset tilat; Kaupallinen selvitys -raportti
- 9 Maanalainen kävely-ympäristö osana viihtyisää kaupunkia -raportti
- 10 Maankäytön suunnittelu ja maalämpö -raportti

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Eduskunta	Esitysteksti
Elisa Oyj	Esitysteksti
Espoon kaupunkisuunnittelukeskus	Esitysteksti
Fingrid Oyj	Esitysteksti
Geologian tutkimuskeskus	
Helen Oy	Esitysteksti
Helen Sähköverkko Oy	Esitysteksti
Helsingin poliisilaitos	Esitysteksti



16.06.2021

Helsingin Satama Oy	Esitysteksti
Helsingin seudun kauppakamari	Esitysteksti
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä	Esitysteksti
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä	Esitysteksti
Helsingin seurakuntayhtymä	Esitysteksti
Helsingin yliopisto, kiinteistöpalvelut	Esitysteksti
Helsingin yrittäjät	Esitysteksti
HUS/Keskuskirjaamo	Esitysteksti
Kauniaisten kaupunki	Esitysteksti
Liikenteen turvallisuusvirasto	Esitysteksti
Liikenne- ja viestintäministeriö	Esitysteksti
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom	Esitysteksti
Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu	Esitysteksti
Puolustusvoimat	Esitysteksti
Senaatti-kiinteistöt	Esitysteksti
Suomen omakotiliitto	Esitysteksti
Säteilyturvakeskus	Esitysteksti
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes), Helsinki	Esitysteksti
Töölönkadu Pysäköintilaitos Oy	Esitysteksti
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asema- kaavan, rakennusjärjestyksen hyväksy- minen Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4 Liite 5 Liite 6 Liite 7 Liite 8 Liite 9 Liite 10
Uudenmaan liitto	Esitysteksti
Vantaan kaupunki	Esitysteksti

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566



Väylävirasto

Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Liikenneliikelaitoksen johtokunta
Liikenneliikelaitos
Kaupunginmuseo
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Sosiaali- ja terveystoimen toimiala
Maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuus
Maankäytön yleissuunnittelu
Asemakaavoitus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 07.06.2021 § 431

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Helsingin maanalaisen yleiskaavan 2021 26.1.2021 päivätyn ja 27.4.2021 muutetun piirustuksen nro 12704 mukaisena ja yleiskaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

31.05.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi
Eija Kivilaakso, johtava erityisasiantuntija, puhelin: 310 37247
eija.kivilaakso(a)hel.fi
Heikki Hälvä, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37142
heikki.halva(a)hel.fi
Pasi Rajala, yleiskaavapäällikkö, puhelin: 31020417
pasi.rajala(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 27.04.2021 § 214

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566



HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Hankenumero 5066_9

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 26.1.2021 päivätyn ja 27.4.2021 muutetun Helsingin maanalainen yleiskaava 2021 -ehdotuksen (nro 12704) hyväksymistä. Maanalainen yleiskaava 2021 koskee pääsääntöisesti koko Helsingin alueen maanalaisia kallioon sijoittuvia ja suunniteltuja tiloja. Kaavaehdotukseen tehdyt muutokset ilmenevät kaavaselostuksesta.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksen-
teko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Käsittely

27.04.2021 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavina olivat johtava erityisasiantuntija Eija Kivilaakso ja diplomi-insinööri Karri Kyllästinen. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

16.02.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

09.02.2021 Pöydälle

26.01.2021 Pöydälle

12.05.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

28.04.2020 Pöydälle

21.04.2020 Pöydälle

Esittelijä



16.06.2021

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Eija Kivilaakso, johtava erityisasiantuntija, puhelin: 310 37247
eija.kivilaakso(a)hel.fi

Pasi Rajala, Yleiskaavapäällikkö, puhelin: 09 310 20417
pasi.rajala(a)hel.fi

Raisa Kiljunen-Siirola, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37209
raisa.kiljunen-siirola(a)hel.fi

Karri Kyllästinen, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37347
karri.kyllastinen(a)hel.fi

Heikki Hälvä, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37142
heikki.halva(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 11.03.2021 § 44

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Lausunto

Liikenneliikelaitoksen johtokunta antoi kaupunkiympäristölautakunnalle Helsingin maanalainen yleiskaava 2021 -ehdotuksesta seuraavana lausunnon:

Helsingin maanalaisen yleiskaavan ehdotuksessa on esitetty Helsingin vuonna 2016 hyväksytyä yleiskaavaa täydentäviä, tarkentavia ja osin kumoavia ratkaisuja, jotka liittyvät liikenneliikelaitoksen (HKL) vastuulla olevien joukkoliikennepalveluiden järjestämiseen. Maanalaisessa yleiskaavassa esitetään varauksia niin metroluikenteen, raitioliikenteen kuin kävelyn ja pyöräilyn tulevaisuuden ratkaisuihin. Lisäksi maanalaisen yleiskaavan valmistelun yhteydessä on teetetty selvityksiä periaatteista, joilla maanalaisia tiloja ja järjestelmiä tulee Helsingissä toteuttaa. Nämä selvitykset etenkin maanalaisen kävely-ympäristön kehittämisen sekä maanalaisen rakentamisen turvallisuuden osalta palvelevat hyvin myös HKL:n vastuulla olevien kohteiden toteuttamisessa.

HKL:n kannalta merkittävimmät maanalaisen yleiskaavan ratkaisut kohdistuvat tulevaisuuden liikenneväyliin varautumiseen sekä keskustan alueen maanalaisen kävely-yhteyksien parantamiseen. HKL:n hallinnoimat maanalaiset keskusta-alueen tilat nivoutuvat yhteen viereisten maanalaisen tilojen kanssa. Tämän kokonaisuuden hallitseminen kokonaisuutena on olennaista yhtenevän ja kaupunkilaisia hyvin palvelevan maanalaisen ympäristön luomiseksi. Maanalainen yleiskaava ja myöhemmän tarkemman kaavoituksen merkitys on tässä suuri. Lisäksi maanalaisessa yleiskaavassa poistuu osa sellaisista maanalaisista liikennetunnelivarauksista (esim. Koskelantien jatkeen tunneli), joilla on



ollut rajoittavia vaikutuksia paitsi maanalaisten myös maanpäällisten joukkoliikenneyhteyksien toteuttamiseen.

Maanalaisessa yleiskaavassa on esitetty HKL:n näkökulmasta kaikki olennaisimmat näköpiirissä olevat tulevaisuuden tarpeet maanalaisten joukkoliikenneväylien toteuttamiseen. Näitä ovat rautatieyhteyksien osalta Pisara-rata, Helsinki-Tallinna tunneli ja Lentoradan tunneli asemineen ja tarvittavine maanalaisine kulkuyhteyksineen. Metroliikenteen osalta kaavassa varaudutaan Östersundomin metron tunnelinyhteyksiin, Vuosaaren metron jatkamiseen tunnelissa sekä metroradan siirtämiseen maan alle Kulosaaressa. Kamppi-Töölö-Pasila -välin maanlainen metrovaraus on kaavassa esitetty raideliikenteen runkoyhteytenä, joka mahdollistaa sen toteuttamisen myös maanalaisena pikaraitiotieyhteytenä. Tämä tukee muita maanalaisten yleiskaavan raitiotieyhteyksiä, mm. Meilahti-Pasila-Vallila -välille esitettyä pikaraitiotietunnelia (Kantakaupungin poikittainen pikaraitiotietunneli) sekä Kampista Katajanokan kautta Korkeasaareen kulkevaa tunneliyhteyttä (Keskustan poikittainen pikaraitiotietunneli). Maanalaisessa yleiskaavassa on myös merkitty merkittävimmät maanalaiset pyöräily-yhteydet Kaisantunneli, Marian pyöräliikennetunneli sekä Malminkartanon pyöräliikennetunneli.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Artturi Lähdetie, yksikön johtaja, puhelin: 310 35245
artturi.lahdetie(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 11.3.2021

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Kymp/Makan yleissuunnittelupalvelu on pyytänyt Helsingin kaupunginmuseolta lausuntoa Helsingin maanalaisten yleiskaavan 2021 ehdotuksesta (nro 12704). Kaupunginmuseo lausuu asiasta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta.

Suunnittelualueena on koko Helsingin kaupungin hallinnollinen alue. Östersundomin osalta on kuitenkin ratkaistu vain tietyt varaustarpeet. Maanlainen yleiskaava on oikeusvaikutteinen. Kaava ohjaa asema-kaavoitusta ja muuta yksityiskohtaisempaa suunnittelua. Maanalaisten yleiskaavaluonnoksen sisällöllisiä teemoja ovat tekninen huolto, liikenne, maanlainen kävely-ympäristö ja maalämpö. Kaavaehdotus sisäl-



16.06.2021

tää vesi- ja energihuollon sekä liikenteen suuret tunneli- ja tilavaraukset ja muita merkittäviä maanalaisia tilavarauksia. Maan päälle tulevan rakentamisen vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriympäristöön ja luontoon on selvitetty Helsingin yleiskaavan 2016 ja Östersundomin yhteisen yleiskaavan valmistelussa. Helsingin yleiskaava ja asemakaavat sisältävät arvojen turvaamista koskevia määräyksiä, jotka tulee ottaa huomioon maanalaisten hankkeiden maanpäällisten rakenteiden tarkemmassa suunnittelussa. Maanalaisten hankkeiden vaikutusten arviointi tehdään vasta tarkemmassa suunnittelussa.

Kaupunginmuseon tarkastelu kohdistuu maanalaisten tilojen aiheuttamiin maanpäällisiin muutoksiin. Kulttuuriympäristöön vaikuttavat haitat syntyvät maanalaisten tilojen suuaukoista, ilmastointiin ja pelastukseen liittyvistä rakenteista sekä rakentamisen aikaisista työmaahaitoista, sisäänajotunneleista ja louheesta.

Kaavakarttaehdotuksessa ylläolevat kulttuuriperintöön vaikuttavat tekijät ja niiden vaatimat toimenpiteet mainitaan koko kaava-aluetta koskevassa määräyksessä. Niiden sijoittamisessa ja yhteensovittamisessa maanpäällisiin rakenteisiin tulee ottaa huomioon kaupunkikuva, arvokas kulttuuriympäristö, suojelutavoitteet ja tilaan sopeuttaminen sekä mahdollisuudet yhteisiin ratkaisuihin. Kaavaselostuksessa on oma luku maanalaisen kaavan vaikutuksista kaupunkikuvaan, kulttuuriperintöön ja luontoon.

Maanalaisten tilojen kulkuyhteydet, savunpoistokuilujen ja ilmanvaihdon poistopiiput esitetään vasta tarkemmissa suunnitelmissa ja kaavoissa. Kaupunginmuseo pitää erityisen tärkeänä, ettei maanalaisia tiloja varten jouduta avaamaan maanpäällisiä alueita laajalti. Tällöin voidaan menettää rakennettuun ympäristöön, kiinteisiin muinaisjäännöksiin ja muuhun kulttuuriperintöön sisältyviä arvoja. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaat puistot, niiden kasvillisuus ja puusto, sisältyvät kulttuuriperintöömme.

Kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettava maanalaisen yleiskaavan ehdotukseen.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 3.6.2020

Lisätiedot

Markku Heikkinen, tutkija, puhelin: +358 9 310 71552
markku.heikkinen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveystoimiala 22.6.2020

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566



Helsingin Kaupunkiympäristön toimiala, maankäytön yleissuunnittelu on pyytänyt sosiaali- ja terveystoimialalta lausuntoa maanalaisen yleiskaavan 2021 luonnoksesta.

Maanalaisen yleiskaavan 2021 valmistelun tavoitteena on, että Helsingin kaupunginvaltuusto voi tehdä siitä hyväksymispäätöksen vuonna 2021. Helsingin maanalaisen yleiskaavan 2021 suunnitteluala käsittää koko Helsingin alueen. Kaava ohjaa asemakaavoitusta ja muuta yksityiskohtaisempaa suunnittelua. Maanalaisen yleiskaavaluonnoksen sisällöllisiä teemoja ovat tekninen huolto, liikenne, maanalainen kävelyympäristö ja maalämpö. Kaavaluonnos sisältää vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen suuret tunneli- ja tilavaraukset ja muita merkittäviä maanalaisia tilavarauksia.

Sosiaali- ja terveystoimialan osalta maanalainen yleiskaava vaikuttaa erityisesti Laakson sairaala-alueen toimintoihin. Laakson sairaalan hankesuunnitelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 10.6.2020. Maanalaisen yleiskaavan tulee mahdollistaa Laakson yhteissairaallalle suunnitellut maanalaiset tilat ja yhteydet, jotka on esitetty asemaakaavan muutoksen ehdotussuunnitelmassa.

Kaukojäähdytysasemat sekä lämpökeskukset

Laakson sairaala-alueelle on maanalaisen yleiskaavan suunnitelmissa jäähdytyskeskus. Luonnoksessa esitetään, että suunnittelun jatkuessa tulee sen suunnitelmia tarkentaa, ottaen huomioon muut alueen maanalaiset tilavaraukset ja yhteensovittaa eri osapuolten tarpeet. Jäähdytyskeskuksen tilavarausta ei ole osoitettu kaavakartalla, koska sen suunnittelu on vielä niin aikaisessa vaiheessa.

Laakson yhteissairaalan kannalta on tärkeää, että jäähdytyskeskus voidaan sijoittaa kalliotilojen yhteyteen, mutta se ei voi rajoittaa sairaalahankkeen ratkaisua eikä toteutusta. Sen suunnittelu tulee toteuttaa yhteistyössä sairaalahankkeen kanssa ja sairaalahankkeen tavoitteiden mukaisesti.

Yhteissairaalan hanke toteuttaa osana hanketta oman maalämpöratkaisunsa.

Liikennetunnelit

Kaupungin poikittainen pikaraitiotunneli Meilahti-Pasila-Vallilaksi on huomioitu Laakson sairaalan suunnittelussa. Sen linjausta



ei voi siirtää yhtään etelämmäksi, jottei sairaalan suunnitelmien toteuttaminen esty.

Laakson yhteissairaalan asemakaavan muutoksen ehdotussuunnitelmassa on esitetty varaus Meilahden ja Laakson sairaaloiden yhdistävän logistiikkatunnelin lisäksi sairaaloiden väliselle ajoyhteydelle. Myös Auroranportin tunneliyhteys on suunnitelmassa mukana.

Pysäköinti

Suunnitellulle sairaalatoiminnalle tarvitaan riittävästi autopaikkoja, joissa pitää ottaa huomioon myös sairaala-alueella säilytettävän Synapsia-rakennuksen ja sen mahdollisen laajennusvaran tarvitsemat autopaikat. Toimiala esittää, että kallioon olisi mahdollista sijoittaa enintään 600 autopaikkaa.

Kallioresurssit

Sairaalan tonttia käytetään tehokkaasti ja tukitoimintoja sijoitetaan maanalaisiin tiloihin ja kallioon. Sairaalan kallioresurssitarve on esitetty asemakaavan muutoksen kaavaehdotuksessa.

Lisätiedot

Pirjo Sipiläinen, arkkitehti, puhelin: 310 42256
pirjo.sipilainen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Pelastuslaitos Pelastustoimen osasto Pelastusjohtaja
14.06.2017 § 2

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Päätös

Pelastuslaitos antaa seuraavan lausunnon Helsingin maanalaisen yleiskaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1294-00/17.

Yleistä

Maanalaisia tiloja suunniteltaessa tulee jo hankkeen kaavoituksen alkuvaiheessa huomioida pelastus- ja paloturvallisuusasiat sekä neuvottelava niistä pelastuslaitoksen kanssa. Ratkaisuihin on laadittava suunnitelmat ja ne on esiteltävä ja hyväksyttävä pelastuslaitoksella.

Asian tässä vaiheessa pelastuslaitos toteaa yleisellä tasolla, että kaavamutoksen valmistelua tulee tehdä tiiviissä yhteistyössä pelastuslaitoksen kanssa ja asiassa tulee järjestää erillisiä neuvotteluita pelastus- ja paloturvallisuusasioiden läpikäymiseksi yksityiskohtaisesti.



Maanalaisen yleiskaavan muutoksen yhteydessä aiemmin laadittu maanalaisten toimintojen turvallisuus selvitys tulee päivittää ajantasalle ja täydentää mahdolliset uudet riskit sekä samalla tarkentaa tarvittavin osin. Pelastuslaitos esittää mielellään mielipiteensä selvityksen laatimisen yhteydessä.

Väestönsuojelu

Poikkeusoloihin ja väestönsuojeluun varautumisen osalta tarkasteltuna, pelastuslaitoksella ei ole maanalaisten tilojen varaustarpeita. Uusimman pelastuslain (379/2011) myötä kunnilta on poistunut, vielä edellisessä pelastuslaissa (468/2003) ollut velvoite, rakentaa yleisiä väestönsuojia ulkona liikkuvalla väestölle, kunnassa asuville ja oleskeleville, jos heidän ei voitu katsoa tulevan riittävästi muutoin turvatuksi.

Aiemman lainsäädännön johdosta, vuoden 1986 maanalaisten toimintojen tilanvaraussuunnitelmassa, on kallioresursseja varattu väestönsuojien rakentamista varten. Erityisesti pientalovaltaisilla esikaupunkialueilla, joissa rakennuskannasta johtuen ei ole syntynyt väestönsuojien rakennusvelvoitteita, ja alueet ovat rakenteellisen suojaamisen osalta nk. puutealueita. Edellä mainittujen kallioresurssien mahdollisessa tulevassa muussa käytössä, tulisi huomioida niiden varustaminen myös väestönsuojalaittein, alueellisen väestönsuojaustason parantamiseksi.

Uusien aluerakentamiskohteiden suojaratkaisuissa tulisi tarkastella myös alueellisten yhteiskalliosuojien rakentamisvaihtoehtoa. Kalliosuoja tarjoaa paremman suojaustason kuin kiinteistöön rakennettava talosuoja. Kalliosuojan hyvin suunnitellulla normaaliolojen käyttötarkoituksella voidaan alueen asukkaille tarjota mm. liikunta- ja vapaa-ajantiloja, joita ei maanpäällisen tonttitilan puutteen vuoksi voitaisi muutoin tarjota (esim. Itäkeskuksen uimahalli, Maunulan liikuntahalli, Hakaniemen/Merihaan palloiluhalli). Myös alueellinen pysäköinti voidaan ratkaista rakentamalla yhteiskalliosuoja (Herttoniemenranta).

Päätöksen perustelut

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää pelastuslaitoksen kannanottoa Helsingin maanalaisen yleiskaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1294-00/17.

Uudessa maanalaisessa yleiskaavassa varaudutaan mm. Helsingin uuden yleiskaavan ja valmisteilla olevan Östersundomin kuntien yhteisen yleiskaavan tuomiin tiivistyvän kaupunkirakenteen, kaupallisten toimintojen, liikkumismuotojen kehittymisen ja energiatarpeiden edellyttämiin maanalaisiin tilatarpeiden muutoksiin. Kaavassa huomioidaan jo rakennetut maanalaiset tilat ja turvataan yhteiskunnalle elintärkeiden uusien hankkeiden tilavaraukset. Helsingissä on nykyisin yli 400 maa-



nalaista tilaa. Maanalaisten tilojen varaussuunnitelmaa ylläpidetään kaupunkisuunnitteluvirastossa. Lähtökohtana kaavan valmistelussa on mm. maanalaisten tilojen turvallisuuden varmistaminen rakentamisen ja käytön aikana ja yhteistyö maanalaisten tilojen ja tilavarausten haltijoiden sekä eri viranomais tahojen kanssa. Maanalainen yleiskaava sisältää vain merkittävimmät maanalaiset tilavaraukset.

Asian aikataulu on seuraava. Vuonna 2017 ja 2018 suunnitellaan, käydään neuvotteluja ja yhteensovitetään maanalaisia tilavarauksia sekä laaditaan selvityksiä ja tehdään vaikutusten arviointia. Maanalainen yleiskaavaluonnos esitellään lautakunnalle arviolta vuoden 2018 lopulla. Vuonna 2019 maanalaisen yleiskaavan luonnosta tarkennetaan maanalaiseksi yleiskaavaehdotukseksi saadun palautteen, täydentyneiden vaikutusten arviointien sekä selvitysten yms. pohjalta. Tämän hetkisen arvion mukaan maanalainen yleiskaavaehdotus on kaupunkiympäristölautakunnan käsittelyssä vuoden 2019 aikana ja kaupunginhallituksen sekä kaupunginvaltuuston käsittelyssä vuoden 2020 aikana.

Asiassa on järjestetty aloitusvaiheen viranomaispalaveri ja kaupunkisuunnittelun kanssa on sovittu, että valmistelua tehdään tiiviissä yhteistyössä pelastuslaitoksen kanssa.

Lisätiedot

Kimmo Kartano, vanhempi palotarkastaja, puhelin: 0403514306
kimmo.kartano(a)hel.fi

Keskushallinto Rakentamispalveluliikelaitos 13.6.2017

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt rakentamispalvelulaitokselta (jäljempänä Stara) 26.4.2017 päivätyllä ilmoituksellaan Staran lausuntoa Helsingin maanalaisen yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Lausuntopyynnön liitteenä toimitettiin myös maanalaisen yleiskaavan muutoksen suunnitteluperiaatteet.

Helsingin, lajissaan ainutlaatuinen, ensimmäinen maanalainen yleiskaava tuli voimaan vuonna 2011. Kaupunkirakenteen nopeasta kehitymisestä, varsinkin ydinkeskustassa, johtuen on osa siinä esitetyistä varauksista jo pahasti vanhentuneita. Samalla on noussut esille suuri joukko uusia maanalaisia varaustarpeita. Tämän vuoksi, kaupungin omasta aloitteesta, kaupunkisuunnitteluvirasto on esitellyt lautakunnalle uuden maanalaisen yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä suunnitteluperusteet 25.4.2017. Samalla se on pyytänyt



näistä kannanottoja maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti kaava-alueen ja sen vaikutusalueen mahdollisilta osallisilta.

Maanalaisen yleiskaavan muutoksen suunnitteluperiaatteissa, sen kahdessatoista alakohdassa, kuvataan monipuolisesti ja kattavasti kaikkia niitä osa-alueita, joiden avulla voidaan varmistaa maanalaisten tilojen monipuolista käyttöä ja tehostaa kalliotilojen suunnitelmallista hyödyntämistä tulevaisuudessa. Maanalaisen yleiskaavan painopisteet ovat yhteneviä maanpäällisen yleiskaavan kanssa.

Stara haluaa kuitenkin tuoda esille ja painottaa kaupunkitekniikan teknisen huollon tukikohtatarpeita tulevaisuudessa. Stara on joutunut luopumaan viimevuosina jo useasta kantakaupungin toimipisteestä maanpäällisen kaavoituksen muuttaessa alueiden käyttöä enemmän liike- ja asuinrakentamista suosivaksi. Poistumat on tähän asti voitu korvata Kampin ja Jätkäsaaren maanalaisilla tukikohtilla. Uudessa maanalaisessa yleiskaavassa tulee varmistaa, että Staran tuottamille palveluille varmistetaan sijainniltaan, lukumäärältään, sekä laajuudeltaan oikeanlaiset maanalaiset tilavaraukset silloin kun edullisempien maanpäällisten tilojen käyttö on mahdotonta.

Muutoin ei Staralla ole huomauttamista Helsingin maanalaisen yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ja uuden kaavan suunnitteluperiaatteisiin.

Lisätiedot

Jyrki Määttänen, toimitilapäällikkö, puhelin: 310 38569
jyrki.maattanen(a)hel.fi

Kaupunginmuseo 8.6.2017

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Kaupunginmuseo on tutustunut kaupunkisuunnitteluviraston laatimaan Helsingin maanalaisen yleiskaavan muutoksen suunnitteluperiaatteisiin ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan. Kaupunginmuseo lausuu asiasta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta.

Suunnittelualueena on Helsingin kaupungin hallinnollinen alue. Kaavamuuutoksessa on mukana myös Östersundomin alue, joka ei ole ollut mukana Helsingin vuonna 2011 lainvoiman saamassa maanalaisessa yleiskaavassa. Maanalainen yleiskaava sisältää vain merkittävimmät maanalaiset tilavaraukset. Siinä otetaan huomioon uuden yleiskaavan painopistealueet.



Kaupunginmuseon tarkastelu kohdistuu maanalaisten tilojen aiheuttamiin maanpäällisiin muutoksiin. Maanalaisten tilojen kulkuyhteydet, savunpoistokuilujen ja ilmanvaihdon poistopiiput esitetään vasta tarkemmissa suunnitelmissa ja kaavoissa. Kaupunginmuseo pitää erityisen tärkeänä, ettei maanalaisia tiloja varten jouduta avaamaan maanpäällisiä alueita laajalti. Tällöin voidaan menettää rakennettuun ympäristöön ja kulttuuriperintöön sisältyviä arvoja. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaat puistot, niiden kasvillisuus ja puusto, sisältyvät kulttuuriperintöömme. Kaupungin topografia ja sen säilyttäminen on myös oleellinen Helsingin historiallisen ympäristön identiteetille. Huomioon on otettava myös kiinteät muinaisjännökset, jotka ovat muinaismuistolain perusteella suojeltuja.

Kaupunginmuseo korostaa yleiskaavan laadintavaiheessa vaikutusten arvioinnin tärkeyttä rakennettuun ympäristöön ja kulttuuriperintöön.

Kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettava maanalaisten yleiskaavan muutoksen suunnitteluperiaatteista ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Lisätiedot

Markku Heikkinen, tutkija, puhelin: +358 9 310 71552
markku.heikkinen(a)hel.fi

Kiinteistövirasto Geotekninen osasto 23.5.2017

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Maalämpökaivojen toteuttamisedellytykset on jo otettu huomioon suunnitteluperiaatteissa (kohta 2.9). Geotekninen osasto haluaa silti tuoda esiin sen, että todellisuudessa olemassa olevat maalämpökaivot ulottuvat mitä todennäköisemmin naapurikiinteistöjen alueelle. Geotekninen osasto on satunnaisesti mittauttanut maalämpökaivojen taipumia eri hankkeiden yhteydessä. Nämä mittaukset ovat osoittaneet, että maalämpökaivojen taipumat ovat niin merkittäviä, että ne voivat tulevaisuudessa vaikuttaa maalämpökaivojen porauslupien myöntämiseen alueellisesti tai ne voivat aiheuttaa kiinteistöoikeudellisia kysymyksiä eri oikeusasteissa. Viimeisin esimerkkitapaus on tontinluovutuskilpailu Postipuiston alueelta. Geotekninen osasto tilasi vuodenvaihteessa 2016 - 2017 Geologian tutkimuskeskukselta geoenergiapotentiaaliselvityksen Pohjois-Pasilan Postipuiston alueelta. Tätä selvitystä varten porattiin kolme tutkimusreikää, joiden nimellisipituus oli 300 metriä ja halkaisija 5,5". Ennen reikien varustamista lämmönkeräysputkistolla reikien todelliset taipumat mitattiin. Mittaustuloksista laskettiin kullekin reiälle ta-



16.06.2021

so- ja kokonaispoikkeamat, jotka olivat noin 80 - 90 metrin luokkaa kunkin reiän pohjalla. Tästä syystä alueen suunnittelun yhteydessä päätettiin, ettei alueella voida sallia korttelikohtaista maalämpökenttää, koska ei voida osoittaa, että kentän kaikki maalämpökaivot sijaitsisivat korttelin alueella.

Lisäksi geotekninen osasto esittää, että olisi hyvä, jos myös tulevien maanalaisten tilojen ajoyhteyksien maanpäälliset sijainnit merkittäisiin maanalaiseen yleiskaavaan. Edelleen olisi hyvä, että on tilojen toteutuneet/suunnitellut kattotasot olisi merkitty maanalaiseen yleiskaavaan nykyisin merkityn lattiatason ohella.

Lisätiedot

Ilkka Satola, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37817
ilkka.satola(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 25.04.2017 § 188

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti hyväksyä 25.4.2017 päivätyt suunnitteluperiaatteet Helsingin maanalaisen yleiskaavan laatimisen pohjaksi ja merkitä tiedoksi 25.4.2017 päivätyn osallistumis- ja arviointisuunnitelman.

Käsittely

25.04.2017 Ehdotuksen mukaan

Lautakunta päätti käsitellä esityslistan asian Ykp/1 asian Vp/2 jälkeen.

Esittelijä

yleiskaavapäällikkö
Rikhard Manninen

Lisätiedot

Eija Kivilaakso, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37247
eija.kivilaakso(a)hel.fi

Raila Hoivanen, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37482
raila.hoivanen(a)hel.fi

Pekka Leivo, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37388
pekka.leivo(a)hel.fi



§ 195

Oulunkylän Patolan kerrostalotonttien (Hirsipadontie 6, Kisällintie 1, Kivipadontie 6) asemakaavan muuttaminen (nro 12630)

HEL 2019-010366 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 28. kaupunginosan (Oulunkylä, Patola) korttelin 28309, korttelin 28305 tontin 6 ja katualueen asemakaavan muutoksen 27.10.2020 päivätyn piirustuksen nro 12630 mukaisena ja asemakaavaselistuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12630 kartta, päivätty 27.10.2020
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12630 selostus, päivätty 27.10.2020, päivitetty Kylk:n 27.10.2020 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 8.6.2020, täydennetty 27.10.2020 ja asukastilaisuuden muistio 21.11.2019
- 4 Päätöshistoria

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566



Kaavamuutoksen haki- ja Liite 3
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee Hirsipadontien, Kisällinkujan ja Kisällinpolun rajaamaa kortteliä, Kivipadontien ja Risupadontien kulmatonttia sekä Kivipadonpolkua.

Tavoitteena on mahdollistaa uusien asuntojen ja uuden päiväkodin rakentaminen lähelle Raide-Jokerin linjaa. Nykyiset liikerakennukset ja päiväkotiki on tarkoitus purkaa.

Uutta asuntokerrosalaa on 3 050 k-m² ja yleisen rakennuksen kerrosalaa 1 800 k-m². Asukasmäärän lisäys on noin 80. Korttelin 28309 tonttien keskimääräinen tehokkuusluku on $e=0,67$. Korttelin uusien rakennusten tonttien ja pysäköintitontin tehokkuusluku yhteensä on $e=0,75$. Korttelin 28305 kaavatonttien keskimääräinen tehokkuus on $e=0,93$ ja uusien rakennusten tontin tehokkuus $e=1,47$. Korkea luku selittyy pysäköinnin sijoittumisella toiselle tontille.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että alueen päiväkotipalvelut paranevat ja uusia asuntoja rakentuu Raide-Jokerin pysäkkien läheisyyteen. Uusi päiväkotiki sijoittuu Raide-Jokerin yhteydessä rakennettavan yhtenäisen kävelyn ja pyöräilyn reitin, Kisällinpolun, varteen. Kisällinpolku ulottuu Oulunkylän keskustasta Helsingin keskustaan ja mahdollistaa lähitulevaisuudessa sen varren palveluilta sujuvan yhteyden Raide-Jokerin ja bussien pysäkeille.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteuttamista mahdollistamalla lisärakentamista ja palveluja hyvien liikenneyhteyksien varrelle. Helsingin yleiskaavan 2016 mukaan Hirsipadontien kortteli on merkitty asuntovaltaiseksi alueeksi A3 (tonttitehokkuus pääosin $e=0.4-1,2$) ja Kivipadontien tontti asuntovaltaiseksi alueeksi A2 (tonttitehokkuus pääosin $e=1-2$). Maanalaisessa yleiskaavassa nro 11830 vuodelta 2011 alue on esikaupunkien pintakallioaluetta. Kaavaratkaisu on em. yleiskaavojen mukainen.



Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alueella on voimassa asemakaavat vuosilta 1970 ja 2012.

Tontti 28305/6 on yksityisomistuksessa, Helsingin kaupunki omistaa muun alueen. Kaavaratkaisu on tehty kaupungin aloitteesta ja hake-
muksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kans-
sa.

Kaarvaratkaisun kustannukset

Kaarvaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia uu-
den päiväkodin rakentamisesta, jonka kustannusarvio on 7 milj. euroa
ilman arvonalisäveroä. Kustannus täsmentyy jatkosuunnittelun yhtey-
dessä.

Asemakaavamuutos nostaa alueen arvoa. Kaavoitettavasta uudesta
kerrosalasta osa sijaitsee kaupungin maalla ja osa yksityisellä maalla.
Kaupungin maalla sijaitsevasta uudesta kerrosalasta kaupunki saa tu-
loja maanvuokratulojen kasvun muodossa. Yksityisen tontin osalta
maankäyttösopimuksesta on päätetty tonttipäällikön päätöksellä
29.4.2021 ja maankäyttösopimus on allekirjoitettu 19.5.2021.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluaihana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaa-
van valmisteluaihana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallis-
ten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaarvaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupun-
kiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien viranomaistahojen
kanssa: Helen Oy, Helen Sähköverkko Oy, Helsingin seudun liikenne -
kuntayhtymä (HSL), Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
(HSY) sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimiala.

Viranomaisten kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä
valmisteluaineistosta kohdistuivat vesihuoltoon. Kannanotoissa esitetyt
asiat on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että olemassa oleville
johtoverkostoille ja tontin 28309/7 mahdolliselle tonttivesijohdolle on
esitetty kaavakartalla johtokujat tonttiosuuksille.

Mielipiteet

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluai-
neistosta kohdistuivat alueen kehitykseen, mikä nähtiin positiivisena



sekä liikenteeseen kaava-alueen ulkopuolella. Kirjallisia mielipiteitä saapui 2 kpl.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 8.6.–7.7.2020, mistä ilmoitettiin maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 3 muistutusta.

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat Hirsipadontien varren uusiin asuinrakennuksiin ja tonttien vehreyteen.

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaislausunnot seuraavilta tahoilta: Helen Sähköverkko Oy, HSY ja kasvatuksen ja koulutuksen toimiala. HSY:n huomautukset kohdistuivat johtokujaan ja hulevesien hallintaan. Muut ilmoittivat, ettei niillä ole lausuttavaa.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin, määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohdaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen.

Tarkemmat perustelut

Kaavaratkaisun vaikutukset ja tarkemmat perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12630 kartta, päivätty 27.10.2020
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12630 selostus, päivätty 27.10.2020, päivitetty Kylk:n 27.10.2020 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 8.6.2020, täydennetty 27.10.2020 ja asukastilaisuuden muistio 21.11.2019



4 Päätöshistoria

Oheismateriaali

1 Sijaintikartta
2 Ilmakuva
3 Muistutukset
4 Tehdyt muutokset
5 Kaavamuutoshakemus 2.10.2019
6 Maankäyttösopimus Patolan kerrostalotontit (12630)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Kaavamuutoksen hakenaja

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

Esitysteksti

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Asemakaavoitus
Asemakaavoitus/Koski

Päätöshistoria



Kaupunginhallitus 31.05.2021 § 406

HEL 2019-010366 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 28. kaupunginosan (Oulunkylä, Patola) korttelin 28309, korttelin 28305 tontin 6 ja katualueen asemakaavan muutoksen 27.10.2020 päivätyn piirustuksen nro 12630 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 27.10.2020 § 632

HEL 2019-010366 T 10 03 03

Hankenro 0741_29

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 27.10.2020 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12630 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 28. kaupunginosan (Oulunkylä, Patola) korttelia 28309, korttelin 28305 tonttia 6 ja katualuetta.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluaikana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävillä-oloaikana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi



16.06.2021

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa
- kehottaa asemakaavoituspalvelua laskuttamaan hakijoilta kaavan hyväksymisen jälkeen kaavan laatimis- ja käsittelykustannukset seuraavasti:
 - o As Oy Kivipadontie 6,
c/o Provia Isännöinti Oy: 6 000 euroa

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Sari Ruotsalainen, arkkitehti, puhelin: 310 37373
sari.ruotsalainen(a)hel.fi
Heikki Salko, liikenneinsinööri, puhelin: 310 26548
heikki.salko(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 12.03.2020 § 15

HEL 2019-010366 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12630 pohjakartan kaupunginosassa 28 Oulunkylä. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12630
Kaupunginosa: 28 Oulunkylä
Kartoituksen työnnumero: 1/2020
Pohjakartta valmistunut: 24.1.2020
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637
Alv.nro
F102012566



16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat - palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911

merja.kyyro(a)hel.fi

Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883

timo.tolkki(a)hel.fi



§ 196

Laajasalon Hepokalliontie 28-32 ja Puuskaniementie 44 ym. asemakaava ja asemakaavan muuttaminen (nro 12615)

HEL 2012-011594 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 49. kaupunginosan (Laajasalo, Jollas) korttelin 49229 tonttien 23–30 asemakaavan ja 49. kaupunginosan (Laajasalo, Jollas) vesialueen asemakaavan muuttamisen 29.9.2020 päivätyn piirustuksen nro 12615 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12615 kartta, päivätty 29.9.2020
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12615 selostus, päivätty 29.9.2020, päivitetty Kylk:n 6.10.2020 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 27.4.2020, täydennetty 29.9.2020
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Havainnekuva Hepokalliontie 28–32 ja Puuskaniementie 44

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen



	Liite 1
	Liite 2
	Liite 3
	Liite 5
Kaavamuutoksen hakijat	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaava ja asemakaavan muutos koskee asemakaavoittamattomia tiloja osoitteissa Hepokalliontie 28, 30 ja 32 ja Puuskaniementie 44 ja osaa vesialueesta 91-412-876-2 Laajasalon Jollaksessa Puuskaniemen merelle ulottuvan niemen kärjessä.

Asemakaavan muutos mahdollistaa Hepokalliontie 28–32:n rantatilojen ja Puuskaniementie 44:n lounaisosan täydennysrakentamisen pienimitakaavaisella asuinrakentamisella sekä turvaa alueen arvokkaiden piirteiden säilymisen.

Kaavaratkaisussa on erityisesti pyritty turvaamaan Hepokalliontien alueen suojelu ja säilyminen sekä ratkaisemaan täydennysrakentamisen määrä ja laatu yleiskaavan ohjausvaikutuksen mukaisesti.

Alueelle on suunniteltu kuusi erillistaloa rantatilolle Hepokalliontie 28–32:ssa ja rivitalo Puuskaniementie 44:n lounaisosaan. Asemakaavan myötä tiloista muodostuu tontteja.

Hepokalliontie 28–32 kerrosala on 525 k-m². Kaavaratkaisun myötä kerrosala kasvaa 1 588 k-m² ja tehokkuus tonteilla on $e=0,35$. Puuskaniementie 44 kerrosala on 1 600 k-m². Kaavaratkaisun myötä kerrosala kasvaa 515 k-m² ja tehokkuus tontilla on $e=0,32$.

Laajasalon Jollaksen täydennysrakentaminen on tullut ajankohtaiseksi Helsingin yleiskaavan 2016 myötä ja Helsingin keskustan laajentuessa kohti itää. Tilojen täydentäminen pienimitakaavaisella asuinrakentamisella on sovitettu ympäristön henkeen.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että se turvaa olemassa olevan alueen ja rakennuskannan suojelun, tiivistää alueen jo olemassa olevaa rakennuskantaa sekä muodostaa alueelle uuden kerrostuman.



Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumisesta täydennysrakentamisen osalta.

Helsingin yleiskaavassa 2016 alue on merkitty asuntovaltaiseksi alueeksi merkinnällä A4. Aluetta kehitetään pääasiassa asumisen, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä lähipalvelujen käyttöön. Korttelitehokkuus on pääasiassa alle 0,4. Alueen pinta-alasta keskimäärin 70 % tai enemmän on korttelimaata.

Yleiskaavan teemakartassa Kulttuuriympäristöt Hepokalliontien 1950-luvulla rakennettu omakotirakennusten alue on merkitty asemakaavalla suojeltavaksi ja säilytettäväksi alueeksi ja se kuuluu Helsingin kulttuurisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemallisesti merkittävät alueet - kokonaisuuteen.

Ranta-alueen käsittely kaavaratkaisussa on linjassa Helsingin yleiskaavan 2016 teemakartoissa Merellinen Helsinki ja Viherverkostot esitetyn rantareitin kanssa. Helsingin maanalaisessa yleiskaavassa nro 11830 vuodelta 2011 alue kuuluu esikaupunkialueiden pintakallioalueeseen. Kaavaratkaisu on em. yleiskaavojen mukainen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Hepokalliontie 28–32 ja Puuskaniementie 44 ovat nykyisin vesialueeseen rajoittuvia tiloja. Hepokalliontien alue mukaan lukien talot osoitteissa Hepokalliontie 28, 30 ja 32 ovat esimerkki yhtenäisestä jälleerakennusajan tyyppitaloalueesta, jonka talot ovat Puutalo Oy:n Toivo Jäntin suunnittelema tyyppi nro 957 omakotitaloja.

Alue on maisemallisilta arvoiltaan ainutlaatuinen ja arvokas. Helsingin kaupunki on luokitellut alueen seitsemän parhaiten säilyneen jälleerakennusajan pientaloalueen joukkoon. Hepokalliontien alue on asemakaavassa nro 9240 vuodelta 1991 merkitty erillispientalojen korttelialueeksi, jonka kulttuurihistoriallinen ja maisemallinen arvo tulee säilyttää.

Puuskaniementie 44:ssä sijaitsee vuonna 1977 rakennettu 2-kerroksinen, oman aikansa suunnitteluihanteiden mukaan toteutettu rivitalo, joka kattomuutoksesta huolimatta on säilyttänyt ominaispiirteensä.

Kaava-alue on asemakaavoittamaton lukuun ottamatta vesialuetta, jossa on voimassa em. asemakaava vuodelta 1991. Ympäristöministeriö jätti vuonna 1991 asemakaavan vahvistamatta nyt kysymyksessä olevien tilojen osalta.



Tilat ovat yksityisomistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty kaavahakemusten johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijoiden kanssa.

Kaarvaratkaisun kustannukset

Kaarvaratkaisun toteuttamisesta ei aiheudu kaupungille kustannuksia.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluaikana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluaikana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaarvaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien viranomaistahojen kanssa: Helen Oy, Helen Sähköverkko Oy, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL), Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kaupunginmuseo.

Viranomaisen kannanotto osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistui kulttuuriympäristön ominaispiirteiden säilymiseen sekä uudisrakentamisen soveltuvuuteen jälleenrakennuskauden ympäristöön, ja kaavaan esitettiin lisättäväksi erityismääräyksiä niitä koskien. Kannanotossa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että kaavamääräyksiä on lisätty, tarkennettu ja täsmennetty näiltä osin.

Mielipiteet

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat kulttuuriympäristöön ja sen suojelutavoitteisiin, maisemaan, rantojen käyttöön ja virkistysalueisiin ja niiden määrään, tasapuoliseen kohteluun, viranomaisen oletettuun virheeseen ja lisärakentamisen korkeuksiin ja määrään. Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että kaavamääräyksiä on lisätty, tarkennettu ja täsmennetty, uudisrakennuksia sovitettu olevaan ympäristöön sen arvot huomioiden sekä Puuskaniementie 44:n rivitalon korkeutta madallettu 3-kerroksisesta 2-kerroksiseksi, rakennusmassaa lyhennetty sekä siirretty sen sijaintia. Kirjallisia mielipiteitä saapui 3 kpl.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 27.4.– 26.5.2020, mistä ilmoitettiin maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla.



Kaavaehdotuksesta tehtiin viisi muistutusta, joista yksi oli adressi (allekirjoittajia yhteensä 32). Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat alueen kulttuurihistoriaan, suojeluarvoihin ja -tavoitteisiin, ranta-reittiin ja -rakentamiseen, maisemavaikutuksiin, virkistysalueisiin ja niiden määrään, asukkaiden tasapuoliseen kohteluun ja uudisrakentamisen määrään.

Muistutuksissa huomautetaan mm., että ympäristöministeriö on vuonna 1991 jättänyt vastaavan asemakaavan vahvistamatta rantaan ulottuvien tonttien osalta mm. sillä perusteella, että ao. tilojen edustan meren ranta-alue oli voimassa olevassa seutukaavassa merkitty virkistysalueeksi ja sillä kulki niemen kiertävä ulkoilureitti. Asukasmäärän lisäntyessä reitillä on nykyisin jopa suurempi merkitys.

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaislausunnot kaupunginmuseolta ja Helsingin seudun ympäristöpalvelulta (HSY). Lausunnoissa esitetyt huomautukset koskivat kaupunginmuseon ohjauksen huomioimista kaavan laadinnassa ja tonttien liittymistä yleiseen vesihuoltoverkkoon yksityisin liittymisjohtoin. Kaupunginmuseo totesi lausunnossaan 25.5.2020 kaavan määräysten kehittyneen luonnosvaiheesta siinä määrin, ettei museolla niiden jälkeen enää ollut huomautettavaa. Lisäksi Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) ja Helen Sähköverkko Oy ilmoittivat, ettei niillä ole lausuttavaa.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Kaavan tavoitteet huomioon ottaen, kaavaehdotusta ei ole tarkoituksenmukaista muuttaa julkisen nähtävilläolon yhteydessä esitettyjen huomautusten johdosta.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohdaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa. Niitä, joiden etua muutokset koskevat, on kuultu erikseen sähköpostilla, kokouksissa ja puhelimitse.

Tarkemmat perustelut

Kaavaratkaisun vaikutukset ja tarkemmat perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.



Jatkotoimenpiteet

Lautakunnan esityksen mukaan kaava-alueeseen tai sen osaan liittyy maankäyttösopimusmenettely, joka tulee saattaa päätökseen ennen kaavan hyväksymistä. Kaupunginhallituksen hyväksyttyä 26.4.2021 uudet maanhankintaan ja asemakaavoitukseen liittyvät maapoliittiset periaatteet (Mapo 2 -pätös), maankäyttösopimusneuvottelujen käymiselle asetettua, maanomistajalle koituvan taloudellisen hyödyn alarajaa asuntotonttien osalta nostettiin 0,5 milj. eurosta 1 milj. euroon. Kaavaratkaisun alueella sijaitsevia tiloja on asemakaavan puuttumisesta huolimatta käsitelty nk. tosiasiallisina tontteina, minkä vuoksi niihin sovelletaan asemakaavan muuttamista koskevia Mapo 2 -pätöksen säännöksiä. Kaupunkiympäristön toimialalta saadun selvityksen mukaan kaavaratkaisun maanomistajille tuottama hyöty ei laskelmien mukaan erilaisine huomioon otettavine vähennyksineen ylitä miljoonaa euroa, joten tämän kaavan osalta sopimusneuvotteluja ei tarvitse saattaa päätökseen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12615 kartta, päivätty 29.9.2020
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12615 selostus, päivätty 29.9.2020, päivitetty Kylk:n 6.10.2020 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 27.4.2020, täydennetty 29.9.2020
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Havainnekuva Hepokalliontie 28–32 ja Puuskaniementie 44

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Muistutukset

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti



Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä	Esitysteksti
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä	Esitysteksti
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 5
Kaavamuutoksen hakijat	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kaupunginmuseo
Asemakaavoitus
Asemakaavoitus/Koski

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 31.05.2021 § 407

HEL 2012-011594 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 49. kaupunginosan (Laajasalo, Jollas) korttelin 49229 tonttien 23–30 asemakaavan ja 49. kaupunginosan (Laajasalo, Jollas) vesialueen asemakaavan muuttamisen 29.9.2020 päivätyn piirustuksen nro 12615 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Käsittely

31.05.2021 Ehdotuksen mukaan

Esteelliset: Sanna Vesikansa

Esteellisyyden syy: edustusjäviys (hallintolaki 28.1 § 2 kohta)



16.06.2021

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 06.10.2020 § 578

HEL 2012-011594 T 10 03 03

Hankenumero 5325_2

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 29.9.2020 päivätyn asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12615 hyväksymistä. Asemakaava koskee 49. kaupunginosan (Laajasalo, Jollas) korttelin 49229 tontteja 23–30. Asemakaavan muutos koskee 49. kaupunginosan (Laajasalo, Jollas) vesialuetta.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluaikana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävilläoloaikana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa
- kehottaa asemakaavoituspalvelua laskuttamaan hakijoilta kaavan hyväksymisen jälkeen kaavan laatimis- ja käsittelykustannukset seuraavasti:

Käsittely

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566



06.10.2020 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli arkkitehti Maria Isotupa. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

29.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Maria Isotupa, arkkitehti, puhelin: 310 37303

maria.isotupa(a)hel.fi

Sakari Mentu, arkkitehti (rakennussuojelu), puhelin: 310 37217

sakari.mentu(a)hel.fi

Jouni Kilpinen, diplomi-insinööri (teknistaloudellinen suunnittelu), puhelin: 310 37251

jouni.kilpinen(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 25.5.2020

HEL 2012-011594 T 10 03 03

Asemakaavapalvelut on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa koskien Hepokalliontie 28–32 ja Puuskaniementie 44 vesialueen asemakaava ja asemakaavan muutoksen kaavaehdotusta. Kaupunginmuseo on tutustunut aineistoon tarkastellen hanketta rakennetun kulttuuriympäristön näkökulmasta ja on päättänyt lausua kantanaan seuraavaa.

Kaavaluonnoksesta antamassaan lausunnossa museo fokusoitui sisällössään kaavaluonnoksen ja alueen kulttuuriympäristöarvon väliseen ristiriitaan, joka kaipasi enemmän ohjausta koskien olemassa olevien rakennusten laajentamista ja täydennysrakentamista.

Museon kaipaamia ohjausinstrumentteja on kaavaehdotuksessa pääosin muutettu museon esittämään suuntaan; kaavamääräyksiä on lisätty, tarkennettu ja täsmennetty, lisäksi uudisrakennuksia on sovitettu olevaan ympäristöön sen kulttuuriarvot huomioiden.

Suhteuttaen tehtyjä kaavatäsmennyksiä kaavasta antamaansa luonnoslausuntoon ja alueen kulttuuriympäristöarvoihin, katsoo kaupunginmuseo, ettei sillä ole kaavaehdotukseen huomauttamista.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 22.11.2019

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566



16.06.2021

Lisätiedot

Juha Vuorinen, tutkija, puhelin: 310 36940
juha.h.vuorinen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 01.04.2020 § 20

HEL 2012-011594 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12615 pohjakartan kaupunginosassa 49 Laajasalo. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12615
Kaupunginosa: 49 Laajasalo
Kartoituksen työnumero: 6/2020
Pohjakartta valmistunut: 25.2.2020
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi



§ 197

Valtuutettu Katju Aron aloite ympärivuotisesta hätämajoituksesta EU-kansalaisille

HEL 2020-010626 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto totesi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Selvitetään mahdollisuuksia vahvistaa yhteistyötä kaupungin maahanmuuttajayksikön ja asunnottomia tukevien järjestöjen välillä, jotta oikeudettomassa asemassa Helsingissä oleskelevien EU-kansalaisten terveydellisiä, sosiaalisia ja oikeudellisia tilanteita saataisiin ratkottua aiempaa paremmin heidän työllistymisensä, asumisensa ja tarvittaessa omaehtoisen kotiinpaluunsa mahdollistamiseksi. (Katju Aro)

Käsittely

Valtuutettu Nuutti Hyttinen ehdotti valtuutettu Juhani Strandénin kannattamana, että kaupunginvaltuusto palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi, jotta hätämajoituksen järjestämisestä Suomessa pitkäaikaisesti oleskeleville ja toistuvasti Suomeen palaaville ulkomaalaisille luovuttaisiin.

Hätämajoituksen järjestäminen suomalaisille asunnottomille olisi erittäin perusteltua ja kannatettavaa. Tässä on kuitenkin kyse EU-kansalaisten, eli käytännössä Itä-Euroopan maista tulevien kerjäläisten pitkäaikaisen majoituksen järjestämisestä suomalaisten veronmaksajien kustannuksella.

Kenenkään ei ole pakko tulla ulkomailta Suomeen oleskelemaan, eikä matka ulkomailta Suomeen ole ilmainen. Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmän puolivuotiskatsauksessa vuonna 2019 kävi ilmi, että kaikki kerjäläiset eivät ole Suomessa kerjäämässä omasta halustaan, vaan joukossa on myös ihmiskaupan uhreja, joita on pakotettu kerjäämään.

Kerjääminen ei ole ratkaisu kenenkään huono-osaisuuteen, ja on häpeällistä, etteivät kerjäläisten kotimaat, kuten Romania ja Bulgaria, ole ryhtyneet toimenpiteisiin kansalaistensa sosiaalisten olojen parantamiseksi, jotta heidän ei tarvitsisi lähteä toisiin EU-maihin kerjäämään. Yhtä häpeällistä on kuitenkin myös se, että Helsingin kaupunki tukee ve-



rovaroilla kyseenalaista toimintaa, johon liittyy kerjäämään pakottamista ja ihmiskauppaa.

Jos henkilön majoitustarve ei tule yllätyksenä hänen saapuessaan Suomeen, kyseessä ei ole hätämajoitus. Jos henkilö tulee ulkomailta vierailulle Suomeen, kyseessä on turismi, ja on perusteltua odottaa, että matkailijat järjestävät itse majoituksensa omalla kustannuksellaan. Suomessa jokamiehen oikeudet varmistavat sen, että vähävaraiset matkailijat, kuten kuka tahansa muukin, voi majoittua teltassa maksuttomasti.

Mikäli taas kyse on siitä, että henkilö tulee Suomeen hankkimaan elantonsa kerjäämällä, kyse on jonkinlaisesta elinkeinotoiminnasta, jota ei tulisi tukea veronmaksajien varoilla. Jos taas kyseessä on järjestetty kerjääminen, lähtökohtaisesti vastuun työntekijöidensä majoittamisen kustannuksista tulisi olla taholla, joka organisoii kerjäämisen. Kuvatun kaltaisen organisoidun kerjäämisen järjestäminen kuitenkin tulkittaneen ihmiskaupaksi ja kyseessä on joka tapauksessa hädänalaisten riisto, joten Helsingin kaupungin ei tulisi kannustaa ketään kuvatun kaltaiseen toimintaan tai etenkin helpottaa kuvattua toimintaa millään tavoin.

Kuvatun kaltaisen toiminnan tukeminen kutsumalla ansaintatarkoituksissa Suomeen matkustaneiden henkilöiden majoittamista Helsingissä veronmaksajien kustannuksella hätämajoitukseksi on harhaanjohtavaa ja pyrkii valkopesemään ihmiskauppaongelmaa sekä sitä tosiasiaa, että mainitut EU-maat eivät huolehdi asianmukaisesti kansalaistensa sosiaaliturvasta eivätkä ole ryhtyneet toimenpiteisiin maidensa sosiaalisten ongelmien ja sosiaalisen eriarvoisuuden ratkaisemiseksi ja ihmiskaupan, järjestyneen rikollisuuden sekä muiden siihen liittyvien lieveilmiöiden kitkemiseksi.

8 äänestys

Asian käsittelyn jatko JAA, palautus EI

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Kaupunginvaltuusto palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi.

Jaa-äännet: 65

Zahra Abdulla, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Joonas Haavisto, Mia Haglund, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Anna Laine, Jo-



hanna Laisaari, Petra Malin, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Matti Niiranen, Laura Nordström, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Reetta Vanhanen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 15

Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Pia Kopra, Heimo Laaksonen, Maria Landén, Otto Meri, Dani Niskanen, Mia Nygård-Peltola, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Juhani Strandén, Ulla-Marja Urho

Tyhjä: 4

Matti Enroth, Kauko Koskinen, Lilja Tamminen, Laura Varjokari

Poissa: 1

Alviina Alametsä

Kaupunginvaltuusto jatkoi asian käsittelyä.

Valtuutettu Katju Aro ehdotti valtuutettu Veronika Honkasalon kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Selvitetään mahdollisuuksia vahvistaa yhteistyötä kaupungin maahanmuuttajayksikön ja asunnottomia tukevien järjestöjen välillä, jotta oikeudettomassa asemassa Helsingissä oleskelevien EU-kansalaisten terveydellisiä, sosiaalisia ja oikeudellisia tilanteita saataisiin ratkottua aiempaa paremmin heidän työllistymisensä, asumisensa ja tarvittaessa omaehtoisen kotiinpaluunsa mahdollistamiseksi.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

9 äänestys

Valtuutettu Katju Aron ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Selvitetään mahdollisuuksia vahvistaa yhteistyötä kaupungin maahanmuuttajayksikön ja asunnottomia tukevien järjestöjen välillä, jotta oikeudettomassa asemassa Helsingissä oleskelevien EU-kansalaisten terveydellisiä, sosiaalisia ja oikeudellisia tilanteita saatai-



siin ratkottua aiempaa paremmin heidän työllistymisensä, asumisensa ja tarvittaessa omaehtoisen kotiinpaluunsa mahdollistamiseksi.

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 56

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Katju Aro, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Joonas Haavisto, Mia Haglund, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Kati Juva, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Anna Laine, Johanna Laisaari, Petra Malin, Otto Meri, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Matti Niiranen, Laura Nordström, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Jenni Pajunen, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Suldaan Said Ahmed, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Reetta Vanhanen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 12

Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Pia Kopra, Heimo Laaksonen, Maria Landén, Dani Niskanen, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Juhani Strandén, Ulla-Marja Urho

Tyhjä: 16

Sirpa Asko-Seljavaara, Mika Ebeling, Matti Enroth, Juha Hakola, Eve-liina Heinäluoma, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Kauko Koskinen, Seija Muurinen, Mia Nygård-Peltola, Matias Pajula, Pia Pakarinen, Risto Rautava, Daniel Sazonov, Lilja Tamminen, Laura Varjokari

Poissa: 1

Harry Bogomoloff

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Katju Aron ehdottaman toivomusponnen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Miia Koivu, erityissuunnittelija, puhelin: 310 34334
mii.koivu(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 23.09.2020 Aro Katju Aloite ympärivuotisesta hätämajoituksesta EU-kansalaisille



Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Katju Aro ja 19 muuta valtuutettua esittävät valtuustoaloitteessaan, että Helsinki laajentaa hätämajoituspalvelunsa koskemaan ympärivuotisesti ja yhdenvertaisesti myös EU:n kansalaisia. Lisäksi aloitteessa esitetään, että hätämajoituspalvelua kehitetään niin, että järjestöjen ja kaupungin yhteistyönä pyritään löytämään ratkaisuja, joilla halukkaita voidaan auttaa eteenpäin tilanteessaan.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että sosiaalihuoltolain 12 §:n mukaan jokaisella kunnassa oleskelevalla henkilöllä on oikeus saada kiireellisessä tapauksessa yksilölliseen tarpeeseensa perustuvat sosiaalipalvelut siten, ettei hänen oikeutensa välttämättömään huolenpitoon ja toimeentuloon vaarannu. Kaupunginhallitus toteaa, että hätämajoitus on tarkoitettu väliaikaiseksi ja viimesijaiseksi ratkaisuksi. Suomeen saapuvan ulkomaalaisen henkilön tulee pääsääntöisesti huolehtia majoittumisestaan itse.

Sosiaali- ja terveystoimiala järjestää ympärivuotista hätämajoitusta os-topalveluna Helsingin Diakonissalaitoksen Hoiva Oy:n tuottamana. Tämä hätämajoitus on tarkoitettu paperittomille henkilöille ja sinne haudutaan sosiaali- ja terveystoimen paperittomien palvelujen kautta. Tässä yhteydessä paperittomalla tarkoitetaan myös EU-kansalaisia, joilla on laillinen oikeus oleskella Suomessa mutta jotka eivät kotimaassaan kuulu sosiaaliturvan piiriin (Paperittomiin henkilöihin liittyvät haasteet, palvelutarpeet ja toimenpiteet, Työryhmän selvitys 2018, Helsingin kaupunki).

EU:n liikkuvan väestön majoitusta sosiaali- ja terveystoimiala on järjestänyt vuosittain myönnettävien avustusten turvin vuodesta 2016 alkaen. Hätämajoitusta on järjestetty noin kuusi kuukautta vuodessa, syksystä kevääseen. Pääasiallisena järjestäjänä on ollut Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö. Sääolosuhteiden niin vaatiessa, toimintaan on myönnetty lisäavustusta hätämajoituskauden pidentämiseksi. Vuodelle 2020 lisäavustus myönnettiin toiminnan järjestämiseen myös kesäaikana Covid-19 –pandemiatilanteen vuoksi. Avustusten ja lisäavustusten myöntämisellä on voitu joustavasti reagoida muuttuneisiin tilanteisiin.



Aloitteessa ehdotetaan työllistymiseen ja yhteiskuntaan kiinnittymisen palveluita niille, joilla on mahdollisuus työllistyä. EU-kansalaiset voivat rekisteröityä työnhakijoiksi ja ovat lähtökohtaisesti oikeutettuja julkisiin työvoimapalveluihin julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 2 luvun 2 §:n 1 momentin mukaisesti. EU-kansalaisilla on tällöin mahdollisuus saada neuvonta- ja ohjauspalveluita koulutukseen ja työhaakuun liittyen. Kaupunki vastaa näistä vieraskielisten palveluista 1.3.2021 alkaen kuntakokeilun käynnistyttyä.

Helsingin Diakonissalaitos ylläpitää liikkuvalla väestöllä päiväkeskus Hirundoa, jota on tuettu sosiaali- ja terveyslautakunnan vuosittaisilla järjestöavustuksilla vuodesta 2012 alkaen. Hirundossa voi käydä suihkussa, pestä pyykkiä, käyttää internetiä ja ruokailla rauhassa. Päivittäisten akuuttien tarpeiden hoitamisen lisäksi keskuksessa annetaan sosiaali- ja terveyspalveluihin liittyvää ohjausta ja neuvontaa sekä tuetaan työllistymisen edellytyksiä ja työnhakua.

Aloitteessa ehdotetaan vapaaehtoiseen tuettuun paluuseen tähtääviä palveluja niille, jotka haluavat palata lähtömaahansa, mutta joiden ongelmien ratkaiseminen ei ole oikeudettomassa asemassa mahdollista. Lakisääteinen vapaaehtoisen paluun tuki ei kuitenkaan pääsääntöisesti koske EU-kansalaista, joka tulee toisesta EU-/Eta-maasta. Vapaaehtoisen paluun tukea voi myöntää vastaanottokeskus tai Maahanmuuttovirasto henkilölle, joka on saanut kielteisen turvapaikkapäätöksen, on peruuttanut turvapaikkahakemuksensa, on ihmiskaupan uhri, jolla ei ole Suomessa kotikuntaa, on saanut tilapäistä suojelua, on saanut tilapäisen oleskeluluvan maasta poistamisen estymisen vuoksi, mutta ei ole kotikuntaa Suomessa, jonka kansainvälisen suojelun asema Suomessa on peruutettu tai lakkautettu ja henkilö on päätetty karkottaa sekä henkilö, joka on saanut humanitääristä suojelua, mutta oleskelulupa on päättymässä tai päättynyt.

Kaupunginhallitus toteaa, ympärivuotisen hätmajoituksen paikkamäärän tarpeen kehitystä seurataan ja tarvittaessa hätmajoituksen kapasiteettia lisätään.

Aloitteesta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto. Sosiaali- ja terveyslautakunta esittää hätmajoitusta kehitettävän siihen suuntaan, että kaikki Helsingissä oleskelevat kansalaisuudesta ja statuksesta riippumatta saavat tarpeen mukaisen hätmajoituksen yhdenvertaisesti ympäri vuoden. Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä sitä, että koronapandemian aikaiseen hätmajoitukseen pääsevät myös kesäaikaan yksilöllisen harkinnan perusteella sitä tarvitsevat ihmiset kansalaisuudesta ja oleskelun perusteesta riippumatta.



16.06.2021

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Miia Koivu, erityissuunnittelija, puhelin: 310 34334
mii.koivu(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 23.09.2020 Aro Katju Aloite ympärivuotisesta hätämajoituksesta EU-kansalaisille

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 02.06.2021 § 172

HEL 2020-010626 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

19.05.2021 Pöydälle

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Miia Koivu, erityissuunnittelija, puhelin: 310 34334
mii.koivu(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 10.05.2021 § 353

HEL 2020-010626 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa: Kaupunginvaltuusto toteaa aloitteen loppuunkäsitellyksi.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566



03.05.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Miia Koivu, erityissuunnittelija, puhelin: 310 34334
mii.a.koivu(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 02.03.2021 § 42

HEL 2020-010626 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Katju Aron ja 19 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien ympärivuotista hätmajoitusta EU-kansalaisille.

"Aloitteessa esitetään, että Helsinki laajentaa hätmajoituspalvelunsa koskemaan ympärivuotisesti ja yhdenvertaisesti myös EU:n kansalaisia. Lisäksi aloitteessa esitetään, että hätmajoituspalvelua kehitetään niin, että järjestöjen ja kaupungin yhteistyönä pyritään löytämään ratkaisuja, joilla halukkaita voidaan auttaa eteenpäin tilanteessaan.

Perustuslain 19 §:ssä säädetään oikeudesta sosiaaliturvaan. Tämän mukaisesti jokaisella, joka ei kykene hankkimaan ihmisarvoisen elämän edellyttämää turvaa, on oikeus välttämättömään toimeentuloon ja huolenpitoon. Sosiaalihuoltolain 12 §:n mukaan jokaisella kunnassa oleskelevalla henkilöllä on oikeus saada kiireellisessä tapauksessa yksilölliseen tarpeeseensa perustuvat sosiaalipalvelut siten, ettei hänen oikeutensa välttämättömään huolenpitoon ja toimeentuloon vaarannu.

Eduskunnan apulaisoikeusasiamies (AOA) on päätöksessään 30.5.2017 (EOAK/2834/2016) todennut paperittomien hätmajoituksen osalta, että Helsingin kaupunki on luonut järjestelmän paperittomien henkilöiden perustarpeiden täyttämiseksi. AOA ei voinut katsoa, että Helsingin kaupungin toimielimet tai kaupungin viranhaltijat olisivat jättäytyneet passiivisiksi tai toimeentuloksi hädänalaisten ihmisten välttämättömän huolenpidon tarpeeseen vastaamisessa. Lisäksi AOA ei ole voinut laillisuusvalvojana ottaa kantaa toiminnan lähempään sisältöön, organisointiin tai resursointiin liittyviin kysymyksiin.

Eduskunnan oikeusasiamiehen päätöksen jälkeen on hätmajoituspaikkojen määrää lisätty esiintyneen tarpeen mukaisesti. Sosiaali- ja terveystoimiala järjestää ympärivuotista hätmajoitusta Hietaniemen palvelukeskuksessa sekä ostopalveluna Helsingin Diakonissalaitoksen



Hoiva Oy:ltä. Ostopalveluina tuotettavissa palveluissa on huomioitu myös päihteettömien sekä paperittomien henkilöiden hätmajoituksen tarve. Hätmajoitukseen voivat hakeutua myös kiireellistä apua tarvitsevat EU-kansalaiset.

Hätmajoitusta tarvitseva helsinkiläinen voi hakeutua suoraan Hieta-
niemen palvelukeskuksen kautta majoitukseen. Hätmajoituksen tarvit-
sija voi hakeutua myös virka-aikana sosiaalityön ja -ohjauksen palvelu-
pisteisiin. Virka-ajan ulkopuolella sosiaalipäivystys auttaa ennakoimat-
tomissa kriisitilanteissa. Myös paperittomien henkilöiden on akuutissa
ilta-ajan tilanteessa mahdollista hakeutua itse majoitukseen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että liikkuvan väestön hätmajoi-
tuksen, työllistymisen tuen ja neuvonnan palveluja on pitkään järjestetty
myös järjestöyhteistyönä ja vuosittain myönnettävien avustusten turvin.
Helsingin sosiaali- ja terveyslautakunnan järjestöille kohdennettuja
avustusvaroja on myönnetty vuodesta 2016 alkaen vuosittain niin kut-
sutun EU:n liikkuvan väestön hätmajoitukseen. Tällä tarkoitetaan
pääasiassa Itä-Euroopasta Suomeen tulleita romaneja, jotka etsivät
täältä toimeentuloa.

Tilanne on vuosien varrella vaihdellut ja avustusten ja lisäavustusten
myöntämisellä on voitu joustavasti ja viiveettä reagoida muuttuneisiin ti-
lanteisiin. Helsingin Diakonissalaitoksen säätiön monivuotinen koke-
mus ja asiantuntemus on helpottanut liikkuvan väestön tilannetta.

Liikkuvan väestön yöaikainen hätmajoitus on luonteeltaan tilapäistä ja
yöpyville tarjotaan samalla tukea ja neuvontaa. Hätmajoitusta järjeste-
tään noin kuusi kuukautta vuodessa, syksystä kevääseen. Pääasialli-
sena järjestäjänä toimii Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö. Vuodelle
2021 sille myönnettiin avustusta tähän tarkoitukseen 435 000 euroa.
Sääolosuhteiden niin vaatiessa, Helsingin Diakonissalaitoksen säätiölle
on myönnetty joinakin vuosina lisäavustusta hätmajoituskauden pi-
dentämiseksi.

Covid-19-pandemiatilanteen vuoksi vuodelle 2020 lisäavustus myön-
nettiin hätmajoituksen järjestämiseen myös kesäaikana. Liikkuvan
väestön tilanne oli vaikeutunut, koska pandemian vuoksi majoittuminen
yksityisten luona ei entiseen tapaan onnistunut ja mahdollisuutta palata
kotimaahan ei käytännössä ollut. Hätmajoituksen järjestäminen kesä-
aikaan oli perusteltua myös tartuntojen torjunnan näkökulmasta.

Vuodesta 2012 alkaen sosiaali- ja terveyslautakunnan vuosittaisilla jär-
jestöavustuksilla on tuettu myös Helsingin Diakonissalaitoksen säätiön
ylläpitämää EU:n liikkuvalla väestöllä tarkoitettua palvelukeskusta Hi-
rundoa. Siellä voi käydä kahvilla, suihkussa ja pestä pyykkiä sekä käyt-
tää internetiä ja syödä omia eväitä turvassa. Keskuksessa tarjotaan tu-



kea päivittäisten asioiden hoitamiseen, annetaan sosiaali- ja terveyspalveluihin liittyvää ohjausta ja neuvontaa sekä apua arjen asioiden selvittelyyn kuten työlupaan liittyviin asioihin.

Hätämajoitus on tarkoitettu väliaikaiseksi ja viimesijaiseksi ratkaisuksi. Suomeen saapuvan ulkomaalaisen henkilön tulee pääsääntöisesti huolehtia majoittumisestaan itse. Ympärivuotisen hätmajoituksen paikkamäärän tarpeen kehitystä seurataan ja tarvittaessa hätmajoituksen kapasiteettia lisätään.

Vapaaehtoisen paluun tukea voi myöntää vastaanottokeskus tai Maa-hanmuuttovirasto henkilölle, joka on saanut kielteisen turvapaikkapäätöksen, on peruuttanut turvapaikkahakemuksensa, on ihmiskaupan uhri, jolla ei ole Suomessa kotikuntaa, on saanut tilapäistä suojelua, on saanut tilapäisen oleskeluluvan maasta poistamisen estymisen vuoksi, mutta ei ole kotikuntaa Suomessa, jonka kansainvälisen suojelun asema Suomessa on peruutettu tai lakkautettu ja henkilö on päätetty karkottaa sekä henkilö, joka on saanut humanitääristä suojelua, mutta oleskelulupa on päättymässä tai päättynyt.

Lakisääteinen vapaaehtoisen paluun tuki ei pääsääntöisesti koske EU-kansalaista, joka tulee toisesta EU-tai /Eta-maasta.

Sosiaali- ja terveyslautakunta esittää hätmajoitusta kehitettävän siihen suuntaan, että kaikki Helsingissä oleskelevat kansalaisuudesta ja statuksesta riippumatta saavat tarpeen mukaisen hätmajoituksen yhdenvertaisesti ympäri vuoden.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä sitä, että koronapandemian aikaiseen hätmajoitukseen pääsevät myös kesäaikaan yksilöllisen harkinnan perusteella sitä tarvitsevat ihmiset kansalaisuudesta ja oleskelun perusteesta riippumatta.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Sosiaalihuoltolain tarkoituksena on muun muassa edistää ja ylläpitää hyvinvointia sekä sosiaalista turvallisuutta sekä turvata yhdenvertaisen perustein tarpeenmukaiset, riittävät ja laadukkaat sosiaalipalvelut sekä muut hyvinvointia edistävät toimenpiteet. Kunnan järjestämä hätmajoitus tukee näitä periaatteita auttamalla henkilöä, jolla ei ole mahdollista järjestää itse omaa majoittumistaan."

Käsittely

02.03.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:



Vastaehdotus 1:

Jäsen Katju Aro: Poistetaan virke: "Toimintamallin muuttamiselle ei näin ollen ole ajankohtaisia perusteita."

Ja lisätään loppuun seuraava kappale: "Sosiaali- ja terveyslautakunta esittää hätämajoitusta kehitettävän siihen suuntaan, että kaikki Helsingissä oleskelevat kansalaisuudesta ja statuksesta riippumatta saavat tarpeen mukaisen hätämajoituksen yhdenvertaisesti ympäri vuoden."

Kannattaja: jäsen Touko Niinimäki

Vastaehdotus 2:

Jäsen Katju Aro: Lisätään loppuun virke: "Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä sitä, että koronapandemian aikaiseen hätämajoitukseen pääsevät myös kesäaikaan yksilöllisen harkinnan perusteella sitä tarvitsevat ihmiset kansalaisuudesta ja oleskelun perusteesta riippumatta."

Kannattaja: jäsen Sami Heistaro

Vastaehdotus 3:

Jäsen Aleks Niskanen: Lautakunta ei kannata Katju Aron yms. valtuustoaloitetta, jossa vaaditaan ympärivuorokautista hätämajoitusta EU-kansalaisille. Lisäksi lautakunta korostaa sitä, että niin sanotun liikkuvan väestön hätämajoitus ei kuulu Helsingin kaupungin ydintoimintoihin ja kaupungin ei ylipäätään tulisi tarjota näitä hätämajoituspalveluita niin kauan, kun kotimaisille kodittomille ei ole vastaavia palveluita tarjolla.

Jäsen Aleks Niskasén vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Katju Aro)

Jaa-äännet: 4

Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Aleks Niskanen

Ei-äännet: 9

Katju Aro, Tapio Bergholm, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Touko Niinimäki, Reko Ravela, Karita Toijonen, Hannu Tuominen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0



16.06.2021

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Katju Aron vastaehdotuksen äänin 9 - 4.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Katju Aro)

Jaa-äännet: 2

Tapio Bergholm, Alekski Niskanen

Ei-äännet: 11

Katju Aro, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Touko Niinimäki, Reko Ravela, Karita Toijonen, Hannu Tuominen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Katju Aron vastaehdotuksen äänin 11 - 2.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyjen vastaehdotusten osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

Jäsen Alekski Niskanen jätti sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnosta vastaehdotuksensa mukaisen eriävän mielipiteen.

16.02.2021 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jukka Pellinen, hallintoylilääkäri, puhelin: 310 42305
jukka.pellinen(a)hel.fi



§ 198

Valtuutettu Jape Lovénin aloite Rastilan leirintäalueen toimintaedellytysten turvaamisesta

HEL 2020-011650 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto palautti asian uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

Valtuutettu Nuutti Hyttinen ehdotti valtuutettu Ville Jalovaaran kannattamana, että kaupunginvaltuusto palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi seuraavasti:

Kaupunginvaltuusto katsoo, että Rastilan leirintäalueen säilyminen on tärkeää Helsingin matkailun kannalta. Leirintäalue sijaitsee erittäin hyvien joukkoliikenneyhteyksien päässä ja mahdollistaa ekologisen matkailun Helsingissä: leirintäalueelta pääsee kaikkialle Helsinkiin kohtuullisessa ajassa käyttämällä metroa ja muita joukkoliikennevälineitä. Korvaavaa paikkaa, joka mahdollistaisi leirintäalueen käyttäjien yhteydet kaupungin eri osiin joukkoliikenteeseen tukeutuen, ei ole leirintäalueelle osoitettavissa. Tästä syystä kaupunginvaltuusto palauttaa asian valmisteltavaksi tavoitteella, että leirintäaluetta tulee jatkossakin kehittää matkailukäytössä.

10 äänestys

Asian käsittelyn jatko JAA, palautus EI

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Kaupunginvaltuusto katsoo, että Rastilan leirintäalueen säilyminen on tärkeää Helsingin matkailun kannalta. Leirintäalue sijaitsee erittäin hyvien joukkoliikenneyhteyksien päässä ja mahdollistaa ekologisen matkailun Helsingissä: leirintäalueelta pääsee kaikkialle Helsinkiin kohtuullisessa ajassa käyttämällä metroa ja muita joukkoliikennevälineitä. Korvaavaa paikkaa, joka mahdollistaisi leirintäalueen käyttäjien yhteydet kaupungin eri osiin joukkoliikenteeseen tukeutuen, ei ole leirintäalueelle osoitettavissa. Tästä syystä kaupunginvaltuusto palauttaa asian valmisteltavaksi tavoitteella, että leirintäaluetta tulee jatkossakin kehittää matkailukäytössä.

Jaa-äännet: 38

Ted Apter, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Matti Enroth, Laura Finne-Elonen, Joonas Haavisto, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Mari Holopainen, Kati Juva, Otso Kivekäs, Otto Meri, Seija



Muurinen, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Laura Nordström, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Lilja Tamminen, Reetta Vanhainen, Laura Varjokari, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Ei-äännet: 42

Zahra Abdulla, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Eveliina Heinäluoma, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Maria Landén, Petra Malin, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Nasima Razmyar, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Juhani Strandén, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 3

Katju Aro, Mia Nygård-Peltola, Johanna Sydänmaa

Poissa: 2

Alviina Alametsä, Anna Laine

Kaupunginvaltuusto palautti asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Jape Lovénin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566



Valtuutettu Jape Lovén ja 22 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki turvaa Rastilan leirintäalueen toiminnan jatkuvuuden Helsingissä sen sijaan, että alue kaavoitetaan asuntorakentamiseen. Aloitetta perustellaan leirintäalueen matkailu- ja elinkeinopoliittisella merkityksellä kaupungille.

Vartiokylänlahden suunnitteluperiaatteet hyväksyttiin kaupunkiympäristölautakunnassa 20.10.2020. Niiden pohjalta Rastilan leirintäaluetta kehitetään sekä kartanoon kytkeytyvänä kestävä matkailun alueena, että tulevaisuudessa asuinalueena noin 2000 asukkaalle. Leirintäalueen asemakaavoitus asuntoalueeksi ei päätöksen mukaisesti ala ennen kuin sille on löytynyt korvaava paikka Helsingissä.

Rastilan leirintäalueen merkitys osana Helsingin matkailua

Rastilan leirintäalueen yritys- ja matkailuvaikutusten arvioinnin 2020 mukaan Rastilan leirintäalueella yövyttiin vuonna 2019 yhteensä 110 881 yöpymisvuorokautta, joka on noin 2,5 % vuoden 2019 kaikista yöpymisistä Helsingissä.

Vuonna 2019 huonekäyttöaste oli Rastilan mökeissä 53,8 %, matkailuajoneuvopaikoilla 50,1 % ja telttapaikoilla 13,5 %. Edellisvuoteen verrattuna mökkien käyttöaste kasvoi (50 % vuonna 2018), matkailuajoneuvopaikkojen käyttöaste aleni (53,8 % vuonna 2018) ja telttapaikkojen käyttöaste pysyi lähes ennallaan (13,8 % vuonna 2018).

Rastilan leirintäalueen osuus Helsingin majoitusmyynnistä, välittömästä matkailutulosta ja välittömästä matkailutyöllisyydestä on noin prosentin luokkaa. Määrällisesti osuus on pieni, mutta Rastilan leirintäalueella voi katsoa olevan kuitenkin merkitystä Helsingin matkailun monipuolisuuden kannalta.

Leirintäalueen muutosten taloudellisia vaikutuksia

Rastilan leirintäalueesta on tehty yritys- ja matkailuvaikutusten arviointi, jossa selvitettiin vaikutuksia kaupungin talouteen tilanteessa, jossa leirintäalue muuttuu asumiseen joko osittain tai kokonaan. Aluetalouden näkökulmasta uusien asukkaiden kulutuksen merkitys on euromääräisesti jopa suurempi kuin leirintämatkailijoiden aikaansaama matkailutulo. Arviointityön laskelmien mukaan Rastilan alueelle osoitettava 125 000 k-m²:n uudisrakentaminen toisi kaupungille merkittävät kertaluonteiset rakennusoikeuden myyntitulot ja kiinteistöverotulot.

Kaupunkitalouden näkökulmasta pitää kuitenkin ottaa huomioon uuden leirintäalueen investointikustannukset. Harkinnan arvoinen toteutusvaihtoehto on vaikutusten arvioinnin perusteella tällöin vaihtoehto, jossa Rastilan alueelle suunnitellaan asuntorakentamista ja palveluja,



mutta alueelle jää myös osa leirintäaluetoinnoista, esim. mökkialue ja/tai matkailuajoneuvoalue ja osa leirintäaluetoinnoista sijoittuu muualle. Tällöin kaupunki saa merkittävät rakennusoikeuden myyntitulot ja leirintäalueen toimintatuotot, mutta samalla myös Vuosaaren yritysten ja elinkeinotoiminnan kannalta tärkeät tulovirrat ja yritysten synergiaedut säilyvät leirintäaluetoinnin jatkuessa.

Leirintäalueen vaihtoehtoiset sijaintipaikat

Rastilan leirintäalueelle on selvitetty sijaintivaihtoehtoja yleiskaavan 2016 hyväksymisen yhteydessä hyväksytyjen toivomusponsojen mukaisesti. Ponsissa lausuttiin, että ennen Rastilan leirintäalueen siirtopäätöstä tullaan selvittämään leirintäalueen nykyisen ja suunnitellun uuden leirintäaluepaikan käytettävyys. Lisäksi tullaan laatimaan yksityiskohdaisempi suunnitelma uudelle alueelle. Kivinokka osoittautui sijaintipaikkatarkasteluissa saavutettavuudeltaan ja käytettävyydeltään leirintäalueelle hyvin soveltuvaksi alueeksi. Kivinokan alue ei kuitenkaan mahdollista Rastilan leirintäalueen matkailuautoille varatun alueen kokoista tilavarausta. Kivinokan asemakaavoitus virkistysalueeksi on käynnissä, ja asemakaavassa esitetään Kulosaaren kartanon alueen kehittämistä merellisen virkistysalueen ja matkailun alueena yleiskaavan mukaisesti.

Tulevaisuudessa olisi mahdollista, että leirintäalue toimisi kaupunkialueella palvelemissa telttailijoita ja leirintämökeissä yöpyviä sekä Kivinkassa että Rastilassa. Rastilassa voidaan kehittää toimintaa aktiivisesti lisäämällä mm. kestävä matkailua sekä lyhytaikaisilla kokeiluilla että pysyvästi. Uimarannan ympäristössä ja leirintäalueella on mahdollista lisätä mm. luontomatkailumökkejä ja telttailumahdollisuuksia ja vahvistaa leirintäalueen toimintaa yrittäjävetoisilla yhteistyöhankkeilla, jotka palvelevat sekä alueen asukkaita että yöpyjiä. Mikäli osa leirintäalueen toiminnoista jää Rastilaan, on niiden tarkoituksenmukaisista muodostaa liiketoiminnallisesti ja toiminnallisesti sopiva kokonaisuus, johon sisältyy palvelutarjontaa matkailuautoille.

Lisäksi on mahdollista tutkia laajemman leirintäaluekokonaisuuden sijoittumista Östersundomiin. Alue voisi palvella myös matkailuautoilijoita. Pohjois-Euroopan verrokkikaupungeissa, kuten Tukholmassa, Oslolla, Kööpenhaminassa ja Berliinissä, on kussakin useita, profiiltaan erilaisia leirintäalueita.

Kaupunkiympäristölautakunnan mukaan Helsingin tärkein matkailuvaltti on kaupungin sijainti saaristossa, ja Helsingissä on kehitelty uudenlaisia matkailukonsepteja merellisen Helsingin strategian mukaisesti. Helsingin maankäyttöä kehitettäessä pyritään myös luontomatkailulle ja siihen liittyville palveluille löytämään parhaat mahdolliset sijainnit. Saa-



riston asemakaavoista Itäisen saariston sekä Vallisaaren ja Kuninkaansaaren asemakaavat mahdollistavat laajamittaista matkailupalveluiden rakentamista myös saariin, niiden tultua lainvoimaisiksi.

Edellä mainittujen laajempien kokonaisuuksien lisäksi saaristoon kehitetään paikallisia ja omavaraisesti toimivia, ns. offgrid-ratkaisuja, joilla pyritään vastaamaan tämän hetken kysyntään. Näistä esimerkiksi majoituskäytössä on jo pystytetty Helsingin rannoille ja saariin.

Kulttuuri- ja vapaa-aika lautakunta nostaa esiin lausunnossaan, että leirintäalueen toiminnan jatkaminen ratkaistaisiin lähitulevaisuudessa, jotta sen edellyttämiin investointeihin voitaisiin varautua tarkoituksenmukaisella tavalla. Lautakunta toteaa lausunnossaan mm., että Rastilan leirintäalueen kiinteistöt ovat tällä hetkellä kohtalaisessa kunnossa, mutta esimerkiksi kaikki majoituskäytössä olevat hirsimökit kaipaavat vähintään pikaista peruskunnostusta.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Helsingin Yrittäjät ry on 8.3.2021 tehnyt aloitteen johdosta kaupunkiympäristölautakunnalle osoitetun kannanoton, joka sisältyy oheismateriaaliin.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Jape Lovénin aloite

Oheismateriaali

1 Helsingin Yrittäjät ry:n kannanotto 8.3.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria



Kaupunginvaltuusto 02.06.2021 § 173

HEL 2020-011650 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

19.05.2021 Pöydälle

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 03.05.2021 § 323

HEL 2020-011650 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 09.03.2021 § 110

HEL 2020-011650 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Rastilan leirintäalue

Yleiskaava 2016 mahdollistaa lisärakentamista Rastilan asemansuudulle.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566



Vartiokylänlahden suunnitteluperiaatteet hyväksyttiin kaupunkiympäristölautakunnassa 20.10.2020. Niiden pohjalta Rastilan leirintäaluetta kehitetään sekä kartanoon kytkeytyvänä kestävä matkailun alueena, että tulevaisuudessa asuinalueena noin 2000 asukkaalle. Leirintäalueen asemakaavoitus asuntoalueeksi ei päätöksen mukaisesti ala ennen kuin sille on löytynyt korvaava paikka Helsingissä.

Rastilan leirintäalueen merkitys osana Helsingin matkailua

Rastilan leirintäalueen yritys- ja matkailuvaikutusten arvioinnin 2020 mukaan Helsingissä rekisteröitiin vuonna 2019 yhteensä noin 4,5 miljoonaa yöpymistä, joista noin 2,1 miljoonaa (46 %) oli kotimaisia ja noin 2,4 miljoonaa (54 %) ulkomaisia yöpymisiä. Koko maassa kirjattiin vuonna 2019 noin 23,1 miljoonaa yöpymistä, joten Helsingin markkinaosuus koko maan yöpymisistä oli noin viidesosa (19 %). Rastilan leirintäalueella yövyttiin vuonna 2019 yhteensä 110 881 yöpymisvuorokautta, joka on noin 2,5 % Helsingin vuoden 2019 kaikista yöpymisistä.

Helsingin majoitusmyynti oli vuonna 2019 yhteensä noin 351,7 milj.€, joka oli noin 25,6 % koko maan majoitusmyynnistä. Rastilan majoitusmyynti oli vuonna 2019 yhteensä noin 1,3 milj.€, joka on alle prosentin Helsingin koko majoitusmyynnistä. Rastilan leirintäalueen osuus Helsingin majoitusmyynnistä, välittömästä matkailutulosta ja välittömästä matkailutyöllisyydestä on noin prosentin luokkaa. Määrällisesti osuus on pieni, mutta Rastilan leirintäalueella voi katsoa olevan kuitenkin merkitystä Helsingin matkailun monipuolisuuden kannalta.

Leirintäalueen muutosten taloudellisia vaikutuksia

Rastilan leirintäalueen yritys- ja matkailuvaikutusten arvioinnissa selvitetään myös vaikutuksia kaupungin talouteen tilanteessa, jossa leirintäalue muuttuu asumiseen joko osittain tai kokonaan. Aluetalouden näkökulmasta uusien asukkaiden kulutuksen merkitys on euromääräisesti jopa suurempi kuin leirintämatkailijoiden aikaansaama matkailutulo. Arviointityön laskelmien mukaan Rastilan alueelle osoitettava 125 000 km²:n uudisrakentaminen toisi kaupungille merkittävät kertaluonteiset rakennusoikeuden myyntitulot (noin 69 milj.€) ja kiinteistöverotulot (30 vuoden ajanjaksolla noin 3,9 milj.€).

Kaupunkitalouden näkökulmasta pitää kuitenkin ottaa huomioon uuden leirintäalueen investointikustannukset. Harkinnan arvoinen toteutusvaihtoehto on vaikutusten arvioinnin perusteella tällöin vaihtoehto, jossa Rastilan alueelle suunnitellaan asuntorakentamista ja palveluja, mutta alueelle jää myös osa leirintäaluetoiminnoista, esim. mökkialue ja/tai matkailuajoneuvoalue ja osa leirintäaluetoiminnoista sijoittuu muualle. Tällöin kaupunki saa merkittävät rakennusoikeuden myyntitulot ja leirintäalueen toimintatuotot, mutta samalla myös



Vuosaaren yritysten ja elinkeinotoiminnan kannalta tärkeät tulovirrat ja yritysten synergiaedut säilyvät leirintäalueloiminnan jatkuessa.

Leirintäalueen vaihtoehtoiset sijaintipaikat

Yleiskaavan 2016 toivomusponsissa lausuttiin, että ennen Rastilan leirintäalueen siirtopäätöstä tullaan selvittämään leirintäalueen nykyisen ja suunnitellun uuden leirintäaluepaikan käytettävyys. Lisäksi tullaan laatimaan yksityiskohtaisempi suunnitelma uudelle alueelle.

Kivinokka osoittautui sijaintipaikkatarkasteluissa saavutettavuudeltaan ja käytettävyydeltään leirintäalueelle hyvin soveltuvaksi alueeksi. Kivinokan alue ei kuitenkaan mahdollista Rastilan leirintäalueen matkailuautoille varatun alueen kokoista tilavarausta. Maankäyttö- ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuudessa on käynnistetty Kivinokan asemakaavoitus. Kivinokka kaavoitetaan virkistysalueeksi, ja asemakaavassa esitetään Kulosaaren kartanon alueen kehittämistä merellisen virkistysen ja matkailun alueena yleiskaavan mukaisesti. Kartanoympäristöön osoitetaan telttailijoille varattu alue sekä vuokrattavia leirintämökkejä. Lisäksi Kivinokassa on mm. uimapaikkoja, kesäteatteri, kahvila ja pallokenttiä, jotka luovat alueesta houkuttelevan matkailukohteen. Ranta-alueelle osoitettaisiin asemakaavassa myös venesatama-alue, laituri rakennuksineen, vesiliikenteen yhteyspiste ja kanoottivuokraamo. Kivinokan sijainti on Helsingissä erittäin keskeinen, ja sillä on potentiaalia kehittyä suosituksi ulkoilu- ja virkistyskeitaaksi.

Tulevaisuudessa olisi mahdollista, että leirintäalue toimisi kaupunkialueella palvelemissa telttailijoita ja leirintämökeissä yöpyviä sekä Kivinokassa että Rastilassa. Rastilassa voidaan kehittää toimintaa aktiivisesti lisäämällä mm. kestävää matkailua sekä lyhytaikaisilla kokeiluilla että pysyvästi. Uimarannan ympäristössä ja leirintäalueella on mahdollista lisätä mm. luontomatkailumökkejä ja telttailumahdollisuuksia ja vahvistaa leirintäalueen toimintaa yrittäjävetoisilla yhteistyöhankkeilla, jotka palvelevat sekä alueen asukkaita että yöpyjiä.

Lisäksi on mahdollista tutkia laajemman leirintäaluekokonaisuuden sijoittumista Östersundomiin. Alue voisi palvella myös matkailuautoilijoita. Pohjois-Euroopan verokkikaupungeissa, kuten Tukholmassa, Oslolla, Kööpenhaminassa ja Berliinissä, on kussakin useita, profiililtaan erilaisia leirintäalueita.

Helsingin tärkein matkailuvaltti on kaupungin sijainti saaristossa, ja Helsingissä on kehitelty uudenlaisia matkailukonsepteja merellisen Helsingin strategian mukaisesti. Kun Helsingin maankäyttöä kehitetään, niin myös luontomatkailulle ja siihen liittyville palveluille pyritään löytämään parhaat mahdolliset sijainnit. Saariston pitkät asemakaava-



prosessit ovat nytkähtäneet eteenpäin ja mahdollistavat laajamittaista matkailupalveluiden rakentamista myös saariin:

- Itäisen saariston asemakaava / Loma-asuminen, matkailu ja virkistys 61 240 k-m². Määrättiin osittain voimaan joulukuussa 2020.
- Vallisaaren ja Kuninkaansaaren asemakaava / Matkailu ja virkistys 23 010 k-m². Hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 2020.

Edellä mainittujen laajempien kokonaisuuksien lisäksi saaristoon kehitetään paikallisia ja omavaraisesti toimivia, ns. offgrid-ratkaisuja, joilla pyritään vastaamaan tämän hetken kysyntään. Näistä esimerkiksi majamaja- ja nolla-mökkejä on jo pystytetty Helsingin rannoille ja saariin.

Käsittely

09.03.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Jape Lovén: Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Rastilan leirintäalue

Yleiskaava 2016 mahdollistaa lisärakentamista Rastilan asemansuudulle.

Vartiokylänlahden suunnitteluperiaatteet hyväksyttiin kaupunkiympäristölautakunnassa 20.10.2020. Niiden pohjalta Rastilan leirintäaluetta kehitetään sekä kartanoon kytkeytyvänä kestävä matkailun alueena, että tulevaisuudessa asuinalueena noin 2000 asukkaalle. Leirintäalueen asemakaavoitus asuinalueeksi ei päätöksen mukaisesti ala ennen kuin sille on löytynyt korvaava paikka Helsingissä.

Rastilan leirintäalueen merkitys osana Helsingin matkailua

Rastilan leirintäalueen yritys- ja matkailuvaikutusten arvioinnin 2020 mukaan Helsingissä rekisteröitiin vuonna 2019 yhteensä noin 4,5 miljoonaa yöpymistä, joista noin 2,1 miljoonaa (46 %) oli kotimaisia ja noin 2,4 miljoonaa (54 %) ulkomaisia yöpymisiä. Koko maassa kirjattiin vuonna 2019 noin 23,1 miljoonaa yöpymistä, joten Helsingin markkinaosuus koko maan yöpymisistä oli noin viidennes (19 %). Rastilan leirintäalueella yövyttiin vuonna 2019 yhteensä 110 881 yöpymisvuorokautta, joka on noin 2,5 % Helsingin vuoden 2019 kaikista yöpymisistä.

Helsingin majoitusmyynti oli vuonna 2019 yhteensä noin 351,7 milj.€, joka oli noin 25,6 % koko maan majoitusmyynnistä. Rastilan majoitusmyynti oli vuonna 2019 yhteensä noin 1,3 milj.€, joka on alle prosentin



Helsingin koko majoitusmyynnistä. Rastilan leirintäalueen osuus Helsingin majoitusmyynnistä, välittömästä matkailutulosta ja välittömästä matkailutyöllisyydestä on noin prosentin luokkaa. Määrällisesti osuus on pieni, mutta Rastilan leirintäalueella voi katsoa olevan kuitenkin merkitystä Helsingin matkailun monipuolisuuden kannalta.

Leirintäalueen muutosten taloudellisia vaikutuksia

Rastilan leirintäalueen yritys- ja matkailuvaikutusten arvioinnissa selvitettiin myös vaikutuksia kaupungin talouteen tilanteessa, jossa leirintäalue muuttuu asumiseen joko osittain tai kokonaan. Aluetalouden näkökulmasta uusien asukkaiden kulutuksen merkitys on euromääräisesti jopa suurempi kuin leirintämatkailijoiden aikaansaama matkailutulo. Arviointityön laskelmien mukaan Rastilan alueelle osoitettava 125 000 k-m²:n uudisrakentaminen toisi kaupungille merkittävät kertaluonteiset rakennusoikeuden myyntitulot (noin 69 milj.€) ja kiinteistöverotulot (30 vuoden ajanjaksolla noin 3,9 milj.€).

Kaupunkitalouden näkökulmasta pitää kuitenkin ottaa huomioon uuden leirintäalueen investointikustannukset. Harkinnan arvoinen toteutusvaihtoehto on vaikutusten arvioinnin perusteella tällöin vaihtoehto, jossa Rastilan alueelle suunnitellaan asuntorakentamista ja palveluja, mutta alueelle jää myös osa leirintäaluetoiminnoista, esim. mökkialue ja/tai matkailuajoneuvoalue ja osa leirintäaluetoiminnoista sijoittuu muualle. Tällöin kaupunki saa merkittävät rakennusoikeuden myyntitulot ja leirintäalueen toimintatuotot, mutta samalla myös Vuosaaren yritysten ja elinkeinotoiminnan kannalta tärkeät tulovirrat ja yritysten synergiaedut säilyvät leirintäaluetoiminnan jatkuessa.

Leirintäalueen vaihtoehtoiset sijaintipaikat

Yleiskaavan 2016 toivomusponsissa lausuttiin, että ennen Rastilan leirintäalueen siirtopäätöstä tullaan selvittämään leirintäalueen nykyisen ja suunnitellun uuden leirintäaluepaikan käytettävyyden. Lisäksi tullaan laatimaan yksityiskohtaisempi suunnitelma uudelle alueelle.

Kivinokka osoittautui sijaintipaikkatarkasteluissa saavutettavuudeltaan ja käytettävyydeltään leirintäalueelle hyvin soveltuvaksi alueeksi. Kivinokan alue ei kuitenkaan mahdollista Rastilan leirintäalueen matkailuautoille varatun alueen kokoista tilavarausta. Maankäyttö- ja kaupunkirakennepalvelukokonaisuudessa on käynnistetty Kivinokan asemakaavoitus. Kivinokka kaavoitetaan virkistysalueeksi, ja asemakaavassa esitetään Kulosaaren kartanon alueen kehittämistä merellisen virkistysalueen ja matkailun alueena yleiskaavan mukaisesti. Kartanoympäristöön osoitetaan telttailijoille varattu alue sekä vuokrattavia leirintämökkejä. Lisäksi Kivinokassa on mm. uimapaikkoja, kesäteatteri, kahvila ja pallokenttiä, jotka luovat alueesta houkuttelevan matkailukohteen. Ranta-



alueelle osoitettaisiin asemakaavassa myös venesatama-alue, laituri rakennuksineen, vesiliikenteen yhteyspiste ja kanoottivuokraamo. Kivinkokan sijainti on Helsingissä erittäin keskeinen, ja sillä on potentiaalia kehittyä suosituksi ulkoilu- ja virkistyskeitaaksi.

Tulevaisuudessa olisi mahdollista, että leirintäalue toimisi kaupunkialueella palvelemaan telttailijoita ja leirintämökeissä yöpyviä sekä Kivinkokassa että Rastilassa. Rastilassa voidaan kehittää toimintaa aktiivisesti lisäämällä mm. kestävä matkailua sekä lyhytaikaisilla ko-keiluilla että pysyvästi. Uimarannan ympäristössä ja leirintäalueella on mahdollista lisätä mm. luontomatkailumökkejä ja telttailumahdollisuuksia ja vahvistaa leirintäalueen toimintaa yrittäjävetoisilla yhteistyöhankkeilla, jotka palvelevat sekä alueen asukkaita että yöpyjiä.

Lisäksi on mahdollista tutkia laajemman leirintäaluekokonaisuuden sijoittumista Östersundomiin. Alue voisi palvella myös matkailuautoilijoita. Pohjois-Euroopan verrokkikaupungeissa, kuten Tukholmassa, Oslolla, Kööpenhaminassa ja Berliinissä, on kussakin useita, profiililtaan erilaisia leirintäalueita.

Helsingin tärkein matkailuvaltti on kaupungin sijainti saaristossa, ja Helsingissä on kehitelty uudenlaisia matkailukonsepteja merellisen Helsingin strategian mukaisesti. Kun Helsingin maankäyttöä kehitetään, niin myös luontomatkailulle ja siihen liittyville palveluille pyritään löytämään parhaat mahdolliset sijainnit. Saariston pitkät asemakaavaprosessit ovat nytkähtäneet eteenpäin ja mahdollistavat laajamittaista matkailupalveluiden rakentamista myös saariin:

- Itäisen saariston asemakaava / Loma-asuminen, matkailu ja virkistys 61 240 k-m². Määrättiin osittain voimaan joulukuussa 2020.
- Vallisaaren ja Kuninkaansaaren asemakaava / Matkailu ja virkistys 23 010 k-m². Hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 2020.

Edellä mainittujen laajempien kokonaisuuksien lisäksi saaristoon kehitetään paikallisia ja omavaraisesti toimivia, ns. offgrid-ratkaisuja, joilla pyritään vastaamaan tämän hetken kysyntään. Näistä esimerkiksi majamaja- ja nolla-mökkejä on jo pystytetty Helsingin rannoille ja saariin.

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Jape Lovénin vastaehdotuksen.

02.03.2021 Pöydälle

16.02.2021 Pöydälle



16.06.2021

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Satu Tarula, va. tiimipäällikkö: 310 37164
satu.tarula(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 02.02.2021 § 13

HEL 2020-011650 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan näkemyksen mukaan päätös Rastilan leirintäalueen toiminnan jatkamisesta on ensisijaisesti tehtävä elinkeino- ja matkailupoliittisin perustein huomioiden kaupungin kehittyminen ja aluerakentaminen. Leirintäpalvelut eivät ole liikuntapalvelujen ydintoimintaa, joten leirintätoiminnan jatkuvuutta ei voida perustella liikuntapoliittisilla näkökulmilla. Rastilan leirintäalueella on kuitenkin vaikutusta liikuntapalvelukokonaisuuden investointitarpeisiin ja kaupunkiympäristön toimialan investointiohjelmaan, joten päätökset leirintäalueen toiminnan jatkamisesta tulee tehdä lähitulevaisuudessa.

Helsingin hyvän matkailukaupunki-imagon yhtenä edellytyksenä ovat monipuoliset majoitusvaihtoehdot. Leirintä- ja lähimatkailun suosio kasvaa koko ajan muun muassa ilmastonmuutoksen myötä. Rastila on kiistatta valtakunnallisesti tärkein leirintäalue ja toimii veturina Suomen leirintämatkailulle.

Rastilan alueelle on kaavailtu rakentamista ja leirintätoiminnalle on haettu uutta sijoituspaikkaa. Liikuntapalvelukokonaisuuden edustajat ovat osallistuneet moniin kokouksiin, joissa asiaa on käsitelty, mutta uudesta leirintäalueen sijainnista ei ole tehty päätöstä.

Liikuntapalvelukokonaisuuden näkemyksen mukaan uuden sijoituspaikan haussa on huomioitava Rastilan poikkeuksellisen hyvä ja ainutlaatuinen sijainti. Rastilan saavutettavuus metroradan varrella, sataman läheisyydessä, meren ja palveluiden äärellä on alueen suurin valtti. Vastaavaa kohdetta ei löydy muista Euroopan pääkaupungeista.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan toimintasäännön mukaan liikuntapalvelukokonaisuus vastaa Rastilan leirintäalueen ylläpidosta. Liikuntapalvelukokonaisuuden toive on, että alueen tulevaisuus ratkaistaan pysyvästi lähitulevaisuudessa, jotta alueen ylläpitämiseen vaadittavat investoinnit voidaan aikatauluttaa.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566



16.06.2021

Leirintäalueen kiinteistöt ovat tällä hetkellä kohtalaisessa kunnossa, mutta esimerkiksi kaikki majoituskäytössä olevat hirsimökit kaipaavat vähintään pikaista peruskunnostusta vuonna 2019 teetetyn kuntoarvion perusteella. Kaupunkiympäristön toimialan oman arvion mukaan mökkeihin ei kuitenkaan kannata tehdä suurta peruskorjausta, vaan ne kannattaa uusia kokonaisuudessaan. Kustannusarvio uusille mökeille on noin 700 000 euroa.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566



§ 199

Valtuutettu Mari Holopaisen aloite avointen ja maksuttomien tilojen asukaskäytöstä

HEL 2020-012441 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mari Holopaisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mari Holopainen ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki varmistaa toiminnassaan avointen ja maksuttomien tilojen saatavuuden asukaskäyttöön sekä olemassa olevilla että uusilla asuinalueilla.

Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että tilojen saatavuutta eri alueilla lisätään kaupungin omalla toiminnalla. Kaupunkistrategian mukaisesti kaupunki varmistaa, että sen tiloja on helppoa ja turvallista käyttää koulutus-, kansalais- ja kulttuuritoimintaan tasavertaisten mahdollisuuksien luomiseksi. Julkisten alueiden ja tyhjien tilojen tilapäistä käyttöä kulttuuri- ja kansalaistoimintaan helpotetaan, ja kaupunki pyrkii edistämään myös vajaakäytössä olevien muiden kuin kaupungin omistuksessa olevien tilojen käyttöä.

Asukaskäyttöön liittyvät linjaukset toteutetaan toimialoilla kaupunginhallituksen 20.8.2018 hyväksymien asukaskäytön periaatteiden pohjalta. Periaatteilla helpotetaan kaupungin tilojen käyttöä asukkaiden kulttuuri- ja kansalaistoimintaan. Pääsääntö on, että tilat ovat varsinaisen käyttö-



ajan ulkopuolella kansalaisyhteiskunnan ja kolmannen sektorin toimijoiden käytettävissä. Asukaskäytön mahdollistaminen otetaan huomioon kaupunginhallituksen kehottamalla tavalla soveltuvin osin kaikissa uudisrakennus- ja peruskorjaushankkeissa. Lisäksi toimialat huolehtivat hallinnoimiensa asukaskäyttöön soveltuvien tilojen lisäämisestä sähköiseen varausjärjestelmään.

Asukaskäytön periaatteiden toimeenpanemiseksi, kaupunkiyhteisen tarkastelun edistämiseksi ja tilavarauuskokonaisuuden hallinnoimiseksi on kaupungin johtoryhmässä päätetty muodostaa toimialat läpileikkaava kaupunkiyhteinen hallintamalli. Toimialat ylittävä ohjausryhmä on aloittanut toimintansa vuoden 2021 alussa ja vastaa kriittisistä linjauksista sekä ohjaa, tukee ja seuraa tila- ja resurssipalveluiden etenemistä. Palvelua ja prosesseja kehitetään kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan johdolla.

Asukaskäyttöön tarkoitetut tilat

Tällä hetkellä kaupunki tarjoaa Varaamo-palvelun kautta asukaskäyttöön monipuolisia tiloja ympäri kaupunkia ja tilojen määrää lisätään jatkuvasti. Ympärivuotisesti kuntalaisten varattavissa ovat tällä hetkellä yli kolmekymmentä kokoustamiseen tai ryhmätyöskentelyyn soveltuvaa tilaa, kaksikymmentä pientä työskentelytilaa sekä useita erilaisia harrastustiloja. Harrastamista tukevia tiloja, kuten soittamiseen tai äänittämiseen, ruoanlaittoon, liikuntaan ja pelaamiseen soveltuvia tiloja on noin kaksikymmentä.

Lisäksi kesäkaudella on varattavissa yli viisikymmentä muuta tilaa: 28 ulkotapahtumatilaa, 18 tenniskenttää sekä ulkoilusaarien kaksi kokoushuvilaa, kolme saunaa ja kolme mökkiä. Vuoden 2020 aikana palveluun tuotiin varattavaksi 51 uutta tilaa eri puolilta kaupunkia. Yhteensä Varaamo-palvelussa on kuntalaisten varattavissa tällä hetkellä noin 130 kaupungin tilaa. Tämänhetkisestä asukaskäyttöön soveltuvasta tila- ja resurssikapasiteetista kuitenkin vasta pieni osa on saatavilla nykyisen Varaamo-palvelun kautta. Varattavien tilojen määrä voidaan kymmenkertaistaa seuraavien vuosien aikana, palvelujen luopuessa erillisjärjestelmistä ja rakenteista.

Varaamo.hel.fi kehittää monipuolisesti tilojen löydettävyyttä ja saatavuutta. Kaupungin tilojen varaaminen, käyttöön liittyvien varausvahvistusten ja sopimusten tekeminen keskitetään jatkossa entistä kiinteämmin varaamo.hel.fi -palveluun. Tilojen löydettävyyden ja paremman kuntalaiskokemuksen tarjoamiseksi kaupungin tila- ja resurssivarausjärjestelmät kootaan yhdeksi palvelualustaksi ja päällekkäisistä järjestelmistä luovutaan hallitusti. Nykyisten järjestelmien korvaaminen edellyttää kaupunkiyhteistä kehitystyötä sekä tilavaraukspalvelun ja hinnoit-



16.06.2021

telun uudelleentarkastelua. Asukaskäytön mahdollistaminen varsinaisen käyttöajan ulkopuolella, eli tilojen omavalvontakäyttö, edellyttää yksityiskohtaisia tarkkoja selvityksiä ja uudistuksia tila- ja kiinteistökohtaisesti sekä laajempia kaupunkitasoisia linjauksia. Turvallisuuskeskeinen työ on hidasta, mutta konkretisoituu varattaviksi tiloiksi vähitellen.

Käyttäjilleen maksuttomia tiloja tarjoavat esimerkiksi kirjastot ja nuorisotilat. Näiden lisäksi kaupunki tarjoaa käyttäjille lähes maksuttomia tiloja, joita subventoidaan kaupungin omien toimialojen kautta. Tilakäytön subventoinnista päättävät pääsääntöisesti käyttäjätoimialat itse lautakuntiansa kautta ja talousarvioonsa perustuen.

Tilojen saatavuuden edistäminen

Kaupungin tavoitteena on jatkossakin lisätä avointa ja maksutonta tilatarjontaa kaupunginosissa toimialojen yhteistyönä osana erilaisten peruskorjaus- ja uudiskohteiden suunnittelua ja toteutusta. Tilatarjontaa kasvatetaan palveluiden mahdollistamien resurssien ja olosuhteiden puitteissa, huomioiden, että tiloja käytetään ensisijaisesti siihen tarkoitukseen, johon tilat on alun perin osoitettu. Tilasuunnittelussa huomioidaan alueen asukkaiden ja sidosryhmien tarpeita sekä kuullaan ja osallistetaan erilaisia sidosryhmiä. On tärkeää, että jatkossa avoimen ja maksuttoman tilankäytön tarpeet huomioidaan entistä kiinteämmin osana koko kaupungin palveluverkko- ja tilasuunnittelua jo asemakaavoituksen aikana. Näiden palvelutarpeiden suunnitteluperiaatteiden määrittelyä edistetään toimialojen yhteistyönä.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan, sosiaali- ja terveyslautakunnan sekä kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunnot. Kaupunginhallituksen vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mari Holopaisen aloite

Muutoksenhaku

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566



Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 02.06.2021 § 174

HEL 2020-012441 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

19.05.2021 Pöydälle

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 03.05.2021 § 325

HEL 2020-012441 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 30.03.2021 § 72

HEL 2020-012441 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Holopaisen ja 14 muun valtuutetun avointa ja maksutonta tilaa jo-



kaiseen kaupunginosaan koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

"Aloitteessa esitetään, että kaupunki varmistaa sekä olemassa olevien alueiden että uusien kaavoituksen yhteydessä riittävien avoimien tilojen saatavuuden.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että kuntalaisten on mahdollista saada käyttöönsä sosiaali- ja terveystoimialan perhe- ja sosiaalipalvelujen ylläpitämien asukastalojen ja lähiöasemien tiloja joko maksuttomasti tai kohtuullista korvausta vastaan. Asukastaloja ja lähiöasemia on ympäri Helsinkiä (Pihlajamäki, Malmi, Maunula, Oulunkylä, Alppila, Punavuori, Vuosaari ja Kontula). Näiden tilojen käyttö on suunnattu alueen asukkaiden maksuttomaan tai hyvin edulliseen poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumattomaan päihteettömään toimintaan. Asukasosallisuusrahasta yhdistys voi hakea rahoitusta vuosittain tilojen vuokranmaksun tukemiseen Helsingin kaupungilta. Kuntalaisilla on mahdollisuus myös varata tai vuokrata tiloja seniorikeskuksista sekä matalan kynnyksen päivätoimintapaikoista.

Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että yleensä uusien sosiaali- ja terveydenhuollon keskusten (terveys- ja hyvinvointikeskukset, perhekeskukset, seniorikeskukset) suunnittelu edellyttää toimintaan soveltuvan tontin muodostamista ja asemakaavamuutosta. Keskukset toteutetaan toiminnan edellyttämän tilaohjelman mukaisesti, joissa ensisijaisena ovat sosiaali- ja terveydenhuollon vastaanotto- ja palvelutilat, seniorikeskuksissa asukastilat ja keskuksen asukkaiden toimintaan liittyvät palvelu- ja aputilat. Osa uusien keskusten toimintojen käyttöön tulevista tiloista on kaikille suunnattua soveltuvaa ja avointa tilaa, mutta suurin osa tiloista suunnitellaan tietyille asiakasryhmille ja on kohdennettua toimitilaa (esimerkiksi vastaanottohuoneet), jossa toimintaa toteutetaan. Esimerkkeinä avoimista ja kaikille soveltuvista tiloista ovat perhekeskusten perhekahvilat, terveys- ja hyvinvointikeskusten kahvila-ravintolat henkilökunnalle ja keskuksissa asioiville asiakkaille ja kaupunkilaisille sekä avoimet tapahtumatorit ja sosiaali- ja terveystoimen kolmannen sektorin yhteistyötahojen toiminnalle tarkoitettut varattavat tilat.

Sosiaali- ja terveystoimiala ei vastaa koko kaupungin asukastilojen suunnittelusta ja toteutuksesta, vaan eri toimialoilla on omia ratkaisuja asukastiloihin (esim. Maunula-talo), myös monihallintokuntaisesti. Lisäksi eri kaupunginosayhdistykset ylläpitävät asukkaille tarkoitettuja avoimia ja maksuttomia tiloja sekä eri alueilla sijaitsevat kiinteistö-osakeyhtiöt hallinnoivat taloyhtiöiden kerho- ja asukastiloja. Kaupungin osallistavan budjetoinnin rahoitusta voivat kaikki kuntalaiset hyödyntää mahdollisten uusien asukastilojen perustamiseen osallistumalla ideoin-



tiin ja tekemällä ehdotuksia. Sosiaali- ja terveystoimiala pyrkii omalta osaltaan varmistamaan asukastalojen ja lähiöasemien toimitilojen käyttöä avoimuusperiaatteella maksuttomina tai kohtuuhintaisina helsinkiläisille. Pandemian aikana asukastalojen ja lähiöasemien toiminta on ollut ohjeistuksen mukaan suljettuna, ainoastaan digineuvontaa on tarjottu asiakkaille ajanvarauksella. Pandemian väistyttyä toiminta ja palvelut sekä asukastalojen ja lähiöasemien aukioloajat palaavat normaaleiksi.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Sosiaali- ja terveystoimialan ylläpitämä asukastalojen ja lähiöasemien toiminta, palvelut ja tilat ovat tarjolla kaikille kuntalaisille joko täysin maksuttomasti tai kohtuullista korvausta vastaan. Kaikille avoimella varausmahdollisuudella halutaan varmistaa, että alueilla on tiloja eri ryhmien tarpeisiin. Kaupunkilaisten osallisuutta, omaehtoista ryhmä- ja harrastustoimintaa, oppimista ja vertaisryhmätoimintaa voidaan tukea ja edistää tarjoamalla avoimia ja maksuttomia/kohtuuhintaisia tiloja erilaisten ryhmien käyttöön, jotta tilojen puute ei estä toiminnan aloittamista."

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Kati Hynninen, toimitila-asiantuntija, puhelin: 310 46701
kati.hynninen(a)hel.fi

Irene Pudassalo-Thurman, johtava sosiaalityöntekijä, puhelin: 310 24323
irene.pudassalo-thurman(a)hel.fi

Pirjo Sipiläinen, johtava arkkitehti, puhelin: 310 42256
pirjo.sipilainen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 30.03.2021 § 40

HEL 2020-012441 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä, että kaupunki omilla toimillaan lisää tilojen saatavuutta eri alueilla. Kaupunkistrategian mukaisesti tasavertaisten mahdollisuuksien luomiseksi kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala varmistaa, että sen omia tiloja on helppoa ja turvallista käyttää koulutus-, kansalais- ja kulttuuritoimintaan. Lisäksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pyrkii kaupungin strategian ja kaupunginhallituksen 20.8.2018 hyväksymien asukaskäytön periaatteiden mukaisesti



osaltaan varmistamaan, että tilatarjontaa kasvatetaan kaupunginosissa palveluiden mahdollistamien resurssien ja olosuhteiden puitteissa, huomioiden, että tiloja käytetään ensisijaisesti siihen tarkoitukseen, johon tilat on alun perin osoitettu. Avointa ja maksutonta tilojen käyttöä edistetään jatkossakin osana toimialan peruskorjaus- ja uudisrakentamishankkeiden toteutusta, ja tilojen käyttötarkoitukset on määritelty kaavamääräyksin sekä rakennusluvuissa. Tilasuunnittelussa huomioidaan alueen asukkaiden ja sidosryhmien tarpeita sekä kuullaan ja osallistetaan erilaisia sidosryhmiä.

Tällä hetkellä Helsingin kaupunki tarjoaa Varaamo-palvelun kautta asukaskäyttöön monipuolisia tiloja ympäri kaupunkia ja tilojen määrää lisätään jatkuvasti. Ympärivuotisesti kuntalaisten varattavissa ovat tällä hetkellä yli kolmekymmentä kokoustamiseen tai ryhmätyöskentelyyn soveltuvaa tilaa, kaksikymmentä pientä työskentelytilaa sekä useita erilaisia harrastustiloja. Harrastamista tukevia tiloja, kuten soittamiseen tai äänittämiseen, ruoanlaittoon, liikuntaan ja pelaamiseen soveltuvia tiloja on noin kaksikymmentä. Lisäksi kesäkaudella on varattavissa yli viisikymmentä muuta tilaa: 28 ulkotapahtumatilaa, 18 tenniskenttää sekä ulkoilusaarien kaksi kokoushuvilaa, kolme saunaa ja kolme mökkiä. Vuoden 2020 aikana palveluun tuotiin varattavaksi 51 uutta tilaa eri puolilta kaupunkia. Yhteensä Varaamo-palvelussa on kuntalaisten varattavissa tällä hetkellä noin 130 Helsingin kaupungin tilaa. Tämänhetkisestä asukaskäyttöön soveltuvasta tila- ja resurssikapasiteetista kuitenkin vasta pieni osa on saatavilla nykyisen Varaamo-palvelun kautta. Varattavien tilojen määrä voidaan kymmenkertaistaa seuraavien vuosien aikana, palvelujen luopuessa erillisjärjestelmistä ja rakenteista.

Varaamo.hel.fi kehittää monipuolisesti tilojen löydettävyyttä ja saataavuutta. Kaupungin tilojen varaaminen, käyttöön liittyvien varausvahvistusten ja sopimusten tekeminen keskitetään jatkossa entistä kiinteämmin varaamo.hel.fi -palveluun. Tilojen löydettävyyden ja paremman kuntalaiskokemuksen tarjoamiseksi kaupungin tila- ja resurssivaraajärjestelmät kootaan yhdeksi palvelualueeksi ja päällekkäisistä järjestelmistä luovutaan hallitusti. Nykyisten järjestelmien korvaaminen edellyttää kaupunkiyhteistä kehitystyötä sekä tilavarauspalvelun ja hinnoittelun uudelleentarkastelua. Asukaskäytön mahdollistaminen varsinaisen käyttäjän ulkopuolella, eli tilojen omavalvontakäyttö, edellyttää yksityiskohtaisia tarkkoja selvityksiä ja uudistuksia tila- ja kiinteistökohtaisesti sekä laajempia kaupunkitasoisia linjauksia. Turvallisuuskeskeinen työ on hidasta, mutta konkretisoituu varattaviksi tiloiksi vähitellen.

Asukaskäytön periaatteiden toimeenpanemiseksi, kaupunkiyhteisen tarkastelun edistämiseksi ja tilavarauskokonaisuuden hallinnoimiseksi on kaupungin johtoryhmässä päätetty muodostaa toimialat läpileikkaava kaupunkiyhteinen hallintamalli. Toimialat ylittävä ohjausryhmä on



aloittanut toimintansa vuoden 2021 alussa ja vastaa kriittisistä linjauksista sekä ohjaa, tukee ja seuraa tila- ja resurssipalveluiden etenemistä. Ohjausryhmää johtaa kirjastopalvelujen johtaja Katri Vanttinen. Operatiivinen tiimi, joka koostuu eri toimialojen asiantuntijoista, tukee ohjausryhmän työskentelyä. Hallintamallin mukaisesti kaupunginkanslia vastaa järjestelmäkehityksestä sekä omistaa tila- ja resurssivarauspalvelualustan. Palvelua ja prosesseja kehitetään kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan johdolla. Kukin toimiala päättää palveluun liitettävistä tiloista ja niiden liittämistäjärjestyksestä, tiloihin liittyvistä ohjeista ja rajoituksista sekä peruutusehdoista. Kaupunkiympäristön toimiala vastaa tilateknisen kokonaisuuden koordinoinnista, pois lukien liikunnan fyysisten tilojen hallinta, sekä kaavoituksesta. Muut asukaskäyttöön liittyvät linjaukset toteutetaan toimialoilla kaupunginhallituksen 20.8.2018 hyväksymien asukaskäytön periaatteiden pohjalta.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on tähän mennessä pyritty edistämään tilojen asukaskäyttöä erityisesti kirjastopalvelukokonaisuudessa ja nuorisopalvelukokonaisuudessa tuomalla tiloja varattavaksi Varaamo-palvelun kautta. Kirjastojen ja nuorisopalveluiden tilat muodostavat merkittävimmän osan kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tämänhetkisestä tilatarjonnasta Varaamo-palvelussa. Nuorisopalveluiden tilatarjontaa kasvatetaan vuoden 2021 aikana entisestään, kun järjestöjen vakiovuorojen haku siirtyy vaihteittain osaksi Varaamo-palvelua. Liikuntapalvelukokonaisuus on tuonut palveluun varattavaksi tenniskenttiä sekä merellisiä palveluita kuten saunoja, mökkejä ja kokoushuiloita vuonna 2020. Kulttuurinpalveluiden tilojen tarjoamista Varaamo-palvelun kautta on selvitetty vuosien 2019–2020 aikana, mutta nykyinen tilavaraajärjestelmä ei toistaiseksi ole mahdollistanut kulttuuripalveluiden hallinnoimien tapahtumatilojen tuomista varattavaksi Varaamo-palvelun kautta. Tilavarauskokonaisuuden tärkeimmäksi kehityskohteiksi vuodelle 2021 on asetettu säännöllisen varaamisen kehittäminen. Tapahtumatilojen ja -alueiden varaamisen kehitystyö käynnistetään loppuvuodesta 2021. Kehitystyössä ovat mukana kaikki toimialat.

Helsinki pyrkii jatkossa yhä enenevässä määrin mahdollistamaan avoimen ja maksuttoman tilan tarjontaa kaupunginosittain myös osana kaupungin uudiskohteiden suunnittelua. Esimerkkiä kaupunginosayhdistyksiä ja asukkaita osallistavasta tilojen suunnittelusta edustaa Jakomäen uusi palvelurakennus Jakomäen sydän. Jakomäen sydämeen sijoittuvat peruskoulun, päiväkodin, leikkipuiston ja nuorisotalon tilat. Uusi palvelurakennus on suunniteltu yhdessä talon tulevien käyttäjien kanssa asukastoimintaa ajatellen ja siinä on osallistettu asukkaita ja yhdistyksiä talon suunnitteluvaiheesta alkaen. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimiala pyrkivät yhdessä edistämään ja kehittämään asukaskäytön yhteistyörakennetta. Ensimmäiset tilat on luovutettu käyttöön elokuussa 2020. Rakennuksen yh-



teydessä olevien liikuntasaltilojen peruskorjaus valmistuu maaliskuussa 2021, jolloin koko Jakomäen sydän -palvelurakennus on valmis. Tilojen hallinnointiin, luovuttamiseen ja käyttöön liittyvä työ on käynnissä. Jakomäen sydämen valmistuminen lisää Itä-Helsingissä alueellista tilatarjontaa ja toimii esimerkkinä tuleville osallistaville tilahankkeille.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tavoitteena on jatkossakin lisätä avointa ja maksutonta tilatarjontaa kaupunginosissa yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa osana erilaisten peruskorjaus- ja uudiskohtien suunnittelua. On tärkeää, että jatkossa avoimen ja maksuttoman tilankäytön tarpeet huomioidaan entistä kiinteämmin osana koko kaupungin palveluverkko- ja tilasuunnittelua. Näiden palvelutarpeiden suunnitteluperiaatteiden määrittelyä toimiala edistää yhteistyössä muiden toimialojen kanssa.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Marika Westman, kehittämisasiantuntija, puhelin: 310 71574
marika.westman(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 23.03.2021 § 180

HEL 2020-012441 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon liitteenä olevasta Mari Holopaisen valtuustoaloitteesta avoimesta ja maksuttomasta tilasta jokaiseen kaupunginosaan:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää kannatettavana, että toimialan käytössä olevien tilojen asukaskäyttöä lisätään edelleen. Kaupunginhallituksen vuonna 2020 hyväksymässä toimitilastrategiassa tavoitellaan sitä, että kaupungin tilat pystyvät palvelemaan erilaisia käyttäjiä ja siten tilat tehdään mahdollisimman monikäyttöisiksi ja tilojen iltakäyttö mahdollistetaan.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala luovuttaa tällä hetkellä asukaskäyttöön laajasti hallinnassaan olevien toimipisteiden tiloja eri kaupunginosissa. Asukaskäyttöön voi varata leikkipuistojen ja päiväkotien tiloja, koulujen luokahuoneita, aineopetustiloja, auditorioita, ruokasaleja ja muita erikoistiloja. Koulujen ja oppilaitosten liikuntatilojen asukaskäytön varaaminen tapahtuu kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalveluiden kautta. Kouluja ja oppilaitoksia, joiden tiloja luovutetaan asu-



käyttöön on noin 140, leikkipuistoja noin 40 ja päiväkoteja arviolta 25–30. Tilat sijaitsevat eri puolilla kaupunkia.

Tilojen asukaskäyttö kouluissa, oppilaitoksissa ja päiväkodeissa on turvallisuussyistä sekä tilojen korkean käyttöasteen vuoksi mahdollista vain varsinaisen toiminta-ajan ulkopuolella. Asukaskäytön aukioloajat ovat pääsääntöisesti arkisin klo 17.00–21.00, viikonloppuisin klo 9.00–21.00, varausaikoja on laajennettu tapauskohtaisesti erityisesti liikunta-harrastuksien järjestämiseksi.

Leikkipuistoissa voidaan pienimuotoisesti myös aamupäivisin käyttää tiloja pikkulapsiperheiden omaehtoiseen toimintaan tai järjestötoimintaan. Lisäksi leikkipuistot ovat kokoontumispaikkoja lapsiperheille, joissa arkipäivisin ulkoilun lisäksi voi mm. käyttää tiloja ruuan lämmittämiseen, kahvinkeittoon ja wc-käyttöön.

Kaupunki toteuttaa kaikissa uusissa rakennushankkeissaan mahdollisuuksia tilojen asukaskäytölle. Tähän varaudutaan muun muassa osoittamalla selkeästi tiettyjä tiloja asukaskäyttöön, jolloin voidaan varautua sisäänkäynneillä, kulunvalvonta- ja lukitusjärjestelyillä siten, että tilojen varaaminen ja käyttö on kaikkien osapuolien kannalta turvallista. Myös vanhojen kiinteistöjen lukituksia uusitaan asukaskäytön lisäämiseksi.

Tiloista perittävät maksut

Osassa kouluja, leikkipuistoissa sekä päiväkodeissa, tiloja voi saada käyttöön siten, että käyttäjä huolehtii itse tilojen valvonnasta ja siistimisestä. Tällöin käyttäjältä peritään alhaisempi, niin kutsuttu omavalvontatahinta. Mikäli tiloihin hankitaan iltavalvoja, tilojen käyttömaksu on korkeampi.

Asukaskäyttö on tietyille käyttäjäryhmille omavalvontaperiaatteella maksutonta siihen soveltuvissa kiinteistöissä. Omavalvontainen asukaskäyttö on maksutonta, mikäli kyseessä on kaupungin oma toiminta, koulujen aamu- ja iltapäivätoiminta sekä luokkatoimikuntien, vanhempainyhdistysten ja vastaavien toiminta, yleishyödyllinen järjestö- ja kansalaistoiminta, aktivismi tapauskohtaisesti kaupungin arvojen mukaisesti, omaehtoinen järjestäytymätön harrastustoiminta sekä taiteen perusopetuksen ryhmä- ja yksilöopetus.

Maksullista käyttöä on toiminta, johon liittyy yritystoimintaa tai kilpailun vääristymisen mahdollisuus. Uskonnollinen toiminta on maksullista, mikäli tilaisuudessa ei ole avoimeen kutsuun pohjautuen edustettuna useampia uskonnollisia vakaumuksia. Yksittäisen puolueen tai ehdokkaan järjestämistä vaalitulaisuuksista peritään aina maksu. Lisäksi toiminta, joka on suunnattu pääasiassa muille kuin helsinkiläisille, on maksullista.



Toimialan tilojen asukaskäyttöä pyritään entisestään laajentamaan tilojen omavalvontaa lisäämällä. Tavoitteena on toimialan kaikkien tilojen varaamisen keskittäminen samaan varausjärjestelmään, lisäksi parhailaan selvitetään myös kaupungin yhteistä tilavarausjärjestelmää.

Vaikutusten arviointi

Toimialan tilojen asukaskäytöllä on myönteisiä vaikutuksia alueiden asukkaiden arkeen. Tiloja käytetään muun muassa lasten- ja aikuisten monipuoliseen harrastustoimintaan, taloyhtiöiden kokoontumisiin, erilaisen vapaaehtoistoiminnan kokoustiloina lisäksi tiloissa järjestetään juhlia ja tapahtumia. Tilojen asukaskäyttö vahvistaa asukkaiden omaaloitteellisuutta sekä yhteisöjen alueellista osallistamista ja yhteistoimintaa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että asukaskäytön laajentuessa parannetaan edelleen tilojen kulunvalvontaa ja siihen liittyviä teknisiä järjestelmiä sekä kaupungin yhteistä tilavarausjärjestelmää. Tähän tulee osoittaa riittävät varat toimialoille. Sähköistä varausjärjestelmää tulee kehittää asukasystävällisemmäksi. Asukaskäytöstä aiheutuvat kustannukset eivät saa rasittaa kasvatuksen ja koulutuksen toimialan perustehtävää.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Carola Harju, yksikön päällikkö, puhelin: 310 42542
carola.harju(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 16.03.2021 § 120

HEL 2020-012441 T 00 00 03

Hankenumero 5264_192

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Helsingin kaupunginhallitus hyväksyi kaupungin ensimmäisen toimitalustrategian 22.6.2020 (§ 24). Strategiassa kiinteistöomaisuuden hallintaa ja hoitoa ohjataan aiempaa tavoitteellisempaan suuntaan niin, että tilat kestävät aikaa ja pystyvät palvelemaan erilaisia käyttäjiä. Strategian edellyttämän toimintatavan mukaisesti kaupungin tilat tehdään mahdollisimman monikäyttöisiksi ja tilojen iltakäyttö mahdollistetaan.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566



Yhteistilojen keskittäminen suuremmiksi kokonaisuuksiksi mahdollistaa tilojen paremman toiminnallisuuden ja joustavuuden. Kaupungin omistamia monikäyttötiloja ovat esimerkiksi nuorisotalot, koulut ja asukaspuistot. Keskitettyjä yhteistilahankkeita on toteutettu esimerkiksi Arabianrannassa, Kalasatamassa, Vuosaaressa ja Pasilan Postipuistossa.

Käyttäjilleen maksuttomia tiloja tarjoavat esimerkiksi kirjastot ja nuorisotilat. Näiden lisäksi kaupunki tarjoaa käyttäjille lähes maksuttomia tiloja, joita subventoidaan kaupungin omien toimialojen kautta. Tilakäytön subventoinnista päättävät pääsääntöisesti käyttäjätoimialat itse lautakuntiansa kautta ja talousarvioonsa perustuen. Kaupungin talousarviossa määritellään tilahankkeet aikatauluineen. Kaupungin omissa tilahankkeissa käyttäjätoimialoille, kuten kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle, sosiaali- ja terveystoimialalle ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle vuokrataan rakennus tai tilakokonaisuus, jonka yhteiskäytön mahdollistamisesta toimialat vastaavat itsenäisesti. Sisäisessä vuokrauksessa todelliset tilakustannukset kohdistetaan käyttäjätoimialan talouteen. Tiloille, joita kaupunki ei tarvitse omassa käytössään tai joiden omistamiseen ei liity muita strategisia syitä tai pitkän tähtäimen palvelutilatarpeita, ei ole löytynyt kestävää talousarvion mahdollistamaa ratkaisua.

Kaupunkiympäristön toimialalla on parhaillaan käynnissä ydinprosessityö, jonka alueellisten tilaratkaisuiden suunnittelun pääprosessissa käsitellään palvelutilatarpeiden oikea-aikaista tunnistamista esimerkiksi kaavavarannon, rakennusoikeuden sekä talousarvioon sovittamisen osalta toimialojen yhteistyössä. Kaupungin omistamien tilojen osalta tilantarve suunnitellaan yhteistyössä käyttäjätoimialojen kanssa jo asemakaavoituksen aikana. Kaavoituksen aikana voidaan määritellä esimerkiksi tilojen käyttötarkoitus, mutta ei niiden omistajaa tai rahoitusta. Esimerkiksi Vuosaaren uuden lukion kaavoituksessa on pyritty edistämään vahvasti ajatusta yhteiskäytön mahdollistamisesta jo suunnitteluvaiheen aikana. Vuosaaren keskustan suunnitteluperiaatteiden (Kslk 15.11.2016, § 377) aikaisessa vuorovaikutuksessa nousi vahvasti esiin alueellisten toimijoiden huoli monitoimitilojen saatavuudesta Itä-Helsingissä. Tavoitteet ilta- ja viikonloppukäytöstä liitettiin hankkeen vaatimukseen asemakaavassa ja sitä tarkentavassa korttelikortissa. Asemakaavan laatimisen rinnalla järjestettiin elinkaarikilpailutus kilpailullisella neuvottelumenettelyllä ja korttelikortissa kuvatut tavoitteet liitettiin kilpailutuksen arviointina toimivaan laatupisteytykseen. Tämän lisäksi suunnittelua ohjattiin asemakaavoituksen, tilaajan ja palvelutarjoajien välisissä neuvotteluissa. Arviointikriteerien kautta valikoitunut voittajaehdotus on rakenteilla ja aloittaa tavoitteellisesti toimintansa syyslukukaudeksi 2021.



16.06.2021

Kaavoitus ei ota kantaa tilojen hintaan tai omistajuuteen, vaan tilojen maksuttomuuden mahdollistaminen tulee huomioida ensisijaisesti kaupungin talousarvioneuvotteluiden aikana. Kaupungin omistamien tilojen entistä aktiivisempi avaaminen ulkopuoliseen käyttöön vaatii uudenlaisia toimintamalleja esimerkiksi rahoituksen ja tilavarausten osalta. Kaupungin toimitilastrategian pohjalta erillisten monikäyttötilojen kaa-voittamiseen, omistamiseen ja hallinnointiin ei ole perustetta.

09.03.2021 Pöydälle

02.03.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Susa Eräranta, tiimipäällikkö, puhelin: 310 32057
susa.eraranta(a)hel.fi
Pasi Lönnberg, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31851
pasi.lonnberg(a)hel.fi



§ 200

Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite puisto- tai katualueen nimeämisestä Johan Knut Harjun mukaan

HEL 2020-013053 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Sami Muttilainen ja 27 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki nimeää puisto- tai katualueen Johan Knut Harjun mukaan.

Kaupunginhallitus toteaa kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon viitaten, että kirjailija ja perinteenkerääjä Johan Knut (J. K., Jukka) Harjun (1910–1976) urauurtava elämäntyö liittyy Helsinkiin ja erityisesti sen itäiseen, Pitkäsillan pohjoispuoliseen kantakaupunkiin ja ranta-alueisiin. J. K. Harju dokumentoi yhteiskunnasta syrjäytyneiden asunnottomien ja alkoholistien muistitietoa, urbaania perinnettä ja kaupunkihistoriaa myös omien kokemustensa kautta. Harjun toiminta ei nauttinut aikalaistensa kunnioitusta eikä saanut ansaitsemaansa huomiota. Harju tunsikin tekevänsä muistitiedon keruuta pyyteettömästi tulevaisuuden tutkimustyön tarpeisiin.

Mahdollinen J. K. Harjun nimikkopaikka voi tulla harkittavaksi esimerkiksi niin sanotun Teollisuuskadun akselin ympäristössä Junatien ja Teollisuuskadun asemakaavan muutosten myötä Sörnäisten, Alppihar-



jun, Hermannin tai Vallilan kaupunginosassa, mikäli alueelle muodostuu uusia nimettäviä paikkoja. Myös jokin muu nimettäväksi tuleva kohde itäisessä kantakaupungissa voi tulla kyseeseen. Tämä seutu oli monien vuosien ajan Harjun ominta ja tutuinta elämänpiiriä. Harjun nimen nostaminen esille hänelle itselleen tärkeässä ympäristössä ja hänen liittyvässä paikassa toisi näkyväksi moniarvoisten ja moninaisten helsinkiläisten elämäntapojen kirjon sekä viestisi paikan ajallisesta kerroksellisuudesta. Toistaiseksi J. K. Harjun nimiaihe on viety nimistötoimikunnan niin sanottuun nimipankkiin, josta se olisi otettavissa käyttöön, mikäli sopiva kohde tulee nimettäväksi.

Aloitteessa ehdotettu Pääskylänpuiston nimenmuutos J. K. Harjun nimeksi ei ole mahdollinen, sillä käytössä olevia nimiä ei muuteta ilman erityisen painavia, esimerkiksi pelastusturvallisuuteen liittyviä perusteita. Hakaniemenrannassa, johon aloitteessa myös viitataan, on syksyllä 2020 tullut voimaan asemakaavan muutos, jossa kaikki tarpeelliset kohteet on vastikään nimetty.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Kaupunkiympäristölautakunta on antanut lausuntonsa kuultuaan asiassa asemakaavanimistön suunnittelusta vastaavaa nimistötoimikuntaa. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 02.06.2021 § 175

HEL 2020-013053 T 00 00 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566



16.06.2021

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

19.05.2021 Pöydälle

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 03.05.2021 § 326

HEL 2020-013053 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 23.03.2021 § 145

HEL 2020-013053 T 00 00 03

Hankenumero 5264_195

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Nimistönsuunnittelu on osa kaupunkisuunnittelua, ja nimistö suunnitellaan asemakaavojen laatimisen yhteydessä. Helsingissä on noin 7 000 paikannimeä sekä suomeksi että ruotsiksi. Noin kahdeksan prosenttia nimistä on annettu henkilöiden mukaan. Henkilönnimien käyttö nimistössä voi olla perusteltua, kun henkilö tai hänen elämäntyönsä liittyy lä-



16.06.2021

heisesti nimettävään paikkaan tai alueella käytettävään nimistön aihepiiriin.

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että kirjailija ja perinteenkerääjä Johan Knut (J. K., Jukka) Harjun (1910–1976) urauurtava elämäntyö liittyy Helsinkiin ja erityisesti sen itäiseen, Pitkäsillan pohjoispuoliseen kantakaupunkiin ja ranta-alueisiin. J. K. Harju dokumentoi yhteiskunnasta syrjäytyneiden asunnottomien ja alkoholistien muistitietoa, urbaania perinnettä ja kaupunkihistoriaa myös omien kokemustensa kautta. Harjun toiminta ei nauttinut aikalaistensa kunnioitusta eikä saanut ansaitsemaansa huomiota. Harju tunsikin tekevänsä muistitiedon keruuta pyyteettömästi tulevaisuuden tutkimustyön tarpeisiin.

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa nimistötoimikuntaa kuultuaan, että mahdollinen J. K. Harjun nimikkopaikka voi tulla harkittavaksi esimerkiksi niin sanotun Teollisuuskadun akselin ympäristössä Junatien ja Teollisuuskadun asemakaavan muutosten myötä Sörnäisten, Alppiharjun, Hermannin tai Vallilan kaupunginosassa, mikäli alueelle muodostuu uusia nimettäviä paikkoja. Myös jokin muu nimettäväksi tuleva kohde itäisessä kantakaupungissa voi tulla kyseeseen. Tämä seutu oli monien vuosien ajan Harjun ominta ja tutuinta elämänpiiriä. Harjun nimen nostaminen esille hänelle itselleen tärkeässä ympäristössä ja hänen liittyvässä paikassa toisi näkyväksi moniarvoisten ja moninaisten helsinkiläisten elämäntapojen kirjon sekä viestisi paikan ajallisesta keroksellisuudesta. Toistaiseksi nimistötoimikunta vei J. K. Harjun niin sanottuun nimipankkiin, josta nimiaihe olisi otettavissa käyttöön, mikäli sopiva kohde tulee nimettäväksi.

Nimistötoimikunta mainitsee 10.2.2021 antamassaan lausunnossa, että ehdotettu Pääskylänpuiston nimenmuutos J. K. Harjun nimikkopaikaksi ei ole mahdollinen, sillä käytössä olevia nimiä ei muuteta ilman erityisen painavia, esimerkiksi pelastusturvallisuuteen liittyviä perusteita. Hakaniemenrannassa, johon aloitteessa myös viitataan, on syksyllä 2020 tullut voimaan asemakaavan muutos, jossa kaikki tarpeelliset kohteet on vastikään nimetty.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 10.02.2021 § 8

HEL 2020-013053 T 00 00 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566



Nimistötoimikunta antoi lausunnon kaupunkiympäristölautakunnalle:

Nimistötoimikunta toteaa Helsingin kaupungin vakiintuneista nimeämisperiaatteista, että jonkin kohteen nimeämistä henkilön muistoksi voidaan harkita, mikäli henkilö on kansallisesti ja kansainvälisesti merkittävän elämäntyön tehnyt suomalainen, tai henkilö on syntynyt tai asunut osan elämästään tai tehnyt elämäntyönsä Helsingissä, tai henkilö liittyy positiivisella tavalla nimettävään paikkaan tai edustaa sen historiallista kerrostuneisuutta. Helsingin muistonimiperiaatteet noudattavat YK:n ja suomen kielen lautakunnan suosituksia.

Itseoppineen kirjailijan ja perinteenkerääjän Johan Knut (J. K., Jukka) Harjun (1910–1976) elämäntyö liittyy erottamattomasti Helsinkiin ja erityisesti sen itäiseen kantakaupunkiin. 1960–1970-luvuilla Harju keräsi ja talletti yhteiskunnasta syrjäytyneiden asunnottomien ja alkoholistien muistitietoa sekä omia kokemuksiaan ja havaintojaan yli 20 000 sivun verran Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran arkistoon. Harjun tekstit eivät juuri saaneet arvostusta hänen elinaikanaan, ja yleiseen tietoisuuteen hän nousi vasta vuodenvaihteessa 2019–2020, jolloin Helsingin kaupunginmuseossa järjestettiin osin Harjun keruutietoihin ja kirjoituksiin perustuva Pullopostia Kurvista -näyttely.

Valtuutetun aloitteessa ehdotettu Pääskylänpuiston nimenmuutos J. K. Harjun nimikkopaikaksi ei ole mahdollinen, sillä käytössä olevia nimiä ei muuteta ilman erityisen painavia, esimerkiksi pelastusturvallisuuteen liittyviä perusteita. Toisessa ehdotetussa paikassa, Hakaniemenrannassa, on syksyllä 2020 tullut voimaan asemakaavan muutos, jossa kaikki tarpeelliset kohteet on vastikään nimetty.

Harjun henkilöhistoriaan liittyvä mahdollinen muistamisen paikka saattaa avautua tulevaisuudessa esimerkiksi niin sanotun Teollisuuskadun akselin ympäristössä, kun asemakaavan muutokset Junatien ja Teollisuuskadun seutuvilla käynnistyvät. Myös jokin muu asemakaavojen ajantasaistamiseen tai täydennysrakentamiseen liittyvä asemakaavan muutos saattaa tuoda uusia nimeämisen mahdollisuuksia itäisessä kantakaupungissa.

Nimistötoimikunta kiittää aloitteesta ja päättää hyväksyä J. K. Harjun nimen niin sanottuun nimipankkiin mahdollista myöhempää käyttöä varten. Nimistötoimikunta suosittaa myös selvittämään vaikkapa nimikkotapahtuman järjestämistä tai muita, kaavanimeä ketterämpiä muistamisen ja tunnetuksi tekemisen tapoja, kuten muistolaattaa, nimikkopenkkiä, nimikkopuuta tai vastaavaa. Asunnottomia alkoholisteja on muistettu Arvo Kustaa Parkkilan (1905–1978) muistoksi Lapinlahdenpuistik-



koon pystytetyllä Ihminen nousee roskalaatikosta -näköisveistoksella (Oskars Mikäns, 2001).

Nimistötoimikunta päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi



§ 201

Valtuutettu Dan Koivulaakson aloite turvapaikanhakijoiden lasten oikeudesta varhaiskasvatukseen

HEL 2020-013662 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Dan Koivulaakson aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Dan Koivulaakso ja 19 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki järjestää turvapaikanhakijalapsille varhaiskasvatusta samoilla ehdoilla kuin kaikille muillekin lapsille. Aloitetta perustellaan muun muassa sillä, että pitkistä turvapaikanhakuprosesseista johtuen lapset voivat jäädä vaille varhaiskasvatusta jopa usean vuoden ajan. Lisäksi turvapaikanhakijoiden lapset ovat jo nykyisellään oikeutettuja perusopetukseen osallistumiseen.

Kaupunginhallitus pitää sosiaali- ja terveyslautakunnan sekä kasvatus- ja koulutuslautakunnan tapaan kannatettavana, että kansainvälistä suojelua hakevien perheiden lapsille myönnetään oikeus varhaiskasvatukseen tilanteissa, joissa varhaiskasvatukseen osallistuminen on lapsen edun mukaista. Turvapaikanhakijalasten oikeus varhaiskasvatukseen on perusteltua myös tasa-arvon edistämisen näkökulmasta.

Helsingissä järjestetään varhaiskasvatusta varhaiskasvatuslain 6 §:n 1 momentin mukaan lapselle, jonka kotikuntalaisa (201/1994) tarkoitettu



kotikunta Helsinki on. Turvapaikanhakijoiden lapsilla ei ole subjektiivista oikeutta varhaiskasvatukseen ennen perheen oleskelulupaa. Varhaiskasvatusikäisiä lapsia on Helsingin vastaanottokeskuksen palveluissa tällä hetkellä 35. Maahanmuuttovirasto ohjaa, valvoo ja rahoittaa Helsingin vastaanottokeskuksen toimintaa.

Voimassa olevan toimintamallin mukaan sosiaalityöntekijä tekee yhdessä asiakasperheen, lastensuojelun ja vastaanottokeskuksen kanssa arvion lapsen ja perheen tuen tarpeista. Arvioinnin pohjalta varhaiskasvatuspaikka voidaan myöntää turvapaikanhakijan tai paperittoman perheen lapselle. Turvapaikanhakijalapsen pääsevät varhaiskasvatuksen piiriin aina, jos lapsella on lastensuojelun asiakkuus ja lastensuojelun sosiaalityöntekijä pitää päiväkotia tarpeellisenä lapsen kasvun ja kehityksen kannalta sekä vanhempien jaksamisen tukemiseksi. Varhaiskasvatusta on voitu hakea lapselle myös muun lapsen hoidosta vastaavan viranomaistahon suosituksesta. Mikäli on arvioitu, että erityisen tuen tarpeessa oleva lapsi tai vanhemmat hyötyvät varhaiskasvatuksesta, on sitä järjestetty.

Vastaanottokeskus vastaa tällä hetkellä varhaiskasvatuksen kustannuksista, jos varhaiskasvatus nähdään erityisen tuen tarpeeseen perustuvana välttämättömänä sosiaalipalveluna. Mikäli varhaiskasvatusta järjestetään varhaiskasvatustilain perusteella, kustannuksista vastaa kunta. Vastuu varhaiskasvatuksen järjestämisestä kuuluu kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle.

Turvapaikanhakijoiden tilanteen selvittely voi kestää jopa vuosia. Uusi varhaiskasvatustilain nostaa lapsen edun keskeiseksi ja korostaa aiempaa vahvemmin lapsen edun ensisijaisuutta varhaiskasvatuksen suunnittelussa, järjestämisessä, tuottamisessa tai siitä päätettäessä. Laadukas varhaiskasvatus on erityisen tärkeää niille lapsille, joiden elämässä on useampi riskitekijä, kuten vanhempien matala koulutustaso, erityisen tuen tarve tai vieraskielisyys.

Lapsen edun mukaisesti on perusteltua nähdä varhaiskasvatus myös turvapaikanhakijoiden lasten oikeutena. Vasta maahan tulleelle lapselle on kuitenkin varattava aikaa sopeutua perheen uusiin olosuhteisiin ja lapsen tilanne sekä etu tulee arvioida ennen varhaiskasvatukseen hakeutumista. Varhaiskasvatukseen osallistuminen voi tukea turvapaikanhakijalapsen päivärytmiä sekä kielellisiä valmiuksia. Varhaiskasvatuksen piirissä on mahdollisuus luoda sosiaalisia suhteita ja saada kontakti myös suomalaiseen kulttuuriin. Varhaiskasvatukseen osallistuminen voi ennaltaehkäistä myöhäisempää erityispalvelujen tarvetta.

Aloitteesta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan ja sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.



Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Dan Koivulaakson aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 02.06.2021 § 176

HEL 2020-013662 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

19.05.2021 Pöydälle

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 03.05.2021 § 327

HEL 2020-013662 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566



kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 30.03.2021 § 71

HEL 2020-013662 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Dan Koivulaakson ja 19 muun valtuutetun aloitteesta koskien turvapaikanhakijoiden lasten oikeutta varhaiskasvatukseen:

"Aloitteessa esitetään, että Helsinki esiopetuksen lisäksi järjestää turvapaikanhakijalapsille varhaiskasvatusta samoilla ehdoilla kuin kaikille muillekin lapsille.

Sosiaali- ja terveyslautakunta kannattaa valtuustoaloitetta, jossa kansainvälistä suojelua hakevien perheiden lapsille myönnetään oikeus varhaiskasvatukseen. Varhaiskasvatukseen osallistumisen tulee olla lapsen edun mukaista.

Nykytilanteen kuvaus

Valtionhallinnossa maahanmuuttovirasto ohjaa, valvoo ja rahoittaa Helsingin vastaanottokeskuksen toiminnan. Helsingin vastaanottokeskuksen kuuluvat Punavuoren toimipiste ja yksityismajoituspalvelupiste. Varhaiskasvatusikäisiä lapsia vastaanottokeskuksen palveluissa on tällä hetkellä 35. Maahanmuuttovirastosta saadun Migrin tilaston mukaan Helsinkiin on saapunut vuoden 2019 aikana 1–5-vuotiaita lapsia 81 ja vuoden 2020 aikana heitä on saapunut 22.

Helsingin kaupunki tuottaa kansainvälistä suojelua hakeville perheille ja aikuisille vastaanottolain (746/2011) mukaisia välttämättömiä sosiaali- ja terveyspalveluja. Turvapaikanhakijoiden lapsilla ei ole subjektiivista oikeutta varhaiskasvatukseen ennen perheen oleskelulupaa. Nykykäytännön mukaan turvapaikanhakijalapsen pääsevät varhaiskasvatuksen piiriin aina, jos lapsella on lastensuojelun asiakkuus ja lastensuojelun sosiaalityöntekijä pitää varhaiskasvatusta tarpeellisenä lapsen kasvun ja kehityksen sekä vanhempien jaksamisen tukemiseksi. Varhaiskasvatusta on voitu hakea lapselle myös muun lapsen hoidosta vastaavan viranomaistahon suosituksesta. Mikäli on arvioitu, että erityisen tuen tar-



peessa oleva lapsi tai vanhemmat hyötyvät varhaiskasvatuksesta, on sitä järjestetty.

Vastaanottokeskus vastaa tällä hetkellä varhaiskasvatuksen kustannuksista, jos varhaiskasvatus nähdään erityisen tuen tarpeeseen perustuvana välttämättömänä sosiaalipalveluna. Mikäli varhaiskasvatusta järjestetään varhaiskasvatustilain perusteella, kustannuksista vastaa kunta. Vastuu varhaiskasvatuksen järjestämisestä kuuluu kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Turvapaikanhakijoiden tilanteen selvittely voi kestää vuosia. Lapsen edun mukaisesti on perusteltua oikeuttaa subjektiivinen varhaiskasvatusoikeus myös turvapaikanhakijoiden lapsille. Vasta maahan tullee lapselle on kuitenkin varattava aikaa sopeutua perheen uusiin olosuhteisiin ja lapsen tilanne sekä etu tulee arvioida ennen varhaiskasvatukseen hakeutumista.

Varhaiskasvatukseen osallistuminen voi tukea turvapaikanhakijalapsen päivyrymiä sekä kielellisiä valmiuksia. Varhaiskasvatuksen piirissä on mahdollisuus luoda sosiaalisia suhteita ja saada kontakti myös suomalaiseen kulttuuriin. Varhaiskasvatukseen osallistuminen voi ennaltaehkäistä myöhäisempää erityispalvelujen tarvetta."

Käsittely

30.03.2021 Ehdotuksen mukaan

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Aleksis Niskanen: Lautakunta ei kannata tätä valtuutettu Dan Koivulaakson ym. aloitetta koskien turvapaikanhakijoiden lasten oikeutta varhaiskasvatukseen. Hallitus ja eduskunta päättävät Suomen maahanmuuttopolitiikasta, mutta maahanmuuton kustannuksista iso osa lankeaa ajan myötä kuntien maksettavaksi. Kuten lausunnon viimeisessä kappaleessa ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia lukee, vastaanottokeskus vastaa tällä hetkellä varhaiskasvatuksen kustannuksista turvapaikanhakijoiden lapsille: Vastaanottokeskus vastaa tällä hetkellä varhaiskasvatuksen kustannuksista, jos varhaiskasvatus nähdään erityisen tuen tarpeeseen perustuvana välttämättömänä sosiaalipalveluna."

On johdonmukaista, että Suomen valtio veloitettaisiin maksamaan turvapaikanhakijoiden vastaanottokulut mukaan lukien varhaiskasvatus jatkossakin, koska kunnat eivät päättä Suomen maahanmuuttopoliti-



16.06.2021

kasta. Nykytilanne Helsingissä on se, että kasvatuksen ja koulutuksen toimiala vastaa varhaiskasvatuksen järjestämisestä. Kasvatus- ja koulutusviraston mukaan turvapaikanhakijoiden varhaiskasvatukseen tulevia lapsia olisi 35, jolloin kustannusarvio Helsingin kaupungille on 400 000–500 000 euroa vuotuisena kustannuksena riippuen siitä, tulisivatko kaikki lapset koko ajaksi varhaiskasvatukseen.

Jäsen Aleksi Niskasen vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Sosiaali- ja terveystoimiala antoi asiasta esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Jäsen Aleksi Niskanen jätti asiasta rauenneen vastaehdotuksensa mukaisen eriävän mielipiteen.

16.03.2021 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Viivi Väänänen, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42303
viivi.vaananen(a)hel.fi

Leena Markkanen, Helsingin vastaanottokeskuksen johtaja, puhelin: 310 42901
leena.markkanen(a)hel.fi

Tarja Jokinen, Helsingin vastaanottokeskuksen johtava sosiaalityöntekijä, puhelin:
310 42744

tarja.jokinen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 02.03.2021 § 150

HEL 2020-013662 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Dan Koivulaakson aloitteesta turvapaikanhakijoiden lasten oikeudesta varhaiskasvatukseen:

Voimassa oleva toimintamalli Helsingissä

Helsingissä järjestetään varhaiskasvatusta varhaiskasvatustilain 6 §:n 1 momentin mukaan lapselle, jonka kotikuntalaissa (201/1994) tarkoitettu kotikunta Helsinki on. Turvapaikanhakijoiden lapsilla ei ole subjektiivista oikeutta varhaiskasvatukseen ennen perheen oleskelulupaa.

Sosiaalityöntekijän lapsi- ja perhekohtaisen tilanteen arvioinnin pohjalta varhaiskasvatuspaikka voidaan myöntää turvapaikanhakijan tai paperittoman perheen lapselle.



Turvapaikanhakijalapsen pääsevät varhaiskasvatukseen piiriin aina, jos lapsella on lastensuojelun asiakkuus ja lastensuojelun sosiaalityöntekijä pitää päiväkotia tarpeellisenä lapsen kasvun ja kehityksen kannalta. Sosiaalityöntekijä tekee yhdessä asiakasperheen, lastensuojelun ja vastaanottokeskuksen kanssa arvion lapsen ja perheen tuen tarpeista. Mikäli arvioidaan, että lapsi hyötyy päiväkotipaikasta, se järjestetään.

Maahanmuuttovirasto ohjaa, valvoo ja rahoittaa Helsingin vastaanottokeskuksen toimintaa. Helsingin vastaanottokeskuksessa varhaiskasvatuskäisiä lapsia on muutama kymmenen.

Maahanmuuttoviraston ohjeen mukaan erityisen tuen tarpeeseen perustuva varhaiskasvatus on vastaanottolain mukaista välttämätöntä sosiaalipalvelua ja siten vastaanottokeskuksen maksettavana.

Toimintamallin kehittäminen

Uusi varhaiskasvatuslaki nostaa lapsen edun keskeiseksi ja korostaa aiempaa vahvemmin lapsen edun ensisijaisuutta varhaiskasvatuksen suunnittelussa, järjestämisessä, tuottamisessa tai siitä päätettäessä.

Turvapaikanhakijoiden tilanteen selvittely voi kestää pitkiä aikoja, jopa vuosia. Laadukas varhaiskasvatus on erityisen tärkeää niille lapsille, joiden elämässä on useampi riskitekijä, kuten vanhempien matala koulutustaso, erityisen tuen tarve tai vieraskielisyys.

Lapsen edun mukaisesti ja tasa-arvon edistämiseksi on perusteltua nähdä varhaiskasvatus myös turvapaikanhakijoiden lasten oikeutena. Vastaanottokeskuksessa on tärkeää kartoittaa vasta maahan tulleen lapsen hyvinvointia. Lapselle varataan aikaa perheen uusiin olosuhteisiin sopeutumiseen ennen varhaiskasvatukseen siirtymistä.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Nina Onufriew, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 42550
nina.onufriew(a)hel.fi



§ 202

Valtuutettu Jenni Pajusen aloite Kalasataman Nihdin ja Tervasaaren välisestä kevyen liikenteen sillasta

HEL 2021-000707 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Jenni Pajusen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Jenni Pajunen ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että valtuustolle tuodaan päätettäväksi nopealla aikataululla suunnitelma Kalasataman Nihdin ja Tervasaaren välisen kevyen liikenteen sillan toteuttamisesta. Esitetyn siltayhteyden nähdään parantavan entisestään Nihdin saavutettavuutta ja houkuttelevuutta.

Kaupunginhallitus merkitsi 21.9.2020 tiedoksi selvityksen valtuutettu Jenni Pajusen toivomusponnosta, jossa edellytettiin selvitettäväksi mahdollisuudet rakentaa Nihdistä Tervasaareen kevyen liikenteen silta. Kaupunginhallitus totesi tuolloin ponnesta saatuihin kaupunkiympäristölautakunnan sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausuntoihin viitaten, ettei jalankulun ja pyöräilyn sillan rakentaminen Nihdistä Tervasaareen alueen sen hetkessä suunnittelu- ja rakentamisvaiheessa ollut ajankohtaista.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristön toimialan lausunto. Kaupunginhallitus katsoo kaupunkiympäristön toimialan tapaan, että jalankulun ja pyöräilyn sillan suunnittelu tai rakentaminen Nihdistä Tervasaareen



ei ole tällä hetkellä ajankohtaista. Vaikka aloitteessa esitetty silta itsessään olisi hyvä lisä alueen reitistöön, on tarkoituksenmukaisempaa suunnata nykyiset resurssit kiireisempien hankkeiden edistämiseen.

Kaupunginhallitus toteaa, että alueelle on jo tulossa Nihdin siltayhteys Merihakaan eli ns. Merihaansilta, jonka toteutus ajoittuu vuosille 2024-2026. Silta parantaa Kalasataman eteläosien yhteyksiä keskustaan merkittävästi. Silta on varattu Kruunusillat-pikaraitiotielle, pyöräilijöille ja jalankulkijoille. Merihaansiltaan liittyy tulevaisuudessa Hanasaaresta Hiilisatamansilta, joka täydentää osaltaan baana- ja jalankulkuverkkoa. Hakaniemen asemakaavassa nykyinen Hakaniemen silta osoitetaan korvattavaksi matalammalla ja ympäristöön paremmin sopivalla ratkaisulla. Tämä silta parantaa osaltaan erityisesti pyöräilyn ja jalankulun yhteyksiä Kalasataman ja keskustan välillä.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristön toimialan lausunto. Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi on viitannut kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan syksyllä 2020 antamaan lausuntoon Nihti-Tervasaari kevyenliikenteen siltaa koskevasta toivomusponnosta ja ilmoittanut, ettei sen ole tarvetta lausua aloitteesta.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteet, jotka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Jenni Pajusen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 02.06.2021 § 177

HEL 2021-000707 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566



16.06.2021

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 19.05.2021 § 155

HEL 2021-000707 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 03.05.2021 § 329

HEL 2021-000707 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala 12.4.2021

HEL 2021-000707 T 00 00 03

Kaupunkiympäristön toimiala antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566



Jalankulun ja pyöräilyn sillan suunnittelu tai rakentaminen Nihdistä Tervasaareen ei tällä hetkellä ole ajankohtaista. Silta itsessään olisi hyvä lisä alueen reitistöön, mutta on olemassa kiireisempiä hankkeita ja rajalliset resurssit kannattaa käyttää mieluummin niiden edistämiseen.

Alueelle on jo tulossa Nihdin siltayhteys Merihakaan eli ns. Merihaansilta. Silta on varattu Kruunusillat-pikaraitiotielle, pyöräilijöille ja jalankulkijoille. Silta parantaa Kalasataman eteläosien yhteyksiä Helsingin keskustaan merkittävästi. Merihaansiltaan liittyy tulevaisuudessa Hanasaaresta Hiilisatamansilta, joka täydentää osaltaan baana- ja jalankulkuverkkoa. Hakaniemen asemakaavassa (Kylk 10.12.2019 § 641) nykyinen Hakaniemen silta osoitetaan korvattavaksi matalammalla ja ympäristöön paremmin sopivalla ratkaisulla. Tämä silta parantaa erityisesti pyöräilyn ja jalankulun yhteyksiä Kalasataman ja keskustan välillä.

Tehdyt selvitykset

Toivomusponnessa esitetty siltayhteys syötettiin jalankulkua ja pyöräliikennettä mallintavaan Brutus-ohjelmistoon tarkasteluvuodelle 2025, jolloin Kruunusilltojen muodostama yhteys olisi jo käytettävissä. Ohjelmiston ennustama liikennemäärä kesävuorokautena ponnassa esitetyllä yhteydellä olisi noin 2000 polkupyörää ja 200 jalankulkijaa vuorokaudessa. Kun mukaan otetaan myös Merihaansillalta tulevat pyöräilijät, kulkisi Nihdin läpi yhteensä 4200 polkupyörää kesäpäivisin. Ilman esitettyä yhteyttä kulkee valtaosa Nihdin läpi menevistä polkupyöristä Merihaansillan läpi ja pyöriä kulkisi kaikkiaan noin 3000.

Uusi siltayhteys näyttäisi mallin mukaan houkuttelevan pohjoisesta Arabianrannan suunnasta sekä Kulosaaren suunnalta tulevaa pyöräliikennettä kulkemaan enemmän Nihdin kautta. Itäbaanan pyöräliikennettä siirtyisi kulkemaan enemmän myös Mustikkamaan kautta. Pyöräliikennettä vähenisi perustilanteeseen nähden Sörnäisten rantatiellä sekä Hanasaarenlaiturilla ja Merihaansillalla. Myös Kruunuvuorenrannasta tulevaa pyöräliikennettä siirtyy kulkemaan Tervasaaren kautta.

Uusi siltayhteys palvelisi etenkin niitä, joiden määränpää on eteläisessä kantakaupungissa. Uusi silta houkuttelisi kulkemaan enemmän Pohjoisrannan kautta, jolloin pyöräliikenne vähenisi myös Kaisaniemen suunnilla.

Siltayhteyden mahdollistaminen

Nihtiin nyt suunniteltavat ja toteutettavat rantarakenteet eivät estä tämän siltayhteyden rakentamista. Silta tulisi rakennettavan rantamuurin yli ja liittyy Nihdin katuverkkoon noin tasolla +3.

Siltavaihtoehtojen vaikutus maisemaan ja Tervasaaren virkistyskäyttöön

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566



Ehdotetun siltayhteyden maisemallinen vaikutusalue käsittää Kruununhaan itä- ja koillisrannan, Merihaan, Hanasaaren ja Nihdin tulevat asuinalueet, Korkeasaaren ja Hylkysaaren sekä Katajanokan pohjoisrannan. Sillan korkeudesta riippuen sen maisemallinen vaikutus voi ulottua kauemmaskin. Erityisesti siltayhteys muuttaa maisemaa Merihaan suunnalta kohti Kruunuvuorenselkää, jolloin silta asettuu avoimen kaukokerinäkymän eteen. Tervasaarta ympäröivään maisematilaan on jo päätetty rakentaa kolme uutta siltaa, jotka vähentävät maiseman avoimuutta. Uusien maisemaa rajaavien siltojen rakentamista tulee harkita hyvin huolellisesti. Idästä ja kaakosta, Korkeasaaren ja Hylkysaaren suunnalta katsottuna silta asettuu osaksi Pohjoisrannan kaupunkisiluetia. Lännestä Liisankatua pitkin Tervasaareen saavuttaessa silta muodostaa katunäkymään hallitsevan päätepisteen. Mikäli silta linjataan Tervasaaren kannakselle, vaatii se voimakkaita maanrakennus- ja maisemointitoimenpiteitä kannaksen alkupäähän. Lisäksi kannakselle ulottuva silta muuttaa maisemaa etenkin Tervasaaresta pohjoiseen ja Hakaniemen suuntaan.

Maisemallisten vaikutusten lisäksi siltayhteys tulee kaikissa vaihtoehdoissa vaikuttamaan Tervasaaren luonteeseen virkistysalueena. Suoraan Tervasaareen linjattavissa vaihtoehdoissa saaren kulutus ja läpikulku kasvavat huomattavasti, ja saaren tunnelma muuttuu läpikulkuliikenteen takia. Kannakselle linjattava silta ohittaa itse Tervasaaren, mutta vaikuttaa sen ympäristöön merkittävästi.

Tervasaari on Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan inventoinneissa luokiteltu arvoympäristöksi (arvoluokka III). Arvoympäristöt ovat historiallisesti tai kulttuurihistoriallisesti merkittäviä kohteita tai edustavat tietyn aikakauden suunnitteluihanteita. Tervasaarella on historiallista arvoa entisenä tervavarastona, sekä käyttöarvoa Kruununhaan alueen tärkeänä ulkoilusaarena. Kohde on olennainen osa Pohjoissataman rantamaisemaa ja merellistä julkisivua. Saaren historia tervavarastona ulottuu aina 1600-luvulle asti, joten se on myös osa Helsingin varhaista teollisuushistoriaa. Saarella sijaitsee vielä yksi säilynyt terva-aitta, joka on rakennettu vuonna 1805. Kannas saarelle rakennettiin vuonna 1939 ja yleisölle saari avattiin 1970-luvulla. Tervasaaren pohjoispuolella, merenpinnan alla on vuonna 2014 paikannettu muinaisen laiturin jäänteitä. Kohde kuuluu muinaismuistolain nojalla rauhoitettuihin kiinteisiin muinaisjäänköksiin. Arkistolähteistä tiedetään, että laituria on käytetty Tervasaassa säilytetyn tervan ja lautojen laivaamiseen. Laituri on rakennettu 1862 ja 1866 välisenä aikana. Tervasaari kuuluu myös maakunnallisesti arvokkaaksi luokiteltuun Helsingin empire-keskustan kulttuuriympäristökokonaisuuteen. Helsingin maisemakulttuurikartalla saari on luokiteltu aikakaudelleen tyypilliseksi puistoksi. Valintakriteereissä on painotettu erityisesti helsinkiläisen kulttuu-



rimaiseman kannalta keskeisiä erityispiirteitä ja helsinkiläisten vapaa-ajan vietosta kertovia paikkoja.

Nihti–Tervasaari siltayhteyden vaikutus venepaikkoihin

Siltayhteyden taakse Hakaniemen puolelle jäisi noin 80 nykyistä venepaikkaa, joissa myös purjeveneet voivat ankkuroitua. Nihdin asemakaavassa oleva venesatama jäisi tämän sillan taakse.

Sillan vaikutus Hakaniemen kehittämiseksi ja venepaikkoihin

Veneilyn ja muun vesiliikenteen yhteystarpeet esimerkiksi Hakaniemen suuntaan ovat erittäin merkittävät. Hakaniemenrannan kehittämisen yhtenä tavoitteena on kehittää Hakaniemeä vesiliikenteen ja joukkoliikenteen solmukohtana. Entiseen Sompasaaren satama-altaaseen asemakaavoissa varattu tontteja laivoille. Niiden tulee päästä vesitse paikoilleen ja joskus poiskin. Uuden suunniteltavan Hakaniemen sillan alikulkukorkeus tulee olemaan keskivedenpinnasta 5 metriä, joten Nihdin ja Tervasaaren välisen sillan alikulkukorkeuden tulisi olla vähintään yhtä suuri. Koska Tervasaaren ja Nihdin välistä siltaa ei olisi pituuskaltevuuksien eikä maisemallisten syiden takia kannattaisi tehdä niin korkeana, että myös purjeveneet pääsisivät siitä alitse, kannattaisi silta toteuttaa avattavana siltana.

Valtuustoaloite

Valtuutettu Jenni Pajunen ja 16 muuta valtuutettua ovat tehneet 20.1.2021 seuraavan valtuustoaloitteen:

"Suunnitelma kevyen liikenteen sillan toteuttamiseksi Kalasataman Nihdistä Tervasaareen

Kevyen liikenteen sillan rakentaminen Nihdin eteläkärjestä Tervasaareen parantaisi merkittävästi alueen saavutettavuutta, houkuttelevuutta ja yhteyksiä eteläiseen kantakaupunkiin. Silta toisi Kauppatorin Nihdistä kävelyetäisyydelle. Siltaa pitkin Kruununhaasta ja Katajanokalta avautuisi nopea pääsy pyörällä ja kävellen Kalasatamaan, Mustikka- maalle ja Korkeasaareen. Hanasaaren voimalan sulkemisen 2024 jälkeen myös tarve laivaliikenteelle poistuu. Silta lisäisi kevyen liikenteen käyttöä ja sikäli myös alueen kestävä kehitystä. Kevyen liikenteen silta ja alueelle suunniteltu pienvenesatama tai rantabulevardit eivät myöskään sulje toisiaan pois - hyvällä suunnittelulla ne kaikki voidaan toteuttaa.

Kalasataman Nihdin ja Tervasaaren välistä kevyen liikenteen siltaa on käsitelty mm. valtuuston 2019 hyväksymän ponsivastausten yhteydessä, mutta kaikkia olennaisia näkökantoja ei ole aiemmissa selvityksissä



16.06.2021

otettu huomioon. Suunnitelmiin on vastausten mukaan tarkoitus palata vasta 2026 jälkeen.

Sillan rakentamista olisi järkevämpää selvittää huolellisesti ennen alueen muiden uusien siltojen rakentamista ja käyttöönottoa. Kattavampi suunnitelma sillasta on parasta toteuttaa nyt, jotta alueen asukkaille ja veneilijöille ei aiheudu myöhemmin tarpeetonta haittaa.

Aiemmissa selvityksissä ei ole huomioitu sillan positiivisia vaikutuksia keskustan elinvoimaan, joka on noussut erityisen tärkeäksi ja haasteelliseksi kysymykseksi. Ne eivät myöskään huomioi positiivista vaikutusta Kruununhaan ja keskustan asukkaiden pääsystä Mustikkamaan ja Korkeasaaren virkistysalueille. Sillan maisemavaikutuksia on vaikea arvioida ilman havainnekuvia.

Lähtökohtana siltavaihtoehdon selvittämiseksi tulee olla entistä paremmat olosuhteet venepaikoille, joka vaatii suunnitelmallisuutta. Aiemmissä selvityksissä ei ole kartoitettu mahdollisuuksia muuttaa matalien ja korkeiden veneiden sijoittelua alueella niin, että kaikille suunnitelluille veneille löytyisi tilaa.

Me aloitteen allekirjoittajat esitämme, että valtuustolle tuodaan päätettäväksi nopealla aikataululla suunnitelma Kalasataman Nihdin ja Tervasaaren välisen kevyen liikenteen sillan toteuttamisesta."

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristön toimialaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 15.4.2021 mennessä.

Lisätiedot

Olli-Pekka Aalto, projektinjohtaja, puhelin: 310 39681
ollipekka.aalto(a)hel.fi



§ 203

Valtuutettu Mai Kivelän aloite ilmastohaitallisesta mainonnasta vapaasta kaupunkitilasta

HEL 2021-001525 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Valtuutettu Nuutti Hyttinen ehdotti valtuutettu Pia Kopran kannattamana, että kaupunginvaltuusto palauttaa asia kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi siten, että jo tässä aloitevastauksessa otetaan selkeä kanta siihen, ettei kaupunki rajoita kilpailutuksissaan sellaista mainontaa, joka ei ole lakien vastaista, ja kaupunki jatkossakin antaa ihmisten itse tehdä valintansa kuluttamisestaan.

11 äänestys

Asian käsittelyn jatko JAA, palautus EI

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Kaupunginvaltuusto palauttaa asia kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi

Jaa-äännet: 55

Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Joonas Haavisto, Mia Haglund, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaa, Kati Juva, Jukka Järvinen, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Anna Laine, Johanna Laisaari, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Matti Niiranen, Laura Nordström, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Jenni Pajunen, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Suldaan Said Ahmed, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Lilja Tamminen, Pilvi Torshti, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 25

Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Matti Enroth, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Pia Kopra, Heimo Laaksonen, Maria Landén, Seija Muurinen, Dani Niskanen, Mia Nygård-Peltola, Matias



Pajula, Pia Pakarinen, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Risto Rautava, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Juhani Strandén, Ulla-Marja Urho, Laura Varjokari, Mauri Venemies

Tyhjä: 2
Otto Meri, Marcus Rantala

Poissa: 3
Zahra Abdulla, Kauko Koskinen, Petra Malin

Kaupunginvaltuusto jatkoi asian käsittelyä.

Keskustelun kuluessa ehdotettiin hyväksyttäväksi kaksi toivomuspontta.

Valtuutettu Nuutti Hyttinen ehdotti valtuutettu Pia Kopran kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen.

Hyväksyessään aloitevastauksen kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuutta edellyttää, että kaupunki ei asenna eikä uusiessaan ulkomainospaikkojen vuokrasopimuksia kaupunki hyväksy alueelleen sellaisia ulkomainoslaitteita, jotka kulluttavat muuta kuin paikan päällä päästöttömästi tuotettua energiaa tai aiheuttavat valosaastetta. Sellaisten ulkomainoslaitteiden, jotka itsessään tuottavat jatkuvasti ilmastopäästöjä tai muunlaista haittaa esimerkiksi valosaasteen muodossa, asentamisen salliminen ei ole kaupungin ilmastostrategian hengen mukaista eikä siksi perusteltua.

Valtuutettu Suldaan Said Ahmed ehdotti valtuutettu Veronika Honkasalon kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään aloitteen, valtuusto edellyttää mahdollisuuksia selvittää, miten kaupunki sitoutuu olemaan vuokraamatta mainostilaa sellaisille mainoksille, jotka ovat sisällöltään rasistisia ja sisältävät disinformaatiota.

Valtuutettu Suldaan Said Ahmedin ehdottama toivomusponsi ei liittynyt käsiteltävänä olevaan asiaan, joten sitä ei otettu käsiteltäväksi.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

12 äänestys

Valtuutettu Nuutti Hyttisen ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI



JAA-ehdotus: Hyväksyessään aloitevastauksen kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta edellyttää, että kaupunki ei asenna eikä uusiessaan ulkomainospaikkojen vuokrasopimuksia kaupunki hyväksy alueelleen sellaisia ulkomainoslaitteita, jotka kuluttavat muuta kuin paikan päällä päästöttömästi tuotettua energiaa tai aiheuttavat valosaastetta. Sellaisten ulkomainoslaitteiden, jotka itsessään tuottavat jatkuvasti ilmastopäästöjä tai muunlaista haittaa esimerkiksi valosaasteen muodossa, asentamisen salliminen ei ole kaupungin ilmastostrategian hengen mukaista eikä siksi perusteltua.

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 7

Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Maria Landén, Mika Raatikainen, Juhani Strandén, Mauri Venemies

Ei-äännet: 14

Jussi Chydenius, Laura Finne-Elonen, Dan Koivulaakso, Johanna Laisaari, Otto Meri, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Marcus Rantala, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Osmo Soininvaara, Pilvi Torsti, Sinikka Vepsä

Tyhjä: 60

Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Mika Ebeling, Matti Enroth, Tuula Haatainen, Joonas Haavisto, Mia Haglund, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Petra Malin, Seija Muurinen, Björn Månsson, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Laura Nordström, Mia Nygård-Peltola, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Lilja Tamminen, Ulla-Marja Urho, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Poissa: 4

Zahra Abdulla, Harry Bogomoloff, Kauko Koskinen, Sami Muttilainen

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Nuutti Hyttisen ehdottamaa toivomuspontta.

Esittelijä

Kaupunginhallitus



16.06.2021

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mai Kivelän aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mai Kivelä ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittää keinot kieltää ilmastohaitallinen ulkomainonta Helsingissä.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunki huomioi tulevissa ulkomainontaa koskevissa kilpailutuksissaan ulkomainonnan ympäristönäkökohdat ja kannustaa siten mainoslaiteyrityksiä tekemään ympäristöystävällisempiä valintoja.

Mainospaikkojen vuokrasopimusten yksipuolinen muuttaminen kesken sopimuskauden ei ole mahdollista, eikä Helsingin kaupunki vuokranantajana voi siten muuttaa ulkomainosvälinepaikkoja koskevan vuokrasopimuksensa ehtoja yksipuolisesti kesken sopimuskauden. Julkisena hankintayksikkönä Helsingin kaupungille asettaa rajoitteita myös hankintalaki hankintasopimuksen muuttamiselle kesken sopimuskauden.

Kaupunki ottaa vakavasti vastuunsa ilmastonmuutoksen torjunnassa ja torjuu ilmastonmuutosta kunnianhimoisesti. Mainonnan sisällölle asetettavia rajoituksia tarkastellaan seuraavan ulkomainospaikkojen vuokrausta koskevan kilpailutuksen yhteydessä sekä kaupunkiympäristön toimialalla että HKL:ssä. On kuitenkin syytä huomata, että ilmastohaitalliseksi katsottavien tuotteiden mainontakiellolla kaupunki asettaisi vuokrasopimuksin vuokralaiselleen sen liiketoimintaan sellaisia ehtoja ja rajoituksia, jotka eivät perustu kyseisellä alalla noudatettaviin ohjeisiin ja sääntelyyn.

Markkinointia säännellään nykyisellään lukuisissa eri laeissa, kuten kuluttajansuoja-, alkoholi-, tupakka- ja lääkelaisissa, jolloin kyseessä ovat laintasoiset rajoitteet mainostoiminnalle. Lainsäädännöstä tulevien rajoitusten lisäksi mainonnassa huomioidaan myös alan itsesääntelynä muun muassa Kansainvälisen kauppakamarin markkinointisäännöt,



Keskuskauppakamarin ja sen Mainonnan eettisen neuvoston periaatteet ja lausunnot sekä sosiaali- ja terveystalouden lupa- ja valvontaviraston ennakkopäätökset.

Ilmastohaitallisen mainonnan määrittely tarkasti ja yksiselitteisesti on haastavaa ja todennäköisesti aiheuttaisi vaikeita tulkintatilanteita. Tuotteiden, palveluiden ja toimialojen määrittely ilmastohaitalliseksi sekä niiden mainontakiellon rajan asettaminen edellyttäisi yksityiskohtaista määrittelyä vuokrasopimuksessa esimerkiksi sen osalta, koskisiko kieltö ainoastaan yksittäisiä tuotteita tai palveluita vai koko yritystä tai konsernia sekä sitä, miten suhtauduttaisiin sellaisiin mainoksiin, jossa siinänsä ilmastohaitallisia tuotteita tai palveluita tarjoava yritys mainostaa pelkästään mielikuvaa itsestään. Elinkeinotoiminnan rajoittamisen ohella etukäteen asetettavat mainonnan sisällölliset kiellot saattavat olla ongelmallisia myös sananvapauden kannalta, joten tällaisten kieltojen tarkoituksenmukaisuutta ja tehokkuutta on syytä harkita tarkoin etukäteen.

Kaupunginhallituksen vastaus on kaupunkiympäristölautakunnan ja HKL:n johtokunnan lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteet, jotka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mai Kivelän aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 02.06.2021 § 178

HEL 2021-001525 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.



16.06.2021

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 19.05.2021 § 157

HEL 2021-001525 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 10.05.2021 § 355

HEL 2021-001525 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

10.05.2021 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Vastaehdotus:

Daniel Sazonov: Esittelijän perustelujen kappale 2 muutetaan muotoon:

Kaupunginhallitus toteaa, että Kaupunki voi pyrkiä huomioimaan tulevissa ulkomainontaa koskevissa kilpailutuksissaan ulkomainonnan ympäristönäkökohdat ja kannustamaan siten mainoslaiteyrityksiä tekemään ympäristöystävällisempiä valintoja.

Esittelijän perustelujen kappale 4, toinen virke muutetaan muotoon:



Mainonnan sisällölle asetettavia rajoituksia on mahdollista tarkastella seuraavan ulkomainospaikkojen vuokrausta koskevan kilpailutuksen yhteydessä.

Kannattaja: Marcus Rantala

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Poistetaan 4. kappaleesta virke:

On kuitenkin syytä huomata, että ilmastohaitalliseksi katsottavien tuotteiden mainontakiellolla kaupunki asettaisi vuokrasopimuksin vuokralaiselleen sen liiketoimintaan sellaisia ehtoja ja rajoituksia, jotka eivät perustu kyseisellä alalla noudatettaviin ohjeisiin ja sääntelyyn.

Lisäksi poistetaan 6. kappale.

Kannattaja: Anna Vuorjoki

Daniel Sazonovin ja Veronika Honkasalon vastaehdotuksista äänestettiin vastakkain, jonka jälkeen voittanut ehdotus äänestettiin vastakkain esittelijän ehdotuksen kanssa.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Daniel Sazonovin vastaehdotus

Ei-ehdotus: Veronika Honkasalon vastaehdotus

Jaa-äännet: 9

Seija Muurinen, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 2

Veronika Honkasalo, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 4

Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Kaupunginhallitus hyväksyi tässä äänestyksessä Daniel Sazonovin vastaehdotuksen äänin 9 - 2 (4 tyhjää).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Daniel Sazonovin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 8

Veronika Honkasalo, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar



Ei-äännet: 7

Seija Muurinen, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vapaavuori

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 8 - 7.

Vastaehdotus:

Daniel Sazonov: Esittelijän perusteluiden kappaleen 4 loppuun lisätään virke:

”Tällaisia ehtoja ja rajoituksia ei tule asettaa.”

Kannattaja: Marcus Rantala

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Daniel Sazonovin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 8

Veronika Honkasalo, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 7

Seija Muurinen, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vapaavuori

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 8 - 7.

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Lisätään 4. kappaleen kolmanneksi virkkeeksi:

Tarkastelun tulos ja esitys kriteereistä tuodaan näiden toimielinten päätöksentekoon osana kilpailutusta.

Kannattaja: Anna Vuorjoki

4 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Veronika Honkasalon vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 13

Seija Muurinen, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar



Ei-äännet: 2

Veronika Honkasalo, Anna Vuorjoki

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 13 - 2.

03.05.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 08.04.2021 § 63

HEL 2021-001525 T 00 00 03

Lausunto

Liikenneliikelaitoksen johtokunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuustoaloitteesta:

Liikenneliikelaitos (HKL) on eri vuokrasopimuksilla vuokrannut metroasemien, liikennevälineiden ja pysäkkikatosten mainospaikkoja JC-Decaux Finland Oy:lle. HKL:n ja JCDecaux:n välinen pysäkkikatosten sopimus on voimassa vähintään vuoden 2037 loppuun asti ja muut mainossopimukset ovat voimassa vuoden 2024 loppuun asti. Nykyisissä mainossopimuksissa on mainonnan rajoituksia, jotka koskevat ”lakisääteisten ja hallinnollisten määräysten vastaisia, yleistä paheksuntaa herättäviä tai julkisen liikenteen vastaisia mainoksia”. Mainonnassa tulee ottaa huomioon myös muun muassa Mainonnan eettisen neuvoston ratkaisut.

Hankintalainsäädäntö asettaa rajoituksia sopimusmuutoksille sopimuskauden aikana. Lisäksi sopimuksia ei voida yksipuolisesti muuttaa, vaan muutoksista, joilla asetettaisiin mainosoperaattorille mainonnan sisältöä koskevia rajoituksia, olisi päästävä yhteisymmärrykseen mainosoperaattorin kanssa.

HKL on sitoutunut Helsingin kaupunkistrategian linjauksiin, että Helsingin kaupungin tavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä. Lisäksi tavoitteena on kestävä liikunnan kulkumuoto-osuuden kasvattaminen ja siten liikkumisen ilmastovaikutusten minimointi. HKL näkee kannatettavana näiden tavoitteiden edistämisen myös sen alihankkija- ja asiakasverkostossa mahdollisuuksien mukaan.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566



HKL:n näkemyksen mukaan mahdollisuuksia ilmastonäkökulmien huomioimiseen arvioidaan seuraavissa mainossopimusten kilpailutuksissa. Ilmastohaitallisen mainonnan määrittely tarkasti ja yksiselitteisesti on kuitenkin haastavaa ja todennäköisesti aiheuttaisi vaikeita tulkintatilanteita tiettyjen tuotteiden, palvelujen tai toimialojen kohdalla. Mikäli rajoituksia jossain muodossa asetettaisiin, ne eivät saisi olla tarpeettoman laajoja ja ne tulisi voida määritellä niin selkeiksi, että sopimus-kumppani pystyy huomioimaan rajoitukset ja sopimuksen toteutumista pystytään valvomaan. Lisäksi on huomattava, etteivät esitetyn kaltaiset mainonnan rajoitukset perustu mainosalalla noudatettaviin ohjeisiin ja sääntelyyn. Tulevissa kilpailutuksissa mainosoperaattoreita ohjataan ympäristöystävällisempään suuntaan muillakin kuin mainonnan sisältöön liittyvillä rajoituksilla, esimerkiksi asettamalla tarjouskilpailussa mainoslaitteiden energiankulutukseen liittyviä tai muita vastaavanlaisia laatukriteereitä.

Käsittely

08.04.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Johtokunta hyväksyi yksimielisesti jäsen Straniuksen vastaehdotuksen muuttaa lausuntoehdotusosan viidennen varsinaisen kappaleen ensimmäinen virke kuulumaan seuraavasti:

"HKL:n näkemyksen mukaan mahdollisuuksia ilmastonäkökulmien huomioimiseen ARVIOIDAAN seuraavissa mainossopimusten kilpailutuksissa".

sekä viidennen varsinaisen kappaleen viimeinen virke kuulumaan seuraavasti:

"Tulevissa kilpailutuksissa mainosoperaattoreita OHJATAAN ympäristöystävällisempään suuntaan muillakin kuin mainonnan sisältöön liittyvillä rajoituksilla, esimerkiksi asettamalla tarjouskilpailussa mainoslaitteiden energiankulutukseen liittyviä tai muita vastaavanlaisia laatukriteereitä".

25.03.2021 Pöydälle

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Maija Sarpo, laatu- ja ympäristöpäällikkö, puhelin: 310 34865
maiya.sarpo(a)hel.fi
Reino Aittomäki, palveluasiantuntija, puhelin: 310 35550
reino.aittomaki(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 30.03.2021 § 157

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566



HEL 2021-001525 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialalla on tällä hetkellä voimassa 31.7.2023 asti Clear Channel Suomi Oy:n kanssa solmittu ulkomainosvälinepaikkojen vuokrausta sekä kaupungin käyttöön tulevaa mainostilaa koskeva sopimus. Lisäksi kaupunkiympäristön toimiala vuokraa siltamainospaikkoja. Helsingin kaupunki ei hanki, eikä järjestä ulkomainospalvelua, vaan kaupunki vuokraa paikkoja ja tiloja tällaisen yritystoiminnan harjoittamiseen. Nykyisessä ulkomainosvälinepaikkoja koskevassa vuokrasopimuksessa on mainonnan rajoituksia, jotka koskevat alkoholimainontaa sekä sitä, että ulkomainokset eivät saa olla laakisääteisten tai hallinnollisten määräysten vastaisia. Nykyiset vuokrasopimuksessa olevat rajoitteet ovat siten lainsäädäntölähtöisiä. Siltamainospaikkojen vuokrauksessa erityisiä rajoituksia mainosten sisällölle ei ole asetettu.

Vuokrasopimuksen yksipuolinen muuttaminen kesken sopimuskauden ei ole mahdollista, eikä Helsingin kaupunki vuokranantajana voi siten muuttaa ulkomainosvälinepaikkoja koskevan vuokrasopimuksensa ehtoja yksipuolisesti kesken sopimuskauden. Julkisena hankintayksikkönä Helsingin kaupungille asettaa rajoitteita myös hankintalaki hankintasopimuksen muuttamiselle kesken sopimuskauden.

Helsingin kaupunki ottaa vakavasti vastuunsa ilmastonmuutoksen torjunnassa ja torjuu ilmastonmuutosta kunnianhimoisesti. Mainonnan sisällölle asetettavia rajoituksia tarkastellaan seuraavan ulkomainospaikkojen vuokrausta koskevan kilpailutuksen yhteydessä, mutta on syytä huomata, että ilmastohaitalliseksi katsottavien tuotteiden mainontakielolla kaupunki asettaisi vuokrasopimuksin vuokralaiselleen sen liiketoimintaan sellaisia ehtoja ja rajoituksia, jotka eivät perustu kyseisellä alalla noudatettaviin ohjeisiin ja sääntelyyn. Markkinointia säännellään nykyisellään lukuisissa eri laeissa, kuten kuluttajansuoja-, alkoholi-, tupakka- ja lääkelaissa, jolloin kyseessä ovat laintasoiset rajoitteet mainostoiminnalle. Lainsäädännöstä tulevien rajoitusten lisäksi mainonnassa huomioidaan myös alan itsesääntelynä muun muassa Kansainvälisen kauppakamarin markkinointisäännöt, Keskuskauppakamarin ja sen Mainonnan eettisen neuvoston periaatteet ja lausunnot sekä sosi-aali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ennakkopäätökset.

Tuotteiden ja palveluiden määrittely ilmastohaitalliseksi sekä niiden mainontakielon rajan asettaminen edellyttäisi yksityiskohtaista määrittelyä vuokrasopimuksessa esimerkiksi sen osalta, koskisiko kielto ai-



noastaan yksittäisiä tuotteita tai palveluita vai koko yritystä tai konsernia sekä sitä, miten suhtauduttaisiin sellaisiin mainoksiin, jossa sinänsä ilmastohaitallisia tuotteita tai palveluita tarjoava yritys mainostaa pelkästään mielikuvaa itsestään. Elinkeinoiminnan rajoittamisen ohella etukäteen asetettavat mainonnan sisällölliset kiellot saattavat olla ongelmallisia myös sananvapauden kannalta, joten tällaisten kieltojen tarkoituksenmukaisuutta ja tehokkuutta on syytä harkita tarkoin etukäteen. Kaupunki huomioi tulevissa ulkomainontaa koskevissa kilpailutuksissaan ulkomainonnan ympäristönäkökohdat ja kannustaa siten mainoslaiteyrityksiä tekemään ympäristöystävällisempiä valintoja.

Käsittely

30.03.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Mia Haglund: Aloitevastauksen kohdasta neljä toinen virke muutetaan muodosta "Mainonnan sisällölle asetettavia rajoituksia on mahdollista tarkastella seuraavan ulkomainospaikkojen vuokrausta koskevan kilpailutuksen yhteydessä"

muotoon "Mainonnan sisällölle asetettavia rajoituksia tarkastellaan seuraavan ulkomainospaikkojen vuokrausta koskevan kilpailutuksen yhteydessä"

Aloitevastauksen viimeinen virke:

"Kaupunki voi kuitenkin pyrkiä huomioimaan tulevissa ulkomainontaa koskevissa kilpailutuksissaan ulkomainonnan ympäristönäkökohdat ja kannustamaan siten mainoslaiteyrityksiä tekemään ympäristöystävällisempiä valintoja."

korvataan seuraavalla:

"Kaupunki huomioi tulevissa ulkomainontaa koskevissa kilpailutuksissaan ulkomainonnan ympäristönäkökohdat ja kannustaa siten mainoslaiteyrityksiä tekemään ympäristöystävällisempiä valintoja."

Kannattaja: Laura Rissanen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Aloitevastauksen kohdasta neljä toinen virke muutetaan muodosta "Mainonnan sisällölle asetettavia rajoituksia on mahdollista tarkastella seuraavan ulkomainospaikkojen vuokrausta koskevan kilpailutuksen yhteydessä" muotoon "Mainonnan sisällölle asetettavia rajoituksia tarkastellaan seuraavan ulkomainospaikkojen vuokrausta koske-



16.06.2021

van kilpailutuksen yhteydessä"

Aloitevastauksen viimeinen virke: "Kaupunki voi kuitenkin pyrkiä huomioimaan tulevissa ulkomainontaa koskevissa kilpailutuksissaan ulkomainonnan ympäristönäkökohdat ja kannustamaan siten mainoslaiteyrityksiä tekemään ympäristöystävällisempiä valintoja." korvataan seuraavalla: "Kaupunki huomioi tulevissa ulkomainontaa koskevissa kilpailutuksissaan ulkomainonnan ympäristönäkökohdat ja kannustaa siten mainoslaiteyrityksiä tekemään ympäristöystävällisempiä valintoja."

Jaa-äännet: 5

Sirpa Asko-Seljavaara, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Antti Koskela, Jape Lovén

Ei-äännet: 6

Mia Haglund, Noora Laak, Antti Möller, Laura Rissanen, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara

Poissa: 2

Tuomas Rantanen, Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi Mia Haglundin vastaehdotuksen äänin 6-5 (2 poissa).

23.03.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Pia Hosia, lakimies: 310 39061

[pia.hosia\(a\)hel.fi](mailto:pia.hosia(a)hel.fi)

Inkeri Lehmusoksa, vs. yksikön päällikkö, puhelin: 310 22794

[inkeri.lehmusoksa\(a\)hel.fi](mailto:inkeri.lehmusoksa(a)hel.fi)



§ 204

Valtuutettu Mia Haglundin aloite asunnon saannin helpottamisesta turvakotijakson jälkeen

HEL 2020-013661 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mia Haglundin aloite_

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mia Haglund ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan käytäntöjen luomista asunnon hakemisen ja saamisen helpottamiseksi turvakotijakson jälkeen.

Kaupunkistrategian 2017-2021 linjauksiin kuuluu syrjäytymisen ja asunnottomuuden torjuminen. Asunnottomuuden ennaltaehkäisy ja vähentämisen toimenpidesuunnitelma on laadittu sosiaali- ja terveystoimialan, kaupunkiympäristön toimialan ja kaupunginkanslian yhteistyönä.

Kaupunginhallitus toteaa, että yhteistyötä on tehty pitkään ja käytäntöjä on luotu kriisi- ja tilapäisasunnoissa eri syistä asuvien jatkoasumisen järjestämisessä. Asumispaikkaa vailla olevan perheen on tärkeää saada asunnonhaku vireille jo turvakodissa. Turvakotien asukkaat, henkilöstö sekä sosiaali- ja asuntotoimi tekevät tiivistä yhteistyötä turvakotimajoituksen jälkeisen tilapäisen asumisvaiheen järjestelyissä. Osa tilapäisen asumisen paikoista on kaupungin omia, osa ostetaan ulkopuolisilta palveluntuottajilta. Tarvittaessa perheet saavat sosiaalityön puolto-



lausunnon vuokra-asunnon saamista varten. Näin asunnonvälitys saa viranomaiselta tiedon kiireellisen asunnon tarpeessa olevasta perheestä. Perhe voidaan myös ohjata hakemaan vuokravakuutta Kelalta.

Helsingin kaupungin asuntopalvelut tekee yhteistyötä Pääkaupunki-seudun turvakodit Oy:n kanssa. Yhteistyötä ja käytäntöjen yhtenäistämistä kehitetään parhaillaan myös muiden asumispalvelujen tuottajien ja pääkaupunkiseudun verkostojen kanssa.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan ja kaupunkiympäristölautakunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Kaupunkiympäristölautakunnan sekä sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnoissa todetaan, että sopivan asunnon saatavuudesta ei tarpeista huolimatta ole takeita. Kaupunginhallitus edellyttää, että kaupunki vahvistaa turvakotijakson jälkeisen jatkoasumisen järjestämistä ja raportoi tehdyistä toimenpiteistä sosiaali- ja terveyslautakunnalle

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mia Haglundin aloite_

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 02.06.2021 § 179

HEL 2020-013661 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566



Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 19.05.2021 § 159

HEL 2020-013661 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 03.05.2021 § 334

HEL 2020-013661 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Kaupunkiympäristölautakunnan sekä sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnoissa todetaan, että sopivan asunnon saatavuudesta ei tarpeista huolimatta ole takeita. Kaupunginhallitus edellyttää, että kaupunki vahvistaa turvakotijakson jälkeisen jatkoasumisen järjestämistä ja raportoi tehdyistä toimenpiteistä sosiaali- ja terveyslautakunnalle.

Käsittely

03.05.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Lisätään päätösehdotukseen:

Kaupunkiympäristölautakunnan sekä sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnoissa todetaan, että sopivan asunnon saatavuudesta ei tarpeista huolimatta ole takeita. Kaupunginhallitus edellyttää, että kaupunki vahvistaa turvakotijakson jälkeisen jatkoasumisen järjestämistä ja raportoi tehdyistä toimenpiteistä sosiaali- ja terveyslautakunnalle.



Kannattaja: Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Veronika Honkasalon vastahdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

26.04.2021 Pöydälle

19.04.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 02.03.2021 § 92

HEL 2020-013661 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Turvakotipalvelut

Turvakotipalvelut ovat valtion rahoittamia, laissa määriteltyjä erityispalveluita lähisuhdeväkivaltaa kokeneille tai sen uhan alla eläville henkilöille ja perheille. Turvakotitoiminta siirtyi lakiuudistuksen yhteydessä kunnilta valtiolle vuonna 2015. Turvakodit tarjoavat välitöntä kriisiapua, ympärivuorokautista turvattua asumista sekä akuuttiin tilanteeseen liittyvää psykososiaalista tukea, neuvontaa ja ohjausta. Turvakotipalvelut ovat saatavilla asuinpaikasta riippumatta.

Vuonna 2019 Suomessa toimi yhteensä 28 turvakotia. Näissä turvakodeissa oli tilaa yhteensä 202 perheelle tai yksin tulevalle asiakkaalle. Vuoden 2019 aikana turvakodeissa oli yli 5 000 asiakasta, joista aikuisia asiakkaista oli 54 % ja lapsia 46 %. Yksi asiakas oli turvakodissa keskimäärin 17 päivää. Vuonna 2019 Uudellamaalla oli käytössä kuusi turvakotia, joiden käyttöaste vuoden aikana oli 85% - 93%. THL:n tietojen mukaan turvakotien käyttäjämäärät ovat olleet kasvussa vuodesta 2015 alkaen. (Lähde: THL Tilastoraportti 17/2020: Turvakotipalvelut.)

Asunnon järjestyminen turvakotijakson jälkeen

Akuutin kriisin jälkeen on tärkeää päästä elämään tavallista arkea mahdollisimman pian eikä palaamisen väkivaltaiseen tilanteeseen tulisi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566



olla vaihtoehto. Koska asiakkaat eivät ole yhtenäinen ryhmä, vaan heidän elämäntilanteensa ja taloudellinen asemansa eroavat, ovat myös heidän mahdollisuutensa uuden asunnon järjestämiseen hyvin erilaiset.

Nykyisessä asuntomarkkinatilanteessa on Helsingissä vapaarahoitteisia vuokra-asuntoja hyvin tarjolla. Niiden vuokrataso nousee kuitenkin monelle liian korkeaksi, joten ne eivät usein ole realistinen vaihtoehto asumisen järjestämiseksi turvakotijakson jälkeen. Asumisen hinta on noussut monille asunnon tarvisijoille liian korkeaksi myös suhteessa Kelan hyväksymiin ns. kohtuuvuokrarajoihin.

Huolimatta siitä, että Helsingin kaupungin omistamien vuokra-asuntojen lisäksi on kaupungissa myös muita kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja tarjoavia toimijoita, on kohtuuhintaisen vuokra-asunnon löytäminen vaikeaa. Moni joutuu turvautumaan kotikunnan järjestämään väliaikaiseen asuntoon. Turvakodista on mahdollisuus siirtyä sosiaalityön tukemana joko omaan asuntoon tai sosiaalihuoltolain mukaiseen tilapäiseen asumiseen (ns. kriisimajoitus).

Helsingissä aikuissosiaalityön tilapäisen majoituksen-yksikkö vastaa majoitukseen ohjaamisesta. Osa tilapäisen asumisen paikoista ostetaan ulkopuolisilta palvelun tuottajilta. Tilapäisen asumisen aikana perhe on myös lapsiperheiden palvelutarpeen arvioinnin ja tuen asiakkaita. Asiakasperheet saavat puoltolausunnon kaupungin vuokra-asuntohakemuksen liitteeksi.

Asukasvalinnat

Kaupunkiympäristön toimialan asukas- ja yrityspalveluiden asuntopalvelut-yksikkö tekee asukasvalinnat Helsingin kaupungin omistamiin (HEKA) ARA –vuokra-asuntoihin voimassa olevien lakien ja asetusten sekä Helsingin kaupunginhallituksen 8.3.2010 vahvistamien asukasvalintaperiaatteiden mukaisesti. Asukkaaksi valitsemisen perusteina ovat hakijaruokakunnan asunnontarve, varallisuus ja tulot siten, että etusijalle asetetaan aina asunnottomat ja muut kiireellisimmässä asunnon tarpeessa olevat vähävaraisimmat ja pienituloisimmat ruokakunnat. Periaatteena on, että vuokra-asunnot osoitetaan niitä eniten tarvitseville ruokakunnille pyrkien samalla vuokratalon monipuoliseen asukasrakenteeseen ja sosiaalisesti tasapainoiseen asuinalueeseen. Asunnontarvetta arvioitaessa apuna käytetään kiireellisyysluokitusta, jonka mukaan hakijat luokitellaan kolmeen ryhmään: Erittäin kiireellisiin, kiireellisiin tai asunnontarpeessa oleviin hakijoihin.

Hakemustensa perusteella turvakodeissa asuvat asunnontarpeessa olevat erittäin kiireellisessä asunnon tarpeessa oleviin.



Asuntopalvelut-yksikkö valitsee asukkaat asuntoihin välittömästi saatuaan tiedon asuntojen vapautumisesta. Koska etukäteen ei ole tiedossa mistä ja millaisia asuntoja on vapautumassa, ei asunnonsaantimahdollisuuksia tai asunnon saantiin kuluvaan aikaan pystytä ennakoimaan. Asukkaita valittaessa huomioidaan myös hakijan hakemuksessaan esittämät asuntoon ja asuinalueeseen liittyvät toiveet. Jos haettavalle asunnolle on hakemuksessa asetettu tiukat kriteerit (esim. lasten koulumatkat, asunnon hinta, koko, sijainti, varustetaso), voi sopivan asunnon löytyminen olla haasteellista.

Helsingin kaupungin vuokra-asuntojen kysyntä ylittää moninkertaisesti niiden tarjonnan. Tällä hetkellä rekisterissä on noin 23 000 voimassa olevaa hakemusta, joista erittäin kiireellisiä on noin 12 000 ja kiireellisessä asunnontarpeessa olevia noin 6 800. Asuntoja vapautuu vuosittain vain noin 3 500 kpl, joten vuokra-asuntoa ei pystytä tarjoamaan edes kaikille erittäin kiireellisessä asunnon tarpeessa oleville hakijoille.

Helsingin toimenpidesuunnitelma asunnottomuuden ennaltaehkäisemiseksi ja vähentämiseksi 2020 - 2022.

Asuntopalvelut-yksikkö tekee yhteistyötä sosiaali- ja terveystieteiden eri yksiköiden kuten lastensuojelun, asunnottomien tuen ja maahanmuuttoyksikön kanssa. Turvakodeista asuntopalveluilla on jo pitkään tehty yhteistyötä Pääkaupungin turvakoti Oy:n kanssa.

Asuntopalveluista osallistuttiin kaupunginkanslian, sotien ja Kymppin asuntotoimijoiden kanssa asunnottomuuden ennalta ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi laaditun toimenpideohjelman vuosille 2020 - 2022 valmisteluun. Siinä yhteistyötä ja yhteistyöprosesseja eri toimijoiden välillä kehitettiin edelleen.

Tuloksena on laadittu asuntuoltomake, jonka avulla on mahdollisuus tuoda esiin perheiden erityistilanteet. Näin asunnonvälitys saa tiedon viranomaiselta kiireellisen asunnon tarpeesta olevasta perheestä. Sosiaalityön asuntuoltoprosessia on mallinnettu syksyn 2020 aikana yhteistyössä kaupungin asunnonvälityksen ja sosiaali- ja terveystoimen kanssa.

Puoltolausuntojen merkitys asukasvalinnoissa

Sovittujen periaatteiden mukaisesti laadittu puoltolausunto tuo tietoa hakijan sen hetkisestä tilanteesta ja asunnontarpeesta, jota hakemuksessa ei välttämättä ole osattu oikealla tavalla tuoda esiin tai mainittu lainkaan, jos hakemus on laitettu vireille aiemmin. Lisäksi puolto nostaa samassa tilanteessa olevien hakijoiden joukosta (joita voi olla johonkin asuntoon jopa satoja, erityisesti kantakaupungin kohteissa) esille ne hakijat, joilla on erittäin kiireellisen asunnon tarpeen lisäksi myös muita



painavia perusteita asunnon saantiin. Aina tämäkään ei takaa yksittäisen hakijan asunnon saamista, sillä samaan kohteeseen voi olla useita hakijoita, joilla kaikilla on jokin puoltolausunto.

Jo sovittujen yhteistyökäytäntöjen lisäksi puoltoja asuntohakemuksen liitteeksi tulee monelta muultakin toimijalta kuten eri sosiaalityöntekijöiltä ja -ohjaajilta, lääkäreiltä, lähi- ja sairaanhoitajilta, vuokranantajilta ja yhdistyksiltä. Puollot ovat sisällöltään hyvin vaihtelevia, eivätkä aina kerro hakijan tilanteesta ja asunnon tarpeen kiireellisyydestä.

Johtuen erittäin kiireellisten asunnonhakijoiden ja puoltolausuntojen suuresta määrästä, sekä hakijoiden asunnolle asettamista vaatimuksista, ei asuntoa voida puolloista huolimatta taata.

Yhteistyön lisääminen turvakotijakson jälkeisen asumisen järjestymiseksi

Helsingin kaupungilla on jo pitkään tehty yhteistyötä ja luotu käytäntöjä kriisi- ja tilapäisasunnoissa eri syistä asuvien jatkoasumisen järjestämisessä. Viime vuonna on yhteistyötä asuntopalvelun ja sosiaali- ja terveystoimen välillä edelleen tiivistetty mm. asunnottomuuden ehkäisemiseksi laaditun toimenpideohjelman työstämisen yhteydessä.

Yhteistyöstä huolimatta asumisen järjestymisessä on usein haasteita johtuen kaupungin vuokra-asuntojen suuresta kysynnästä ja toisaalta vähäisestä tarjonnasta.

Kaupunkiympäristölautakunnan näkemyksen mukaan yhteistyötä asunnon saannin helpottamiseksi tulee edelleen jatkaa kaupunkiympäristön toimialan asuntopalvelut-yksikön ja sosiaali- ja terveystoimen välillä. Yhteistyössä aiemmin sovittujen käytäntöjen noudattamista ja yhteistyön kehittämistä tulee jatkaa.

Lisäksi asuntopalvelut-yksikkö luo yhteydet pääkaupunkiseudun turvakotien edustajiin yhteistyöstä sopimiseksi ja puoltokäytäntöjen yhtenäistämiseksi kevään 2021 aikana. Tämän jälkeen käydään myös keskustelut käytännöistä ja niiden mahdollisesta yhtenäistämisestä Espoon Asunnot Oy:n ja VAV Asunnot Oy:n kanssa.

Lausuntoa on valmisteltu yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimen kanssa.

16.02.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Kati Hytönen, tiimipäällikkö: 310 29729

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566



kati.hytonen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 02.03.2021 § 41

HEL 2020-013661 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Mia Haglundin ja 15 muun valtuutetun aloitteesta seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa esitetään, että kaupunki luo käytännöt oman asunnon hakemisen ja saannin helpottamiseksi turvakotijakson jälkeen ja että käytännöt luotaisiin yhteistyössä pääkaupunkiseudun muiden kuntien ja seudun turvakotien ja asuntopalveluiden kanssa.

Turvakodit Uudellamaalla

Turvakodissa tarjotaan tukea, neuvontaa ja ohjausta akuutissa tilanteessa perheelle, joka on kokenut lähisuhdeväkivaltaa.

Turvakotipalvelut ovat valtion rahoittamia laissa määriteltyjä erityispalveluita lähisuhdeväkivaltaa kokeneille tai sen uhan alla eläville henkilöille. Turvakodeissa kertyi vuonna 2019 yli 92 000 asumispäivää, ja yksi asiakas oli turvakodissa keskimäärin 17 päivää. Vuoden 2019 aikana turvakodeissa oli yli 5 000 asiakasta. Valtakunnallisesti turvakotien asiakkaiden määrä kasvoi vuoteen 2018 verrattuna 6 prosentilla. Aikuisia asiakkaista oli 54 prosenttia ja lapsia 46 prosenttia.

Vuonna 2019 Uudellamaalla oli käytössä kuusi turvakotia. Niiden käyttöaste oli 85 %–93 % vuoden aikana, ja perhepaikkoja niissä oli 7–14. Vuonna 2019 niissä oli yli 36 000 asumispäivää. Yhtä turvakotia lukuun ottamatta, asumispäivien lukumäärä nousi Uudenmaan turvakodeissa vuodesta 2018 vuoteen 2019. Vuonna 2020 Uudellamaalla oli käytössä yhdeksän turvakotia. Ennakkoon on saatu tietona, että turvakotien asiakasmäärä laskee vuonna 2020 edellisvuoteen verrattuna. Ennakkotietojen perusteella aikuisten asiakkaiden määrä kasvoi hieman, mutta lasten määrä sen sijaan laskee.

(Lähde: Thl Tilastoraportti 17/2020: Turvakotipalvelut.)

Perheiden kriisimajoitus turvakodissa

Perhe, jossa on väkivaltaa tai väkivallan uhkaa voi hakeutua turvakotiin itsenäisesti tai sosiaalihuollon ohjaamina. Jos perheessä on alaikäisiä lapsia, voidaan lastensuojelusta myös velvoittaa perhettä hakeutumaan turvakotiin lasten turvallisuuden takaamiseksi. Perhe ohjataan ensisi-



jaisesti Helsingissä sijaitseviin turvakoteihin tai tarvittaessa pääkaupunkiseudulla siihen turvakotiin, jossa on tilaa.

Oleellista on turvakotien asiakkaiden ja henkilöstön sekä sosiaali- ja asuntotoimen työntekijöiden välinen yhteistyö perheen asumisratkaisun järjestämiseksi turvakotimajoituksen jälkeen. Tärkeää on saada asunnonhaku vireille jo turvakodissa, jotta vältetään tilapäisen asumisen vaiheelta.

Yhteistyötä parannetaan turvakotien kanssa kevään 2021 aikana sopimalla asunnonhakemiseen ja asuntopuoltoihin liittyvistä käytännöistä ja tiedonvaihdesta yhdessä lastensuojelun, alueellisen aikuissosiaalityön ja kaupungin asuntopalvelun kanssa.

Turvakodeissa on myös perheitä, joiden lapsille ei ole lastensuojelun tarvetta. Nämä perheet järjestävät turvakodin jälkeisen majoituksen itsenäisesti. Tarvittaessa turvakodin sosiaalityöntekijä auttaa heitä asioinnissa kaupungin asuntopalvelun kanssa.

Helsingin sosiaali- ja terveystoimen tilapäisen asumisen aikaiset palvelut turvakotimajoituksen jälkeen

Turvakodista voi tarvittaessa siirtyä sosiaalityön tukemana joko omaan asuntoon tai sosiaalihuoltolain mukaiseen tilapäiseen asumiseen.

Jos perheellä ei ole asumispaikkaa turvakotijakson jälkeen, Helsingin tilapäisen asumisen tiimin kautta autetaan tilapäisen vaiheen asumisratkaisussa. Osa tilapäisen asumisen paikoista ostetaan ulkopuolisilta palvelun tuottajilta, ja osa on omia tilapäiseen asumiseen tarkoitettuja asuntoja. Perheet saavat pääsääntöisesti pysyvän asunnon kolmen kuukauden kuluessa.

Lähisuhdeväkivallan vuoksi tilapäisasumista haki Helsingissä 53 yksinäistä henkilöä ja 52 lapsiperhettä vuonna 2020. Hakijoista 87,6 % (92) oli naisia ja 12,4 % (13) miehiä. Naisten osuus hakijoista oli hieman suurempi verrattuna valtakunnalliseen lähisuhdeväkivaltatilastoon, jossa aikuisista lähisuhdeväkivallan uhreista 76,8 % on arvioitu olevan naisia.

Tilapäisen asumisen aikana perheen tuen ja palveluiden tarvetta selvitetään lapsiperheiden palvelutarpeen arvioinnissa ja tuessa. Työryhmät toimivat moniammatillisesti ja työskentelyn aikana perheen on mahdollista saada myös lyhytkestoista ohjausta ja tukea esimerkiksi aikuissosiaalityön sosiaaliohjauksesta, perhe- ja kasvatuseuvonnasta tai psykiatriselta sairaanhoitajalta.



Helsingin aikuissosiaalityön tilapäisen asumisen -tiimissä on aloittanut 1.9.2020 sosiaalityöntekijä, jonka tehtävänä on tukea perheitä asumiseen liittyvissä kysymyksissä ja asunnon hankinnassa. Sosiaalityöntekijän tehtävänä on myös palvelujen koordinointi ja yhteistyö palveluntuottajien kanssa.

Sosiaalityön puoltolausunto vuokra-asunnon saamista varten

Viranomaiset lastensuojelussa, aikuissosiaalityössä ja tilapäinen asuminen -tiimissä tekevät tiivistä yhteistyötä kaupungin asuntopalvelun kanssa perheen vuokra-asunnon järjestämiseksi.

Turvakodissa asuville perheille laaditaan tarvittaessa sosiaalityön puoltolausunto vuokra-asunnon saamista varten. Lausuntolomake on tehty ja puoltoprosessi on kuvattu sekä sovittu kaupungin asuntopalvelun kanssa. Lapsiperheiden osalta tämä kehittämistyö (prosessi ja puoltolausunto) tehdään kevään 2021 aikana.

Puoltolausunnon laatii perheen sosiaalityön vastuutyöntekijä. Asunto-puolto tehdään, jos perheen asunnontarve on kiireellinen tai erittäin kiireellinen ja jos asuntoa ei ole mahdollista saada ilman puolta. Puollossa työntekijä pystyy tarkemmin kuvaamaan perheen asunnontarvetta ja sen kiireellisyyttä. Puolto laaditaan yhteistyössä asiakkaan kanssa, ja työntekijä lähettää puollon asuntohakemuksen liitteenä.

Vaikka asuntopuolto on tehty, ei asuntoa välttämättä ole vapaana. Niissä tilanteissa vastuutyöntekijä tukee perhettä asunnon haussa muutoin ja ohjaa esimerkiksi hakemaan Kelalta vuokravakuutta.

Esteitä vuokra-asunnon saamiseksi

Sosiaaliviranomaisen puoltolausunto ei takaa asunnon saamista. Vuokra-asuntoja on vähän vapaana ja sen saamista voivat hankaloittaa vuokravelka kaupungin tai muun julkisen yhteisön tai yhdistyksen asunnosta. Kerran menetetty Helsingin kaupungin vuokra-asunto hankaloittaa uuden vuokra-asunnon saantia merkittävästi. Jos perheen luottotiedot ovat menneet, hankaloittaa tämä yksityisiltä vuokranantajilta vuokraamista.

Jos vuokravelka on jo ulosotossa, on sen takaisinmaksun järjestäminen tai saaminen pois ulosotosta hankalaa. Myöskään maksusuunnitelman teko kohdistettuna vain vuokravelkaan ei onnistu.

Helsingin sosiaali- ja terveystoimesta voi kuitenkin hakea sosiaalista luottoa, jonka kautta ulosotossa olevia velkoja voi olla mahdollista maksaa pois, mikäli kokonaisvelkojen määrä on alle 15 000 euroa. Sosiaalinen luotto käsittelee luottohakemuksen ja antaa päätöksen.



Vuokra-asunnon saamisen aikatauluun vaikuttaa perheen toive asunnon sijainnista, mihin puolestaan vaikuttaa lasten koulun tai päivähoitopaikan sijainti.

Pääkaupunkiseutu

Sosiaalityön tiimit jatkavat yhteistyötä Helsingin asuntopalvelun kanssa ja laajentavat sekä edistävät heidän kanssaan yhteistyötä muihin asuntotuottajiin ja pääkaupunkiseudun verkostoihin.

Helsingin kaupungin asuntopalvelu on tehnyt suoraa yhteistyötä Pääkaupunkiseudun turvakodit Oy:n kolmen erillisen turvakodin kanssa (Pellas, Haaga ja Toukola). Turvakotien sosiaalityöntekijät tekevät lausunnon asuntopalveluun niiden perheiden osalta, jotka eivät ole kaupungin sosiaalitoimen asiakkaita. Helsingin kaupungin asuntopalvelu tulee laajentamaan yhteistyötä kaikkien pääkaupunkiseudulla toimivien turvakotien kanssa.

Turvakotijakson jälkeinen apu Helsingissä

Perhe, jossa on väkivaltaa tai väkivallan uhkaa voi hakeutua turvakotiin itsenäisesti tai sosiaalihuollon ohjaamina. Turvakodista voi tarvittaessa siirtyä sosiaalityön tukemana joko omaan asuntoon tai sosiaalihuoltolain mukaiseen tilapäiseen asumiseen.

Viranomaiset lastensuojelussa, aikuissosiaalityössä ja tilapäinen asuminen -tiimissä tekevät tiivistä yhteistyötä kaupungin asuntopalvelun kanssa perheen vuokra-asunnon järjestämiseksi. Turvakodissa asuville perheille laaditaan tarvittaessa sosiaalityön puoltolausunto vuokra-asunnon saamista varten.

Turvakodeissa on myös perheitä, joiden lapsille ei ole lastensuojelun tarvetta. Nämä perheet järjestävät turvakodin jälkeisen majoituksen itsenäisesti. Tarvittaessa turvakodin sosiaalityöntekijä auttaa heitä asioinnissa kaupungin asuntopalvelun kanssa.

Turvakodissa asuville perheille laaditaan tarvittaessa sosiaalityön puoltolausunto vuokra-asunnon saamista varten. Sosiaalityön tiimit jatkavat yhteistyötä Helsingin asuntopalvelun kanssa ja laajentavat sekä edistävät heidän kanssaan yhteistyötä muihin asuntotuottajiin ja pääkaupunkiseudun verkostoihin. Lapsiperheiden osalta tämä kehittämistyö (prosessi ja puoltolausunto) tehdään kevään 2021 aikana.

Helsingin kaupungilla on jo luotuja käytäntöjä turvakotijakson jälkeiseen perheiden apuun, ja näitä käytäntöjä kehitetään edellä mainituin tavoin. Edellä esitetyt haasteet asuntojen järjestämisessä huomioiden sosiaali-



ja terveyslautakunta pitää nykyisiä käytäntöjä ja niiden kehittämistä riittävinä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Vakituisen asunnon saaminen akuutin lähisuhdeväkivaltilanteen ja turvakotisijoituksen jälkeen auttaa vanhemman ja lasten toipumista sekä elämän jatkumista muutosten jälkeen. Tilapäisasumisen järjestämisellä tuetaan perhettä elämän ja asumisen järjestelyissä."

Käsittely

02.03.2021 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta esittelijän muutetun ehdotuksen mukaisen lausunnon. Esittelijä muutti ehdotusta asian pöydällepanon aikana.

16.02.2021 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Henna Niiranen, lännen aikuissosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 62843
henna.niiranen(a)hel.fi

Jonna Vanhanen, lastensuojelun sosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 43809
jonna.vanhanen((a))hel.fi

Marja-Riitta Kilponen, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 43777
marja-riitta.kilponen(a)hel.fi



§ 205

Valtuutettu Eva Biaudet'n aloite ihmiskaupan uhrien palvelujen kehittämisestä

HEL 2021-001526 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että monialaisen ihmiskaupan vastaisen työn asiantuntijaryhmää perustettaessa, harkitaan että selvitetään jos voidaan lisätä sen tehtäviin myös kansainvälinen yhteistyö muiden kaupunkien, esimerkiksi Tukholman, verrattavien organisaatioiden kanssa, parhaiden käytäntöjen jakamiseksi ja osaamisen kasvattamiseksi. (Eva Biaudet)

Käsittely

Valtuutettu Eva Biaudet ehdotti valtuutettu Silja Borgarsdottir Sandelinin kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että monialaisen ihmiskaupan vastaisen työn asiantuntijaryhmää perustettaessa, harkitaan että selvitetään jos voidaan lisätä sen tehtäviin myös kansainvälinen yhteistyö muiden kaupunkien, esimerkiksi Tukholman, verrattavien organisaatioiden kanssa, parhaiden käytäntöjen jakamiseksi ja osaamisen kasvattamiseksi.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

13 Äänestys

Valtuutettu Eva Biaudet'n ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Hyväksyessään ehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että monialaisen ihmiskaupan vastaisen työn asiantuntijaryhmää perustettaessa, harkitaan että selvitetään jos voidaan lisätä sen tehtäviin myös kansainvälinen yhteistyö muiden kaupunkien, esimerkiksi Tukholman, verrattavien organisaatioiden kanssa, parhaiden käytäntöjen jakamiseksi ja osaamisen kasvattamiseksi.

EI-ehdotus: Vastustaa



Jaa-äännet: 67

Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Joonas Haavisto, Mia Haglund, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Otso Kivikkäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Johanna Laisaari, Petra Malin, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Laura Nordström, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Lilja Tamminen, Pilvi Torsti, Reetta Vanhanen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 1

Juhani Strandén

Tyhjä: 14

Matti Enroth, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Maria Landén, Otto Meri, Seija Muurinen, Mia Nygård-Peltola, Mika Raatikainen, Risto Rautava, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Ulla-Marja Urho, Laura Varjokari

Poissa: 3

Zahra Abdulla, Harry Bogomoloff, Kauko Koskinen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Eva Biaudet'n ehdottaman toivomusponnen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Eva Biaudetin aloite
- 2 Lausunto, Helsingin poliisi, 1.3.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano



Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Eva Biaudet ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan ihmiskaupan vastaisen työn ja palvelujen kehittämistä ja kotoutumisajan pidentämismahdollisuuksien selvittämistä.

Kaupunginhallitus toteaa, että aloitteessa ehdotettua toimintaa uudistetaan parhaillaan valtion toimenpitein. Hallitusohjelmassa on kirjaus ihmiskaupan uhrien aseman parantamisesta. Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö on asettanut työryhmän valmistelemaan erillislakia ja muita lainsäädäntömuutoksia. Työssä on tarkoitus selvittää myös tarvittavia asumispalveluja. Kotoutumisajan mahdollinen pidentäminen tulee tässä yhteydessä niin ikään arvioitavaksi. Työryhmän toimikausi päättyy 31.12.2022. Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan edustaja on nimetty työryhmän jäseneksi. Lisäksi oikeusministeriössä on valmisteltu ihmiskaupan vastaista toimintaohjelmaa. Kuluvan vuoden alusta Helsingin poliisilaitoksella on toiminut ihmiskaupparikosten tutkintaryhmä, joka tekee uudenlaista moniammatillista yhteistyötä mm. työperäisen ihmiskaupan ja seksuaalisen hyväksikäytön uhrien auttamiseksi.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja katsoo, että ihmiskaupan uhrien auttamista ja ihmiskaupan vastaista työtä järjestöjen ja poliisin kanssa on tarpeen terävöittää. Monialaista asiantuntijatyötä on syytä kehittää uudistuvan lainsäädännön pohjalta työryhmissä ja toimintaohjeissa mm. työllisyyspalvelujen sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen lähtökohdista.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan sekä Helsingin poliisilaitoksen lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Eva Biaudetin aloite
- 2 Lausunto, Helsingin poliisi, 1.3.2021



Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 02.06.2021 § 180

HEL 2021-001526 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

19.05.2021 Pöydälle

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 03.05.2021 § 333

HEL 2021-001526 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 30.03.2021 § 69

HEL 2021-001526 T 00 00 03

Lausunto



Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Eva Biaudetin ja 16 muun valtuutetun aloitteesta, jossa edellytetään, että kaupunginhallitus hyväksyy ihmiskaupan vastaista työtä vahvistavan yhteistyösuunnitelman ja että selvitetään mahdollisuudet pidentää ihmiskaupan uhrin kotoutumisaikaa:

”Ihmiskauppa on ilmiönä moninainen. Suomessa tunnistetut uhrien hyväksikäyttötarkoitukset ovat useimmiten olleet pakkotyö, seksuaalinen hyväksikäyttö ja pakkoavioliitto. Mahdollisia uhreja voidaan kohdata monissa palveluissa ja keskeistä on palvelujärjestelmän eri toimijoiden osaaminen uhrin tunnistamiseksi. Uhrin voivat olla suomalais- tai ulkomaalaistaustaisia ja heidän tunnistamisensa on tärkeää myös rikoksen torjunnassa onnistumiseksi.

Ihmiskaupan vastainen työ ja uhrien auttaminen Helsingissä

Helsingin kaupunki toteuttaa ihmiskaupan vastaista työtä pitkäjänteisesti eri yhteyksissä muun muassa osallistumalla valtakunnalliseen monialaiseen kehittämistyöhön, antamalla lausuntoja, kehittämällä ihmiskaupaa ehkäiseviä toimintamalleja ja ihmiskaupan uhrien palvelutarpeisiin vastaavia palveluja sekä kouluttamalla henkilöstöä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaiset auttavat ihmiskaupan uhreja erilaisissa tilanteissa. Uhrien on mahdollista saada pitkäkestoista apua ja tukea sosiaali- ja terveystoimen keskitetyistä sosiaalipalveluista maahanmuuttoyksiköstä, jossa uhrin toimintakykyä tuetaan traumatietoisella vakauttavalla työotteella. Sosiaalityön tehtävä on ajaa ihmiskaupan uhrien etua palveluissa ja koordinoida toimintaa muun muassa terveydenhuollon kanssa. Uhrien auttamiseksi tarvitaan monipuolista osaamista ja usein uhrin auttamisverkostoon kuuluu ammattilaisia sekä sosiaali- ja terveystoimista ja valtion palveluista että kolmannen sektorin matalan kynnyksen toiminnoista.

Palvelujen järjestämistä vastaavassa olevan uhrin kotikunnan tulee toimia myös yhteistyössä poliisin kanssa uhrin suojeluun liittyvissä kysymyksissä. Poliisin tulee puolestaan ohjata sosiaalihuollon ilmeisessä tarpeessa oleva henkilö hakemaan sosiaalipalveluja tai henkilön suostumuksella otettava yhteyttä sosiaalihuollon viranomaiseen sosiaalihuollon tarpeen arvioimiseksi. Erityisissä tilanteissa poliisi voi tehdä ilmoituksen myös ilman henkilön suostumusta.

Poliisiyhteistyöhön osallistuminen

Ihmiskaupparikosten tutkintaan erikoistuneen uuden valtakunnallisen poliisiyksikön perustaminen Helsingin poliisilaitoksen alaisuuteen luodaan uudenlaisia moniammatillisen yhteistyön rakentamisen mahdollisuuksia

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566



ihmiskaupan uhrien auttamisen käynnistymiseksi jo varhaisessa vaiheessa.

Sosiaali- ja terveystoimiala tulee osallistumaan poliisin uuden ihmiskauppayksikön moniammatilliseen yhteistyöhön. Tämä on kirjattu sosiaali- ja terveystoimialan vuoden 2021 talousarvioon. Ihmiskaupan uhrien auttamisessa mukana olevien toimijoiden keskinäistä yhteistyötä tehdään jo nyt sekä asiakas- että konsultaatiotasolla, mutta se ei ole kaikilta osin rakenteista, joten sen juurruttaminen osaksi perustyötä on tärkeää.

Järjestöjen kokemuksia yhteistyöstä

Keskeisten Helsingissä toimivien ihmiskaupan vastaisessa työssä mukana olevien järjestöjen mukaan yhteistyö kaupungin työntekijöiden kanssa toimii pääosin hyvin, kun se perustuu aktiiviseen yhteydenpitoon, yhtenäisiin toimintaperiaatteisiin ja toisen työn arvostamiseen. Uhrin kohtaamina hankaluuksina järjestöt nostavat esille sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen odotusajat, työntekijöiden vaihtuvuuden, vastaanottojen harvalukuisuuden ja konkreettisen avun saamisen esimerkiksi lomakkeiden täyttämisessä. Järjestöt tuovat esille myöskin asiakkaan tarpeen saada intensiivisempää palveluohjausta eri kysymyksissä. Yhteistyön kehittämiseksi järjestöt ehdottavat prosessikuvauksen laatimista kaupungin ja järjestöjen yhteistyöstä ja asiakasohjauksesta sekä matalamman kynnyksen yhteydenpitokanavia työntekijään.

Sosiaali- ja terveystoimialan tunnistamat kehittämistarpeet

Palvelujen näkökulmasta on keskeistä, että ihmiskaupan vastaisen työn vahvistamiseksi ja lainsäädännössä määriteltyjen auttamistoimien toteuttamiseksi keskeisillä toimijoilla on yhteinen ymmärrys kunkin työtä jäsentävistä lähtökohdista ja niitä ohjaavista menettelytavoista. Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten osaamista rikoksen tutkinnan käsittelyprosessista sekä uhrin oikeuksista ja velvollisuuksista tulee vahvistaa, jotta ne tulevat huomioiduiksi auttamistyössä tutkinnan eri vaiheissa. Myös rikoksen uhrien avuntarpeiden tunnistamisen mahdollisuuksia on sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa kehitettävä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen hyvä tuntemus ja verkostoyhteistyön säännölliset rakenteet puolestaan tukevat poliisin ja matalan kynnyksen palveluissa neuvontaa antavien järjestöjen asiakasohjausta palveluihin ja ehkäisevät uhrin saaman palvelun sattumanvaraisuutta. Roolien, vastuiden ja yhteistyökäytäntöjen kuvaaminen ennen mahdollisen rikoksen ilmituloa sekä esitutkinnan ja tuomioistuinkäsittelyn aikana tukevat toimijoita uhrin tarpeista lähtevään yhteiseen työhön.

Valtakunnallinen kehittämistyö etenee hallitusohjelman mukaisesti

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566



Pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelmassa on sovittu ihmiskaupparikosten paljastamiseen ja tutkimiseen perustettavan poliisin erikoisyksikön lisäksi myös muista keinoista, joilla parannetaan ihmiskaupan uhrien asemaa ja tehostetaan rikosvastuun toteutumista. Sosiaali- ja terveysministeriö on asettanut ihmiskaupan uhrien auttamista koskevan lainsäädännön uudistamista valmistelevalle työryhmälle 1.6.2020–31.12.2022. Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos selvittää vuosina 2020–2021 nykyisen palvelujärjestelmän valmiutta vastata ihmiskaupan uhriksi joutuneiden ihmisten asumispalveluiden tarpeisiin sekä tunnistaa mahdolliset puutteet palveluissa. Lisäksi oikeusministeriössä on valmistelussa ihmiskaupan vastainen toimintaohjelma, jonka ennakoitu valmistumisaika on maaliskuussa 2021.

Euroopan neuvoston ihmiskaupan vastaisen toiminnan yleissopimuksen täytäntöönpanoa seuraava ihmiskaupan vastaisen toiminnan asiantuntijaryhmä GRETA (Group of Experts on Action Against Trafficking in Human Beings) on suositellut, että kansallisessa toimintaohjelmassa edistetään keskeisten toimijoiden moniammatillista yhteistyötä paikallisella tasolla, koulutetaan henkilöstöä sekä vahvistetaan kunnallisten viranomaisten ja kansalaisyhteiskunnan toimijoiden keskinäistä yhteistyötä.

Asiantuntijaryhmän perustaminen Helsinkiin

Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta näkee perusteltuna monialaisen ihmiskaupan uhrien auttamisen asiantuntijatyöryhmän perustamisen Helsinkiin. Työryhmän tehtävänä olisi seurata kansallisen ihmiskaupan vastaisen toimintaohjelman toimeenpanoa, ehdottaa ja paikallisella toimintaohjelmalla edistää uusien hyväksi havaittujen toimintamallien käyttöönottoa, tukea moniammatillisen yhteistyön rakentumista ja tuottaa ihmiskaupan vastaisen työn tilannekuvaa Helsingistä.

Työryhmään ehdotetaan nimettäväksi edustajia ihmiskaupan uhrien auttamisen kannalta keskeisistä Helsingin kaupungin toiminnoista, kuten maahanmuuttoyksiköstä, lastensuojelusta, sosiaali- ja kriisipäivystyksestä, perusterveydenhuollosta, psykiatria- ja päihdepalveluista, työllisyyspalveluista sekä turvallisuus- ja valmiusyksiköstä. Työryhmään ehdotetaan kutsuttaviksi osallistujat myös muun muassa poliisista ja järjestöistä.

Asiantuntijatyöryhmän tehtävä linkittyy Helsingin turvallisuussuunnittelun periaatteisiin sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen, ja työryhmän tuleekin tarvittavilta osin tehdä yhteistyötä sekä kaupungin turvallisuussuunnittelun asiantuntijaryhmän että lähisuhdeväkivallan ehkäisytyöryhmän kanssa.



Työryhmän työskentelyyn liittyen tulisi laatia ihmiskaupan uhrien auttamista moniammatillisessa yhteistyössä koskeva toimintaohje. Toimintaohjeessa tulisi kiinnittää huomiota erityisesti palvelujen ennakoitavuuden lisäämiseen, varhaisen tuen järjestämiseen, siirtymien ja työntekijävaihdosten vähentämiseen, yksilöllisen verkoston kokoamiseen uhrin tukemiseksi, kokonaisvaltaiseen uhrin palvelutarpeen arviointiin, traumainformoidun, kulttuuri- ja sukupuolisensitiivisen työtteen toteutumiseen ja kiireellisten sosiaali- ja terveystyöpalvelujen järjestämiseen.

Sosiaali- ja terveystoimikunta katsoo, että edellä mainittu toimintaohje täyttää ne edellytykset, joita aloitteessa mainitulla ihmiskaupan uhrien vastaista työtä koskevalla suunnitelmalla tarkoitetaan.

Ihmiskaupan uhrin kotoutumisaika

Maahanmuuttajalle laaditaan työllistämispalveluissa tai kunnan kotouttamispalveluissa kotoutumissuunnitelma, jonka kesto ja sisältö määräytyvät yksilöllisesti henkilön tavoitteiden, työ- ja koulutushistorian sekä hänelle suunniteltujen ja tarjottujen toimenpiteiden perusteella. Suunnitelman kesto on pääsääntöisesti enintään kolme vuotta. Mikäli maahanmuuttaja tarvitsee kotoutuakseen erityistä tukea, voidaan aikaa pidentää enintään kahdella vuodella. Näin kotoutumissuunnitelman kesto voi olla enintään viisi vuotta. Ihmiskaupparikoksen uhrille tehdään kotoutumissuunnitelman lisäksi tai sen sijaan maahanmuuttoyksikössä palvelutarpeen arviointi ja siihen perustuva asiakassuunnitelma.

Erityistä tukea tarvitseva maahanmuuttajalla on henkilö, joka tarvitsee tehostettuja palveluja, kuten kuntoutusta tai perheneuvontaa muiden kotoutumista edistävien toimenpiteiden ohella. Syinä tarpeeseen voivat olla erityisesti sairauden, vamman tai muun syyn vuoksi alentunut toimintakyky, ikä, perhetilanne, luku- ja kirjoitustaidottomuus tai muun vastaava syy. Ihmiskaupan uhrien yksilöllisiä sosiaali- ja terveystyöpalvelujen toteuttamista kotoutumisajan päätyminen ei rajoita.

Aloitteeseen liittyen sosiaali- ja terveystoimikunta katsoo, että edellä mainittu viiden vuoden kotoutumisaika tukee ihmiskaupan uhrin auttamistoimenpiteiden toteuttamista. Ajan pidentäminen ei kuitenkaan ole kaupungin toimivallassa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Ihmiskaupan uhriksi joutuvat henkilöt ovat usein jo lähtökohtaisesti heikossa ja haavoittuvassa asemassa esimerkiksi asunnottomuuden, ulkomaalaisuuden, pakolaisuuden, laittoman maassa oleskelun, köyhyyden, alaikäisyyden, alhaisen koulutustason, päihderippuvuuden, mielen- ja terveyden ongelmien, traumatisoitumisen, syrjinnän tai halveksittuun ryhmään kuulumisen vuoksi. He eivät aina itse tunnista omaa uhrin



asemaansa tai eivät osaa tai uskalla hakea apua. Kyse on rikoksen uhriksi joutumisesta. On inhimillisesti ja yhteiskunnallisesti tärkeää, että ihmiskaupan uhri saa tarvitsemaansa apua ja tukea ja että tapahtuneet rikokset selvitetään. Hyvin toimivilla ja monipuolisilla palvelulla ihmiskaupan uhria voidaan auttaa irtautumaan tilanteestaan ja estää uudelleen uhriutuminen. Tehokas rikosten selvittäminen antaa rikoksen uhriksi joutuneelle oikeutta ja parantaa yhteiskunnan turvallisuutta.”

Käsittely

30.03.2021 Ehdotuksen mukaan

Etelän aikuissosiaalityön päällikkö Sari Karisto oli kutsuttuna asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

16.03.2021 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sari Karisto, etelän aikuissosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 37579
sari.karisto(a)hel.fi



§ 206

Valtuutettu Petra Malinin aloite Helsingin kaupungin toimista työnantajana vanhempien uupumisen vähentämiseksi

HEL 2021-000695 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Titi Heikkilä, työhyvinvointipäällikkö, puhelin: 09 310 36127
titi.heikkila(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 20.01.2021 Malin Petra Aloite Helsingin kaupungin toimista työnantajana vanhempien uupumisen vähentämiseksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Petra Malin ja 19 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsinki ryhtyy toimiin vähentääkseen työnantajana vanhempien uupumista. He esittävät aloitteessaan, että Helsinki alkaa aktiivisesti toimia sen eteen, että tilapäisen osa-aikatyön tekeminen työntekijän niin halutessa on kaupungin työtehtävissä nykyistä helpompaa, ja että jokainen vanhempi kokee yhtä lailla mahdolliseksi jäädä työstään vanhempainvapaalle tai tehdä lyhyempää työviikkoa sukupuolestaan riippumatta. Nämä toimet pitävät sisällään ainakin selvityksen osa-aikatyön ja perhevapaiden käytön yleisyydestä eri työtehtävissä ja eri toimialoilla ja siitä, kuinka sukupuolistunutta perhevapaiden käyttö ja osa-aikatyön tekeminen Helsingin kaupungin työtehtävissä on, osa-aikatyön tekemisen ja korvaavan työvoiman rekrytoinnin käytäntöjen yhtenäistäminen ja päivittäminen, ja aktiivinen tiedottaminen henkilökunnan suuntaan siitä, miten työnantaja tukee työn ja perheen yhdistämistä.

Työn ja muun elämän yhteensovittamisen tukeminen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566



Helsingissä on kiinnitetty jo pitkään huomiota työn ja muun elämän yhteensovittamisen tärkeyteen henkilöstön kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistämisessä. Helsingin kaupunki käynnisti jo vuonna 2015 yhteistyöhankkeen Väestöliiton kanssa.

Väestöliitto arvioi kaupungin vahvuuksiksi henkilöstöpolitiikan, työaikojen ja lomien sijoittelun ja joustavuuden sekä melko vähäisen vaihtuvuuden. Kehittämiskohteiksi tunnistettiin tasa-arvoiset ja yksilölliset ratkaisut työaikajousten hyödyntämisessä, perheystävällisen johtamisen kehittäminen sekä pelisääntöjen läpinäkyvyyden lisääminen. Työn ja perhe-elämän yhteensovittamisen onnistuminen riippuu sekä olemassa olevista toimintaohjeista että esihenkilöiden ja työyhteisöjen asenteista.

Kaupungilla on edistetty systemaattisesti työn ja perheen yhteensovittamisen keinoja kuten liukuvan työajan, joustavan työvuorosuunnittelun, etätöiden, osa-aikatyön, tehtäväjärjestelyjen ja työn muokkaamisen sekä virka- ja työvapaiden erilaisia käytäntöjä. Etätöiden laajeneminen ja monipaikkainen työ helpottavat myös työn ja muun elämän yhteensovittamista.

Osana työkuultuurin kehittämistä ja perheystävällisen työpaikan edistämistä kaupunki keskittyy vuoden 2021 aikana erityisesti joustotyöajan ja monipaikkaisen työn edistämiseen, jotta työn järjestelyissä pystytään ottamaan huomioon myös erilaiset perhetilanteet. Kaikki nämä keinot tukevat vanhempien jaksamista.

Kaupunginkanslia arvioi työhyvinvointiohjelmaa laatiessaan työhyvinvointimäärärahojen käyttöä ja määrärahan vuosittaisista kohdentamista esiin tulevien jaksamis- ja kuormitushaasteiden pohjalta vaikuttavien toimenpiteiden aikaan saamiseksi.

Helsingin kaupunki tavoittelee koko työuran kattavaa sukupuolesta riippumatonta työn ja muun elämän yhteensovittamista ja teema on pysyvä osa vastuullista työnantajapolitiikkaamme.

Perhevapaat ja osa-aikatyö

Oikeus erilaisiin perhevapaisiin perustuu kunnallisiin virka- ja työehtosopimukseen. Kaupungin henkilöstöraportissa seurataan edellä mainittujen vapaiden käyttöä vuosittain. Raportissa tarkastellaan eri osa-aikatyömuotojen yleisyyttä ja jakautumista sukupuolittain sekä toimialoittain ja liikelaitoksittain viiden vuoden seurantajaksolla (2016–2020). Vuositasolla osa-aikatyössä on noin 10 % naisista ja 4,8 % miehistä.

Äitiysvapaat ovat viiden vuoden tarkastelujaksolla hienoisessa nousussa, kasvua oli lähinnä Kaskossa ja Sotessa. Isyysvapaat ovat olleet laskussa erityisesti miehillä, naisten isyysvapaaissa oli kuitenkin kasvua.



Vuonna 2020 isyysvapaalla oli 446 miestä ja 14 naista. Isyysvapaiden pito oli vähentynyt Starassa, Pelastuslaitoksessa sekä Kuvassa. Vanhempainvapaiden pitäminen on vähentynyt, erityisesti Sotessa. Vanhempainvapaiden käytössä näkyy tasa-arvoistuminen perheissä; naisten osuus on vähentynyt ja miesten kasvanut.

Hoitovapaan käyttö on vähentynyt vuodesta 2016 lähtien lähes kaksikymmentä prosenttia (2016, n=1559; 2020, n=1293). Laskeva muutostrendi näkyy sekä miehillä että naisilla.

Työntekijällä on oikeus saada tilapäistä hoitovapaata lapsen sairautessa hoidon järjestämiseksi tai tämän hoitamiseksi. Tilapäinen hoitovapaa on pysynyt viiden vuoden tarkastelujakson aikana suunnilleen samalla tasolla. Tilapäistä hoitovapaata käytti vuonna 2020 Helsingissä 4127 naista ja 942 miestä.

Osittaisella hoitovapaalla tarkoitetaan vuorokautisen tai viikoittaisen työajan lyhentämistä työn ja perhe-elämän yhdistämiseksi. Myös osittaisen hoitovapaan käyttö on pysynyt suunnilleen samalla tasolla vuodesta 2016 vuoteen 2020. Vuonna 2020 osittaisella hoitovapaalla oli 582 naista ja 34 miestä.

Parhailaan Helsingissä laaditaan uutta, omaa henkilöstökyselyä vuodelle 2021. On harkinnassa, että siihen lisätään taustamuuttuja, onko henkilöllä lapsia. Näin ollen jatkossa pystyttäisiin seuraamaan paremmin erilaisten perhevapaiden käyttöä ja perheellisten työntekijöiden kuormittumista.

Osa-aikatyön tekemisen ja korvaavan työvoiman rekrytoinnin käytäntöjen yhtenäistäminen

Vuonna 2020 päivitettiin Helsingin kaupungin henkilöstöhankinnan periaatteet, jossa henkilöstön hankintaan ja rekrytointiin liittyvä ohjeistus on kuvattu. Osa-aikaisten työntekijöiden rekrytointi ei eroa menettelyta-voiltaan kokoaikaisten rekrytoinnista. Henkilöstösuunnittelun näkökulmasta osa-aikaisuuksissa voidaan harkita sijaisuuksien yhdistämistä siten, että esimerkiksi kahdelle 50 %:n työaika tekeväälle työntekijälle otetaan yhteinen 100 %:n sijainen. Tämä on toteuttavissa parhaiten silloin, kun molemmat osa-aikaiset sijaitsevat samassa yksikössä, jossa työtehtäviä voidaan yhdistellä.

Koko Helsingin perheystävällinen työnantajapolitiikka ja siihen liittyvät toimenpiteet tukevat vanhempien työntekoa ja samalla vähentävät uupumista, joka johtuu työelämän ja arjen yhdistämisen haasteista.

Lopuksi kaupunginhallitus toteaa, että aloitettuja toimenpiteitä on tärkeää edistää jatkossakin. Kaupunginhallitus edellyttää, että uusia jous-tojen ja osa-aikatyön mahdollisuuksia etsitään erityisesti niillä toimialoil-



16.06.2021

la, niissä liikelaitoksissa ja niissä tehtävissä, joissa järjestelyjen mahdollisuudet ovat tähän asti olleet vähäisempiä kuin muualla.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Titi Heikkilä, työhyvinvointipäällikkö, puhelin: 09 310 36127
titi.heikkila(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 20.01.2021 Malin Petra Aloite Helsingin kaupungin toimista työnantajana vanhempien uupumisen vähentämiseksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 02.06.2021 § 181

HEL 2021-000695 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Titi Heikkilä, työhyvinvointipäällikkö, puhelin: 09 310 36127
titi.heikkila(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 17.05.2021 § 378

HEL 2021-000695 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566



16.06.2021

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Petra Malinin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Lopuksi kaupunginhallitus toteaa, että aloitettuja toimenpiteitä on tärkeää edistää jatkossakin. Kaupunginhallitus edellyttää, että uusia jous-tojen ja osa-aikatyön mahdollisuuksia etsitään erityisesti niillä toimialoil-la, niissä liikelaitoksissa ja niissä tehtävissä, joissa järjestelyjen mah-dollisuudet ovat tähän asti olleet vähäisempiä kuin muualla.

Käsittely

17.05.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Muutetaan kappale 18 muotoon:

Lopuksi kaupunginhallitus toteaa, että aloitettuja toimenpiteitä on tärkeää edistää jatkossakin. Kaupunginhallitus edellyttää, että uusia jous-tojen ja osa-aikatyön mahdollisuuksia etsitään erityisesti niillä toimialoil-la, niissä liikelaitoksissa ja niissä tehtävissä, joissa järjestelyjen mah-dollisuudet ovat tähän asti olleet vähäisempiä kuin muualla.

Kannattaja: Anna Vuorjoki

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Veronika Honkasalon vas-taehtotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

10.05.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Titi Heikkilä, työhyvinvointipäällikkö, puhelin: 09 310 36127
titi.heikkila(a)hel.fi



§ 207

Kokouksen kuluessa jätetyt aloitteet

HEL 2021-007380, 2021-007381, 2021-007382, 2021-007384, 2021-007396

Päätös

Ryhmäaloitteet

- Feministisen puolueen valtuustoryhmän aloite antirasistisen strategian laatimiseksi Helsingille

Kaupunginvaltuuston toimivaltaan kuuluvat aloitteet

- valtuutettu Alviina Alametsän ym. aloite turvallisen kokous- ja tapahtumatilan myöntämisestä uiguurien ihmisoikeusliikkeelle
- valtuutettu Vesa Korkkulan ym. aloite ulkokoripallon harrastuksen mahdollisuuksien parantamisesta
- valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran ym. aloite seniorikeskuksesta Lauttasaareen

Kaupunginhallituksen toimivaltaan kuuluvat aloitteet

- valtuutettu Laura Finne-Elosen ym. aloite liikennekilpien riittävästä korkeudesta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano



16.06.2021

Ärende/1

§ 183

Namnupprop, laglighet och beslutsförhet

Beslut

Stadsfullmäktige konstaterade att sammanträdet var lagligen sammankallat och beslutsfört.

Namnupprop och förhinder

Ordföranden konstaterade att följande ersättare har kallats i de ledamöters ställe som anmält förhinder:

- Arja Karhuvaara, ersättare Tapio Klemetti
- Jaana Pelkonen, ersättare Laura Rissanen
- Terhi Koulumies, ersättare Laura Varjokari
- Joel Harkimo, ersättare Matias Pajula
- Emma Kari, ersättare Johanna Nuorteva
- Kaisa Hernberg, ersättare Lilja Tamminen
- Fatim Diarra, ersättare Amanda Pasanen
- Thomas Wallberg, ersättare Maija Anttila
- Paavo Arhinmäki, ersättare Zahra Abdulla
- Matias Turkkila, ersättare Juhani Strandén
- Jussi Chydenius, ersättare Pauliina Saares

Följande ledamöter var frånvarande vid namnuppropet:

- Satu Silvo
- Maija Anttila

Laglighet och beslutsförhet

Ordföranden konstaterade att stadsfullmäktiges sammanträde utlysts i den ordning kommunallagen och förvaltningsstadgan förutsätter. Enligt namnuppropet är minst två tredjedelar av ledamöterna närvarande. På grundval av det ovanstående konstaterade ordföranden att sammanträdet är lagligen sammankallat och beslutsfört.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige konstaterar vilka ledamöter som anmält förhinder och vilka ersättare som inträder i deras ställe, förrättar namnupprop och konstaterar att sammanträdet är lagligt och beslutsfört.



Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet



16.06.2021

Ärende/2

§ 184

Val av protokolljusterare

Beslut

Ledamöterna Veronika Honkasalo och Petrus Pennanen valdes till protokolljusterare med ledamöterna Johanna Laisaari och Osmo Soininvaara som ersättare.

Behandling

På förslag av ordföranden valdes enhälligt ledamöterna Veronika Honkasalo och Petrus Pennanen till protokolljusterare med ledamöterna Johanna Laisaari och Osmo Soininvaara som ersättare.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige väljer två ledamöter till protokolljusterare och två ledamöter till ersättare för dessa.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet



16.06.2021

Ärende/3

§ 185

Val av nämndeman vid tingsrätten

HEL 2021-006137 T 00 00 02

Beslut

Stadsfullmäktige

- beviljade Svetlana Hyvärinen avsked från förtroendeuppdraget som nämndeman vid tingsrätten
- valde Kaisa Hyväri till nämndeman vid tingsrätten för den mandattid som slutar vid utgången av fullmäktigeperioden.

Stadsfullmäktige justerade dessutom protokollet omedelbart vad detta ärende beträffar.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Asta Vennelä, förvaltningsexpert, telefon: 310 76004
asta.vennela(a)hel.fi

Bilagor

1 Eroilmoitus 19.5.2021

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

De i beslutet nämnda

Helsingfors tingsrätt

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kommunalbesvär, fullmäktige

Förslagstext

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Stadsfullmäktige valde 21.6.2017 (§ 294) Svetlana Hyvärinen (SDP) till nämndeman vid tingsrätten för den mandattid som börjar år 2017. Svetlana Hyvärinen anhåller (19.5.2021) om avsked från förtroende-



16.06.2021

uppdraget som nämndeman vid tingsrätten då hon uppnått avgångsåldern för nämndemän.

Enligt lagen om nämndemän vid tingsrätterna (675/2016) väljer kommunfullmäktige nämndemännen vid tingsrätterna för en period som motsvarar fullmäktiges mandatperiod. För nämndemännen vid tingsrätten gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs om kommunens förtroendevalda.

Enligt 70 § 3 mom. i kommunallagen (410/2015) kan den som har giltiga skäl avgå från förtroendeuppdraget. Det organ som utser den förtroendevalda beslutar om beviljande av avsked. Till ett förtroendeuppdrag som blivit ledigt under pågående mandattid ska en ny förtroendevald utses för den återstående mandattiden.

Den som väljs till nämndeman vid tingsrätten ska uppfylla behörighetsvillkoren i 2 § i lagen om nämndemän vid tingsrätterna.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Asta Vennelä, förvaltningsexpert, telefon: 310 76004
asta.vennela(a)hel.fi

Bilagor

1 Eroilmoitus 19.5.2021

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

De i beslutet nämnda

Helsingfors tingsrätt

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kommunalbesvär, fullmäktige

Förslagstext

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 07.06.2021 § 423

HEL 2021-006137 T 00 00 02

Päätös

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566



Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää Svetlana Hyväriselle eron käräjäoikeuden lautamiehen luottamustoimesta ja
- valitsee Kaisa Hyvärin käräjäoikeuden lautamieheksi valtuustokauden lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Asta Vennelä, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 76004
asta.vennela(a)hel.fi



§ 186

Ändring av förvaltningsstadgan i fråga om befogenheterna för social- och hälsovårdsnämndens sektion

HEL 2021-004281 T 00 01 00

Beslut

Stadsfullmäktige godkände förvaltningsstadga för Helsingfors stad i enlighet med bilaga 1 så att den träder i kraft 1.7.2021.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Anna Koskinen, stadsombudsman, telefon: 310 36142
anna.koskinen(a)hel.fi

Bilagor

1 Förvaltningsstadga

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Social- och hälsovårdsnämnden har 27.4.2021, § 90, föreslagit stadsstyrelsen en ändring av förvaltningsstadgan.

Motivering till ändringen av förvaltningsstadgan

Den bestämmelse i förvaltningsstadgan som föreslås bli ändrad baserade sig ursprungligen på 45 § i socialvårdslagen (710/1982), enligt vilken den som var missnöjd med ett beslut fattat av en tjänsteinnehavare underställd socialnämnden inte fick söka ändring genom besvär, utan hade rätt att få beslutet upptaget till behandling i socialnämnden. Den gamla socialvårdslagen har huvudsakligen upphävts och en ny socialvårdslag (1301/2014) trädde i kraft 1.4.2015.

Enligt 50 § i den nya socialvårdslagen baserar sig sökandet av ändring i första instans på begäran om omprövning. Från klienternas synpunkt har omregleringen av sökandet av ändring inte inneburit några förändringar i sak.



Lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården ändras 1.7.2021 bland annat så att det utom i ett beslut som gäller avgifter också i en faktura som gäller avgifter går att söka ändring genom att begära omprövning.

Ändringen av 15 § i klientavgiftslagen (1201/2020) baserar sig på att ett egentligt beslut i vilket ändring får sökas i allmänhet fattas bara om klientavgifter som bestäms enligt betalningsförmågan. Genom lagändringen blir det också möjligt att söka ändring i fakturor för jämnstora klientavgifter, och ändring söks genom ett krav på att social- och hälsovårdsnämndens sektion ska ompröva fakturan. Ändringen stärker social- och hälsovårdsklienternas rättsskydd.

Ändringsförslaget har behandlats i stadgearbetsgruppen 12.4.2021.

Ändring i förvaltningsstadgan

I förvaltningsstadgan ändras 18 kap. 2 § 1 punkten så att social- och hälsovårdsnämndens sektion beslutar om fall då den som saken gäller hos det organ som svarar för den kommunala socialvården begärt omprövning av ett beslut som gäller tillhandahållande av socialtjänster eller av ett beslut eller en faktura som gäller klientavgifter inom social- eller hälsovården.

Efter ändringen har 18 kap. 2 § 1 punkten i förvaltningsstadgan följande lydelse:

Social- och hälsovårdsnämndens sektion, om inte något annat är föreskrivet, beslutar

1 om fall då den som saken gäller hos det organ som svarar för den kommunala socialvården begärt omprövning av ett beslut som gäller tillhandahållande av socialtjänster eller av ett beslut eller en faktura som gäller avgifter avsedda i lagen eller förordningen om klientavgifter inom social- eller hälsovården.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Anna Koskinen, stadsombudsman, telefon: 310 36142
anna.koskinen(a)hel.fi

Bilagor

1 Förvaltningsstadga

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige



För kännedom

Social- och hälsovårdssektorn

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 07.06.2021 § 426

HEL 2021-004281 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Helsingin kaupungin hallintosäännön liitteen 1 mukaisesti 1.7.2021 lukien.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Koskinen, kaupunginasiamies, puhelin: 310 36142
anna.koskinen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 27.04.2021 § 90

HEL 2021-004281 T 00 01 00

Esitys

Sosiaali- ja terveyslautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että Helsingin kaupungin hallintosääntöä muutetaan 1.7.2021 lukien seuraavasti:

Hallintosäännön 18 luvun 2 §:n 1 kohtaa muutetaan siten, että sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto päättää niistä asioista, joissa asianomainen on vaatinut oikaisua kunnallisesta sosiaalihuollosta vastaavalta toimielimeltä sosiaalipalvelujen järjestämistä koskevaan päätökseen taikka sosiaali- tai terveydenhuollon asiakasmaksua koskevaan päätökseen tai laskuun.

Muutoksen jälkeen hallintosäännön 18 luvun 2 §:n 1 kohta kuuluu seuraavasti:

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto päättää



16.06.2021

1 niistä asioista, joissa asianomainen on vaatinut oikaisua kunnalliselta sosiaalihuollosta vastaavalta toimielimeltä sosiaalipalvelujen järjestämisestä koskevaan päätökseen taikka sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetussa laissa tai -asetuksessa tarkoitettua maksua koskevaan päätökseen tai laskuun.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Karri Välimäki, johtava lakimies, puhelin: 310 43970
karri.valimaki(a)hel.fi



§ 187

Överskridning av anslag och underskridning av ett verksamhetsbidrag i 2021 års budget

HEL 2021-006665 T 02 02 00

Beslut

Stadsfullmäktige bemyndigade fostrans- och utbildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden och social- och hälsovårdsnämnden att överskrida anslag i 2021 års budget och underskrida verksamhetsbidrag enligt följande:

Överskridningen av anslagen för driftsekonomin är totalt 163 500 000 euro och underskridningen av verksamhetsbidraget är totalt 7 700 000 euro.

Budgetmoment 2 10 01
Fostran och utbildning
Utgiftsanslag i budgeten 1 270 445 000 euro
Inkomstökning 11 700 000 euro
Överskridning av utgiftsanslaget 17 500 000 euro

Budgetmoment 4 10 01
Kultur- och fritidssektorn
Verksamhetsbidrag i budgeten -196 576 000 euro
Inkomstunderskridning 6 024 000 euro
Utgiftsöverskridning 1 644 000 euro
Underskridning av verksamhetsbidraget 7 668 000 euro

Budgetmoment 5 10 01
Social- och hälsovårdstjänster
Utgiftsanslag i budgeten 1 533 839 000 euro
Inkomstökning 146 000 000 euro
Överskridning av utgiftsanslaget 146 000 000 euro

Stadsfullmäktige förutsatte samtidigt att sektornämnderna justerar sina resultatbudgetar och verksamhetsplaner så att de motsvarar de överskridningsrätter som beviljas. I resultatbudgeten och verksamhetsplanen ska det anges vilka kostnader med anknytning till coronan som täcks med överskridningsrätten eller underskridningen av verksamhetsbidraget och vilken inverkan detta har på verksamhetsmålen och prestationerna. I resultatbudgeten ska dessutom anges strukturen för kostnadsstället och bokföringsstrukturen där kostnaderna tas upp. De överskridningsrätter som beviljas kan användas enbart för direkta och indirekta tidsbestämda kostnader som beror på coronan, såsom vård-



och serviceskuld, stöd för inläring, specialundervisning, täckande av ett ökat behov av elevvård och minskning av olägenheterna för kultur- och fritidssektorns understöd på grund av coronan och högst till det faktiska beloppet för kostnaderna fram till utgången av året.

Stadsfullmäktige konstaterade dessutom att de överskridningsrätter som beviljats och som eventuellt förblir oförbrukade inte får användas för betalning av resultatpremier i sektorerna.

Behandling

Ledamoten Veronika Honkasalo understödd av ledamoten Petra Malin föreslog att beslutspunkt 3 ges följande lydelse:

Budgetmoment 2 10 01 Fostran och utbildning
Verksamhetsbidrag i budgeten 1 270 445 000 euro
Inkomstökning 11 700 000 euro
Överskridning av utgiftsanslaget 33 700 000 euro

Fullmäktige beslutar samtidigt upphäva fostrans- och utbildningssektorns produktivitetsåtgärder, som är följande:

I resultatbudgeten ingår följande produktivitetsåtgärder:

- Helsingforstillägget till hemvårdsstödet begränsas till barn under 1 år och ändringen träder i kraft 1.6.2021 (produktivitetsmål 5,1 mn euro).
- Utvidgning av konkurrensutsättningen av mat- och städtjänsterna inom småbarnspedagogiken (1,0 mn euro).
- Organisationsunderstöd delas inte ut inom småbarnspedagogiken (85 000 euro).
- Minskning av antalet delade lektioner, klubbtimmarna och kompanjonundervisningen inom den grundläggande utbildningen, ökning av gruppstorlekarna och minskning av antalet undervisningstimmar (11,3 mn euro).
- Ökning av andelen inläring i arbetet inom yrkesutbildningen och granskning av oattraktiva utbildningar (3,0 mn euro).
- Utveckling av kursutbudssätten vid gymnasierna och ökat utbud av gemensamma kurser (1,0 mn euro).
- Minskning av utbudet inom det fria bildningsarbetet (0,4 mn euro).
- Ökning av sambruket av lokalerna mellan sektorn och de övriga sektorerna samt en granskning av servicenätverket (ingen kalkyl i eurobelopp).



Ledamoten Terhi Peltokorpi understödd av ledamoten Juhani Strandén föreslog följande:

Budgetmoment 2 10 01 Fostran och utbildning.

Ett anslag på 5 miljoner tilläggs i fostrans- och utbildningssektorn och nedskärningen av Helsingforstillägget till hemvårdsstödet för barn under 2 år tas tillbaka från 1 juli.

Fullmäktige beslutar samtidigt upphäva följande produktivetsåtgärd i fostrans- och utbildningssektorn:

Helsingforstillägget till hemvårdsstödet begränsas till barn under 1 år och ändringen träder i kraft 1.6.2021 (produktivetsmål 5,1 mn euro).

Ledamoten Veronika Honkasalo understödd av ledamoten Petra Malin föreslog att beslutspunkt 4 ges följande lydelse:

Budgetmoment 4 10 01 Kultur- och fritidssektorn
Verksamhetsbidrag i budgeten -196 576 000 euro
Inkomstunderskridning 6 024 000 euro
Utgiftsoverskridning 4 320 000 euro
Underskridning av verksamhetsbidraget 10 348 000 euro

Ledamoten Veronika Honkasalo understödd av ledamoten Petra Malin föreslog att beslutspunkt 5 ges följande lydelse:

Budgetmoment 5 10 01 Social- och hälsovårdstjänster
Utgiftsanslag i budgeten 1 533 839 000 euro
Inkomstökning 146 000 000 euro
Överskridning av utgiftsanslaget 168 500 000 euro

Ledamoten Veronika Honkasalo understödd av ledamoten Petra Malin föreslog att följande mening stryks i beslutsförslaget:

De överskridningsrätter som beviljas kan användas enbart för direkta och indirekta tidsbestämda kostnader som beror på coronan och högst till det faktiska beloppet för kostnaderna fram till utgången av året.

Omröstningsordning

Ledamoten Veronika Honkasalos motförslag mot beslutspunkt 3 och ledamoten Terhi Peltokorpis motförslag togs upp till omröstning i den ordning som gäller för anslag. Först togs ledamoten Veronika Honkasalos motförslag och därefter ledamoten Terhi Peltokorpis motförslag upp till omröstning. De övriga motförslagen togs särskilt upp till omröstning.

1 omröstningen



16.06.2021

Stadsstyrelsens förslag JA, ledamoten Veronika Honkasalos första motförslag NEJ

JA-förslag: Stadsstyrelsen

NEJ-förslag: Ledamoten Veronika Honkasalos första motförslag

Ja-röster: 64

Ted Apter, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Otto Meri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Mia Nygård-Peltola, Maria Ohisalo, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Juhani Strandén, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Lilja Tamminen, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Laura Varjokari, Juhana Vartiainen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Nej-röster: 15

Zahra Abdulla, Katju Aro, Mika Ebeling, Mia Haglund, Veronika Honkasalo, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Petra Malin, Sami Mutttilainen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Suldaan Said Ahmed, Anna Vuorjoki

Blanka: 4

Alviina Alametsä, Maija Anttila, Mari Holopainen, Mirita Saxberg

Frånvarande: 2

Satu Silvo, Leo Stranius

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Veronika Honkasalos motförslag.

2 omröstningen

Stadsstyrelsens förslag JA, ledamoten Terhi Peltokorpis motförslag NEJ

JA-förslag: Stadsstyrelsen

NEJ-förslag: Ledamoten Terhi Peltokorpis motförslag



Ja-röster: 58

Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Otto Meri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Mia Nygård-Peltola, Maria Ohisalo, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Lilja Tamminen, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Reetta Vanhainen, Jan Vapaavuori, Laura Varjokari, Juhana Vartiainen, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Nej-röster: 23

Zahra Abdulla, Katju Aro, Mika Ebeling, Mia Haglund, Jussi Halla-aho, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Petra Malin, Sami Muttilainen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Suldaan Said Ahmed, Juhani Strandén, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Anna Vuorjoki

Blanka: 2

Alviina Alametsä, Mari Holopainen

Frånvarande: 2

Satu Silvo, Leo Stranius

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Terhi Peltokorpis motförslag.

3 omröstningen

Stadsstyrelsens förslag JA, ledamoten Veronika Honkasalos andra motförslag NEJ

JA-förslag: Stadsstyrelsen

NEJ-förslag: Ledamoten Veronika Honkasalos andra motförslag

Ja-röster: 70

Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma



16.06.2021

ma, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Otto Meri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Mia Nygård-Peltola, Maria Ohisalo, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Juhani Strandén, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Lilja Tamminen, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Laura Varjokari, Juhana Vartiainen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Nej-röster: 12

Zahra Abdulla, Katju Aro, Mia Haglund, Veronika Honkasalo, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Petra Malin, Sami Mutttilainen, Petrus Pennanen, Suldaan Said Ahmed, Anna Vuorjoki

Blanka: 2

Alviina Alametsä, Mari Holopainen

Frånvarande: 1

Leo Stranius

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Veronika Honkasalos motförslag.

4 omröstningen

Stadsstyrelsens förslag JA, ledamoten Veronika Honkasalos tredje mofförslag NEJ

JA-förslag: Stadsstyrelsen

NEJ-förslag: Ledamoten Veronika Honkasalos tredje mofförslag

Ja-röster: 70

Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinälouma, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Otto Meri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Mia Nygård-Peltola, Maria Ohisalo, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda



16.06.2021

Pasanen, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Juhani Strandén, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Lilja Tamminen, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Laura Varjokari, Juhana Vartiainen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Nej-röster: 12

Zahra Abdulla, Katju Aro, Mia Haglund, Veronika Honkasalo, Mai Kivellä, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Petra Malin, Sami Muttilainen, Petrus Pennanen, Suldaan Said Ahmed, Anna Vuorjoki

Blanka: 1

Alviina Alametsä

Frånvarande: 2

Mari Holopainen, Leo Stranius

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Veronika Honkasalos motförslag.

5 omröstningen

Stadsstyrelsens förslag JA, ledamoten Veronika Honkasalos fjärde motförslag NEJ

JA-förslag: Stadsstyrelsen

NEJ-förslag: Ledamoten Veronika Honkasalos fjärde motförslag

Ja-röster: 70

Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinälouma, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Johanna Lai-saari, Otto Meri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Mia Nygård-Peltola, Maria Ohisalo, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Juhani Strandén, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Lilja Tamminen, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho,



16.06.2021

Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Laura Varjokari, Juhana Vartiainen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Nej-röster: 12

Zahra Abdulla, Katju Aro, Mia Haglund, Veronika Honkasalo, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Petra Malin, Sami Mutttilainen, Petrus Pennanen, Suldaan Said Ahmed, Anna Vuorjoki

Blanka: 1

Alviina Alametsä

Frånvarande: 2

Mari Holopainen, Leo Stranius

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Veronika Honkasalos motförslag.

Avvikande meningar

Ledamoten Veronika Honkasalo anmälde avvikande mening med följande motivering:

Tillägget som stadsfullmäktige har godkänt är inte tillräckligt för att täcka den omfattande resursbrist som ingår i den på hösten godkända budgeten för år 2021. I budgeten ingår nedskärningar i utbildningen på totalt 22 miljoner euro, vilket man nu ersätter endast till en del. Tillägget som nu godkändes ersätter exempelvis inte de omfattande nedskärningar som påverkar den yrkesinriktade utbildningen och som orsakar stor skada. Dessutom bör betydligt mer resurser än de som ingår i det nu godkända förslaget riktas till stöd för kulturbranschen som har lidit illa av pandemin. Trots att pandemin har prövat Helsingfors hårt enligt finländska mått, visar Helsingfors bokslut för år 2020 att Helsingfors ekonomi vilar på en stadig grund. Dessutom har staten genom betydande resursökningar hjälpt även Helsingfors med att klara coronakrisen år 2020.

Ledamöterna Mia Haglund, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Petra Malin och Sami Mutttilainen anmälde avvikande mening med samma motivering.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Laura Åvall, borgmästarens specialmedarbetare, telefon: 050 361 7511
laura.avall(a)hel.fi

Bilagor

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6
Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566



- 1 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan esitys 13.4.2021
- 2 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan esitys 11.5.2021

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Coronakrisens omfattning förutsätter planmässig eftervård

Covid-19-pandemin har en avsevärd inverkan på stadens verksamhet, ekonomi och beredskap inför framtiden. Dess hälsomässiga, sociala och ekonomiska konsekvenser medför utmaningar för staden och hela den offentliga sektorn i flera år framöver. Pandemin har orsakat en hälsokris. Begränsningsåtgärderna har lett till ekonomiska förluster, socialt illamående och en rad olika följdfenomen som har negativa effekter på hälsan och välbefinnandet på kort och lång sikt.

Stadens organisation övergick våren 2020 till verksamhetsmodellen för kristider med anledning av coronapandemin. I Helsingfors inrättades en coronasamordningsgrupp bestående av den högsta ledningen. Gruppen behandlade de viktiga ärenden som kräver lösningar och som linjeledningen får verkställa. Också inom stadens hushållning reagerade man målmedvetet och snabbt på det exceptionella läget genom att i enskilda fall avvika från de befintliga anvisningarna och skrida till åtgärder av engångsnatur när läget så krävde.

Hittills har staden lyckats bra med att sköta coronan. Enligt en utredning från KPMG har stadens starka sidor vid skötseln av coronakrisen varit bland annat planmässighet och ett konsekvent beslutsfattande baserat på kunskap och beredning. Det är möjligt och önskvärt att bygga upp helheten med eftervård efter krisen utgående från samma styrkor.

Coronapandemin har en långvarigt och omfattande inverkan på kommunernas ekonomi. Covid-19-pandemin och dess verkningar ökar resursbehoven för service och uppdrag. Staden måste bereda sig på att sköta följderna av pandemin långsiktigt genom att bilda en tydlig vägkarta som baserar sig på omsorgsfull planering och analys.

Beaktande av coronakostnaderna i stadens budget

Den årliga budgeten och anvisningarna för efterlevnad av den är stadens centralaste dokument som styr hushållningen. Enligt kommunal-



16.06.2021

lagen ska fullmäktige före utgången av året godkänna en budget för kommunen för det följande kalenderåret, och den ska iakttas i kommunens verksamhet och ekonomi.

Helsingfors stad har inte något förfarande med tilläggsbudgetar, med vilket budgetanslag läggs till mitt under budgetåret. De beslut som påverkar budgeten har fattats centraliserat och jämförbart som en del av budgetprocessen, och de bygger på en jämlik bedömning av anslagsbehoven, på tjänstebereidning och på information. Att behandla överskridningsrätter separat i samband med varje utfallsprognos är inte förenligt med den planmässiga hushållning som kommunallagen förutsätter.

I de av stadsstyrelsen 14.12.2020 godkända anvisningarna för efterlevnad av 2021 års budget (§ 865) framhävs en stabilisering av ekonomin för att de planerade investeringarna ska kunna genomföras och servicen upprätthållas. Enligt anvisningarna ska staden i sin verksamhet och ekonomi iaktta budgeten, följa den ekonomiska utvecklingen och anpassa verksamheten efter budgeten i förhållandena som förändras.

I regel beviljas det inte rätt att överskrida budgetanslag, utan det bör gå att anpassa verksamheten efter anslaget i budgeten. Om sektorerna inte kan hålla sig till den budget som stadsfullmäktige godkänt, ska de överskridningsförslag som nämnderna godkänt ha lämnats till stadskansliet före utgången av november. Då en anslagsöverskridning föreslås ska det också klargöras hur överskridningen påverkar verksamhetsmålen och de beräknade inkomsterna.

I stadens budget för 2021 identifierades att finansieringen av kostnaderna på grund av coronan i första hand är en uppgift som hör till staten och som det också fanns reserveringar för i statens tilläggsbudgetar. Det hette vidare i stadens budget att de utgifter till följd av coronapandemin som staten ersätter direkt, bl.a. sådana som gäller testning och minskning av vårdskulden, kommer att behandlas som tekniska budgetöverskridningar med motsvarande inkomst.

Vid planeringen av verksamheten och ekonomin beaktades coronaläget och dess eventuella utveckling i övrigt inom ramen för stadens normala planeringssystem. Dessutom kom man överens om verksamhetsmodeller och tillvägagångssätt för att bemöta överraskande situationer, så att de inte försvårar stadens grundläggande verksamhet. Speciell uppmärksamhet ägnades åt uppföljning av de kostnader som coronapandemin leder till.

Efter förhandlingar med de grupper som är representerade i stadsstyrelsen infördes de anslagsfördelningar och textavsnitt som ingick i bud-



16.06.2021

getöverenskommelsen mellan majoriteten av grupperna på sedvanligt sätt i stadsstyrelsens förslag 16.11.2020 till budget för år 2021, vilket stadsfullmäktige godkände 9.12.2020 (§ 352).

Enligt ett texttillägg från majoriteten av grupperna ålades nämnderna att ge akt på de kostnader som coronan orsakar då de följer upp verksamheten och att vid behov att föreslå att stadsstyrelsen ska bevilja rätt till överskridningar.

Stadsstyrelsen kompletterade texten om uppföljning av coronakostnaderna vid godkännandet av anvisningarna för efterlevnad av budgeten så att uppföljningen görs i nämnderna som en del av prognoserna över ekonomin och budgetutfallet genast från den första prognosen och att såväl de direkta som de indirekta kostnaderna till följd av coronaepidemin ska rapporteras i dessa.

Prognoserna över budgetutfallet preciseras till utgången av året

Utfallsprognoserna för ekonomin och verksamheten, som utarbetas tre gånger om året, har en central position i uppföljningen av stadens ekonomiska utveckling och bedömningen av de behövliga ledarskapsåtgärderna. I prognoserna förutspår centralförvaltningen, sektorerna och förvaltningarna utöver hur anslagets bindande nivå utfallit (utgifter/verksamhetsbidrag) också hur de bindande och övriga verksamhetsmålen samt de kvantitativa målen och prestationsmålen utfallit.

Årets första prognos över budgetutfallet utarbetas utifrån läget den 31 mars. Uppgifterna om de tre första månadernas räkenskapsutfall ger ännu inte en tillräcklig bild av utgifterna och inkomsterna under hela året, men de tyder på att verksamheten har inletts som planerat i budgeten. På grundval av utfallen under årets första kvartal kan man inte dra slutsatser om hur anslaget i budgeten slutligen räcker till, men den information som prognosen ger är nödvändig för tjänsteinnehavareledningen och nämnderna vid valet av de ledarskapsåtgärder som behövs för att hålla budgeten.

Årets andra utfallsprognos, som utarbetas utifrån läget den 30 juni, bygger på uppgifterna i mellanbokslutet. Jämfört med den första prognosen innebär uppgifterna om utfallet under ett halvt år att det går bättre att förutspå hur utgifterna och inkomsterna utvecklas och att vid behov precisera ledarskapsåtgärderna. Den mest tillförlitliga bilden av den ekonomiska utvecklingen och effekterna av de ledarskapsåtgärder som vidtagits under året ger den tredje utfallsprognosen, som utarbetas utifrån läget den 30 september, då ett eventuellt tryck på anslagsöverskridningar börjar synas också i utfallsuppgifterna i bokföringen.



16.06.2021

Nämndernas framställningar om överskridningar i driftsekonomin har tidigare år baserat sig på de faktiska utgifterna och inkomsterna fram till den 30 september och på den tredje utfallsprognosen, som bygger på dessa. Men inte heller uppgifterna i årets sista prognos kan alltid förutspå årets utfall så att det håller. Exempelvis föreslog fostrans- och utbildningsnämnden på basis av 2020 års tredje prognos en överskridningsrätt på 9,0 miljoner euro, men slutligen behövdes det inte alls något tilläggsanslag, utan sektorns utgifter för hela året blev 4,2 miljoner mindre än det bindande anslaget i 2020 års budget. Kultur- och fritidsnämnden föreslog på basis av 2020 års tredje prognos rätt att underskrida sektorns verksamhetsbidrag med 4,6 miljoner euro, varav 1,9 miljoner euro slutligen behövdes.

Beloppen i stadsstyrelsens överskridningsförslag till stadsfullmäktige preciseras med de senaste uppgifterna ur bokföringen, så att de slutliga överskridningsförslagen följer utfallsuppgifterna.

Direkta kostnader för coronan i sektorerna

Med direkta kostnader till följd av coronakrisen avses kostnader som nu kan beräknas, men som obestridligen har realiserats under början av året eller kommer att göra det under slutet av året till följd av skötseln av coronan eller därtill anknutna upphandlingar och regleringar.

Staten har förbundit sig att ersätta kommunerna för kostnader orsakade av coronan inte bara inom social- och hälsovård utan också inom fostran och utbildning. Enligt förslaget till beslut ersätts de direkta kostnaderna för coronan såsom förhandsöverskridningsrätter för sektorerna högst upp till det sammanlagda beloppet av de uppkomna kostnaderna, varvid beloppet av de coronakompensationer som kommer från staten förutses.

Enligt social- och hälsovårdssektorns prognos beräknas coronan medföra extra kostnader på 126 miljoner euro, varav ungefär 38 miljoner euro hade realiserats på budgetmomentet för social- och hälsovårdstjänster före ingången av april. Kostnaderna berodde huvudsakligen på obligatoriska direkta tilläggskostnader för skötsel av coronan, såsom testning, spårning, vaccination och upphandling av skyddsutrustning.

Fostrans- och utbildningsnämnden behandlade 13.4.2021 (§ 200) den första utfallsprognosen över sektorns budget för 2021. I fostrans- och utbildningssektorn beräknas utgifterna bli överskridna med 2,3 miljoner euro netto under år 2021 på grund av coronan. Kostnader för coronan, främst kostnader för material och vikarierande arbetskraft, har under årets tre första månader uppkommit i mycket blygsam omfattning i fostrans- och utbildningssektorn, sammanlagt 1,4 miljoner euro. Samtidigt



har det gjorts en utgiftsbesparing på uppskattningsvis en dryg miljon euro i och med att en del köpta tjänster inte har behövts.

Kultur- och fritidsnämnden behandlade 11.5.2021 (§ 62) årets första utfallsprognos. Sektorns verksamhetsbidrag förutspår bli 4,2 miljoner svagare än i 2021 års budget, eftersom inkomsterna blir ca 6 miljoner mindre än eftersträvat då sektorns kundlokaler varit stängda på grund av coronan. Att lokalerna varit stängda förutspås också leda till utgiftsbesparingar på 1,9 miljoner euro. Som coronarelaterade kostnader i kultur- och fritidssektorn räknas inkomstförluster på grund av coronan, vilka i den nettobudgeterade sektorn påverkar de disponibla medlen.

Utifrån uppgifterna om inkomsterna och utgifterna under de tre första månaderna i bokföringen ser det ut som om verksamhetsbidraget underskrids mindre än prognostiserat. Kultur- och fritidsnämnden beslutade ändå på basis av prognosen föreslå rätt att underskrida sektorns verksamhetsbidrag med 4,2 miljoner euro. Underskridningsrätten skulle garantera att tjänster kan tillhandahållas i normal utsträckning.

I stadsmiljösektorn beräknas coronan medföra kostnader på ca 10 miljoner euro år 2021. Härav är ca 8,8 miljoner euro uteblivna inkomster och ca 1,2 miljoner euro extra kostnader, exempelvis upphandlingar som har att göra med skyddsutrustning. Enligt en uppskattning från stadsmiljösektorn kan de uteblivna inkomsterna kompenseras genom interna regleringar i sektorns budget.

Stadskansliets direkta kostnader till följd av coronan beräknas bli mycket måttliga, uppskattningsvis ca 800 000 euro år 2021. Utbetalningarna av arbetsmarknadsstödet kommunandel innebär en betydande överskridningsrisk vid stadskansliet då en anmärkningsvärd ökning förutspås. För närvarande beräknas överskridningen på årsnivå bli 12–14 miljoner euro, och vid behov begärs det överskridningsrätt i enlighet med anvisningarna för efterlevnad av budgeten och tidsplanen i dessa.

Indirekta kostnader för coronan i sektorerna

Konsekvenserna på lång sikt av coronakrisen har bedömts exempelvis i finansministeriets Kommunekonomiprogram 2022–2025. En del av kostnaderna för coronakrisen uppstår enligt programmet som växande service- och vårdköer, vilkas kostnader kan visa sig först betydligt senare. En vårdkö finns till exempel inom den specialiserade sjukvården och primärvården. Coronakrisen ökar i fortsättningen också behovet av mentalvårds- och socialtjänster.

Krisen har också haft effekter på kommunernas rutiner och på invånarnas användning av tjänster. Dessa förändrade beteenden kan också ha mer permanenta effekter på stadens ekonomi. Coronakrisen har i stor



omfattning påverkat stadsbornas sociala och ekonomiska välbefinnande bland annat genom ökad arbetslöshet och genom ackumulering av välfärd och hälsoskillnader.

Det kan antas att indirekta kostnader på grund av coronan kommer att uppstå i kommunerna ännu under flera år framöver. Enligt en utfästelse från staten täcks också en betydande del av de indirekta kostnaderna orsakade av coronan med statsunderstöd.

I social- och hälsovårdssektorn har det uppstått en service- och omsorgsskuld när tjänster har stängts eller inskränkts eller när kunderna inte har vågat ta sig till tjänsterna på grund av coronan. Effekterna har drabbat ojämnt i synnerhet de befolkningsgrupper i vilka utmaningarna har varit störst redan före epidemin.

Inom familje- och socialtjänsterna, hälsovårds- och missbrukartjänsterna och sjukhus-, rehabiliterings- och omsorgstjänsterna har stängda och inskränkta funktioner lett till en serviceskuld och ett behov att tyngre tjänster. I familje- och socialtjänsterna har exempelvis barnens, ungdomarnas och familjernas mottagningsbesök minskat och anhopat sig. En vård- och serviceskuld har också uppkommit i besöken inom den öppna psykiatriska vården och i besöken på missbrukarpolikliniker och -anstalter och i mun- och tandhälsovården.

Enligt en riktgivande bedömning av de olika tjänsterna inom social- och hälsovården beräknas de indirekta kostnaderna som hänför sig till service- och vårdskulden under de närmaste åren uppgå till ca 100 miljoner euro. Enligt sektorledningens nuvarande bedömning är det möjligt år 2021 att minska på service- och vårdskulden för högst ca 20 miljoner euro.

Behoven av tilläggstjänster inom social- och hälsovården till följd av coronan har ännu inte kunnat bedömas. Coronapandemin har ökat arbetslösheten, vilket medför ett framtida behov av tilläggstjänster och understöd, ekonomiskt trångmål och svagare välbefinnande. Arbetslösheten i Helsingfors var i april 14,1 procent, vilket alltså är en betydligt högre nivå än före coronapandemin. Arbetslösheten drabbar kraftigast servicebranscherna, ungdomarna, de lågavlönade och de med främmande modersmål. I synnerhet antalet långtidsarbetslösa har ökat markant.

Antalet permitterade förutspås förbli högt åtminstone till sommaren 2021. Att arbetsutbudet i flera branscher har försvagats kan leda till att de som blivit arbetslösa eller permitterade måste omskola sig.

I skolorna utreds de ökade skillnaderna i inlärningen i och med coronakrisen såväl områdesvis som enligt olika befolkningsgrupper. De åt-



gårder som identifierats för att avhjälpa inlärningsunderskottet är till exempel att öka stödundervisningen, specialundervisningen på deltid, undervisningen i finska som andra språk och elevhandledningen. Fostrans- och utbildningssektorn har bedömt att ungefär 40 procent av eleverna och de studerande kan ha något slags behov av tilläggsstöd.

En bedömning som presenterats för fostrans- och utbildningsnämnden ger vid handen att de coronarelaterade indirekta kostnader som hänför sig till inlärningskulden kan uppgå till ca 9,4 miljoner euro i sektorn.

Kultur- och fritidsnämnden föreslog att en underskridningsrätt på 3,5 miljoner euro ska anvisas till kultur- och fritidssektorns understöd i syfte att minska olägenheterna till följd av coronan för aktörerna i kulturens och idrottens ekosystem. Krisen har syns på aktörsfältet exempelvis som hyresbetalningsproblem, ekonomiska problem på evenmangs- och konstfältet, färre föreningslicenser i idrottsföreningarna och försiktighet när det gäller att engagera underleverantörer för kommande produktioner.

Tabell: Kalkyl över kostnaderna för coronakrisen i sektorerna år 2021, miljoner euro

2021	Kalkylerade direkta kostnader	Kalkylerade indirekta kostnader
Social- och hälsovårdssektorn	126,0	20,0
Fostrans- och utbildningssektorn	2,3	9,4
Kultur- och fritidssektorn	4,2	-
Stadsmiljösektorn	10,0	-
Stadskansliet	14,0	-
SAMMANLAGT	156,5	29,4

I budgeten föreslagna överskridningsbehov som inte beror på coronan

Särskilt i fråga om fostrans- och utbildningssektorn har den offentliga diskussionen om överskridningstrycket inte förts kring kostnaderna på grund av coronan, utan överskridningsrätten har kopplats till avstående från skolornas behov att anpassa verksamheten på höstterminen och till fortsatt verksamhet i nuvarande form genom att tidigare beslut upphävs och den enhetliga i budgeten överenskomna servicenivån ändras.

De sänkta anslagen och avstående från resurslärare vid några skolor, som lyfts fram i offentligheten, beror på anslagsfördelningar som sek-



tornämnden beslutat om inom den grundläggande utbildningen och slutet på övergångstiden på tre år i samband med detta. Principerna för skolfinansieringen har förnyats så att anslaget till skolorna baserar sig på kostnaderna för de elevbestämda behoven, och då fördelar sig anslaget jämlikt i förhållande till alla elever.

Fostrans- och utbildningsnämnden beslutade i samband med årets första prognos över budgetutfallet föreslå att budgetmomentet för fostran och utbildning skulle få överskridas med 17,5 miljoner euro för att förebygga och rätta till inlärningsunderskottet och det psykiska illamåendet.

Statens kompensation för kommunernas coronakostnader

Coronapandemin har orsakat avsevärda extra kostnader bland annat för kommunerna och sjukvårdsdistrikten. Regeringen har lovat ersätta kommunerna för de direkta social- och hälsovårdskostnader som epidemin orsakat.

Staten bör också i fortsättningen delta i finansieringen av de kostnader som uppstått. Det betalda statsunderstödet bör i sin tur användas i kommunerna för det ändamål det är avsett. En utredning om användningen av understödet ska lämnas till det ministerium som beviljat det.

Enligt social- och hälsovårdsministeriets Kommuninfo 18.5.2021 bereder ministeriet en utlysning av statsunderstöd genom vilka kommunerna ersätts för de direkta coronakostnaderna. Utlysningen av statsunderstöden ska ordnas under hösten 2021. Utlysningen genomförs i två steg så att understödsbesluten om kostnaderna för januari-augusti kan fattas under år 2021 och besluten om kostnaderna för september-oktober i början av år 2022.

I statsbudgeten för 2021 har det reserverats anslag för över 1,6 miljarder euro för statsunderstöd till kommuner, samkommuner och landskapet Åland.

Vid social- och hälsovårdsministeriets utlysning av understöd ligger fokus på att ersätta kostnader för testning, spårning och vaccinering och direkta vårdkostnader. Understödet beviljas på sådana kalkylmässiga grunder som innebär att understödet riktas tillräckligt ändamålsenligt. Beredningen av den exakta ersättningsmodellen och fördelningsgrunderna pågår fortfarande.

Understödshelheten ska samordnas med beredningen av ersättningen för kostnaderna för vårdskulden samt med de övriga stöd som beviljats för bekämpningen av coronapandemin.



16.06.2021

Enligt regeringens proposition om en tredje tilläggsbudget föreslås sammanlagt 69 miljoner euro inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde för att mildra effekterna av coronavirusläget. Av detta riktas 40 miljoner euro till förskoleundervisning, grundläggande utbildning och småbarnspedagogik, 15 miljoner euro till gymnasieutbildning, 5 miljoner euro till fritt bildningsarbete och 5 miljoner euro till yrkesutbildning. Dessutom riktas 4 miljoner euro till universitet och yrkeshögskolor för att stärka handledningen och stödet för de studerandes välmående.

Det anges i tilläggsbudgeten att understödet delas ut i form av statsunderstöd, varvid kommunerna får understödet i enlighet med den sedvanliga statsunderstödsprocessen. Enligt förhandsuppgifter är det meningen att statsunderstödet ska kunna börja sökas i juni, och beredningen av ansökningen pågår vid ministeriet.

För statsunderstöd för utveckling av servicestrukturen inom social- och hälsovården ingår i förslaget till tilläggsbudget ett tillägg på 39 miljoner euro till kommunerna för att stödja barn och unga i den situation som orsakats av coronavirusepidemin och i återhämtningen efter den. Av tillägget riktas 16 miljoner euro till att förbättra tillgången till mentalvårdstjänster och 23 miljoner euro till att förbättra tillgången till missbrukartjänster.

Eftersom regeringen tydligt har signalerat att den ersätter de nödvändiga och indirekta hälsovårdskostnader som skötseln av coronan har orsakat kommunerna, är det skäl för Helsingfors att förmoda att statens kompensation för social- och hälsovårdssektorns del blir minst 146 miljoner euro år 2021.

I fråga om fostrans- och utbildningssektorns understödsansökningar är det skäl att förmoda att den andel som Helsingfors får räcker till för att kompensera de överskridningsrätter som beror på de nu föreslagna direkta och indirekta coronakostnaderna. Helsingfors andel av hela landets befolkning är ungefär 12 procent, i de yngre åldersklasserna rent av större än så. I relation till det övriga landet har skolorna i huvudstadsregionen tillämpat distansundervisning en längre tid, vilket innebär att det också har uppstått ett större inlärningsunderskott att kompensera.

Föredragandens sammanfattning

Återhämtningen från coronakrisen sker inte snabbt, och det finns inga snabba botemedel för att hantera krisen. Återhämtningen innebär inte heller en återgång till tiden före krisen, utan en del av förändringarna är permanenta och ännu svåra att förutse.



Regeringens förslag till reform av social- och hälsovården gör att situationen blir ännu osäkrare. Om reformen genomförs minskar de disponibla resurserna för tjänster i synnerhet i stadsregionerna. Reformen skulle rubba den offentliga ekonomins balans åtminstone under hela 2020-talet och försvaga den ekonomiska återhämtningen, likaså möjligheterna att satsa t.ex. på utbildning och forskning efter coronan.

I eftervården av coronakrisen framhävs betydelsen av en helhetsbetrodd krishantering ytterligare. I stället för att granska konsekvenserna av krisen punktvis eller slumpmässigt, måste vi granska coronakostnaderna och effekterna av krisen övergripande och genomskärande på organisationsnivå. Föredraganden konstaterar att förslaget baserar sig på en jämlik behandling av sektorerna och på sammanställning av den bästa möjliga gemensamma lägesbilden.

Föredraganden konstaterar att de förslag till överskridningsrätt som tas upp till behandling inte på något sätt kan hänföra sig till upphävande av tidigare beslut eller till ändring av den i budgeten gemensamt överenskomna servicenivån, utan de måste i enlighet med budgetöverenskommelsen baseras på direkta och indirekta kostnader orsakade av coronan.

Frånsett social- och hälsovårdssektorns tilläggskostnadstryck är de föreslagna överskridningarna så stora att motsvarande kostnadstryck tidigare har kunnat anpassas till verksamheten och inom ramen för den befintliga budgeten genom olika slags ledarskapsåtgärder.

Till följd av det exceptionella coronaläget anser föredraganden det vara motiverat att i denna unika situation avvika från den normala budgetprocessen.

För att kunna gestalta lägesbilden för helheten med stadens återhämtning från coronan är det motiverat att föreslå rätt att överskrida de kostnader som coronan har orsakat eller orsakar. Detta baserar sig på statsrådets löfte om att täcka de uppkomna kostnaderna med statsunderstöd.

Dessa läggs till de beräknade inkomsterna, eftersom de ökar inkomsterna på budgetmomenten med ett belopp som motsvarar utgifterna. Stadens inkomster beräknas öka med 157,7 miljoner euro, vilket baserar sig på den i statsbudgeten föreslagna kompensationen för coronakostnader till kommunerna och på den minimiandel av kompensationen som Helsingfors beräknas få. I kultur- och fritidssektorn är det osannolikt med en kompensation från staten för uppkomna inkomstförluster, eftersom staten betalar kompensation utifrån faktiska utgifter.



16.06.2021

Understöden från staten och de överskridningsrätter som föreslagits mot dessa, liksom också rätten att underskrida verksamhetsbidraget får användas bara för Helsingfors coronaåtgärder och för kompensation av dessa.

Föredraganden konstaterar att 2021 års anslag för kompensation till sektorerna för direkta kostnader orsakade av coronan bör ändras så att

- På budgetmomentet för social- och hälsovårdstjänster (5 10 01) beviljas en överskridningsrätt på högst 126 miljoner euro.
- På budgetmomentet för fostran och utbildning (2 10 01) beviljas en överskridningsrätt på högst 2,3 miljoner euro.
- På budgetmomentet för kultur och fritid (4 10 01) beviljas rätt att underskrida verksamhetsbidraget med högst 4,2 miljoner euro.

För att kompensera sektorerna för de indirekt kostnaderna orsakade av coronan bör 2021 års anslag ändras så att

- På budgetmomentet för social- och hälsovårdstjänster (5 10 01) beviljas en överskridningsrätt på högst 20 miljoner euro.
- På budgetmomentet för fostran och utbildning (2 10 01) beviljas en överskridningsrätt på högst 15,2 miljoner euro.
- På budgetmomentet för kultur och fritid (4 10 01) beviljas rätt att underskrida verksamhetsbidraget med högst 3,5 miljoner euro.

Föredraganden konstaterar att de statsunderstöd som senare anvisas för täckande av coronakostnader används för att täcka de överskridningsrätter som nu beviljas, och de kan upp till det belopp som redan beviljats för överskridningar inte utgöra grund för nya förslag till överskridningsrätter. Överskridningsrätter som beviljats och som eventuellt förblir oförbrukade inte får användas för betalning av resultatpremier i sektorerna.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Laura Ävall, borgmästarens specialmedarbetare, telefon: 050 361 7511
laura.avall(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan esitys 13.4.2021
- 2 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan esitys 11.5.2021

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige



För kännedom

Stadskansliet
Fostrans- och utbildningssektorn
Kultur- och fritidssektorn
Social- och hälsovårdssektorn

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 07.06.2021 § 425

HEL 2021-006665 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää oikeuttaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan, kulttuuri- ja vapaa-aika lautakunnan ja sosiaali- ja terveyslautakunnan ylittämään vuoden 2021 talousarvioon merkityt määrärahat sekä alittamaan toimintakatteet seuraavasti:

Käyttötalouden määrärahojen ylitykset ovat yhteensä 163 500 000 euroa ja toimintakatteiden alitukset ovat yhteensä 7 700 000 euroa.

Ta-kohta 2 10 01 Kasvatus ja koulutus
Menomääräraha talousarviossa 1 270 445 000 euroa
Tulojen lisäys 11 700 000 euroa
Menomäärärahan ylitys 17 500 000 euroa

Ta-kohta 4 10 01 Kulttuuri ja vapaa-aika
Toimintakate talousarviossa -196 576 000 euroa
Tulojen alitus 6 024 000 euroa
Menojen ylitys 1 644 000 euroa
Toimintakatteiden alitus 7 668 000 euroa

Ta-kohta 5 10 01 Sosiaali- ja terveyspalvelut
Menomääräraha talousarviossa 1 533 839 000 euroa
Tulojen lisäys 146 000 000 euroa
Menomäärärahan ylitys 146 000 000 euroa

Samalla kaupunginvaltuusto edellyttää, että toimialalautakunnat tarkistavat tulosbudjettinsa ja toimintasuunnitelmansa myönnettävien ylitysoikeuksien mukaisiksi. Tulosbudjetissa ja toimintasuunnitelmassa on esitettävä, mitä koronaan liittyviä kustannuksia ylitysoikeudella tai toimintakatteiden alituksella katetaan ja mikä sen vaikutus on toiminnan tavoitteisiin sekä suoritteisiin. Lisäksi tulosbudjetissa on esitettävä kust-



16.06.2021

annuspaikka- ja kirjausrakenne, jolle kustannukset kirjataan. Myönnetäviä ylitysoikeuksia on mahdollista käyttää ainoastaan koronasta aiheutuvien määräaikaisten suorien ja välillisten kustannusten kuten esimerkiksi hoito- ja palveluvelkaan, oppimisen tukeen, erityisopetukseen, oppilashuollon lisääntyneen tarpeen kattamiseen sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan avustuksiin koronasta aiheutuneiden haittojen vähentämiseksi, ja enintään se määrä, kuin kustannuksia on aidosti vuoden loppuun mennessä toteutunut.

Lisäksi kaupunginvaltuusto toteaa, että myönnettyjä ja mahdollisesti käyttämättä jääviä ylitysoikeuksia ei voi käyttää tulospalkkioiden maksamiseen toimialoilla.

Kaupunginhallitus poisti esittelijän perusteluista kappaleet 50, 51 ja 67.

Lisäksi kaupunginhallitus poisti kappaleesta 45 seuraavan lauseen: "Koronan synnyttämän mahdollisen lisäävustustarpeen arviointi on perusteltua toteuttaa syksyllä, kun tiedetään valtion lisätukien kohdentuminen helsinkiläisille toimijoille. Toimialalautakunnan esittämä alitusoikeus ja ekosysteemin avustukset ovat koronaliitännäisiä toimia, mutta niitä ei voida pitää vastaavalla tavalla koronasta aiheutuvina kustannuksina".

Kaupunginhallitus muutti kappaleen 74 seuraavasti:

"Koronasta aiheutuvien välillisten kustannusten kompensoimiseksi toimialoille vuoden 2021 määrärahoja tulisi muuttaa niin, että

Sosiaali- ja terveystalouden talousarviokohdalle (5 10 01) myönnetään enintään 20 miljoonaa euroa määrärahojen ylitysoikeutta.
Kasvatukseen ja koulutukseen talousarviokohdalle (2 10 01) myönnetään enintään 15,2 miljoonaa euroa määrärahojen ylitysoikeutta.
Kulttuurin ja vapaa-ajan talousarviokohdalle (4 10 01) myönnetään enintään 3,5 miljoonaa euroa toimintakatteen alitusoikeutta".

Käsittely

07.06.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Reetta Vanhanen: Poistetaan esittelijän perusteluista kappaleet 50, 51 ja 67.

Poistetaan kappaleesta 45 seuraava lause: "Koronan synnyttämän mahdollisen lisäävustustarpeen arviointi on perusteltua toteuttaa syksyllä, kun tiedetään valtion lisätukien kohdentuminen helsinkiläisille toimijoille. Toimialalautakunnan esittämä alitusoikeus ja ekosysteemin



avustukset ovat koronaliitännäisiä toimia, mutta niitä ei voida pitää vastaavalla tavalla koronasta aiheutuvina kustannuksina."

Muutetaan kappale 74 seuraavasti:

"Koronasta aiheutuvien välillisten kustannusten kompensoimiseksi toimialoille vuoden 2021 määrärahoja tulisi muuttaa niin, että

Sosiaali- ja terveystalouden talousarviokohdalle (5 10 01) myönnetään enintään 20 miljoonaa euroa määrärahojen ylitysoikeutta. Kasvatuksen ja koulutuksen talousarviokohdalle (2 10 01) myönnetään enintään 15,2 miljoonaa euroa määrärahojen ylitysoikeutta. Kulttuurin ja vapaa-ajan talousarviokohdalle (4 10 01) myönnetään enintään 3,5 miljoonaa euroa toimintakatteen alitusoikeutta. "

Korvataan päätösehdotus seuraavasti:

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää oikeuttaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan, kulttuuri- ja vapaa-aika lautakunnan ja sosiaali- ja terveystalouden ylittämään vuoden 2021 talousarvioon merkityt määrärahat sekä alittamaan toimintakatteet seuraavasti:

Käyttötalouden määrärahojen ylitykset ovat yhteensä 163 500 000 euroa ja toimintakatteiden alitukset ovat yhteensä 7 700 000 euroa.

Ta-kohta 2 10 01 Kasvatus ja koulutus
Menomääräraha talousarviossa 1 270 445 000 euroa
Tulojen lisäys 11 700 000 euroa
Menomäärärahan ylitys 17 500 000 euroa

Ta-kohta 4 10 01 Kulttuuri ja vapaa-aika
Toimintakate talousarviossa -196 576 000 euroa
Tulojen alitus 6 024 000 euroa
Menojen ylitys 1 644 000 euroa
Toimintakatteiden alitus 7 668 000 euroa

Ta-kohta 5 10 01 Sosiaali- ja terveystalouden palvelut
Menomääräraha talousarviossa 1 533 839 000 euroa
Tulojen lisäys 146 000 000 euroa
Menomäärärahan ylitys 146 000 000 euroa

Samalla kaupunginvaltuusto edellyttää, että toimialalautakunnat tarkistavat tulosbudjettinsa ja toimintasuunnitelmansa myönnettävien ylitysoikeuksien mukaisiksi. Tulosbudjetissa ja toimintasuunnitelmassa on esitettävä, mitä koronaan liittyviä kustannuksia ylitysoikeudella tai toimintakatteiden alituksella katetaan ja mikä sen vaikutus on toiminnan ta-



16.06.2021

voitteisiin sekä suoritteisiin. Lisäksi tulosbudjetissa on esitettävä kustannuspaikka- ja kirjausrakenne, jolle kustannukset kirjataan. Myönnettäviä ylitysoikeuksia on mahdollista käyttää ainoastaan koronasta aiheutuvien määräaikaisten suorien ja välillisten kustannusten kuten esimerkiksi hoito- ja palveluvelkaan, oppimisen tukeen, erityisopetukseen, oppilashuollon lisääntyneen tarpeen kattamiseen sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan avustuksiin koronasta aiheutuneiden haittojen vähentämiseksi, ja enintään se määrä, kuin kustannuksia on aidosti vuoden loppuun mennessä toteutunut.

Lisäksi kaupunginvaltuusto toteaa, että myönnettyjä ja mahdollisesti käyttämättä jääviä ylitysoikeuksia ei voi käyttää tulospalkkioiden maksamiseen toimialoilla.

Kannattaja: Tomi Sevander

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Muutetaan päätösehdotuksen kohdat 4-6 seuraavasti:

Ta-kohta 2 10 01 Kasvatus ja koulutus
Menomääräraha talousarviossa 1 270 445 000 euroa
Tulojen lisäys 11 700 000 euroa
Menomäärärahan ylitys 33 700 000 euroa

(5) Ta-kohta 4 10 01 Kulttuuri ja vapaa-aika
Toimintakate talousarviossa -196 576 000 euroa
Tulojen alitus 6 024 000 euroa
Menojen ylitys 4 320 000
Toimintakatteen alitus 10 348 000 euroa

(6) Ta-kohta 5 10 01 Sosiaali- ja terveystalouden palvelut
Menomääräraha talousarviossa 1 533 839 000 euroa
Tulojen lisäys 146 000 000 euroa
Menomäärärahan ylitys 168 500 000 euroa

Lisäksi poistetaan päätösehdotuksesta seuraava lause:
Myönnettäviä ylitysoikeuksia on mahdollista käyttää ainoastaan koronasta aiheutuvien määräaikaisten suorien ja välillisten kustannusten kattamiseen ja enintään se määrä, kuin kustannuksia on aidosti vuoden loppuun mennessä toteutunut.

Muutetaan esittelijän perusteluita vastaesityksen sisältöjä vastaavalla tavalla.

Kannattaja: Anna Vuorjoki



Reetta Vanhasen ja Veronika Honkasalon vastaehdotuksista äänestettiin vastakkain, jonka jälkeen voittanut ehdotus äänestettiin vastakkain esittelijän ehdotuksen kanssa.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Reetta Vanhasen vastaehdotus
EI-ehdotus: Veronika Honkasalon vastaehdotus

Jaa-äännet: 13

Seija Muurinen, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Ei-äännet: 2

Veronika Honkasalo, Anna Vuorjoki

Kaupunginhallitus hyväksyi tässä äänestyksessä Reetta Vanhasen vastaehdotuksen äänin 13 - 2.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Reetta Vanhasen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 5

Seija Muurinen, Pia Pakarinen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 10

Veronika Honkasalo, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Kaupunginhallitus hyväksyi Reetta Vanhasen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 5 - 10.

Jan Vapaavuori, Veronika Honkasalo ja Anna Vuorjoki jättivät päätöksestä eriävän mielipiteen.

Jan Vapaavuori jätti eriävään mielipiteeseensä seuraavat perustelut:

Kaupunginhallituksessa edustettujen poliittisten ryhmien enemmistön neuvotteleman budjettisopimuksen mukaan ja Helsingin kaupungin vuoden 2021 talousarvion noudattamisohjeisiin (KHS 14.12.2020) kirjatun mukaisesti: "Koronasta aiheutuvia kustannuksia seurataan lautakunnissa talouden ja toiminnan seurannan yhteydessä. Lautakunnat esittävät tarvittaessa ylitysoikeuksia kaupunginhallitukselle ja kaupungin-



16.06.2021

hallitus valtuustolle. Seuranta tehdään osana talouden ja toteutumisen ennusteita heti ensimmäisestä ennusteesta lähtien ja niissä raportoidaan koronaepidemiasta johtuvat sekä suorat että välilliset kustannukset.”

Kaupungin johtajana pormestarin tärkeimpiä tehtäviä on vastata huolellisesta ja mahdollisimman kokonaisvaltaisesta asioiden valmistelusta, puolustaa yhdessä sovittuja päätöksiä ja linjauksia sekä hyvää hallintotapaa kunnioittavia prosesseja.

Kaupunginhallituksen 7.6.2021 tekemässä päätöksessä ei ollut kysymys budjettisovun kunnioittamisesta eikä koronasta aiheutuneista kustannuksista. Päätöksessä kyse oli uusien palveluiden avaamisesta ja aikaisemmin tehtyjen päätösten muuttamisesta tai perumisesta vaalien alusaikana.

Hyvän hallintotavan mukaan tällaiset ratkaisut on tehtävä osana budjettiprosessia, jolloin niiden vaikuttavuus ja tarpeellisuus myös suhteessa kaupungin muuhun palvelutarjontaan tulee arvioiduksi kokonaisuuden näkökulmasta kestäväällä tavalla. Helsingin kaupungin hallintosäännön edellyttämällä tavalla määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnallisiin tavoitteisiin ja tulorivioihin.

Kaikissa poliittisissa tilanteissa, myös vaalien alla, on pystyttävä kunnioittamaan yhdessä sovittua sekä pyrittävä kokonaisvaltaiseen ja parhaisiin virkamiesarvioihin perustuvaan päätöksentekoon.

Jätän kaupunginhallituksen päätökseen eriävän mielipiteeni.

Veronika Honkasalo ja Anna Vuorjoki jättivät eriävään mielipiteeseensä seuraavat perustelut:

Kaupunginhallituksen hyväksymä lisäys ei ole riittävä kattamaan kasvatuksen ja koulutuksen mittavaa resurssivajetta, joka sisältyy syksyllä hyväksytyyn vuoden 2021 talousarvioon. Talousarvio sisälsi yhteensä 22 miljoonan leikkaukset koulutukseen, joista nyt paikataan vain osa. Nyt hyväksytty lisäys jättää paikkaamatta esimerkiksi ammatilliseen koulutukseen kohdistuvat merkittävät säästöt, jotka aiheuttavat isoa vahinkoa. Lisäksi pahasti pandemiasta kärsineen kulttuurikentän tukemiseen on ohjattava huomattavasti enemmän resursseja, kuin mitä nyt hyväksytty esitys sisältää.

Vaikka pandemia on koetellut Helsinkiä Suomen mittakaavassa kovin, osoittaa Helsingin vuoden 2020 tilinpäätös, että Helsingin talous on yllettävän vahvalla pohjalla. Tämän lisäksi valtio on merkittävillä resurssi-



lisäyksillä tukenut myös Helsinkiä selviämään koronakriisistä vuonna 2020.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Laura Ávall, pormestarin erityisavustaja, puhelin: 050 361 7511
laura.avall(a)hel.fi



§ 188 Organisering av Partitorgets funktioner

HEL 2020-011787 T 00 00 00

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade

- godkänna att Partitorgets verksamhet, egendom (med undantag av fastigheter och markområden) och personal överförs till ett nytt aktieföretag som bildas och omedelbart fortsätter verksamheten, utgående från att företaget hyr de byggnader och markområden som det behöver i dess affärsverksamhet av staden, samt
- bemyndiga stadsstyrelsen att fatta beslut om arrangemangen i anslutning till överföringen av Partitorgets verksamhet, egendom (exkl. fastigheter och markområden) och personal.

Behandling

Ledamoten Dan Koivulaakso understödd av ledamoten Sami Muttillainen föreslog att i beslutsförslaget tilläggs en tredje punkt:

- För den personal som överförs från staden till företaget följs åtminstone villkor av det nuvarande slaget för anställningsförhållandet och lönen också när det gällande kollektivavtalet upphör.

6 omröstningen

Stadsstyrelsens förslag JA, motförslag NEJ

JA-förslag: Stadsstyrelsen

NEJ-förslag: I beslutsförslaget tilläggs en tredje punkt: - För den personal som överförs från staden till företaget följs åtminstone villkor av det nuvarande slaget för anställningsförhållandet och lönen också när det gällande kollektivavtalet upphör.

Ja-röster: 56

Alviina Alametsä, Ted Apter, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Nuutti Hyttinen, Kati Juva, Atte Kaleva, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Maria Landén, Otto Meri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Mia Nygård-Peltola, Maria Ohisalo, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi,



16.06.2021

Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Lilja Tamminen, Ulla-Marja Urho, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Laura Varjokari, Juhana Vartiainen, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Nej-röster: 25

Zahra Abdulla, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Katju Aro, Mika Ebeling, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Eveliina Heinäluoma, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Petra Malin, Sami Muttilainen, Petrus Pennanen, Nasima Razmyar, Suldaan Said Ahmed, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Anna Vuorjoki

Blanka: 2

Sirpa Asko-Seljavaara, Juhani Strandén

Frånvarande: 2

Mari Holopainen, Johanna Laisaari

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Dan Koivulaaksos motförslag.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Atte Malmström, koncernstyrningschef, telefon: 310 3346844
atte.malmstrom(a)hel.fi

Miia Aho, koncernjurist, telefon: 310 36445
miia.aho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Tukkutorin liiketoimintamalliselvitys 2019
- 2 Tukkutorin ja Helsingin Leijonan yhdistämiselvitys kevät 2020
- 3 Tukkutorin ja Helsingin Leijonan yhdistämiselvitys kevät 2020 täydennys
- 4 Tukkutorin ja Helsingin Leijonan yhdistämiselvitys syksy 2020
- 5 Hankinta- ja valtiontukioikeudellinen selvitys
- 6 Torikorttelit_opit_yhteenveto
- 7 Kauppahinnan analyysi
- 8 Yhtiöjärjestysluonnos
- 9 Perustamissopimusluonnos
- 10 Liiketoiminnan luovutussopimusluonnos
- 11 Siirtoneuvottelupöytäkirja
- 12 Kaupunkiympäristön toimialan henkilöstötoimikunnan lausunto 20.4.2021
- 13 Uuden yhtiö talouslaskelma
- 14 Omistajastrategialuonnos



15 Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

Helsingfors Lejon Ab

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Framställningen stämmer överens med förslaget.

Sammandrag

Med "Partitorget" avses i det här förslaget och dess bilagor stadsmiljösektorns enhet Partitorget, som utöver Partitorgsområdet förvaltar och underhåller Slakthuset (Teurastamo), saluhallar och torg, partihandelsområdet i Sörnäs, Vihertukkutori, Fryshuset, lagret på Katrinegatan och små torg och skväror på vilka det förekommer försäljningsverksamhet.

Med "Helsingfors Lejon" avses Helsingfors Lejon Ab:s nuvarande verksamhet.

Vid hänvisning till bolaget som bildas för att fortsätta Partitorgets och Helsingfors Lejons verksamhet används arbetsnamnet "Helsingfors stadslokaler Ab" och/eller "bolaget". Bolagets firmanamn preciseras enligt behov då bildandet och organiseringen av bolagets verksamhet avancerar.

Enligt Helsingfors stads gällande stadsstrategi 2017–2021 är Helsingfors en mångsidig och internationellt attraktiv kultur-, idrotts- och evenemangsstad. De i strategin fastställda tyngdpunkterna för näringspolitiken är ett internationellt attraktivt Helsingfors, en stad med kompetent arbetskraft och en plattform för ny och växande affärsverksamhet. Ett strategiskt mål är att också att staden är en summa av sina särpräglade stadsdelar, en urbant gemenskaplig helhet som formas av dess invånare, företagare och besökare. För att verkställa det här och sina näringspolitiska uppgifter vill staden i fortsättningen satsa allt mer på utveckling av urbana stadsområden, såsom torg, saluhallar och Partitorget samt på att utnyttja skyddade centrumbyggnader på ett sätt som är värdigt för dem. Avsikten är särskilt att stöda och utveckla stadens attraktivitet och livskraft i kulturhistoriskt betydande stadsmiljöer och byggnader med beaktande av deras skyddsvärden. På det här sättet skapar byggnaderna och områdena också ett mervärde och ekonomisk



verksamhet i sin närhet och även på andra håll i Helsingfors. Staden har dessutom för avsikt att utveckla Partitorgets och Slakthusets område i Fiskehamnen utöver den traditionella partitorgsverksamheten till ett kreativt centrum för urban restaurang- och evenemangsverksamhet och stöda ekosystemet som redan har utvecklats i området.

För att förverkliga de ovannämnda målen har staden berett en sammanslagning av funktionerna i Partitorget och Helsingfors Lejon Ab till ett nytt bolag som bildas. Sammanslagningen av funktionerna beräknas göra det möjligt att skapa en effektivare helhet som främjar stadens mål på ett bättre sätt. I Helsingfors Lejons och Partitorgets funktioner finns synergier som kan uppnås genom en sammanslagning. Dessutom förbättrar en sammanslagning av funktionerna den ekonomiska transparensen.

Verksamheten i det nya bolaget styrs av utveckling och underhåll av sådana servicekoncept i Torgkvarteren och Partitorgsområdet som är förenliga med de mål som staden har ställt upp för bolaget och inom ramen för vilket bolaget utvecklar attraktiv och livskraftig verksamhet i stadsområden.

Byggnaderna som är föremål för organiseringen och stadsområdena kring dem har en central betydelse för verkställigheten av stadens sektorspecifika uppgifter och målen som upptas i stadsstrategin.

Partitorgets verksamhet, egendom och personal (exkl. fastigheter och markområden) överläts i sin helhet till ett nytt aktiebolag som fortsätter verksamheten. Partitorgets personal övergår till det nya bolaget som s.k. gamla arbetstagare i enlighet med principerna för överlåtelse av rörelse.

I samband med kombinerandet av funktionerna fusioneras Helsingfors Lejon med bolaget, varvid även Helsingfors Lejons personal övergår till det nya bolaget som s.k. gamla arbetstagare. Schemamässigt genomförs sammanslagningsprocessen så att fusionen och överföringen av Partitorgets verksamhet till bolaget sker samtidigt per 31.12.2021.

Helsingfors stad hyr till bolaget ut en helhet som omfattar de byggnader, lokaler och markområden som behövs i Partitorgets och Helsingfors Lejons nuvarande verksamhet. Dessutom ingår Helsingfors stad ett separat avtal med bolaget om utvecklingsuppgiften som ges bolaget för att förverkliga uppgifter inom stadens ansvarsområde, stadens näringspolitiska uppgifter och uppgifter i enlighet med stadsstrategin, samt om tjänster som staden köper av bolaget inom ramen för avtalet. De ärenden som hänför sig till det här avtalet och uthyrningen tas separat upp i stadens beslutsfattande i ett senare skede.



Stadsmiljösektorn har gett ett utlåtande om organiseringen, som finns i bilaga 15.

Föredragandens motiveringar

Partitorget

Partitorget är en till stadsmiljösektorn hörande enhet, som är en del av servicehelheten för byggnader och allmänna områden och tjänsten Lokaler.

Partitorget har till uppgift att hyra ut verksamhetslokaler huvudsakligen till företag i livsmedels- och blomsterbranschen på torg, i saluhallar och på Partitorgets område i Sörnäs samt frys- och kallförvaringslokaler i Fryshuset.

Partitorgets verksamhet (nedan "Partitorget") omfattar följande områden:

- Slakthuset,
- saluhallar och torg,
- partihandelsområdet i Sörnäs
- Fryshuset
- små torg och skvärer, på vilka det förekommer försäljnings- och/eller evenemangsverksamhet
- lagret på Katrinegatan

I beredningen av sammanslagningen av funktionerna i Helsingfors Lejon och Partitorget, eller de ekonomiska beräkningarna kring sammanslagningen, har man inte beaktat hangaren i Malm, i fråga om vilken organiseringsbehovet kommer att preciseras separat i ett senare skede.

I övrigt beskriver de ekonomiska beräkningarna om sammanslagningen nuläget för båda parterna, och i beräkningarna beaktas därför inte eventuella ändringar som under de närmaste åren påverkar inkomster och utgifterna, såsom projektet för ett nytt fryshus och försäljningen av fastigheten på Norra esplanaden 19.

Partitorgets inkomster år 2020 och år 2019 var cirka 6 miljoner euro per år. Antalet anställda var 17.

Helsingfors Lejon



Helsingfors Lejon Ab (nedan "Helsingfors Lejon") är ett bolag helt och hållet i Helsingfors stads ägo, vars ansvarsområde är att som en del av Helsingfors stadskoncern utveckla fastigheterna i stadens ägo och verksamheten i deras omgivning i kvarteren nr 4, nr 30 och nr 31 i 1 stadsdelen (Kronohagen) och i kvarteret nr 32 i 2 stadsdelen (Gloet) (nedan "Torgkvarteren", om inte annat uppges). För sin verksamhet kan bolaget äga och förvalta fastigheter, byggnader och andra lokaler samt äga värdepapper, aktier och bolagsandelar.

Bolaget agerar ansvarsfullt i miljöfrågor och följer principerna för hållbar utveckling. Bolaget eftersträvar i sin verksamhet effektiv energianvändning som är skonsam mot miljön. Bolagets mål är inte att ge vinst och det delar inte ut dividend till sina ägare, utan en eventuell vinst ska användas för att stöda och utveckla bolagets egen verksamhet med beaktande av de mål som stadskoncernen har ställt för bolaget.

Omsättningen år 2020 var cirka 2,9 miljoner euro och år 2019 cirka 4,1 miljoner euro. Det genomsnittliga antalet anställda var 7.

Utredningen om organiseringen av Partitorgets verksamhet 2019

Som en del av fullmäktigeperiodens halvtidsöversyn av ledarskapssystemet beslutade stadsstyrelsen 24.6.2019 (§ 473) bland annat att uppmana stadskansliet att i samverkan med stadsmiljösektorn bereda en utredning om Partitorgets ändamålsenliga placering i stadens organisation före utgången av augusti 2019.

Under slutet av år 2019 beställde Helsingfors stad en utredning av en utomstående sakkunnig (KPMG Oy Ab) i fråga om Partitorgets verksamhet om den eventuella kommande affärsverksamhetsmodellen/-planen för att lösa Partitorgets organisatoriska position (bilaga 1).

Enligt utredningen har Partitorgsverksamheten fyra verksamhetsområden, som är olika till naturen och affärsverksamhetslogiken: Slakthuset, Partitorgsområdet och fryshuset, saluhallar och torg samt övriga områden (bl.a. Malm). Å andra sidan uppdagades fyra funktioner med starka synergifördelar i förhållande till varandra: fastigheter, uthyrningsverksamhet, evenemang och utveckling av matkulturen samt fryshuset.

Utifrån utredningen fastställdes som Partitorgets vision bland annat förmåga att förnya sig, svara på kundernas behov och snabb skapa möjligheter för nya affärsverksamhetskoncept. Följande mål utformades för att styra verksamheten (verksamhetsidéer):

- att för sina kunder skapa förutsättningar för lönsam och livskraftig verksamhet genom att säkra att kunder har tillgång till moderna, effektiva och ändamålsenliga lokaler;



16.06.2021

- att hyra ut verksamhetslokaler till företag i mat- och blomsterbranscherna i huvudstadsregionens lägesmässigt mest lockande verksamhetsomgivningar, såsom torg, saluhallar och Partitorgets område i Sörnäs;
- att även främja evenemangsverksamheten och uthyrningen av evenemangslokaler i Partitorgets område, särskilt i Slakthusområdet, på torg, i hallar och på Malms flygplats;
- att vara en aktiv verksamhets- och konceptutvecklare och i sin verksamhet utnyttja kunskaper och tjänster som partner och nätverk kan erbjuda; samt
- att genom sin verksamhet på ett betydande sätt påverka Helsingfors stads trivsel och attraktivitet i sin helhet och i stadens olika områden.

I utredningen kartlades partitorgsverksamhetens alternativa organiseringsformer inom staden (den nuvarande formen medräknat), men inget av alternativen ansågs som sådant vara en tillräcklig åtgärd för att uppnå de mål som har ställts upp för Partitorget.

Fortsatta utredningar 2020 och 2021 om organiseringen av Partitorget och Helsingfors Lejon

Under början av år 2020 utnyttjades en utomstående sakkunnig (KPMG Oy Ab) för att utreda de ekonomiska, skattemässiga och övriga juridiska förbehållen för sammanslagningen av Partitorgets och Helsingfors Lejons funktioner genom att jämföra särskilt modellen för ägande och uthyrning av fastigheterna som behövs i verksamheten (bilaga 2). Den skattemässiga utredningen preciserades i april 2021 (bilaga 3).

I utredningen konstaterades att uthyrningsmodellen är förmånligare än modellen där bolaget äger byggnaderna, eftersom det enligt analysen inte finns en sådan lösning för överföringen av fastigheterna där överlåtelsskattekostnaden inte realiserar. Kostnaden beror i sista hand på värderingen av egendomen som överförs, men utgående från de olika värderingsmetoderna som utnyttjades i utredningen varierar den mellan cirka 1,8 och 4,1 miljoner euro.

I utredningen konstaterades att Partitorgets och Helsingfors Lejons sammanslagna verksamhet rent utifrån utredningens premisser är förlustbringande och enligt den är det osannolikt att det sammanslagna bolagets resultat blir positivt på kommersiella grunder. I beräkningarna identifierades behovet av merförsäljning/-stöd för att bolaget ska nå ett nollresultat. Stadens möjlighet att stöda bolaget påverkas av förbehål-



len som regleringen av statligt stöd ställer. Utgående från utredningens slutsatser identifierades också att överföringen av ägarskapet i byggnaderna och områdena inte heller är skattemässigt förmånligt.

Med anledning av de ovannämnda omständigheterna togs det i den fortsatta beredningen som utgångspunkt att byggnaderna och markområdena som Partitorget och Helsingfors Lejon nu använder hyrs ut till det nya bolaget enligt en verksamhetsmodell som fastställs separat med beaktande av stadens strategiska avsikter och juridiska förbehåll. I granskningen började man särskilt forma en modell inom vilken det är ändamålsenligt, ekonomiskt och funktionellt hållbart att förverkliga näringspolitiska och stadsstrategiska mål som är förenliga med kommunens ansvarsområde.

I den fortsatta utredningen under slutet av år 2020 skisserades bolagets verksamhetsmodell och affärsplan (bilaga 4) med hjälp av en utomstående sakkunnig (KPMG Oy Ab). Samtidigt lades fokus på att identifiera särdragen i Partitorgets och Helsingfors Lejons byggnader och områden och deras betydelse för Helsingfors stad, samt stadens näringspolitiska mål i fråga om dessa. Den fortsatta utredningen kompletterades ännu under början av år 2021 med en separat tilläggsrapport om statligt stöd och upphandlingsrättsliga frågor (bilaga 5).

För det fortsatta utredningsarbetet intervjuades ett flertal chefspersoner inom Helsingfors stad och stadens koncernbolag med syfte att få en bättre uppfattning om den nya helhetens omvärld och precisera förutsättningarna för affärsverksamheten. Dessutom ordnades ett informationstillfälle för hyrestagarna i området. I samma syfte förverkligades två verkstäder för organisationernas personal, där man gick igenom den kommande sammanslagna helhetens eventuella alternativ för organisationen av funktionerna.

Målet blev att bilda ett bolag för utveckling av verksamheten i Helsingfors stads urbana stadsområden och kulturhistoriskt betydande fastigheter, som genom att förverkliga stadens näringspolitiska uppgifter och stadsstrategin fokuserar på att utveckla en attraktiv och upplevelserik stads- och matkultur.

Byggnader och områden som Partitorget och Helsingfors Lejon förvaltar

Torgkvarteren och majoriteten av byggnaderna och områdena som Partitorget förvaltar är centrala kvarter och byggnadsbestånd med tanke på stadsrummet och -miljön i Helsingfors. Dessa ligger huvudsakligen i områden som i Museiverkets inventeringar (RKY) har upptagits som byggda kulturmiljöer av riksintresse. RKY-inventeringen utgör enligt statsrådets beslut om byggda kulturmiljöer, från och med den 1 ja



nuari 2010 en sådan inventering som avses i de riksomfattande målen för områdesanvändningen enligt markanvändnings- och bygglagen.

Områden som klassificerats som byggda kulturmiljöer av riksintresse är bl.a. Senatstorget och salutorget med omgivning.

Byggnaderna är till stora delar starkt skyddade, vilket begränsar möjligheterna att bygga om dem så att de motsvarar användarnas behov. Området med Partitorget och Slakthuset erbjuder restaurang- och butikslokaler och lager-, produktions-, kyl- och fryslokaler för partihandlare, men området i fråga har under de senaste åren utvecklats också mot ett mera övergripande restaurangs- och upplevelsecentrum. Museiverket har på 1990-talet fattat ett beslut om skyddandet av de ursprungliga slakthusbyggnaderna och det väl bevarade gårdsområdet. Byggnaderna 1-5, dvs. slakthallen, administrationsbyggnaden, portkontrollrummet, kylningscentralen och värmeverket bildar slakthusets industriområde från 1930-talet.

En betydande del av lokalerna i saluhallarna och Torgkvarteren (såsom hallarnas korridorer och övriga allmänna lokaler) är i fråga om verksamhetens effektivitet på en låg nivå och till dem hör ett betydande antal allmänna, fritt användbara offentliga lokaler, så kallat stadsrum, vilket är utmanande med tanke på kommersiell uthyrning. Stadsrummet ska i allt större grad utnyttjas för genomförandet av de uppgifter som bolaget tillskrivs i fråga om ökande av stadens livskraft och attraktivitet.

Stadsrummet i de historiska byggnaderna är sällan direkt s.k. uthyrningsbara lokaler, men dess underhållskostnader är dock ofta betydande. Det ekonomiskt optimala utnyttjandet och utvecklandet av Partitorgets och Torgkvarterets byggnader och lokaler begränsas dessutom betydligt av regleringen som hänför sig till skyddandet av byggnaderna. De här omständigheterna ökar som helhet det nya bolagets underhållskostnader för Partitorget och Torgkvarterens byggnader och områden utan motsvarande hyresintäkter, vilket har beaktats i den nedan beskrivna ekonomiska modellen för bolaget. Staden är som ägare av byggnaderna och områdena skyldig att sköta om deras skick så att byggnaderna och områdena kan utnyttjas så långt som möjligt för genomförandet av de uppgifter som beskrivs nedan.

Fryshuset och Norra esplanaden 19

De ekonomiska beräkningarna om sammanslagningen av Helsingfors Lejons och Partitorgets funktioner beskriver nuläget för båda parterna, och i beräkningarna beaktas därför inte eventuella ändringar som under de närmaste åren påverkar inkomsterna och utgifterna, såsom projektet för ett nytt fryshus och försäljningen av fastigheten på Norra esplanaden 19.



Kommunens uppgifter och stadsstrategin med tanke på det nya bolaget

I beredningen av ärendet har man beaktat stadens uppgifter och mål enligt kommunens ansvarsområde och stadsstrategin och bl.a. de uppgifter som tillskrivs kommunen i lagen om kommunernas kulturverksamhet (166/2019).

Staden har i uppgift att utveckla företagens verksamhetsomgivning, främja helsingforsarnas sysselsättning och möjliggöra ekonomisk tillväxt som grundar sig på hållbarhet och kompetens. Utöver tryggheten av välfärdstjänsterna har kommunens ansvarsområde traditionellt bestått av skapande av allmänna förutsättningar för näringslivet, där till exempel planering av ändamålsenlig områdesanvändning och reservering av tillräckliga områden ingår. Vidare uppgifter som hänför sig till kommunens livskraft och främjar näringsverksamheten är exempelvis sådana uppgifter som har att göra med främjande av turism och kommunmarknadsföring. I rättslitteraturen anses också allmänt att underhållet av saluhallar hör till kommunens ansvarsområde.

Att främja näringslivet anses vara en del av kommunernas frivilliga uppgifter. I allmänhet kan näringspolitik uppfattas som all sådan verksamhet genom vilken kommunen strävar att utveckla verksamhetsomgivningen, tillväxten, konkurrenskraften och sysselsättningen för företagen i sitt område. Kommunernas närings- och sysselsättningspolitik verkställs utöver baskommunerna bl.a. av regionala utvecklingsbolag som kommunerna bildat och av marknadsföringsbolag inom turismen.

Enligt 3 § i lagen om kommunernas kulturverksamhet ska kommunen ordna kulturverksamhet bland annat genom att

- främja bevarande och bruk av kulturarvet och verksamhet som stöder och utvecklar den lokala identiteten och
- främja kultur och konst som en del av invånarnas välfärd och hälsa, delaktighet och samhörighet samt den lokala och regionala livskraften.

Enligt lagen kan kommunen ordna kulturverksamhet själv eller i samverkan med andra kommuner eller på något annat sätt.

Ärendet har också utvärderats utgående från konkurrensneutralitetsreglerna. I princip kan kommunen anses utöva fastighetsuthyrning i en konkurrenssituation på marknaden, då den hyr ut fastigheter eller lokaler till aktörer utanför kommunen och verksamheten är jämförbar med sådan uthyrningsverksamhet som utövas av aktörer på den privata marknaden. I utvärderingen från fall till fall är det möjligt att beakta exempelvis uthyrning av bostäder till specialgrupper eller den uthyrda fas-



tighetens eller lokalens särskilda karaktär. I fråga om de lokaler och områden som Partitorget och Helsingfors Lejon förvaltar är det kommersiella bruket en kompletterande åtgärd, som hänför sig till annat än kommersiellt bruk av byggnaderna och deras lokaliseringsplatser, tryggheten av användningsförutsättningar och stadens icke-kommersiella mål. Hyresgästbruket (t.ex. saluhallar, Torgkvarteren) är endast en del av byggnadernas brukshelhet och byggnaderna har mer än kommersiell betydelse bl.a. för stadens näringspolitiska och kulturella mål.

Enligt Helsingfors stads gällande stadsstrategi 2017–2021 är Helsingfors en mångsidig och internationellt attraktiv kultur-, idrotts- och evenemangsstad. De i strategin fastställda tyngdpunkterna för näringspolitiken är ett internationellt attraktivt Helsingfors, en stad med kompetent arbetskraft och en plattform för ny och växande affärsverksamhet. Ett strategiskt mål är att också att staden är en summa av sina särpräglade stadsdelar, en urbant gemenskaplig helhet som formas av dess invånare, företagare och besökare.

Enligt stadsstrategin

- ska Helsingfors stad vara Finlands bästa stad för företag.
- erbjuder den urbana miljön ett gott växtunderlag för företagets innovationsverksamhet och en attraktiv boendemiljö för arbetskraften.
- är ett attraktivt centrum Helsingfors visitkort och livsvillkor. Helsingfors centrum är en livskraftig, attraktiv plats som samlar kommersiella tjänster, evenemang, trivsel och medborgarverksamhet. Livskraften i centrum utvecklas i samverkan med näringslivets aktörer i området.
- målet är att få nya originella besöksobjekt till staden.

För att verkställa uppgifterna som hör till stadens ansvarsområde och tyngdpunkterna i stadsstrategin vill staden i fortsättningen satsa allt mer på utveckling av urbana stadsområden, såsom torg, saluhallar och Partitorget samt på att utnyttja skyddade centrumbyggnader på ett sätt som är värdigt för dem. Avsikten är att i första hand stöda och utveckla stadens attraktionskraft och livskraft i kulturhistoriskt betydande stadsmiljöer och -byggnader med beaktande av deras skyddsvärden. På det här sättet skapar byggnaderna och områdena också ett mervärde och ekonomisk verksamhet i sin närhet och även på andra håll i Helsingfors. Dessutom är det meningen att Partitorgsområdet utöver den traditionella och betydande partitorgsverksamheten också utvecklas till ett kreativt centrum för urban förplägnads- och evenemangsverksamhet och ett centrum för små och medelstora företag som byggs upp kring



livsmedelsbranschen och att stöda ekosystemet som redan har utvecklats i området.

Den särskilda karaktären av Torgkvarterets och Partitorgets byggnader och områden och deras centrala lägen i Helsingfors är väsentliga i förhållandet till det nya bolagets uppgift att förverkliga stadens näringspolitiska mål och stadsstrategin. En utgångspunkt för bolagets verksamhetsmodell är att utveckla och öka byggnadernas och områdenas attraktionskraft och att förena uthyrningen av dem.

Det nya bolagets verksamhetsmodell

Beredningen av den nya helhetens organisering har gjorts i samverkan mellan Partitorget, Helsingfors Lejon, stadsmiljösektorn och personal-, förvaltnings- och ekonomi- och planeringsavdelningarna vid stadskansliet, i enlighet med huvudriktlinjerna som stadens ledningsgrupp har godkänt. Målet var att finna den bästa lösningen för staden och stadsborna på lång sikt.

I beredningen kom man fram till att föreslå en modell, där funktionerna i Partitorget och Helsingfors Lejon slås samman till ett nytt bolag som bildas, vars arbetsnamn är Helsingfors stadslokaler Ab (nedan även "bolaget"). Bolagets firmanamn preciseras enligt behov då bildandet och organiseringen av bolagets verksamhet avancerar. Det nya bolaget kommer att vara 100 % i stadens ägo och en fast del av koncernen både ur stödets och styrningens perspektiv.

Bolaget verksamhet styrs av dess serviceuppgift som har ställts upp utgående från stadens näringspolitiska och kulturella uppgifter och från stadsstrategin, och som är starkt bunden till underhållet och utvecklandet av uthyrningsverksamheten för byggnaderna och de omgivande stadsområdena i Torgkvarteren och Partitorgsområdet. Torgkvarterens och Partitorgets byggnader och områden bevaras i stadens ägo och staden kommer att hyra ut dem till bolaget.

Bolagets centrala uppgift kommer att vara att utveckla verksamheten i stadsområdena på ett tidsenligt sätt så att bolaget genom sin verksamhet och via byggnaderna och områdena som det hyr av staden bygger Helsingfors profil till en attraktivare och mera konkurrenskraftig stad och upplivar omgivningen kring Torgkvarteren och Partitorget. I det här sammanhanget fokuserar bolaget också på att utveckla Helsingfors stads- och matkultur och torg- och saluhallsverksamhet samt ändamålsenlig, flexibel och kostnadseffektiv organisering av dessa. Staden har dessutom för avsikt att utveckla Partitorgets och Slakthusets område i Fiskehamnen utöver den traditionella partitorgsverksamheten till ett kreativt centrum för urban restaurang- och evenemangsverksamhet och stöda ekosystemet som redan har utvecklats i området. I centrum



för det nya bolagets verksamhet ligger också hyresområdenas och - lokalernas utvecklings- och attraktivitetstjänster som säljs till staden. De kommer att grunda sig på ett avtal mellan staden och bolaget som tas upp i beslutsfattandet i ett separat skede.

Helsingfors Lejon har tidigare utrett och bearbetat frågor som hänför sig till den ovan beskrivna utvecklingsverksamheten, s.k. Torgkvarteren-lärdomar (bilaga 6). Det är meningen att bl.a. följande perspektiv i Torgkvarteren-lärdomarna utnyttjas också i utvecklingen och modelleringen av det nya bolagets utvecklingsverksamhet:

- Helsingfors centrum bidrar till att skapa Helsingfors profil. De olika områdena har en möjlighet att utveckla sin egen profil och identitet, med hjälp av vilka de kan skilja sig och samtidigt utveckla Helsingfors profil mot ett attraktivare och livskraftigare håll.
- Evenemangen återspeglar den samtida intressanta stadskulturen, vars starka närvaro är en faktor som ökar och separerar konkurrenskraften i stadsutvecklingen.
- Staden ska arbeta aktivt för att möjliggöra affärsverksamhet. I Torgkvarterens exempel är det fråga om upplivande och bearbetande av uppfattningen av stadscentrumet och betydelsefull utveckling av stadsrummet för stadsbor och turister.
- Traditionell uthyrningsverksamhet räcker inte längre till för att skapa en viss slags profil, utan den eftersträvas genom att fånga den rätta gruppens uppmärksamhet för området exempelvis genom evenemang eller tillfällig verksamhet.
- Torgkvarteren är en plattform för entreprenörskap som erbjuder en möjlighet till samhörig verksamhet. Torgkvarteren bearbetar områdets image, och de positiva sakerna som förknippas med området gagnar alla aktörer i området.
- Säsongernas betydelse, särskilt de nya säsongernas möjligheter. Helsingfors vinter, Helsingfors vår.

I sin operativa verksamhet ska bolaget utveckla fungerande uthyrnings- och servicekoncept (bl.a. uthyrningsprinciper och -policy, hyresprissättning och näringspolitiska perspektiv) samt möjliggöra affärsverksamhet och dess utveckling för aktörer och hyresgäster i områdena.

I uthyrnings- och servicekoncepten ska man beakta målen som staden har ställt upp för bolaget samt objektens särdrag, läge och skyddsvärden. Bolagets verksamhet äger till stora delar rum i skyddade byggnader och stadsområden kring dem, där det är väsentligt att bolaget i en-



16.06.2021

lighet med uppgiften som staden har gett det arbetar för att bevara de kulturhistoriska värdena och stöda kulturarvet.

Det väsentliga i organiseringen av uthyrningsverksamheten är dess transparens och jämlikhet, och utgångspunkten är öppen och tillräckligt offentliggjord konkurrensutsättning med tydliga urvalsgrunder. Alternativt är det möjligt att basera objektets hyra på en utomstående värderares utlåtande om den marknadsbaserade hyresnivån.

Bolagets verksamhet ska grunda sig på kundkännedom och -utveckling, koordinering av hyresnivåerna och evenemangsverksamhet. För att uppnå målen är det väsentligt att det nya bolagets hyresgäster når framgångar i enlighet med målen som definieras för lokalerna i koncepten. För det här behövs ett kontinuerligt samarbete mellan aktörerna, individuell rådgivning och anvisningar för hyresgästerna samt ordnande, kommunikation och marknadsföring av evenemang. I bolagets verksamhet beaktas kundernas och besökarnas mångspråkighet och etniska perspektiv.

Genom en sammanslagning av funktionerna och en ny organiseringsmodell strävar man att på ett väsentligt sätt främja

- målen i stadsstrategin, bl.a. urbana gemensamma mötesplatser, näringspolitik/företagsamhet, evenemangsverksamhet, turism, attraktionskraft och livskraft i områden/platser
- djärvt förnyande av verksamhetssätten och stadens fokus på kärnfunktioner
- fortsatt, helhetsbetonad utveckling av verksamheten, fastighetsbeståndet och särskilda områden genom att utnyttja koncept och platsspecifika utvecklingsteman
- målmedveten utveckling av servicekoncepten och verksamhetsförsättningsarna för torg och saluhallar
- rationalisering av hyresnivåerna, ekonomisk genomskinlighet samt skiljandet av stöd som eventuellt beviljas till aktörer/slutanvändare från hyror
- bevarande av kulturhistoriska värden
- utveckling av partnerskap som stöder verksamheten och målsättningarna.

Centrala utgångspunkter och beredning av organiseringen av det nya bolaget

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566



Organiseringen av Partitorgets och Torgkvarterens funktioner förverkligas genom att bilda ett bolag, till vilket Partitorgets nuvarande funktioner överläts efter en övergångsperiod till substansvärdet vid tidpunkten för överlåtelsen (bilaga 7). Samtidigt fusioneras Helsingfors Lejon med bolaget så att bolaget fortsätter Partitorgets och Helsingfors Lejons verksamhet enligt verksamhetsmodellen som beskrivs ovan. Partitorgets och Helsingfors Lejons personal övergår till det nya bolaget som s.k. gamla arbetstagare i enlighet med principerna för överlåtelse av rörelse.

Övergångsperioden för sammanslagningen av funktionerna och startandet av bolagets verksamhet slutar och den operativa verksamheten i bolaget inleds 1.1.2022.

Staden ingår ett avtal med bolaget om bolagets uppgift som följer stadens mål, och om stadens köp av tjänster av bolaget som hänför sig till nämnda uppgift. Med bolaget ingås också arrende- och hyresavtal om helheten som omfattar de byggnader och markområden som hänför sig till Partitorgets och Helsingfors Lejons verksamhet.

Det väsentliga i den nya verksamhetsmodellen är att ge bolaget tillräcklig handlingsfrihet och -befogenheter och tillräckliga resurser för att sköta den uppgift som staden ger, dock så att ansvaret för styrningen av områdesutvecklingen kvarblir hos staden. Målen som ställs för bolaget och måtarna som hänför sig till uppföljningen av dem presenteras senare i samband med det nya bolagets ägarstrategi.

Utkasten till bolagsordning och avtalet om bolagsbildning finns i bilagorna 8-9.

Partitorgets verksamhetsöverlåtelse till det nya bolaget

Egendom

Helheten som överläts till bolaget består av Partitorgets hela nuvarande verksamhet jämte alla avtal och lösa egendomsposter samt Partitorgets personal i enlighet med det bifogade utkastet till avtal om verksamhetsöverlåtelse (bilaga 10). Partitorgets nuvarande byggnader och markområden förblir i stadens ägo och det nya bolaget hyr dem som en helhet av staden.

Personal

Partitorgets personal består av de anställda som sköter användningen och uthyrningen av Partitorgets områden och lokaler. Däremot hör personalen som utför fastighetsförvaltningsuppgifter i nämnda områden



och lokaler organisatoriskt till andra delar av stadsmiljösektorn och den ifrågavarande personalen överförs därför inte till det nya bolaget.

I beredningen av organiseringen av Partitorgets funktioner har man i de olika skedena sett till att hörandet av personalen säkras och att personalen erbjuds aktuell information om hur processen framskrider och om den nya helheten.

Personalfrågor som hänför sig till verksamhetsöverlåtelsen har behandlats med ordförandena för personalorganisationerna 2.10.2020 och 13.4.2021 samt på den personalpolitiska arbetsgruppens möte 7.10.2020. Protokollet från överlåtelseförhandlingarna med personalorganisationerna finns som bilaga 11.

Stadsmiljösektorns personalkommitté behandlade ärendet 20.4.2021 och då konstaterades att samarbetet hade förverkligats i det här skedet av beredningen. Utlåtandet av stadsmiljösektorns personalkommitté finns i bilaga 12.

Överföringen av Partitorgets personal till bolaget genomförs med beaktande av principerna för överlåtelse av rörelse. Överlåtelsen av rörelse omfattar alla personer med fast tjänste- eller anställningsförhållande per 31.12.2021 i de funktioner som överförs till det nya bolaget. Personer med tidsbunden anställning, vars grund för att anställningen gäller på viss tid kvarstår efter 31.12.2021, överförs till det nya bolaget för den tidigare överenskomna tiden enligt samma princip som personalen med fast anställningsförhållande. Anställningsförhållandets villkor förblir oförändrade i övergångssituationen.

Verksamhetsöverlåtelsens skatteeffekter

Som en del av staden har Partitorget inte betalat inkomstskatt för sitt resultat och inte heller fastighetsskatt för sina byggnader. Bolaget betalar inkomstskatt för sitt beskattningsbara resultat enligt samfundsskattesatsen. Bolaget kommer inte att äga byggnader och betalar därför ingen fastighetsskatt.

I överlåtelsen av funktionerna ingår ingen egendom som omfattas av överlåtelseskatten.

Överlåtelsen av de berörda funktionerna är i princip en sådan företagsomstrukturering som avses i 19 a § i mervärdesskattelagen och som det inte betalas mervärdesskatt för. Bolaget börjar använda alla varor och tjänster som hör till affärshelheten för ett syfte som berättigar till avdrag i mervärdesbeskattningen. Till den del som egendom överlåts från Helsingfors stads skattefria fastighetsuthyrningsverksamhet som inte berättigar till mervärdesskatteavdrag och kommunåterbäring



16.06.2021

till bolagets motsvarande skattefria verksamhet är överlåtelsen skattefri för Helsingfors stad enligt 61 § i MomsL.

Fusioneringen av Helsingfors Lejon med det nya bolaget

Fusioneringen

Sammanslagningen av Partitorget och Helsingfors Lejon kan genomföras på juridiskt olika sätt. I den här beredningen anses det att det ändamålsenligaste sättet är att fusionera Helsingfors Lejon med ett nytt bolag som bildas före fusionen, dit även Partitorgets verksamhet överförs. I fusionen övergår Helsingfors Lejons tillgångar och skulder utan likvidationsförfarande till det mottagande bolaget då verkställigheten av fusionen har registrerats. Samtidigt upplöses bolaget som fusioneras. I fråga om överlåtelsen av Partitorgets helhet, som är en del av moderstaden, är det inte möjligt att tillämpa bestämmelserna om fusioner som ingår i aktiebolagslagen.

Det formella beslutet om fusioneringen av Helsingfors Lejon fattas på Helsingfors Lejons bolagsstämma så snart som möjligt efter det att beslutet om att bilda ett bolag har fattats. Fusionen verkställs i enlighet med det förfarande och de tidsfrister som anges i aktiebolagslagen. Styrelsen och verkställande direktören för bolaget som fusioneras ska så snart som möjligt efter att fusionen har genomförts utarbeta ett bokslut och en verksamhetsberättelse för den tid för vilken bokslutet ännu inte har lagts fram vid bolagsstämman (slutredovisning). Styrelsen för bolaget som fusioneras ska efter de åtgärder som hänför sig till slutredovisningen utan dröjsmål kalla aktieägaren till aktieägarnas möte för att tillstyrka slutredovisningen. Bolagsstämmans beslut tillämpas på mötet.

Personal

Centrala personalfrågor som hänför sig till den eventuella sammanslagning av Helsingfors Lejons och Partitorgets funktioner och till Helsingfors Lejons fusion har behandlats med Helsingfors Lejons personal från och med hösten 2020. I enlighet med beslutsfattandet påbörjar Helsingfors Lejon förfarandena som hänför sig till sammanslagningen i enlighet med lagen om samarbete.

I fusionen övergår Helsingfors Lejons personal till Bolaget som s.k. gamla arbetstagare.

Bolagets lokal- och arrendeavtal med staden

Bolaget hyr av staden de markområden och byggnader som dess affärsverksamhet förutsätter.



16.06.2021

Under hösten 2020 och vintern 2021 anlätades en utomstående sakkunnig för att utarbeta en bedömning av marknadshyrorna för Partitorgets och Helsingfors Lejons hyresdugliga lokaler mellan det nya bolaget och dess hyrestagare samt staden och det nya bolaget.

Hyresinkomsterna som samlas in från aktörer utanför bolaget påverkas av de mål som staden ställer upp för bolaget och som bestämmer för vilken verksamhet hyreslokalerna och -områdena ska användas, samt av den särskilda karaktären och läget för lokalerna och områdena som hyrs ut. Den i bedömningen nämnda hyresnivån kan därför inte direkt tillämpas som utgångspunkt i hyresavtalen mellan staden och bolaget. Avtalen i anslutning till uthyrningen av lokaler och mark kommer med tanke på detta att beredas i samverkan mellan stadsmiljösektorn, Helsingfors Lejon, Partitorget och bolaget med avsikten att forma uthyrningen till en helhet som skapar grunden för bolagets verksamhetsförutsättningar, och de tas separat upp i stadens beslutsfattande i ett senare skede.

Bolagets personal

Partitorgets och Helsingfors Lejons personal övergår till det nya bolaget som s.k. gamla arbetstagare. Bolaget beräknas i nuläget ha 24 anställda då den operativa verksamheten inleds.

Enligt stadens koncerndirektiv hör dottersammanslutningarna till en arbetsgivarorganisation och de tillämpar ett kollektivavtal i enlighet med sin organisering.

I fråga om den personal som överförs till bolaget från staden följs de gällande kommunala tjänste- och kollektivavtalen till slutet av avtalsperioden (28.2.2022). Efter utgången av avtalsperioden iaktas även för deras del det kollektivavtal som godkändes i samband med organiseringen av bolaget. I fråga om den personal som överförs till bolaget från Helsingfors Lejon följs Avain-työnantajat Avainta ry:s kollektivavtal, vars kollektivavtalsperiod löper ut 28.2.2022.

Personalens pensionsförmåner ordnas på samma nivå som lagen om kommunala pensioner. Bolaget tar en pensionsförsäkring från Keva.

Bolaget följer de personalpolitiska principerna som gäller för stadskoncernens dottersammanslutningar och koncerndirektivets personalpolitik.

Bolagets ekonomi

Beräkningarna om bolagets ekonomi finns i bilaga 13.



16.06.2021

Finansieringen av bolagets ovan beskrivna verksamhetsmodell grundar sig på att bolaget får en betydande del av sina inkomster från sina hyrestagare. Staden betalar dessutom momsbelagd ersättning till bolaget för de åtgärder som vidtagits i enlighet med den serviceuppgift som bolaget tilldelats. I det senare fallet kommer grunden att vara ett avtal mellan staden och bolaget, i vilket realiseringen av de fastställda målen och servicehelheterna, innehållet i tjänsterna som hänför sig dem och det framtida antalet köp av tjänster som staden gör granskas i förhållande till stadens årliga beslut som gäller budgeten. Ett avtal om de här tjänsterna ingås separat mellan staden och bolaget i ett senare skede.

Enligt beräkningar som gjorts i samband med beredningen och de antaganden om hyresnivåer osv. som utnyttjats i beräkningarna och som grundar sig på nuläget kommer staden att på årsnivån köpa tjänster av bolaget för cirka 3 miljoner euro mer än i nuläget.

I fråga om bolagets personalresurser utgår man från Helsingfors Lejons och Partitorgets nuvarande personalresurser. Med beaktande av det nya bolagets mångsidiga uppgifter i anslutning till utvecklandet av stadens attraktionskraft och de mål som staden nu och i fortsättningen ställer för bolaget kan det under de kommande åren uppstå ett behov av att i avtalsförhandlingar om uppdragsgivningen mellan staden och bolaget eller annars separat granska resurserna som allokeras till bolaget.

Innan ett avtal om köp av tjänster ingås mellan staden och bolaget preciseras mervärdesskattefrågor som hänför sig till köpet av tjänster mellan staden och bolaget, och vid behov preciseras också den ekonomiska verksamhetsmodellen i enlighet med det.

I samband med att bolaget bildas är det nödvändigt att investera eget kapital för att det nya bolaget ska kunna starta sin verksamhet och vidta de åtgärder som krävs. Dessutom orsakar sammanslagningen av funktionerna (gemensamma lokaler, eventuella systemändringar osv.) kostnader för bolaget. Det har beräknats att 2 000 000 euro är ett ändamålsenligt eget kapital i samband med att bolaget bildas.

Staden ansvarar för kostnaderna för de ombyggnads- och reparationsinvesteringar som görs i byggnaderna och lokalerna som bolaget hyr enligt den tekniska livslängden. Bolaget ansvarar för sådana ändringar och förnyelser i lokalerna som bolagets funktionella koncept förutsätter. Bolaget ansvarar också för kostnadsfördelningen mellan bolaget och dess hyrestagare.

Bolagets ägarstrategi



16.06.2021

Stadsstyrelsen godkände 22.3.2021, med avvikelser från de av staden tidigare godkända ägarpolitiska riktlinjerna, en ny dottersammanslutningsspecifik ägarstrategimodell med hjälp av vilken det är meningen att beskriva stadens långsiktiga mål och förväntningar för dottersammanslutningens ledning, så att sammanslutningens ledning kan leda och utveckla verksamheten i rätt riktning inom ramen för sin egen behörighet. Det ska vara möjligt att med hjälp av ägarstrategierna stöda och främja den långsiktiga utvecklingen av dottersammanslutningarna på ett bättre sätt än tidigare.

I enlighet med koncerndirektivet är stadens ägarskap till naturen strategiskt så att det åstadkommer ekonomisk och/eller funktionell nytta på lång sikt. De nya dottersammanslutningsspecifika ägarstrategierna återspeglar också stadens eget engagemang som ägare i förhållande till de utvecklingsmål och övriga riktlinjer som ställs på medellång sikt, vilket bidrar till ett långsiktigt och förutsägbart ägarskap.

Målet i riktlinjerna för ägarstrategin är att stöda en positiv utveckling av ägarvärdet som staden får av sitt ägarskap i sammanslutningen. Ägarstrategiernas tidsperspektiv är cirka 5–7 år och de uppdateras i fortsättningen minst per stadsstrategiperiod eller i enskilda fall vid behov till exempel med anledning av betydande förändringar i omvärlden.

Som en del av helhetsorganiseringen har ett utkast till ägarstrategi utarbetats för det nya utvecklingsbolaget som bildas för utveckling av funktioner i stadsområden. Utkastet finns i bilaga 14.

Enligt ägarstrategin har bolaget bland annat i uppgift att öka stadens internationella välkändhet och attraktionskraft, främja utvecklingen av stadskulturen och upplevelseindustrin och genom sin verksamhet uppliva Helsingfors stadsbild genom att skapa originella och attraktiva rum och områden.

Dessutom främjar bolaget det aktiva utnyttjandet av stadens kulturhistoriska viktiga lokaler och platser med hjälp av utvecklings-, tjänste- och uthyrningskoncepten som det har tagit fram på initiativ av stadsbor, besökare och företag.

Staden har ett strategiskt intresse av att äga bolaget. Bolaget är ett centralt verktyg för att uppnå målen som hänför sig till stadens attraktionskraft och livskraft och utvecklingen av stadskulturen.

Det nya bolaget hör inom ramen för stadens koncernstyrning till borgmästarens verksamhetsområde i likhet med andra dottersammanslutningar som har att göra med stadens livskraft.



Bolaget har som mål att ge staden mervärde genom att utföra lyckat konceptbildnings- och utvecklingsarbete för områden, göra det möjligt för dess hyrestagare att nå framgångar och främja uppkomsten av ny affärsverksamhet, samt genom att uppnå de utvecklingsmål för stadskulturen osv. som uppställts för bolaget.

Bolagets styrelse ska kollektivt ha kompetens särskilt inom följande områden som hänför sig till bolagets verksamhetsområde:

- De kollektiva kompetenskrav för styrelsen som fastställs i kommunallagen och koncerndirektivet
- Fastighets- och uthyrningsverksamhet, särskilt med tanke på fastighets- och platsutveckling
- Ledning av kundrelationer
- Kommunikation och marknadsföring
- Evenemangs- och kulturbranschen och turism

Centrala mål som ställs upp för bolaget är främjande av stadens attraktionskraft, kundorientering, uppfyllande av målen i åtgärdsprogrammet Kolneutralt Helsingfors 2035 och tillräcklig solvens.

Bolagets styrelse

Enligt bolagsordningen ansvarar styrelsen för att bolagets förvaltning och verksamhet ordnas på ett ändamålsenligt sätt. Styrelsen består enligt bolagsordningen av minst tre och högst sju medlemmar.

Mandattiden för styrelsens medlemmar är två år. Helsingfors stad har rätt att utse bolagets revisor och revisorssuppleant, som dock inte behöver väljas om en godkänd revisionssammanslutning väljs till revisor.

Stadens dottersammanslutningar delas upp i fyra olika styrelsearvodessgrupper enligt hur krävande styrelsearbetet anses vara. Stadsstyrelsen beslutade 12.3.2018 (§ 145) om storleken på de arvoden som betalas i de olika grupperna. Bolaget som bildas kan med anledning av dess roll och väsentliga betydelse samt med beaktande av hur de övriga dottersammanslutningarna fördelas i de olika arvodesgrupperna, räknas höra till arvodesgrupp B. I den nämnda arvodesgruppen betalas i nuläget ett årsarvode på 3 570 euro till styrelsens ordförande. Dessutom betalas ett mötesarvode på 385 euro till alla styrelsemedlemmar.

Beslutet om nomineringen av styrelsen för bolaget som bildas fattas i enlighet med förvaltningsstadgan i stadsstyrelsens koncernsektion.



Statsstödsbedömning

Definitionen för förbjudet statsstöd grundar sig på artikel 107 punkt 1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ("EUF") enligt vilket statsstöd är sådant stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna.

Då kännetecknen uppfylls är det fråga om förbjudet statsstöd, om ingen undantagsregel kan tillämpas.

För att kunna vara statsstöd, ska den offentliga finansieringen kanaliseras till företaget. Enligt EU-domstolarna är definitionen för företag enheter som bedriver ekonomisk verksamhet, oavsett deras rättsliga form och hur de finansieras.

Det nya bolaget bildas för att förvalta byggnader och områden i stadens ägo, i områden som är viktiga med tanke på stadsstrategin och stadens uppgifter. Bolaget kommer utöver förvaltandet av lokalerna att ansvara för utvecklandet av livskraften i områdena enligt stadens serviceuppdrag.

Lokalerna som hyrs ut är huvudsakligen skyddade och byggnadskulturhistoriskt betydande, och stadsområdena i vilka de är belägna är av väsentlig betydelse för målen som hänför sig till stadens livskraft. Enligt de utredningar som gjorts kan staden inte täcka kostnaderna för underhållet av byggnaderna och den underhållsnivå som förutsätts med hyresinkomsterna från eventuella kommersiella aktörer som är verksamma i lokalerna. Det är dock med anledning av lokalernas och markområdenas natur (bl.a. saluhallar, torgområden, handlarhus) och målen som hänför sig till stadens livskraft ändamålsenligt att i huvudsak hyra ut dem till utomstående näringsidkare.

Byggnaderna, deras lokaler och omgivande områden används i huvudsak för andra än ekonomiska ändamål, däribland bl.a. mål som gäller livskraft, stadskultur, turism och matkultur i stadens centrum och andra urbana områden. Finansieringsbehoven som hänför sig till det här arrangemanget riktas också huvudsakligen till de här ändamålen och till att skapa förutsättningar för genomförandet. Dessutom bör man beakta att staden kommer att underhålla dessa lokaler och markområden också i fall att de inte alls hyrs ut, men då finns risken att livskraftsmålet och de andra stadsstrategiska målen inte kan förverkligas på ett optimalt sätt.



16.06.2021

I fråga om lokalerna som bolaget ska förvalta utgör den offentliga finansieringen som riktas till lokalerna inte statsstöd för kommersiella aktörer, då de väljs genom en öppen och rättvis anbudstävling utan villkor, eller alternativt tar man ut en av en utomstående värderade fastställd marknadsbestämd hyra för hyresobjektet. Dessutom kan det bedömas att verksamheten har endast lokala verkningar, eftersom verksamheten begränsas till ett strikt avgränsat område och inte är av expanderande natur.

Den övriga verksamhet som bolaget bedriver utöver uthyrning är inte ekonomisk verksamhet, och till den delen är bolaget inte verksam på den öppna marknaden, och det stöd som staden beviljar inget statsstöd.

Genom det ovan beskrivna förfarandet (öppen anbudstävling eller bedömningsförfarande) säkras att hyrestagarna inte heller får någon ekonomisk fördel som kan betraktas som statsstöd.

Bolagets egen verksamhet i huvudsak och hyresverksamheten i fråga om enskilda hyresobjekt påverkar inte handeln mellan medlemsstaterna och om den gör det så är effekten är högst marginell. Kommissionen har i ett antal beslut, med hänsyn till de särskilda omständigheterna i de berörda ärendena, ansett att åtgärden haft en rent lokal verkan och därför inte påverkat handeln mellan medlemsstaterna. I dessa ärenden har kommissionen särskilt konstaterat att mottagaren levererade varor eller tjänster till ett begränsat område inom en medlemsstat och sannolikt inte lockade kunder från andra medlemsstater, och att det inte kunde förutses att åtgärden skulle ha mer än en marginell verkan på villkoren för gränsöverskridande investeringar eller etableringar (tillkännagivande om begrepp, 2016/C262/01, punkt 196). Funktionerna i det nya bolaget kan utgående från det ovannämnda anses vara lokala och med tanke på reglerna om statligt stöd påverkar funktionerna inte handeln mellan medlemsstaterna.

Bedömning av upphandlingens rättsliga aspekter

Enligt lagen om offentlig upphandling är det nya bolaget en upphandlande enhet, det hör alltså till tillämpningsområdet för upphandlingslagen. Bolagets finansiering kommer i regel från staden. Staden utser också bolagets styrelse och övervakar bolagets verksamhet i rollen av aktieägare. Bolaget uppfyller således de i upphandlingslagen angivna förutsättningarna för finansieringen av verksamheten, ledningen och dess nominering i offentligrättsliga organ. Dessutom uppfyller karaktären av bolagets verksamhet även den i upphandlingslagen angivna förutsättningen om att bolaget uttryckligen har grundats för att tillgodose sådana behov i det allmännas intresse som inte har industriell eller



16.06.2021

kommersiell karaktär. Det nya bolaget måste därför konkurrensutsätta sina egna upphandlingar i enlighet med upphandlingslagen.

Upphandlingslagen tillämpas i princip också på upphandlingar mellan staden och dess dotterbolag. Upphandlingslagen tillämpas dock inte på upphandling som staden gör hos enheter anknutna till staden, eller upphandling som enheter anknutna till staden gör hos staden. Det nya bolagets ställning som anknuten enhet förutsätter att

- bolaget är formellt fristående från staden och självständigt med tanke på beslutsfattandet,
- staden självständigt eller tillsammans med andra upphandlande enheter utövar ett bestämmande inflytande över bolaget på samma sätt som över sina egna verksamhetsställen,
- det i bolaget inte får finnas annat kapital än de upphandlande enheternas kapital, och att
- bolaget bedriver högst 5 % av sin affärsverksamhet och med högst en andel på 500 000 euro tillsammans med andra aktörer än de upphandlande enheter som utövar ett bestämmande inflytande över det.

Det nya bolaget är som aktiebolag formellt fristående och självständigt med tanke på beslutsfattandet. Staden utövar ett bestämmande inflytande över bolaget och bolaget har inget kapital från andra enheter. I fråga om bedömningen av ställningen som anknuten enhet mellan staden och bolaget gäller det att avgöra om bolaget bedriver sin verksamhet i huvudsak med staden såsom ställningen som anknuten enhet förutsätter (s.k. extern försäljning högst 5 % och högst 500 000 euro).

I upphandlingslagen kopplas andelen extern finansiering till begreppet affärsverksamhet som inte definieras i upphandlingslagen. Upphandlingsdirektivet (2014 / 24 / EU) avser i stället för affärsverksamhet en juridisk persons verksamhet, som utförs för den upphandlande myndighetens räkning eller för andra juridiska personer som den upphandlande myndigheten utövar kontroll över.

I rättspraxis har det ansetts att enheten måste utföra majoriteten av sin verksamhet till förmån för den upphandlande enheten. Allt det övriga (inkl. verksamhet med en privat part) ska vara endast sekundär verksamhet. Då bedömningen utarbetas bör hänsyn tas till alla verksamheter som bedrivs i samband med upphandlingsavtalet som slutits med den upphandlande myndigheten, oberoende av mottagarens identitet.



16.06.2021

I bolagets verksamhetsmodell förpliktar staden genom ett separat uppdragsavtal Bolaget att producera uthyrningstjänster i anslutning till lokalerna. Enligt avgörandet av Unionens domstols i Carbotermo-målet (C-340/04), om avtalet mellan upphandlande enheten och den anknutna enheten omfattar verksamhet som riktar sig mot tredje man, kan dessa åtminstone i vissa fall likställas med en upphandlande enhet som utövar kontroll. Enligt Carbotermo-målet saknar det betydelse vem som betalar bolaget, det vill säga oavsett om det är den upphandlande enheten som äger bolaget eller tredje parter, så länge som verksamheten grundar sig på ett rättsförhållande mellan bolaget och den upphandlande enheten.

Vidare enligt fallet HFD:2012:61 kan tjänster som hör till kommunens lagstadgade hälsovård också tillhandahållas externa kunder, om det är fråga om lagstadgade tjänster eller tjänster som är knutna till den övriga verksamheten. Till kommunens uppgifter hör att främja och förverkliga näringsverksamhet och kulturella uppgifter. I fråga om accessoriska tjänster har det i rättslitteraturen och rättspraxis föreslagits att bedömningen kan grunda sig på ett upphandlingsavtal. Om upphandlingsavtalet förpliktar enheten att tillhandahålla service också till exempel till företag och medborgare, kan försäljningen som riktas till dessa anses vara riktad till den upphandlande enheten.

Tillämpandet av undantaget enligt Carbotermo-målet och ovan beskrivna rättspraxis på Bolaget har beaktats i beslutsfattandet som gäller bolagets bildande, i Bolagets stiftelseurkunder och i uppdragsavtalet som utarbetas mellan Bolaget och staden. Det väsentliga är bl.a. att staden ska upphandla av Bolaget endast sådana tjänster som hänför sig till den uppgift som fastställts för bolaget, Bolaget strävar inte att utvidga sin verksamhet och att staden styr Bolagets verksamhet på ett aktivt och målorienterat sätt.

Enligt den här tolkningen har bolaget bolagsordning upprättats och ett avtal om köp av tjänster mellan bolaget och staden som tas fram senare formuleras så att det är uppenbart att även eventuell verksamhet som riktas utåt har syftet att stöda de näringspolitiska och kulturella uppgifter och mål som har tillskrivits bolaget av staden.

Ställningen som anknuten enhet möjliggör ett arrangemang där staden köper de tjänster som anges i uppdragsavtalet från bolaget utan konkurrensutsättning.

Verkställighet av stadsfullmäktiges beslut

Stadsstyrelsen konstaterar att om stadsfullmäktige godkänner beslutsförslaget kommer stadsstyrelsen vid verkställigheten av beslutet



16.06.2021

- godkänna bildandet av aktiebolaget Helsingfors stadslokaler Ab, på finska Helsingin kaupunkitilat Oy, på engelska Helsinki City Premises Ltd,
- godkänna de bifogade utkastet till avtal om bolagsbildning och bolagsordning,
- godkänna ägarstrategin för bolaget som bildas i enlighet med det bifogade utkastet och som en del av ägarstrategin godkänna arvodesgrupp B som arvodesgrund för styrelsemedlemmar,
- uppmana stadskansliets rättstjänst att i bolagets bildningsskede teckna bolagets samtliga aktier för stadens räkning,
- anvisa 2 000 000 euro från budgetmomentet 8 06 02 Värdepapper, till stadsstyrelsens disposition, övriga objekt, till stadskansliets ekonomi- och planeringsavdelning för betalning av teckningspriserna för aktierna,
- uppmana stadskansliets ekonomi- och planeringsavdelning att betala registreringsavgiften och motsvarande avgifter som hänför sig till bildandet av bolaget,
- uppmana stadskansliets rättstjänst att sköta de behövliga åtgärderna som hänför sig till bildandet av bolaget och berättiga rättstjänsten att vid behov göra små justeringar i avtalet om bolagsbildning och bolagsordningen, samt
- godkänna överlåtelsen av Partitorgets verksamhet, egendom (exkl. byggnader och markområden) och anställda i enlighet med de bifogade handlingsutkastet och uppmana rättstjänsten att på stadens vägnar underteckna handlingarna i fråga och vid behov göra ändringar av teknisk karaktär eller små justeringar i dessa.

Stadsstyrelsen konstaterar vidare att fusioneringen av Helsingfors Lejon med det nya bolaget som bildas behandlas som ett ärende på bolagsstämman enligt förvaltningsstadgan i koncernsektionen.

Samtidigt påskyndar stadsstyrelsen färdigställandet av projektplanen för Slakthuset och investeringsbeslutet om Fryshuset vid Slakthuset.

Till slut

Det är meningen att det nya bolaget verkställer stadens näringspolitiska, kulturella och stadsstrategiska mål i de lokaler och områden som det hyr av staden.



16.06.2021

Målet är att bolaget bildas så snart som möjligt efter detta beslut, så att det nya bolaget ser till att de praktiska åtgärderna som hänför sig till inledandet av verksamheten och de åtaganden som hänför sig till dem vidtas. Samtidigt bereds åtgärder som anknyter till överföringen av Partitorgets funktioner och fusioneringen av Helsingfors Lejon (avtal, data-system osv.). Ärenden som hänför sig till verkställigheten av överföringen av Partitorgets funktioner, fusioneringen av Helsingfors Lejon som ärende på bolagsstämman samt uppdragsavtalet mellan bolaget och staden föreläggs stadsfullmäktige separat i ett senare skede. Det är meningen att bolagets egentliga operativa verksamhet inleds 1.1.2022.

Stadsstyrelsen kräver att det nya bolaget tryggar likvärdiga tjänster och kommunikation på de båda inhemska språken.

Ärendet som gäller utnämning av styrelsemedlemmar tas upp för beslutsfattande i koncernsektionen samtidigt som bolaget bildas. Det är ändamålsenligt att för bolaget välja en styrelse med så omfattande och mångsidig kunskap och erfarenhet som möjligt med beaktande av bolagets verksamhetsområde.

Bolagets kapitalisering har planerats så att den tryggar bolagets handlingsförmåga, men är samtidigt på så sätt motiverad och korrekt dimensionerad att den inte kan betraktas som förbjudet statsstöd som strider mot EU:s bestämmelser.

Enligt de ekonomiska utredningar som tagits fram är bolaget med den valda verksamhetsmodellen livskraftigt och på en ekonomiskt stabilt grund, vilket ger en bra utgångspunkt för utvecklingen av bolagets affärsverksamhet. En betydande del av bolagets inkomster består av hyresinkomster från små och medelstora enskilda företagare, utöver vilket bolaget utför det serviceuppdrag som staden har gett det mot en separat ersättning. Kapitalstrukturen är utformad så att bolaget klarar av att med kassamedel täcka den hyra som betalas till staden.

Stadsmiljösektorn har gett ett utlåtande om organiseringen, som finns i bilaga 15.

Enligt 8 kap. 1 § 1 mom. 3 punkten i förvaltningsstadgan beslutar stadsstyrelsen om inrättande av sammanslutningar och stiftelser.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Atte Malmström, koncernjurist, telefon: 310 3346844
atte.malmstrom(a)hel.fi
Miia Aho, koncernjurist, telefon: 310 36445



16.06.2021

mia.aho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Tukkutorin liiketoimintamalliselvitys 2019
- 2 Tukkutorin ja Helsingin Leijonan yhdistämisseelvitys kevät 2020
- 3 Tukkutorin ja Helsingin Leijonan yhdistämisseelvitys kevät 2020 täydennys
- 4 Tukkutorin ja Helsingin Leijonan yhdistämisseelvitys syksy 2020
- 5 Hankinta- ja valtiontukioikeudellinen selvitys
- 6 Torikorttelit_opit_yhteenveto
- 7 Kauppahinnan analyysi
- 8 Yhtiöjärjestysluonnos
- 9 Perustamissopimusluonnos
- 10 Liiketoiminnan luovutussopimusluonnos
- 11 Siirtoneuvottelupöytäkirja
- 12 Kaupunkiympäristön toimialan henkilöstötoimikunnan lausunto 20.4.2021
- 13 Uuden yhtiö talouslaskelma
- 14 Omistajastrategialuonnos
- 15 Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

Helsingfors Lejon Ab

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kommunalbesvär, fullmäktige

För kännedom

Stadskansliet (personalavdelningen, rättstjänsten, ekonomi- och planeringsavdelningen)
Stadsmiljösektorn

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 31.05.2021 § 411

HEL 2020-011787 T 00 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää



- hyväksyä Tukutorin toiminnan, omaisuuden (pl. kiinteistöt ja maa-alueet) ja henkilöstön siirtämisen toimintaa välittömästi jatkavalle perustettavalle uudelle osakeyhtiölle niin, että kaupunki vuokraa perustettavalle yhtiölle sen toiminnassa tarvittavat rakennukset ja maa-alueet, sekä
- oikeuttaa kaupunginhallituksen päättämään Tukutorin toiminnan, omaisuuden (pl. kiinteistöt ja maa-alueet) ja henkilöstön siirtoon liittyvistä järjestelyistä.

Kaupunginhallitus vaatii uuden yhtiön varmistamaan yhdenvertaiset palvelut ja viestinnän molempien kotimaisten kielten osalta.

Samalla kaupunginhallitus kiirehtii Teurastamon hankesuunnitelman loppuunsaattamista ja Tukutorin Pakastamon investointipäätöstä.

Käsittely

31.05.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Marcus Rantala: Uusi kolmas kappale osioon "lopuksi":

"Kaupunginhallitus vaatii uuden yhtiön varmistamaan yhdenvertaiset palvelut ja viestinnän molempien kotimaisten kielten osalta."

Kannattaja: Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Marcus Rantalan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus:

Pia Pakarinen: Lisäys: Samalla kaupunginhallitus kiirehtii Teurastamon hankesuunnitelman loppuunsaattamista ja Tukutorin Pakastamon investointipäätöstä.

Kannattaja: Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Pia Pakarisen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Lisätään päätösesitykseen:

Erityistä huomiota kiinnitetään yritysten toimintaedellytyksiin, siirtyvän henkilökunnan työehtojen turvaamiseen sekä kunnan demokraattisen ohjauksen toteutumiseen.

Kannattaja: Anna Vuorjoki



Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Veronika Honkasalon vastaehdotuksen mukaisesti muutet-
tuna

Jaa-äännet: 10

Otto Meri, Pia Pakarinen, Marcus Rantala, Wille Rydman, Daniel Sa-
zonov, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Ve-
sikansa, Ozan Yanar

Ei-äännet: 5

Veronika Honkasalo, Mika Raatikainen, Nasima Razmyar, Tomi Se-
vander, Anna Vuorjoki

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 10 - 5.

24.05.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 3346844
atte.malmstrom(a)hel.fi
Miia Aho, konsernilakimies, puhelin: 310 36445
mii.aho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 18.05.2021 § 259

HEL 2020-011787 T 00 00 00

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupungin-
kanslialle:

Lautakunta puoltaa Tukutorin henkilöstön, toiminnan ja omaisuuden,
lukuun ottamatta kiinteistöjä, rakennuksia ja maa-alueita, siirtämistä li-
ikkeenluovutuksella uuteen perustettavaan yhtiöön. Tukutorin henkilö-
stö siirtyy uuden yhtiön palvelukseen nk. vanhoina työntekijöinä.

Tukutorin ja Helsingin Leijona Oy:n toimintojen välillä on synergioita.
Toimintojen yhdistäminen mahdollistaa nykyistä vaikuttavamman ja
kaupungin tavoitteita paremmin edistävän kokonaisuuden muodostu-
misen. Toimintojen yhdistäminen lisää toiminnan taloudellista läpinäky-
vyyttä.



Yhtiön perustaminen kehittää urbaanien kaupunkialueiden ja kulttuuri-historiallisesti merkittävien halli- ja tukkukiinteistöjen sekä Torikortteleiden toimintaa.

Yhtiön liiketoiminta-alueet mahdollistavat vetovoimaisen ja elämyksellisen kaupunki- ja ruokakulttuurin kehittymisen erityisesti Tukutorin ja Teurastamon alueella sekä sen ohella edelleen myös tukkutoritoiminnan ottaen samalla huomioon kaupungin elinkeinopoliittiset tehtävät, kaupunkistrategian tavoitteet ja toimintaympäristön suojeluarvot.

Yhtiön tehtävien ja sen toiminnalle asetettujen tavoitteiden mukaisesti, perustettavalle yhtiölle tulee varata riittävät yhtiön talouteen, henkilöstöön ja sen osaamiseen liittyvät resurssit.

Kaupunki vuokraa Yhtiölle sen toiminnassa tarvittavat rakennukset, tilat ja maa-alueet ulkopuolisen konsultin tekemän asiantuntija-arvion mukaisella vuokratasolla. Yhtiön vuokraamat tilat ovat suojelluissa rakennuksissa, ja kaupunki tilojen omistajana vastaa jatkossakin tilojen peruskorjausinvestoinneista ja ylläpidosta. Vuokrataso ei kaikilta osin vastaa rakennusten vaatimista investoinneista syntyvää kustannustasoa. Tämä tulee ottaa huomioon Rakennukset 31002 -talousarviokohdan vuotuisen tuottotavoitteen määrittelyssä.

Talouselämyksissä ei ole huomioitu mahdollisia lähivuosina tapahtuvia tuloihin ja menoihin vaikuttavia muutoksia, kuten uutta pakastamohanketta sekä Pohjoisesplanadi 19:ssä sijaitsevan kiinteistön mahdollista myyntiä.

Jatkovalmistelussa on sovittava tarkemmin rakennuksien, tilojen ja maa-alueiden, mukaan lukien torien, ylläpitovastuista ja ylläpitokustannuksista Helsingin kaupungin ja Yhtiön välillä. Lisäksi tulee tarkentaa Malmin hangaarin ja lentokentän tapahtumavuokraustoiminnan järjestäminen sekä niiden talousvaikutukset.

Yhtiölle vuokrattavien rakennusten, tilojen ja maa-alueiden ylläpidosta vastaava ylläpitohenkilöstö tulee pysyä kaupunkiympäristön toimialalla.

Lautakunta edellyttää, että jatkovalmistelu ja siirtymä tehdään tiiviissä yhteistyössä sekä henkilöstön että vuokralaisten kanssa. Erityistä huomiota kiinnitetään vuokralaisten liiketoiminnan kehittämisen mahdollistamiseen.

Käsittely

18.05.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli yksikön päällikkö Elina Siltanen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.



16.06.2021

Vastaehdotus:

Mia Haglund: Lautakunta edellyttää, että jatkovalmistelu ja siirtymä tehdään tiiviissä yhteistyössä sekä henkilöstön että vuokralaisten kanssa. Erityistä huomiota kiinnitetään vuokralaisten liiketoiminnan kehittämisen mahdollistamiseen.

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Mia Haglundin vastaehdotuksen.

11.05.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Kari Pudas, tekninen johtaja, puhelin: 310 15291
kari.pudas(a)hel.fi
Osmo Rasimus, yksikön päällikkö, puhelin: 310 39794
osmo.rasimus(a)hel.fi
Elina Siltanen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 32500
elina.siltanen(a)hel.fi

Tarkastuslautakunta 11.05.2021 § 46

HEL 2020-011787 T 00 00 00

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti nimetä ehdolle perustettavan Helsingin kaupunkitilat Oy:n tilintarkastajaksi BDO Oy:n (päävastuullinen tilintarkastaja KHT, JHT Tiina Lind). Tilintarkastaja nimetään vuonna 2021 perustettavalle yhtiölle toimikauden kestäessä tilikauden 2023 loppuun.

Esittelijä

tarkastusjohtaja
Timo Terävä

Lisätiedot

Arto Ahlqvist, tarkastuspäällikkö, puhelin: +358931036580
arto.ahlqvist(a)hel.fi



16.06.2021

Ärende/7

§ 189

Deltagande i ägandet och finansieringen av Östbanan Ab

HEL 2021-005377 T 00 01 06

Beslut

Stadsfullmäktige godkände att

- staden blir aktieägare i ett projektbolag (Östbanan Ab) som har till uppgift att planera spårförbindelsen Flygbanan-Borgå-Kouvola
- staden tecknar aktier i det projektbolag som bildas eller på annat sätt kapitaliserar bolaget med sammanlagt högst 4 miljoner euro.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Atte Malmström, koncernstyrningschef, telefon: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Osakassopimusluonnos
- 2 Perustamissopimusluonnos
- 3 Yhtiöjärjestysluonnos

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

Projektbolagets övriga stiftare

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Utveckling av spårtrafiken

Kraven för hållbar utveckling, förebyggandet av klimatförändringen och ekonomiska orsaker förutsätter en helhetsbetonad ändring av rörligheten och logistiken. Trafiksystemen mellan stadsregioner och städer motsvarar dock ännu inte tillväxt- och hållbarhetsmålen till alla delar.



16.06.2021

Speciellt har möjligheterna att ta sig till östra Finland och trafikförbindelserna dit blivit efter utvecklingen i det övriga landet.

Trafikledsverket publicerade 28.5.2020 en utredning om snabbare persontrafik österut och höjning av bannätets servicenivå. Enligt utredningen är Östbanans sträckning Flygbanan-Borgå-Kouvola det bästa alternativet till ny förbindelse österut. Sträckningen är det bästa alternativet för bättre och snabbare förbindelser från östra Finland till huvudstadsregionen. Dessutom förbättras förbindelserna till den internationella flygplatsen avsevärt, vilket är av största vikt med tanke på etableringen av företag i området och den kompetenta arbetskraftens resor internationellt. Dessutom förbättras de för turismen och näringslivet viktiga, redan befintliga internationella förbindelserna till Ryssland.

Utöver snabbhetsfördelarna innebär den nya spårförbindelsen att spåren får tilläggskapacitet och att det blir möjligt med en högre servicenivå och med höghastighetståg i framtiden. I och med den nya banan stöder tilläggskapaciteten på bannätet i östra Finland en ökning av den tvärgående passagerartrafiken med fjärrtåg, liksom också möjligheterna att bättre utnyttja det redan belastade bannätet för godstrafik.

Den bättre tillgängligheten och de kortare restiderna ger näringslivet ett nytt lyft, utvidgar pendlingsområdena och medger arbete som inte är platsbundet. Eftersom trafiken orsakar avsevärda växthusgasutsläpp har det också betydande klimateffekter att trafikströmmarna styrs till spårtrafiken.

Att spårnätet utvecklas, spårtrafikens konkurrenskraft förbättras och persontågsförbindelserna blir snabbare påverkar mer än tidigare var företag etablerar sig och på vilken ort folk väljer att bo. Att landskapscentrumen blir lättare att nå har därmed ytterst stor betydelse för utvecklingen av områdets livskraft.

Genom att satsa på planeringen av spårförbindelsen Flygbanan-Borgå-Kouvola går det att bemöta utmaningarna ovan.

Enligt statens 12-åriga riksomfattande trafiksystemplan 15.4.2021 är det staten som underhåller, bygger om och utvecklar det nuvarande bannätet. För att nyttorna av Östbanan ska bli fullvärdiga behövs det investeringar också på Savolaxbanan, Karelensbanan och banan Luumäki-Vainikkala. Förbättringsåtgärderna höjer också verksamhetsförutsättningarna och kostnadseffektiviteten i fråga om godstrafiken och stöder byggandet av den nya spårförbindelsen Flygbanan-Borgå-Kouvola. Städerna och kommunerna bakom projektet Östbanan främjar ombyggnadsåtgärderna jämsides med den nya spårförbindelsen Flygbanan-Borgå-Kouvola. Åtgärderna i det befintliga bannätet genomförs



dock av staten separat från projektbolaget för den nya förbindelsen Östbanan.

Statens beslut om projektbolag

Staten utredde under den föregående regeringsperioden 2015–2019 olika alternativ för att genomföra och finansiera stora infraprojekt och metoder för att kunna förkorta de långa planerings- och byggtiderna för projekten.

I slutrapporten 28.2.2018 från en parlamentarisk arbetsgrupp som bedömde finansieringen för trafiknätet konstaterades det att det är möjligt att utnyttja projektspecifika bolag i syfte att snabbare och mer effektivt genomföra infraprojekt än tidigare. Arbetsgruppen tillsatt av finansministeriet utredde under slutet av 2018 genomförandet av infraprojekt genom en bolagsmodell. Arbetsgruppen skisserade i sin slutrapport, som tillställdes finansministeriet 20.12.2018, en modell för genomförande av stora infraprojekt genom ett aktiebolag.

Om grundandet av projektbolaget för Östbanan bedrevs preliminära förhandlingar mellan kommunikationsministeriet och kommunerna vintern 2019, men förhandlingarna ledde inte till beslutsfasen eftersom statsminister Juha Sipiläs regering avgick i mars 2019. Regeringsprogrammet för statsminister Sanna Marins regering upptar projekten för utveckling av bannätet, alltså stambanan och dess utbyggnad, banan från Helsingfors västerut och banan från Helsingfors österut. Alla stora investeringar i spårtrafiken främjas i enlighet med de riktlinjer som finanspolitiska ministerutskottet förordade 10.9.2019.

Kommunikationsministeriet (KM) inledde sommaren 2020 diskussioner om förutsättningarna för att bilda ett projektbolag för planering av den östliga spårförbindelsen. Ett inledande möte med kommunerna hölls 24.6.2020. Vid evenemanget diskuterades de yttre ramarna för att inleda beredningen av ett projektbolag utifrån en utredning som gjorts av Trafikledsverket.

Finanspolitiska ministerutskottet behandlade 20.1.2021 spårsträckningarna i östra Finland. I enlighet med ministerutskottets beslut fortsatte kommunikationsministeriet förhandlingarna om sträckningen Flygbanan-Borgå-Kouvola, dvs. för att bilda projektbolaget Östbanan.

Kommunikationsministeriet inledde förhandlingar för bildande av projektbolaget med kommunerna i mars 2021. Förhandlingarna om ett projektbolag för trafiken i östlig riktning fördes på samma villkor som för de redan bildade projektbolagen Finlandsbanan och Entimmeståget till Åbo.



Östbanan Ab

För utveckling av den nya förbindelsen Flygbanan-Borgå-Kouvola österut från Helsingfors har det förhandlats om bildande av ett projektbolag kallat Östbanan Ab.

I förhandlingarna om ett delägaravtal deltog utöver staten följande 25 städer eller kommuner: Askola kommun, Borgå stad, Helsingfors stad, Idensalmi stad, Imatra stad, Joensuu stad, Kajana stad, Kides stad, Kouvola stad, Kuopio stad, Lapinlahti kommun, Lappträsk kommun, Lieksa stad, Mäntyharju kommun, Mörskom kommun, Nurmes stad, Parikkala kommun, Pieksämäki stad, Rautjärvi kommun, Siilinjärvi kommun, S:t Michels stad, Suonenjoki stad, Taipalsaari kommun, Varkaus stad och Villmanstrands stad.

Bakgrunden till att projektbolaget bildas är målet att främja planeringen av en ny spårförbindelse mellan Helsingfors och Kouvola via Helsingfors-Vanda flygplats och Borgå så att det finns beredskap att bygga den. En förutsättning för projektet är att den s.k. Flygbanan mellan Böle och Kervo planeras och byggs. Ansvar för att främja planeringen av Flygbanan så att det finns beredskap att bygga den vilar på ett separat bolag (Finlandsbanan Ab) och hör således inte till bolagets verksamhetsområde. Bolaget samarbetar med Finlandsbanan Ab för att samordna planeringsarbetet för Flygbanan och spårförbindelsen Flygbanan-Borgå-Kouvola. Vanda stad, som deltar i finansieringen av Finlandsbanan Ab, förhåller sig positivt till planeringen och genomförandet av Östbanan och främjar på alla tänkbara sätt de planläggningsprojekt på landskaps- och kommunnivå som Östbanan kräver.

De sammanlagda kostnaderna för Östbanan med två spår och lämplig för snabb tågmateriel har i detta läge beräknats bli ca 1,7 miljarder euro då den byggs från Flygbanan via Borgå till Kouvola. Enligt en preliminär kalkyl från kommunikationsministeriet utgör planeringskostnaderna ca 4 % av byggkostnaderna.

Planeringen och finansieringen uppskattas bli periodiserad på ca 9 år och resultatet är en lagakraftvunnen plan för byggande av en banförbindelse österut. De största planeringskostnaderna koncentrerar sig preliminärt till planeringsåren 6–8, då uppskattningsvis ca 70 % av finansieringen används. En förutsättning för bildandet av planprojektbolaget är att bolaget får en tillräcklig finansiering med vilken planeringen kan ske ända fram till byggandet. Byggprojekteringen anses höra till byggfasen och hör därmed inte till bolagets verksamhetsområde.

Enligt planerna ska banförbindelsen från Helsingfors via flygplatsen och Borgå till Kouvola vika av från Flygbanan på tunnelavsnittet i Kytömaa norr om Kervo och förenas med det nuvarande spåret på



hållplatsen i Korja väster om Kouvola i ett och samma plan. Det nya banavsnittet är 106 km långt. Sträckan från Helsingfors till Kouvola blir ca 27 km kortare jämfört med den nuvarande banan som löper via Lah-tis.

För sträckan mellan Forsby i Borgå och Korja i Kouvola har en bankorridorsutredning utarbetats 2019 i samarbete mellan Nylands förbund, Kymmenedalens förbund och Trafikledsverket. Utredningen beaktades under arbetet på landskapsplanen för Kymmenedalen. I landskapsplanen, som Kymmenedalens landskapsfullmäktige godkände 15.6.2020, fastslogs bansträckningen för Östbanan mellan Borgå och Kouvola med planbeteckningen "huvudbana, normativ/alternativ". Beteckningen gör det möjligt att utveckla och bygga Östbanan i framtiden.

I landskapsplanen för Nyland är Östbanesträckningen från Forsby mot Kouvola däremot angiven med en pil för behov av trafikförbindelse, som medger förutredning och inledning av planeringen, men inte senare planering. Östbanesträckningen bör också tas upp i Östra Nylands etapplandskapsplan med beteckningen normativ huvudbana.

Bolagets vision är mot denna bakgrund att skapa förutsättningar för en snabb tågförbindelse mellan Flygbanan och Kouvola och att säkerställa en tillräcklig spårkapacitetsökning och servicenivå för infrastrukturen med tanke på trafiken på detta avsnitt. Dessutom utarbetar bolaget en förutredning om att de förbindelser som ingår i planeringsprojektet ska byggas för blandtrafik. Förutredningen skapar förutsättningar för fortsatt planering av planeringsprojektet, och när den är färdig bestäms det separat om den nya förbindelsen ska planeras så att det finns beredskap att bygga den för blandtrafik eller enbart för persontrafik. I planeringsprojektet beaktas också möjligheterna att utveckla närtrafiken mot Borgå, varutöver det utreds om det är möjligt att utveckla närtrafiken på det sätt som planeringsprojektet kräver.

Delägarna konstaterar att bolaget för att trygga sin finansiering söker och avser att till fullt belopp få finansiering från Europeiska unionens fond för ett sammanlänkat Europa (CEF, Connecting Europe Facility) och eventuella andra tillgängliga ekonomiska stöd och bidrag. Beslut om hur en eventuell stödfinansiering till bolaget påverkar finansieringsförbindelserna fattas av bolagets bolagsstämma efter att stödfinansieringen har beviljats bolaget.

Delägaravtal

Östbanan Ab och dess ägare ingår ett delägaravtal sinsemellan. I avtalet kommer de överens om bolagets och projektet Östbanans centrala mål.



I delägaravtalet kommer man noggrannare överens om bl.a. projektbolagets förvaltning, finansiering och beslutsfattande, ägandet och överlåtelser av aktierna samt rättigheterna och skyldigheterna med anknytning till aktierna och delägarnas rättigheter och skyldigheter sinsemellan. Ett utkast till delägaravtal och andra dokumentutkast som är förknippade med bildandet av projektbolaget finns som bilagor.

Bolagets styrelse kommer att bildas så att staten får en plats mer än kommunernas företrädare. Finska staten utnämner ordförande och vice ordförande för styrelsen. Styrelsen omfattar högst elva ordinarie ledamöter. Styrelseplatserna fördelas så att staten har rätt att utnämna sex ledamöter och de övriga delägarna fem ledamöter i styrelsen. Kommunernas styrelseplatser fördelas enligt storleksordningen för kostnadsandelarna, om inte något annat överenskoms. Styrelsen bör till sin könsfördelning vara tillräckligt balanserad.

Den maximala finansieringsandel som parterna förbinder sig till i delägaravtalet är sammanlagt 79 miljoner euro. Städernas och kommunernas andel av detta är 49 %. Staten förutsätter att finansieringsandelen för de kommuner som deltar i projektbolaget är sammanlagt 38,71 miljoner euro. Andelarna omfattar städernas och kommunernas andelar av de beräknade planeringskostnaderna och projektbolagets kostnader under dess verksamhetstid.

Kostnadsfördelningen mellan kommunerna har utarbetats tillsammans med de överenskomna principerna, enligt vilka kostnaderna i huvudsak fördelas efter tillgänglighetsnyttorna (70 %) och befolkningsandelarna (30 %). Helsingfors stad deltar med en separat satsning. 11 kommuner: Borgå, Idensalmi, Imatra, Joensuu, Kajana, Kouvola, Kuopio, Piesämäki, S:t Michel, Varkaus och Villmanstrand deltar med avseende på såväl tillgänglighetsnyttorna som befolkningsandelarna. Tillgänglighetsnyttorna har beräknats enligt den relativa förändringen i restiden mellan Helsingfors och orten. När det gäller Borgå är det fråga om en ny förbindelse för persontrafik, och enligt Trafikledsverkets senaste utredning under KM:s ledning får Borgå betydande fördelar, varför andelen har räknats ut med andra kriterier.

Utöver kommunerna ovan dessutom 13 kommuner: Askola, Kides, Lapinlahti, Lapträsk, Lieksa, Mäntyharju, Mörskom, Nurmes, Parikkala, Rautjärvi, Siilinjärvi, Suonenjoki och Taipalsaari deltar enbart med avseende på befolkningsandelarna.

För Vanda stad och Nyslotts stad och för de andra kommuner som eventuellt senare deltar i projektbolaget påverkar kapitaliseringen de slutliga betalningsandelarna i delägaravtalet. De slutliga kostnadsande-



16.06.2021

larna kommunerna emellan preciseras innan det egentliga delägaravtalet undertecknas.

De städer och kommuner som deltar i projektbolaget Östbanan Ab kapitaliserar projektbolaget med följande maximala finansieringsandelar:

- Borgå 9,8 miljoner euro
- Kouvola 4,8 miljoner euro
- Helsingfors 4 miljoner euro
- Villmanstrand 3,6 miljoner euro
- Kuopio 3,2 miljoner euro
- S:t Michel 2,7 miljoner euro
- Joensuu 2,4 miljoner euro
- Imatra 2,3 miljoner euro
- Pieksämäki 1,7 miljoner euro
- Varkaus 1,5 miljoner euro
- Kajana 1,4 miljoner euro
- Idensalmi 1,3 miljoner euro
- Siilinjärvi 330 000 euro
- Lieksa 170 000 euro
- Kides 160 000 euro
- Nurmes 150 000 euro
- Lapinlahti 150 000 euro
- Suonenjoki 110 000 euro
- Mäntyharju 90 000 euro
- Askola 80 000 euro
- Parikkala 80 000 euro
- Taipalsaari 80 000 euro



16.06.2021

- Rautjärvi 50 000 euro
- Lappträsk 50 000 euro
- Mörskom 30 000 euro

Finansieringsandelen fördelar sig enligt en grov uppskattning i delägaravtalet på cirka nio år, men andelen beror på hur snabbt projektplaneringen framskrider.

Med denna finansiering täcks kostnader som beror på planeringsprojektet och på den övriga verksamheten i bolagets organisation. Beloppen på denna punkt baserar sig på preliminära kostnadskalkyler, och det faktiska kostnaderna kan bli större eller mindre än i kalkylerna här.

I statens, städernas och kommunernas finansieringsandelar har det eventuella EU-stödet för projektet inte beaktats. Stödet minskar finansieringsandelarna med den förutsättningen att planeringskostnaderna inte väsentligt ökar jämfört med de beräknade kostnaderna under projektet.

På basis av delägaravtalet är parterna inte skyldiga att tilläggsfinansiera bolaget om planeringskostnaderna överskrider det beräknade beloppet. Tilläggsfinansieringen kräver nya särskilda förhandlingar och beslut. Det har inte fattats något beslut om byggfasen eller delar av den, och att planeringen enligt delägaravtalet slutförs förpliktar inte parterna till beslutsfattande om byggandet.

Det framhålls dock i delägaravtalet att byggandet inte kan ske enbart med medel från finska staten eller från organisationer i vilka staten har bestämmande inflytande, utan det är en förutsättning att en betydande del av investeringskostnaderna i byggfasen täcks med placeringar, intäkter eller betalningsandelar från annat håll, såsom kommunerna, och från övriga aktörer. Mot denna bakgrund förbinder sig parterna att bidra till och att delta i utredningen av sättet att täcka byggkostnaderna i byggfasen och av förutsättningarna för investeringar.

För kommunerna är separata officiella beslut om att delta i projektbolaget nödvändiga. Enligt beräkningarna fattar parterna beslut i enlighet med sina organs mötestidtabeller i maj-juni med samstämmiga handlingar och bilagematerial. Staten fattar inte beslut om finansieringen och om deltagande i bolaget förrän kommunerna har fattat sina beslut och fått ihop den finansieringsandel som krävs.

Hos staden behandlas godkännandet av delägaravtalet separat i enlighet med förvaltningsstadgan av stadsstyrelsens koncernsektion efter stadsfullmäktiges principbeslut.



Kommunens verksamhetsområde

Med stöd av 7 § 1 mom. i kommunallagen sköter kommunen de uppgifter som den har åtagit sig med stöd av självstyrelsen. Dessa uppgifter bildar kommunens allmänna verksamhetsområde. Principerna för bestämningen av det allmänna verksamhetsområdet styr och avgränsar de uppgifter som kommunen kan åta sig.

Vid definieringen av kommunens verksamhetsområde måste man beakta de allmänna rättsprinciperna inom förvaltningen, som ingår i 6 § i förvaltningslagen. Dessutom har det av hävd inom rättspraxisen ansetts att principer som begränsar det allmänna verksamhetsområdet är uppgiftens allmännyttighet, uppgiftens lokala karaktär, förbudet att använda privat stöd, förvaltningens subsidiaritet och arbetsfördelningen med andra myndigheter samt förbudet mot spekulativ verksamhet.

Utvecklingen av snabbare spårförbindelser från Helsingfors österut kan beräknas förbättra stadens tillgänglighet och de allmänna funktionsförsättningarna för dess näringsliv samt utvidga pendlingsområdet och främja kommuninvånarnas välbefinnande genom att pendelförbindelserna och den övriga rörligheten blir smidigare. Stora infraprojekt såsom Östbanan är mycket viktiga också i större omfattning för hela Finlands och därigenom också för huvudstadsregionens framtida utveckling och konkurrenskraft. Det finns alltså många betydande motiveringar som gäller kommunens och kommuninvånarnas intressen och uppgiftens allmännyttighet som talar för deltagandet i ägandet och finansieringen av projektbolaget.

Med stöd av motiveringarna ovan är det motiverat att också anse att utvecklingen av en snabbare spårförbindelse mellan Helsingfors och Kouvola medför avsevärd nytta för Helsingfors stad och dess invånare. Med beaktande av att lokaliseringsprincipen inte innebär att kommunens åtgärder får vara till nytta bara för den egna kommunens invånare, ska man anse att det finns motiveringar som talar för lokaliseringsprincipen oberoende av att den planerade spårförbindelsen sträcker sig också till området utanför staden och dess omedelbara närregion.

Stadens deltagande i projektbolaget innebär att utvecklingen av de befintliga banförbindelserna planeras i egenskap av en minoritetsaktieägare i ett bolag där staten har bestämmande inflytande. Det är motiverat och rättriktat ur perspektivet för kommunens allmänna verksamhetsområde att staden i den planerade rollen kan främja utvecklingen av en spårförbindelse som staden och invånarna får avsevärd nytta av.

Enligt utkastet till delägaravtal har parterna för avsikt att bolaget i planeringsfasen ska använda de medel som samlats in för planering av projektet fram till byggberedskapen och för att täcka bolagets andra



16.06.2021

kostnader för planeringsfasens verksamhet, och bolaget delar inte ut dividender till delägarna i planeringsfasen som utgångspunkt. Dessutom kan bolagets verksamhet med beaktande av bolagets verksamhetsområde och mål inte anses som rent industriell eller kommersiell och därigenom spekulativ verksamhet.

Ur perspektivet för kommunens allmänna verksamhetsområde finns det motiveringar som talar för deltagandet i ägandet och finansieringen av Östbanan Ab och på basis av vilka det kan anses höra till kommunens verksamhetsområde att delta i projektbolaget. De viktigaste motiveringarna gäller främjandet av Helsingforsregionens livskraft och invånarnas välbefinnande, och de har en tydlig anknytning till föreskriften om syftet i 1 § i kommunallagen.

Reglering av statligt stöd

Följande anges i artikel 107 punkt 1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF): "Om inte annat föreskrivs i fördragen, är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrیدا konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna." Reglerna om statligt stöd gäller endast om stödmottagaren är ett "företag" (Meddelande från kommissionen, Europeiska unionens officiella tidning [2016] C 262/01, artikel 6).

Östbanan Ab:s verksamhetsområde är att planera järnvägsinfrastrukturen för spårförbindelsen mellan Helsingfors och Kouvola via Helsingfors-Vanda flygplats och Borgå upp till byggberedskapen. Stadsstyrelsen anser i första hand att bolaget inte driver ekonomisk verksamhet, dvs. bjuder ut varor eller tjänster på marknaden. Sålunda är det inte fråga om ett företag som avses i artikel 107 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) och föreskrifterna om statligt stöd tillämpas därför inte i fråga om bolagets ägande och finansiering.

Med spårförbindelsens planeringsfas syftar man till spårtrafikinfrastrukturens byggberedskap, vilket på basis av ovanstående kan anses som en del av helhetsbyggfasen ur perspektivet för reglerna för statligt stöd. Redan finansieringen av planeringsfasen kan därför bedömas ur infrastrukturfinansieringens perspektiv. Europeiska kommissionen har ansett att påverkan på handeln mellan medlemsstaterna eller snedvridning av konkurrensen vanligtvis är utesluten i samband med byggandet av infrastrukturen i fall där det samtidigt inträffar att en infrastruktur normalt sett inte möter direkt konkurrens, den privata finansieringen är obetydlig inom sektorn och den berörda medlemsstaten och infrastrukturen inte är avsedd att selektivt gynna ett visst företag eller



en viss sektor utan medför fördelar för samhället i stort (Meddelande från kommissionen, Europeiska unionens officiella tidning [2016] C 262/01, artikel 211).

För att hela den offentliga finansieringen av ett visst projekt ska falla utanför reglerna om statligt stöd måste medlemsstaterna se till att den finansiering som ges för byggande av infrastruktur i de situationer som nämns i punkt 211 inte kan användas för att korssubventionera eller indirekt subventionera annan ekonomisk verksamhet, inbegripet driften av infrastrukturen (Meddelande från kommissionen, Europeiska unionens officiella tidning [2016] C 262/01, artikel 212). Östbanan Ab:s enda uppgift är att planera spårtrafikinfrastrukturen upp till byggberedskapen, och den finansiering som ges används inte för driften av infrastrukturen eller för subventionering av annan ekonomisk verksamhet.

Byggandet av järnvägsinfrastruktur som görs tillgänglig för potentiella användare på lika och icke-diskriminerande villkor uppfyller vanligtvis de villkor som anges i punkt 211, och därför leder dess finansiering normalt sett inte till att handeln mellan medlemsstaterna påverkas eller till att konkurrensen snedvrids (Meddelande från kommissionen, Europeiska unionens officiella tidning [2016] C 262/01, artikel 219). Även om Östbanan Ab:s verksamhet skulle räknas som ekonomisk verksamhet, ska man enligt motiveringarna ovan anse att stödet inte påverkar handeln mellan medlemsstaterna eller snedvrider konkurrensen. Således är det i alla fall så att ägandet och finansieringen av projektbolaget inte innebär statligt stöd som avses i artikel 107(1) i EUF-fördraget.

Verkställighet av beslutet

Förutsatt att stadsfullmäktige fattar beslut om deltagande i ägandet och finansieringen av Östbanan Ab kommer stadsstyrelsen i sitt verkställighetsbeslut att

- godkänna bildandet av Östbanan Ab på stadens vägnar
- bevilja stadskansliets ekonomi- och planeringsavdelning anslag på högst 500 000 euro ur budgeten för 2021 för betalning av teckningspriserna för aktierna eller en annan betalning av kapital från budgetmomentet 8 06 02, Värdepapper, Övriga objekt, till stadsstyrelsens disposition
- uppmana stadskansliets ekonomi- och planeringsavdelning att ta hand om de praktiska åtgärderna för teckning av aktierna eller övrig kapitalisering



16.06.2021

- uppmana stadskansliets ekonomi- och planeringsavdelning att ta hand om åtgärderna för bildande av bolaget för stadens del och vid behov göra ändringar av teknisk karaktär eller andra små ändringar i handlingarna för projektbolaget.

Verkställigheten förutsätter att stadsstyrelsens koncernsektion godkänner delägaravtalet för Östbanan Ab.

Till slut

När Östbanan har färdigställts tjänar den inemot två miljoner människor, huvudstadsregionen medräknad, och ett mycket vidsträckt område – halva Finland. Projektet har en nyckelposition för hela östra Finlands regionala utveckling under de närmaste årtiondena. Det nya bannavsnittet förkortar restiderna betydligt och förenar också Borgå som en ny järnvägsstad med bannätet och innebär för stadens tusentals pendlare en snabb förbindelse till Helsingfors och Vanda.

Östbanan ökar också flexibiliteten i valet av läge för boende och arbetsplats, vilket gör att arbetsmarknaden fungerar bättre. Investeringarna på spårtrafiken har dessutom en tillväxtskapande effekt eftersom snabba pendelförbindelser ökar arbetskraftens rörlighet och företagens arbetskraftsreserv. De förbättrar även tillgängligheten och städernas allmänna funktionsförutsättningar inom näringslivet och de utvidgar pendlingsområdet och främjar invånarnas välbefinnande genom att pendelförbindelserna och den övriga rörligheten blir smidigare.

Behovet att utveckla en förbindelse österut kommer också fram i passagerarvolymerna i östlig riktning, vilka har ökat betydligt snabbare än färska prognoser gör gällande. Östbanan tillgodoser väl detta behov att utveckla trafikvolymerna, eftersom den säkerställer snabba och smidiga förbindelser till hela östra Finland och till S:t Petersburg. I och med den nya banan får bannätet i östra Finland tilläggskapacitet, som också förbättrar möjligheterna att utnyttja det redan belastade bannätet för godstrafik. Inom Östbanans influensområde finns det mycket storindustri och internationella bolag, för vilka fungerande transport- och trafikförbindelser är livsviktiga. Då Östbanan byggs påskyndas också de industriella investeringarna i området. Att förbindelserna fungerar och utvecklas stöder näringslivets utveckling i östra Finland som är rikt på naturtillgångar, speciellt från exportindustrins synpunkt, och de är därmed också viktiga med tanke på hela Finland. Företagen och aktörerna i området har haft som gemensam vision att utveckla östra Finland och förbättra dess tillgänglighet via projektet Östbanan.

Med beaktande av de direkta och indirekta fördelarna på riks- och regionnivå av den nya snabba Östbanan från Helsingfors österut är det från stadens synpunkt motiverat att delta i finansieringen av Östba-



16.06.2021

nan Ab i syfte att främja och påskynda planeringen av förbindelsen Flygbanan-Borgå-Kouvola.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Atte Malmström, koncernstyrningschef, telefon: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Osakassopimusluonnos
- 2 Perustamissopimusluonnos
- 3 Yhtiöjärjestysluonnos

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag
Projektbolagets övriga stiftare

Bilagor till utdrag
Förslagstext
Kommunalbesvär, fullmäktige

För kännedom

Stadskansliet
Ekonomiförvaltningstjänsten

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 31.05.2021 § 404

HEL 2021-005377 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä, että

- kaupunki lähtee osakkeenomistajaksi Lentorata-Porvoo-Kouvola-raideyhteyden suunnittelua toteuttavaan hankeyhtiöön (Itärata Oy), ja että
- kaupunki merkitsee perustettavan hankeyhtiön osakkeita tai muuten pääomittaa yhtiötä yhteensä enintään neljällä miljoonalla eurolla.



Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi



§ 190 Miljörapport för Helsingfors stad 2020

HEL 2021-003311 T 11 00 01

Beslut

Stadsfullmäktige antecknade miljörapporten för Helsingfors stad 2020.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

1 Helsingin_kaupungin_ympäristöraportti_2020

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Beaktandet av miljöärendena hos Helsingfors stad styrs av stadsstrategin och miljöpolicy som stadsfullmäktige godkänt och av anvisningarna för utarbetande av budgeten som stadsstyrelsen godkänt. Staden har dessutom flera delområdesprogram inom miljöskyddet som bidrar till att förverkliga stadens miljöledning. Miljöarbetet inom sektorerna, på affärsverken och vid dottersammanslutningarna stöder stadens miljöledning.

Miljörapporten för Helsingfors stad är stadskoncernens gemensamma handling. I handlingen beskrivs hur stadens miljömål uppnåtts, hur stadens verksamhet påverkar miljön och hur stadens miljöpolicy verkställts. I miljörapporten rapporteras också hur åtgärdsprogrammet Kolneutralt Helsingfors 2035, anpassningsriktlinjerna för klimattförändringen 2019–2025 och Vägkartan för cirkulär ekonomi och delningsekonomi avancerar. Rapporterna från sektorerna och affärsverken samt miljöbokföringsuppgifterna publiceras som öppna data och hela rapporten kommer att publiceras på adressen www.hel.fi/ymparistoraportti. Uppgifterna för rapporten, som har sammanställts och redigerats av miljö-



tjänsterna, har producerats av stadens alla sektorer, affärsverk och dottersammanslutningar.

Centrala plock ur miljörapporten

Staden har aktivt förverkligat åtgärdsprogrammet Kolneutralt Helsingfors 2035. Staden har satt upp strikta energieffektivitetsmål för sitt eget byggande. Avsikten är också att påskynda energirenoveringar som utförs i privatägda byggnader med Energirenässansverksamhetsmodellen som färdigställdes år 2020. I tomtupplåtelsevillkoren för nya flervåningshus förutsätts dessutom att byggnaderna uppfyller kraven för energieffektivitetsklass A2018. En utredning om regionala jordvärmelösningars principer vid planering och genomförande av markanvändning utarbetades så att staden med regionala jordvärmelösningar kan leda utvecklingen mot flera fastigheters gemensamma energiproduktionslösning. Internationella tävlingen Helsinki Energy Challenge ordnades för att finna lösningar på Helsingfors uppvärmningsutmaning. Mer än hälften av Helsingfors direkta utsläpp härstammar från uppvärmningen. Därför är särskilt de åtgärder som hänför sig till energiproduktionen centrala med tanke på stävjandet av klimatförändringen.

År 2020 var de totala växthusutsläppen i Helsingfors omkring 33 procent lägre än år 1990. Utsläppen minskade med nio procent jämfört med året innan och målet för 2020 att minska växthusgaserna med 30 procent uppnåddes.

Helsingfors stads energispararbete samordnas av Energispararbetsgruppen. Stadskoncernens utsläpp utgör 14 procent av hela stadens utsläpp, och omkring 95 procent av denna andel kan kopplas till byggnadernas energiförbrukning. Helsingfors stadskoncerns sammanlagda energiförbrukning år 2020 var cirka 1 667 GWh, vilket är 10 procent mindre än år 2019. Stadens egna nybyggen har redan under flera år behövt genomföras mer energieffektivt än föreskriftsnivån. År 2020 var E-talskravet för servicebyggnadsprojekt 20 procent striktare än föreskriftsnivån. Från början av år 2020 satte man även ett energieffektivitetskrav för stadens renoveringsprojekt, som föreskrev att E-talet för servicebyggnader ska minska med minst 30 procent i samband med renoveringen. Kravet är 10 procentenheter striktare än vad de nationella föreskrifterna kräver. Dessutom är målet för både nya byggnader och renoveringsprojekt att en mängd som motsvarar omkring tio procent av den köpta elen ska produceras med hjälp av solenergi, om systemet är ekonomiskt lönsamt. År 2020 installerades nya solenergisystem i servicebyggnader totalt 365 MWh. För nybyggnadsobjekt valdes jordvärme som den primära värmeproduktionsformen, ifall den enligt utredningen som utfördes i projektplaneringsskedet var möjlig att genomföra



16.06.2021

och ekonomiskt lönsam. Vid renoveringsprojekt övervägdes fortfarande en övergång från fjärrvärme till exempelvis jordvärme från fall till fall.

Coronaviruspandemin minskade motorfordonstrafiken och antalet passagerare under år 2020. Även stadscyklarna användes cirka 20 procent mindre än under den föregående säsongen. Av alla färdsätt vid resor inom Helsingfors var gång till fots det populäraste med en andel på 52 procent. Cykeltrafiken utvecklades år 2020 genom att Helsingfors utvecklingsprogram för cykeltrafiken 2020–2025 godkändes, en del av Östbanan byggdes och dubbelriktad cykeltrafik på enkelriktade gator i Kronohagen, Gloet, Kampen och Främre Tölö verkställdes. Stara logistik förberedde ikraftträdandet av EU:s direktiv om rena fordon genom att skapa en vägkarta för elektrifieringen av Helsingfors egna fordon för åren 2021–2027.

Luftkvaliteten i Helsingfors har förbättrats under de senaste årtiondena och är ganska god i internationell jämförelse. Årsgränsvärdet för kvävedioxid som EU:s luftkvalitetsdirektiv fastställer med tanke på hälsoeffekterna överskrids dock fortsättningsvis på vissa ställen på centrums slutna gator, eller riskerar att överskridas. Orsaken är avgaser från trafiken, särskilt från dieselfordon. Även inandningsbara partiklar, det vill säga damm, försämrar luftkvaliteten i synnerhet under vårarna och i närheten av stora byggarbetsplatser. När det gäller gatudamm finns fortfarande en risk för överskridande av gränsvärdet. Under största delen av år 2020 var Helsingfors luftkvalitet god eller tillfredsställande. Halterna av kvävedioxidutsläpp från avgaser (NO₂) och gatudamm (PM₁₀) var ovanligt låga år 2020, vilket berodde på väderförhållandena och den minskade trafikmängden.

Buller i miljön är en betydande faktor som försämrar livsmiljöns kvalitet och trivseln i Helsingfors. Kraftigt, kontinuerligt buller kan också skada hälsan. I Helsingfors orsakade vägtrafiken mest bullerolägenheter. Lokalt kan även till exempel bygg- och reparationsarbeten, publikevenemang och restauranger orsaka störande buller. År 2020 förbättrades ljudmiljön bland annat genom att öka antalet trafiksäkerhetskameror och bygga farthinder som dämpar körhastigheterna. Även bullerdämpande vägbeläggningar förnyades och en kampanj för att främja användandet av friktionsdäck ordnades. Friluftsområdena var i flitigt bruk när stadsborna sökte sig till lugna miljöer. Tysta eller lugna platser har varit mycket viktiga för Helsingforsborna, såsom resultaten från invånarenkäten som publicerades hösten 2020 visar. I enkäten markerades platser som upplevdes tysta och lugna runt om i staden, särskilt i stora grönområden och i närheten av vattendrag.

Staden inleddes ett långsiktigt arbete för att klassificera småvattnen och kartlägga organismerna. Målet med det blå nätverksarbetet är att



producera information om det blå nätverket för planering av markanvändning samt för uppföljning och övervakning av miljön, och att göra den informationen mer tillgänglig i geodataformat. Under år 2020 kartlades förekomsten av skadliga ämnen noggrannare i huvudstadsregionens havsområde. Skadliga ämnen förekommer på havsbotten och i organismer särskilt i urbaniserade områden som påverkas av avrinning från marken och intensiv mänsklig verksamhet. I början av år 2020 orsakade flera ösregn översvämning av avloppsnätverken, som lokalt försämrade kustvattnets kvalitet. Tillsammans med Åbo har Helsingfors förbundit sig till att verkställa ett tredje åtgärdsprogram för Östersjön åren 2019–2023. Nätverket Östersjöutmaningen har redan 315 anslutna aktörer.

År 2020 fattade NTM-centralen i Nyland ett beslut om grundande och godkände skötsel- och användningsplaner för fyra naturskyddsobjekt i Helsingfors. Tomtbackaskogen är störst av dem med totalt 137 hektar. De övriga områdena var fågelskär. Naturskyddsområdena täcker för närvarande 3,2 procent av den totala markarealen och 0,93 procent av vattenarealen. År 2020 färdigställdes också kartläggningar om Helsingfors utrotningshotade naturtyper, värdefulla växtobjekt och organismarter. I fågeluppföljningen har maskinell slätter konstaterats öka höstens fågelmängder i Gammelstadsfjärden, i Östersundom och i skärgården. I uppföljningen av pollinerande insekter år 2020 var dagfjärilarnas individantal ovanligt lågt i Helsingfors, särskilt på linjerna innanför Ring I var antalet arter och individer mycket litet.

Stadens mest centrala saneringsområden för förorenad mark gällde projektområdena Fiskehamnen och Busholmen, vilka görs om till boendeområden. Stora saneringsobjekt fanns också i Nordsjö centrum och på Hertonäs strand. I byggen på allmänna områden utnyttjades år 2020 sammanlagt 1 476 541 ton schaktmassor och stenmaterial. Tack vare återvinningen sparade man 8 miljoner euro och 1 300 000 liter bränsle, och utsläppen minskade med 3 100 t CO₂e.

Väggkartan för cirkulär ekonomi och delningsekonomi i Helsingfors godkändes år 2020 och under slutet av året publicerades en uppföljningstjänst för åtgärderna, Kiertotalousvahti. En rivningsanvisning för rivning av stadens servicebyggnader med beaktande av cirkulär ekonomi färdigställdes och materialströmningar inom infrastrukturbyggande, såsom grönavfall från skötseln av allmänna områden samt gatstenar som blir över vid byggen, har effektiviserats. År 2020 grundades svinmatsterminalen Stadin Safka i Stapelstaden som ett samarbete mellan Helsingfors stad och Helsingfors kyrkliga samfällighet som gör det möjligt att använda handelssektorns, grossisternas och livsmedelsindustrins överblivna mat på ett mer effektivt, omfattande och professionellt sätt än tidigare via mathjälpen.



16.06.2021

Helsingfors stads nya upphandlingsstrategi godkändes i december 2020 och särskilt ansvarsfullhet och effektivitet betonas kraftigare än tidigare. För att underlätta beredningen av upphandlingar skapades en gemensam kriteriebank. År 2020 undertecknade Helsingfors två Green deal-avtal för upphandlingar. Utsläppsfria byggarbetsplatser och Minskande av skadliga ämnen i upphandlingar inom småbarnspedagogiken. I Helsingfors delprojekt inom det sexåriga projektet Mot koldioxidneutrala kommuner och landskap granskas nio olika slags upphandlingar som är betydelsefulla sett till klimatpåverkan och där man i beredningen av dem utvärderar möjligheterna till att beakta koldioxidavtrycket.

Inom Helsingfors fostrans- och utbildningssektor har man utvecklat olika slags koncept och studieavsnitt för att stärka pedagogiken för en hållbar framtid från småbarnspedagogiken till gymnasieutbildningen. De nya koncepten och studieavsnitten tas i bruk under år 2021. Inom ungdomsarbetet utvecklas verksamheten för unga utifrån Krutbudgetens datainsamling. I datainsamlingen frågade man ungdomarna om deras miljöoro och vilja att agera för miljön. Av de unga som svarade upplevde 64 procent att miljöfrågor var väldigt eller mycket viktiga. I svaren framkom en vilja att agera för en skräpfri miljö och natur, vegetarisk kost, klimatpåverkan och frågor om konsumtion. När coronapandemin stängde skolorna, naturskolorna och Högholmen producerades mycket distanslektioner och -material som stöd för miljöfostran. Dessa nådde bra ut till användarna. Självständiga studier i naturen stöddes bland annat med videoklipp och tävlingar.

Miljösystemet Ekokompassen har konstaterats vara ett fungerande system i stadens verksamhet. Ekokompassen tillämpas eller är under byggnad inom tre sektorer eller i dessas delar, på två affärsverk och i 16 dottersammanslutningar. Fram till slutet av år 2020 verkade 1 172 ekostödpersoner inom Helsingfors stadskoncern. Åtta nya partner gick med i stadens samarbetsnätverk Klimatpartnerna. I nätverket finns redan nästan 90 företag och organisationer.

Helsingfors stads miljökostnader, inklusive avskrivningarna, uppgick totalt till 74,2 miljoner euro (1,6 procent av stadens alla verksamhetsutgifter). De största utgiftsposterna hänförde sig till renhållning och avfallshantering samt främjande av klimat- och miljövänliga transporter. Miljöinvesteringarna uppgick till sammanlagt 162,4 miljoner euro (18,8 procent av stadens samtliga investeringar i anläggningstillgångar). De största investeringarna anknöt till främjandet av klimat- och miljövänliga trafikformer (HST:s investeringar i kollektivtrafiken) och sanering av förorenad mark. Miljöintäkterna var ca 6,6 miljoner euro (0,6 procent av stadens alla verksamhetsintäkter). De största intäkterna kom från stadscyklarna och från avgifter för förflyttning av fordon i samband med städning av gator.



16.06.2021

I stadens miljöpolitik som godkändes år 2012 har man satt upp mål för stadens miljöskydd på medelfristig (2020) och långfristig (2050) sikt. Måläret för den medelfristiga perioden har uppnåtts och i miljörapporten utvärderas verkställandet av stadens miljöpolitik under åren 2012–2020.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

1 Helsingin_kaupungin_ympäristöraportti_2020

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

För kännedom

Fostrans- och utbildningsnämnden
Stadsmiljönämnden
Kultur- och fritidsnämnden
Social- och hälsovårdsnämnden

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 07.06.2021 § 433

HEL 2021-003311 T 11 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi Helsingin kaupungin ympäristöraportin vuodelta 2020.

31.05.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566



16.06.2021

Ärende/9

§ 191

Projektplan för Centrums central för hälsa och välbefinnande

HEL 2017-004373 T 10 06 00

Beslut

Stadsfullmäktige godkände projektplanen för en nybyggnad för Centrums central för hälsa och välbefinnande, daterad 4.12.2018, justerad 20.6.2019 och 8.12.2020, enligt vilken projektet omfattar cirka 16 400 m² bruttoyta och byggkostnaderna för projektet uppgår till högst 84 200 000 euro exklusive mervärdesskatt i prisnivån för mars 2019.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nelskylä, stadssekreterare, telefon: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Hanksuunnitelma
- 2 Kaupunginmuseon ja Alvar Aalto- säätiön lausunto
- 3 Koy Sähköotalo_lausunto
- 4 Sosiaali- ja terveystalokunnan_lausunto_20.8.2019
- 5 Lausunto HKL_30.8.2019

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Sammandrag

Projektplanen gäller Centrums central för hälsa och välbefinnande, som ska byggas på platsen för Kampens metrostations västra biljett-hallsbyggnad vid Salomonsgatan 8a i centrala Helsingfors. I nybyggnaden finns utöver lokaler för social- och hälsovårdstjänster också utrymmen för Kampens metrostation och affärslokaler.

Genomförandet av projektet förutsätter en ändring av detaljplanen.

Genomförandet av projektet förutsätter dessutom att social- och hälsovårdsministeriet beviljar dispens till projektet i enlighet med lagen om temporär begränsning av vissa av kommunernas och samkommunernas rättshandlingar inom social- och hälsovården (584/2016).



Projektplanen har utarbetats i samverkan mellan stadsmiljösektorn, social- och hälsovårdssektorn, Helsingfors stads trafikaffärsverk (HST), samt i fråga om lokalerna som gäller Elhuset med Fastighetsaktiebolag Helsingfors Elhus.

Föredragandens motiveringar

Projektets bakgrund

Beredningen av projektplanen grundar sig på den av social- och hälsovårdsnämnden 7.10.2014 (§ 347) fastställda servicenätverksplanen 2030, behovsutredningen som utarbetats utifrån den (22.5.2017) samt social- och hälsovårdsnämndens beslut 20.6.2017 (§ 181) om godkännandet av behovsutredningen.

I den ursprungliga projektplanen, daterad 4.12.2018, förläggs funktioner i Centrums central för hälsa och välbefinnande utöver den kommande nybyggnaden till det bredvid liggande Elhuset. Social- och hälsovårdsnämnden tillstyrkte projektplanen i sitt utlåtande 15.1.2019 (§ 3), men förutsatte att samtliga funktioner i centralen för hälsa och välbefinnande förläggs till samma byggnad.

Fastighetsaktiebolag Helsingfors Elhus gav ett utlåtande, daterat 5.2.2019, om projektplanen och föreslog att samtliga funktioner i centralen för hälsa och välbefinnande förläggs till nybyggnaden, och att inga av dess funktioner förläggs till Elhuset.

Projektplanen och detaljplaneändringen har justerats utgående från utlåtandena så att mängden byggrätt som reserveras för projektet och projektplanens referensplan har ändrats till den grad att hela lokalprogrammet för centralen för hälsa och välbefinnande kan förläggas till nybyggnaden. Den justerade projektplanen daterades 20.6.2019.

Projektplanen har kompletterats 8.12.2020 i fråga om utredningar om former för genomförandet och de tekniska lösningarna. Dessutom det tagits fram en utredning om de gemensamma arrangemangen och servitutsavtalen som behövs mellan nybyggnaden, Fastighetsaktiebolag Helsingfors Elhus och Kampens centrum.

Projektplanen finns som bilaga 1. Bilagorna till projektplanen finns i bilagematerialet.

Projektets mål och behövlighet

Målet är att i enlighet med den ovannämnda servicenätverksplanen 2030 förverkliga mångsidiga, effektiva, konkurrenskraftiga och lättillgängliga offentliga social- och hälsovårdstjänster i hela stadens område.



16.06.2021

För det här ändamålet förläggs de tjänster som stadens södra delar behöver till Centrums central för hälsa och välbefinnande i Kampen. De hälsovårdsdistrikt som centralen stöder är Estnäs, Ulrikasborg, Kampmalmen, Bortre Tölö, Drumsö och Grejus. Befolkningsprognosen för de här områdena är växande och den beräknas vara cirka 140 000 invånare fram till år 2026. I och med befolkningstillväxten i de södra stadsdelarna ökar behovet av social- och hälsovårdstjänster i området. Den nya centralen för hälsa och välbefinnande bidrar till att utvidga och bredda utbudet. Verksamhetens nuvarande lokaler motsvarar inte behovet, de är delvis tillfälliga och är belägna i en fastighet som kommer att byggas om senast år 2030.

Enligt servicenätsplanen 2030 förläggs funktionerna vid Femkantens, Tölö och Dals hälsostationer till Kampen. Dals hälsostation flyttar till Stengård i anslutning till Tölö hälsostation, till tillfälliga lokaler före utgången av år 2021. Invånarna i södra stordistriktet betjänas i fortsättningen också av Drumsö hälsostation. Drumsö hälsostation kommer att erbjuda mera begränsade tjänster och den stöder sig på Centrums central för hälsa och välbefinnande. På det här sättet säkerställs det finns tillräckliga servicelokaler i området för att svara mot behovet av tjänster som orsakas av befolkningstillväxten.

I projektet ingår lokaler i Kampens metrostation som byggs om delvis eller helt och hållet, som till stora delar är föråldrade och i behov av reparation.

Referensplan

Avsikten är att uppföra Centrums central för hälsa och välbefinnande i Kampen, mellan Elhuset och Bilhuset i ett område som avgränsas av Runebergsgatan, Fredriksgatan, Kampgränden och Salomonsgatan, på den plats där Kampens metrostations västra biljetthallsbyggnad nu står och på den bredvid liggande skvären. Byggnadsplatsen är stadsbildsmässigt och byggnadstekniskt exceptionellt krävande.

I nybyggnaden finns åtta våningar ovan jord och en källarvåning. Byggnaden kopplas via de underjordiska delarna till Elhuset och fastigheterna i Kampens centrum, metrons underjordiska lokaler och Salomonsgatans kollektivtrafiktunnel. På källarvåningen finns lastnings-, service-, parkerings- och personallokaler samt en del av de tekniska lokalerna. Byggnadens första våning fungerar i huvudsak som ingångs- och utgångsvåning för Kampens metrostation, men också för centralen för hälsa och välbefinnande. I övrigt har den reserverats som affärslokaler i referensplanen. Verksamheten i centralen för hälsa och välbefinnande förläggs till sex våningar ovan jord, till våningarna 2–7. På byggnadens översta våning finns tekniska lokaler.



Lokalerna för centralen för hälsa och välbefinnande

I lokalerna för central för hälsa och välbefinnande placeras i huvudsak social- och hälsovårdstjänster som riktas till den vuxna befolkningen, såsom hälsostationsverksamhet och psykiatri och missbrukarmottagning. Vid centralen placeras också socialt arbete för unga och vuxna samt fysio- och ergoterapi, laboratorie- och bilddiagnostiktjänster. En del av tjänsterna vid centralen för hälsa och välbefinnande avses också för barn, unga och äldre.

Lokalerna planeras i överensstämmelse med den nya verksamhetsmodellen som social- och hälsovårdssektorn har föreslagit, funktionellt och till lokalanvändningen effektiva och så flexibla som möjligt med tanke på andra funktioner. En del av mottagningsrummen, lokalerna för bakgrundsarbetet och arbetsplatserna samt paus- och grupparbetslokaler har placerats längs ytterväggarna.

Ingångs- och entréhallslokalerna i centralen för hälsa och välbefinnande ligger på gatuplanet i byggnadens första våning. På andra våningen finns akutverksamhetens lokaler, på den tredje våningen lokalerna för laboratoriet och bilddiagnostiken. På våningarna 4–7 finns mångsidiga mottagnings-, ingrepps- och fysioterapilokaler. Byggnadens grupp- och flerfunktionsutrymmen kan i enlighet med stadsstrategin användas också för annan verksamhet under tider då lokalerna inte har reserverats för centralen för hälsa och välbefinnande.

Stadsstyrelsen förutsätter att de anställda och tjänsternas användare vid Centrums central för hälsa och välbefinnande görs i stor omfattning delaktiga i den noggrannare planeringen av lokalerna och att man i den fortsatta planeringen fäster uppmärksamhet vid en trivsam miljö som stöder välbefinnandet och tar konst till en central del av planeringen av interiörerna.

Stadsstyrelsen förutsätter att man i den fortsatta planeringen tillsammans med de anställda ser till att psykiatrin har tillgång till lokaler som exempelvis i fråga om trivsel och varaktighet lämpar sig för terapeutiskt arbete.

Stadsstyrelsen förutsätter att man inom social- och hälsovårdssektorn undersöker orsakerna till varför kunderna vid Fiskehamnens och Nordsjö hälsostationer har kontaktat patient- och socialombudsmännen, och beaktar observationerna i den fortsatta utvecklingen av verksamhetsmodellen för centralen för hälsa och välbefinnande.

Metrons lokaler



16.06.2021

Nybyggnaden uppförs på den plats där Kampens metrostations västra biljetthallsbyggnad, som färdigställdes 1983 och ägs av HST, nu står och vars delar ovan jord i huvudsak rivs. HST:s nuvarande lokaler och verksamhet ingår i nybyggnaden enligt gemensamt överenskomna ändringar. Metrons plattform, rulltrappor, hissar och övriga dylika förbindelser och lokaler bevaras. Metrons biljetthall med kompletterande lokaler förnyas eller byggs om och anpassas till en del av byggnadens första våning dvs. våningen på gatuplanet. Nybyggnaden planeras och förverkligas till alla delar så att metrons verksamhet och utvecklingen av metrotrafiken är möjliga enligt de mål som ställts för det. Enligt HST:s referensplan är lokalhelheten cirka 745 m² vy. Den slutliga omfattningen preciseras i översiktsplaneringen.

Ett särskilt krav för byggandet av projektet är att säkra oförhindrad, trygg och störningsfri användning av metron, dess anordningar och utrymningsvägar och omgivande gatuområden under hela genomförandet. Grundläggningen av byggnaden delvis på metrons lokaler nedanför som på många ställen har brutits igenom berget förutsätter särskilt noggrann planering och genomförande.

Affärslokaler

I detaljplanen som håller på att tas fram har man för avsikt att anvisa byggrätt för en affärslokal på byggnadens första våning. Enligt referensplanen omfattar affärslokalerna sammanlagt cirka 565 m² vy. Affärslokalernas slutliga omfattning fastställs i översiktsplaneringen. I samband med den fortsatta planeringen är det meningen att undersöka förläggningen av lokalerna för centralen för hälsa och välbefinnande till områden som i referensplanen har reserverats för affärslokaler.

Energi- och livscykelmål

Byggnadens planeringslösningar, förverkligande, underhåll och användning planeras att motsvara de krav och mål som Helsingfors stad ställer för livscykel- och energieffektivitet.

Detaljplaneändring och projektets särdrag

För området gäller flera detaljplaner från åren 1938-2004. I Generalplan för Helsingfors 2016 upptas planeringsområdet som område för centrumfunktioner i affärs- och servicecentrum C1.

Genomförandet av projektet förutsätter en ändring av detaljplanen. Projektplanen har utarbetats i samarbete mellan stadsmiljösektorns detaljplaneringstjänst. Om detaljplanen har utarbetats ett program för deltagande och bedömning, daterat 14.5.2019, som framlades 10.6.2019.



I projektplanens referensplaner har man beaktat de stadsbildsmässiga förbehållen som detaljplanen förutsätter och detaljplaneringstjänstens anvisningar om byggnadens placering, form och höjd då nybyggnaden bildar slutet på Tennispalatsskvären och ligger mellan det av Alvar Aalto ritade, skyddade Elhuset och Bilhuset. Planeringen har också styrts av synagogan på Malmgatan och dess position i stadsbilden samt kravet på att Salomonsgatan fortsätter enhetligt från Mannerheimvägen fram till Runebergsgatan.

Projektets omfattning

Projektets sammanlagda omfattning enligt referensplanen är 16 383 m² bruttoyta. Våningsytan är 11 990 m², de tekniska lokalerna medräknat 13 833 m². Våningsytan för centralen för hälsa och välbefinnande är cirka 10 680 m², inklusive sammanlagt 1 680 m² vy för HUS:s lokaler för bilddiagnostik och laboratorium Våningsytan för HST:s och metrons lokaler är cirka 745 m². Våningsytan för affärslokalerna är cirka 565 m².

Ledigblivande lokaler

Då Centrums central för hälsa och välbefinnande färdigställs blir sammanlagt cirka 10 185 m² vy lokaler lediga vid andra verksamhetsställen. Social- och hälsovårdssektorn har som mål att avstå från hyreslokalen för Femkantens hälsostation (2 565 m² vy), lokalerna som används av Tölö och Dals hälsostationer (7 250 m² vy) i Stengårds sjukhus byggnader 25 och 27 samt lokalerna som används av stadens psykiatriska verksamhet i Aurora sjukhusområde (370 m² vy).

Byggnadskostnader

Byggnadskostnaderna för projektet beräknas enligt en bedömning som grundar sig på projektplanen uppgå till 84,2 miljoner euro exkl. moms i kostnadsnivån för april 2019.

Kostnaden för centralen för hälsa och välbefinnande beräknas enligt våningskvadratpriset för hela projektet uppgå till cirka 75 miljoner euro (moms 0%).

Kostnaden för affärslokalerna beräknas enligt våningskvadratpriset för hela projektet uppgå till cirka 4 miljoner euro (moms 0%).

Kostnaden för HST:s och metrons lokaler beräknas enligt våningskvadratpriset för hela projektet uppgå till cirka 5,23 miljoner euro (moms 0%).

Fördelningen av kostnaderna mellan de olika användarna grundar sig på en bedömning i projektplaneringsfasen. Lokalernas slutliga omfattning, fördelningen av omfattningen och de olika kostnadsposterna mel-



16.06.2021

lan aktörerna och behovet av reparationer i HST:s och metrons nuvarande lokaler fastställs först då planerna preciseras.

Det ska finnas ersättande lokaler för anordningarna i Metrons kontrollrum på den nya platsen innan byggandet börjar. De här kostnaderna ingår inte i kostnadsberäkningen för projektplanen.

Vibrationsisoleringen för byggnadens stomme har beräknats kosta 400 000 euro (moms 0%) utan planer. Schaktarbetena har i kostnadsberäkningarna beaktats med kilning, och i kostnadsberäkningen ingår därför inte beredskap för att metron stoppas under byggtiden.

I genomförandet av projektet ingår risker som har identifierats och vars kostnader har beräknats med den precision som det har varit möjligt att uppnå i projektplaneringsfasen. Tilläggskostnaderna som byggplatsen och metrons specialkrav orsakar för projektet har utan planeringskostnader och kostnadsreserveringar beräknats uppgå till cirka 9,7 miljoner euro, dvs. 600 euro/m² vy.

Övriga sammanhängande kostnader

Centrums central för hälsa och välbefinnande kommer att ligga på Kampgränden, mitt emot nordvästliga sidan av Elhuset. I projektets genomförande och kostnader beaktas de nödvändiga ändringarna som ingår i nybyggnaden och som hänför sig till Elhusets tekniska anordningar och utrymningsvägar. Under genomförandet säkerställs tillgängligt tillträde till Elhusets ingång på Kampgrändens sida. I kostnadsberäkningen ingår inte t.ex. ersättningar för eventuella olägenheter under byggtiden som betalas till Fastighetsaktiebolag Helsingfors Elhus.

I projektplaneringsfasen innehåller kostnadsberäkningen inte kostnader för tomtens byggbarhetsåtgärder t.ex. rivningsarbeten och avlägsnande av förorenad mark, utan de förbereder man sig att finansiera ur investeringsanslaget för grundberedningen. Inget beslut om projektets genomförandeform har tagits. Genomförandet av projektet har preliminärt planerats så att staden grundar ett fastighetsaktiebolag som ansvarar för genomförandet av projektet. Då beredningen har avancerat granskades ett alternativ där byggnaden ägs av Fastighets Ab Verksamhetslokalerna i Helsingfors ägo. I kostnadsberäkningen beaktas inte kostnader som eventuellt orsakas av de ovannämnda genomförandalternativen.

Kostnader för att använda lokalerna

Lokalerna för centralen för hälsa och välbefinnande



Lokalkostnaderna räknas uppgå till cirka 455 000 euro i månaden, dvs. ca 5,46 miljoner euro per år. Månadshyran är ca 42,6 euro/m² lägenhetsyta, varav kapitalhyrans andel är 38,8 euro/m² lägenhetsyta och underhållshyran är 3,8 euro/m² lägenhetsyta. Grunden för hyran per kvadratmeter är 10 680 m² lägenhetsyta.

Lokalkostnaden för användaren grundar sig på hyresberäkningen. Hyresberäkningen har gjorts utgående från antagandet att staden grundar ett aktiebolag för projektet. I hyresberäkningen motsvarar nybyggnadens lokalkostnad för användaren inköpsvärdet för aktierna i aktiebolaget. Avkastningskravet i beräkningen är 3 %, hyrestiden 20 år, avskrivningstiden 30 år och löpande andelen 100 %. Investeringskostnaden är hela projektets investeringskostnad. Hyresytan är ytan som hyrs ut till social- och hälsovårdsväsendet inklusive HUS:s laboratorium och HUS:s lokaler för bildiagnostik.

Antagandet är genomförande i bolagsform. Den slutliga kapitalhyran justeras efter den faktiska omfattningen och kostnaderna för projektet. Underhållshyran har beräknats enligt underhållshyran för lokaltypen (F hälsocentral) och den justeras att motsvara underhållshyran då projektet färdigställs.

Övriga lokaler

Den kalkylmässiga helhetshyran för de övriga lokalerna är sammanlagt cirka 669 000 euro per år. Grunden för hyran per kvadratmeter är 1 310 m² lägenhetsyta.

Den uppskattade lokalkostnaden för HST:s och metrons lokaler enligt projektplanens omfattning på 745 m² vy är cirka 380 000 euro per år.

Den uppskattade lokalkostnaden för affärslokalen enligt projektplanens omfattning på 565 m² vy är cirka 289 000 euro per år.

Projektets slutliga omfattning och hyresnivå och hur de fördelas samt hur byggnadskostnaderna delas upp mellan de olika användarna preciseras i översiktsplaneringen och i genomförandet.

Finansiering

I den av stadsfullmäktige 25.11.2020 (§ 328) godkända listan över hyres- och aktieobjekt, planerade nybyggnads- och ombyggnadsprojekt under åren 2021–2030 som ingår som bilaga 8 i 2021 års budget upp-tas projektet som ett hyresprojekt med den planerade hyrestiden 2027–2057.

Projektets genomförande

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566



En utredning om projektets genomförandealternativ har utarbetats och en under våren 2020 ordnades en marknadsdialog. Utgående från utredningen föreslås att projektet genomförs i två olika delar så att del 1 omfattar byggandet av de underjordiska lokalerna och den första våningen och del 2 byggandet av våningarna 2–7.

Sektionen för byggnader och allmänna områden vid stadsmiljönämnden har 11.3.2021 (§ 20) föreslagit att staden grundar ett aktiebolag som ansvarar för genomförandet av projektet.

Stadsmiljösektorn har ännu utrett formerna för genomförandet av projektet i samverkan med stadskansliet. Utgående från de fortsatta utredningarna föreslås att byggnaden ägs av Fastighets Ab Verksamhetslokaler i Helsingfors, som är helt och hållet i stadens ägo. Fastighets Ab Verksamhetslokaler i Helsingfors arrenderar tomten och ansvarar för genomförandet av projektet och för ägandet och underhållet av byggnaden. Det är meningen att besluten som gäller detta tas upp i beslutsfattandet i ett senare skede.

Tidtabell

Enligt måltidtabellen inleds byggandet i början av år 2023, förutsatt att detaljplaneändringen har vunnit laga kraft. Då färdigställs byggnadsarbetena i början av år 2027 och verksamheten i de nya lokalerna kan inledas sommaren 2027.

Tidtabellen påverkas dessutom av tiden som projektets beslutsfattande och finansieringsarrangemang kräver och av projektets dispensbehandlingstid i social- och hälsovårdsministeriet.

Utlåtanden om projektet

Stadsmuseet och Alvar Aalto stiftelsen har gett ett utlåtande om projektet 29.6.2018.

Fastighetsaktiebolag Helsingfors Elhus har gett ett utlåtande om projektplanen 5.2.2019.

Social- och hälsovårdsnämnden har tillstyrkt den 20.6.2019 justerade projektplanen i sitt utlåtande 20.8.2019 (§ 182).

Helsingfors stads trafikaffärsverk gav 30.8.2019 ett utlåtande om den 20.6.2019 justerade projektplanen.

Utlåtandena finns som bilagorna 2–5.

Befogenheter



16.06.2021

I enlighet med 7 kap. 1 § 1 mom. 3 punkten i förvaltningsstadgan beslutar stadsfullmäktige om projektplaner som gäller projekt vars kostnads kalkyl överstiger 10 miljoner euro.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nelskylä, stadssekreterare, telefon: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Hanksuunnitelma
- 2 Kaupunginmuseon ja Alvar Aalto- säätion lausunto
- 3 Koy Sähköotalo_lausunto
- 4 Sosiaali- ja terveyslautakunnan_lausunto_20.8.2019
- 5 Lausunto HKL_30.8.2019

Bilagematerial

- 1 Keskustan THK_HS_ 20062019_liitteet

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

För kännedom

Stadsmiljösektorns sektion för byggnader och allmänna områden
Social- och hälsovårdsnämnden

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 07.06.2021 § 432

HEL 2017-004373 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskukseen uudisrakennuksen 4.12.2018 päivätyn, 20.6.2019 ja 8.12.2020 tarkistetun hanksuunnitelman siten, että hankkeen laajuus on noin 16 400 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta arvonlisäverottomana on 84 200 000 euroa huhtikuun 2019 kustannustasossa.

Kappaleen 21 jälkeen lisäys:

"Kaupunginhallitus edellyttää, että tulevan Keskustan terveys- ja hyvin-



vointikeskuksen henkilöstöä sekä palveluiden käyttäjiä osallistetaan laajasti tilojen tarkemmassa suunnittelussa, ja että jatkosuunnittelussa kiinnitetään huomiota viihtyisään, hyvinvointia tukevaan ympäristöön ja taide otetaan keskeiseksi osaksi sisätilojen suunnittelua".

Kaupunginhallitus edellyttää huolehtimaan jatkosuunnittelussa yhteistyössä henkilöstön kanssa, että psykiatrian käytössä on esim. viihtyisyydeltään ja pysyvyydeltään terapeutin työhön soveltuvat tilat.

Kaupunginhallitus edellyttää, että sosiaali- ja terveystoimialalla tarkastellaan syitä siihen, miksi eniten yhteydenottoja potilas- ja sosiaaliasiamiehiin on tullut Kalasataman ja Vuosaaren terveysasemien asiakkailta ja otetaan havainnot huomioon terveys- ja hyvinvointikeskuksen toimintamallin jatkokehittämisessä.

Käsittely

07.06.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Reetta Vanhanen: Kappaleen 21 jälkeen lisäys:

"Kaupunginhallitus edellyttää, että tulevan Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksen henkilöstöä sekä palveluiden käyttäjiä osallistetaan laajasti tilojen tarkemmassa suunnittelussa, ja että jatkosuunnittelussa kiinnitetään huomiota viihtyisään, hyvinvointia tukevaan ympäristöön ja taide otetaan keskeiseksi osaksi sisätilojen suunnittelua."

Kannattaja: Anna Vuorjoki

Anna Vuorjoen 1. vastaehdotus:

Lisäys päätökseen: Kaupunginhallitus edellyttää huolehtimaan jatkosuunnittelussa yhteistyössä henkilöstön kanssa, että psykiatrian käytössä on esim. viihtyisyydeltään ja pysyvyydeltään terapeutin työhön soveltuvat tilat.

Kannattaja: Veronika Honkasalo

Anna Vuorjoen 2. vastaehdotus:

Lisäys päätökseen: Kaupunginhallitus edellyttää, että sosiaali- ja terveystoimialalla tarkastellaan syitä siihen, miksi eniten yhteydenottoja potilas- ja sosiaaliasiamiehiin on tullut Kalasataman ja Vuosaaren terveysasemien asiakkailta ja otetaan havainnot huomioon terveys- ja hyvinvointikeskuksen toimintamallin jatkokehittämisessä.

Kannattaja: Veronika Honkasalo

1 äänestys



16.06.2021

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Reetta Vanhasen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 2

Wille Rydman, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 11

Veronika Honkasalo, Seija Muurinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Tyhjä: 2

Pia Pakarinen, Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus hyväksyi Reetta Vanhasen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 2 - 11 (2 tyhjää).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Anna Vuorjoen 1. vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 2

Wille Rydman, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 9

Veronika Honkasalo, Mika Raatikainen, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Tyhjä: 4

Seija Muurinen, Pia Pakarinen, Marcus Rantala, Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus hyväksyi Anna Vuorjoen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 2 - 9 (4 tyhjää).

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Anna Vuorjoen 2. vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 2

Wille Rydman, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 10

Veronika Honkasalo, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar



16.06.2021

Tyhjä: 3

Seija Muurinen, Pia Pakarinen, Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus hyväksyi Anna Vuorjoen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 2 - 10 (3 tyhjää).

31.05.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 11.03.2021
§ 20

HEL 2017-004373 T 10 06 00

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

A

esitti kaupunginhallitukselle Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksen uudisrakennuksen 4.12.2018 päivätyn ja 20.6.2019/8.12.2020 tarkistettun hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että hankkeen laajuus on noin 16 400 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta arvonlisäverottomana on 84 200 000 euroa huhtikuun 2019 kustannustasossa.

B

esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunki perustaa kiinteistöosakeyhtiön vastaamaan hankkeen toteuttamisesta.

C

oikeutti kaupunkiympäristön toimialan tilat- palvelun jatkamaan hankkeen suunnittelua ja hankintojen kilpailutusten valmistelua odottamatta hankepäätöstä.

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Erja Erra, hankesuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 39997
erja.err(a)hel.fi

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566



16.06.2021

Sosiaali- ja terveyslautakunta 02.06.2020 § 87

HEL 2017-004373 T 10 06 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti, että keskustan eli Kampin terveys- ja hyvinvointikeskuksen lisäksi eteläisen suurpiirin alueen asukkaita palvelee jatkossa myös Lauttasaaren terveysasema. Lauttasaaren terveysasemalla tullaan tarjoamaan suppeampia palveluja ja se tukeutuu Kampin terveys- ja hyvinvointikeskukseen. Päätöksellä varmistetaan sitä, että alueella on riittävästi palvelutiloja vastaamaan väestönkasvun aiheuttamiin palvelutarpeisiin.

Kampin terveys- ja hyvinvointikeskukseen sijoittuvat Lauttasaaren sijoittuvia palveluja lukuun ottamatta eteläisen suurpiirin ja Reijolan eli Laakson alueen palvelut, jotka on esitetty hankesuunnitelmassa: terveysasematoimintaa, psykiatria- ja päihdevastaanottotyötä, nuorten ja aikuisten sosiaalityötä sekä fysioterapia- ja toimintaterapiapalveluja. Keskukseen siirtyy Viiskulman, Töölön ja Laakson terveysasemien toiminta.

Lisäksi Kampin terveys- ja hyvinvointikeskukseen on suunniteltu laboratorio- ja kuvantamispalvelut.

Käsittely

02.06.2020 Ehdotuksen mukaan

Johtava ylilääkäri Lars Rosengren oli kutsuttuna asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

19.05.2020 Pöydälle

20.08.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

13.08.2019 Pöydälle

15.01.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

18.12.2018 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Pirjo Sipiläinen, arkkitehti, puhelin: 310 42256
pirjo.sipilainen(a)hel.fi



Kaupunkiympäristön toimiala Rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuus
Rakennetun omaisuuden hallinta Palvelutilaverkko Yksikön päällikkö 23.04.2019 §
7

HEL 2017-004373 T 10 06 00

Päätös

Palvelutilaverkkoyksikön päällikkö päätti

hyväksyä PES- Arkkitehdit Oy:n 1.10.2018 ja 17.4.2019 päivättyt lisäyötarjoukset koskien Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksen hankesuunnitteluvaiheen pää- ja arkkitehtisuunnittelun täydentäviä tehtäviä arvonlisäverottomaan kattohintaan 63 948 euroa.

Päätöksen perustelut

Kyseessä on Kamppiin, osoitteeseen Salomonkatu 8a toteutettava Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskus. Hanke perustuu sosiaali- ja terveyslautakunnan 7.10.2014 §347 päättämään palveluverkkosuunnitelmaan 2030, sen perusteella laadittuun, 22.5.2017 päivättyyn tarveselvitykseen ja sosiaali- ja terveyslautakunnan 20.6.2017 §181 tekemään tarvepäätökseen.

Kaupunkiympäristön toimialan tarve- ja hankesuunnittelu on laatinut hankesuunnitelman, jonka sosiaali- ja terveyslautakunta on hyväksynyt 15.1.2019 §3.

PES- Arkkitehdit Oy on vastannut hankkeen tarveselvitys- ja hankesuunnitteluvaiheiden pää- ja arkkitehtisuunnittelusta.

Hankkeen laajuus on noin 14 000 brm². Sen toteuttaminen edellyttää asemakaavan muutoksen. Hankesuunnitelma on sisältänyt uudisrakennuksen lisäksi noin 1500 brm² laajuiset tilat viereisestä Sähkötalosta niille toiminnoille, jotka eivät ole mahtuneet asemakaavoittajan asettamien kaupunkikuvallisten reunaehtojen mukaan suunnitellun uudisrakennuksen laajuuteen.

Hankesuunnitelman valmistumisen jälkeen on kaavoittaja tarkastellut uudestaan hankkeen kaupunkikuvallisia reunaehtoja. Tavoitteena on löytää ratkaisu, jossa koko tarpeen mukainen laajuus saadaan mahtumaan uudisrakennukseen. Tästä tehtävästä on PES-Arkkitehdit antanut 17.4.2019 päivätyn pää- ja arkkitehtisuunnittelun lisäyötarjouksen arvonlisäverottomana 34 000 euroa.



Hankesuunnitelman muista täydentävistä tehtävistä ja havainnemateriaalin laatimisesta on PES- Arkkitehdit antanut 1.10.2018 päivätyn tarjouksen arvonlisäverottomaan kattohintaan 29 920 euroa.

Saatujen lisäyötarjousten yhteenlaskettu arvo on arvonlisäverottomana yhteensä 63 948 euroa. Tarve- ja hankesuunnitteluvaiheen pää- ja arkkitehtisuunnittelun puitesopimuksen 2016-2017 Kik§497 12.11.2015 perusteella tehtyjen tilausten arvonlisäveroton arvo on yhteensä 202 858,50 euroa. Aiemmat tilaukset ja lisäyötarjoukset ovat arvonlisäverottomana yhteensä 266 806,50 euroa.

PES- Arkkitehdit Oy:n hankesuunnitelmaa varten laatima viitesuunnitelma on ehdotussuunnitelmatasoinen ratkaisu kaupunkikuvallisesti ja teknisesti poikkeuksellisen vativasta suunnittelutehtävästä. Hankkeen laadulliset vaatimukset ja kokonaistaloudellinen edullisuus huomioiden on perusteltua hyväksyä saadut lisäyötarjoukset ja tilata hankesuunnitteluvaiheen täydentävät tehtävät PES - Arkkitehdit Oy:ltä. Toimialalla on PES- Arkkitehdit Oy:n kanssa voimassa oleva puitesopimus (Tilanhankkeiden pää- ja arkkitehtisuunnittelun puitejärjestely 2019-2020 Ry- ja 28.2.2019 §27, osa-alue 4).

Lisätiedot

Erja Erra, hankesuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 39997
erja.err(a)hel.fi



§ 192

Höjning av maximipriset i projektplanen för utbyggnad och ombyggnad av Pohjois-Haagan ala-asteen koulu

HEL 2020-002993 T 02 08 03 00

Beslut

Stadsfullmäktige godkände en höjning av maximipriset i projektplanen för ombyggnad av Pohjois-Haagan ala-asteen koulus skolhus med 1 980 503 euro utgående från att de sammanlagda kostnaderna för projektet uppgår till högst 23 045 000 euro exklusive mervärdesskatt i kostnadsnivån för oktober 2021.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nelskylä, stadssekreterare, telefon: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Bilagor

1 Pohjois-Haaga UKA2 Kustannusarvio

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Godkännande av projektplanen och val av entreprenör

För Pohjois-Haagan ala-aste har det planerats en omfattande teknisk och funktionell ombyggnad och en utbyggnad för undervisnings- och idrottslokaler. Projektet innebär att lokalerna moderniseras i linje med det som undervisningen fordrar. Vidare byts de hustekniska installationerna ut, förbättras energieffektiviteten och repareras fasader, fönster och yttertak samt förbättras dräneringen.

Stadsfullmäktige godkände 14.2.2018, § 37, projektplanen daterad 19.10.2017 som gäller projektet. Enligt beslutet var maximipriset för projektet 19 400 000 euro exklusive mervärdesskatt i kostnadsnivån för februari 2017.



Tekniska direktören beslutade 2.6.2020, § 96, godkänna Pallas Rakennus Etelä-Suomi Oy som totalentreprenör för projektet på basis av deras erbjudande, som till sitt pris var det lägsta. Entreprenörens lämplighetsvillkor, kredituppgifter och uppgifter utgående från beställansvarslagen hade kontrollerats och de kunde godkännas. Entreprenadavtalet för totalentreprenaden för ombyggnaden och utbyggnaden av Pohjois-Haagan ala-asteen koulus skolbyggnad undertecknades 23.6.2020 med Pallas Rakennus Etelä-Suomi Oy.

Tekniska direktören beslutade 5.1.2021, § 2, häva entreprenadavtalet och berättigade stadsmiljösektorns lokaltjänsters projektenhet att genomföra de nödvändiga åtgärderna för hävningen.

Entreprenörens arbete hade framskridit så långsamt att den avtalade tidtabellen för entreprenadens avslutning hade riskerats. Man hade även lagt märke till att entreprenörens tillstånd var sådant att entreprenören inte kunde fullgöra sina skyldigheter i enlighet med avtalet. Dessutom meddelade entreprenören 21.12.2020 att den inte lyckats förhandla om en sådan finansieringslösning som den kunde säkerställa slutförandet av projektet med. Arbetet på byggarbetsplatsen hade upphört. Pallas Rakennus Etelä-Suomi Oy har lämnat en konkursansökan 4.1.2021 till Helsingfors tingsrätt. Företaget har försatts i konkurs 7.1.2021. Helsingfors stad tog över byggarbetsplatsen i en syneförrättning för besittningstagandet, som hölls 8.1.2021.

Val av ny huvudentreprenör och beräknad tidtabell

För att arbetet ska fortsätta så snabbt som möjligt har lokaltjänsternas projektenhet i februari 2021 påbörjat beredningen för anskaffningen av en ny huvudentreprenör. När byggarbetet avbröts hade man betalat ungefär en fjärdedel av entreprenaden till Pallas Rakennus. Lokaltjänsterna kommer som beställare att inför anskaffningen av den nya huvudentreprenören utreda graden av hur färdigt objektet är, revisionsplanerna och entreprenörens ersättningar för arbetet som redan gjorts, samt besluta om arbeten som anknyter bl.a. till rivningar, halvfärdiga grunder och grundandet av byggarbetsplatsen, som görs som fakturerat arbete och avtalas om separat för att påskynda entreprenaden, samt arbete och innehåll i entreprenörens erbjudande.

Ombyggnadens och utbyggnadens byggarbete ska börja som bråds-kande fakturerat arbete i juni 2021 som avtalas om separat och inleds så snabbt som möjligt efter projektbeslutet genom det nya huvudentreprenadavtalet som beskrivs ovan, så att arbetet blir färdigt i december 2022.

Höjning av maximipriset



Höjningen av maximipriset baserar sig på de ovan beskrivna utredningarna och beräkningar som gjorts utifrån dem, t.ex.:

- Skillnaden mellan betalningarna till Pallas Rakennus Etelä-Suomi Oy och ersättningen för den utredda graden av hur färdigt arbetet är.
- Revisionsändringar i planerna efter 23.6.2020.
- Den beräknade höjningen av underentreprenadskostnaderna 23.6.2020–14.4.2021.
- Inverkan av ändringen i byggnadskostnadsindexet mellan 23.6.2020–14.4.2021.

Kostnadsberäkningen finns som bilaga 1.

Kostnaderna för projektet

Efter maximiprisets höjning är projektets totalkostnader högst ca 23 045 000 euro exklusive mervärdesskatt i kostnadsnivån för mars 2021.

Kostnadsnivån baserar sig på indexet mars 2021. Det indexkorrigerade maximipriset i enlighet med projektplanen är 21 064 497 euro i nivån för mars 2021. Höjningen av maximipriset är 1 980 503 euro exklusive mervärdesskatt. Kostnaderna är 2 996 euro/brm² exklusive mervärdesskatt. Kostnaderna motsvarar det genomsnittliga kvadratmeterpriset för liknande projekt för ombyggnad av skolbyggnader som har genomförts.

Hyreskostnad för fostrans- och utbildningssektorn

Den interna hyran i enlighet med maximipriset i projektplanen (5 093 m² lägenhetsyta) med det ursprungliga datumet, 19.10.2017, var 1 498 668 euro om året, dvs. ungefär 124 900 euro i månaden. Månadshyran var 24,52 euro/m² lägenhetsyta. Kapitalhyrans andel är 20,70 euro/m² lägenhetsyta i månaden och underhållshyrans andel 3,82 euro/m² lägenhetsyta i månaden. I den interna hyran inkluderas tillfälliga lokalers beräknade hyresinverkan.

Med korrigerade kostnader som innebär ett höjt maximipris beräknas den framtida totalhyran bli ca 141 100 euro i månaden, dvs. ungefär 1 692 900 euro om året. Månadshyran är 27,70 euro/m² lägenhetsyta, varav kapitalhyrans andel är 23,88 euro/m² lägenhetsyta och underhållshyrans 3,82 euro/m² lägenhetsyta i månaden. Kapitalhyran preciseras enligt de verkliga kostnaderna och underhållshyran så att den motsvarar den aktuella underhållshyran när byggnaden är färdig.



16.06.2021

Ersättningar som möjligen fås från garantin som den i konkurs försatta entreprenören gett för byggnadstiden minskar de verkliga kostnaderna med högst 1 367 000 euro, vilket sänker den interna hyran med högst 1,19 euro/m² lägenhetsyta i månaden.

Finansiering

I byggnadsprogrammet för husbyggnadsprojekt 2018–2027, som bifogats budgeten för 2018, har det reserverats 19 400 000 euro (exkl. moms) för projektet. Höjningen av maximipriset och ändringen av tidtabellen tas i beaktande i beredningen av investeringsprogrammet 2022–2031 för husbyggnadsprojekt.

Befogenheter

I enlighet med 7 kap. 1 § 1 mom. 3 punkten i förvaltningsstadgan beslutar stadsfullmäktige om projektplaner som gäller stadens projekt vars kostnadskalkyl överstiger 10 miljoner euro.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nelskylä, stadssekreterare, telefon: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Bilagor

1 Pohjois-Haaga UKA2 Kustannusarvio

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

För kännedom

Stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden
Fostrans- och utbildningsnämnden

Beslutshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuus
Tekninen johtaja 05.01.2021 § 2

Kaupunkiympäristön toimiala Rakennukset ja yleiset alueet -
palvelukokonaisuus Tekninen johtaja 02.06.2020 § 96

Lisätiedot

Jari Rosanti, projektinjohtaja, puhelin: 310 38857



16.06.2021

jari.rosanti(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 07.06.2021 § 428

HEL 2020-002993 T 02 08 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää Haagan ala-asteen perusparannus- ja laajennushankkeen enimmäishinnan korottamisesta 1 980 503 eurolla siten, että hankkeen kokonaiskustannukset ovat arvonlisäverottomana enintään yhteensä 23 045 000 euroa maaliskuun 2021 kustannustasossa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 20.05.2021 § 49

HEL 2020-002993 T 02 08 03 00

Katuosoite: Tolarintie 6, 00400 Helsinki, Pysyvä rakennustunnus 8441, Hankenumero 2821P20058

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle Pohjois-Haagan ala-asteen perusparannus ja laajennushankkeen enimmäishinnan korottamista 1 980 503 eurolla arvonlisäverottomana siten, että hankkeen kokonaiskustannukset ovat enintään yhteensä arvonlisäverottomana 23 045 000 euroa maaliskuun 2021 kustannustasossa.

Käsittely

20.05.2021 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli yksikön päällikkö Jarmo Raveala. Asian-
tuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

tekninen johtaja



Kari Pudas

Lisätiedot

Jari Rosanti, projektinjohtaja, puhelin: 310 38857
jari.rosanti(a)hel.fi

Jarmo Raveala, yksikön päällikkö, puhelin: 310 23466
jarmo.raveala(a)hel.fi



§ 193

Arrendeprinciper för vissa tomter (Mellungsby, Gårdsbacka och Mellungsbacka)

HEL 2021-003320 T 10 01 01 02

Beslut

Stadsfullmäktige fastställde arrendeprinciper för:

- tomten för specialboende (AKS) 47168/1
- bostadstomterna (A) 47208/7, 47208/12, 47208/14
- bilplatstomten (LPA) 47208/9,
- småhustomterna (AP) 47291/3, 47293/11 samt
- tomten (AH) 47293/10 som ingår i detaljplaneändringarna nr 12088, 12329, 12632 och 11810 i Mellungsby fram till 31.12.2080 enligt de principer som framgår av bilaga 1.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nelskylä, stadssekreterare, telefon: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Vuokrauseriaatteet
- 2 Ote ajantasa-asebakaavasta nro 12088
- 3 Ote ajantasa-asebakaavoista nro 12329 ja 12632
- 4 Ote ajantasa-asebakaavasta nro 11810

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Detaljplane- och tomtuppgifter

Tomt för specialboende (AKS) 47168/1, detaljplan nr 12088

Stadsfullmäktige har 7.6.2017 (§ 285) godkänt detaljplaneändringen nr 12088, som vann laga kraft 28.7.2017. Enligt detaljplaneändringen hör tomten 47168/1 till ett kvartersområde för specialboende (AKS). Tom-



ten har en yta på 2 456 m² och byggrätt på 5 300 m² vy. Tomten fördes in i fastighetsregistret 5.6.2020.

På tomten får byggas ett flervåningshus i högst sju våningar. I kvartersområdet för specialboende ska byggas minst 80 % studentbostäder av byggrätten som upptas i detaljplanekartan. På första och andra våningen i byggnaden får det finnas offentliga servicelokaler. I byggnaden ska lämnas en minst 4,2 meter hög gångöppning, vars läge är approximativt i detaljplanekartan. Den totala ljudisoleringen mot trafikbuller i bostadshusets yttre skal ska vara minst 30–37 dB. På tomten upptas en områdesdel för allmän gång- och cykeltrafik och en områdesdel för en avrinningsväg. Tomten gränsar till ett järnvägsområde (LR-me) som har reserverats för metrobanan. Bilplatser behöver inte anläggas för studentbostäder.

Bostadstomterna (A) 47208/7 och 47208/14, detaljplan nr 12329

Stadsfullmäktige har 30.3.2016 (§ 89) godkänt detaljplaneändringen nr 12329, som vann laga kraft 13.5.2016. Enligt detaljplaneändringen hör tomten 47208/7 och tomten 47208/14 till ett kvartersområde för bostadshus (A). Tomten 47208/7 har en yta på 4 696 m² och byggrätt på 4 400 m² vy. Tomten 47208/14 har en yta på 1 799 m² och byggrätt på 2 500 m² vy för det huvudsakliga användningssyftet och 100 m² vy flerfunktionsutrymmen. Tomterna har ännu inte registrerats.

För tomten 47208/7 anvisas i detaljplanen en gemensam byggnadsyta som har uppdelats enligt våningshöjden i massor med tre, fyra och fem våningar. På tomten har det anvisats en underjordisk lokal (ma) och en parkeringsplats (p). I fråga om bilplatser ska det byggas minst det större av antalen 1 bilplats/120 m² vy eller 0,6 bilplatser/bostad. Besöksparkeringsplatserna ligger i gatuområdet.

På tomten 47208/14 har anvisats en sammanhängande byggnadsyta som har uppdelats i två massor med högst fem våningar. På tomten har anvisats en parkeringsplats (p). I fråga om bilplatser ska det byggas minst det större av antalen 1 bilplats/120 m² vy eller 0,6 bilplatser/bostad. Antalet bilplatser i stadens hyreshusbolag kan minskas med 20 %. Besöksparkeringsplatserna ligger i gatuområdet.

Bostadstomten (A) 47208/12 och bilplatstomten (LPA) 47208/9, detaljplan nr 12632

Stadsmiljönämnden har 7.4.2020 (§ 200) godkänt detaljplaneändringen nr 12632, som vann laga kraft 26.5.2020.

Tomten 47208/9 hör till ett kvartersområde för bilplatser (LPA). Tomtens har en yta på 1 171 m². Tomten har ännu inte registrerats.



I detaljplanen har det på tomten anvisats obligatoriska bilplatser som betjänar tomterna 47208/7, 10, 11 och 12. På tomten har anvisats en infartsramp som leder till de underjordiska lokalerna och en underjordisk lokal i vilken det får byggas bilplatser och tekniska lokaler på två plan (ma2).

Tomten 47208/12 hör till ett kvartersområde för bostadshus (A). Tomten har en yta på 474 m² och byggrätt på 2 000 m² vy. Tomten har ännu inte registrerats.

På tomten har det i detaljplanen anvisats en byggnadsyta, på vilken det är möjligt att bygga ett flervåningshus i högst åtta våningar. Körförbindelsen till den här tomten ska förverkligas via det angränsande LPA-kvartersområdet. Minimiantalet bilplatser är 1 bilplats / 120 m² vy. Antalet bilplatser i stadens hyreshusbolag kan minskas med 20 %.

Småhustomterna (AP) 47291/3 och 11 samt tomten i sambruk som betjänar boendet (AH) 47293/10, detaljplan nr 11810

Stadsfullmäktige har 10.6.2009 (§ 150) godkänt detaljplaneändringen nr 11810, som vann laga kraft 7.8.2009. Enligt detaljplanen hör tomterna 47291/3 och 47293/11 till ett kvartersområde för småhus (AP).

Tomten 47291/3 har en yta på 2 054 m² och byggrätt på 1 250 m² vy. Tomten fördes in i fastighetsregistret 17.6.2017. På tomten har det anvisats en byggnadsmassa i två våningar och en körförbindelse som delvis är gemensam med den angränsande tomten (47291/2).

Tomten 47293/11 har en yta på 6 902 m² och byggrätt på 2 900 m² vy. Tomten fördes in i fastighetsregistret 22.4.2020. I detaljplanen har det på tomten anvisats två byggnadsytor på vilka man ska placera byggnadsmassa i två våningar. På byggnadsytan ska byggas minst 17 (17rak) bostadshus som är fristående från varandra. I ytorna mellan byggnaderna är det dock möjligt att bygga ett lättbyggt garage fast i den ena eller båda byggnaderna.

På de ovannämnda AP-kvartersområdena ska service-, klubb-, hobby-, möteslokaler och övriga lokaler av liknade slag som betjänar boendet enligt detaljplanen utgöra sammanlagt minst 1 % av byggrätten. Lokalerna ska placeras på AH-tomten 47293/10 som anvisas för dem i detaljplanen. Enligt stadsmiljösektorns riktlinje förpliktas byggherrarna för AP-småhusen dock inte att uppföra byggnaden med gemensamma lokaler som förutsätts i detaljplanen på AH-tomten 47293/10. Bilplatserna som hör till tomternas parkeringsbestämmelse ska anläggas i byggnaden på markplansvåningen eller i källaren eller i ett separat garage på byggnadsytan mellan byggnaderna. Besöksparkeringen kan anläggas i gatuområdet. Minimiantalet bilplatser är 1 bilplats/bostad.



Enligt detaljplaneändring nr 11810 hör tomten 47293/10 till ett kvarter sområde i sambruk som betjänar boendet (AH). Tomten har en yta på 636 m² och byggrätt på 250 m² vy. Tomten fördes in i fastighetsregistret 22.4.2020.

På tomten har anvisats en byggnadsyta (ah) på vilken det enligt detaljplanen och i enlighet med det ovannämnda ska uppföras en byggnad i sambruk som betjänar boendet. I byggnaden eller dess källarvåning får man placera sådana skyddsrumlokaler som krävs för tomterna 47293/11, 47290/1–3 och 47291/1–3. De här lokalerna räknas inte i byggrätten för tomten. Skyddsavståndet får dock inte överskrida 250 meter. Minimiantalet bilplatser är 1 bilplats/250 m² vy.

Enligt stadsmiljösektorns riktlinje förpliktas byggherrarna för AP-småhusen dock inte att uppföra byggnaden med gemensamma lokaler som förutsätts i detaljplanen på den nämnda AH-tomten, utan i byggnaden som byggs på AH-tomten är det utöver de gemensamma lokalerna möjligt att förlägga bostäder.

Reserveringsbeslut

Tomten 47168/1

Stadsstyrelsen har 23.11.2015, § 1141, beslutat reservera tomten 47168/1 samt tomterna 47167/1–3 till 31.12.2017 för Fira Oy för partnerskapsplanläggning och planering av bostadsprojekt. I enlighet med reserveringsvillkoren ska cirka 1/3 av tomtens bostadsbyggrätt förverkligas som produktion av mellanformstyp, dvs. bostadsrättsbostäder, prisreglerade ägarbostäder eller studentbostäder och 2/3 som fritt finansierade ägar- och/eller hyresbostäder.

Tomtchefen har 6.4.2018 (§ 14) beslutat fortsätta reserveringstiden fram till 31.12.2018.

Chefen för teamet för bostadstomter har 24.4.2018 (§ 141) beslutat precisera reserveringsvillkoren i fråga om fördelningen mellan finansierings- och upplåtelseformer så att den fördelning som förutsätts i stadsstyrelsens reserveringsbeslut uppfylls i hela reserveringsområdet om kvarteret 47168 förverkligas som produktion av mellanformstyp, dvs. produktion av bostadsrättsbostäder, prisreglerade ägarbostäder eller studentbostäder.

Tomtchefen har 6.2.2019 (§ 8) beslutat fortsätta reserveringstiden fram till 31.12.2019 och 13.12.2019 (§ 95) fram till utgången av år 2020 med en precisering av finansierings- och upplåtelseformen för tomten 47168/1 så att tomten ska förverkligas som hyresbostadsproduktion



med statligt stöd (långt räntestöd) som riktas till studerande eller som bostadsproduktion av mellanformstyp (bostadsrätt eller prisreglerade).

Chefen för tomtenheten beslutade 8.9.2020 (§ 142) godkänna Settlementtiasunnot Oy som samarbetspartner för Fira Oy och precisera reserveringsvillkoren så att tomtens byggrätt ska förverkligas som hyresbostadsproduktion med statligt stöd (långt räntestöd) som riktas till studerande.

Tomtchefen har 3.2.2021 (§ 5) beslutat fortsätta reserveringstiden fram till 31.12.2021 med förutsättningen att den kortfristiga utarrenderingen ska träda i kraft före 1.7.2021 och att ansökan om bygglov ska göras före 31.12.2021.

Tomterna 47208/7, 9, 12 och 14

Stadsstyrelsen har 5.11.2018 (§ 691) beslutat reservera tomten 47208/7 för stadsmiljösektorns bostadsproduktionstjänst (ATT) för planering av bostadsrättsbostäder och tomterna 47208/11–14 (tidigare tomterna 47208/8 och 10) för planering av hyresbostäder med statligt stöd fram till 31.12.2020.

Tomtchefen har 3.2.2021 (§ 5) beslutat fortsätta reserveringen fram till 31.12.2021.

Kvartersområdet för bilplatser (LPA) 47208/9 har inte reserverats med ett separat reserveringsbeslut. Eftersom bilplatserna som anvisats på området hör endast till kvarteret 47208, kommer det att utarrenderas till tomtinnehavarna i kvarteret 47208.

Tomten 47291/3

Stadsstyrelsen har 28.11.2016 (§ 1081) beslutat reservera tomten 47291/3 för ATT för planering av bostadsrättsbostäder fram till 31.12.2018. Tomtchefen har 6.2.2019 (§ 8) beslutat fortsätta reserveringstiden fram till 31.12.2019 och på nytt 13.12.2019 (§ 95) fram till utgången av år 2020. Tomten är utarrenderad kortfristigt fram till 15.12.2021 för ansökan om bygglov.

Tomterna 47293/10 och 11

Stadsstyrelsen har 5.11.2018 (§ 691) beslutat reservera tomterna 47293/10 och 11 för ATT för planering av bostadsrättsbostäder fram till 31.12.2020. Tomterna är utarrenderad kortfristigt fram till 15.12.2021 för ansökan om bygglov.

Förslag till arrendepinciper



Arrendeprinciperna baserar sig på maximipriserna för byggnadsmark per område, som Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (ARA) har fastställt för bostadsproduktion med räntestöd, med hänsyn till tomtens framtida form för besittning och finansiering, läge samt arrendeprinciper som tidigare har fastställt för motsvarande produktionsätt på området. Genom detta eftersträvas en prissättning som är enhetlig och konsekvent. Dessutom har man beaktat de från ARA separat begärda prisuppgifterna om objekten och jämförelseuppgifterna nedan. Därtill påverkas bestämningen av tomtens värde av de ovan beskrivna detaljplanebestämmelserna.

Jämförelseuppgifter

Stadsfullmäktige har 11.3.2020 (§ 84) fastställt arrendeprinciper för småhustomten (AP) 47278/4 som ingår i detaljplan nr 11170 i Mellungsbacka utgående från att årsarrendet bestäms så att poängtalet 100 för det officiella levnadskostnadsindexet "oktober 1951 = 100" motsvaras av minimipriset 30 euro per kvadratmeter våningsyta (nuvärde 2/2021, index 1994 är cirka 598 euro). Arrendetiden löper ut 31.12.2080.

Stadsfullmäktige har 30.1.2019 (§ 31) fastställt arrendeprinciper för bostadstomten (A) 47218/2 i Mellungsbacka i Mellungsby enligt följande:

- Årsarrendet för bostadstomten 47218/2 som förverkligas som hyresbostadsproduktion med statligt stöd (långt räntestöd), bostadsrättsbostadsproduktion med statligt stöd (långt räntestöd) eller Hittas-ägarbostadsproduktion bestäms så att poängtalet 100 för det officiella levnadskostnadsindexet "oktober 1951 = 100" motsvaras av priset 25 euro per kvadratmeter bostadsvåningsyta (nuvärde 2/2021, index 1994 är cirka 499 euro).
- I fråga om affärslokaler eller därmed jämförbara lokaler, lokaler för offentlig service (t.ex. daghem), lokaler för grupphem eller andra lokaler enligt beteckningen Y som eventuellt förläggs till bostadstomterna samt för lokaler som betjänar kommunaltekniken bestäms årsarrendet så att det motsvarar arrendet för bostadsvåningsyta.
- Av årsarrendet för bostadstomterna tas 80 % ut så länge som statligt bostadslån för bostadsproduktionen på tomten återstår att amortera eller så länge som staten betalar räntegottgörelse (räntestöd) på lån som beviljats för bostadsproduktionen.
- Arrendetiden löper ut 31.12.2080.

Stadsfullmäktige har 7.6.2017 (§ 281) fastställt arrendeprinciper för tomterna för fristående småhus (AO) 47293/1–9 i Gårdsbacka i Mellungsby utgående från att årsarrendet bestäms så att poängtalet 100 för det officiella levnadskostnadsindexet "oktober 1951 = 100" motsvaras



av minimipriset 29 euro per kvadratmeter bostadsvåningsyta. Tomten var reserverad för en privatperson för riktat självverksamt byggande av ett egnahemshus. Den nämnda sökningen av egnahemshustomter och prissättningen av tomterna som hör därtill förnyas för närvarande.

Årsarrende och arrendetid

För tomter med statligt stöd tas 80 % av årsarrendet ut så länge som statligt bostadslån för bostadsproduktionen på tomten återstår att amortera eller så länge som staten betalar räntegottgörelse (räntestöd) på lån som beviljats för bostadsproduktionen.

Årsarrendet för tomten för specialboende (AKS) 47168/1 eller tomterna som bildas av den, bestäms så att poängtalet 100 för det officiella levnadskostnadsindexet "oktober 1951 = 100" motsvaras av minimipriset 27 euro per kvadratmeter våningsyta för produktion av hyresbostäder med statligt stöd (långt räntestöd). Det kalkylmässiga priset per kvadratmeter våningsyta för tomten blir enligt förslaget cirka 538 euro utan ARA-nedsättningen och cirka 431 euro med ARA-nedsättningen beaktad i prisnivån 2/2021 (index 19,94). Arrendets teoretiska effekt på boendekostnaderna är med beaktande av ARA-nedsättningen cirka 1,72 euro/m² bostadsyta i månaden.

Årsarrendet för bostadstomterna (A) 47208/7, 47208/12 och 47208/14 eller tomterna som bildas av dem, bestäms så att poängtalet 100 för det officiella levnadskostnadsindexet "oktober 1951 = 100" motsvaras av minimipriset 26 euro per kvadratmeter våningsyta för produktion av hyresbostäder med statligt stöd (långt räntestöd). Det kalkylmässiga priset per kvadratmeter våningsyta för tomten blir enligt förslaget cirka 518 euro utan ARA-nedsättningen och cirka 415 euro med ARA-nedsättningen beaktad i prisnivån 2/2021 (index 19,94). Arrendets teoretiska effekt på boendekostnaderna är med beaktande av ARA-nedsättningen cirka 1,66 euro/m² bostadsyta i månaden.

Årsarrendet för bostadstomten (A) 47208/14 eller tomterna som bildas av den bestäms i fråga om flerfunktionsutrymmet så att poängtalet 100 för det officiella levnadskostnadsindexet "oktober 1951 = 100" motsvaras minst av priset 13 euro per kvadratmeter bostadsvåningsyta. Flerfunktionsutrymmets kalkylmässiga pris per kvadratmeter våningsyta blir enligt förslaget ca 259 euro i prisnivån 02/2021 (index 19,94). ARA-nedsättningen tillämpas inte på flerfunktionsutrymmet.

Årsarrendet för bilplatstomten (LPA) 47208/9 eller tomterna som bildas av den bestäms så att poängtalet 100 för det officiella levnadskostnadsindexet "oktober 1951 = 100" motsvaras minimipriset 1 euro per kvadratmeter tomtyta.



Årsarrendet för småhustomterna (AP) 47291/3 och 47293/11 eller tomterna som bildas av dem, bestäms så att poängtalet 100 för det officiella levnadskostnadsindexet "oktober 1951 = 100" motsvaras av minimipriset 33 euro per kvadratmeter våningsyta för produktion av bostadsrättsbostäder med statligt stöd (långt räntestöd). Det kalkylmässiga priset per kvadratmeter våningsyta för tomten blir enligt förslaget cirka 658 euro utan ARA-nedsättningen och cirka 526 euro med ARA-nedsättningen beaktad i prisnivån 2/2021 (index 19,94). Arrendets teoretiska effekt på boendekostnaderna är med beaktande av ARA-nedsättningen cirka 2,11 euro/m² bostadsyta i månaden.

Årsarrendet för tomten i sambruk som betjänar boendet (AH) 47293/10 eller tomterna som bildas av den, bestäms så att poängtalet 100 för det officiella levnadskostnadsindexet "oktober 1951 = 100" motsvaras av minimipriset 33 euro per kvadratmeter våningsyta för produktion av bostadsrättsbostäder med statligt stöd (långt räntestöd). Det kalkylmässiga priset per kvadratmeter våningsyta för tomten blir enligt förslaget cirka 658 euro och cirka 526 euro med ARA-nedsättningen beaktad i prisnivån 2/2021 (index 19,94). Arrendets teoretiska effekt på boendekostnaderna är med beaktande av ARA-nedsättningen cirka 2,11 euro/m² bostadsyta i månaden.

Bostadskomplement som byggs utöver den våningsyta som anges i detaljplanen beaktas inte då arrendet bestäms.

Enligt stadsfullmäktiges beslut 1.10.1980 (ärende 18) ska årsarrendet för bostadstomter motsvara 4 % och årsarrendet för andra tomter 5 % av det kalkylmässiga tomtpriset baserat på tomtens huvudsakliga användningsändamål.

Arrendetiden är cirka 60 år, så att arrendetiden börjar från ett datum som bestäms senare och går ut 31.12.2080. Tomterna i Mellungsby har utarrenderats för ca 60 år i enlighet med vedertagen praxis.

Befogenheter

Enligt 7 kap. 1 § 8 punkten i förvaltningsstadgan fastställer stadsfullmäktige allmänna arrendeprinciper för arrendeavtal på över 30 år.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nelskylä, stadssekreterare, telefon: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Bilagor

1 Vuokrauseriaatteet



16.06.2021

- 2 Ote ajantasa-asetakaavasta nro 12088
- 3 Ote ajantasa-asetakaavoista nro 12329 ja 12632
- 4 Ote ajantasa-asetakaavasta nro 11810

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

För kännedom

Stadsmiljönämnden

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 31.05.2021 § 409

HEL 2021-003320 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto vahvistaa Mellunkylässä sijaitsevien asemakaavan muutoksiin nro 12088, 12329, 12632 ja 11810 sisältyvien:

- erityisasumisen tontin (AKS) 47168/1
- asuntotonttien (A) 47208/7, 47208/12, 47208/14
- autopaikkatontin (LPA) 47208/9,
- asuinpientalotonttien (AP) 47291/3, 47293/11 sekä
- asumista palvelevan yhteiskäyttöisen tontin (AH) 47293/10 vuokrauseriaatteet 31.12.2080 saakka liitteestä 1 ilmenevin periaatein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 27.04.2021 § 217

HEL 2021-003320 T 10 01 01 02

Eesitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle



-
- että Helsingin Mellunkylässä sijaitsevien asemakaavan muutoksiin nro 12329, 12632, 11810 ja 12088 sisältyvien erityisasumisen tontin (AKS) 47168/1, asuntotonttien (A) 47208/7, 47208/12, 47208/14, autopaikkatontin (LPA) 47208/9, asuinpientalotonttien (AP) 47291/3, 47293/11 ja asumista palvelevan yhteiskäyttöisen tontin (AH) 47293/10 vuokrauseriaatteet vahvistetaan 31.12.2080 saakka liitteestä 1 ilmenevin periaattein.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Minja Mehtälä, kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 76012
minja.mehtala(a)hel.fi



§ 194

Helsingfors underjordiska generalplan 2021 (nr 12704)

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Beslut

Stadsfullmäktige godkände Helsingfors underjordiska generalplan 2021 enligt ritning nr 12704, daterad 26.1.2021 och ändrad 27.4.2021, och på de grunder som framgår av generalplanebeskrivningen.

Behandling

Ledamoten Petrus Pennanen understödd av ledamoten Nuutti Hyttinen föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige önskar att man ska utreda möjligheterna att för Ärtholmen planera en underjordisk trafikled till parkeringslokaler.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

7 omröstningen

Ledamoten Petrus Pennanens förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige önskar att man ska utreda möjligheterna att för Ärtholmen planera en underjordisk trafikled till parkeringslokaler.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 28

Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Matti Enroth, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Maria Landén, Otto Meri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Mia Nygård-Peltola, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Juhani Strandén, Ulla-Marja Urho, Mauri Venemies

Nej-röster: 9

Zahra Abdulla, Mia Haglund, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivu-laakso, Sami Muttilainen, Hannu Oskala, Osmo Soininvaara, Anna Vuorjoki



16.06.2021

Blanka: 47

Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Tuula Haatainen, Joonas Haavisto, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaa-ra, Kati Juva, Jukka Järvinen, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Anna Laine, Johanna Laisaari, Petra Malin, Matti Niiranen, Laura Nordström, Johanna Nuorteva, Matias Pajula, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Suldaan Said Ahmed, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Lilja Tamminen, Pilvi Torsti, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Frånvarande: 1

Alviina Alametsä

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Petrus Pennanens förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 310 36154

tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Eija Kivilaakso, ledande specialsakkunnig, telefon: 310 37247

eija.kivilaakso(a)hel.fi

Heikki Hälvä, enhetschef, telefon: 310 37142

heikki.halva(a)hel.fi

Pasi Rajala, generalplanechef, telefon: 31020417

pasi.rajala(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Helsingin maanalainen yleiskaava 2021 nro 12704 kartta, päivätty 26.1.2021, muutettu 27.4.2021, päivitetty Kylk:n 27.4.2021 päätöksen mukaiseksi
- 2 Helsingin maanalainen yleiskaava 2021 nro 12704 selostus, päivätty 26.1.2021, muutettu 27.4.2021, päivitetty Kylk:n 27.4.2021 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 27.4.2021
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Viranomaisneuvottelu Helsingin maanalainen yleiskaava 2021 tarkistettu ptk 12.04.21
- 6 Tehdyt muutokset
- 7 Helsingin maanalaisen yleiskaavan liikennetunneleiden vaikutukset tieliikenteeseen -raportti (Ramboll Oy)
- 8 Helsingin maanalaiset tilat; Kaupallinen selvitys -raportti
- 9 Maanalainen kävely-ympäristö osana viihtyisää kaupunkia -raportti
- 10 Maankäytön suunnittelu ja maalämpö -raportti



Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Riksdagen

Elisa Abp

Esbo stadsplaneringscentral

Fingrid Oyj

Geologiska forskningscentralen

Helen Ab

Helen Elnät Ab

Polisinrättningen i Helsingfors

Helsingfors Hamn Ab

Helsingforsregionens handelskammare

Samkommunen Helsingforsregionens trafik

Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster

Helsingfors kyrkliga samfällighet

Helsingfors universitet, fastighetstjänster

Helsingin yrittäjät

HUS/Centralregistratorskontoret

Grankulla stad

Trafiksäkerhetsverket

Kommunikationsministeriet

Transport- och kommunikationsverket Traficom

Museiverket, skydd av kulturmiljön

Försvarsmakten

Senatfastigheter

Finlands egnahemsförbund

Strålsäkerhetscentralen

Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes), Helsingfors

Töölönkadun Pysäköintilaitos Oy

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Förslagstext

Förslagstext

Förslagstext

Förslagstext

Förslagstext

Förslagstext

Förslagstext

Förslagstext

Förslagstext

Förslagstext

Förslagstext

Förslagstext

Förslagstext

Förslagstext

Förslagstext

Förslagstext

Förslagstext

Förslagstext

Förslagstext

Förslagstext

Förslagstext

Förslagstext

Förslagstext

Förslagstext

Förslagstext

Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnads-



16.06.2021

	ordning
	Bilaga 1
	Bilaga 2
	Bilaga 3
	Bilaga 4
	Bilaga 5
	Bilaga 6
	Bilaga 7
	Bilaga 8
	Bilaga 9
	Bilaga 10
Nylands förbund	Förslagstext
Vanda stad	Förslagstext
Trafikledsverket	Förslagstext

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Generalpanelösningens centrala innehåll

Planeringsområdet för Helsingfors underjordiska generalplan för 2021 omfattar de planerade utrymmena, utrymmesreserveringarna och de redan byggda utrymmena i berget under Helsingfors hela område. I fråga om Östersundom omfattar generalplanen enbart reserveringar som inte är beroende av markanvändningen ovan jord.

Teman för generalplanen är tekniskt underhåll, trafik, fotgängarmiljö och jordvärme. Generalplanen omfattar stora tunnel- och utrymmesreserveringar för vatten- och energiförsörjning och för trafik.

Till generalplanens viktigaste ändamål hör att samordna de nya planerade utrymmena, utrymmesreserveringarna och de redan byggda utrymmena dels på olika höjdnivåer under jord, dels med planeringen och befintliga konstruktioner ovan jord. Den underjordiska generalplanen har utarbetats så att den gäller parallellt med Generalplan 2016 för Helsingfors.

Den underjordiska generalplanen är en strategisk och översiktlig långsiktplan för staden. Den styr planeringen under jord och detaljplanläggningen under och ovan jord. Den underjordiska generalplanen bidrar till att stödja och möjliggöra en förtätning av stadsstrukturen och en trivsamt miljö ovan jord.



16.06.2021

I staden finns inemot 500 byggda underjordiska utrymmen eller tunnlar som används för olika ändamål. Generalplanen har ungefär 70 nya planerade utrymmesreserveringar. Speciellt i innerstaden finns en stark koncentration av befintliga underjordiska utrymmen och tunnlar, och behovet att styra planeringen av det underjordiska byggandet är därför stort.

Det anges i generalplanen att området under jord i centrum ska utvecklas så att det i första hand betjänar funktioner, förvaltning och service som stöder centrumutvecklingen.

Den underjordiska generalplanen anvisar utrymmesreserveringar för stora och betydande utrymmen och förbindelser som är placerade under jord. Generalplanen säkerställer funktionen för befintliga tunnlar och utrymmen samt fastställer principer för underjordisk markanvändning gällande stadens hela område.

Generalplanen anger befintliga trafiktunnlar, planerade reserveringar för trafiktunnlar, riktgivande planerade trafiktunnlar, behov av underjordiska trafikförbindelser och planerade underjordiska stationer för spårtrafik. Reserveringarna för trafiktunnlar har gjorts utifrån de riktgivande eller preliminärt planerade trafiktunnlarna och genom att deras läge enligt Generalplan 2016 för Helsingfors har bestämts och preciserats. Temakartan över trafiktunnlar utgör bilaga till beskrivningen.

Som en ny reservering anger generalplanen den s.k. Hamntunneln, som är ett utrymme reserverat för hamntrafik med ett riktgivande läge. Helsingfors Hamn Ab ansvarar för att bygga och upprätthålla tunneln, och den ingår inte i väg- eller gatunätet. Hamntunneln planeras gå från Västerleden till Busholmen.

Då planerna och utredningarna preciseras upphävs eller ersätts samtidigt sådana tunnelreserveringar i Generalplan 2016 för Helsingfors som är föråldrade eller som i övrigt har blivit onödiga. Det gäller reserveringarna för Centrumtunneln, Hongasmossatunneln (Ring II), Hermanstadstunneln, Gumtäktstunneln, tunneln för Forsbyvägens förlängning och tunnelavsnittet i Viksvägens riktning mellan Gustav Vasas väg och Rönninge. I stället för den tidigare reserveringen för Centrumtunneln har generalplanen en reservering för en eventuell underjordisk matargata.

Under planläggningsarbetet har det utretts hur fungerande och trivsamma de underjordiska fotgängarförbindelserna är och tagits fram principer för utveckling av den underjordiska fotgängarmiljön i centrum. Koncentrationerna av underjordisk handel, gångtrafik och kollektivtrafik har markerats i generalplaneförslaget med stöd av utredningar som gäller dem, och bestämmelser om dem har utfärdats.



Generalplanen anger att användningen av jordvärme ska främjas där borrhandet av bergvärmebrunnar inte orsakar väsentlig olägenhet för befintliga och planerade utrymmesreserveringar. Generalplanen anger också att förutsättningarna för lokala jordvärmelösningar ska utredas vid den närmare planeringen.

Beslut som generalpanelösningen bygger på

Generalpanelösningen bidrar till att staden kan uppnå sina strategiska mål. Arbetet på förslaget till underjordisk generalplan har under beredningen baserat sig på de lagakraftvunna landskapsplanerna, och dessutom har man beaktat Helsingforsregionens etapplandskapsplan, som samtidigt varit under beredning. Generalpanelösningen beaktar också Generalplan 2016 för Helsingfors, eftersom den kommer att gälla parallellt med den underjordiska generalplanen 2021.

Utgångspunkter för området och nuläge

För området, fränsett Östersundom, gäller Helsingfors underjordiska generalplan 2011, Generalplan 2016 för Helsingfors och Generalplan 2002 för Helsingfors till de delar högsta förvaltningsdomstolen upphävde Generalplan 2016. Etapplandskapsplanen för Östersundom gäller i Östersundomområdet.

Kostnader för generalpanelösningen

Den ekonomiska genomförbarheten bedöms separat för varje projekt i samband med den noggrannare projektplaneringen. Generalplanen innehåller inte något behov av reservering för förhandsbyggande. Utrymmesreserveringarna i berget har planerats eller planeras såsom egna projekt. Beslut om eventuellt förverkligande av enskilda projekt långt i framtiden fattas efter den mer detaljerade fortsatta planeringen etappvis och projektvis.

Generalplaneförslaget offentligt framlagt

Generalplaneförslaget föredrogs för stadsmiljönämnden 26.1.2021, och nämnden beslutade 16.2.2021 hålla förslaget till Helsingfors underjordiska generalplan 2021 offentligt framlagt och samtidigt begära utlåtanden om förslaget.

Generalplaneförslaget hölls offentligt framlagt 25.2–26.3.2021, vilket kungjordes i enlighet med markanvändnings- och byggförordningen.

Två anmärkningar gjordes mot generalplaneförslaget. Påpekandena i anmärkningarna gällde ett önskemål om reservering av underjordiska fotgängarförbindelser i fastigheter i Kampen och konsekvenserna av de underjordiska reserveringarna i Smedjebacka. Anmärkningarna gällde



16.06.2021

sådant som avgörs vid den noggrannare planeringen och föranleder därför inga ändringar i generalplanen.

Det lämnades in 29 utlåtanden om generalplaneförslaget. Påpekandena i utlåtandena gällde behoven att precisera tunnarna för tekniskt underhåll och de övriga underjordiska utrymmena på generalplanekartan, utredning av konsekvenserna av trafiktunnarna, i synnerhet hamntunneln, på den regionala och landsomfattande biltrafiken, Tallinntunnelns sträckning och generalplanebestämmelsen om hamntunneln. Utlåtandena tog också fasta bl.a. på beslutssituationen för landskapsplanen, behovet av att närmare utreda klimatkonsekvenserna, effekterna under byggtiden och översvämningsriskerna, användningen av schaktmassor, säkerheten, möjligheterna till flexibel användning av de underjordiska utrymmena och utnyttjandet av jordvärme.

Utlåtanden kom från följande:

1. Nylands förbund
2. NTM-centralen i Nyland
3. Kommunikationsministeriet
4. Samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT)
5. Trafikledsverket
6. Transport- och kommunikationsverket Traficom
7. Direktionen för trafikaffärsverket (HST)
8. Riksdagen
9. Försvarmakten
10. Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster (HRM)
11. Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes)
12. Geologiska forskningscentralen
13. Helsingfors Hamn Ab
14. Helen Ab och Helen Elnät Ab
15. Helsingfors Universitet, fastighetstjänster
16. Senatfastigheter
17. Elisa Abp



18. Fingrid Oyj
19. Esbo stad
20. Vanda stad
21. Kultur- och fritidssektorn/stadsmuseet
22. Helsingforsregionens handelskammare
23. Helsingin Yrittäjät ry
24. Helsingfors kyrkliga samfällighet, Fastighetsbyrån
25. Finlands Egnahemsförbund rf
26. Töölönkadun Pysäköintilaitos Oy

Dessutom meddelade följande att de inte har något att yttra: Grankulla stad, Strålsäkerhetscentralen och social- och hälsovårdssektorn.

Åtgärder efter att generalplaneförslaget hölls offentligt framlagt

Myndigheternas samråd i förslagsfasen i enlighet med markanvändnings- och byggförordningen ordnades 12.4.2021. En promemoria från samrådet utgör bilaga.

Sakkunniga från olika avdelningar vid stadskansliet deltog i myndigheternas samråd, varutöver ställningstaganden från strategiavdelningen 11.5.2020 tillställdes stadsmiljösektorn med tanke på samarbetet i fortsättningen.

I rapporten om växelverkan anges anmärkningarna och myndighetsutlåtandena om generalplaneförslaget i sammandrag och bemötandena till påpekandena i dessa.

Det som framförts i påpekandena har beaktats med hänsyn till generalplanens mål och i den mån det är ändamålsenligt.

I generalplanekartans beteckningar eller bestämmelser och i det övriga materialet gjordes ändringar efter att generalplanen varit offentligt framlagd. För ändringarna redogörs närmare i generalplanebeskrivningens sista kapitel. De har också samlats i bilagan över ändringar (Tehdyt muutokset).

Närmare motiveringar

Konsekvenserna av generalpanelösningen och de närmare motiveringarna till denna framgår av den bifogade generalplanebeskrivningen.



16.06.2021

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi
Eija Kivilaakso, ledande specialsakkunnig, telefon: 310 37247
eija.kivilaakso(a)hel.fi
Heikki Hälvä, enhetschef, telefon: 310 37142
heikki.halva(a)hel.fi
Pasi Rajala, generalplanechef, telefon: 31020417
pasi.rajala(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Helsingin maanalainen yleiskaava 2021 nro 12704 kartta, päivätty 26.1.2021, muutettu 27.4.2021, päivitetty Kylk:n 27.4.2021 päätöksen mukaiseksi
- 2 Helsingin maanalainen yleiskaava 2021 nro 12704 selostus, päivätty 26.1.2021, muutettu 27.4.2021, päivitetty Kylk:n 27.4.2021 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 27.4.2021
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Viranomaisneuvottelu Helsingin maanalainen yleiskaava 2021 tarkistettu ptk 12.04.21
- 6 Tehdyt muutokset
- 7 Helsingin maanalaisen yleiskaavan liikennetunneleiden vaikutukset tieliikenteeseen -raportti (Ramboll Oy)
- 8 Helsingin maanalaiset tilat; Kaupallinen selvitys -raportti
- 9 Maanalainen kävely-ympäristö osana viihtyisää kaupunkia -raportti
- 10 Maankäytön suunnittelu ja maalämpö -raportti

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Riksdagen
Elisa Abp
Esbo stadsplaneringscentral
Fingrid Oyj
Geologiska forskningscentralen
Helen Ab
Helen Elnät Ab
Polisinrättningen i Helsingfors
Helsingfors Hamn Ab
Helsingforsregionens handelskammare

Bilagor till utdrag

Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext



16.06.2021

Samkommunen Helsingforsregionens trafik	Förslagstext
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster	Förslagstext
Helsingfors kyrkliga samfällighet	Förslagstext
Helsingfors universitet, fastighetstjänster	Förslagstext
Helsingin yrittäjät	Förslagstext
HUS/Centralregistratorskontoret	Förslagstext
Grankulla stad	Förslagstext
Trafiksäkerhetsverket	Förslagstext
Kommunikationsministeriet	Förslagstext
Transport- och kommunikationsverket Traficom	Förslagstext
Museiverket, skydd av kulturmiljön	Förslagstext
Försvarsmakten	Förslagstext
Senatfastigheter	Förslagstext
Finlands egnahemsförbund	Förslagstext
Strålsäkerhetscentralen	Förslagstext
Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes), Helsingfors	Förslagstext
Töölönkadun Pysäköintilaitos Oy	Förslagstext
Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland	Förslagstext Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning Bilaga 1 Bilaga 2 Bilaga 3 Bilaga 4 Bilaga 5 Bilaga 6 Bilaga 7 Bilaga 8 Bilaga 9 Bilaga 10
Nylands förbund	Förslagstext
Vanda stad	Förslagstext
Trafikledsverket	Förslagstext

För kännedom

Stadsmiljönämnden
Stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566



16.06.2021

Stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion
Direktionen för trafikaffärsverket
Trafikaffärsverket
Stadsmuseet
Fostrans- och utbildningssektorn
Kultur- och fritidssektorn
Social- och hälsovårdssektorn
Servicehelheten markanvändning och stadsstruktur
Översiktsplanering av markanvändningen
Detaljpanelläggning

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 07.06.2021 § 431

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Helsingin maanalaisen yleiskaavan 2021 26.1.2021 päivätyn ja 27.4.2021 muutetun piirustuksen nro 12704 mukaisena ja yleiskaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

31.05.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi
Eija Kivilaakso, johtava erityisasiantuntija, puhelin: 310 37247
eija.kivilaakso(a)hel.fi
Heikki Hälvä, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37142
heikki.halva(a)hel.fi
Pasi Rajala, yleiskaavapäällikkö, puhelin: 31020417
pasi.rajala(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 27.04.2021 § 214

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Hankennumero 5066_9

Esitys



16.06.2021

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 26.1.2021 päivätyn ja 27.4.2021 muutetun Helsingin maanalainen yleiskaava 2021 -ehdotuksen (nro 12704) hyväksymistä. Maanalainen yleiskaava 2021 koskee pääsääntöisesti koko Helsingin alueen maanalaisia kallioon sijoittuvia ja suunniteltuja tiloja. Kaavaehdotukseen tehdyt muutokset ilmenevät kaavaselostuksesta.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksen-
teko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Käsittely

27.04.2021 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavina olivat johtava erityisasiantuntija Eija Kivilaakso ja diplomi-insinööri Karri Kyllästinen. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

16.02.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

09.02.2021 Pöydälle

26.01.2021 Pöydälle

12.05.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

28.04.2020 Pöydälle

21.04.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Eija Kivilaakso, johtava erityisasiantuntija, puhelin: 310 37247
[eija.kivilaakso\(a\)hel.fi](mailto:eija.kivilaakso(a)hel.fi)



16.06.2021

Pasi Rajala, Yleiskaavapäällikkö, puhelin: 09 310 20417
pasi.rajala(a)hel.fi
Raisa Kiljunen-Siirola, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37209
raisa.kiljunen-siirola(a)hel.fi
Karri Kyllästinen, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37347
karri.kyllastinen(a)hel.fi
Heikki Hälvä, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37142
heikki.halva(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 11.03.2021 § 44

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Lausunto

Liikenneliikelaitoksen johtokunta antoi kaupunkiympäristölautakunnalle Helsingin maanalainen yleiskaava 2021 -ehdotuksesta seuraavana lausunnon:

Helsingin maanalaisen yleiskaavan ehdotuksessa on esitetty Helsingin vuonna 2016 hyväksytyä yleiskaavaa täydentäviä, tarkentavia ja osin kumoavia ratkaisuja, jotka liittyvät liikenneliikelaitoksen (HKL) vastuulla olevien joukkoliikennepalveluiden järjestämiseen. Maanalaisessa yleiskaavassa esitetään varauksia niin metroliikenteen, raitioliikenteen kuin kävelyn ja pyöräilyn tulevaisuuden ratkaisuihin. Lisäksi maanalaisen yleiskaavan valmistelun yhteydessä on teetetty selvityksiä periaatteista, joilla maanalaisia tiloja ja järjestelmiä tulee Helsingissä toteuttaa. Nämä selvitykset etenkin maanalaisen kävely-ympäristön kehittämisen sekä maanalaisen rakentamisen turvallisuuden osalta palvelevat hyvin myös HKL:n vastuulla olevien kohteiden toteuttamisessa.

HKL:n kannalta merkittävimmät maanalaisen yleiskaavan ratkaisut kohdistuvat tulevaisuuden liikenneväyliin varautumiseen sekä keskustan alueen maanalaisten kävely-yhteyksien parantamiseen. HKL:n hallinnoimat maanalaiset keskusta-alueen tilat nivoutuvat yhteen viereisten maanalaisten tilojen kanssa. Tämän kokonaisuuden hallitseminen kokonaisuutena on olennaista yhtenevän ja kaupunkilaisia hyvin palvelevan maanalaisen ympäristön luomiseksi. Maanalainen yleiskaava ja myöhemmän tarkemman kaavoituksen merkitys on tässä suuri. Lisäksi maanalaisessa yleiskaavassa poistuu osa sellaisista maanalaisista liikennetunnelivarauksista (esim. Koskelantien jatkeen tunneli), joilla on ollut rajoittavia vaikutuksia paitsi maanalaisten myös maanpäällisten joukkoliikenneyhteyksien toteuttamiseen.

Maanalaisessa yleiskaavassa on esitetty HKL:n näkökulmasta kaikki olennaisimmat näköpiirissä olevat tulevaisuuden tarpeet maanalaisten joukkoliikenneväylien toteuttamiseen. Näitä ovat rautatieyhteyksien



16.06.2021

osalta Pisara-rata, Helsinki-Tallinna tunneli ja Lentoradan tunneli asemineen ja tarvittavine maanalaisine kulkuyhteyksineen. Metroliikenteen osalta kaavassa varaudutaan Östersundomin metron tunnelinyhteyksiin, Vuosaaren metron jatkamiseen tunnelissa sekä metroradan siirtämiseen maan alle Kulosaaressa. Kamppi-Töölö-Pasila -välin maanalainen metrovaraus on kaavassa esitetty raideliikenteen runkoyhteytenä, joka mahdollistaa sen toteuttamisen myös maanalaisena pikaraitiotieyhteytenä. Tämä tukee muita maanalaisen yleiskaavan raitiotieyhteyksiä, mm. Meilahti-Pasila-Vallila -välille esitettyä pikaraitiotietunnelia (Kantakaupungin poikittainen pikaraitiotietunneli) sekä Kampista Katajanokan kautta Korkeasaareen kulkevaa tunneliyhteyttä (Keskustan poikittainen pikaraitiotietunneli). Maanalaisessa yleiskaavassa on myös merkitty merkittävimmät maanalaiset pyöräily-yhteydet Kaisantunneli, Marian pyöräliikennetunneli sekä Malminkartanon pyöräliikennetunneli.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Artturi Lähdetie, yksikön johtaja, puhelin: 310 35245
artturi.lahdetie(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 11.3.2021

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Kymp/Makan yleissuunnittelupalvelu on pyytänyt Helsingin kaupunginmuseolta lausuntoa Helsingin maanalaisen yleiskaavan 2021 ehdotuksesta (nro 12704). Kaupunginmuseo lausuu asiasta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta.

Suunnittelualueena on koko Helsingin kaupungin hallinnollinen alue. Östersundomin osalta on kuitenkin ratkaistu vain tietyt varaustarpeet. Maanalainen yleiskaava on oikeusvaikutteinen. Kaava ohjaa asemakaavoitusta ja muuta yksityiskohtaisempaa suunnittelua. Maanalaisen yleiskaavaluonnoksen sisällöllisiä teemoja ovat tekninen huolto, liikenne, maanalainen kävely-ympäristö ja maalämpö. Kaavaehdotus sisältää vesi- ja energihuollon sekä liikenteen suuret tunneli- ja tilavaraukset ja muita merkittäviä maanalaisia tilavarauksia. Maan päälle tulevan rakentamisen vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriympäristöön ja luontoon on selvitetty Helsingin yleiskaavan 2016 ja Östersundomin yhteisen yleiskaavan valmistelussa. Helsingin yleiskaava ja asemakaavat sisältävät arvojen turvaamista koskevia määräyksiä,



jotka tulee ottaa huomioon maanalaisten hankkeiden maanpäällisten rakenteiden tarkemmassa suunnittelussa. Maanalaisten hankkeiden vaikutusten arviointi tehdään vasta tarkemmassa suunnittelussa.

Kaupunginmuseon tarkastelu kohdistuu maanalaisten tilojen aiheuttamiin maanpäällisiin muutoksiin. Kulttuuriympäristöön vaikuttavat haitat syntyvät maanalaisten tilojen suuaukoista, ilmastointiin ja pelastukseen liittyvistä rakenteista sekä rakentamisen aikaisista työmaahaitoista, sisäänajotunneleista ja louheesta.

Kaavakarttaehdotuksessa ylläolevat kulttuuriperintöön vaikuttavat tekijät ja niiden vaatimat toimenpiteet mainitaan koko kaava-alueella koskevassa määräyksessä. Niiden sijoittamisessa ja yhteensovittamisessa maanpäällisiin rakenteisiin tulee ottaa huomioon kaupunkikuva, arvokas kulttuuriympäristö, suojelutavoitteet ja tilaan sopeuttaminen sekä mahdollisuudet yhteisiin ratkaisuihin. Kaavaselostuksessa on oma luku maanalaisen kaavan vaikutuksista kaupunkikuvaan, kulttuuriperintöön ja luontoon.

Maanalaisten tilojen kulkuyhteydet, savunpoistokuilujen ja ilmanvaihdon poistopiiput esitetään vasta tarkemmissa suunnitelmissa ja kaavoissa. Kaupunginmuseo pitää erityisen tärkeänä, ettei maanalaisia tiloja varten jouduta avaamaan maanpäällisiä alueita laajalti. Tällöin voidaan menettää rakennettuun ympäristöön, kiinteisiin muinaisjäänöksiin ja muuhun kulttuuriperintöön sisältyviä arvoja. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaat puistot, niiden kasvillisuus ja puusto, sisältyvät kulttuuriperintöömme.

Kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettava maanalaisen yleiskaavan ehdotukseen.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 3.6.2020

Lisätiedot

Markku Heikkinen, tutkija, puhelin: +358 9 310 71552
markku.heikkinen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveystoimiala 22.6.2020

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Helsingin Kaupunkiympäristön toimiala, maankäytön yleissuunnittelu on pyytänyt sosiaali- ja terveystoimialalta lausuntoa maanalaisen yleiskaavan 2021 luonnoksesta.



Maanalaisen yleiskaavan 2021 valmistelun tavoitteena on, että Helsingin kaupunginvaltuusto voi tehdä siitä hyväksymispäätöksen vuonna 2021. Helsingin maanalaisen yleiskaavan 2021 suunnittelualue käsittää koko Helsingin alueen. Kaava ohjaa asemakaavoitusta ja muuta yksityiskohtaisempaa suunnittelua. Maanalaisen yleiskaavaluonnoksen sisällöllisiä teemoja ovat tekninen huolto, liikenne, maanalainen kävely-ympäristö ja maalämpö. Kaavaluonnos sisältää vesi- ja energihuollon sekä liikenteen suuret tunneli- ja tilavaraukset ja muita merkittäviä maanalaisia tilavarauksia.

Sosiaali- ja terveystoimialan osalta maanalainen yleiskaava vaikuttaa erityisesti Laakson sairaala-alueen toimintoihin. Laakson sairaalan hankesuunnitelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 10.6.2020. Maanalaisen yleiskaavan tulee mahdollistaa Laakson yhteissairaalalle suunnitellut maanalaiset tilat ja yhteydet, jotka on esitetty asemaakaavan muutoksen ehdotussuunnitelmassa.

Kaukojäähdytysasemat sekä lämpökeskukset

Laakson sairaala-alueelle on maanalaisen yleiskaavan suunnitelmissa jäähdytyskeskus. Luonnoksessa esitetään, että suunnittelun jatkuessa tulee sen suunnitelmia tarkentaa, ottaen huomioon muut alueen maanalaiset tilavaraukset ja yhteensovittaa eri osapuolten tarpeet. Jäähdytyskeskuksen tilavarausta ei ole osoitettu kaavakartalla, koska sen suunnittelu on vielä niin aikaisessa vaiheessa.

Laakson yhteissairaalan kannalta on tärkeää, että jäähdytyskeskus voidaan sijoittaa kalliotilojen yhteyteen, mutta se ei voi rajoittaa sairaalahankkeen ratkaisua eikä toteutusta. Sen suunnittelu tulee toteuttaa yhteistyössä sairaalahankkeen kanssa ja sairaalahankkeen tavoitteiden mukaisesti.

Yhteissairaalan hanke toteuttaa osana hanketta oman maalämpöratkaisunsa.

Liikennetunnelit

Kaupungin poikittainen pikaraitiotunneli Meilahti-Pasila-Vallila-akselilla on huomioitu Laakson sairaalan suunnittelussa. Sen linjausta ei voi siirtää yhtään etelämmäksi, jottei sairaalan suunnitelmien toteuttaminen esty.

Laakson yhteissairaalan asemakaavan muutoksen ehdotussuunnitelmassa on esitetty varaus Meilahden ja Laakson sairaaloiden yhdi-



16.06.2021

stävän logistiikkatunnelin lisäksi sairaaloiden väliselle ajoyhteydelle. Myös Auroranportin tunneliyhteys on suunnitelmassa mukana.

Pysäköinti

Suunnitellulle sairaalatoiminnalle tarvitaan riittävästi autopaikkoja, joissa pitää ottaa huomioon myös sairaala-alueella säilytettävän Synapsia-rakennuksen ja sen mahdollisen laajennusvaran tarvitsemat autopaikat. Toimiala esittää, että kallioon olisi mahdollista sijoittaa enintään 600 autopaikkaa.

Kallioresurssit

Sairaalan tonttia käytetään tehokkaasti ja tukitoimintoja sijoitetaan maanalaisiin tiloihin ja kallioon. Sairaalan kallioresurssitarve on esitetty asemakaavan muutoksen kaavaehdotuksessa.

Lisätiedot

Pirjo Sipiläinen, arkkitehti, puhelin: 310 42256
pirjo.sipilainen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Pelastuslaitos Pelastustoimen osasto Pelastusjohtaja
14.06.2017 § 2

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Päätös

Pelastuslaitos antaa seuraavan lausunnon Helsingin maanalaisen yleiskaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1294-00/17.

Yleistä

Maanalaisia tiloja suunniteltaessa tulee jo hankkeen kaavoituksen alkuvaiheessa huomioida pelastus- ja paloturvallisuusasiat sekä neuvottava niistä pelastuslaitoksen kanssa. Ratkaisuihin on laadittava suunnitelmat ja ne on esiteltävä ja hyväksyttävä pelastuslaitoksella.

Asian tässä vaiheessa pelastuslaitos toteaa yleisellä tasolla, että kaavamutoksen valmistelua tulee tehdä tiiviissä yhteistyössä pelastuslaitoksen kanssa ja asiassa tulee järjestää erillisiä neuvotteluita pelastus- ja paloturvallisuusasioiden läpikäymiseksi yksityiskohtaisesti.

Maanalaisen yleiskaavan muutoksen yhteydessä aiemmin laadittu maanalaisten toimintojen turvallisuus selvitys tulee päivittää ajantasalle ja täydentää mahdolliset uudet riskit sekä samalla tarkentaa tarvittavin



osin. Pelastuslaitos esittää mielellään mielipiteensä selvityksen laatimisen yhteydessä.

Väestönsuojelu

Poikkeusoloihin ja väestönsuojeluun varautumisen osalta tarkasteltuna, pelastuslaitoksella ei ole maanalaisten tilojen varaustarpeita. Uusimman pelastuslain (379/2011) myötä kunnilta on poistunut, vielä edellisessä pelastuslaissa (468/2003) ollut velvoite, rakentaa yleisiä väestönsuojia ulkona liikkuvalla väestölle, kunnassa asuville ja oleskeleville, jos heidän ei voitu katsoa tulevan riittävästi muutoin turvatuksi.

Aiemman lainsäädännön johdosta, vuoden 1986 maanalaisten toimintojen tilanvaraussuunnitelmassa, on kallioresursseja varattu väestönsuojien rakentamista varten. Erityisesti pientalovaltaisilla esikaupunkialueilla, joissa rakennuskannasta johtuen ei ole syntynyt väestönsuojien rakennusvelvoitteita, ja alueet ovat rakenteellisen suojaamisen osalta nk. puutealueita. Edellä mainittujen kallioresurssien mahdollisessa tulevassa muussa käytössä, tulisi huomioida niiden varustaminen myös väestönsuojalaittein, alueellisen väestönsuojaustason parantamiseksi.

Uusien aluerakentamiskohteiden suojaratkaisuissa tulisi tarkastella myös alueellisten yhteiskalliosuojien rakentamismuutosta. Kalliosuoja tarjoaa paremman suojaustason kuin kiinteistöön rakennettava talosuoja. Kalliosuojan hyvin suunnitellulla normaaliolojen käyttötarkoituksella voidaan alueen asukkaille tarjota mm. liikunta- ja vapaa-ajantiloja, joita ei maanpäällisen tonttitilan puutteen vuoksi voitaisi muutoin tarjota (esim. Itäkeskuksen uimahalli, Maunulan liikuntahalli, Hakaniemen/Merihaan palloiluhalli). Myös alueellinen pysäköinti voidaan ratkaista rakentamalla yhteiskalliosuoja (Herttoniemenranta).

Päätöksen perustelut

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää pelastuslaitoksen kannanottoa Helsingin maanalaisen yleiskaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1294-00/17.

Uudessa maanalaisessa yleiskaavassa varaudutaan mm. Helsingin uuden yleiskaavan ja valmisteilla olevan Östersundomin kuntien yhteisen yleiskaavan tuomiin tiivistyvän kaupunkirakenteen, kaupallisten toimintojen, liikkumismuotojen kehittymisen ja energiatarpeiden edellyttämiin maanalaisiin tilatarpeiden muutoksiin. Kaavassa huomioidaan jo rakennetut maanalaiset tilat ja turvataan yhteiskunnalle elintärkeiden uusien hankkeiden tilavaraukset. Helsingissä on nykyisin yli 400 maanalaista tilaa. Maanalaisten tilojen varaussuunnitelmaa ylläpidetään kaupunkisuunnitteluvirastossa. Lähtökohtana kaavan valmistelussa on mm. maanalaisten tilojen turvallisuuden varmistaminen rakentamisen ja



16.06.2021

käytön aikana ja yhteistyö maanalaisten tilojen ja tilavarausten haltijoiden sekä eri viranomaistahojen kanssa. Maanalainen yleiskaava sisältää vain merkittävimmät maanalaiset tilavaraukset.

Asian aikataulu on seuraava. Vuonna 2017 ja 2018 suunnitellaan, käydään neuvotteluja ja yhteensovitetään maanalaisia tilavarauksia sekä laaditaan selvityksiä ja tehdään vaikutusten arviointia. Maanalainen yleiskaavaluonnos esitellään lautakunnalle arviolta vuoden 2018 lopulla. Vuonna 2019 maanalaisen yleiskaavan luonnosta tarkennetaan maanlaiseksi yleiskaavaehdotukseksi saadun palautteen, täydentyneiden vaikutusten arviointien sekä selvitysten yms. pohjalta. Tämän hetkisen arvion mukaan maanalainen yleiskaavaehdotus on kaupunkiympäristölautakunnan käsittelyssä vuoden 2019 aikana ja kaupunginhallituksen sekä kaupunginvaltuuston käsittelyssä vuoden 2020 aikana.

Asiassa on järjestetty aloitusvaiheen viranomaispalaveri ja kaupunkisuunnittelun kanssa on sovittu, että valmistelua tehdään tiiviissä yhteistyössä pelastuslaitoksen kanssa.

Lisätiedot

Kimmo Kartano, vanhempi palotarkastaja, puhelin: 0403514306
kimmo.kartano(a)hel.fi

Keskushallinto Rakentamispalveluliikelaitos 13.6.2017

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt rakentamispalvelulaitokselta (jäljempänä Stara) 26.4.2017 päivätyllä ilmoituksellaan Staran lausuntoa Helsingin maanalaisen yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Lausuntopyynnön liitteenä toimitettiin myös maanalaisen yleiskaavan muutoksen suunnitteluperiaatteet.

Helsingin, lajissaan ainutlaatuinen, ensimmäinen maanalainen yleiskaava tuli voimaan vuonna 2011. Kaupunkirakenteen nopeasta kehitymisestä, varsinkin ydinkeskustassa, johtuen on osa siinä esitetyistä varauksista jo pahasti vanhentuneita. Samalla on noussut esille suuri joukko uusia maanalaisia varaustarpeita. Tämän vuoksi, kaupungin omasta aloitteesta, kaupunkisuunnitteluvirasto on esitellyt lautakunnalle uuden maanalaisen yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä suunnitteluperusteet 25.4.2017. Samalla se on pyytänyt näistä kannanottoja maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti kaavaalueen ja sen vaikutusalueen mahdollisilta osallisilta.



16.06.2021

Maanalaisen yleiskaavan muutoksen suunnitteluperiaatteissa, sen kahdessatoista alakohdassa, kuvataan monipuolisesti ja kattavasti kaikkia niitä osa-alueita, joiden avulla voidaan varmistaa maanalaisten tilojen monipuolista käyttöä ja tehostaa kalliitilojen suunnitelmallista hyödyntämistä tulevaisuudessa. Maanalaisen yleiskaavan painopisteet ovat yhteneviä maanpäällisen yleiskaavan kanssa.

Stara haluaa kuitenkin tuoda esille ja painottaa kaupunkitekniikan teknisen huollon tukikohtatarpeita tulevaisuudessa. Stara on joutunut luopumaan viimevuosina jo useasta kantakaupungin toimipisteestä maanpäällisen kaavoituksen muuttaessa alueiden käyttöä enemmän liike- ja asuinrakentamista suosivaksi. Poistumat on tähän asti voitu korvata Kampin ja Jätkäsaaren maanalaisilla tukikohtilla. Uudessa maanalaisessa yleiskaavassa tulee varmistaa, että Staran tuottamille palveluille varmistetaan sijainniltaan, lukumäärältään, sekä laajuudeltaan oikeanlaiset maanalaiset tilavaraukset silloin kun edullisempien maanpäällisten tilojen käyttö on mahdotonta.

Muutoin ei Staralla ole huomauttamista Helsingin maanalaisen yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ja uuden kaavan suunnitteluperiaatteisiin.

Lisätiedot

Jyrki Määttänen, toimitilapäällikkö, puhelin: 310 38569
jyrki.maattanen(a)hel.fi

Kaupunginmuseo 8.6.2017

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Kaupunginmuseo on tutustunut kaupunkisuunnitteluviraston laatimaan Helsingin maanalaisen yleiskaavan muutoksen suunnitteluperiaatteisiin ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan. Kaupunginmuseo lausuu asiasta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta.

Suunnittelualueena on Helsingin kaupungin hallinnollinen alue. Kaavamuutoksessa on mukana myös Östersundomin alue, joka ei ole ollut mukana Helsingin vuonna 2011 lainvoiman saamassa maanalaisessa yleiskaavassa. Maanalainen yleiskaava sisältää vain merkittävimmät maanalaiset tilavaraukset. Siinä otetaan huomioon uuden yleiskaavan painopistealueet.

Kaupunginmuseon tarkastelu kohdistuu maanalaisten tilojen aiheuttamiin maanpäällisiin muutoksiin. Maanalaisten tilojen kulkuyhteydet, savunpoistokuilujen ja ilmanvaihdon poistopiiput esitetään vasta tar-



16.06.2021

kemmissä suunnitelmissa ja kaavoissa. Kaupunginmuseo pitää erityisen tärkeänä, ettei maanalaisia tiloja varten jouduta avaamaan maanpäällisiä alueita laajalti. Tällöin voidaan menettää rakennettuun ympäristöön ja kulttuuriperintöön sisältyviä arvoja. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaat puistot, niiden kasvillisuus ja puusto, sisältyvät kulttuuriperintöömme. Kaupungin topografia ja sen säilyttäminen on myös oleellinen Helsingin historiallisen ympäristön identiteetille. Huomioon on otettava myös kiinteät muinaisjäännökset, jotka ovat muinaismuistolain perusteella suojeltuja.

Kaupunginmuseo korostaa yleiskaavan laadintavaiheessa vaikutusten arvioinnin tärkeyttä rakennettuun ympäristöön ja kulttuuriperintöön.

Kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettava maanalaisen yleiskaavan muutoksen suunnitteluperiaatteista ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Lisätiedot

Markku Heikkinen, tutkija, puhelin: +358 9 310 71552
markku.heikkinen(a)hel.fi

Kiinteistövirasto Geotekninen osasto 23.5.2017

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Maalämpökaivojen toteuttamisedellytykset on jo otettu huomioon suunnitteluperiaatteissa (kohta 2.9). Geotekninen osasto haluaa silti tuoda esiin sen, että todellisuudessa olemassa olevat maalämpökaivot ulottuvat mitä todennäköisemmin naapurikiinteistöjen alueelle. Geotekninen osasto on satunnaisesti mittauttanut maalämpökaivojen taipumia eri hankkeiden yhteydessä. Nämä mittaukset ovat osoittaneet, että maalämpökaivojen taipumat ovat niin merkittäviä, että ne voivat tulevaisuudessa vaikuttaa maalämpökaivojen porauslupien myöntämiseen alueellisesti tai ne voivat aiheuttaa kiinteistöoikeudellisia kysymyksiä eri oikeusasteissa. Viimeisin esimerkkitapaus on tontinluovutuskilpailu Postipuiston alueelta. Geotekninen osasto tilasi vuodenvaihteessa 2016 - 2017 Geologian tutkimuskeskukselta geoenergiapotentiaaliselvityksen Pohjois-Pasilan Postipuiston alueelta. Tätä selvitystä varten porattiin kolme tutkimusreikää, joiden nimellisipituus oli 300 metriä ja halkaisija 5,5". Ennen reikien varustamista lämmönkeräysputkistolla reikien todelliset taipumat mitattiin. Mittaustuloksista laskettiin kullekin reiälle taso- ja kokonaispoikkeamat, jotka olivat noin 80 - 90 metrin luokkaa kunkin reiän pohjalla. Tästä syystä alueen suunnittelun yhteydessä päätettiin, ettei alueella voida sallia korttelikohtaista maalämpö-



16.06.2021

kenttää, koska ei voida osoittaa, että kentän kaikki maalämpökaivot sijaitisivat korttelin alueella.

Lisäksi geotekninen osasto esittää, että olisi hyvä, jos myös tulevien maanalaisten tilojen ajoyhteyksien maanpäälliset sijainnit merkittäisiin maanalaiseen yleiskaavaan. Edelleen olisi hyvä, että on tilojen toteutuneet/suunnitellut kattotasot olisi merkitty maanalaiseen yleiskaavaan nykyisin merkityn lattiataason ohella.

Lisätiedot

Ilkka Satola, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37817
ilkka.satola(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 25.04.2017 § 188

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti hyväksyä 25.4.2017 päivätyt suunnitteluperiaatteet Helsingin maanalaisen yleiskaavan laatimisen pohjaksi ja merkitä tiedoksi 25.4.2017 päivätyn osallistumis- ja arviointisuunnitelman.

Käsittely

25.04.2017 Ehdotuksen mukaan

Lautakunta päätti käsitellä esityslistan asian Ykp/1 asian Vp/2 jälkeen.

Esittelijä

yleiskaavapäällikkö
Rikhard Manninen

Lisätiedot

Eija Kivilaakso, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37247
eija.kivilaakso(a)hel.fi
Raila Hoivanen, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37482
raila.hoivanen(a)hel.fi
Pekka Leivo, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37388
pekka.leivo(a)hel.fi



16.06.2021

§ 195

Detaljplaneändring för flervåningshustomter i Äggelby (Timmerdammsvägen 6, Gesällvägen 1, Stendammsvägen 6; nr 12630)

HEL 2019-010366 T 10 03 03

Beslut

Stadsfullmäktige godkände detaljplaneändring för kvarteret 28309, tomten 6 i kvarteret 28305 och gatuområde i 28 stadsdelen (Äggelby, Dammen) enligt ritning nr 12630, daterad 27.10.2020, och på de grunder som framgår av detaljplanebeskrivningen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12630 kartta, päivätty 27.10.2020
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12630 selostus, päivätty 27.10.2020, päivitetty Kylk:n 27.10.2020 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 8.6.2020, täydennetty 27.10.2020 ja asukastilaisuuden muistio 21.11.2019
- 4 Päätöshistoria

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Helen Ab
Helen Elnät Ab
Samkommunen Helsingforsregionens trafik
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster
Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland

Bilagor till utdrag

Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning
Bilaga 1
Bilaga 2



Den som sökt detaljplaneändring

Bilaga 3
Förslagstext
Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Detaljpanelösningens centrala innehåll

Detaljplaneändringen (detaljpanelösningen) gäller det kvarter som avgränsas av Timmerdammsvägen, Gesällgränden och Gesällstigen, hörntomten vid Stendammsvägen och Risdammsvägen samt Stendammsstigen.

Målet är att göra det möjligt att bygga nya bostäder och ett nytt daghem nära spårvägslinjen Jokerbanan. Det är meningen att de nuvarande af-färsbyggnaderna och det befintliga daghemmet ska rivas.

Den nya bostadsvåningsytan uppgår till 3 050 m² och våningsytan för allmänna byggnader till 1 800 m². Antalet invånare ökar med ca 80. Det genomsnittliga exploateringstalet (e) för tomterna i kvarteret 28309 är 0,67. Exploateringstalet (e) för tomterna med nya byggnader i kvarteret och för parkeringstomten är 0,75. Det genomsnittliga exploateringstalet (e) för de tomter som planläggs i kvarteret 28035 är 0,93 och för tomten med nya byggnader 1,47. Den höga siffran förklaras av att parkeringen förläggs till den ena tomten.

Att detaljpanelösningen genomförs har speciellt den effekten att daghemstjänsterna i området blir bättre och att det byggs nya bostäder i närheten av hållplatser på Jokerbanan. Det nya daghemmet placeras intill ett sammanhängande gång- och cykelstråk, Gesällstigen, som anläggs i samband med Jokerbanan. Gesällstigen sträcker sig från Åg-gelby centrum till Helsingforsparken och medger i en nära framtid en smidig förbindelse från tjänsterna vid den till hållplatser på Jokerbanan och busshållplatser.

Beslut som detaljpanelösningen bygger på

Detaljpanelösningen bidrar till att staden kan uppnå sina strategiska mål genom att möjliggöra tillbyggande och tjänster vid goda trafikförbindelser. I Generalplan 2016 för Helsingfors är kvarteret vid Timmerdammsvägen upptaget som bostadsdominerat område A3 (tomtexploateringstalet huvudsakligen e=0,4–1,2) och tomten vid Stendammsvägen som bostadsdominerat område A2 (tomtexploateringstalet huvud-



sakligen e=1,2). Enligt den underjordiska generalplanen nr 11830 från 2011 är det fråga om ett ytbergsområde i ytterstaden. Detaljpanelösningen följer generalplanerna ovan.

Utgångspunkter för området och nuläge

För området gäller detaljplaner från åren 1970 och 2012.

Tomten 28305/6 är i privat ägo, medan Helsingfors stad äger resten av området. Detaljpanelösningen har utarbetats på initiativ av staden och med anledning av en ansökan, och det har förhandlats med sökanden om innehållet i detaljpanelösningen.

Kostnader för detaljpanelösningen

Att detaljpanelösningen genomförs innebär kostnader för staden i och med bygget av ett nytt daghem, för vilket kostnadskalkylen uppgår till 7 miljoner euro exklusive moms. Kostnaden preciseras vid den fortsatta planeringen.

Detaljplaneändringen höjer områdets värde. En del av den nya våningsyta som planläggs finns på stadens mark och en del på privat mark. För den nya våningsytan på stadens mark får staden inkomster i form av ökade arrendeintäkter. Tomtchefen fattade 29.4.2021 beslut om ett markanvändningsavtal för den privata tomten, och avtalet under-tecknades 19.5.2021.

Växelverkan under beredningen av detaljplanen

I den bifogade rapporten om växelverkan anges myndigheternas ställningstaganden och intressenternas åsikter vilka inkommit under beredningen av detaljplanen i sammandrag, liksom också bemötandena till påpekandena i dessa.

Myndighetssamarbete

Under beredningen av detaljplanen har man samarbetat förutom med olika aktörer inom stadsmiljösektorn också med följande myndigheter: Helen Ab, Helen Elnät Ab, Samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT), Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster (HRM) samt fostrans- och utbildningssektorn.

Myndigheternas ställningstaganden om programmet för deltagande och bedömning och om beredningsmaterialet gällde vattentjänsterna. Det som framfördes i ställningstagandena har beaktats vid planläggningsarbetet så att de befintliga ledningsnätverken och en eventuell tomtvattenledning på tomten 28309/7 har fått ledningsgränder på detaljplane-kartan för avsnitten på tomterna.



Åsikter

Åsikterna om programmet för deltagande och bedömning och om beredningsmaterialet gällde områdets utveckling, som ansågs vara positiv, och trafiken utanför detaljplaneområdet. Det kom in två skrivelser med åsikter.

Detaljplaneförslaget offentligt framlagt

Detaljplaneförslaget hölls offentligt framlagt 8.6–7.7.2020, vilket kundgjordes i enlighet med markanvändnings- och byggförordningen.

Det gjordes tre anmärkningar om detaljplaneförslaget.

Påpekandena i anmärkningarna gällde de nya bostadshusen vid Timmerdammsvägen och grönskan på tomterna.

Följande myndigheter gav utlåtande om detaljplaneförslaget: Helen El-nät Ab, HRM och fostrans- och utbildningssektorn. HRM:s påpekanden gällde ledningsgränden och hanteringen av dagvatten. De övriga uppgav att de inte hade någonting att yttra.

Åtgärder efter att detaljplaneförslaget hölls offentligt framlagt

I rapporten om växelverkan anges anmärkningarna och myndighetsutlåtandena om detaljplaneförslaget i sammandrag och bemötandena till påpekandena i dessa.

Det som framförts i påpekandena har beaktats med hänsyn till detaljplanens mål och i den mån det är ändamålsenligt.

I detaljplanekartans beteckningar eller bestämmelser och i det övriga materialet gjordes ändringar efter att detaljplanen varit offentligt framlagd. För ändringarna redogörs detaljerat i detaljplanebeskrivningens sista kapitel. De har också samlats i bilagan över ändringar (Tehdyt muutokset).

Närmare motiveringar

Konsekvenserna av detaljpanelösningen och de närmare motiveringarna till denna framgår av den bifogade detaljplanebeskrivningen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor



16.06.2021

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12630 kartta, päivätty 27.10.2020
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12630 selostus, päivätty 27.10.2020, päivitetty Kylk:n 27.10.2020 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 8.6.2020, täydennetty 27.10.2020 ja asukastilaisuuden muistio 21.11.2019
- 4 Päätöshistoria

Bilagematerial

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Muistutukset
- 4 Tehdyt muutokset
- 5 Kaavamuutoshakemus 2.10.2019
- 6 Maankäyttösopimus Patolan kerrostalotontit (12630)

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Helen Ab
Helen Elnät Ab
Samkommunen Helsingforsregionens trafik
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster
Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland

Den som sökt detaljplaneändring

Bilagor till utdrag

Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning
Bilaga 1
Bilaga 2
Bilaga 3
Förslagstext
Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

För kännedom

Stadsmiljönämnden
Stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden
Stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion
Fostrans- och utbildningssektorn
Detaljpaneläggning
Detaljpaneläggning/Koski



Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 31.05.2021 § 406

HEL 2019-010366 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 28. kaupunginosan (Oulunkylä, Patola) korttelin 28309, korttelin 28305 tontin 6 ja katualueen asemakaavan muutoksen 27.10.2020 päivätyn piirustuksen nro 12630 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 27.10.2020 § 632

HEL 2019-010366 T 10 03 03

Hankenro 0741_29

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 27.10.2020 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12630 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 28. kaupunginosan (Oulunkylä, Patola) korttelia 28309, korttelin 28305 tonttia 6 ja katualuetta.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluajana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävillä-oloajana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko



16.06.2021

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa
- kehottaa asemakaavoituspalvelua laskuttamaan hakijoilta kaavan hyväksymisen jälkeen kaavan laatimis- ja käsittelykustannukset seuraavasti:
 - As Oy Kivipadontie 6,
c/o Provia Isännöinti Oy: 6 000 euroa

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Sari Ruotsalainen, arkkitehti, puhelin: 310 37373
sari.ruotsalainen(a)hel.fi
Heikki Salko, liikenneinsinööri, puhelin: 310 26548
heikki.salko(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 12.03.2020 § 15

HEL 2019-010366 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12630 pohjakartan kaupunginosassa 28 Oulunkylä. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12630
Kaupunginosa: 28 Oulunkylä
Kartoituksen työnnumero: 1/2020
Pohjakartta valmistunut: 24.1.2020
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.



16.06.2021

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911

merja.kyyro(a)hel.fi

Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883

timo.tolkki(a)hel.fi



§ 196

Detaljplan och detaljplaneändring för Hästbergsvägen 28-32 och Knysnäsvägen 44 m.m. i Degerö (nr 12615)

HEL 2012-011594 T 10 03 03

Beslut

Stadsfullmäktige godkände detaljplan för tomterna 23–30 i kvarteret 49229 i 49 stadsdelen (Degerö) och detaljplaneändring för vattenområde i 49 stadsdelen (Degerö) enligt ritning nr 12615, daterad 29.9.2020, och på de grunder som framgår av detaljplanebeskrivningen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12615 kartta, päivätty 29.9.2020
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12615 selostus, päivätty 29.9.2020, päivitetty Kylk:n 6.10.2020 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 27.4.2020, täydennetty 29.9.2020
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Havainnekuva Hepokalliontie 28–32 ja Puuskaniementie 44

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Helen Ab
Helen Elnät Ab
Samkommunen Helsingforsregionens trafik
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster
Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland

Bilagor till utdrag

Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning
Bilaga 1



	Bilaga 2
	Bilaga 3
	Bilaga 5
De som sökt detaljplaneändring	Förslagstext
	Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Detaljpanelösningens centrala innehåll

Detaljplanen och detaljplaneändringen gäller oplanlagda lägenheter vid Hästbergsvägen 28, 30 och 32 och Knysnäsvägen 44 och en del av vattenområdet 91-412-876-2 i Jollas, Degerö, i ändan av Knysnäset som sträcker sig mot havet.

Detaljplanen medger att strandlägenheterna vid Hästbergsvägen 28–32 och sydvästra delen av lägenheten vid Knysnäsvägen 44 kompletteras med småskaligt bostadsbyggande, och den tryggar samtidigt att de värdefulla särdragen i området blir bevarade.

Detaljpanelösningen är särskilt ägnad att trygga att området vid Hästbergsvägen blir skyddat och bevarat och att avgöra kvantiteten och kvaliteten på kompletteringsbyggandet i enlighet med generalplanens styreffekt.

I området har planerats sex fristående hus på strandlägenheterna vid Hästbergsvägen 28–32 och radhus i sydvästra delen av lägenheten vid Knysnäsvägen 44. Detaljplanen för med sig att lägenheterna ombildas till tomter.

Våningsytan vid Hästbergsvägen 28–32 uppgår till 525 m². Detaljpanelösningen leder till att våningsytan ökar med 1 588 m² och exploateringsstalet (e) på tomterna blir 0,35. Våningsytan vid Knysnäsvägen 44 uppgår till 1 600 m². Detaljpanelösningen leder till att våningsytan ökar med 515 m² och exploateringsstalet (e) på tomten blir 0,32.

Det har blivit aktuellt med kompletteringsbyggande i Jollas på Degerö i och med Generalplan 2106 för Helsingfors och utvidgningen av Helsingfors centrum österut. Planerna att komplettera lägenheterna med småskaligt bostadsbyggande har anpassats till omgivningens anda.



Att detaljplanelösningen genomförs har speciellt den effekten att den tryggar skyddet av det befintliga området och byggnadsbeståndet, för-tätar områdets befintliga byggnadsbestånd och tillför området ett nytt tidsskikt.

Beslut som detaljplanelösningen bygger på

Detaljplanelösningen bidrar till att staden kan uppnå sina strategiska mål när det gäller kompletteringsbyggande.

Enligt Generalplan 2016 för Helsingfors är det fråga om ett bostadsdominerat område med beteckningen A4. Området utvecklas i huvudsak med tanke på boende, parker, rekreations- och idrottstjänster och när-service. Kvartersexploateringstalet är i huvudsak under 0,4. I genomsnitt 70 % eller mer av områdets areal utgör kvartersmark.

Enligt generalplanens temakarta över Kulturmiljöer är det på 1950-talet bebyggda området vid Hästbergsvägen ett område som med stöd av detaljplanen ska skyddas och bevaras och det hör till helheten med kulturellt, arkitektoniskt och landskapsmässigt värdefulla områden i Helsingfors.

Behandlingen av strandområdet i detaljplanelösningen är i linje med det strandstråk som är angivet på temakartorna Det maritima Helsingfors och Grönnätverk i Generalplan 2016 för Helsingfors. Enligt den underjordiska generalplanen nr 11830 för Helsingfors från 2011 är det fråga om ett ytbergsområde i ytterstaden. Detaljplanelösningen följer generalplanerna ovan.

Utgångspunkter för området och nuläge

Hästbergsvägen 28–32 och Knysnäsvägen 44 är för nävarande lägenheter som gränsar till ett vattenområde. Husen vid Hästbergsvägen 28, 30 och 32 liksom också de övriga husen i området vid Hästbergsvägen är exempel på ett enhetligt typhusområde från återuppbyggnadstiden med egnahemshus av typ nr 957 ritade av Toivo Jäntti vid Puutalo Oy.

Landskapsvärdena i området är unika och värdefulla. Enligt Helsingfors stads klassificering hör området till de sju bäst bevarade småhusområdena från återuppbyggnadstiden. Området vid Hästbergsvägen är i detaljplanen nr 9240 från 1991 upptaget som kvartersområde för fristående småhus, där det kulturhistoriska och landskapsmässiga värdet ska bevaras.

Vid Knysnäsvägen 44 finns en radhuslänga i två våningar från 1977, som är byggd enligt de dåtida planeringsidealerna och som trots en ombyggnad av taket har bevarat sina särdrag.



Detaljplaneområdet saknar detaljplan, fränsett vattenområdet, för vilket detaljplanen ovan från 1991 gäller. Miljöministeriet beslutade 1991 att inte fastställa detaljplanen i fråga om de aktuella lägenheterna.

Lägenheterna är i privat ägo. Detaljplanelösningen har utarbetats med anledning av detaljplaneansökningar och innehållet i den har diskuterats med de sökande.

Kostnader för detaljplanelösningen

Att detaljplanelösningen genomförs innebär inga kostnader för staden.

Växelverkan under beredningen av detaljplanen

Den bifogade rapporten om växelverkan innehåller sammandrag av de ställningstaganden från myndigheter och åsikter från intressenter som kommit in under beredningen av detaljplanen, och bemötandena till påpekandena i dessa ingår också i rapporten.

Myndighetssamarbete

Under beredningen av detaljplanen har man samarbetat förutom med olika aktörer inom stadsmiljösektorn också med följande myndigheter: Helen Ab, Helen Elnät Ab, Samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT), Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster (HRM) vattenförsörjning och stadsmuseet i kultur- och fritidssektorn.

Myndighetsställningstagandet om programmet för deltagande och bedömning och om beredningsmaterialet gällde möjligheterna att bevara kulturmiljöns särdrag och att anpassa nybyggandet till miljön från återuppbyggnadstiden, och specialbestämmelser om detta föreslogs bli tillagda i detaljplanen. Påpekandena i ställningstagandet har beaktats under planläggningsarbetet så att detaljplanebestämmelser har lagts till och preciserats på dessa punkter.

Åsikter

Åsikterna om programmet för deltagande och bedömning och om beredningsmaterialet gällde kulturmiljön och målen för skydd av den, landskapet, användningen av stränderna, rekreationsområdena och mängden sådana, en jämlik behandling, ett förmodat myndighetsfel och höjderna och kvantiteten i fråga om tillbyggandet. Åsikterna har beaktats under planläggningsarbetet så att detaljplanebestämmelser har lagts till och preciserats, att nybyggnaderna har anpassats till omgivningen med hänsyn till miljövärdena och att höjden på radhuslängan vid Knysnäs vägen 44 har sänkts från tre till två våningar och byggnadsmassan har förkortats och flyttats. Det lämnades in tre skriftliga åsikter.



Detaljplaneförslaget offentligt framlagt

Detaljplaneförslaget hölls offentligt framlagt 27.4–26.5.2020, vilket kundgjordes i enlighet med markanvändnings- och byggförordningen.

Mot detaljplaneförslaget gjordes fem anmärkningar, av vilka en var en petition (undertecknad av totalt 32 personer). Påpekandena i anmärkningarna gällde området kulturhistoria, skyddsvärdena och -målen, strandstråket och byggandet på stranden, konsekvenserna för landskapet, rekreationsområdena och mängden sådana, en jämlik behandling av invånarna och nybyggnadsvolymen.

I anmärkningarna påpekas det bl.a. att miljöministeriet 1991 beslutade att inte fastställa en motsvarande detaljplan i fråga om de tomter som sträcker sig till stranden och då var ett av skälen att strandområdet vid havet intill lägenheterna var upptaget som rekreationsområde i den gällande regionplanen med ett friluftstråk runt udden. Då antalet invånare ökar har stråket nu rent av en större betydelse.

Stadsmuseet och Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster (HRM) gav myndighetutlåtanden om detaljplaneförslaget. Påpekandena i utlåtandena gällde beaktande av stadsmuseets handledning i detaljplanearbetet och anslutningen av tomterna till det allmänna va-nätet med privata servisleddningar. Stadsmuseet framhöll i sitt utlåtande 25.5.2020 att detaljplanebestämmelserna har utvecklats så mycket sedan utkastfasen att museet inte längre hade något att invända. Samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT) och Helen Elnät Ab meddelade dessutom att de inte har någonting att yttra.

Åtgärder efter att detaljplaneförslaget hölls offentligt framlagt

I rapporten om växelverkan anges anmärkningarna och myndighetsutlåtandena om detaljplaneförslaget i sammandrag och bemötandena till de påpekanden som framförts i dessa.

Med beaktande av målen för detaljplanen är det inte ändamålsenligt att ändra förslaget med anledning av de anmärkningar som framförts i samband med det offentliga framläggandet.

Det gjordes ändringar i detaljplanekartans beteckningar, bestämmelser och övriga material efter att planen varit offentligt framlagd. För ändringarna redogörs närmare i detaljplanebeskrivningens sista kapitel. De har också samlats i bilagan över ändringar (Tehdyt muutokset).

De ändringar som gjorts efter det offentliga framläggandet har diskuterats med berörda parter. De vars intresse ändringarna gäller har blivit separat hörda per e-post, vid möten och per telefon.



Närmare motiveringar

Konsekvenserna av detaljpanelösningen och de närmare motiveringarna till denna framgår av den bifogade detaljplanebeskrivningen.

Fortsatta åtgärder

Enligt nämndens framställning hänför sig förfarande med markanvändningsavtal till detaljplaneområdet eller en del av detta. Förfarandet ska slutföras innan detaljplanen godkänns. Stadsstyrelsen godkände 26.4.2021 nya markpolitiska principer för markförvärv och detaljplaneläggning (Mapo 2-beslutet). När det gäller den ekonomiska nyttan för markägaren höjdes då nedre gränsen som kräver förhandlingar om ett markanvändningsavtal från 0,5 miljoner euro till 1 miljon euro i fråga om bostadstomter. Lägenheterna i området för detaljpanelösningen har trots att de saknar detaljplan behandlats som faktiska tomter, och därför tillämpas Mapo 2-beslutets bestämmelser om detaljplaneändring på dem. Enligt en utredning från stadsmiljösektorn överskrider den nytta som detaljpanelösningen innebär för markägarna enligt kalkylerna inte 1 miljon euro med de olika avdrag som ska beaktas. Avtalsförhandlingarna behöver därför inte slutföras vad denna detaljplan beträffar.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12615 kartta, päivätty 29.9.2020
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12615 selostus, päivätty 29.9.2020, päivitetty Kylk:n 6.10.2020 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 27.4.2020, täydennetty 29.9.2020
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Havainnekuva Hepokalliontie 28–32 ja Puuskaniementie 44

Bilagematerial

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Muistutukset

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning



Utdrag

Utdrag

Helen Ab
Helen Elnät Ab
Samkommunen Helsingforsregionens trafik
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster
Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland

De som sökt detaljplaneändring

Bilagor till utdrag

Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning
Bilaga 1
Bilaga 2
Bilaga 3
Bilaga 5
Förslagstext
Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

För kännedom

Stadsmiljönämnden
Stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden
Stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion
Stadsmuseet
Detaljpanelläggning
Detaljpanelläggning/Koski

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 31.05.2021 § 407

HEL 2012-011594 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 49. kaupunginosan (Laajasalo, Jollas) korttelin 49229 tonttien 23–30 asemakaavan ja 49. kaupunginosan (Laajasalo, Jollas) vesialueen asemakaavan muuttamisen 29.9.2020 päivätyn piirustuksen nro 12615 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.



16.06.2021

Käsittely

31.05.2021 Ehdotuksen mukaan

Esteelliset: Sanna Vesikansa

Esteellisyyden syy: edustusjäviys (hallintolaki 28.1 § 2 kohta)

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 06.10.2020 § 578

HEL 2012-011594 T 10 03 03

Hankenumero 5325_2

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 29.9.2020 päivätyn asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12615 hyväksymistä. Asemakaava koskee 49. kaupunginosan (Laajasalo, Jollas) korttelin 49229 tontteja 23–30. Asemakaavan muutos koskee 49. kaupunginosan (Laajasalo, Jollas) vesialuetta.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluaikana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävilläoloaikana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa



16.06.2021

- kehottaa asemakaavoituspalvelua laskuttamaan hakijoilta kaavan hyväksymisen jälkeen kaavan laatimis- ja käsittelykustannukset seuraavasti:

Käsittely

06.10.2020 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli arkkitehti Maria Isotupa. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

29.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Maria Isotupa, arkkitehti, puhelin: 310 37303

maria.isotupa(a)hel.fi

Sakari Mentu, arkkitehti (rakennussuojelu), puhelin: 310 37217

sakari.mentu(a)hel.fi

Jouni Kilpinen, diplomi-insinööri (teknistaloudellinen suunnittelu), puhelin: 310 37251

jouni.kilpinen(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 25.5.2020

HEL 2012-011594 T 10 03 03

Asemakaavapalvelut on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa koskien Hepokalliontie 28–32 ja Puuskaniementie 44 vesialueen asemakaava ja asemakaavan muutoksen kaavaehdotusta. Kaupunginmuseo on tutustunut aineistoon tarkastellen hanketta rakennetun kulttuuriympäristön näkökulmasta ja on päättänyt lausua kantanaan seuraavaa.

Kaavaluonnoksesta antamassaan lausunnossa museo fokusoitui sisällössään kaavaluonnoksen ja alueen kulttuuriympäristöarvon väliseen ristiriitaan, joka kaipasi enemmän ohjausta koskien olemassa olevien rakennusten laajentamista ja täydennysrakentamista.

Museon kaipaamia ohjausinstrumentteja on kaavaehdotuksessa pääosin muutettu museon esittämään suuntaan; kaavamääräyksiä on lisätty, tarkennettu ja täsmennetty, lisäksi uudisrakennuksia on sovitettu olevaan ympäristöön sen kulttuuriarvot huomioiden.



16.06.2021

Suhteuttaen tehtyjä kaavatäsmennyksiä kaavasta antamaansa luonnoslausuntoon ja alueen kulttuuriympäriarvoihin, katsoo kaupunginmuuseo, ettei sillä ole kaavaehdotukseen huomauttamista.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuuseo Kulttuuriperintöyksikkö 22.11.2019

Lisätiedot

Juha Vuorinen, tutkija, puhelin: 310 36940
juha.h.vuorinen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 01.04.2020 § 20

HEL 2012-011594 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12615 pohjakartan kaupunginosassa 49 Laajasalo. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12615
Kaupunginosa: 49 Laajasalo
Kartoituksen työnnumero: 6/2020
Pohjakartta valmistunut: 25.2.2020
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi



§ 197

Den av ledamoten Katju Aro väckta motionen om nödinkvartering året runt för EU-medborgare

HEL 2020-010626 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningskläm:

Möjligheterna utreds att stärka samarbetet mellan stadens invandrarenhet och de organisationer som stöder bostadslösa EU-medborgare, så att hälsomässiga, sociala och rättsliga situationer för rättslösa EU-medborgare som vistas i Helsingfors kan lösas tillsammans med dem bättre än tidigare i syfte att möjliggöra jobb, bostad och vid behov frivillig återresa.
(Katju Aro)

Behandling

Ledamoten Nuutti Hyttinen understödd av ledamoten Juhani Strandén föreslog att stadsfullmäktige skulle återremittera ärendet för ny beredning utgående från att staden ska avstå från att ordna nödinkvartering för utlänningar som vistas långvarigt i Finland och upprepade gånger återvänder hit.

Att ordna nödinkvartering för finländska bostadslösa skulle vara mycket motiverat och lönt att satsa på. Här är det i alla fall fråga om att ordna inkvartering för EU-medborgare, dvs. i praktiken tiggare från östeuropeiska länder, på de finländska skattebetalarnas bekostnad.

Ingen är tvungen att komma från utlandet till Finland för att vistas här, och resan från utlandet till Finland är inte gratis. Halvårsöversikten 2019 i systemet för hjälp till offer för människohandel gav vid handen att alla tiggare inte är i Finland för att tigga av egen vilja, utan bland dem finns också offer för människohandel som är tvingade att tigga.

Tiggeri är inte lösningen för någon som har det sämre ställt, och det är en skam att tiggarnas hemländer, såsom Rumänien och Bulgarien, inte har vidtagit åtgärder för förbättring av de sociala förhållandena för sina medborgare, så att de inte behöver åka till andra EU-länder för att tigga. En lika stor skam är det också att Helsingfors stad med skattemedel stöder en tvivelaktig verksamhet som involverar tvång till tiggeri och människohandel.



Om en persons behov av inkvartering inte kommer som en överraskning vid ankomsten till Finland är det inte fråga om nödinkvartering. Om en person kommer från utlandet på besök till Finland är det fråga om turism, och det är motiverat att förvänta sig att turisterna själva ordnar sin inkvartering på egen bekostnad. I Finland tryggar allemansrätten att mindre bemedlade turister, liksom vem som helst annan, avgiftsfritt kan bo i tält.

Om det däremot är fråga om att en person kommer till Finland för att tjäna sitt levebröd genom att tigga, är det fråga om något slags näringsverksamhet, som inte bör understödjas med skattebetalarnas medel. Om det åter är fråga om organiserat tiggeri, bör utgångspunkten vara att ansvaret för kostnaderna för inkvartering av arbetstagarna bärs av den som organiserar tiggeriet. Att ordna organiserat tiggeri av det beskrivna slaget kan troligen tolkas som människohandel, och i varje fall är det fråga om exploatering av nödställda, så Helsingfors stad bör inte uppmuntra någon till sådan verksamhet eller i all synnerhet inte underlätta verksamheten på något sätt.

Att understödja verksamhet av det beskrivna slaget genom att kalla det för nödinkvartering när personer som rest till Finland för att tjäna pengar inkvarteras i Helsingfors på skattebetalarnas bekostnad är vilseledande och ägnat att vittvätta människohandelsproblemet och det faktum av EU-länderna i fråga inte ser till sina medborgares sociala trygghet som sig bör och inte har vidtagit åtgärder för att råda bot på de sociala problemen och den sociala ojämlikheten i länderna och för att rensa bort människohandel, organiserad kriminalitet och andra därtill anknutna negativa följder.

8 omröstningen

Fortsatt behandling av ärendet JA, återremiss NEJ

JA-förslag: Behandlingen fortsätter

NEJ-förslag: Stadsfullmäktige återremitterar ärendet för ny beredning.

Ja-röster: 65

Zahra Abdulla, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Joonas Haavisto, Mia Haglund, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Anna Laine, Johanna Laisaari, Petra Malin, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn



16.06.2021

Månsson, Matti Niiranen, Laura Nordström, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Reetta Vanhanen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Nej-röster: 15

Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Pia Kopra, Heimo Laaksonen, Maria Landén, Otto Meri, Dani Niskanen, Mia Nygård-Peltola, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Juhani Strandén, Ulla-Marja Urho

Blanka: 4

Matti Enroth, Kauko Koskinen, Lilja Tamminen, Laura Varjokari

Frånvarande: 1

Alviina Alametsä

Stadsfullmäktige fortsatte behandlingen av ärendet.

Ledamoten Katju Aro understödd av ledamoten Veronika Honkasalo föreslog följande hemställningskläm:

Möjligheterna utreds att stärka samarbetet mellan stadens invandrarenhet och de organisationer som stöder bostadslösa EU-medborgare, så att hälsomässiga, sociala och rättsliga situationer för rättslösa EU-medborgare som vistas i Helsingfors kan lösas tillsammans med dem bättre än tidigare i syfte att möjliggöra jobb, bostad och vid behov frivillig återresa.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

9 omröstningen

Ledamoten Katju Aros hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Möjligheterna utreds att stärka samarbetet mellan stadens invandrarenhet och de organisationer som stöder bostadslösa EU-medborgare, så att hälsomässiga, sociala och rättsliga situationer för rättslösa EU-medborgare som vistas i Helsingfors kan lösas tillsammans med dem bättre än tidigare i syfte att möjliggöra jobb, bostad och vid behov frivillig återresa.

NEJ-förslag: Motsätter sig



16.06.2021

Ja-röster: 56

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arjärvi, Katju Aro, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Joonas Haavisto, Mia Haglund, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Kati Juva, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Anna Laine, Johanna Laisaari, Petra Malin, Otto Meri, Sami Muttillainen, Björn Månsson, Matti Niiranen, Laura Nordström, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Jenni Pajunen, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Suldaan Said Ahmed, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Reetta Vanhanen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Nej-röster: 12

Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Pia Kopra, Heimo Laaksonen, Maria Landén, Dani Niskanen, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Juhani Strandén, Ulla-Marja Urho

Blanka: 15

Sirpa Asko-Seljavaara, Mika Ebeling, Juha Hakola, Eveliina Heinälouma, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Kauko Koskinen, Seija Muurinen, Mia Nygård-Peltola, Matias Pajula, Pia Pakarinen, Risto Rautava, Daniel Sazonov, Lilja Tamminen, Laura Varjokari

Frånvarande: 2

Harry Bogomoloff, Matti Enroth

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Katju Aros förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Miia Koivu, specialplanerare, telefon: 310 34334
miia.koivu(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuustoaloite 23.09.2020 Aro Katju Aloite ympärivuotisesta hätämajoituksesta EU-kansalaisille

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet



Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Katju Aro och 19 andra ledamöter föreslår i sin fullmäktigemotion att Helsingfors utvidgar sin nödinkvarteringstjänst så att den året runt och likvärdigt gäller också EU-medborgare. I motionen föreslås dessutom att nödinkvarteringstjänsten utvecklas så att organisationer och staden i samverkan försöker hitta lösningar med vilka de som är villiga kan hjälpas vidare i sin situation.

Stadsstyrelsen hänvisar till social- och hälsovårdsnämndens utlåtande och konstaterar att det i 12 § i socialvårdslagen sägs att alla som vistas i en kommun har rätt att i brådskande fall få socialservice som baserar sig på hans eller hennes individuella behov, så att hans eller hennes rätt till nödvändig omsorg och försörjning inte äventyras. Stadsstyrelsen framhåller att nödinkvartering är avsedd som en temporär lösning i sista hand. En utländsk person som kommer till Finland bör i regel själv sköta om sin inkvartering.

Social- och hälsovårdssektorn ordnar nödinkvartering året runt i form av köpta tjänster producerade av Helsingin Diakonissalaitoksen Hoiva Oy. Denna nödinkvartering är avsedd för papperslösa personer, som söker sig dit via social- och hälsovårdssektorns tjänst för papperslösa. Med papperslösa avses i detta sammanhang också EU-medborgare som har laglig rätt att vistas i Finland, men som i sitt hemland inte omfattas av socialskyddet (Utredning 2018 av en arbetsgrupp inom Helsingfors stad om utmaningar, servicebehov och åtgärder som hänför sig till papperslösa personer).

Social- och hälsovårdssektorn har ordnat inkvartering för den rörliga EU-befolkningen med hjälp av årliga understöd sedan 2016. Nödinkvartering har ordnats ungefär sex månader om året, från hösten till våren. Den har huvudsakligen organiserats av Stiftelsen Diakonissanstalten i Helsingfors sr. När väderförhållandena så kräver, har verksamheten beviljats tilläggsunderstöd för förlängning av nödinkvarteringsperioden. För 2020 beviljades tilläggsunderstöd för verksamhet också på sommaren på grund av Covid 19-pandemiläget. Med hjälp av understöden och tilläggsunderstöden har det gått att flexibelt reagera på förändrade situationer.

I motionen föreslås tjänster för att de som har möjlighet att arbeta ska bli sysselsatta och få fäste i samhället. EU-medborgare kan registrera sig som arbetssökande och har i princip rätt till offentlig arbetskraftservice med stöd av 2 kap. 2 § 1 mom. i lagen om offentlig arbets-



16.06.2021

krafts- och företagservice. EU-medborgarna har då möjlighet att få rådgivnings- och handledningstjänster med anknytning till utbildning och jobsökning. Staden står för dessa tjänster på främmande språk, sedan kommunförsöket inleddes 1.3.2021.

Diakonissanstalten i Helsingfors upprätthåller dagcentret Hirundo för den rörliga befolkningen, som social- och hälsovårdsnämnden sedan 2012 har stött med årliga organisationsunderstöd. På Hirundo kan man duscha, tvätta kläder, använda internet och äta i lugn och ro. Utöver att dagliga akuta behov tillgodoses ger centret handledning och rådgivning om social- och hälsovårdstjänster och stöder sysselsättningsförutsättningar och jobsökning.

I motionen föreslås tjänster med sikte på frivillig understödd återresa för dem som vill åka tillbaka till sitt ursprungsland, men som inte kan få sina problem lösta då de har en rättslös ställning. Det lagstadgade bidraget för frivillig återresa gäller dock i regel inte EU-medborgare som kommer från ett annat EU/EES-land. Bidrag för frivillig återresa kan beviljas av en förläggning eller av Migrationsverket till en person som har fått ett negativt asylbeslut, som har återtagit sin asylansökan, som är offer för människohandel utan hemkommun i Finland, som har fått tillfälligt skydd, som har fått tillfälligt uppehållstillstånd på grund av hinder för avlägsnande ur landet men inte har hemkommun i Finland, vars ställning med internationellt skydd i Finland har annullerats eller upphävts och det har beslutats att personen ska avvisas och till en person som har fått humanitärt skydd, men vars uppehållstillstånd håller på att gå ut eller har gått ut.

Stadsstyrelsen konstaterar att utvecklingen i fråga om behovet av platser för nödinkvartering året runt följs och nödinkvarteringskapaciteten ökas om det behövs.

Social- och hälsovårdsnämnden har gett ett utlåtande om motionen. Social- och hälsovårdsnämnden föreslår att nödinkvarteringen ska utvecklas i den riktningen att alla som vistas i Helsingfors oberoende av medborgarskap och status likvärdigt får nödinkvartering efter behov året runt. Social- och hälsovårdsnämnden anser det vara viktigt att nödinkvartering under coronapandemin är tillgänglig också på sommaren enligt individuell prövning för dem som behöver det, oberoende av medborgarskap och grunderna för vistelsen.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen



16.06.2021

Upplysningar

Miia Koivu, specialplanerare, telefon: 310 34334
miiakoivu(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuustoaloite 23.09.2020 Aro Katju Aloite ympärivuotisesta hätämajoi-
tuksesta EU-kansalaisille

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 02.06.2021 § 172

HEL 2020-010626 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Miia Koivu, specialplanerare, telefon: 310 34334
miiakoivu(a)hel.fi

Stadsfullmäktige 19.05.2021 § 148

HEL 2020-010626 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Miia Koivu, specialplanerare, telefon: 310 34334
miiakoivu(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 10.05.2021 § 353

HEL 2020-010626 T 00 00 03

Päätös

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566



Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa: Kaupunginvaltuusto toteaa aloitteen loppuunkäsittelyksi.

03.05.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Miia Koivu, erityissuunnittelija, puhelin: 310 34334
mii.a.koivu(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 02.03.2021 § 42

HEL 2020-010626 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Katju Aron ja 19 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien ympärivuotista hätmajoitusta EU-kansalaisille.

"Aloitteessa esitetään, että Helsinki laajentaa hätmajoituspalvelunsa koskemaan ympärivuotisesti ja yhdenvertaisesti myös EU:n kansalaisia. Lisäksi aloitteessa esitetään, että hätmajoituspalvelua kehitetään niin, että järjestöjen ja kaupungin yhteistyönä pyritään löytämään ratkaisuja, joilla halukkaita voidaan auttaa eteenpäin tilanteessaan.

Perustuslain 19 §:ssä säädetään oikeudesta sosiaaliturvaan. Tämän mukaisesti jokaisella, joka ei kykene hankkimaan ihmisarvoisen elämän edellyttämää turvaa, on oikeus välttämättömään toimeentuloon ja huolenpitoon. Sosiaalihuoltolain 12 §:n mukaan jokaisella kunnassa oleskelevalla henkilöllä on oikeus saada kiireellisessä tapauksessa yksilölliseen tarpeeseensa perustuvat sosiaalipalvelut siten, ettei hänen oikeutensa välttämättömään huolenpitoon ja toimeentuloon vaarannu.

Eduskunnan apulaisoikeusasiamies (AOA) on päätöksessään 30.5.2017 (EOAK/2834/2016) todennut paperittomien hätmajoituksen osalta, että Helsingin kaupunki on luonut järjestelmän paperittomien henkilöiden perustarpeiden täyttämiseksi. AOA ei voinut katsoa, että Helsingin kaupungin toimielimet tai kaupungin viranhaltijat olisivat jättäneet passiiviseksi tai toimeettomiksi hädänalaisten ihmisten välttämättömän huolenpidon tarpeeseen vastaamisessa. Lisäksi AOA ei ole voinut laillisuusvalvojana ottaa kantaa toiminnan lähempään sisältöön, organisointiin tai resursointiin liittyviin kysymyksiin.



Eduskunnan oikeusasiamiehen päätöksen jälkeen on hätämajoituspaikkojen määrää lisätty esiintyneen tarpeen mukaisesti. Sosiaali- ja terveystoimiala järjestää ympärivuotista hätämajoitusta Hietaniemen palvelukeskuksessa sekä ostopalveluna Helsingin Diakonissalaitoksen Hoiva Oy:ltä. Ostopalveluina tuotettavissa palveluissa on huomioitu myös päihteettömien sekä paperittomien henkilöiden hätämajoituksen tarve. Hätämajoitukseen voivat hakeutua myös kiireellistä apua tarvitsevat EU-kansalaiset.

Hätämajoitusta tarvitseva helsinkiläinen voi hakeutua suoraan Hietaniemen palvelukeskuksen kautta majoitukseen. Hätämajoituksen tarvitsija voi hakeutua myös virka-aikana sosiaalityön ja -ohjauksen palvelupisteisiin. Virka-ajan ulkopuolella sosiaalipäivystys auttaa ennakoimattomissa kriisitilanteissa. Myös paperittomien henkilöiden on akuutissa ilta-ajan tilanteessa mahdollista hakeutua itse majoitukseen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että liikkuvan väestön hätämajoituksen, työllistymisen tuen ja neuvonnan palveluja on pitkään järjestetty myös järjestöyhteistyönä ja vuosittain myönnettävien avustusten turvin. Helsingin sosiaali- ja terveyslautakunnan järjestöille kohdennettuja avustusvaroja on myönnetty vuodesta 2016 alkaen vuosittain niin kutsutun EU:n liikkuvan väestön hätämajoitukseen. Tällä tarkoitetaan pääasiassa Itä-Euroopasta Suomeen tulleita romaneja, jotka etsivät täältä toimeentuloa.

Tilanne on vuosien varrella vaihdellut ja avustusten ja lisäavustusten myöntämisellä on voitu joustavasti ja viiveettä reagoida muuttuneisiin tilanteisiin. Helsingin Diakonissalaitoksen säätiön monivuotinen kokemus ja asiantuntemus on helpottanut liikkuvan väestön tilannetta.

Liikkuvan väestön yöaikainen hätämajoitus on luonteeltaan tilapäistä ja yöpyville tarjotaan samalla tukea ja neuvontaa. Hätämajoitusta järjestetään noin kuusi kuukautta vuodessa, syksystä kevääseen. Pääasiallisena järjestäjänä toimii Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö. Vuodelle 2021 sille myönnettiin avustusta tähän tarkoitukseen 435 000 euroa. Sääolosuhteiden niin vaatiessa, Helsingin Diakonissalaitoksen säätiölle on myönnetty joinakin vuosina lisäavustusta hätämajoituskauden pidentämiseksi.

Covid-19-pandemiatilanteen vuoksi vuodelle 2020 lisäavustus myönnettiin hätämajoituksen järjestämiseen myös kesäaikana. Liikkuvan väestön tilanne oli vaikeutunut, koska pandemian vuoksi majoittuminen yksityisten luona ei entiseen tapaan onnistunut ja mahdollisuutta palata kotimaahan ei käytännössä ollut. Hätämajoituksen järjestäminen kesäaikaan oli perusteltua myös tartuntojen torjunnan näkökulmasta.



Vuodesta 2012 alkaen sosiaali- ja terveyslautakunnan vuosittaisilla järjestävyyksillä on tuettu myös Helsingin Diakonissalaitoksen säätiön ylläpitämää EU:n liikkuvalla väestölle tarkoitettua palvelukeskusta Hirundoa. Siellä voi käydä kahvilla, suihkussa ja pestä pyykkiä sekä käyttää internetiä ja syödä omia eväitä turvassa. Keskuksessa tarjotaan tukea päivittäisten asioiden hoitamiseen, annetaan sosiaali- ja terveyspalveluihin liittyvää ohjausta ja neuvontaa sekä apua arjen asioiden selvittelyyn kuten työlupaun liittyviin asioihin.

Hätämajoitus on tarkoitettu väliaikaiseksi ja viimesijaiseksi ratkaisuksi. Suomeen saapuvan ulkomaalaisen henkilön tulee pääsääntöisesti huolehtia majoittumisestaan itse. Ympärivuotisen hätämajoituksen paikamäärän tarpeen kehitystä seurataan ja tarvittaessa hätämajoituksen kapasiteettia lisätään.

Vapaaehtoisen paluun tukea voi myöntää vastaanottokeskus tai Maa- ja metsätalouden tutkimuskeskus henkilölle, joka on saanut kielteisen turvapaikkapäätöksen, on peruuttanut turvapaikkahakemuksensa, on ihmiskaupan uhri, jolla ei ole Suomessa kotikuntaa, on saanut tilapäistä suojelua, on saanut tilapäisen oleskeluluvan maasta poistamisen estymisen vuoksi, mutta ei ole kotikuntaa Suomessa, jonka kansainvälisen suojelun asema Suomessa on peruutettu tai lakkautettu ja henkilö on päätetty karkottaa sekä henkilö, joka on saanut humanitääristä suojelua, mutta oleskelulupa on päättymässä tai päätynyt.

Lakisääteinen vapaaehtoisen paluun tuki ei pääsääntöisesti koske EU-kansalaista, joka tulee toisesta EU-tai /Eta-maasta.

Sosiaali- ja terveyslautakunta esittää hätämajoitusta kehitettävän siihen suuntaan, että kaikki Helsingissä oleskelevat kansalaisuudesta ja statuksesta riippumatta saavat tarpeen mukaisen hätämajoituksen yhdenvertaisesti ympäri vuoden.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä sitä, että koronapandemian aikaiseen hätämajoitukseen pääsevät myös kesäaikaan yksilöllisen harkinnan perusteella sitä tarvitsevat ihmiset kansalaisuudesta ja oleskelun perusteesta riippumatta.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Sosiaalihuoltolain tarkoituksena on muun muassa edistää ja ylläpitää hyvinvointia sekä sosiaalista turvallisuutta sekä turvata yhdenvertaisin perustein tarpeenmukaiset, riittävät ja laadukkaat sosiaalipalvelut sekä muut hyvinvointia edistävät toimenpiteet. Kunnan järjestämä hätämajoitus tukee näitä periaatteita auttamalla henkilöä, jolla ei ole mahdollista järjestää itse omaa majoittumistaan."



Käsittely

02.03.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Katju Aro: Poistetaan virke: "Toimintamallin muuttamiselle ei näin ollen ole ajankohtaisia perusteita."

Ja lisätään loppuun seuraava kappale: "Sosiaali- ja terveyslautakunta esittää hätämajoitusta kehitettävän siihen suuntaan, että kaikki Helsingissä oleskelevat kansalaisuudesta ja statuksesta riippumatta saavat tarpeen mukaisen hätämajoituksen yhdenvertaisesti ympäri vuoden."

Kannattaja: jäsen Touko Niinimäki

Vastaehdotus 2:

Jäsen Katju Aro: Lisätään loppuun virke: "Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä sitä, että koronapandemian aikaiseen hätämajoitukseen pääsevät myös kesäaikaan yksilöllisen harkinnan perusteella sitä tarvitsevat ihmiset kansalaisuudesta ja oleskelun perusteesta riippumatta."

Kannattaja: jäsen Sami Heistaro

Vastaehdotus 3:

Jäsen Aleks Niskanen: Lautakunta ei kannata Katju Aron yms. valtuustoaloitetta, jossa vaaditaan ympärivuorokautista hätämajoitusta EU-kansalaisille. Lisäksi lautakunta korostaa sitä, että niin sanotun liikkuvan väestön hätämajoitus ei kuulu Helsingin kaupungin ydintoimintoihin ja kaupungin ei ylipäätään tulisi tarjota näitä hätämajoituspalveluita niin kauan, kun kotimaisille kodittomille ei ole vastaavia palveluita tarjolla.

Jäsen Aleks Niskasén vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Katju Aro)

Jaa-äännet: 4

Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Aleks Niskanen

Ei-äännet: 9

Katju Aro, Tapio Bergholm, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Touko Ni-



16.06.2021

inimäki, Reko Ravela, Karita Toijonen, Hannu Tuominen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Katju Aron vastaehdotuksen äänin 9 - 4.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
Ei-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Katju Aro)

Jaa-äännet: 2
Tapio Bergholm, Alekski Niskanen

Ei-äännet: 11
Katju Aro, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Touko Niinimäki, Reko Ravela, Karita Toijonen, Hannu Tuominen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Katju Aron vastaehdotuksen äänin 11 - 2.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyjen vastaehdotusten osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

Jäsen Alekski Niskanen jätti sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnosta vastaehdotuksensa mukaisen eriävän mielipiteen.

16.02.2021 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jukka Pellinen, hallintoyli lääkäri, puhelin: 310 42305
jukka.pellinen(a)hel.fi



§ 198

Den av ledamoten Jape Lovén väckta motionen om tryggande av Rastböle campingområde

HEL 2020-011650 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige återremitterade ärendet för ny beredning.

Behandling

Ledamoten Nuutti Hyttinen understödd av ledamoten Ville Jalovaara föreslog att stadsfullmäktige skulle återremittera ärendet till stadsstyrelsen på följande grunder:

Stadsfullmäktige anser att det med tanke på turismen i Helsingfors är viktigt att Rastböle campingplats bevaras. Campingplatsen är belägen vid ytterst goda kollektivtrafikförbindelser och medger ekologisk turism i Helsingfors: från campingplatsen går det att ta sig överallt i Helsingfors inom en rimlig tid med metro och andra kollektiva trafikmedel. Det finns inte en ersättande plats för campingplatsen med kollektiva förbindelser för besökarna till olika stadsdelar. Därför återremitterar stadsfullmäktige ärendet för ny beredning med målet att campingplatsen också i fortsättningen bör utvecklas för turiständamål.

10 omröstningen

Fortsatt behandling av ärendet JA, återremiss NEJ

JA-förslag: Behandlingen fortsätter

NEJ-förslag: Stadsfullmäktige anser att det med tanke på turismen i Helsingfors är viktigt att Rastböle campingplats bevaras. Campingplatsen är belägen vid ytterst goda kollektivtrafikförbindelser och medger ekologisk turism i Helsingfors: från campingplatsen går det att ta sig överallt i Helsingfors inom en rimlig tid med metro och andra kollektiva trafikmedel. Det finns inte en ersättande plats för campingplatsen med kollektiva förbindelser för besökarna till olika stadsdelar. Därför återremitterar stadsfullmäktige ärendet för ny beredning med målet att campingplatsen också i fortsättningen bör utvecklas för turiständamål.

Ja-röster: 38

Ted Apter, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Matti Enroth, Laura Finne-Elonen, Joonas Haavisto, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Mari Holopainen, Kati Juva, Otso Kivekäs, Otto Meri, Seija Muurinen, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Laura Nordström, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen,



16.06.2021

Matti Parpala, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Lilja Tamminen, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Nej-röster: 42

Zahra Abdulla, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Eveliina Heinäluoma, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Maria Landén, Petra Malin, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Nasima Razmyar, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Juhani Strandén, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Anna Vuorjoki

Blanka: 3

Katju Aro, Mia Nygård-Peltola, Johanna Sydänmaa

Frånvarande: 2

Alviina Alametsä, Anna Laine

Stadsfullmäktige återremitterade ärendet till stadsstyrelsen för ny beredning.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Jape Lovénin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Jape Lovén och 22 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden tryggar kontinuiteten i verksamheten på Rastböle campingom-



16.06.2021

råde i Helsingfors, i stället för att planlägga området för bostadsbyggande. Motionen motiveras med campingområdets turist- och näringspolitiska betydelse för staden.

Stadsmiljönämnden godkände planeringsprinciperna för Botbyviken 20.10.2020. Utifrån de här principerna utvecklas Rastböle campingområde både som ett område för hållbar turism i förbindelse till herrgården och i framtiden som ett bostadsområde för cirka 2 000 invånare. Campingområdets detaljplaneläggning som ett bostadsområde inleds enligt beslutet inte förrän en ersättande plats för det har hittats i Helsingfors.

Betydelsen av Rastböle campingområde som en del av turismen i Helsingfors

Enligt en bedömning av konsekvenserna av Rastböle campingområde för företag och turism 2020 var antalet övernattningsdygn på Rastböle campingområde år 2019 sammanlagt 110 881, vilket är cirka 2,5 % av alla övernattningsdygn i Helsingfors år 2019.

År 2019 var kapacitetsutnyttjandet av rummen i Rastböle 53,8 % i stugorna, 50,1 % på platserna för campingfordon och 13,5 % på tältplatserna. Jämfört med kapacitetsutnyttjandet året innan ökade utnyttjandet i fråga om stugorna (50% år 2018), minskade utnyttjandet i fråga om platserna för campingfordon (53,8% år 2018) och förblev utnyttjandet nästan oförändrat i fråga om tältplatserna (13,8% år 2018).

Rastböle campingområdes andel av inkvarteringsförsäljningen, de direkta turisminkomsterna och den direkta turismssysselsättningen i Helsingfors var cirka en procent. Kvantitativt är andelen liten, men Rastböle campingområde kan dock anses vara betydelsefull för mångsidigheten i turismen i Helsingfors.

Ekonomiska konsekvenser av ändringarna i campingområdet

Rastböle campingområde har varit föremål för en bedömning av företags- och turismkonsekvenserna, i vilken man utredde konsekvenserna för stadens ekonomi i en situation där campingområdet omdisponeras delvis eller helt och hållet för boende. Ur ett områdesekonomiskt perspektiv är betydelsen av de nya invånarnas konsumtion i euro till och med större än turisminkomsterna som campingturisterna genererar. Enligt beräkningarna i bedömningsarbetet kommer nybyggandet på 125 000 m² vy som anvisas för Rastböle campingområde att generera betydande försäljningsinkomster av engångskaraktär för byggrätten och fastighetsskatteinkomster till staden.

Ur ett stadsekonomiskt perspektiv måste man dock beakta det nya campingområdets investeringskostnader. Ett beaktansvärt genomförandealternativ enligt konsekvensbedömningen är att planera bostads-



16.06.2021

byggande och tjänster i Rastböleområdet, men att också lämna en del av campingsområdesfunktionerna i området, t.ex. stugområdet och/eller campingfordonsområdet, medan en del av campingområdesfunktionerna placeras på ett annat ställe. Staden får då betydande försäljningsinkomster från byggrätten och verksamhetsinkomster från campingområdet, men samtidigt bevaras de för företagen och näringsverksamheten i Nordsjö viktiga inkomstströmmarna och företagens synergieffekter då campingverksamheten fortsätter.

Alternativa lokaliseringar för campingområdet

Alternativa lokaliseringar för Rastböle campingområde har utretts i enlighet med hemställningsklämmarna som godkändes i samband med godkännandet av generalplan 2016. I klämmarna yttrades att innan beslutet att flytta Rastböle campingområde fattas ska användbarheten av det nuvarande campingområdet och den planerade platsen för det nya campingområdet utredas. Dessutom utarbetas en mera detaljerad plan för det nya området. Stenudden visade sig i lokaliseringsplatsgranskningen vara ett tillgänglighet och användbarhet väl lämpat område för campingområdet. I Stenuddens område är det dock inte möjligt att göra en områdesreservering som till storleken motsvarar området för campingfordon på Rastböle campingområde. Detaljplaneläggningen av Stenudden till ett rekreationsområde är på gång och i detaljplanen föreslås att Brändö gårds område utvecklas som ett område för maritim rekreation och turism, i enlighet med generalplanen.

I framtiden är det möjligt att campingområdet har verksamhet i stadsområdet och betjänar tältare och dem som övernattar i campingstugor både på Stenudden och i Rastböle. I Rastböle kan verksamheten utvecklas aktivt genom att öka bl.a. hållbar turism både med kortvariga försök och permanent. I badstrandens omgivning och på campingområdet är det möjligt att öka bl.a. antalet naturturismstugor och tältningens möjligheter och stärka campingområdets verksamhet genom företagardrivna samarbetsprojekt som betjänar både områdets invånare och övernattare. Om en del av campingområdets funktioner stannar i Rastböle är det ändamålsenligt att de bildar en kommersiellt och funktionellt lämplig helhet som omfattar ett utbud av tjänster för campingfordon.

Det är dessutom möjligt att utreda anläggandet av en mera omfattande campingområdeshelhet i Östersundom. Området kan också betjäna kunder med campingfordon. I jämförbara städer i Nordeuropa, såsom Stockholm, Oslo, Köpenhamn och Berlin, finns i varje stad flera, till profilen olika slags campingområden.



Enligt stadsmiljösektorn är Helsingfors läge i skärgården dess viktigaste trumfkort inom turismen och i Helsingfors har man utvecklat nya slags turismkoncept i enlighet med Helsingfors havsstrategi. I utvecklingen av Helsingfors markanvändning strävar man också att finna de bästa möjliga lokaliseringarna för naturturism och därtill hörande tjänster. Av skärgårdens detaljplaner möjliggör detaljplanerna för Östra skärgården samt Skanslandet och Kungsholmen byggande av omfattande turismtjänster också på öarna då de har vunnit laga kraft.

Utöver de ovannämnda mera omfattande helheterna utvecklas i skärgården dessutom lokala och självförsörjande s.k. offgrid-lösningar för att möta den nuvarande efterfrågan. Av dessa har exempelvis majamaja- och nollastugor redan uppförts på Helsingfors stränder och öar.

Kultur- och fritidsnämnden framför i sitt utlåtande att fortsättningen av campingområdets verksamhet ska lösas i den närmaste framtiden, så att det ska vara möjligt att förbereda sig på investeringarna som den förutsätter på ett ändamålsenligt sätt. Nämnden konstaterar i sitt utlåtande bl.a. att fastigheterna på campingområdet i Rastböle för tillfället är i ett hyfsat skick, men att exempelvis alla timmerstugor som används för inkvartering är i behov av grundliga renoveringar.

Stadsmiljönämnden och kultur- och fritidsnämnden har gett utlåtande i ärendet. Svaret är förenligt med utlåtandena.

Helsingin Yrittäjät ry har 8.3.2021 med anledning av motionen formulerat ett ställningstagande till stadsmiljönämnden. Ställningstagandet ingår bilagematerialet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Jape Lovénin aloite

Bilagematerial

1 Helsingin Yrittäjät ry:n kannanotto 8.3.2021

Sökande av ändring



16.06.2021

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 02.06.2021 § 173

HEL 2020-011650 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Stadsfullmäktige 19.05.2021 § 149

HEL 2020-011650 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 03.05.2021 § 323

HEL 2020-011650 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566



16.06.2021

suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 09.03.2021 § 110

HEL 2020-011650 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Rastilan leirintäalue

Yleiskaava 2016 mahdollistaa lisärakentamista Rastilan asemanseudulle.

Vartiokylänlahden suunnitteluperiaatteet hyväksyttiin kaupunkiympäristölautakunnassa 20.10.2020. Niiden pohjalta Rastilan leirintäaluetta kehitetään sekä kartanoon kytkeytyvänä kestävä matkailun alueena, että tulevaisuudessa asuinalueena noin 2000 asukkaalle. Leirintäalueen asemakaavoitus asuinalueeksi ei päätöksen mukaisesti ala ennen kuin sille on löytynyt korvaava paikka Helsingissä.

Rastilan leirintäalueen merkitys osana Helsingin matkailua

Rastilan leirintäalueen yritys- ja matkailuvaikutusten arvioinnin 2020 mukaan Helsingissä rekisteröitiin vuonna 2019 yhteensä noin 4,5 miljoonaa yöpymistä, joista noin 2,1 miljoonaa (46 %) oli kotimaisia ja noin 2,4 miljoonaa (54 %) ulkomaisia yöpymisiä. Koko maassa kirjattiin vuonna 2019 noin 23,1 miljoonaa yöpymistä, joten Helsingin markkinaosuus koko maan yöpymisistä oli noin viidennes (19 %). Rastilan leirintäalueella yövyttiin vuonna 2019 yhteensä 110 881 yöpymisvuorokautta, joka on noin 2,5 % Helsingin vuoden 2019 kaikista yöpymisistä.

Helsingin majoitusmyynti oli vuonna 2019 yhteensä noin 351,7 milj.€, joka oli noin 25,6 % koko maan majoitusmyynnistä. Rastilan majoitusmyynti oli vuonna 2019 yhteensä noin 1,3 milj.€, joka on alle prosentin Helsingin koko majoitusmyynnistä. Rastilan leirintäalueen osuus Helsingin majoitusmyynnistä, välittömästä matkailutulosta ja välittömästä matkailutyöllisyydestä on noin prosentin luokkaa. Määrällisesti osuus on pieni, mutta Rastilan leirintäalueella voi katsoa olevan kuitenkin merkitystä Helsingin matkailun monipuolisuuden kannalta.

Leirintäalueen muutosten taloudellisia vaikutuksia

Rastilan leirintäalueen yritys- ja matkailuvaikutusten arvioinnissa selvitetään myös vaikutuksia kaupungin talouteen tilanteessa, jossa leirintäalue muuttuu asumiseen joko osittain tai kokonaan. Aluetalouden



näkökulmasta uusien asukkaiden kulutuksen merkitys on euromääräisesti jopa suurempi kuin leirintämatkailijoiden aikaansaama matkailutulo. Arviointityön laskelmien mukaan Rastilan alueelle osoitettava 125 000 k-m²:n uudisrakentaminen toisi kaupungille merkittävät kertaluonteiset rakennusoikeuden myyntitulot (noin 69 milj.€) ja kiinteistöverotulot (30 vuoden ajanjaksolla noin 3,9 milj.€).

Kaupunkitalouden näkökulmasta pitää kuitenkin ottaa huomioon uuden leirintäalueen investointikustannukset. Harkinnan arvoinen toteutusvaihtoehto on vaikutusten arvioinnin perusteella tällöin vaihtoehto, jossa Rastilan alueelle suunnitellaan asuntorakentamista ja palveluja, mutta alueelle jää myös osa leirintäaluetoiminnoista, esim. mökkialue ja/tai matkailuajoneuvoalue ja osa leirintäaluetoiminnoista sijoittuu muualle. Tällöin kaupunki saa merkittävät rakennusoikeuden myyntitulot ja leirintäalueen toimintatuotot, mutta samalla myös Vuosaaren yritysten ja elinkeinotoiminnan kannalta tärkeät tulovirrat ja yritysten synergiaedut säilyvät leirintäaluetoiminnan jatkuessa.

Leirintäalueen vaihtoehtoiset sijaintipaikat

Yleiskaavan 2016 toivomusponsissa lausuttiin, että ennen Rastilan leirintäalueen siirtopäätöstä tullaan selvittämään leirintäalueen nykyisen ja suunnitellun uuden leirintäaluepaikan käytettävyyden. Lisäksi tullaan laatimaan yksityiskohtaisempi suunnitelma uudelle alueelle.

Kivinokka osoittautui sijaintipaikkatarkasteluissa saavutettavuudeltaan ja käytettävyydeltään leirintäalueelle hyvin soveltuvaksi alueeksi. Kivinokan alue ei kuitenkaan mahdollista Rastilan leirintäalueen matkailuautoille varatun alueen kokoista tilavarausta. Maankäyttö- ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuudessa on käynnistetty Kivinokan asemakaavoitus. Kivinokka kaavoitetaan virkistysalueeksi, ja asemakaavassa esitetään Kulosaaren kartanon alueen kehittämistä merellisen virkistysalueen ja matkailun alueena yleiskaavan mukaisesti. Kartanoympäristöön osoitetaan telttailijoille varattu alue sekä vuokrattavia leirintämökkejä. Lisäksi Kivinokassa on mm. uimapaikkoja, kesäteatteri, kahvila ja pallokenttiä, jotka luovat alueesta houkuttelevan matkailukohteen. Ranta-alueelle osoitettaisiin asemakaavassa myös venesatama-alue, laituri rakennuksineen, vesiliikenteen yhteyspiste ja kanoottivuokraamo. Kivinokan sijainti on Helsingissä erittäin keskeinen, ja sillä on potentiaalia kehittyä suosituksi ulkoilu- ja virkistyskeitaaksi.

Tulevaisuudessa olisi mahdollista, että leirintäalue toimisi kaupunkialueella palvelemissa telttailijoita ja leirintämökeissä yöpyviä sekä Kivinokassa että Rastilassa. Rastilassa voidaan kehittää toimintaa aktiivisesti lisäämällä mm. kestävä matkailua sekä lyhytaikaisilla kokeiluilla että pysyvästi. Uimarannan ympäristössä ja leirintäalueella on



mahdollista lisätä mm. luontomatkailumökkejä ja telttailumahdollisuuksia ja vahvistaa leirintäalueen toimintaa yrittäjävetoisilla yhteistyöhankkeilla, jotka palvelevat sekä alueen asukkaita että yöpyjiä.

Lisäksi on mahdollista tutkia laajemman leirintäaluekokonaisuuden sijoittumista Östersundomiin. Alue voisi palvella myös matkailuautoilijoita. Pohjois-Euroopan verrokkikaupungeissa, kuten Tukholmassa, Oslossa, Kööpenhaminassa ja Berliinissä, on kussakin useita, profiililtaan erilaisia leirintäalueita.

Helsingin tärkein matkailuvaltti on kaupungin sijainti saaristossa, ja Helsingissä on kehitelty uudenlaisia matkailukonsepteja merellisen Helsingin strategian mukaisesti. Kun Helsingin maankäyttöä kehitetään, niin myös luontomatkailulle ja siihen liittyville palveluille pyritään löytämään parhaat mahdolliset sijainnit. Saariston pitkät asemakaava-prosessit ovat nytkähtäneet eteenpäin ja mahdollistavat laajamittaista matkailupalveluiden rakentamista myös saariin:

- Itäisen saariston asemakaava / Loma-asuminen, matkailu ja virkistys 61 240 k-m². Määrättiin osittain voimaan joulukuussa 2020.
- Vallisaaren ja Kuninkaansaaren asemakaava / Matkailu ja virkistys 23 010 k-m². Hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 2020.

Edellä mainittujen laajempien kokonaisuuksien lisäksi saaristoon kehitetään paikallisia ja omavaraisesti toimivia, ns. offgrid-ratkaisuja, joilla pyritään vastaamaan tämän hetken kysyntään. Näistä esimerkiksi majamaja- ja nolla-mökkejä on jo pystytetty Helsingin rannoille ja saariin.

Käsittely

09.03.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Jape Lovén: Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Rastilan leirintäalue

Yleiskaava 2016 mahdollistaa lisärakentamista Rastilan asemanseudulle.

Vartiokylänlahden suunnitteluperiaatteet hyväksyttiin kaupunkiympäristölautakunnassa 20.10.2020. Niiden pohjalta Rastilan leirintäaluetta kehitetään sekä kartanoon kytkeytyvänä kestävä matkailun alueena, että tulevaisuudessa asuinalueena noin 2000 asukkaalle. Leirintäalueen asemakaavoitus asuinalueeksi ei päätöksen mukaisesti ala ennen kuin sille on löytynyt korvaava paikka Helsingissä.



Rastilan leirintäalueen merkitys osana Helsingin matkailua

Rastilan leirintäalueen yritys- ja matkailuvaikutusten arvioinnin 2020 mukaan Helsingissä rekisteröitiin vuonna 2019 yhteensä noin 4,5 miljoonaa yöpymistä, joista noin 2,1 miljoonaa (46 %) oli kotimaisia ja noin 2,4 miljoonaa (54 %) ulkomaisia yöpymisiä. Koko maassa kirjattiin vuonna 2019 noin 23,1 miljoonaa yöpymistä, joten Helsingin markkinaosuus koko maan yöpymisistä oli noin viidennes (19 %). Rastilan leirintäalueella yövyttiin vuonna 2019 yhteensä 110 881 yöpymisvuorokautta, joka on noin 2,5 % Helsingin vuoden 2019 kaikista yöpymisistä.

Helsingin majoitusmyynti oli vuonna 2019 yhteensä noin 351,7 milj.€, joka oli noin 25,6 % koko maan majoitusmyynnistä. Rastilan majoitusmyynti oli vuonna 2019 yhteensä noin 1,3 milj.€, joka on alle prosentin Helsingin koko majoitusmyynnistä. Rastilan leirintäalueen osuus Helsingin majoitusmyynnistä, välittömästä matkailutulosta ja välittömästä matkailutyöllisyydestä on noin prosentin luokkaa. Määrällisesti osuus on pieni, mutta Rastilan leirintäalueella voi katsoa olevan kuitenkin merkitystä Helsingin matkailun monipuolisuuden kannalta.

Leirintäalueen muutosten taloudellisia vaikutuksia

Rastilan leirintäalueen yritys- ja matkailuvaikutusten arvioinnissa selvitettiin myös vaikutuksia kaupungin talouteen tilanteessa, jossa leirintäalue muuttuu asumiseen joko osittain tai kokonaan. Aluetalouden näkökulmasta uusien asukkaiden kulutuksen merkitys on euromääräisesti jopa suurempi kuin leirintämatkailijoiden aikaansaama matkailutulo. Arviointityön laskelmien mukaan Rastilan alueelle osoitettava 125 000 k-m²:n uudisrakentaminen toisi kaupungille merkittävät kertaluonteiset rakennusoikeuden myyntitulot (noin 69 milj.€) ja kiinteistöverotulot (30 vuoden ajanjaksolla noin 3,9 milj.€).

Kaupunkitalouden näkökulmasta pitää kuitenkin ottaa huomioon uuden leirintäalueen investointikustannukset. Harkinnan arvoinen toteutusvaihtoehto on vaikutusten arvioinnin perusteella tällöin vaihtoehto, jossa Rastilan alueelle suunnitellaan asuntorakentamista ja palveluja, mutta alueelle jää myös osa leirintäaluetoiminnoista, esim. mökkialue ja/tai matkailuajoneuvoalue ja osa leirintäaluetoiminnoista sijoittuu muualle. Tällöin kaupunki saa merkittävät rakennusoikeuden myyntitulot ja leirintäalueen toimintatuotot, mutta samalla myös Vuosaaren yritysten ja elinkeinotoiminnan kannalta tärkeät tulovirrat ja yritysten synergiaedut säilyvät leirintäaluetoiminnan jatkuessa.

Leirintäalueen vaihtoehtoiset sijaintipaikat

Yleiskaavan 2016 toivomusponsissa lausuttiin, että ennen Rastilan leirintäalueen siirtopäätöstä tullaan selvittämään leirintäalueen nykyi-



sen ja suunnitellun uuden leirintäaluepaikan käytettävyyks. Lisäksi tullaan laatimaan yksityiskohtaisempi suunnitelma uudelle alueelle.

Kivinokka osoittautui sijaintipaikkatarkasteluissa saavutettavuudeltaan ja käytettävyydeltään leirintäalueelle hyvin soveltuvaksi alueeksi. Kivinokan alue ei kuitenkaan mahdollista Rastilan leirintäalueen matkailuautoille varatun alueen kokoista tilavarausta. Maankäyttö- ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuudessa on käynnistetty Kivinokan asemakaavoitus. Kivinokka kaavoitetaan virkistysalueeksi, ja asemakaavassa esitetään Kulosaaren kartanon alueen kehittämistä merellisen virkistys- ja matkailun alueena yleiskaavan mukaisesti. Kartanoympäristöön osoitetaan telttailijoille varattu alue sekä vuokrattavia leirintämökkejä. Lisäksi Kivinokassa on mm. uimapaikkoja, kesäteatteri, kahvila ja pallokenttiä, jotka luovat alueesta houkuttelevan matkailukohteen. Ranta-alueelle osoitettaisiin asemakaavassa myös venesatama-alue, laituri rakennuksineen, vesiliikenteen yhteyspiste ja kanoottivuokraamo. Kivinokan sijainti on Helsingissä erittäin keskeinen, ja sillä on potentiaalia kehittyä suosituksi ulkoilu- ja virkistyskeitaaksi.

Tulevaisuudessa olisi mahdollista, että leirintäalue toimisi kaupunkialueella palvelemaan telttailijoita ja leirintämökeissä yöpyviä sekä Kivinokassa että Rastilassa. Rastilassa voidaan kehittää toimintaa aktiivisesti lisäämällä mm. kestävä matkailua sekä lyhytaikaisilla kokeiluilla että pysyvästi. Uimarannan ympäristössä ja leirintäalueella on mahdollista lisätä mm. luontomatkailumökkejä ja telttailumahdollisuuksia ja vahvistaa leirintäalueen toimintaa yrittäjävetoisilla yhteistyöhankkeilla, jotka palvelevat sekä alueen asukkaita että yöpyjiä.

Lisäksi on mahdollista tutkia laajemman leirintäaluekokonaisuuden sijoittumista Östersundomiin. Alue voisi palvella myös matkailuautoilijoita. Pohjois-Euroopan verrokkikaupungeissa, kuten Tukholmassa, Oslossa, Kööpenhaminassa ja Berliinissä, on kussakin useita, profiililtaan erilaisia leirintäalueita.

Helsingin tärkein matkailuvaltti on kaupungin sijainti saaristossa, ja Helsingissä on kehitelty uudenlaisia matkailukonsepteja merellisen Helsingin strategian mukaisesti. Kun Helsingin maankäyttöä kehitetään, niin myös luontomatkailulle ja siihen liittyville palveluille pyritään löytämään parhaat mahdolliset sijainnit. Saariston pitkät asemakaava-prosessit ovat nytkähtäneet eteenpäin ja mahdollistavat laajamittaista matkailupalveluiden rakentamista myös saariin:

- Itäisen saariston asemakaava / Loma-asuminen, matkailu ja virkistys 61 240 k-m². Määrättiin osittain voimaan joulukuussa 2020.
- Vallisaaren ja Kuninkaansaaren asemakaava / Matkailu ja virkistys 23 010 k-m². Hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 2020.



16.06.2021

Edellä mainittujen laajempien kokonaisuuksien lisäksi saaristoon kehitetään paikallisia ja omavaraisesti toimivia, ns. offgrid-ratkaisuja, joilla pyritään vastaamaan tämän hetken kysyntään. Näistä esimerkiksi majamaja- ja nolla-mökkejä on jo pystytetty Helsingin rannoille ja saariin.

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Jape Lovénin vastaehdotuksen.

02.03.2021 Pöydälle

16.02.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Satu Tarula, va. tiimipäällikkö: 310 37164
satu.tarula(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 02.02.2021 § 13

HEL 2020-011650 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan näkemyksen mukaan päätös Rastilan leirintäalueen toiminnan jatkamisesta on ensisijaisesti tehtävä elinkeino- ja matkailupoliittisin perustein huomioiden kaupungin kehittyminen ja aluerakentaminen. Leirintäpalvelut eivät ole liikuntapalvelujen ydintoimintaa, joten leirintätoiminnan jatkuvuutta ei voida perustella liikuntapoliittisilla näkökulmilla. Rastilan leirintäalueella on kuitenkin vaikutusta liikuntapalvelukokonaisuuden investointitarpeisiin ja kaupunkiympäristön toimialan investointiohjelmaan, joten päätökset leirintäalueen toiminnan jatkamisesta tulee tehdä lähitulevaisuudessa.

Helsingin hyvän matkailukaupunki-imagon yhtenä edellytyksenä ovat monipuoliset majoitusvaihtoehdot. Leirintä- ja lähimatkailun suosio kasvaa koko ajan muun muassa ilmastonmuutoksen myötä. Rastila on kiistatta valtakunnallisesti tärkein leirintäalue ja toimii veturina Suomen leirintämatkailulle.

Rastilan alueelle on kaavailtu rakentamista ja leirintätoiminnalle on haettu uutta sijoituspaikkaa. Liikuntapalvelukokonaisuuden edustajat



16.06.2021

ovat osallistuneet moniin kokouksiin, joissa asiaa on käsitelty, mutta uudesta leirintäalueen sijainnista ei ole tehty päätöstä.

Liikuntapalvelukokonaisuuden näkemyksen mukaan uuden sijoituspaikan haussa on huomioitava Rastilan poikkeuksellisen hyvä ja ainutlaatuinen sijainti. Rastilan saavutettavuus metroradan varrella, sataman läheisyydessä, meren ja palveluiden äärellä on alueen suurin valtti. Vastaavaa kohdetta ei löydy muista Euroopan pääkaupungeista.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan toimintasäännön mukaan liikuntapalvelukokonaisuus vastaa Rastilan leirintäalueen ylläpidosta. Liikuntapalvelukokonaisuuden toive on, että alueen tulevaisuus ratkaistaan pysyvästi lähitulevaisuudessa, jotta alueen ylläpitämiseen vaadittavat investoinnit voidaan aikatauluttaa.

Leirintäalueen kiinteistöt ovat tällä hetkellä kohtalaisessa kunnossa, mutta esimerkiksi kaikki majoituskäytössä olevat hirsimökit kaipaavat vähintään pikaista peruskunnostusta vuonna 2019 teetetyin kuntoarvion perusteella. Kaupunkiympäristön toimialan oman arvion mukaan mökkeihin ei kuitenkaan kannata tehdä suurta peruskorjausta, vaan ne kannattaa uusita kokonaisuudessaan. Kustannusarvio uusille mökeille on noin 700 000 euroa.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi



§ 199

Den av ledamoten Mari Holopainen väckta motionen om öppna och avgiftsfria invånarlokalerna

HEL 2020-012441 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Mari Holopaisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Mari Holopainen och 14 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden genom sin verksamhet säkerställer att det finns öppna och avgiftsfria lokaler att tillgå för stadsborna, både på gamla och på nya bostadsområden.

Stadsstyrelsen anser att det är viktigt att tillgången till lokaler förbättras genom stadens egen verksamhet. I avsikt att skapa likvärdiga möjligheter säkerställer staden enligt stadsstrategin att stadens lokaler är enkla och trygga att använda för utbildnings-, medborgar- och kulturverksamhet. Det görs lättare att tillfälligt använda offentliga områden och tomma lokaler för kultur- och medborgarverksamhet, och staden strävar efter att främja användningen av även andra underutnyttjade lokaler än dem som är i stadens ägo.

Riktlinjerna som gäller invånaranvändningen genomförs vid sektorerna utifrån de principer för invånaranvändning som stadsstyrelsen godkände 20.8.2018. Med hjälp av principerna underlättas användningen av stadens lokaler för invånarnas kultur- och medborgarverksamhet. Hu-



16.06.2021

vudregeln i principerna är att lokalerna utanför den egentliga användningstiden står till medborgarsamhällets och den tredje sektorns förfogande. Möjliggörandet av invånaranvändning tas i beaktande i tillämpliga delar på det sätt som stadsstyrelsen rekommenderat i alla ny- och ombyggnadsprojekt. Dessutom ansvarar sektorerna för att tillägga de lokaler som de förvaltar och som lämpar sig för invånaranvändning i det elektroniska bokningssystemet.

För verkställandet av principerna för invånaranvändning, främjandet av en stadsgemensam granskning och förvaltandet av lokalbokningshelheten har stadens ledningsgrupp beslutat skapa en stadsgemensam förvaltningsmodell som genomskär alla sektorer. En sektorsöverskridande styrningsgrupp har inlett sin verksamhet i början av år 2021, och ansvarar för kritiska riktlinjer samt styr, stöder och följer utvecklandet av lokal- och resurstjänsterna. Servicen och processerna utvecklas under kultur- och fritidssektorns ledning.

Lokaler avsedda för invånaranvändning

För tillfället erbjuder staden mångsidiga lokaler för invånaranvändning runtom i staden genom Varaamo-tjänsten, och man ökar antalet lokaler ständigt. För närvarande finns det året om över trettio lokaler som kan bokas av kommunens invånare och som lämpar sig för möten eller grupparbete, samt tjugo små arbetsutrymmen och flera olika hobbyutrymmen. Det finns ungefär tjugo utrymmen som stöder olika hobbyer, som t.ex. att spela musik eller banda in ljud, matlagning, motion och spel.

Under sommarsäsongen finns det dessutom över femtio andra lokaler som kan bokas: 28 utomhusutrymmen, 18 tennisplaner samt två villor ute på öar, tre bastur och tre stugor. Under år 2020 tillades 51 nya lokaler som ligger runt om i staden och kan bokas via servicen. För tillfället erbjuder staden sammanlagt ca 130 lokaler som kan bokas av stadsbor i Varaamo-tjänsten. Av den nuvarande lokal- och resurskapaciteten som lämpar sig för invånaranvändning är det endast en liten del som kan bokas via Varaamo-tjänsten. Antalet lokaler som kan bokas kan tiofaldigas under de kommande åren genom att tjänsterna avstår från separata system och strukturer.

Varaamo.hel.fi utvecklar hittbarheten och tillgängligheten för utrymmena på ett mångsidigt sätt. Bokningen av stadens lokaler, bokningsbekräftelser som gäller användningen och upprättande av avtal centraliseras allt starkare till varaamo.hel.fi-tjänsten. För att erbjuda bättre hittbarhet för lokalerna och upplevelse för kommunens invånare samlas stadens lokal- och resursbokningssystem till en serviceplattform, och överlappande system läggs ner kontrollerat. Ersättningen av de nuva-



16.06.2021

rande systemen kräver stadsgemensamt utvecklingsarbete och ny granskning av lokalbokningstjänsten och prissättningen. Möjliggörandet av invånaranvändning utanför den egentliga användningstiden, dvs. lokalanvändning med egenkontroll, förutsätter detaljerade, utförliga granskningar och förnyelser av lokaler och fastigheter samt mer omfattande riktlinjer på stadsnivå. Det säkerhetscentrerade arbetet är långsamt men konkretiseras så småningom som bokningsbara lokaler.

Bl.a. bibliotek och ungdomslokaler erbjuder avgiftsfria utrymmen för sina användare. Dessutom erbjuder staden nästan gratis lokaler som den subventionerar genom sina egna sektorer. Om subventionerandet av lokalanvändningen beslutar sektorerna i regel själva genom sina nämnder och på basis av sina budgeter.

Främjandet av tillgången till lokalerna

Staden har som mål att även i fortsättningen öka utbudet av öppna och avgiftsfria lokaler i stadsdelarna genom sektorernas samarbete och som en del av planeringen och genomförandet av olika om- och nybyggnadsobjekt. Utbudet av lokaler ökas inom ramen för de resurser och omständigheter som tjänsterna möjliggör, med hänsyn till att lokalerna i första hand används för de ändamål som de från början är avsedda för. I lokalplaneringen tar man i beaktande områdets invånares och intressentgruppers behov och lyssnar på och involverar olika intressentgrupper. Det är viktigt att man i fortsättningen beaktar behovet av öppna och avgiftsfria lokaler som en fastare del av hela stadens planering av servicenät och lokaler redan under detaljplaneläggningen. Fastställandet av planeringsprinciperna för dessa servicebehov främjas genom samarbete mellan sektorerna.

Stadsmiljönämnden, kultur- och fritidsnämnden, social- och hälsovårdsnämnden samt fostrans- och utbildningsnämnden har gett utlåtanden i ärendet. Stadsstyrelsens svar stämmer överens med utlåtandena.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566



1 Valtuutettu Mari Holopaisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 02.06.2021 § 174

HEL 2020-012441 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Stadsfullmäktige 19.05.2021 § 151

HEL 2020-012441 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 03.05.2021 § 325

HEL 2020-012441 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566



16.06.2021

Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 30.03.2021 § 72

HEL 2020-012441 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Holopaisen ja 14 muun valtuutetun avointa ja maksutonta tilaa jolkaiseen kaupunginosaan koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

"Aloitteessa esitetään, että kaupunki varmistaa sekä olemassa olevien alueiden että uusien kaavoituksen yhteydessä riittävien avoimien tilojen saatavuuden.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että kuntalaisten on mahdollista saada käyttöönsä sosiaali- ja terveystoimialan perhe- ja sosiaalipalvelujen ylläpitämien asukastalojen ja lähiöasemien tiloja joko maksuttomasti tai kohtuullista korvausta vastaan. Asukastaloja ja lähiöasemia on ympäri Helsinkiä (Pihlajamäki, Malmi, Maunula, Oulunkylä, Alppila, Punavuori, Vuosaari ja Kontula). Näiden tilojen käyttö on suunnattu alueen asukkaiden maksuttomaan tai hyvin edulliseen poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumattomaan päihteettömään toimintaan. Asukasosallisuusrahasta yhdistys voi hakea rahoitusta vuosittain tilojen vuokranmaksun tukemiseen Helsingin kaupungilta. Kuntalaisilla on mahdollisuus myös varata tai vuokrata tiloja seniorikeskuksista sekä matkalan kynnyksen päivätoimintapaikoista.

Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että yleensä uusien sosiaali- ja terveydenhuollon keskusten (terveys- ja hyvinvointikeskukset, perhekeskukset, seniorikeskukset) suunnittelu edellyttää toimintaan soveltuvan tontin muodostamista ja asemakaavamuutosta. Keskukset toteutetaan toiminnan edellyttämän tilaohjelman mukaisesti, joissa ensisijaisena ovat sosiaali- ja terveydenhuollon vastaanotto- ja palvelutilat, seniorikeskuksissa asukastilat ja keskuksen asukkaiden toimintaan liittyvät palvelu- ja aputilat. Osa uusien keskusten toimintojen käyttöön tulevista tiloista on kaikille suunnattua soveltuvaa ja avointa tilaa, mutta suurin osa tiloista suunnitellaan tietyille asiakasryhmille ja on kohdennettua toimitilaa (esimerkiksi vastaanottohuoneet), jossa toimintaa toteutetaan. Esimerkkeinä avoimista ja kaikille soveltuvista tiloista ovat perhekeskusten perhekahvilat, terveys- ja hyvinvointikeskusten kahvila-



16.06.2021

ravintolat henkilökunnalle ja keskuksissa asioiville asiakkaille ja kaupunkilaisille sekä avoimet tapahtumatorit ja sosiaali- ja terveystoimen kolmannen sektorin yhteistyötahojen toiminnalle tarkoitetut varattavat tilat.

Sosiaali- ja terveystoimiala ei vastaa koko kaupungin asukastilojen suunnittelusta ja toteutuksesta, vaan eri toimialoilla on omia ratkaisuja asukastiloihin (esim. Maunula-talo), myös monihallintokuntaisesti. Lisäksi eri kaupunginosayhdistykset ylläpitävät asukkaille tarkoitettuja avoimia ja maksuttomia tiloja sekä eri alueilla sijaitsevat kiinteistö-osakeyhtiöt hallinnoivat taloyhtiöiden kerho- ja asukastiloja. Kaupungin osallistavan budjetoinnin rahoitusta voivat kaikki kuntalaiset hyödyntää mahdollisten uusien asukastilojen perustamiseen osallistumalla ideointiin ja tekemällä ehdotuksia. Sosiaali- ja terveystoimiala pyrkii omalta osaltaan varmistamaan asukastalojen ja lähiöasemien toimitilojen käyttöä avoimuusperiaatteella maksuttomina tai kohtuuhintaisina helsinkiläisille. Pandemian aikana asukastalojen ja lähiöasemien toiminta on ollut ohjeistuksen mukaan suljettuna, ainoastaan digineuvontaa on tarjottu asiakkaille ajanvarauksella. Pandemian väistyttyä toiminta ja palvelut sekä asukastalojen ja lähiöasemien aukioloajat palaavat normaaleiksi.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Sosiaali- ja terveystoimialan ylläpitämä asukastalojen ja lähiöasemien toiminta, palvelut ja tilat ovat tarjolla kaikille kuntalaisille joko täysin maksuttomasti tai kohtuullista korvausta vastaan. Kaikille avoimella varausmahdollisuudella halutaan varmistaa, että alueilla on tiloja eri ryhmien tarpeisiin. Kaupunkilaisten osallisuutta, omaehtoista ryhmä- ja harrastustoimintaa, oppimista ja vertaisryhmätoimintaa voidaan tukea ja edistää tarjoamalla avoimia ja maksuttomia/kohtuuhintaisia tiloja erilaisten ryhmien käyttöön, jotta tilojen puute ei estä toiminnan aloittamista."

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Kati Hynninen, toimitila-asiantuntija, puhelin: 310 46701
kati.hynninen(a)hel.fi
Irene Pudassalo-Thurman, johtava sosiaalityöntekijä, puhelin: 310 24323
irene.pudassalo-thurman(a)hel.fi
Pirjo Sipiläinen, johtava arkkitehti, puhelin: 310 42256
pirjo.sipilainen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 30.03.2021 § 40



HEL 2020-012441 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä, että kaupunki omilla toimillaan lisää tilojen saatavuutta eri alueilla. Kaupunkistrategian mukaisesti tasavertaisten mahdollisuuksien luomiseksi kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala varmistaa, että sen omia tiloja on helppoa ja turvallista käyttää koulutus-, kansalais- ja kulttuuritoimintaan. Lisäksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pyrkii kaupungin strategian ja kaupunginhallituksen 20.8.2018 hyväksymien asukaskäytön periaatteiden mukaisesti osaltaan varmistamaan, että tilatarjontaa kasvatetaan kaupunginosissa palveluiden mahdollistamien resurssien ja olosuhteiden puitteissa, huomioiden, että tiloja käytetään ensisijaisesti siihen tarkoitukseen, johon tilat on alun perin osoitettu. Avointa ja maksutonta tilojen käyttöä edistetään jatkossakin osana toimialan peruskorjaus- ja uudisrakentamishankkeiden toteutusta, ja tilojen käyttötarkoitukset on määritelty kaavamääräyksiin sekä rakennusluvuissa. Tilasuunnittelussa huomioidaan alueen asukkaiden ja sidosryhmien tarpeita sekä kuullaan ja osallistetaan erilaisia sidosryhmiä.

Tällä hetkellä Helsingin kaupunki tarjoaa Varaamo-palvelun kautta asukaskäyttöön monipuolisia tiloja ympäri kaupunkia ja tilojen määrää lisätään jatkuvasti. Ympärivuotisesti kuntalaisten varattavissa ovat tällä hetkellä yli kolmekymmentä kokoustamiseen tai ryhmätyöskentelyyn soveltuvaa tilaa, kaksikymmentä pientä työskentelytilaa sekä useita erilaisia harrastustiloja. Harrastamista tukevia tiloja, kuten soittamiseen tai äänittämiseen, ruoanlaittoon, liikuntaan ja pelaamiseen soveltuvia tiloja on noin kaksikymmentä. Lisäksi kesäkaudella on varattavissa yli viisikymmentä muuta tilaa: 28 ulkotapahtumatilaa, 18 tenniskenttää sekä ulkoilusaarien kaksi kokoushuvilaa, kolme saunaa ja kolme mökkiä. Vuoden 2020 aikana palveluun tuotiin varattavaksi 51 uutta tilaa eri puolilta kaupunkia. Yhteensä Varaamo-palvelussa on kuntalaisten varattavissa tällä hetkellä noin 130 Helsingin kaupungin tilaa. Tämänhetkisestä asukaskäyttöön soveltuvasta tila- ja resurssikapasiteetista kuitenkin vasta pieni osa on saatavilla nykyisen Varaamo-palvelun kautta. Varattavien tilojen määrä voidaan kymmenkertaistaa seuraavien vuosien aikana, palvelujen luopuessa erillisjärjestelmistä ja rakenteista.

Varaamo.hel.fi kehittää monipuolisesti tilojen löydettävyyttä ja saatavuutta. Kaupungin tilojen varaaminen, käyttöön liittyvien varausvahvistusten ja sopimusten tekeminen keskitetään jatkossa entistä kiinteämmin varaamo.hel.fi -palveluun. Tilojen löydettävyyden ja paremman kuntalaiskokemuksen tarjoamiseksi kaupungin tila- ja resurssivarausjärjestelmät kootaan yhdeksi palvelualustaksi ja päällekkäisistä järjestelmistä



luovutaan hallitusti. Nykyisten järjestelmien korvaaminen edellyttää kaupunkiyhteistä kehitystyötä sekä tilavarauspalvelun ja hinnoittelun uudelleentarkastelua. Asukaskäytön mahdollistaminen varsinaisen käyttöajan ulkopuolella, eli tilojen omavalvontakäyttö, edellyttää yksityiskohtaisia tarkkoja selvityksiä ja uudistuksia tila- ja kiinteistökohtaisesti sekä laajempia kaupunkitasoisia linjauksia. Turvallisuuskeskeinen työ on hidasta, mutta konkretisoituu varattaviksi tiloiksi vähitellen.

Asukaskäytön periaatteiden toimeenpanemiseksi, kaupunkiyhteisen tarkastelun edistämiseksi ja tilavarauskokonaisuuden hallinnoimiseksi on kaupungin johtoryhmässä päätetty muodostaa toimialat läpileikkaava kaupunkiyhteinen hallintamalli. Toimialat ylittävä ohjausryhmä on aloittanut toimintansa vuoden 2021 alussa ja vastaa kriittisistä linjauksista sekä ohjaa, tukee ja seuraa tila- ja resurssipalveluiden etenemistä. Ohjausryhmää johtaa kirjastopalvelujen johtaja Katri Vänninen. Operatiivinen tiimi, joka koostuu eri toimialojen asiantuntijoista, tukee ohjausryhmän työskentelyä. Hallintamallin mukaisesti kaupunginkanslia vastaa järjestelmäkehityksestä sekä omistaa tila- ja resurssivarauspalvelualueen. Palvelua ja prosesseja kehitetään kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan johdolla. Kukin toimiala päättää palveluun liitettävistä tiloista ja niiden liittämisyjärjestyksestä, tiloihin liittyvistä ohjeista ja rajoituksista sekä peruutusehdoista. Kaupunkiympäristön toimiala vastaa tilateknisen kokonaisuuden koordinoinnista, pois lukien liikunnan fyysisten tilojen hallinta, sekä kaavoituksesta. Muut asukaskäyttöön liittyvät linjaukset toteutetaan toimialoilla kaupunginhallituksen 20.8.2018 hyväksymien asukaskäytön periaatteiden pohjalta.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on tähän mennessä pyritty edistämään tilojen asukaskäyttöä erityisesti kirjastopalvelukokonaisuudessa ja nuorisopalvelukokonaisuudessa tuomalla tiloja varattavaksi Varaamo-palvelun kautta. Kirjastojen ja nuorisopalveluiden tilat muodostavat merkittävimmän osan kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tämänhetkisestä tilatarjonnasta Varaamo-palvelussa. Nuorisopalveluiden tilatarjontaa kasvatetaan vuoden 2021 aikana entisestään, kun järjestöjen vakiovuorojen haku siirtyy vaihteittain osaksi Varaamo-palvelua. Liikuntapalvelukokonaisuus on tuonut palveluun varattavaksi tenniskenttiä sekä merellisiä palveluita kuten saunoja, mökkejä ja kokoushuiloita vuonna 2020. Kulttuurin palveluiden tilojen tarjoamista Varaamo-palvelun kautta on selvitetty vuosien 2019–2020 aikana, mutta nykyinen tilavarausrjestelmä ei toistaiseksi ole mahdollistanut kulttuuripalveluiden hallinnoimien tapahtumatilojen tuomista varattavaksi Varaamo-palvelun kautta. Tilavarauskokonaisuuden tärkeimmäksi kehityskohteeksi vuodelle 2021 on asetettu säännöllisen varaamisen kehittäminen. Tapahtumatilojen ja -alueiden varaamisen kehitystyö käynnistetään loppuvuodesta 2021. Kehitystyössä ovat mukana kaikki toimialat.



16.06.2021

Helsinki pyrkii jatkossa yhä enenevässä määrin mahdollistamaan avoimen ja maksuttoman tilan tarjontaa kaupunginosittain myös osana kaupungin uudiskohteiden suunnittelua. Esimerkkiä kaupunginosayhdistyksiä ja asukkaita osallistavasta tilojen suunnittelusta edustaa Jakomäen uusi palvelurakennus Jakomäen sydän. Jakomäen sydämeen sijoittuvat peruskoulun, päiväkodin, leikkipuiston ja nuorisotalon tilat. Uusi palvelurakennus on suunniteltu yhdessä talon tulevien käyttäjien kanssa asukastoimintaa ajatellen ja siinä on osallistettu asukkaita ja yhdistyksiä talon suunnitteluvaiheesta alkaen. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimiala pyrkivät yhdessä edistämään ja kehittämään asukaskäytön yhteistyörakennetta. Ensimmäiset tilat on luovutettu käyttöön elokuussa 2020. Rakennuksen yhteydessä olevien liikuntasalitilojen peruskorjaus valmistuu maaliskuussa 2021, jolloin koko Jakomäen sydän -palvelurakennus on valmis. Tilojen hallinnointiin, luovuttamiseen ja käyttöön liittyvä työ on käynnissä. Jakomäen sydämen valmistuminen lisää Itä-Helsingissä alueellista tilatarjontaa ja toimii esimerkkinä tuleville osallistaville tilahankkeille.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tavoitteena on jatkossakin lisätä avointa ja maksutonta tilatarjontaa kaupunginosissa yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa osana erilaisten peruskorjaus- ja uudiskohteiden suunnittelua. On tärkeää, että jatkossa avoimen ja maksuttoman tilankäytön tarpeet huomioidaan entistä kiinteämmin osana koko kaupungin palveluverkko- ja tilasuunnittelua. Näiden palvelutarpeiden suunnitteluperiaatteiden määrittelyä toimiala edistää yhteistyössä muiden toimialojen kanssa.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Marika Westman, kehittämisasiantuntija, puhelin: 310 71574
marika.westman(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 23.03.2021 § 180

HEL 2020-012441 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon liitteenä olevasta Mari Holopaisen valtuustoaloitteesta avoimesta ja maksuttomasta tilasta jokaiseen kaupunginosaan:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää kannatettavana, että toimialan käytössä olevien tilojen asukaskäyttöä lisätään edelleen. Kaupungin-



hallituksen vuonna 2020 hyväksymässä toimitilstrategiassa tavoitellaan sitä, että kaupungin tilat pystyvät palvelemaan erilaisia käyttäjiä ja siten tilat tehdään mahdollisimman monikäyttöisiksi ja tilojen iltakäyttö mahdollistetaan.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala luovuttaa tällä hetkellä asukaskäyttöön laajasti hallinnassaan olevien toimipisteiden tiloja eri kaupunginosissa. Asukaskäyttöön voi varata leikkipuistojen ja päiväkotien tiloja, koulujen luokkahuoneita, aineopetustiloja, auditorioita, ruokasaleja ja muita erikoistiloja. Koulujen ja oppilaitosten liikuntatilojen asukaskäytön varaaminen tapahtuu kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalveluiden kautta. Kouluja ja oppilaitoksia, joiden tiloja luovutetaan asukaskäyttöön on noin 140, leikkipuistoja noin 40 ja päiväkoteja arviolta 25–30. Tilat sijaitsevat eri puolilla kaupunkia.

Tilojen asukaskäyttö kouluissa, oppilaitoksissa ja päiväkodeissa on turvallisuussyistä sekä tilojen korkean käyttöasteen vuoksi mahdollista vain varsinaisen toiminta-ajan ulkopuolella. Asukaskäytön aukioloajat ovat pääsääntöisesti arkisin klo 17.00–21.00, viikonloppuisin klo 9.00–21.00, varausaikoja on laajennettu tapauskohtaisesti erityisesti liikuntaharrastuksien järjestämiseksi.

Leikkipuistoissa voidaan pienimuotoisesti myös aamupäivisin käyttää tiloja pikkulapsiperheiden omaehtoiseen toimintaan tai järjestötoimintaan. Lisäksi leikkipuistot ovat kokoontumispaikkoja lapsiperheille, joissa arkipäivisin ulkoilun lisäksi voi mm. käyttää tiloja ruuan lämmittämiseen, kahvinkeittoon ja wc-käyttöön.

Kaupunki toteuttaa kaikissa uusissa rakennushankkeissaan mahdollisuuksia tilojen asukaskäytölle. Tähän varaudutaan muun muassa osoittamalla selkeästi tiettyjä tiloja asukaskäyttöön, jolloin voidaan varautua sisäänkäynneillä, kulunvalvonta- ja lukitusjärjestelyillä siten, että tilojen varaaminen ja käyttö on kaikkien osapuolien kannalta turvallista. Myös vanhojen kiinteistöjen lukituksia uusitaan asukaskäytön lisäämiseksi.

Tiloista perittävät maksut

Osassa kouluja, leikkipuistoissa sekä päiväkodeissa, tiloja voi saada käyttöön siten, että käyttäjä huolehtii itse tilojen valvonnasta ja siistimisestä. Tällöin käyttäjältä peritään alhaisempi, niin kutsuttu omavalvontatahinta. Mikäli tiloihin hankitaan iltavalvoja, tilojen käyttömaksu on korkeampi.

Asukaskäyttö on tietyille käyttäjäryhmille omavalvontaperiaatteella maksutonta siihen soveltuvissa kiinteistöissä. Omavalvontainen asukaskäyttö on maksutonta, mikäli kyseessä on kaupungin oma toiminta, koulujen aamu- ja iltapäivätoiminta sekä luokkatoimikuntien, vanhem-



16.06.2021

painyhdistysten ja vastaavien toiminta, yleishyödyllinen järjestö- ja kansalaistoiminta, aktivismi tapauskohtaisesti kaupungin arvojen mukaisesti, omaehtoinen järjestäytymätön harrastustoiminta sekä taiteen perusopetuksen ryhmä- ja yksilöopetus.

Maksullista käyttöä on toiminta, johon liittyy yritystoimintaa tai kilpailun vääristymisen mahdollisuus. Uskonnollinen toiminta on maksullista, mikäli tilaisuudessa ei ole avoimeen kutsuun pohjautuen edustettuna useampia uskonnollisia vakaumuksia. Yksittäisen puolueen tai ehdokkaan järjestämistä vaalitilaisuuksista peritään aina maksu. Lisäksi toiminta, joka on suunnattu pääasiassa muille kuin helsinkiläisille, on maksullista.

Toimialan tilojen asukaskäyttöä pyritään entisestään laajentamaan tilojen omavalvontaa lisäämällä. Tavoitteena on toimialan kaikkien tilojen varaamisen keskittäminen samaan varausjärjestelmään, lisäksi parhailaan selvitetään myös kaupungin yhteistä tilavarausjärjestelmää.

Vaikutusten arviointi

Toimialan tilojen asukaskäytöllä on myönteisiä vaikutuksia alueiden asukkaiden arkeen. Tiloja käytetään muun muassa lasten- ja aikuisten monipuoliseen harrastustoimintaan, taloyhtiöiden kokoontumisiin, erilaisen vapaaehtoistoiminnan kokoustiloina lisäksi tiloissa järjestetään juhlia ja tapahtumia. Tilojen asukaskäyttö vahvistaa asukkaiden omaaloitteellisuutta sekä yhteisöjen alueellista osallistamista ja yhteistoimintaa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että asukaskäytön laajentuessa parannetaan edelleen tilojen kulunvalvontaa ja siihen liittyviä teknisiä järjestelmiä sekä kaupungin yhteistä tilavarausjärjestelmää. Tähän tulee osoittaa riittävät varat toimialoille. Sähköistä varausjärjestelmää tulee kehittää asukasystävällisemmäksi. Asukaskäytöstä aiheutuvat kustannukset eivät saa rasittaa kasvatuksen ja koulutuksen toimialan perustehtävää.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Carola Harju, yksikön päällikkö, puhelin: 310 42542
carola.harju(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 16.03.2021 § 120

HEL 2020-012441 T 00 00 03

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

F10680001200062637

Moms nr

F102012566



Hankennumero 5264_192

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Helsingin kaupunginhallitus hyväksyi kaupungin ensimmäisen toimitalstrategian 22.6.2020 (§ 24). Strategiassa kiinteistöomaisuuden hallintaa ja hoitoa ohjataan aiempaa tavoitteellisempaan suuntaan niin, että tilat kestävät aikaa ja pystyvät palvelemaan erilaisia käyttäjiä. Strategian edellyttämän toimintatavan mukaisesti kaupungin tilat tehdään mahdollisimman monikäyttöisiksi ja tilojen iltakäyttö mahdollistetaan. Yhteistilojen keskittäminen suuremmiksi kokonaisuuksiksi mahdollistaa tilojen paremman toiminnallisuuden ja joustavuuden. Kaupungin omistamia monikäyttötiloja ovat esimerkiksi nuorisotalot, koulut ja asukaspuistot. Keskitettyjä yhteistilahankkeita on toteutettu esimerkiksi Arabianrannassa, Kalasatamassa, Vuosaaressa ja Pasilan Postipuistossa.

Käyttäjilleen maksuttomia tiloja tarjoavat esimerkiksi kirjastot ja nuorisotilat. Näiden lisäksi kaupunki tarjoaa käyttäjille lähes maksuttomia tiloja, joita subventoidaan kaupungin omien toimialojen kautta. Tilakäytön subventoinnista päättävät pääsääntöisesti käyttäjätoimialat itse lautakuntiansa kautta ja talousarvioonsa perustuen. Kaupungin talousarviossa määritellään tilahankkeet aikatauluineen. Kaupungin omissa tilahankkeissa käyttäjätoimialoille, kuten kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle, sosiaali- ja terveystoimialalle ja kulttuurin ja vapaaajan toimialalle vuokrataan rakennus tai tilakokonaisuus, jonka yhteiskäytön mahdollistamisesta toimialat vastaavat itsenäisesti. Sisäisessä vuokrauksessa todelliset tilakustannukset kohdistetaan käyttäjätoimialan talouteen. Tiloille, joita kaupunki ei tarvitse omassa käytössään tai joiden omistamiseen ei liity muita strategisia syitä tai pitkän tähtäimen palvelutilatarpeita, ei ole löytynyt kestävästä talousarvion mahdollistamaa ratkaisua.

Kaupunkiympäristön toimialalla on parhaillaan käynnissä ydinprosessityö, jonka alueellisten tilaratkaisuiden suunnittelun pääprosessissa käsitellään palvelutilatarpeiden oikea-aikaista tunnistamista esimerkiksi kaavavarannon, rakennusoikeuden sekä talousarvioon sovittamisen osalta toimialojen yhteistyössä. Kaupungin omistamien tilojen osalta tilantarve suunnitellaan yhteistyössä käyttäjätoimialojen kanssa jo asemakaavoituksen aikana. Kaavoituksen aikana voidaan määritellä esimerkiksi tilojen käyttötarkoitus, mutta ei niiden omistajaa tai rahoitusta. Esimerkiksi Vuosaaren uuden lukion kaavoituksessa on pyritty edistämään vahvasti ajatusta yhteiskäytön mahdollistamisesta jo suunnitteluvaiheen aikana. Vuosaaren keskustan suunnitteluperiaatteiden



16.06.2021

(Kslk 15.11.2016, § 377) aikaisessa vuorovaikutuksessa nousi vahvasti esiin alueellisten toimijoiden huoli monitoimitilojen saatavuudesta Itä-Helsingissä. Tavoitteet ilta- ja viikonloppukäytöstä liitettiin hankkeen vaatimukseen asemakaavassa ja sitä tarkentavassa korttelikortissa. Asemakaavan laatimisen rinnalla järjestettiin elinkaarikilpailutus kilpailullisella neuvottelumenettelyllä ja korttelikortissa kuvatut tavoitteet liitettiin kilpailutuksen arviointina toimivaan laatupisteystykseen. Tämän lisäksi suunnittelua ohjattiin asemakaavoituksen, tilaajan ja palvelutarjoajien välisissä neuvotteluissa. Arviointikriteerien kautta valikoitunut voitajaehdotus on rakenteilla ja aloittaa tavoitteellisesti toimintansa syyslukukaudeksi 2021.

Kaavoitus ei ota kantaa tilojen hintaan tai omistajuuteen, vaan tilojen maksuttomuuden mahdollistaminen tulee huomioida ensisijaisesti kaupungin talousarvioneuvotteluiden aikana. Kaupungin omistamien tilojen entistä aktiivisempi avaaminen ulkopuoliseen käyttöön vaatii uudenlaisia toimintamalleja esimerkiksi rahoituksen ja tilavarausten osalta. Kaupungin toimitilastrategian pohjalta erillisten monikäyttötilojen kaavoittamiseen, omistamiseen ja hallinnointiin ei ole perustetta.

09.03.2021 Pöydälle

02.03.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Susa Eräranta, tiimpäällikkö, puhelin: 310 32057
susa.eraranta(a)hel.fi
Pasi Lönnberg, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31851
pasi.lonnberg(a)hel.fi



§ 200

Den av ledamoten Sami Muttilainen väckta motionen om namngivning av ett park- eller gatuområde efter Johan Knut Harju

HEL 2020-013053 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Sami Muttilainen och 27 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ska uppkalla ett park- eller gatuområde efter Johan Knut Harju.

Stadsstyrelsen konstaterar med hänvisning till stadsmiljönämndens utlåtande att författaren och traditionsinsamlaren Johan Knut (J. K., Jukka) Harjus (1910–1976) banbrytande livsverk är förknippat med Helsingfors och speciellt dess östra innerstad och strandområden norr om Långa bron. J. K. Harju dokumenterade utslagna bostadslösa och alkoholisters minnen, urbana traditioner och stadshistoria också genom sina egna upplevelser. Harjus verksamhet uppskattades inte av hans samtida och fick inte den uppmärksamhet den förtjänar. Harju upplevde att han utan egennyttan samlade in muntlig tradition för det framtida forskningsarbetets behov.

En eventuell plats uppkallad efter J. K. Harju kan bli aktuell kring Industrigatans axel i och med att detaljplanen för Tågvägen och Industrigatan ska ändras i stadsdelarna Sörnäs, Åshöjden, Hermanstad eller



16.06.2021

Vallgård, om där bildas nya platser som ska namnges. Också något annat objekt som ska namnges i östra innerstaden kan komma i fråga. Den här trakten hörde under många år till den livsmiljö där Harju kände sig som mest hemma. Att lyfta fram Harjus namn i en för honom själv viktig omgivning och på en plats med anknytning till honom skulle ge den brokiga mångfalden i helsingforsarnas leverne synlighet och vittna om platsens olika tidsskikt. Än så länge har namnmotivet J. K. Harju förts in i namnkommitténs namnbank, varifrån det kan tas i bruk om ett lämpligt objekt ska namnges.

Att döpa om Svalboparken efter J. K. Harju är inte möjligt, eftersom befintliga namn inte ändras utan särskilt vägande skäl, exempelvis sådana som hänför sig till räddningssäkerheten. För Hagnässtranden, som också nämns i motionen, har en detaljplaneändring trätt i kraft hösten 2020, och i den har alla behövliga objekt således nyligen fått ett namn.

Stadsmiljönämnden har gett ett utlåtande om motionen. Stadsmiljönämnden gav sitt utlåtande efter att i saken ha hört namnkommittén, som ansvarar för planeringen av namnskicket i detaljplanerna. Svaret stämmer överens med utlåtandet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 02.06.2021 § 175

HEL 2020-013053 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.



16.06.2021

Föredragande
Stadsstyrelsen

Upplysningar
Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Stadsfullmäktige 19.05.2021 § 152

HEL 2020-013053 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande
Stadsstyrelsen

Upplysningar
Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 03.05.2021 § 326

HEL 2020-013053 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä
kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot
Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 23.03.2021 § 145

HEL 2020-013053 T 00 00 03

Hankennumero 5264_195

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:



Nimistönsuunnittelu on osa kaupunkisuunnittelua, ja nimistö suunnitellaan asemakaavojen laatimisen yhteydessä. Helsingissä on noin 7 000 paikannimeä sekä suomeksi että ruotsiksi. Noin kahdeksan prosenttia nimistä on annettu henkilöiden mukaan. Henkilönnimien käyttö nimistöissä voi olla perusteltua, kun henkilö tai hänen elämäntyönsä liittyy läheisesti nimettävään paikkaan tai alueella käytettävään nimistön aihepiiriin.

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että kirjailija ja perinteenkerääjä Johan Knut (J. K., Jukka) Harjun (1910–1976) urauurtava elämäntyö liittyy Helsinkiin ja erityisesti sen itäiseen, Pitkäsillan pohjoispuoliseen kantakaupunkiin ja ranta-alueisiin. J. K. Harju dokumentoi yhteiskunnasta syrjäytyneiden asunnottomien ja alkoholistien muistitietoa, urbaania perinnettä ja kaupunkihistoriaa myös omien kokemustensa kautta. Harjun toiminta ei nauttinut aikalaistensa kunnioitusta eikä saanut ansaitsemaansa huomiota. Harju tunsikin tekevänsä muistitiedon keruuta pyyteettömästi tulevaisuuden tutkimustyön tarpeisiin.

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa nimistötoimikuntaa kuultuaan, että mahdollinen J. K. Harjun nimikkopaikka voi tulla harkittavaksi esimerkiksi niin sanotun Teollisuuskadun akselin ympäristössä Junatien ja Teollisuuskadun asemakaavan muutosten myötä Sörnäisten, Alppiharjun, Hermannin tai Vallilan kaupunginosassa, mikäli alueelle muodostuu uusia nimettäviä paikkoja. Myös jokin muu nimettäväksi tuleva kohde itäisessä kantakaupungissa voi tulla kyseeseen. Tämä seutu oli monien vuosien ajan Harjun ominta ja tutuinta elämänpiiriä. Harjun nimen nostaminen esille hänelle itselleen tärkeässä ympäristössä ja häneen liittyvässä paikassa toisi näkyväksi moniarvoisten ja moninaisten helsinkiläisten elämäntapojen kirjon sekä viestisi paikan ajallisesta keroksellisuudesta. Toistaiseksi nimistötoimikunta vei J. K. Harjun niin sanottuun nimipankkiin, josta nimialhe olisi otettavissa käyttöön, mikäli sopiva kohde tulee nimettäväksi.

Nimistötoimikunta mainitsee 10.2.2021 antamassaan lausunnossa, että ehdotettu Pääskylänpuiston nimenmuutos J. K. Harjun nimikkopaikaksi ei ole mahdollinen, sillä käytössä olevia nimiä ei muuteta ilman erityisen painavia, esimerkiksi pelastusturvallisuuteen liittyviä perusteita. Hakaniemenrannassa, johon aloitteessa myös viitataan, on syksyllä 2020 tullut voimaan asemakaavan muutos, jossa kaikki tarpeelliset kohteet on vastikään nimetty.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386



johanna.lehtonen(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 10.02.2021 § 8

HEL 2020-013053 T 00 00 03

Nimistötoimikunta antoi lausunnon kaupunkiympäristölautakunnalle:

Nimistötoimikunta toteaa Helsingin kaupungin vakiintuneista nimeämisperiaatteista, että jonkin kohteen nimeämistä henkilön muistoksi voidaan harkita, mikäli henkilö on kansallisesti ja kansainvälisesti merkittävän elämäntyön tehnyt suomalainen, tai henkilö on syntynyt tai asunut osan elämästään tai tehnyt elämäntyönsä Helsingissä, tai henkilö liittyy positiivisella tavalla nimettävään paikkaan tai edustaa sen historiallista kerrostuneisuutta. Helsingin muistonimiperiaatteet noudattavat YK:n ja suomen kielen lautakunnan suosituksia.

Itseoppineen kirjailijan ja perinteenkerääjän Johan Knut (J. K., Jukka) Harjun (1910–1976) elämäntyö liittyy erottamattomasti Helsinkiin ja erityisesti sen itäiseen kantakaupunkiin. 1960–1970-luvuilla Harju keräsi ja talletti yhteiskunnasta syrjäytyneiden asunnottomien ja alkoholistien muistitietoa sekä omia kokemuksiaan ja havaintojaan yli 20 000 sivun verran Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran arkistoon. Harjun tekstit eivät juuri saaneet arvostusta hänen elinaikanaan, ja yleiseen tietoisuuteen hän nousi vasta vuodenvaihteessa 2019–2020, jolloin Helsingin kaupunginmuseossa järjestettiin osin Harjun keruutietoihin ja kirjoituksiin perustuva Pullopostia Kurvista -näyttely.

Valtuutetun aloitteessa ehdotettu Pääskylänpuiston nimenmuutos J. K. Harjun nimikkopaikaksi ei ole mahdollinen, sillä käytössä olevia nimiä ei muuteta ilman erityisen painavia, esimerkiksi pelastusturvallisuuteen liittyviä perusteita. Toisessa ehdotetussa paikassa, Hakaniemenrannassa, on syksyllä 2020 tullut voimaan asemakaavan muutos, jossa kaikki tarpeelliset kohteet on vastikään nimetty.

Harjun henkilöhistoriaan liittyvä mahdollinen muistamisen paikka saattaa avautua tulevaisuudessa esimerkiksi niin sanotun Teollisuuskadun akselin ympäristössä, kun asemakaavan muutokset Junatien ja Teollisuuskadun seutuvilla käynnistyvät. Myös jokin muu asemakaavojen ajantasaistamiseen tai täydennysrakentamiseen liittyvä asemakaavan muutos saattaa tuoda uusia nimeämisen mahdollisuuksia itäisessä kantakaupungissa.

Nimistötoimikunta kiittää aloitteesta ja päättää hyväksyä J. K. Harjun nimen niin sanottuun nimipankkiin mahdollista myöhempää käyttöä



16.06.2021

varten. Nimistöimikunta suosittaa myös selvittämään vaikkapa nimikotapahtuman järjestämistä tai muita, kaavanimeä ketterämpiä muistamisen ja tunnetuksi tekemisen tapoja, kuten muistolaattaa, nimikkopenkkiä, nimikkopuuta tai vastaavaa. Asunnottomia alkoholisteja on muistettu Arvo Kustaa Parkkilan (1905–1978) muistoksi Lapinlahdenpuistikkoon pystytetyllä Ihminen nousee roskalaatikosta - näköisveistoksella (Oskars Mikäns, 2001).

Nimistöimikunta päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi



§ 201

Den av ledamoten Dan Koivulaakso väckta motionen om rätt till småbarnspedagogik för asylsökandes barn

HEL 2020-013662 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Dan Koivulaakson aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Dan Koivulaakso och 19 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden anordnar småbarnspedagogisk verksamhet för asylsökandes barn på samma villkor som för alla andra barn. Motionen motiveras bland annat med att barnen på grund av långa asylsökningssprocesser kan bli utan småbarnspedagogik till och med i flera år. Asylsökandes barn är dessutom redan i nuläget berättigade till deltagande i den grundläggande utbildningen.

Stadsstyrelsen ser det i likhet med social- och hälsovårdsnämnden och fostrans- och utbildningsnämnden som en god idé att barn i familjer som söker internationellt skydd beviljas rätt till deltagande i småbarnspedagogisk verksamhet i situationer där deltagandet i sådan verksamhet är förenligt med barnets intressen. Att asylsökandes barn beviljas rätt till deltagande i småbarnspedagogisk verksamhet är motiverat också ur ett jämlikhetsperspektiv.

I Helsingfors anordnas småbarnspedagogik i enlighet med 6 § 1 mom. i lagen om småbarnspedagogik för de barn vars hemkommun Helsing-



fors är enligt lagen om hemkommun (201/1994). Asylsökandes barn har inte subjektiv rätt till småbarnspedagogik innan familjen beviljats uppehållstillstånd. Det finns för tillfället 35 barn i daghemsåldern inom tjänsterna för Helsingfors mottagningscentral. Migrationsverket styr, övervakar och finansierar Helsingfors mottagningscentralens verksamhet.

Enligt den gällande verksamhetsmodellen gör socialarbetare tillsammans med kundfamiljen, barnskyddet och mottagningscentralen en bedömning av stödbehovet hos barnet och familjen. Utifrån bedömningen kan asylsökandes barn eller barn till personer utan uppehållstillstånd beviljas en plats inom småbarnspedagogiken. Asylsökandes barn kan alltid delta i småbarnspedagogiken om barnet är kund hos barnskyddet och barnskyddets socialarbetare anser att daghemmet är nödvändigt för barnets uppväxt och utveckling och för att stödja föräldrarnas orkande. Det har också varit möjligt att ansöka om småbarnspedagogik för ett barn bland annat på rekommendation av myndigheten som ansvarar för barnets vård. Om det har bedömts att ett barn som är i behov av särskilt stöd, eller barnets föräldrar, har nytta av småbarnspedagogik så har sådan ordnats.

Mottagningscentralen ansvarar för tillfället för småbarnspedagogikens kostnader, om småbarnspedagogiken betraktas som en nödvändig socialtjänst som grundar sig på behovet av särskilt stöd. Om småbarnspedagogik ordnas utgående från lagen om småbarnspedagogik, ansvarar kommunen för kostnaderna. Ansvaret för ordnandet av småbarnspedagogik hör till fostrans- och utbildningssektorn.

Utredningen av asylsökandes situation kan pågå till och med i flera år. Den nya lagen om småbarnspedagogik lägger större vikt på barnets bästa och enligt lagen ska man vid planering, anordnande och tillhandahållande av samt beslutsfattande om småbarnspedagogik i första hand se till barnets bästa. Högklassig småbarnspedagogik är särskilt viktig för de barn vars liv präglas av flera riskfaktorer, såsom föräldrarnas låga utbildningsnivå, behovet av särskilt stöd eller ett främmande språk som modersmål.

I enlighet med barnets intresse är det motiverat att betrakta småbarnspedagogiken som en rättighet som även hör till asylsökandes barn. Ett barn som nyligen har anlänt till landet bör dock ges tid att anpassa sig till familjens nya omständigheter och barnets situation och intresse ska bedömas innan småbarnspedagogik söks upp. Deltagande i småbarnspedagogik kan stödja asylsökandes barn med att finna dagrytmen och språkliga färdigheter. Inom småbarnspedagogiken är det också möjligt att skapa sociala relationer och få en kontakt till den finländska kulturen. Deltagande i småbarnspedagogiken kan förebygga ett senare behov av specialtjänster.



16.06.2021

Fostrans- och utbildningsnämnden och social- och hälsovårdsnämnden har gett utlåtande om motionen. Svaret är förenligt med utlåtandena.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Dan Koivulaakson aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 02.06.2021 § 176

HEL 2020-013662 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Stadsfullmäktige 19.05.2021 § 153

HEL 2020-013662 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar



16.06.2021

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 03.05.2021 § 327

HEL 2020-013662 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 30.03.2021 § 71

HEL 2020-013662 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Dan Koivulaakson ja 19 muun valtuutetun aloitteesta koskien turvapaikanhakijoiden lasten oikeutta varhaiskasvatukseen:

"Aloitteessa esitetään, että Helsinki esiopetuksen lisäksi järjestää turvapaikanhakijalapsille varhaiskasvatusta samoilla ehdoilla kuin kaikille muillekin lapsille.

Sosiaali- ja terveyslautakunta kannattaa valtuustoaloitetta, jossa kansainvälistä suojelua hakevien perheiden lapsille myönnetään oikeus varhaiskasvatukseen. Varhaiskasvatukseen osallistumisen tulee olla lapsen edun mukaista.

Nykytilanteen kuvaus

Valtionhallinnossa maahanmuuttovirasto ohjaa, valvoo ja rahoittaa Helsingin vastaanottokeskuksen toiminnan. Helsingin vastaanottokeskukseen kuuluvat Punavuoren toimipiste ja yksityismajoituspalvelupiste. Varhaiskasvatusikäisiä lapsia vastaanottokeskuksen palveluissa on tällä hetkellä 35. Maahanmuuttovirastosta saadun Migrin tilaston



16.06.2021

mukaan Helsinkiin on saapunut vuoden 2019 aikana 1–5-vuotiaita lapsia 81 ja vuoden 2020 aikana heitä on saapunut 22.

Helsingin kaupunki tuottaa kansainvälistä suojelua hakeville perheille ja aikuisille vastaanottolain (746/2011) mukaisia välttämättömiä sosiaali- ja terveystalvveluja. Turvapaikanhakijoiden lapsilla ei ole subjektiivista oikeutta varhaiskasvatukseen ennen perheen oleskelulupaa.

Nykykäytännön mukaan turvapaikanhakijalapsen pääsevät varhaiskasvatukseen piiriin aina, jos lapsella on lastensuojelun asiakkuus ja lastensuojelun sosiaalityöntekijä pitää varhaiskasvatusta tarpeellisenä lapsen kasvun ja kehityksen sekä vanhempien jaksamisen tukemiseksi. Varhaiskasvatusta on voitu hakea lapselle myös muun lapsen hoidosta vastaavan viranomaistahon suosituksesta. Mikäli on arvioitu, että erityisen tuen tarpeessa oleva lapsi tai vanhemmat hyötyvät varhaiskasvatuksesta, on sitä järjestetty.

Vastaanottokeskus vastaa tällä hetkellä varhaiskasvatuksen kustannuksista, jos varhaiskasvatus nähdään erityisen tuen tarpeeseen perustuvana välttämättömänä sosiaalipalveluna. Mikäli varhaiskasvatusta järjestetään varhaiskasvatustalv perusteella, kustannuksista vastaa kunta. Vastuu varhaiskasvatuksen järjestämisestä kuuluu kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Turvapaikanhakijoiden tilanteen selvittely voi kestää vuosia. Lapsen edun mukaisesti on perusteltua oikeuttaa subjektiivinen varhaiskasvatusoikeus myös turvapaikanhakijoiden lapsille. Vasta maahan tulleelle lapselle on kuitenkin varattava aikaa sopeutua perheen uusiin olosuhteisiin ja lapsen tilanne sekä etu tulee arvioida ennen varhaiskasvatukseen hakeutumista.

Varhaiskasvatukseen osallistuminen voi tukea turvapaikanhakijalapsen päivärytmiä sekä kielellisiä valmiuksia. Varhaiskasvatuksen piirissä on mahdollisuus luoda sosiaalisia suhteita ja saada kontakti myös suomalaisen kulttuuriin. Varhaiskasvatukseen osallistuminen voi ennaltaehkäistä myöhäisempää erityispalvelujen tarvetta."

Käsittely

30.03.2021 Ehdotuksen mukaan

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Aleks Niskanen: Lautakunta ei kannata tätä valtuutettu Dan Kivilaakson ym. aloitetta koskien turvapaikanhakijoiden lasten oikeutta



16.06.2021

varhaiskasvatukseen. Hallitus ja eduskunta päättävät Suomen maahanmuuttopolitiikasta, mutta maahanmuuton kustannuksista iso osa lankeaa ajan myötä kuntien maksettavaksi. Kuten lausunnon viimeisessä kappaleessa ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia lukee, vastaanottokeskus vastaa tällä hetkellä varhaiskasvatuksen kustannuksista turvapaikanhakijoiden lapsille: Vastaanottokeskus vastaa tällä hetkellä varhaiskasvatuksen kustannuksista, jos varhaiskasvatus nähdään erityisen tuen tarpeeseen perustuvana välttämättömänä sosiaalipalveluna."

On johdonmukaista, että Suomen valtio veloitettaisiin maksamaan turvapaikanhakijoiden vastaanottokulut mukaan lukien varhaiskasvatus jatkossakin, koska kunnat eivät päästä Suomen maahanmuuttopolitiikasta. Nykytilanne Helsingissä on se, että kasvatuksen ja koulutuksen toimiala vastaa varhaiskasvatuksen järjestämisestä. Kasvatus- ja koulutusviraston mukaan turvapaikanhakijoiden varhaiskasvatukseen tulevia lapsia olisi 35, jolloin kustannusarvio Helsingin kaupungille on 400 000–500 000 euroa vuotuisena kustannuksena riippuen siitä, tulisivatko kaikki lapset koko ajaksi varhaiskasvatukseen.

Jäsen Aleks Niskasen vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Sosiaali- ja terveystoimiala antoi asiasta esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Jäsen Aleks Niskanen jätti asiasta rauenneen vastaehdotuksensa mukaisen eriävän mielipiteen.

16.03.2021 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Viivi Väänänen, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42303
viivi.vaananen(a)hel.fi

Leena Markkanen, Helsingin vastaanottokeskuksen johtaja, puhelin: 310 42901
leena.markkanen(a)hel.fi

Tarja Jokinen, Helsingin vastaanottokeskuksen johtava sosiaalityöntekijä, puhelin: 310 42744

tarja.jokinen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 02.03.2021 § 150

HEL 2020-013662 T 00 00 03

Lausunto

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566



Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Dan Koivulaakson aloitteesta turvapaikanhakijoiden lasten oikeudesta varhaiskasvatukseen:

Voimassa oleva toimintamalli Helsingissä

Helsingissä järjestetään varhaiskasvatusta varhaiskasvatustilain 6 §:n 1 momentin mukaan lapselle, jonka kotikuntalaissa (201/1994) tarkoitettu kotikunta Helsinki on. Turvapaikanhakijoiden lapsilla ei ole subjektiivista oikeutta varhaiskasvatukseen ennen perheen oleskelulupaa.

Sosiaalityöntekijän lapsi- ja perhekohtaisen tilanteen arvioinnin pohjalta varhaiskasvatuspaikka voidaan myöntää turvapaikanhakijan tai paperittoman perheen lapselle.

Turvapaikanhakijalapsen pääsevät varhaiskasvatuksen piiriin aina, jos lapsella on lastensuojelun asiakkuus ja lastensuojelun sosiaalityöntekijä pitää päiväkotia tarpeellisenä lapsen kasvun ja kehityksen kannalta. Sosiaalityöntekijä tekee yhdessä asiakasperheen, lastensuojelun ja vastaanottokeskuksen kanssa arvon lapsen ja perheen tuen tarpeista. Mikäli arvioidaan, että lapsi hyötyy päiväkotipaikasta, se järjestetään.

Maahanmuuttovirasto ohjaa, valvoo ja rahoittaa Helsingin vastaanottokeskuksen toimintaa. Helsingin vastaanottokeskuksessa varhaiskasvatukseen otetaan lapsia on muutama kymmenen.

Maahanmuuttoviraston ohjeen mukaan erityisen tuen tarpeeseen perustuva varhaiskasvatus on vastaanottolain mukaista välttämätöntä sosiaalipalvelua ja siten vastaanottokeskuksen maksettavana.

Toimintamallin kehittäminen

Uusi varhaiskasvatustilain nostaa lapsen edun keskeiseksi ja korostaa aiempaa vahvemmin lapsen edun ensisijaisuutta varhaiskasvatuksen suunnittelussa, järjestämisessä, tuottamisessa tai siitä päätettäessä.

Turvapaikanhakijoiden tilanteen selvittely voi kestää pitkiä aikoja, jopa vuosia. Laadukas varhaiskasvatus on erityisen tärkeää niille lapsille, joiden elämässä on useampi riskitekijä, kuten vanhempien matala koulutustaso, erityisen tuen tarve tai vieraskielisyys.

Lapsen edun mukaisesti ja tasa-arvon edistämiseksi on perusteltua nähdä varhaiskasvatus myös turvapaikanhakijoiden lasten oikeutena. Vastaanottokeskuksessa on tärkeää kartoittaa vasta maahan tulleen lapsen hyvinvointia. Lapselle varataan aikaa perheen uusiin olosuhteisiin sopeutumiseen ennen varhaiskasvatukseen siirtymistä.

Esittelijä



16.06.2021

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Nina Onufriew, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 42550
nina.onufriew(a)hel.fi



§ 202

Den av ledamoten Jenni Pajunen väckta motionen om en gång- och cykelbro från Knekten till Tjärholmen

HEL 2021-000707 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Jenni Pajusen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Jenni Pajunen och 16 andra ledamöter föreslår i sin motion att fullmäktige i brådskande ordning ska föreläggas en plan om en gång- och cykelbro mellan Knekten i Fiskehamnen och Tjärholmen. Den föreslagna broförbindelsen anses ytterligare förbättra Knektens tillgänglighet och attraktivitet.

Stadsstyrelsen antecknade 21.9.2020 en utredning om en hemställningskläm av fullmäktigeledamoten Jenni Pajunen, i vilken det förutsattes en man utreder möjligheten att bygga en bro för cyklister och fotgängare från Knekten till Tjärholmen. Stadsstyrelsen konstaterade då med hänvisning till de utlåtanden som stadsmiljönämnden och kultur- och fritidsnämnden gett om klämman att det inte var aktuellt med en gång- och cykelbro från Knekten till Tjärholmen i den dåvarande planerings- och byggfasen för området.

Stadsmiljösektorn har gett ett utlåtande om motionen. Stadsstyrelsen anser liksom stadsmiljösektorn att det för närvarande inte är aktuellt att planera eller bygga en gång- och cykelbro från Knekten till Tjärholmen.



16.06.2021

Den föreslagna bron skulle visserligen i sig utgöra ett bra tillägg till vägsträckningarna i området, med det är ändamålsenligare att rikta de befintliga resurserna till att främja mer brådskande projekt.

Stadsstyrelsen konstaterar att området redan kommer att få en broförbindelse mellan Knekten och Havshagen, Havshagsbron, som enligt planerna ska byggas åren 2024–2026. Bron förbättrar förbindelserna från södra Fiskehamnen mot centrum avsevärt. Bron är reserverad för snabbspårvägen Kronbroarna, för cyklister och för fotgängare. Till Havshagsbron ansluter sig i framtiden Kolhamnsbron från Hanaholmen, som bidrar till att komplettera nätverket av pendlingsstråk och gångvägar. Enligt detaljplanen för Hagnäs ska nuvarande Hagnäs bro ersättas med en lägre lösning, som passar bättre in i omgivningen. Den här bron förbättrar för sin del gång- och cykelförbindelserna mellan Fiskehamnen och centrum.

Stadsmiljösektorn har gett ett utlåtande om motionen. Kultur- och fritidssektorn har hänvisat till det utlåtande som kultur- och fritidsnämnden hösten 2020 gav om hemställningsklämman om en bro för cyklister och fotgängare från Knekten till Tjärholmen och meddelat att sektorn inte behöver yttra sig om motionen.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Jenni Pajusen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 02.06.2021 § 177

HEL 2021-000707 T 00 00 03

Beslut



16.06.2021

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

19.05.2021 Bordlades

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 03.05.2021 § 329

HEL 2021-000707 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala 12.4.2021

HEL 2021-000707 T 00 00 03

Kaupunkiympäristön toimiala antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Jalankulun ja pyöräilyn sillan suunnittelu tai rakentaminen Nihdistä Ter-
vasaareen ei tällä hetkellä ole ajankohtaista. Silta itsessään olisi hyvä
lisä alueen reitistöön, mutta on olemassa kiireisempiä hankkeita ja ra-
jalliset resurssit kannattaa käyttää mieluummin niiden edistämiseen.

Alueelle on jo tulossa Nihdin siltayhteys Merihakaan eli ns. Merihaansil-
ta. Silta on varattu Kruunusillat-pikaraitiotielle, pyöräilijöille ja jalankul-
kijoille. Silta parantaa Kalasataman eteläosien yhteyksiä Helsingin kes-
kustaan merkittävästi. Merihaansiltaan liittyy tulevaisuudessa Hanasaa-
resta Hiilisatamansilta, joka täydentää osaltaan baana- ja jalankulku-
verkkoa. Hakaniemen asemakaavassa (Kylk 10.12.2019 § 641) nykyi-



nen Hakaniemen silta osoitetaan korvattavaksi matalammalla ja ympäristöön paremmin sopivalla ratkaisulla. Tämä silta parantaa erityisesti pyöräilyn ja jalankulun yhteyksiä Kalasataman ja keskustan välillä.

Tehdyt selvitykset

Toivomusponnessa esitetty siltayhteys syötettiin jalankulkua ja pyöräliikennettä mallintavaan Brutus-ohjelmistoon tarkasteluvuodelle 2025, jolloin Kruunusiltojen muodostama yhteys olisi jo käytettävissä. Ohjelmiston ennustama liikennemäärä kesävuorokautena ponnassa esitetyllä yhteydellä olisi noin 2000 polkupyörää ja 200 jalankulkijaa vuorokaudessa. Kun mukaan otetaan myös Merihaansillalta tulevat pyöräilijät, kulkisi Nihdin läpi yhteensä 4200 polkupyörää kesäpäivisin. Ilman esitettyä yhteyttä kulkee valtaosa Nihdin läpi menevistä polkupyöristä Merihaansillan läpi ja pyöriä kulkisi kaikkiaan noin 3000.

Uusi siltayhteys näyttäisi mallin mukaan houkuttelevan pohjoisesta Arabianrannan suunnasta sekä Kulosaaren suunnalta tulevaa pyöräliikennettä kulkemaan enemmän Nihdin kautta. Itäbaanan pyöräliikennettä siirtyisi kulkemaan enemmän myös Mustikkamaan kautta. Pyöräliikennettä vähenisi perustilanteeseen nähden Sörnäisten rantatiellä sekä Hanasaarenlaiturilla ja Merihaansillalla. Myös Kruunuvuorenrannasta tulevaa pyöräliikennettä siirtyi kulkemaan Tervasaaren kautta.

Uusi siltayhteys palvelisi etenkin niitä, joiden määränpää on eteläisessä kantakaupungissa. Uusi silta houkuttelisi kulkemaan enemmän Pohjoisrannan kautta, jolloin pyöräliikenne vähenisi myös Kaisaniemen suunnilla.

Siltayhteyden mahdollistaminen

Nihtiin nyt suunniteltavat ja toteutettavat rantarakenteet eivät estä tämän siltayhteyden rakentamista. Silta tulisi rakennettavan rantamuurin yli ja liittyisi Nihdin katuverkkoon noin tasolla +3.

Siltavaihtoehtojen vaikutus maisemaan ja Tervasaaren virkistyskäyttöön

Ehdotetun siltayhteyden maisemallinen vaikutusalue käsittää Kruununhaan itä- ja koillisrannan, Merihaan, Hanasaaren ja Nihdin tulevat asuinalueet, Korkeasaaren ja Hylkysaaren sekä Katajanokan pohjoisrannan. Sillan korkeudesta riippuen sen maisemallinen vaikutus voi ulottua kauemmaskin. Erityisesti siltayhteys muuttaa maisemaa Merihaan suunnalta kohti Kruunuvuorenselkää, jolloin silta asettuu avoimen kaukokerinäkymän eteen. Tervasaarta ympäröivään maisematilaan on jo päätetty rakentaa kolme uutta siltaa, jotka vähentävät maiseman avoimuutta. Uusien maisemaa rajaavien siltojen rakentamista tulee harkita hyvin huolellisesti. Idästä ja kaakosta, Korkeasaaren ja Hylkysaaren



suunnalta katsottuna silta asettuu osaksi Pohjoisrannan kaupunkisiluet-
tia. Länneistä Liisankatua pitkin Tervasaareen saavuttaessa silta muo-
dostaa katunäkymään hallitsevan päätepisteen. Mikäli silta linjataan
Tervasaaren kannakselle, vaatii se voimakkaita maanrakennus- ja mai-
semointitoimenpiteitä kannaksen alkupäähän. Lisäksi kannakselle ulot-
tuva silta muuttaa maisemaa etenkin Tervasaaresta pohjoiseen ja Ha-
kaniemen suuntaan.

Maisemallisten vaikutusten lisäksi siltayhteys tulee kaikissa vaihtoeh-
doissa vaikuttamaan Tervasaaren luonteeseen virkistysalueena. Suo-
raan Tervasaareen linjattavissa vaihtoehdoissa saaren kulutus ja läpi-
kulku kasvavat huomattavasti, ja saaren tunnelma muuttuu läpikulkuli-
kenteen takia. Kannakselle linjattava silta ohittaa itse Tervasaaren,
mutta vaikuttaa sen ympäristöön merkittävästi.

Tervasaari on Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan in-
ventoinneissa luokiteltu arvoympäristöksi (arvoluokka III). Arvoympäri-
stöt ovat historiallisesti tai kulttuurihistoriallisesti merkittäviä kohteita tai
edustavat tietyn aikakauden suunnitteluihanteita. Tervasaarella on
historiallista arvoa entisenä tervavarastona, sekä käyttöarvoa Kruu-
nunhaan alueen tärkeänä ulkoilusaarena. Kohde on olennainen osa
Pohjoissataman rantamaisemaa ja merellistä julkisivua. Saaren historia
tervavarastona ulottuu aina 1600-luvulle asti, joten se on myös osa
Helsingin varhaista teollisuushistoriaa. Saarella sijaitsee vielä yksi sä-
ilynyt terva-aitta, joka on rakennettu vuonna 1805. Kannas saarelle ra-
kennettiin vuonna 1939 ja yleisölle saari avattiin 1970-luvulla. Terva-
saaren pohjoispuolella, merenpinnan alla on vuonna 2014 paikannettu
muinaisen laiturin jäänteitä. Kohde kuuluu muinaismuistolain nojalla
rauhoitettuihin kiinteisiin muinaisjäännöksiin. Arkistolähteistä tiedetään,
että laituria on käytetty Tervasaassa säilytetyn tervan ja lautojen lai-
vaamiseen. Laituri on rakennettu 1862 ja 1866 välisenä aikana. Terva-
saari kuuluu myös maakunnallisesti arvokkaaksi luokiteltuun Helsingin
empire-keskustan kulttuuriympäristökokonaisuuteen. Helsingin maise-
makulttuurikartalla saari on luokiteltu aikakaudelleen tyypilliseksi puis-
toksi. Valintakriteereissä on painotettu erityisesti helsinkiläisen kulttuu-
rimaiseman kannalta keskeisiä erityispiirteitä ja helsinkiläisten vapaa-
ajan vietosta kertovia paikkoja.

Nihti–Tervasaari siltayhteyden vaikutus venepaikkoihin

Siltayhteyden taakse Hakaniemen puolelle jäisi noin 80 nykyistä vene-
paikkaa, joissa myös purjeveneet voivat ankkuroitua. Nihdin asema-
kaavassa oleva venesatama jäisi tämän sillan taakse.

Sillan vaikutus Hakaniemen kehittämiseksi ja venepaikkoihin



Veneilyn ja muun vesiliikenteen yhteystarpeet esimerkiksi Hakaniemen suuntaan ovat erittäin merkittävät. Hakaniemenrannan kehittämisen yhtenä tavoitteena on kehittää Hakaniemeä vesiliikenteen ja joukkoliikenteen solmukohtana. Entiseen Sompasaaren satama-altaaseen asema-kaavoissa varattu tontteja laivoille. Niiden tulee päästä vesitse paikoilleen ja joskus poisikin. Uuden suunniteltavan Hakaniemen sillan alikukkorkeus tulee olemaan keskivedenpinnasta 5 metriä, joten Nihdin ja Tervasaaren välisen sillan alikukkorkeuden tulisi olla vähintään yhtä suuri. Koska Tervasaaren ja Nihdin välistä siltaa ei olisi pituuskaltevuksien eikä maisemallisten syiden takia kannattaisi tehdä niin korkeana, että myös purjeveneet pääsisivät siitä alitse, kannattaisi silta toteuttaa avattavana siltana.

Valtuustoaloite

Valtuutettu Jenni Pajunen ja 16 muuta valtuutettua ovat tehneet 20.1.2021 seuraavan valtuustoaloitteen:

"Suunnitelma kevyen liikenteen sillan toteuttamiseksi Kalasataman Nihdistä Tervasaareen

Kevyen liikenteen sillan rakentaminen Nihdin eteläkärjestä Tervasaareen parantaisi merkittävästi alueen saavutettavuutta, houkuttelevuutta ja yhteyksiä eteläiseen kantakaupunkiin. Silta toisi Kauppatorin Nihdistä kävelyetäisyydelle. Siltaa pitkin Kruununhaasta ja Katajanokalta avautuisi nopea pääsy pyörällä ja kävellen Kalasatamaan, Mustikka- maalle ja Korkeasaareen. Hanasaaren voimalan sulkemisen 2024 jälkeen myös tarve laivaliikenteelle poistuu. Silta lisäisi kevyen liikenteen käyttöä ja sikäli myös alueen kestäväää kehitystä. Kevyen liikenteen silta ja alueelle suunniteltu pienvenesatama tai rantabulevardit eivät myöskään sulje toisiaan pois - hyvällä suunnittelulla ne kaikki voidaan toteuttaa.

Kalasataman Nihdin ja Tervasaaren välistä kevyen liikenteen siltaa on käsitelty mm. valtuuston 2019 hyväksymän ponsivastausten yhteydessä, mutta kaikkia olennaisia näkökantoja ei ole aiemmissa selvityksissä otettu huomioon. Suunnitelmiin on vastausten mukaan tarkoitus palata vasta 2026 jälkeen.

Sillan rakentamista olisi järkevämpää selvittää huolellisesti ennen alueen muiden uusien siltojen rakentamista ja käyttöönottoa. Kattavampi suunnitelma sillasta on parasta toteuttaa nyt, jotta alueen asukkaille ja veneilijöille ei aiheudu myöhemmin tarpeetonta haittaa.

Aiemmissa selvityksissä ei ole huomioitu sillan positiivisia vaikutuksia keskustan elinvoimaan, joka on noussut erityisen tärkeäksi ja haasteelliseksi kysymykseksi. Ne eivät myöskään huomioi positiivista vaikutusta



16.06.2021

Kruununhaan ja keskustan asukkaiden pääsystä Mustikkamaan ja Korkeasaaren virkistysalueille. Sillan maisemavaikutuksia on vaikea arvioida ilman havainnekuvia.

Lähtökohtana siltavaihtoehdon selvittämiseksi tulee olla entistä paremmat olosuhteet venepaikoille, joka vaatii suunnitelmallisuutta. Aiemmissä selvityksissä ei ole kartoitettu mahdollisuuksia muuttaa matalien ja korkeiden veneiden sijoittelua alueella niin, että kaikille suunnitelluille veneille löytyisi tilaa.

Me aloitteen allekirjoittajat esitämme, että valtuustolle tuodaan päätettäväksi nopealla aikataululla suunnitelma Kalasataman Nihdin ja Tervasaaren välisen kevyen liikenteen sillan toteuttamisesta."

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristön toimialaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 15.4.2021 mennessä.

Lisätiedot

Olli-Pekka Aalto, projektinjohtaja, puhelin: 310 39681
ollipekka.aalto(a)hel.fi



§ 203

Den av ledamoten Mai Kivelä väckta motionen om ett stadsrum fritt från klimatskadlig utomhusreklam

HEL 2021-001525 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Behandling

Ledamoten Nuutti Hyttinen understödd av ledamoten Pia Kopra föreslog att stadsfullmäktige skulle återremittera ärendet för ny beredning utgående från att man redan i det här motionssvaret gör ett tydligt ställningstagande om att staden i sina konkurrensutsättningar inte begränsar sådan reklam som inte bryter mot lagen och på så sätt låter människorna själv välja hur de konsumerar.

11 omröstningen

Fortsatt behandling av ärendet JA, återremiss NEJ

JA-förslag: Behandlingen fortsätter

NEJ-förslag: Stadsfullmäktige återremitterar ärendet för ny beredning

Ja-röster: 55

Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Joona Haavisto, Mia Haglund, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaa, Kati Juva, Jukka Järvinen, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Anna Laine, Johanna Laisaari, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Matti Niiranen, Laura Nordström, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Jenni Pajunen, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Suldaan Said Ahmed, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Lilja Tamminen, Pilvi Torsti, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Nej-röster: 25

Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Matti Enroth, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Pia Kopra, Heimo Laaksonen, Maria Landén, Seija Muurinen, Dani Niskanen, Mia Nygård-Peltola, Matias Pajula, Pia Pakarinen, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Risto



16.06.2021

Rautava, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Juhani Strandén, Ulla-Marja Urho, Laura Varjokari, Mauri Venemies

Blanka: 2
Otto Meri, Marcus Rantala

Frånvarande: 3
Zahra Abdulla, Kauko Koskinen, Petra Malin

Stadsfullmäktige beslutade fortsätta behandlingen av ärendet.

Under diskussionen framställdes två förslag till hemställningsklämmar.

Ledamoten Nuutti Hyttinen understödd av ledamoten Pia Kopra föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av motionssvaret att det utreds om det är möjligt att kräva att staden inte installerar och att staden vid förnyandet av hyresavtal för platser med utomhusreklam inte godkänner sådana anordningar för utomhusreklam inom sitt område som förbrukar annan energi än sådan som producerats utsläppsfritt på platsen eller orsakar ljusföroreningar. Att tillåta installation av sådana anordningar för utomhusreklam som i sig själva kontinuerligt producerar klimatutsläpp eller andra olägenheter exempelvis i form av ljusföroreningar är inte förenligt med andan i stadens klimatstrategi och därmed inte motiverat.

Ledamoten Suldaan Said Ahmed understödd av ledamoten Veronika Honkasalo föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av motionen att det utreds om det är möjligt för staden att förbinda sig att inte hyra ut reklamplatser för reklam som har rasistiskt innehåll och innehåller desinformation.

Den av ledamoten Suldaan Said Ahmed föreslagna hemställningsklämman hänförde sig inte till det ärende som behandlas, och den togs därför inte upp till omröstning.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

12 omröstningen



16.06.2021

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av motionssvaret att det utreds om det är möjligt att kräva att staden inte installerar och att staden vid förnyandet av hyresavtal för platser med utomhusreklam inte godkänner sådana anordningar för utomhusreklam inom sitt område som förbrukar annan energi än sådan som producerats utsläppsfritt på platsen eller orsakar ljusföroreningar. Att tillåta installation av sådana anordningar för utomhusreklam som i sig själva kontinuerligt producerar klimatutsläpp eller andra olägenheter exempelvis i form av ljusföroreningar är inte förenligt med andan i stadens klimatstrategi och därmed inte motiverat.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 7

Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Maria Landén, Mika Raatikainen, Juhani Strandén, Mauri Venemies

Nej-röster: 14

Jussi Chydenius, Laura Finne-Elonen, Dan Koivulaakso, Johanna Lai-saari, Otto Meri, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Marcus Rantala, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Osmo Soininvaara, Pilvi Torsti, Sinikka Vepsä

Blanka: 60

Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Mika Ebeling, Matti Enroth, Tuula Haatainen, Joonas Haavisto, Mia Haglund, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Petra Malin, Seija Muurinen, Björn Månsson, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Laura Nordström, Mia Nygård-Peltola, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Lilja Tamminen, Ulla-Marja Urho, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Frånvarande: 4

Zahra Abdulla, Harry Bogomoloff, Kauko Koskinen, Sami Muttilainen

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Nuutti Hyttinens förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen



16.06.2021

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Mai Kivelän aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Mai Kivelä och 14 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden utreder möjliga medel för att förbjuda klimatskadlig utomhusreklam i Helsingfors.

Stadsstyrelsen konstaterar att staden i kommande konkurrensutsättningar gällande utomhusreklam tar i beaktande miljöaspekterna och uppmuntrar så reklamanordningsföretagen till att göra mer klimatvänliga val.

Det är inte möjligt att ensidigt ändra hyreskontrakt för reklamplatserna mitt i avtalsperioden, och därmed kan inte Helsingfors stad som uthyrare ensidigt ändra villkoren för hyreskontrakt som gäller utomhusreklamplatserna mitt i avtalsperioden. Upphandlingslagen sätter även gränser för att ändra upphandlingsavtalet mitt i avtalsperioden på grund av att Helsingfors stad är en offentlig upphandlande enhet.

Staden tar sitt ansvar för att bromsa klimatförändringen på allvar och arbetar ambitiöst inom området. Begränsningar som gäller reklamens innehåll granskas i samband med nästa konkurrensutsättning för hyrningen av utomhusreklamplatser både på stadsmiljösektorn och HST. Det finns ändå orsak att notera att med reklamförbud för sådana produkter som anses vara klimatskadliga skulle staden med sitt hyreskontrakt ställa sådana villkor och begränsningar på hyrarens affärsverksamhet som inte grundar sig på direktiv och reglering för branschen ifråga.

Marknadsföringen regleras numera med flera olika lagar, bl.a. med konsumentskydds-, alkohol-, tobaks- och läkemedelslagen, vilket innebär att reklamverksamheten begränsas på lagnivå. Utöver begränsningar genom lagstiftning beaktar man i branschen som självreglering bl.a. Internationella Handelskammarens regler för reklam och mark-



16.06.2021

nadskommunikation, Centralhandelskammarens och dess reklametiska råds principer och utlåtanden samt förhandsbeslut från Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården.

Att noggrant och entydigt definiera klimatskadliga reklamer är utmanande och skulle troligen orsaka svåra tolkningssituationer. Att definiera produkter, tjänster och branscher som klimatskadliga och att sätta en gräns för reklamförbud skulle förutsätta detaljerad precisering i hyreskontraktet gällande t.ex. huruvida förbudet endast skulle beröra enskilda produkter eller tjänster, eller ett helt företag eller en koncern, samt hur man skulle förhålla sig till reklamer där ett företag som erbjuder klimatskadliga produkter eller tjänster endast gör reklam för sin egen image. Utöver begränsandet av näringsverksamheten kan på förhand bestämda förbud som gäller reklam innehåll vara problematiska även för yttrandefriheten. Därmed finns det orsak att noggrant på förhand överväga ändamålsenligheten och effektiviteten av sådana förbud.

Stadsstyrelsens svar är förenligt med utlåtandena från stadsmiljönämnden och direktionen för HST.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Mai Kivelän aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 02.06.2021 § 178

HEL 2021-001525 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.



16.06.2021

19.05.2021 Bordlades

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 10.05.2021 § 355

HEL 2021-001525 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

10.05.2021 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Vastaehdotus:

Daniel Sazonov: Esittelijän perustelujen kappale 2 muutetaan muotoon:

Kaupunginhallitus toteaa, että Kaupunki voi pyrkiä huomioimaan tulevissa ulkomainontaa koskevissa kilpailutuksissaan ulkomainonnan ympäristönäkökohdat ja kannustamaan siten mainoslaiteyhteyksiä tekemään ympäristöystävällisempiä valintoja.

Esittelijän perustelujen kappale 4, toinen virke muutetaan muotoon:

Mainonnan sisällölle asetettavia rajoituksia on mahdollista tarkastella seuraavan ulkomainospaikkojen vuokrausta koskevan kilpailutuksen yhteydessä.

Kannattaja: Marcus Rantala

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Poistetaan 4. kappaleesta virke:

On kuitenkin syytä huomata, että ilmastohaitalliseksi katsottavien tuotteiden mainontakiellolla kaupunki asettaisi vuokrasopimuksin vuokralaiselleen sen liiketoimintaan sellaisia ehtoja ja rajoituksia, jotka eivät perustu kyseisellä alalla noudatettaviin ohjeisiin ja sääntelyyn.

Lisäksi poistetaan 6. kappale.

Kannattaja: Anna Vuorjoki



Daniel Sazonovin ja Veronika Honkasalon vastaehdotuksista äänestettiin vastakkain, jonka jälkeen voittanut ehdotus äänestettiin vastakkain esittelijän ehdotuksen kanssa.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Daniel Sazonovin vastaehdotus
EI-ehdotus: Veronika Honkasalon vastaehdotus

Jaa-äännet: 9

Seija Muurinen, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 2

Veronika Honkasalo, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 4

Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Kaupunginhallitus hyväksyi tässä äänestyksessä Daniel Sazonovin vastaehdotuksen äänin 9 - 2 (4 tyhjää).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Daniel Sazonovin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 8

Veronika Honkasalo, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 7

Seija Muurinen, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vapaavuori

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 8 - 7.

Vastaehdotus:

Daniel Sazonov: Esittelijän perusteluiden kappaleen 4 loppuun lisätään virke:

”Tällaisia ehtoja ja rajoituksia ei tule asettaa.”

Kannattaja: Marcus Rantala

3 äänestys



16.06.2021

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Daniel Sazonovin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 8

Veronika Honkasalo, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 7

Seija Muurinen, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vapaavuori

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 8 - 7.

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Lisätään 4. kappaleen kolmanneksi virkkeeksi:

Tarkastelun tulos ja esitys kriteereistä tuodaan näiden toimielinten päätöksentekoon osana kilpailutusta.

Kannattaja: Anna Vuorjoki

4 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Veronika Honkasalon vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 13

Seija Muurinen, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Ei-äännet: 2

Veronika Honkasalo, Anna Vuorjoki

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 13 - 2.

03.05.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 08.04.2021 § 63

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566



HEL 2021-001525 T 00 00 03

Lausunto

Liikenneliikelaitoksen johtokunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuustoaloitteesta:

Liikenneliikelaitos (HKL) on eri vuokrasopimuksilla vuokrannut metroasemien, liikennevälineiden ja pysäkkikatosten mainospaikkoja JC-Decaux Finland Oy:lle. HKL:n ja JCDecaux:n välinen pysäkkikatosten sopimus on voimassa vähintään vuoden 2037 loppuun asti ja muut mainossopimukset ovat voimassa vuoden 2024 loppuun asti. Nykyisissä mainossopimuksissa on mainonnan rajoituksia, jotka koskevat ”lakisääteisten ja hallinnollisten määräysten vastaisia, yleistä paheksuntaa herättäviä tai julkisen liikenteen vastaisia mainoksia”. Mainonnassa tulee ottaa huomioon myös muun muassa Mainonnan eettisen neuvoston ratkaisut.

Hankintalainsäädäntö asettaa rajoituksia sopimusmuutoksille sopimuskauden aikana. Lisäksi sopimuksia ei voida yksipuolisesti muuttaa, vaan muutoksista, joilla asetettaisiin mainosoperaattorille mainonnan sisältöä koskevia rajoituksia, olisi päästävä yhteisymmärrykseen mainosoperaattorin kanssa.

HKL on sitoutunut Helsingin kaupunkistrategian linjauksiin, että Helsingin kaupungin tavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä. Lisäksi tavoitteena on kestävä liikunnan kulkumuotoisuuden kasvattaminen ja siten liikunnan ilmastovaikutusten minimointi. HKL näkee kannatettavana näiden tavoitteiden edistämisen myös sen alihankkija- ja asiakasverkostossa mahdollisuuksien mukaan.

HKL:n näkemyksen mukaan mahdollisuuksia ilmastonäkökulmien huomioimiseen arvioidaan seuraavissa mainossopimusten kilpailutuksissa. Ilmastohaitallisen mainonnan määrittely tarkasti ja yksiselitteisesti on kuitenkin haastavaa ja todennäköisesti aiheuttaisi vaikeita tulkintatilanteita tiettyjen tuotteiden, palvelujen tai toimialojen kohdalla. Mikäli rajoituksia jossain muodossa asetettaisiin, ne eivät saisi olla tarpeettoman laajoja ja ne tulisi voida määrittellä niin selkeiksi, että sopimus-kumppani pystyy huomioimaan rajoitukset ja sopimuksen toteutumista pystytään valvomaan. Lisäksi on huomattava, etteivät esitetyn kaltaiset mainonnan rajoitukset perustu mainosalalla noudatettaviin ohjeisiin ja sääntelyyn. Tulevissa kilpailutuksissa mainosoperaattoreita ohjataan ympäristöystävällisempään suuntaan muillakin kuin mainonnan sisältöön liittyvillä rajoituksilla, esimerkiksi asettamalla tarjouskilpailussa mainoslaitteiden energiankulutukseen liittyviä tai muita vastaavanlaisia laatukriteereitä.



Käsittely

08.04.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Johtokunta hyväksyi yksimielisesti jäsen Straniuksen vastaehdotuksen muuttaa lausuntoehdotusosan viidennen varsinaisen kappaleen ensimmäinen virke kuulumaan seuraavasti:

"HKL:n näkemyksen mukaan mahdollisuuksia ilmastönäkökulmien huomioimiseen ARVIOIDAAN seuraavissa mainossopimusten kilpailutuksissa".

sekä viidennen varsinaisen kappaleen viimeinen virke kuulumaan seuraavasti:

"Tulevissa kilpailutuksissa mainosoperaattoreita OHJATAAN ympäristöystävällisempään suuntaan muillakin kuin mainonnan sisältöön liittyvillä rajoituksilla, esimerkiksi asettamalla tarjouskilpailussa mainoslaitteiden energiankulutukseen liittyviä tai muita vastaavanlaisia laatukriteereitä".

25.03.2021 Pöydälle

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Maija Sarpo, laatu- ja ympäristöpäällikkö, puhelin: 310 34865
maija.sarpo(a)hel.fi
Reino Aittomäki, palveluasiantuntija, puhelin: 310 35550
reino.aittomaki(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 30.03.2021 § 157

HEL 2021-001525 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialalla on tällä hetkellä voimassa 31.7.2023 asti Clear Channel Suomi Oy:n kanssa solmittu ulkomainosvälinepaikkojen vuokrausta sekä kaupungin käyttöön tulevaa mainostilaa koskeva sopimus. Lisäksi kaupunkiympäristön toimiala vuokraa siltamainospaikkoja. Helsingin kaupunki ei hanki, eikä järjestä ulkomainospalvelua, vaan kaupunki vuokraa paikkoja ja tiloja tällaisen yritystoiminnan harjoittamiseen. Nykyisessä ulkomainosvälinepaikkoja koskevassa vuokrasopimuksessa on mainonnan rajoituksia, jotka koskevat alkoholimainontaa sekä sitä, että ulkomainokset eivät saa olla



lakisääteisten tai hallinnollisten määräysten vastaisia. Nykyiset vuokrasopimuksessa olevat rajoitteet ovat siten lainsäädäntölähtöisiä. Silta-mainospaikkojen vuokrauksessa erityisiä rajoituksia mainosten sisällölle ei ole asetettu.

Vuokrasopimuksen yksipuolinen muuttaminen kesken sopimuskauden ei ole mahdollista, eikä Helsingin kaupunki vuokranantajana voi siten muuttaa ulkomainosvälinepaikkoja koskevan vuokrasopimuksensa ehtoja yksipuolisesti kesken sopimuskauden. Julkisen hankintayksikönä Helsingin kaupungille asettaa rajoitteita myös hankintalaki hankintasopimuksen muuttamiselle kesken sopimuskauden.

Helsingin kaupunki ottaa vakavasti vastuunsa ilmastonmuutoksen torjunnassa ja torjuu ilmastonmuutosta kunnianhimoisesti. Mainonnan sisällölle asetettavia rajoituksia tarkastellaan seuraavan ulkomainospaikkojen vuokrausta koskevan kilpailutuksen yhteydessä, mutta on syytä huomata, että ilmastohaitalliseksi katsottavien tuotteiden mainontakiellolla kaupunki asettaisi vuokrasopimuksin vuokralaiselleen sen liiketoimintaan sellaisia ehtoja ja rajoituksia, jotka eivät perustu kyseisellä alalla noudatettaviin ohjeisiin ja sääntelyyn. Markkinointia säännellään nykyisellään lukuisissa eri laeissa, kuten kuluttajansuoja-, alkoholi-, tupakka- ja lääkelaissa, jolloin kyseessä ovat laintasoiset rajoitteet mainostoiminnalle. Lainsäädännöstä tulevien rajoitusten lisäksi mainonnassa huomioidaan myös alan itsesääntelynä muun muassa Kansainvälisen kauppakamarin markkinointisäännöt, Keskuskauppakamarin ja sen Mainonnan eettisen neuvoston periaatteet ja lausunnot sekä sosi- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston ennakkopäätökset.

Tuotteiden ja palveluiden määrittely ilmastohaitalliseksi sekä niiden mainontakiellon rajan asettaminen edellyttäisi yksityiskohtaista määrittelyä vuokrasopimuksessa esimerkiksi sen osalta, koskisiko kiello ai-noastaan yksittäisiä tuotteita tai palveluita vai koko yritystä tai konsernia sekä sitä, miten suhtauduttaisiin sellaisiin mainoksiin, jossa sinänsä ilmastohaitallisia tuotteita tai palveluita tarjoava yritys mainostaa pelkästään mielikuvaa itsestään. Elinkeinoiminnan rajoittamisen ohella etukäteen asetettavat mainonnan sisällölliset kiellot saattavat olla ongelmallisia myös sananvapauden kannalta, joten tällaisten kieltojen tarkoituksenmukaisuutta ja tehokkuutta on syytä harkita tarkoin etukäteen. Kaupunki huomioi tulevissa ulkomainontaa koskevissa kilpailutuksissaan ulkomainonnan ympäristönäkökohdat ja kannustaa siten mainoslaiteryhtiä tekemään ympäristöystävällisempiä valintoja.

Käsittely

30.03.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen



16.06.2021

Vastaehdotus:

Mia Haglund: Aloitevastauksen kohdasta neljä toinen virke muutetaan muodosta "Mainonnan sisällölle asetettavia rajoituksia on mahdollista tarkastella seuraavan ulkomainospaikkojen vuokrausta koskevan kilpailutuksen yhteydessä"

muotoon "Mainonnan sisällölle asetettavia rajoituksia tarkastellaan seuraavan ulkomainospaikkojen vuokrausta koskevan kilpailutuksen yhteydessä"

Aloitevastauksen viimeinen virke:

"Kaupunki voi kuitenkin pyrkiä huomioimaan tulevissa ulkomainontaa koskevissa kilpailutuksissaan ulkomainonnan ympäristönäkökohdat ja kannustamaan siten mainoslaiteyrityksiä tekemään ympäristöystävällisempiä valintoja."

korvataan seuraavalla:

"Kaupunki huomioi tulevissa ulkomainontaa koskevissa kilpailutuksissaan ulkomainonnan ympäristönäkökohdat ja kannustaa siten mainoslaiteyrityksiä tekemään ympäristöystävällisempiä valintoja."

Kannattaja: Laura Rissanen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Aloitevastauksen kohdasta neljä toinen virke muutetaan muodosta "Mainonnan sisällölle asetettavia rajoituksia on mahdollista tarkastella seuraavan ulkomainospaikkojen vuokrausta koskevan kilpailutuksen yhteydessä" muotoon "Mainonnan sisällölle asetettavia rajoituksia tarkastellaan seuraavan ulkomainospaikkojen vuokrausta koskevan kilpailutuksen yhteydessä"

Aloitevastauksen viimeinen virke: "Kaupunki voi kuitenkin pyrkiä huomioimaan tulevissa ulkomainontaa koskevissa kilpailutuksissaan ulkomainonnan ympäristönäkökohdat ja kannustamaan siten mainoslaiteyrityksiä tekemään ympäristöystävällisempiä valintoja." korvataan seuraavalla: "Kaupunki huomioi tulevissa ulkomainontaa koskevissa kilpailutuksissaan ulkomainonnan ympäristönäkökohdat ja kannustaa siten mainoslaiteyrityksiä tekemään ympäristöystävällisempiä valintoja."

Jaa-äännet: 5

Sirpa Asko-Seljavaara, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Antti Koskela, Jape Lovén



Ei-äännet: 6

Mia Haglund, Noora Laak, Antti Möller, Laura Rissanen, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara

Poissa: 2

Tuomas Rantanen, Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi Mia Haglundin vastaehdotuksen äänin 6-5 (2 poissa).

23.03.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Pia Hosia, lakimies: 310 39061

[pia.hosia\(a\)hel.fi](mailto:pia.hosia(a)hel.fi)

Inkeri Lehmusoksa, vs. yksikön päällikkö, puhelin: 310 22794

[inkeri.lehmusoksa\(a\)hel.fi](mailto:inkeri.lehmusoksa(a)hel.fi)



§ 204

Den av ledamoten Mia Haglund väckta motionen om lättare tillgång till bostad efter en skyddshemsperiod

HEL 2020-013661 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Mia Haglundin aloite_

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Mia Haglund och 15 andra ledamöter föreslår i sin motion att det ska skapas praxis för ansökan om och lättare tillgång till bostad efter en skyddshemsperiod.

Till riktlinjerna i stadsstrategin 2017–2021 hör förebyggande av utslagning och bostadslöshet. Social- och hälsovårdssektorn, stadsmiljösektorn och stadskansliet har i samverkan utarbetat en åtgärdsplan för förebyggande och minskning av bostadslöshet.

Stadsstyrelsen konstaterar att samarbetet har pågått länge och praxis har skapats i syfte att ordna fortsatt boende för dem som av olika skäl bor i krisbostäder eller tillfälliga bostäder. För en familj som saknar en plats att bo på är det viktigt att sätta igång med ansökan om bostad redan i skyddshemmet. De boende och personalen på skyddshemmen liksom också social- och bostadsmyndigheterna samarbetar intensivt för att ordna en tillfällig boendefas efter inkvarteringen på skyddshem. En del av platserna för tillfälligt boende är stadens egna, medan en del köps hos externa tjänstproducenter. Vid behov får familjerna ett till-



16.06.2021

styrkande utlåtande från socialarbetet för att få en hyresbostad. På detta sätt får bostadsförmedlingen vetskap om en familj med brådskande behov av en bostad. Familjen kan också hänvisas till att söka hyresgaranti hos Folkpensionsanstalten.

Helsingfors stads bostadstjänster samarbetar med Pääkaupunkiseudun turvakodit Oy. Samarbetet och enhetliga rutiner utvecklas för tillfället också tillsammans med andra producenter av bostadstjänster och nätverk i huvudstadsregionen.

Social- och hälsovårdsnämnden och stadsmiljönämnden har gett utlåtande i ärendet. Svaret är förenligt med utlåtandena.

Stadsmiljönämnden och social- och hälsovårdsnämnden framhåller i sina utlåtanden att det inte finns garantier för att en lämplig bostad går att hitta trots behoven. Stadsstyrelsen förutsätter att staden stärker ordnandet av fortsatt boende efter skyddshemspanen och rapporterar om de vidtagna åtgärderna till social- och hälsovårdsnämnden.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Mia Haglundin aloite_

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 02.06.2021 § 179

HEL 2020-013661 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

19.05.2021 Bordlades



16.06.2021

Föredragande
Stadsstyrelsen

Upplysningar
Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 03.05.2021 § 334

HEL 2020-013661 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Kaupunkiympäristölautakunnan sekä sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnoissa todetaan, että sopivan asunnon saatavuudesta ei tarpeista huolimatta ole takeita. Kaupunginhallitus edellyttää, että kaupunki vahvistaa turvakotijakson jälkeisen jatkoasumisen järjestämistä ja raportoi tehdyistä toimenpiteistä sosiaali- ja terveyslautakunnalle.

Käsittely

03.05.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Lisätään päätösehdotukseen:

Kaupunkiympäristölautakunnan sekä sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnoissa todetaan, että sopivan asunnon saatavuudesta ei tarpeista huolimatta ole takeita. Kaupunginhallitus edellyttää, että kaupunki vahvistaa turvakotijakson jälkeisen jatkoasumisen järjestämistä ja raportoi tehdyistä toimenpiteistä sosiaali- ja terveyslautakunnalle.

Kannattaja: Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Veronika Honkasalon vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

26.04.2021 Pöydälle

19.04.2021 Pöydälle

Esittelijä
kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot



Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 02.03.2021 § 92

HEL 2020-013661 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Turvakotipalvelut

Turvakotipalvelut ovat valtion rahoittamia, laissa määriteltyjä erityispalveluita lähisuhdeväkivaltaa kokeneille tai sen uhan alla eläville henkilöille ja perheille. Turvakotitoiminta siirtyi lakiuudistuksen yhteydessä kunnilta valtiolle vuonna 2015. Turvakodit tarjoavat välitöntä kriisiapua, ympärivuorokautista turvattua asumista sekä akuuttiin tilanteeseen liittyvää psykososiaalista tukea, neuvontaa ja ohjausta. Turvakotipalvelut ovat saatavilla asuinpaikasta riippumatta.

Vuonna 2019 Suomessa toimi yhteensä 28 turvakotia. Näissä turvakodeissa oli tilaa yhteensä 202 perheelle tai yksin tulevalle asiakkaalle. Vuoden 2019 aikana turvakodeissa oli yli 5 000 asiakasta, joista aikuisia asiakkaista oli 54 % ja lapsia 46 %. Yksi asiakas oli turvakodissa keskimäärin 17 päivää. Vuonna 2019 Uudellamaalla oli käytössä kuusi turvakotia, joiden käyttöaste vuoden aikana oli 85% - 93%. THL:n tietojen mukaan turvakotien käyttäjämäärät ovat olleet kasvussa vuodesta 2015 alkaen. (Lähde: THL Tilastoraportti 17/2020: Turvakotipalvelut.)

Asunnon järjestyminen turvakotijakson jälkeen

Akuutin kriisin jälkeen on tärkeää päästä elämään tavallista arkea mahdollisimman pian eikä palaamisen väkivaltaiseen tilanteeseen tulisi olla vaihtoehto. Koska asiakkaat eivät ole yhtenäinen ryhmä, vaan heidän elämäntilanteensa ja taloudellinen asemansa eroavat, ovat myös heidän mahdollisuutensa uuden asunnon järjestämiseen hyvin erilaiset.

Nykyisessä asuntomarkkinatilanteessa on Helsingissä vapaarahoitteisia vuokra-asuntoja hyvin tarjolla. Niiden vuokrataso nousee kuitenkin monelle liian korkeaksi, joten ne eivät usein ole realistinen vaihtoehto asumisen järjestämiseksi turvakotijakson jälkeen. Asumisen hinta on noussut monille asunnon tarvitsijoille liian korkeaksi myös suhteessa Kelan hyväksymiin ns. kohtuuvuokrarajoihin.



16.06.2021

Huolimatta siitä, että Helsingin kaupungin omistamien vuokra-asuntojen lisäksi on kaupungissa myös muita kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja tarjoavia toimijoita, on kohtuuhintaisen vuokra-asunnon löytäminen vaikeaa. Moni joutuu turvautumaan kotikunnan järjestämään väliaikaiseen asuntoon. Turvakodista on mahdollisuus siirtyä sosiaalityön tukemana joko omaan asuntoon tai sosiaalihuoltolain mukaiseen tilapäiseen asumiseen (ns. kriisimajoitus).

Helsingissä aikuissosiaalityön tilapäisen majoituksen-yksikkö vastaa majoitukseen ohjaamisesta. Osa tilapäisen asumisen paikoista ostetaan ulkopuolisilta palvelun tuottajilta. Tilapäisen asumisen aikana perhe on myös lapsiperheiden palvelutarpeen arvioinnin ja tuen asiakkaita. Asiakasperheet saavat puoltolausunnon kaupungin vuokra-asuntohakemuksen liitteeksi.

Asukasvalinnat

Kaupunkiympäristön toimialan asukas- ja yrityspalveluiden asuntopalvelut-yksikkö tekee asukasvalinnat Helsingin kaupungin omistamiin (HEKA) ARA –vuokra-asuntoihin voimassa olevien lakien ja asetusten sekä Helsingin kaupunginhallituksen 8.3.2010 vahvistamien asukasvalintaperiaatteiden mukaisesti. Asukkaaksi valitsemisen perusteina ovat hakijaruokakunnan asunnontarve, varallisuus ja tulot siten, että etusijalle asetetaan aina asunnottomat ja muut kiireellisimmässä asunnon tarpeessa olevat vähävaraisimmat ja pienituloisimmat ruokakunnat. Periaatteena on, että vuokra-asunnot osoitetaan niitä eniten tarvitseville ruokakunnille pyrkien samalla vuokratalon monipuoliseen asukaskäyttöön ja sosiaalisesti tasapainoiseen asuinalueeseen. Asunnontarvetta arvioitaessa apuna käytetään kiireellisyysluokitusta, jonka mukaan hakijat luokitellaan kolmeen ryhmään: Erittäin kiireellisiin, kiireellisiin tai asunnontarpeessa oleviin hakijoihin.

Hakemustensa perusteella turvakodeissa asuvat asunnonhakijat luokituvat erittäin kiireellisessä asunnon tarpeessa oleviin.

Asuntopalvelut-yksikkö valitsee asukkaat asuntoihin välittömästi saatuaan tiedon asuntojen vapautumisesta. Koska etukäteen ei ole tiedossa mistä ja millaisia asuntoja on vapautumassa, ei asunnon saantimahdollisuuksia tai asunnon saantiin kuluva aikaa pystytä ennakoimaan. Asukkaita valittaessa huomioidaan myös hakijan hakemuksessaan esittämät asuntoon ja asuinalueeseen liittyvät toiveet. Jos haettavalle asunnolle on hakemuksessa asetettu tiukat kriteerit (esim. lasten koulumatkat, asunnon hinta, koko, sijainti, varustetaso), voi sopivan asunnon löytäminen olla haasteellista.

Helsingin kaupungin vuokra-asuntojen kysyntä ylittää moninkertaisesti niiden tarjonnan. Tällä hetkellä rekisterissä on noin 23 000 voimassa



olevaa hakemusta, joista erittäin kiireellisiä on noin 12 000 ja kiireellisessä asunnontarpeessa olevia noin 6 800. Asuntoja vapautuu vuosittain vain noin 3 500 kpl, joten vuokra-asuntoa ei pystytä tarjoamaan edes kaikille erittäin kiireellisessä asunnon tarpeessa oleville hakijoille.

Helsingin toimenpidesuunnitelma asunnottomuuden ennaltaehkäisemiseksi ja vähentämiseksi 2020 - 2022.

Asuntopalvelut-yksikkö tekee yhteistyötä sosiaali- ja terveystieteiden eri yksiköiden kuten lastensuojelun, asunnottomien tuen ja maahanmuuttoyksikön kanssa. Turvakodeista asuntopalveluilla on jo pitkään tehty yhteistyötä Pääkaupungin turvakoti Oy:n kanssa.

Asuntopalveluista osallistuttiin kaupunginkanslian, sotien ja Kymppin asuntotoimijoiden kanssa asunnottomuuden ennalta ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi laaditun toimenpideohjelman vuosille 2020 - 2022 valmisteluun. Siinä yhteistyötä ja yhteistyöprosesseja eri toimijoiden välillä kehitettiin edelleen.

Tuloksena on laadittu asuntuoltomake, jonka avulla on mahdollisuus tuoda esiin perheiden erityistilanteet. Näin asunnonvälitys saa tiedon viranomaiselta kiireellisen asunnon tarpeessa olevasta perheestä. Sosiaalityön asuntuoltoprosessia on mallinnettu syksyn 2020 aikana yhteistyössä kaupungin asunnonvälityksen ja sosiaali- ja terveystoimen kanssa.

Puoltolausuntojen merkitys asukasvalinnoissa

Sovittujen periaatteiden mukaisesti laadittu puoltolausunto tuo tietoa hakijan sen hetkisestä tilanteesta ja asunnontarpeesta, jota hakemuksessa ei välttämättä ole osattu oikealla tavalla tuoda esiin tai mainittu lainkaan, jos hakemus on laitettu vireille aiemmin. Lisäksi puolto nostaa samassa tilanteessa olevien hakijoiden joukosta (joita voi olla johonkin asuntoon jopa satoja, erityisesti kantakaupungin kohteissa) esille ne hakijat, joilla on erittäin kiireellisen asunnon tarpeen lisäksi myös muita painavia perusteita asunnon saantiin. Aina tämäkään ei takaa yksittäisen hakijan asunnon saamista, sillä samaan kohteeseen voi olla useita hakijoita, joilla kaikilla on jokin puoltolausunto.

Jo sovittujen yhteistyökäytäntöjen lisäksi puoltoja asuntopalvelun liitteeksi tulee monelta muultakin toimijalta kuten eri sosiaalityöntekijöiltä ja -ohjaajilta, lääkäreiltä, lähi- ja sairaanhoitajilta, vuokranantajilta ja yhdistyksiltä. Puollot ovat sisällöltään hyvin vaihtelevia, eivätkä aina kerro hakijan tilanteesta ja asunnon tarpeen kiireellisyydestä.



Johtuen erittäin kiireellisten asunnonhakijoiden ja puoltolausuntojen suuresta määrästä, sekä hakijoiden asunnolle asettamista vaatimuksista, ei asuntoa voida puolloista huolimatta taata.

Yhteistyön lisääminen turvakotijakson jälkeisen asumisen järjestämiseksi

Helsingin kaupungilla on jo pitkään tehty yhteistyötä ja luotu käytäntöjä kriisi- ja tilapäisasunnoissa eri syistä asuvien jatkoasumisen järjestämisessä. Viime vuonna on yhteistyötä asuntopalvelun ja sosiaali- ja terveystoimen välillä edelleen tiivistetty mm. asunnottomuuden ehkäisemiseksi laaditun toimenpideohjelman työstämisen yhteydessä.

Yhteistyöstä huolimatta asumisen järjestämisessä on usein haasteita johtuen kaupungin vuokra-asuntojen suuresta kysynnästä ja toisaalta vähäisestä tarjonnasta.

Kaupunkiympäristölautakunnan näkemyksen mukaan yhteistyötä asunnon saannin helpottamiseksi tulee edelleen jatkaa kaupunkiympäristön toimialan asuntopalvelut-yksikön ja sosiaali- ja terveystoimen välillä. Yhteistyössä aiemmin sovittujen käytäntöjen noudattamista ja yhteistyön kehittämistä tulee jatkaa.

Lisäksi asuntopalvelut-yksikkö luo yhteydet pääkaupunkiseudun turvakotien edustajiin yhteistyöstä sopimiseksi ja puoltokäytäntöjen yhtenäistämiseksi kevään 2021 aikana. Tämän jälkeen käydään myös keskustelut käytännöistä ja niiden mahdollisesta yhtenäistämisestä Espoon Asunnot Oy:n ja VAV Asunnot Oy:n kanssa.

Lausuntoa on valmisteltu yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimen kanssa.

16.02.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Kati Hytönen, tiimipäällikkö: 310 29729
kati.hytonen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 02.03.2021 § 41

HEL 2020-013661 T 00 00 03

Lausunto



Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Mia Haglundin ja 15 muun valtuutetun aloitteesta seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa esitetään, että kaupunki luo käytännöt oman asunnon hakemisen ja saannin helpottamiseksi turvakotijakson jälkeen ja että käytännöt luotaisiin yhteistyössä pääkaupunkiseudun muiden kuntien ja seudun turvakotien ja asuntopalveluiden kanssa.

Turvakodit Uudellamaalla

Turvakodissa tarjotaan tukea, neuvontaa ja ohjausta akuutissa tilanteessa perheelle, joka on kokenut lähisuhdeväkivaltaa.

Turvakotipalvelut ovat valtion rahoittamia laissa määriteltyjä erityispalveluita lähisuhdeväkivaltaa kokeneille tai sen uhan alla eläville henkilöille. Turvakodeissa kertyi vuonna 2019 yli 92 000 asumispäivää, ja yksi asiakas oli turvakodissa keskimäärin 17 päivää. Vuoden 2019 aikana turvakodeissa oli yli 5 000 asiakasta. Valtakunnallisesti turvakotien asiakkaiden määrä kasvoi vuoteen 2018 verrattuna 6 prosentilla. Aikuisia asiakkaista oli 54 prosenttia ja lapsia 46 prosenttia.

Vuonna 2019 Uudellamaalla oli käytössä kuusi turvakotia. Niiden käyttöaste oli 85 %–93 % vuoden aikana, ja perhepaikkoja niissä oli 7–14. Vuonna 2019 niissä oli yli 36 000 asumispäivää. Yhtä turvakotia lukuun ottamatta, asumispäivien lukumäärä nousi Uudenmaan turvakodeissa vuodesta 2018 vuoteen 2019. Vuonna 2020 Uudellamaalla oli käytössä yhdeksän turvakotia. Ennakkoon on saatu tietona, että turvakotien asiakasmäärä laskee vuonna 2020 edellisvuoteen verrattuna. Ennakkotietojen perusteella aikuisten asiakkaiden määrä kasvoi hieman, mutta lasten määrä sen sijaan laskee.

(Lähde: THL Tilastoraportti 17/2020: Turvakotipalvelut.)

Perheiden kriisimajoitus turvakodissa

Perhe, jossa on väkivaltaa tai väkivallan uhkaa voi hakeutua turvakotiin itsenäisesti tai sosiaalihuollon ohjaamina. Jos perheessä on alaikäisiä lapsia, voidaan lastensuojelusta myös velvoittaa perhettä hakeutumaan turvakotiin lasten turvallisuuden takaamiseksi. Perhe ohjataan ensisijaisesti Helsingissä sijaitseviin turvakoteihin tai tarvittaessa pääkaupunkiseudulla siihen turvakotiin, jossa on tilaa.

Oleellista on turvakotien asiakkaiden ja henkilöstön sekä sosiaali- ja asuntotoimen työntekijöiden välinen yhteistyö perheen asumisratkaisun järjestämiseksi turvakotimajoituksen jälkeen. Tärkeää on saada asun-



nonhaku vireille jo turvakodissa, jotta vältetään tilapäisen asumisen vaiheelta.

Yhteistyötä parannetaan turvakotien kanssa kevään 2021 aikana sopimalla asunnonhakemiseen ja asuntopuoltoihin liittyvistä käytännöistä ja tiedonvaihdosta yhdessä lastensuojelun, alueellisen aikuissosiaalityön ja kaupungin asuntopalvelun kanssa.

Turvakodeissa on myös perheitä, joiden lapsille ei ole lastensuojelun tarvetta. Nämä perheet järjestävät turvakodin jälkeisen majoituksen itsenäisesti. Tarvittaessa turvakodin sosiaalityöntekijä auttaa heitä asiainnissa kaupungin asuntopalvelun kanssa.

Helsingin sosiaali- ja terveystoimen tilapäisen asumisen aikaiset palvelut turvakotimajoituksen jälkeen

Turvakodista voi tarvittaessa siirtyä sosiaalityön tukemana joko omaan asuntoon tai sosiaalihuoltolain mukaiseen tilapäiseen asumiseen.

Jos perheellä ei ole asumispaikkaa turvakotijakson jälkeen, Helsingin tilapäisen asumisen tiimin kautta autetaan tilapäisen vaiheen asumisratkaisussa. Osa tilapäisen asumisen paikoista ostetaan ulkopuolisilta palvelun tuottajilta, ja osa on omia tilapäiseen asumiseen tarkoitettuja asuntoja. Perheet saavat pääsääntöisesti pysyvän asunnon kolmen kuukauden kuluessa.

Lähisuhdeväkivallan vuoksi tilapäisasumista haki Helsingissä 53 yksinäistä henkilöä ja 52 lapsiperhettä vuonna 2020. Hakijoista 87,6 % (92) oli naisia ja 12,4 % (13) miehiä. Naisten osuus hakijoista oli hieman suurempi verrattuna valtakunnalliseen lähisuhdeväkivaltatilastoon, jossa aikuisista lähisuhdeväkivallan uhreista 76,8 % on arvioitu olevan naisia.

Tilapäisen asumisen aikana perheen tuen ja palveluiden tarvetta selvitetään lapsiperheiden palvelutarpeen arvioinnissa ja tuessa. Työryhmät toimivat moniammatillisesti ja työskentelyn aikana perheen on mahdollista saada myös lyhytkestoista ohjausta ja tukea esimerkiksi aikuissosiaalityön sosiaaliohjauksesta, perhe- ja kasvatuseuvonnasta tai psykiatriselta sairaanhoitajalta.

Helsingin aikuissosiaalityön tilapäisen asumisen -tiimissä on aloittanut 1.9.2020 sosiaalityöntekijä, jonka tehtävänä on tukea perheitä asumiseen liittyvissä kysymyksissä ja asunnon hankinnassa. Sosiaalityöntekijän tehtävänä on myös palvelujen koordinointi ja yhteistyö palveluntuottajien kanssa.

Sosiaalityön puoltolausunto vuokra-asunnon saamista varten



Viranomaiset lastensuojelussa, aikuissosiaalityössä ja tilapäinen asuminen -tiimissä tekevät tiivistä yhteistyötä kaupungin asuntopalvelun kanssa perheen vuokra-asunnon järjestämiseksi.

Turvakodissa asuville perheille laaditaan tarvittaessa sosiaalityön puoltolausunto vuokra-asunnon saamista varten. Lausuntolomake on tehty ja puoltoprosessi on kuvattu sekä sovittu kaupungin asuntopalvelun kanssa. Lapsiperheiden osalta tämä kehittämistyö (prosessi ja puoltolausunto) tehdään kevään 2021 aikana.

Puoltolausunnon laatii perheen sosiaalityön vastuutyöntekijä. Asunto- puolto tehdään, jos perheen asunnontarve on kiireellinen tai erittäin kiireellinen ja jos asuntoa ei ole mahdollista saada ilman puolta. Puollossa työntekijä pystyy tarkemmin kuvaamaan perheen asunnontarvetta ja sen kiireellisyyttä. Puolto laaditaan yhteistyössä asiakkaan kanssa, ja työntekijä lähettää puollon asuntohakemuksen liitteenä.

Vaikka asuntopuolto on tehty, ei asuntoa välttämättä ole vapaana. Niissä tilanteissa vastuutyöntekijä tukee perhettä asunnon haussa muutoin ja ohjaa esimerkiksi hakemaan Kelalta vuokravakuutta.

Esteitä vuokra-asunnon saamiseksi

Sosiaaliviranomaisen puoltolausunto ei takaa asunnon saamista. Vuokra-asuntoja on vähän vapaana ja sen saamista voivat hankaloittaa vuokratuotot kaupungin tai muun julkisen yhteisön tai yhdistyksen asunnosta. Kerran menetetty Helsingin kaupungin vuokra-asunto hankaloittaa uuden vuokra-asunnon saantia merkittävästi. Jos perheen luottotiedot ovat menneet, hankaloittaa tämä yksityisiltä vuokranantajilta vuokraamista.

Jos vuokratuotot on jo ulosotossa, on sen takaisinmaksun järjestäminen tai saaminen pois ulosotosta hankalaa. Myöskään maksusuunnitelman teko kohdistettuna vain vuokratuotot ei onnistu.

Helsingin sosiaali- ja terveystoimesta voi kuitenkin hakea sosiaalista luottoa, jonka kautta ulosotossa olevia velkoja voi olla mahdollista maksaa pois, mikäli kokonaisvelkojen määrä on alle 15 000 euroa. Sosiaalinen luotto käsittelee luottihakemuksen ja antaa päätöksen.

Vuokra-asunnon saamisen aikatauluun vaikuttaa perheen toive asunnon sijainnista, mihin puolestaan vaikuttaa lasten koulun tai päivähoitopaikan sijainti.

Pääkaupunkiseutu



Sosiaalityön tiimit jatkavat yhteistyötä Helsingin asuntopalvelun kanssa ja laajentavat sekä edistävät heidän kanssaan yhteistyötä muihin asuntotuottajiin ja pääkaupunkiseudun verkostoihin.

Helsingin kaupungin asuntopalvelu on tehnyt suoraa yhteistyötä Pääkaupunkiseudun turvakodit Oy:n kolmen erillisen turvakodin kanssa (Pellas, Haaga ja Toukola). Turvakotien sosiaalityöntekijät tekevät lausunnon asuntopalveluun niiden perheiden osalta, jotka eivät ole kaupungin sosiaalitoimen asiakkaita. Helsingin kaupungin asuntopalvelu tulee laajentamaan yhteistyötä kaikkien pääkaupunkiseudulla toimivien turvakotien kanssa.

Turvakotijakson jälkeinen apu Helsingissä

Perhe, jossa on väkivaltaa tai väkivallan uhkaa voi hakeutua turvakotiin itsenäisesti tai sosiaalihuollon ohjaamina. Turvakodista voi tarvittaessa siirtyä sosiaalityön tukemana joko omaan asuntoon tai sosiaalihuoltolain mukaiseen tilapäiseen asumiseen.

Viranomaiset lastensuojelussa, aikuissosiaalityössä ja tilapäinen asuminen -tiimissä tekevät tiivistä yhteistyötä kaupungin asuntopalvelun kanssa perheen vuokra-asunnon järjestämiseksi. Turvakodissa asuville perheille laaditaan tarvittaessa sosiaalityön puoltolausunto vuokra-asunnon saamista varten.

Turvakodeissa on myös perheitä, joiden lapsille ei ole lastensuojelun tarvetta. Nämä perheet järjestävät turvakodin jälkeisen majoituksen itsenäisesti. Tarvittaessa turvakodin sosiaalityöntekijä auttaa heitä asiainnissa kaupungin asuntopalvelun kanssa.

Turvakodissa asuville perheille laaditaan tarvittaessa sosiaalityön puoltolausunto vuokra-asunnon saamista varten. Sosiaalityön tiimit jatkavat yhteistyötä Helsingin asuntopalvelun kanssa ja laajentavat sekä edistävät heidän kanssaan yhteistyötä muihin asuntotuottajiin ja pääkaupunkiseudun verkostoihin. Lapsiperheiden osalta tämä kehittämistyö (prosessi ja puoltolausunto) tehdään kevään 2021 aikana.

Helsingin kaupungilla on jo luotuja käytäntöjä turvakotijakson jälkeiseen perheiden apuun, ja näitä käytäntöjä kehitetään edellä mainituin tavoin. Edellä esitetyt haasteet asuntojen järjestämisessä huomioiden sosiaali- ja terveyslautakunta pitää nykyisiä käytäntöjä ja niiden kehittämistä riittävinä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Vakituisen asunnon saaminen akuutin lähisuhdeväkivaltilanteen ja turvakotisijoituksen jälkeen auttaa vanhemman ja lasten toipumista se-



kä elämän jatkumista muutosten jälkeen. Tilapäisasumisen järjestämisellä tuetaan perhettä elämän ja asumisen järjestelyissä."

Käsittely

02.03.2021 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta esittelijän muutetun ehdotuksen mukaisen lausunnon. Esittelijä muutti ehdotusta asian pöydällepanon aikana.

16.02.2021 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Henna Niiranen, lännen aikuissosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 62843
henna.niiranen(a)hel.fi

Jonna Vanhanen, lastensuojelun sosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 43809
jonna.vanhanen((a))hel.fi

Marja-Riitta Kilponen, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 43777
marja-riitta.kilponen(a)hel.fi



§ 205

Den av ledamoten Eva Biaudet väckta motionen om utveckling av tjänsterna till offer för människohandel

HEL 2021-001526 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningskläm:

I samband med att förslaget godkänns förutsätter stadsfullmäktige att det utreds om man vid grundandet av en sektorsövergripande expertgrupp för bekämpning av människohandel kan överväga att till dess uppgifter foga även internationellt samarbete såsom i jämförbara organisationer i övriga städer, exempelvis Stockholm, med syfte att dela bästa praxis och öka kompetensen. (Eva Biaudet)

Behandling

Ledamoten Eva Biaudet understödd av ledamoten Silja Borgarsdóttir Sandelin föreslog följande hemställningskläm:

I samband med att förslaget godkänns förutsätter stadsfullmäktige att det utreds om man vid grundandet av en sektorsövergripande expertgrupp för bekämpning av människohandel kan överväga att till dess uppgifter foga även internationellt samarbete såsom i jämförbara organisationer i övriga städer, exempelvis Stockholm, med syfte att dela bästa praxis och öka kompetensen.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

13 omröstningen

Ledamoten Eva Biaudets hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: I samband med att förslaget godkänns förutsätter stadsfullmäktige att det utreds om man vid grundandet av en sektorsövergripande expertgrupp för bekämpning av människohandel kan överväga att till dess uppgifter foga även internationellt samarbete såsom i jämförbara organisationer i övriga städer, exempelvis Stockholm, med syf-



te att dela bästa praxis och öka kompetensen.
NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 67

Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Joonas Haavisto, Mia Haglund, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Otso Kiväkäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Johanna Laisaari, Petra Malin, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Laura Nordström, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Lilja Tamminen, Pilvi Torsti, Reetta Vanhanen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Nej-röster: 1

Juhani Strandén

Blanka: 14

Matti Enroth, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Maria Landén, Otto Meri, Seija Muurinen, Mia Nygård-Peltola, Mika Raatikainen, Risto Rautava, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Ulla-Marja Urho, Laura Varjokari

Frånvarande: 3

Zahra Abdulla, Harry Bogomoloff, Kauko Koskinen

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Eva Biaudets förslag till hemställningskläm

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Eva Biaudetin aloite
- 2 Lausunto, Helsingin poliisi, 1.3.2021

Sökande av ändring

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6
Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566



Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Eva Biaudet och 16 andra ledamöter föreslår i sin motion att arbetet mot människohandel och tjänsterna kring detta ska utvecklas och att möjligheterna att förlänga integrationstiden ska utredas.

Stadsstyrelsen konstaterar att den verksamhet som föreslås i motionen för närvarande revideras genom statliga åtgärder. I regeringsprogrammet finns ett omnämnande om förbättring av ställningen för människohandelsoffer. Social- och hälsovårdsministeriet har tillsatt en arbetsgrupp med uppgift att bereda en speciallag och andra ändringar i lagstiftningen. Det är meningen att också behövliga boendetjänster ska utredas under arbetet. En eventuell förlängning av integrationstiden kommer sannolikt också att bedömas i detta sammanhang. Arbetsgruppens mandattid går ut 31.12.2022. En företrädare för Helsingfors stads social- och hälsovårdssektor har utsetts till medlem i arbetsgruppen. Dessutom har en handlingsplan mot människohandel beretts vid justitieministeriet. Sedan ingången av detta år har Polisnärheten i Helsingfors en arbetsgrupp som utreder människohandelsbrott. Den utför ett nytt slags multiprofessionellt arbete bland annat för att hjälpa offer för människohandel med anknytning till arbete och för sexuellt utnyttjande.

Stadsstyrelsen hänvisar till social- och hälsovårdsnämndens utlåtande och andra att det är behövt att ge starkare eftertryck åt hjälpen till människohandelsoffer och åt arbetet mot människohandel tillsammans med organisationer och polisen. Det är skäl att utveckla det multiprofessionella expertarbetet i arbetsgrupper och handlingsanvisningar på basis av den lagstiftning som revideras utifrån bland annat sysselsättningstjänsterna och främjandet av hälsa och välbefinnande.

Social- och hälsovårdsnämnden och Polisnärheten i Helsingfors har gett utlåtande i ärendet. Svaret är förenligt med utlåtandena.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Uppllysningar



16.06.2021

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Eva Biaudet in aloite
- 2 Lausunto, Helsingin poliisi, 1.3.2021

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 02.06.2021 § 180

HEL 2021-001526 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Stadsfullmäktige 19.05.2021 § 160

HEL 2021-001526 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 03.05.2021 § 333

HEL 2021-001526 T 00 00 03

Päätös

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566



16.06.2021

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 30.03.2021 § 69

HEL 2021-001526 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Eva Biaudetin ja 16 muun valtuutetun aloitteesta, jossa edellytetään, että kaupunginhallitus hyväksyy ihmiskaupan vastaista työtä vahvistavan yhteistyösuunnitelman ja että selvitetään mahdollisuudet pidentää ihmiskaupan uhrin kotoutumisaikaa:

”Ihmiskauppa on ilmiönä moninainen. Suomessa tunnistetut uhrien hyväksikäyttötarkoitukset ovat useimmiten olleet pakkotyö, seksuaalinen hyväksikäyttö ja pakkoavioliitto. Mahdollisia uhreja voidaan kohdata monissa palveluissa ja keskeistä on palvelujärjestelmän eri toimijoiden osaaminen uhrin tunnistamiseksi. Uhrit voivat olla suomalais- tai ulkomaalaistaustaisia ja heidän tunnistamisensa on tärkeää myös rikoksen torjunnassa onnistumiseksi.

Ihmiskaupan vastainen työ ja uhrien auttaminen Helsingissä

Helsingin kaupunki toteuttaa ihmiskaupan vastaista työtä pitkäjänteisesti eri yhteyksissä muun muassa osallistumalla valtakunnalliseen monialaiseen kehittämistyöhön, antamalla lausuntoja, kehittämällä ihmiskauppaa ehkäiseviä toimintamalleja ja ihmiskaupan uhrien palvelutarpeisiin vastaavia palveluja sekä kouluttamalla henkilöstöä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaiset auttavat ihmiskaupan uhreja erilaisissa tilanteissa. Uhrien on mahdollista saada pitkäkestoista apua ja tukea sosiaali- ja terveystoimen keskitetyistä sosiaalipalveluista maahanmuuttoyksiköstä, jossa uhrin toimintakykyä tuetaan traumatietoisella vakauttavalla työotteella. Sosiaalityön tehtävä on ajaa ihmiskaupan uhrien etua palveluissa ja koordinoida toimintaa muun muassa terveydenhuollon kanssa. Uhrien auttamiseksi tarvitaan monipuolista osaamista ja usein uhrin auttamisverkostoon kuuluu ammattilaisia



sekä sosiaali- ja terveystoimialan palveluista ja valtion palveluista että kolmannen sektorin matalan kynnyksen toiminnoista.

Palvelujen järjestämisvastuussa olevan uhrin kotikunnan tulee toimia myös yhteistyössä poliisin kanssa uhrin suojeluun liittyvissä kysymyksissä. Poliisin tulee puolestaan ohjata sosiaalihuollon ilmeisessä tarpeessa oleva henkilö hakemaan sosiaalipalveluja tai henkilön suostumuksella otettava yhteyttä sosiaalihuollon viranomaiseen sosiaalihuollon tarpeen arvioimiseksi. Erityisissä tilanteissa poliisi voi tehdä ilmoituksen myös ilman henkilön suostumusta.

Poliisiyhteistyöhön osallistuminen

Ihmiskaupparikosten tutkintaan erikoistuneen uuden valtakunnallisen poliisiyksikön perustaminen Helsingin poliisilaitoksen alaisuuteen luo uudenlaisia moniammatillisen yhteistyön rakentamisen mahdollisuuksia ihmiskaupan uhrien auttamisen käynnistymiseksi jo varhaisessa vaiheessa.

Sosiaali- ja terveystoimiala tulee osallistumaan poliisin uuden ihmiskauppayksikön moniammatilliseen yhteistyöhön. Tämä on kirjattu sosiaali- ja terveystoimialan vuoden 2021 talousarvioon. Ihmiskaupan uhrien auttamisessa mukana olevien toimijoiden keskinäistä yhteistyötä tehdään jo nyt sekä asiakas- että konsultaatitasolla, mutta se ei ole kaikilta osin rakenteista, joten sen juurruttaminen osaksi perustyötä on tärkeää.

Järjestöjen kokemuksia yhteistyöstä

Keskeisten Helsingissä toimivien ihmiskaupan vastaisessa työssä mukana olevien järjestöjen mukaan yhteistyö kaupungin työntekijöiden kanssa toimii pääosin hyvin, kun se perustuu aktiiviseen yhteydenpitoon, yhtenäisiin toimintaperiaatteisiin ja toisen työn arvostamiseen. Uhrin kohtaamina hankaluuksina järjestöt nostavat esille sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen odotusajat, työntekijöiden vaihtuvuuden, vastaanottojen harvalukuisuuden ja konkreettisen avun saamisen esimerkiksi lomakkeiden täyttämässä. Järjestöt tuovat esille myös asiakkaan tarpeen saada intensiivisempää palveluohjausta eri kysymyksissä. Yhteistyön kehittämiseksi järjestöt ehdottavat prosessikuvauksen laatimista kaupungin ja järjestöjen yhteistyöstä ja asiakasohjauksesta sekä matalamman kynnyksen yhteydenpitokanavia työntekijään.

Sosiaali- ja terveystoimialan tunnistamat kehittämistarpeet

Palvelujen näkökulmasta on keskeistä, että ihmiskaupan vastaisen työn vahvistamiseksi ja lainsäädännössä määriteltyjen auttamistoimien toteuttamiseksi keskeisillä toimijoilla on yhteinen ymmärrys kunkin työtä



16.06.2021

jäsentävistä lähtökohdista ja niitä ohjaavista menettelytavoista. Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten osaamista rikoksen tutkinnan käsitteilyprosessista sekä uhrin oikeuksista ja velvollisuuksista tulee vahvistaa, jotta ne tulevat huomioiduiksi auttamistyössä tutkinnan eri vaiheissa. Myös rikoksen uhrien avuntarpeiden tunnistamisen mahdollisuuksia on sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa kehitettävä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen hyvä tuntemus ja verkostoyhteistyön säännölliset rakenteet puolestaan tukevat poliisin ja matalan kynnyksen palveluissa neuvontaa antavien järjestöjen asiakasohjausta palveluihin ja ehkäisevät uhrin saaman palvelun sattumanvaraisuutta. Roolien, vastuiden ja yhteistyökäytäntöjen kuvaaminen ennen mahdollisen rikoksen ilmituloa sekä esitutkinnan ja tuomioistuinkäsittelyn aikana tukevat toimijoita uhrin tarpeista lähtevään yhteiseen työhön.

Valtakunnallinen kehittämistyö etenee hallitusohjelman mukaisesti

Pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelmassa on sovittu ihmiskaupparikosten paljastamiseen ja tutkimiseen perustettavan poliisin erikoisyksikön lisäksi myös muista keinoista, joilla parannetaan ihmiskaupan uhrien asemaa ja tehostetaan rikosvastuun toteutumista. Sosiaali- ja terveysministeriö on asettanut ihmiskaupan uhrien auttamista koskevan lainsäädännön uudistamista valmisteleavan työryhmän ajalle 1.6.2020–31.12.2022. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos selvittää vuosina 2020–2021 nykyisen palvelujärjestelmän valmiutta vastata ihmiskaupan uhriksi joutuneiden ihmisten asumispalveluiden tarpeisiin sekä tunnistaa mahdolliset puutteet palveluissa. Lisäksi oikeusministeriössä on valmistelussa ihmiskaupan vastainen toimintaohjelma, jonka ennakoitu valmistumisaika on maaliskuussa 2021.

Euroopan neuvoston ihmiskaupan vastaisen toiminnan yleissopimuksen täytäntöönpanoa seuraava ihmiskaupan vastaisen toiminnan asiantuntijaryhmä GRETA (Group of Experts on Action Against Trafficking in Human Beings) on suositellut, että kansallisessa toimintaohjelmassa edistetään keskeisten toimijoiden moniammatillista yhteistyötä paikallisella tasolla, koulutetaan henkilöstöä sekä vahvistetaan kunnallisten viranomaisten ja kansalaisyhteiskunnan toimijoiden keskinäistä yhteistyötä.

Asiantuntijaryhmän perustaminen Helsinkiin

Sosiaali- ja terveyslautakunta näkee perusteltuna monialaisen ihmiskaupan uhrien auttamisen asiantuntijatyöryhmän perustamisen Helsinkiin. Työryhmän tehtävänä olisi seurata kansallisen ihmiskaupan vastaisen toimintaohjelman toimeenpanoa, ehdottaa ja paikallisella toimintaohjelmalla edistää uusien hyväksi havaittujen toimintamallien



käyttöönottoa, tukea moniammatillisen yhteistyön rakentumista ja tuottaa ihmiskaupan vastaisen työn tilannekuvaa Helsingistä.

Työryhmään ehdotetaan nimettäväksi edustajia ihmiskaupan uhrien auttamisen kannalta keskeisistä Helsingin kaupungin toiminnoista, kuten maahanmuuttoyksiköstä, lastensuojelusta, sosiaali- ja kriisipäivystyksestä, perusterveydenhuollosta, psykiatria- ja päihdepalveluista, työllisyyspalveluista sekä turvallisuus- ja valmiusyksiköstä. Työryhmään ehdotetaan kutsuttaviksi osallistujat myös muun muassa poliisista ja järjestöistä.

Asiantuntijatyöryhmän tehtävä linkittyy Helsingin turvallisuussuunnittelun periaatteisiin sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen, ja työryhmän tuleekin tarvittavilta osin tehdä yhteistyötä sekä kaupungin turvallisuussuunnittelun asiantuntijaryhmän että lähisuhdeväkivallan ehkäisytyöryhmän kanssa.

Työryhmän työskentelyyn liittyen tulisi laatia ihmiskaupan uhrien auttamista moniammatillisessa yhteistyössä koskeva toimintaohje. Toimintaohjeessa tulisi kiinnittää huomiota erityisesti palvelujen ennakoitavuuden lisäämiseen, varhaisen tuen järjestämiseen, siirtymien ja työntekijävaihdosten vähentämiseen, yksilöllisen verkoston kokoamiseen uhrin tukemiseksi, kokonaisvaltaiseen uhrin palvelutarpeen arviointiin, traumainformoidun, kulttuuri- ja sukupuolisensitiivisen työotteen toteutumiseen ja kiireellisten sosiaali- ja terveystyöryhmien järjestämiseen.

Sosiaali- ja terveystyöryhmä katsoo, että edellä mainittu toimintaohje täyttää ne edellytykset, joita aloitteessa mainitulla ihmiskaupan uhrien vastaista työtä koskevalla suunnitelmalla tarkoitetaan.

Ihmiskaupan uhrin kotoutumisaika

Maahanmuuttajalle laaditaan työllistämispalveluissa tai kunnan kotouttamispalveluissa kotoutumissuunnitelma, jonka kesto ja sisältö määräytyvät yksilöllisesti henkilön tavoitteiden, työ- ja koulutushistorian sekä hänelle suunniteltujen ja tarjottujen toimenpiteiden perusteella. Suunnitelman kesto on pääsääntöisesti enintään kolme vuotta. Mikäli maahanmuuttaja tarvitsee kotoutuakseen erityistä tukea, voidaan aikaa pidentää enintään kahdella vuodella. Näin kotoutumissuunnitelman kesto voi olla enintään viisi vuotta. Ihmiskaupparikoksen uhrille tehdään kotoutumissuunnitelman lisäksi tai sen sijaan maahanmuuttoyksikössä palvelutarpeen arviointi ja siihen perustuva asiakassuunnitelma.

Erityistä tukea tarvitseva maahanmuuttajalla on henkilö, joka tarvitsee tehostettuja palveluja, kuten kuntoutusta tai perheneuvontaa muiden kotoutumista edistävien toimenpiteiden ohella. Synä tarpeeseen voivat



16.06.2021

olla erityisesti sairauden, vamman tai muun syyn vuoksi alentunut toimintakyky, ikä, perhetilanne, luku- ja kirjoitustaidottomuus tai muun vastaava syy. Ihmiskaupan uhrien yksilöllisiä sosiaali- ja terveystalvelujen toteuttamista kotoutumisajan päättymisen ei rajoita.

Aloitteeseen liittyen sosiaali- ja terveystalvutakunta katsoo, että edellä mainittu viiden vuoden kotoutumisaika tukee ihmiskaupan uhrin auttamistoimenpiteiden toteuttamista. Ajan pidentäminen ei kuitenkaan ole kaupungin toimivallassa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Ihmiskaupan uhriksi joutuvat henkilöt ovat usein jo lähtökohtaisesti heikossa ja haavoittuvassa asemassa esimerkiksi asunnottomuuden, ulkomaalaisuuden, pakolaisuuden, laittoman maassa oleskelun, köyhyyden, alaikäisyyden, alhaisen koulutustason, päihderippuvuuden, mielenterveyden ongelmien, traumatisoitumisen, syrjinnän tai halveksittuun ryhmään kuulumisen vuoksi. He eivät aina itse tunnista omaa uhrin asemaansa tai eivät osaa tai uskalla hakea apua. Kyse on rikoksen uhriksi joutumisesta. On inhimillisesti ja yhteiskunnallisesti tärkeää, että ihmiskaupan uhri saa tarvitsemaansa apua ja tukea ja että tapahtuneet rikokset selvitetään. Hyvin toimivilla ja monipuolisilla palvelulla ihmiskaupan uhria voidaan auttaa irtautumaan tilanteestaan ja estää uudelleen uhriutuminen. Tehokas rikosten selvittäminen antaa rikoksen uhriksi joutuneelle oikeutta ja parantaa yhteiskunnan turvallisuutta.”

Käsittely

30.03.2021 Ehdotuksen mukaan

Etelän aikuissosiaalityön päällikkö Sari Karisto oli kutsuttuna asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

16.03.2021 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sari Karisto, etelän aikuissosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 37579
sari.karisto(a)hel.fi



§ 206

Den av ledamoten Petra Malin väckta motionen om åtgärder av Helsingfors stad som arbetsgivare i syfte att minska utmattningen bland föräldrar

HEL 2021-000695 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Titi Heikkilä, ledande sakkunnig, telefon: 09 310 36127
titi.heikkila(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuustoaloite 20.01.2021 Malin Petra Aloite Helsingin kaupungin toimista työnantajana vanhempien uupumisen vähentämiseksi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Petra Malin och 19 andra ledamöter föreslår i sin motion att Helsingfors vidtar åtgärder för att som arbetsgivare minska utmattningen bland föräldrar. De föreslår i sin motion att Helsingfors aktivt ska arbeta för att det ska vara lättare än för närvarande för en anställd, om hen så vill, att tillfälligt arbeta deltid och att varje förälder på samma sätt upplever det möjligt att bli föräldraledig från sitt arbete eller att ha en kortare arbetsvecka oberoende av sitt kön. Detta arbete omfattar åtminstone en utredning av förekomsten av deltidsarbete och användningen av familjeledigheter i olika arbetsuppgifter, hur könsbunden användningen av familjeledigheter och deltidsarbete vid Helsingfors stad är, samordning och uppdatering av praxisen för arbete på deltid och för rekryteringen av ersättande arbetskraft samt aktiv kommunikation till personalen om hur arbetsgivaren stöder kombinerandet av arbete och familj.

Att stödja kombinerandet av arbete och övrigt liv



I Helsingfors har man redan länge tagit i beaktande betydelsen av kombinerandet av arbete och övrigt liv i det totala främjandet av personalens välmående. Helsingfors stad startade redan år 2015 ett samarbetsprojekt med Befolkningsförbundet.

Befolkningsförbundet uppskattade att till stadens styrkor hör personalpolitiken, fördelningen och flexibiliteten gällande semestrar och arbetstid samt den relativt låga personalomsättningen. Som utvecklingsobjekt identifierades jämlika och individuella lösningar t.ex. i utnyttjandet av flexibiliteten samt utvecklingen av en familjevänlig ledning och spelreglernas transparens. Framgången av kombinerandet av arbetet och familjeliv beror både på existerande verksamhetsdirektiv och attityder bland chefer och kolleger.

Staden har systematiskt främjat medlen för kombinerandet av arbete och familj, bl.a. med flexibel arbetstid, flexibel planering av arbetsskift, distansarbete, deltidsarbete, uppgiftsorganisering och anpassning av arbete samt olika praxis för tjänste- och arbetsledigheter. Distansarbetet, som blivit mer vanligt, och mobilt arbete underlättar även kombinerandet av arbete och övrigt liv.

Som en del av utvecklandet av arbetskulturen och främjandet av familjevänlighet på arbetsplatsen fokuserar staden under 2021 speciellt på att främja mobilt arbete samt flexibel arbetstid, så att organiseringen av arbetet också ska ta olika familjesituationer i beaktande. Alla dessa medel stöder föräldrarnas ork.

Under utarbetandet av arbetshälsoprogrammet bedömer stadskansliet användningen av arbetshälsoanslagen och det årliga riktandet av anslagen utifrån de utmaningar gällande ork och belastning som kommer fram, för att åstadkomma verkningfulla åtgärder.

Staden eftersträvar att kunna erbjuda ett lyckat kombinerande av arbete och övrigt liv genom hela karriären, oberoende av kön, och temat är en permanent del av stadens ansvarsfulla arbetsgivarpolitik.

Familjeledighet och deltidsarbete

Rätten till olika familjeledigheter grundar sig på de allmänna kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalen. Genom stadens personalrapport följs användningen av de ovan nämnda ledigheterna årligen. I rapporten granskas förekomsten av olika former av deltidsarbete och dess fördelning mellan könen samt enligt sektorer och affärsverk under en femårsperiod (2016–2020). På en årlig nivå är det ca 10 % av kvinnorna och 4,8 % av männen som arbetar deltid.



Moderskapsledigheterna har under den fem år långa granskningsperioden ökat något; ökningen syns främst i fostrans- och utbildningssektorn samt social- och hälsovårdssektorn. Faderskapsledigheterna har sjunkit särskilt för männens andel, medan kvinnors faderskapsledighet har ökat. År 2020 var det 446 män och 14 kvinnor som tog faderskapsledigt. Faderskapsledigheterna hade minskat i Stara, räddningsverket och kultur- och fritidssektorn. Föräldraledigheterna har minskat, särskilt i social- och hälsovårdssektorn. Utvecklingen av jämlikhet i familjer syns i användningen av föräldraledigheter; kvinnornas andel har minskat och männens andel har ökat.

Användningen av vårdledighet har minskat med nästan tjugo procent fr.o.m. år 2016 (2016, n=1559; 2020, n=1293). Den sjunkande förändringstrenden syns både i kvinnor och män.

Om ens barn blir sjukt har man som anställd rätt att få tillfälligt vårdledigt för att ordna vården av eller vårda barnet. Den tillfälliga vårdledigheten har hållit sig på ungefär samma nivå under den fem år långa granskningsperioden. År 2020 var det 4 127 kvinnor och 942 män i Helsingfors som använde sig av den tillfälliga vårdledigheten.

Med partiell vårdledighet avses förkortning av arbetstiden per dag eller vecka för att kombinera arbete och familjeliv. Användningen av den partiella vårdledigheten har också stannat på ungefär samma nivå från år 2016 till 2020. År 2020 var det 582 kvinnor och 34 män som använde sig av partiell vårdledighet.

I Helsingfors sammanställs för tillfället en ny, egen personalenkät för år 2021. Man överväger att tillsätta en bakgrundsvariabel för om personen har barn. På så sätt kan man i fortsättningen bättre följa användningen av olika familjeledigheter och belastningen hos anställda med familjer.

Förenhetligande av praxisen för arbete på deltid och rekrytering av ersättande arbetskraft

År 2020 uppdaterades Helsingfors stads principer för personalanskaffning, som innehåller anvisningar för anskaffning och rekrytering av personal. Tillvägagångssättet för rekryteringen av deltidsanställda skiljer sig inte från rekryteringen av heltidsanställda. Ur personalplaneringens synvinkel kan man överväga att för deltidsanställningar kombinera vikariat så att man t.ex. för två anställda som arbetar 50 % rekryterar en gemensam vikarie som arbetar 100 %. Detta kan genomföras smidigast när de båda deltidsanställda arbetar inom samma enhet och arbetsuppgifterna kan förenas.

Hela Helsingfors familjevänliga arbetsgivarpolitik och dess åtgärder stöder föräldrarnas arbete och minskar samtidigt på den utmattning som beror på utmaningar i kombinerandet av arbete och vardag.



16.06.2021

Slutligen konstaterar stadsstyrelsen att det är viktigt att fortsättningsvis främja de åtgärder som påbörjats. Stadsstyrelsen förutsätter att möjligheterna till nya former av flexibilitet och deltidsarbete utforskas speciellt vid de sektorer, affärsverk och uppgifter som hittills haft mindre möjligheter för nämnda arrangemang än andra.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Titi Heikkilä, ledande sakkunnig, telefon: 09 310 36127
titi.heikkila(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuustoaloite 20.01.2021 Malin Petra Aloite Helsingin kaupungin toimista työnantajana vanhempien uupumisen vähentämiseksi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 02.06.2021 § 181

HEL 2021-000695 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Titi Heikkilä, ledande sakkunnig, telefon: 09 310 36127
titi.heikkila(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 17.05.2021 § 378

HEL 2021-000695 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:



16.06.2021

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Petra Malinin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Lopuksi kaupunginhallitus toteaa, että aloitettuja toimenpiteitä on tärkeää edistää jatkossakin. Kaupunginhallitus edellyttää, että uusia joustojen ja osa-aikatyön mahdollisuuksia etsitään erityisesti niillä toimialoilla, niissä liikelaitoksissa ja niissä tehtävissä, joissa järjestelyjen mahdollisuudet ovat tähän asti olleet vähäisempiä kuin muualla.

Käsittely

17.05.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Muutetaan kappale 18 muotoon:

Lopuksi kaupunginhallitus toteaa, että aloitettuja toimenpiteitä on tärkeää edistää jatkossakin. Kaupunginhallitus edellyttää, että uusia joustojen ja osa-aikatyön mahdollisuuksia etsitään erityisesti niillä toimialoilla, niissä liikelaitoksissa ja niissä tehtävissä, joissa järjestelyjen mahdollisuudet ovat tähän asti olleet vähäisempiä kuin muualla.

Kannattaja: Anna Vuorjoki

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Veronika Honkasalon vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

10.05.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Titi Heikkilä, työhyvinvointipäällikkö, puhelin: 09 310 36127
titi.heikkila(a)hel.fi



§ 207

Motioner inlämnade vid sammanträdet

HEL 2021-007380, 2021-007381, 2021-007382, 2021-007384, 2021-007396

Beslut

Gruppmotioner

- Gruppmotion av Feministiska partiets fullmäktigegrupp om en anti-rasistisk strategi för Helsingfors

Motioner som hör till stadsfullmäktiges befogenheter

- Motion av ledamoten Alviina Alametsä m.fl. om trygga mötes- och evenemanglokaler för uigurnas människorättsrörelse
- Motion av ledamoten Vesa Korkkula m.fl. om bättre förutsättningar för utomhusbasket
- Motion av ledamoten Asko-Seljavaara m.fl. om ett seniorcenter till Drumsö

Motioner som hör till stadsstyrelsens befogenheter

- Motion av ledamoten Laura Finne-Elonen m.fl. om bättre höjd för vägskyltar

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet



16.06.2021

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 183, 184, 190, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206 ja 207 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 185, 186, 187, 188, 189, 191, 192 ja 193 §:t.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianomainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.



16.06.2021

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättämistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI

Faksinumero: 029 56 42079

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5

Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.



16.06.2021

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimuspäätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakuajan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)



16.06.2021

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

3 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 194, 195 ja 196 §:t.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen
- viranomainen toimialaansa kuuluvissa asioissa
- maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia
- rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen, asianosaisen ja muun valittamaan oikeutetun katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen



16.06.2021

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai ehyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta



16.06.2021

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 260 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Faksinumero: (09) 655 783
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11–13
Puhelinnumero: (09) 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

ANVISNINGAR FÖR SÖKANDE AV ÄNDRING

1

FÖRBUD MOT SÖKANDE AV ÄNDRING

183, 184, 190, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206 och 207 § i protokollet.

Ändring i beslutet får inte sökas eftersom beslutet gäller beredning eller verkställighet.

Tillämpat lagrum: 136 § i kommunallagen

2

BESVÄRSANVISNING

185, 186, 187, 188, 189, 191, 192 och 193 § i protokollet.

Ändring i beslutet söks genom kommunalbesvär.

Besvärsrätt

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alv.nro FI02012566
--	---	---	------------------------------	--



16.06.2021

Ändring i beslutet får sökas

- av den som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part)
- av kommunmedlemmarna

Besvärstid

Kommunalbesvär ska anföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet.

Besvärsskriften ska inlämnas till besvärsmyndigheten senast besvärstidens sista dag under besvärsmyndighetens öppettid.

Om beslutet har delgetts per post anses en part ha fått del av beslutet sju dagar efter att brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet.

Om beslutet har delgetts som elektroniskt meddelande anses en part ha fått del av beslutet tre dagar efter att meddelandet avsändes, om inte något annat påvisas.

Dagen för delfåendet räknas inte in i besvärstiden. Om sista dagen av besvärstiden är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommarafton eller en helgfri lördag får besvärshandlingarna inlämnas första vardagen därefter.

Besvärsgrunder

Kommunalbesvär får anföras på den grunden att

- beslutet har tillkommit i felaktig ordning
- den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter
- beslutet annars strider mot lag

Ändringssökanden ska framföra besvärsgrunderna innan besvärstiden går ut.

Besvärsmyndighet

Kommunalbesvär anföras hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Förvaltningsdomstolens kontaktuppgifter är:

E-postadress: helsinki.hao@oikeus.fi
Adress: Banbyggargvägen 5
00520 HELSINGFORS



16.06.2021

Faxnummer: 029 56 42079
Telefonnummer: 029 56 42000

Besvär kan anföras även via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/sv>

Formen för och innehållet i besvärsskriften

Besvär ska anföras skriftligen. Elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I besvärsskriften ska uppges:

1. det beslut i vilket ändring söks, (det överklagade beslutet);
2. till vilka delar ändring söks i beslutet och vilka ändringar som yrkas (yrkandena);
3. grunderna för yrkandena;
4. vad besvärsrätten grundar sig på om det överklagade beslutet inte avser ändringssökanden själv.

I besvären ska dessutom ändringssökandens namn och kontaktuppgifter uppges. Om talan förs av ändringssökandens lagliga företrädare eller ombud, ska också dennes kontaktuppgifter uppges. Medan besvären är anhängiga ska förvaltningsdomstolen utan dröjsmål underrättas om ändringar i kontaktuppgifterna.

Besvären ska också innehålla uppgift om postadress och eventuell annan adress till vilken handlingar som hänför sig till rättegången kan sändas (processadress). Om ändringssökanden har uppgett flera processadresser, kan förvaltningsdomstolen välja till vilken av dem den skickar de handlingar som hänför sig till rättegången.

När den som har begärt omprövning anför besvär över det beslut som fattats med anledning av begäran om omprövning, får denne lägga fram nya grunder för sina yrkanden. Ändringssökanden i fråga får framställa nya yrkanden endast om de grundar sig på förändrade förhållanden eller på omständigheter som ändringssökanden fått kännedom om efter det att tidsfristen för begäran om omprövning gått ut.

Till besvärsskriften ska följande fogas:



16.06.2021

1. det överklagade beslutet med besvärсанvisning;
2. utredning om när ändringssökanden har fått del av beslutet, eller annan utredning om när besvärstiden börjat löpa;
3. de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sina yrkanden, om dessa inte redan tidigare har lämnats till myndigheten.

Rättegångsavgift

Hos den som har inlett ett ärende som gäller sökande av ändring tas det ut en rättegångsavgift i enlighet med lagen om domstolsavgifter (1455/2015).

Om förvaltningsdomstolen ändrar det överklagade beslutet till förmån för ändringssökanden tas ingen rättegångsavgift ut.

Protokoll

Protokollsutdrag och -bilagor som hänför sig till beslutet skickas på begäran. Handlingar kan beställas från Helsingfors stads registratorskontor.

E-postadress: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postadress: PB10
00099 HELSINGFORS STAD
Faxnummer: (09) 655 783
Besöksadress: Helsingfors stads registratorskontor
Norra esplanaden 11-13
Telefonnummer: (09) 310 13700

Registratorskontoret är öppet måndag–fredag kl. 08.15–16.00

3 BESVÄRSANVISNING

194, 195 och 196 § i protokollet.

Ändring i beslutet söks genom kommunalbesvär.

Besvärsrätt

Ändring i beslutet får sökas



16.06.2021

- av den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part)
- av en kommunmedlem
- av en myndighet i ärenden som hör till dess verksamhetsområde
- av förbund på landskapsnivå och kommuner för vars område den markanvändning som anges i planen har konsekvenser
- av en registrerad lokal eller regional sammanslutning i ärenden som hör till dess verksamhetsområde.

Besvärstid

Besvär ska anföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet.

Besvärsskriften ska inlämnas till besvärsmyndigheten senast den sista dagen av besvärstiden under besvärsmyndighetens öppettid.

En kommunmedlem, en part eller en annan aktör som har besvärsrätt anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet.

Dagen för delfåendet räknas inte in i besvärstiden. Om sista dagen av besvärstiden är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommarafton eller en helgfri lördag får besvärshandlingarna inlämnas första vardagen därefter.

Besvärsgrunder

Besvär får anföras på den grunden att

- beslutet har tillkommit i felaktig ordning
- den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter
- beslutet annars strider mot lag.

Besvärsmyndighet

Besvär anförs hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Förvaltningsdomstolens kontaktuppgifter är:

E-postadress: helsinki.hao@oikeus.fi
Adress: Banbyggargvägen 5
00520 HELSINGFORS
Faxnummer: 029 56 42079
Telefonnummer: 029 56 42000



16.06.2021

Besvär kan anföras även via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/sv>

Formen för och innehållet i besvärsskriften

Besvär ska anföras skriftligt. Elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I besvärsskriften, som ska riktas till besvärsmyndigheten, ska uppges

- det beslut i vilket ändring söks
- på vilka punkter ändring söks och vilka ändringar som yrkas
- på vilka grunder ändring söks.

I besvärsskriften ska ändringssökandens namn och hemkommun uppges. Om ändringssökandens talan förs av hans eller hennes lagliga företrädare eller ombud eller om någon annan person har uppgjort besvären, ska i besvärsskriften även uppges namn och hemkommun för denna person.

I besvärsskriften ska vidare uppges den postadress och det telefonnummer under vilka meddelanden i saken kan tillställas ändringssökanden.

Besvärsskriften ska undertecknas av ändringssökanden, den lagliga företrädaren eller ombudet. Ett elektroniskt dokument behöver emellertid inte kompletteras med en underskrift om dokumentet innehåller uppgifter om avsändaren och om det inte finns anledning att betvivla dokumentets autenticitet och integritet.

Till besvärsskriften ska fogas

- det beslut i vilket ändring söks genom besvär, i original eller kopia
- ett intyg över vilken dag beslutet har delgivits eller en annan utredning över när besvärstiden har börjat
- de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sin begäran, om dessa inte redan tidigare har tillställts myndigheten.

Rättegångsavgift

Förvaltningsdomstolen tar ut en rättegångsavgift på 260 euro för behandling av ett ärende som gäller ändringssökande. Om förvaltningsdomstolen ändrar det överklagade beslutet till förmån för ändringssökanden tas ingen rättegångsavgift ut. Avgifter tas inte ut i vissa ärendegrupper eller hos dem som enligt bestämmelser någon annanstans i



16.06.2021

lag är befriade från avgifter. Den som inlett ärendet är betalningsskyldig och avgiften gäller per besvärsskrift.

Protokoll

Protokollsutdrag och -bilagor som hänför sig till beslutet skickas på begäran. Handlingar kan beställas från Helsingfors stads registratorskontor.

E-postadress: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postadress: PB 10
00099 HELSINGFORS STAD
Faxnummer: (09) 655 783
Besöksadress: Norra esplanaden 11–13
Telefonnummer: (09) 310 13700

Registratorskontoret är öppet måndag–fredag kl. 08.15–16.00.



16.06.2021

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Otso Kivekäs
puheenjohtaja
ordförande

Harry Bogomoloff
puheenjohtaja
ordförande

Lauri Menna
pöytäkirjanpitäjä
protokollförare

Pöytäkirja tarkastettu
Protokollet justerat

Veronika Honkasalo

Petrus Pennanen

Osmo Soininvaara

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.
Dokumentet är elektroniskt undertecknat.



16.06.2021

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa www.hel.fi 25.06.2021.

Protokollet har hållits tillgängligt i det allmänna datanätet på adressen www.hel.fi 25.06.2021.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566